

Bundel - Raadsvergadering van 26 november 2024

- 1 Opening en vaststellen agenda
- 2 Rondvraag
Raadsleden kunnen tot uiterlijk de maandag voorafgaand aan de raadsvergadering voor 12.00 uur korte en duidelijke vragen stellen aan het college van burgemeester en wethouders. Indien er geen vragen zijn vervalt de rondvraag.
Rondvraag VVD en PvdA Veilig verkeer bij lokale evenementen
Rondvraag D66 N.a.v. gebeurtenissen rond de voetbalwedstrijd Ajax-Maccabi Tel-Aviv
Rondvraag GroenLinks Maatregelen vuurwerkoverlast
- 2.a **BESPREEKSTUKKEN** (waarover debat en besluitvorming plaatsvindt)
- 3 Initiatiefvoorstel Sporten in Rheden (24.74)
Het initiatiefvoorstel "Sporten in Rheden" streeft naar flexibeler sportbeleid, betere samenwerking tussen verenigingen en meer ondersteuning voor vrijwilligers. Doel is vier punten mee te geven voor het nog op te stellen sport- en accommodatiebeleid.
Initiatiefvoorstel Sporten in Rheden (24.74) DEF
2474 Zienswijze College - Initiatiefnota Kracht van sporten in Rheden (24.74)
2474 Bijlage De kracht van sporten in Rheden - Definitieve versie 9 okt (24.74)
- 4 Aanpassing Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden 2023 (24.72)
In dit voorstel wordt voorgesteld om drie artikelen uit de verordening Wmo te schrappen. Deze artikelen gaan over drie onderdelen die wettelijk niet verplicht zijn vanuit de Wmo.
Raadsvoorstel Aanpassing verordening Wmo 2025 (24.72)
- 5 Uitwerking Slagkracht in Samenwerking (24.71)
De gemeenteraad wil zijn manier van vergaderen vernieuwen. Hiervoor wordt een nieuw vergadermodel en een vernieuwde agendacommissie voorgesteld. Ook wordt voorgesteld de kwaliteit van de raadsvoorstellen te verbeteren.
2471B Ontwerp raadsbesluit slagkracht in samenwerking DEF (24.71) AANGEVULD
2471V Raadsvoorstel slagkracht in samenwerking DEF (24.71) AANGEVULD
2471 Bijlage 1 Uitwerking van werkdruk naar werkplezier DEF (24.71)
2471 Bijlage 2 Uitwerking vergadermodel DEF AANGEPAST (24.71)
2471 Bijlage 3 Strategische agendacommissie voorstel richting raad DEF (24.71)
2471 Bijlage 4 Uitvoeringsplan kwaliteit bestuurlijke stukken DEF (24.71)
- 5.a **HAMERSTUKKEN** (waarover alleen besluitvorming plaatsvindt)
- 6 Vaststelling werkafspraken buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (24.67)
2467V Raadsvoorstel vaststelling werkafspraken buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (24.67) AANGEPAST
2467 Bijlage 1 - Werkafspraken college en raad bopa DEF (24.67) AANGEPAST
- 6.a Benoeming leden regioagendacommissie Groene metropoolregio
Voorgesteld wordt onderstaand voorstel als hamerstuk toe te voegen aan de agenda.
Raadsvoorstel Benoeming leden regioagendacommissie Groene metropoolregio 26-11-2024
- 6.b Benoeming lid en plv. lid financiële commissie
Voorgesteld wordt onderstaand voorstel als hamerstuk toe te voegen aan de agenda.
Raadsvoorstel Benoeming lid en plv. lid financiële commissie - 26 november 2024
- 7 Besluitenlijst van de raadsvergadering van 29 oktober en 5 november
De raad wordt gevraagd de besluitenlijst vast te stellen.
Besluitenlijst raad 29 oktober 2024
Besluitenlijst raad 5 november 2024
Overzicht ingediende moties en amendementen 5 november 2024 Begroting
- 8 Voorstel tot jaarlijkse aanpassing lijst van aanbevelingen rekenkamer
Onderstaand het jaarlijkse overzicht aanbevelingen rekenkamer d.d. 15 november 2024 met een voorstel ter afhandeling. De raad wordt gevraagd deze afhandelvoorstellen vast te stellen.
Voorstel tot aanpassing lijst van aanbevelingen rekenkamer
Overzicht aanbevelingen rekenkamer d.d. 15 november 2024
- 9 Ingekomen brieven
Onderstaand de verzamellijst van ingekomen brieven van de afgelopen maand met een voorstel ter afhandeling. De raad wordt gevraagd deze afhandelvoorstellen vast te stellen.
Overzicht ingekomen brieven raadsvergadering 26 november 2024
- 10 Stukken ter kennisname
Onderstaand de stukken van het college van burgemeester en wethouders aan de raad. De raad wordt gevraagd kennis te nemen van deze stukken.
- 10.a Gemeentepolis 2025
20240923 Collegevoorstel overeenkomst CAV Menzis def2
Concept Rheden overeenkomst Gemeentepolis 2025 versie 23 sept 2024
Rheden addendum 2025 aangepast

- 10.b BW-voorstel Jaarstukken Scholengroep Veluwezoom 2023
[B&W-voorstel Jaarrekening 2023 scholengroep Veluwezoom](#)
[Brief aanbidding gemeente Rheden, jaarrekening 2023](#)
[Jaarverslag-41617.pdf](#)
- 10.c Raadsinformatiebrief: Maatregelen financiële beheersing 2024 (aanvulling op 2e berap 2024)
[RIB maatregelen financiële beheersing sep \(bij 2e berap\) definitief](#)
- 10.d Raadsinformatiebrief: Afdoening Motie Dienstverlening Dichterbij
[Raadsinformatiebrief Afdoening Motie Dienstverlening Dichterbij](#)
- 10.e Raadsinformatiebrief effect septembercirculaire gemeentefonds 2024
[15102024 Raadsinformatiebrief effect septembercirculaire gemeentefonds 2024](#)
- 10.f Wijkvernieuwing Velp Zuid, deelgebied 3 met oa Hugo de Grootstraat Velp
[BW besluit 15-10-2024 DEF Voorstel WVZ deelgebied 3 - 2 scenario's met voorkeur voor volledige Sloop-Nieuwbouw](#)
[B&W besluit aangaan Raamovk WVZ d.d. 24-2-2012](#)
[Woonvisie 2020-2026 \(8\)](#)
[Raamovereenkomst Wijkvernieuwing Velp Zuid d.d. 30-5-2012](#)
[SVP Velp-zuid_def \(2\)](#)
[AA-Velp-Zuid-Quickscan-hoofdttekst-def-compleet](#)
[Velp-Zuid cultuurhistorische waarderingkaart](#)
- 10.g Tweede bestuursrapportage 2024 Connectie
[B&W voorstel tweede berap De Connectie](#)
[Aanbiedingsbrief 2e bestuursrapportage De Connectie getekend](#)
[Tweede Bestuursrapportage 2024 De Connectie](#)
- 10.h Dienstverleningsovereenkomst "handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg"
[Collegevoorstel DVO handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg versie 1 okt 2024](#)
[1. DVO handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg 1 okt](#)
[2. bijlage A overzicht BOA werkzaamheden](#)
[3. bijlage B Financieel overzicht - DVO handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg](#)
[4. bijlage C samenwerkingsconvenant](#)
[5. bijlage D aanwijzingsbesluit toezichthouders gemeente Rheden tot toezichthouders gemeente Doesburg 30 sept](#)
- 10.i Omvorming de Connectie
[20241017 raadsinformatiebrief omvorming De Connectie.](#)
[20241015 Hosting Spoorboekje](#)
[20241015 Hosting Toelichting bij collegevoorstel](#)
[CV Omvorming De Connectie 15 okt 2024](#)
- 10.j Beslissing op bezwaar fastfoodrestaurant
[Raadsinformatiebrief beslissing op bezwaar fastfoodrestaurant 5 november](#)
[Ben W voorstel beslissing op bezwaar fastfoodrestaurant 5 november](#)
- 10.k Financiële situatie Pactum
[raadsinformatiebrief Pactum](#)
[collegevoorstel raadsinformatiebrief Pactum 041024](#)
- 10.l Raadsinformatiebrief Project Gemeentehuis
[Raadsinformatiebrief - We gaan verhuizen!](#)
[B en W besluit Raadsinformatiebrief We gaan verhuizen!](#)
[Factsheet project gemeentehuis Q3 2024](#)
- 10.m Tarieven ambulante jeugdhulp en Wmo
[Raadsinformatiebrief - bestuurlijke overleggen tarieven def](#)
[20240911 memo Informatiebrief n.a.v. bestuurlijke gesprekken tarieven](#)
[collegevoorstel raadsbrief bestuurlijke overleggen tarieven 041024](#)
[brief aan gemeenteraden met cc aan MGR Sociaal Domein](#)
- 10.n Sluiting Buitenpoli Dieren - Gelre Ziekenhuis
[Bijlage 1 - RvB2410072 Brief sluiting buitenpoli Dieren - gemeente Rheden](#)
[Bijlage 2 - Brief BW Rheden - reactie sluiting Polikliniek Dieren Gelre Ziekenhuis](#)
[Bijlage 3 - Raadsinformatiebrief - sluiting Polikliniek Dieren Gelre Ziekenhuis getekend](#)
- 11 Sluiting

Rondvraag

Veilig verkeer bij lokale evenementen

Raadsvergadering 26 november 2024

Fractie PvdA (Marleen Noorland) en VVD (Jelte Kolkman)

In het dorp Rheden maken verschillende culturele verenigingen en stichtingen zich zorgen over de financiële druk bij het organiseren van lokale evenementen. Wij, als VVD en PvdA, hebben signalen ontvangen dat deze zorgen mede ontstaan zijn door het besluit om de subsidieaanvraag van de Stichting Verkeersregelaars Rheden af te wijzen. Hierdoor moeten deze verkeersregelaars, zoals aangegeven in een brief aan de raad, hun kosten doorberekenen aan lokale (veelal vrijwillige) organisaties, wat het voortbestaan van sommige evenementen en activiteiten kan bedreigen. Uit de brief van de Stichting Verkeersregelaars blijkt dat zij zorgen hebben over de gevolgen van dit besluit, met name over de betaalbaarheid voor kleinere verenigingen en de impact op evenementen. Daarnaast worden zorgen geuit op de manier waarop de subsidie aanvraag is behandeld.

Verder ontvangen wij als PvdA en VVD signalen dat culturele verenigingen en stichtingen die lokale evenementen organiseren vrezen dat met dit besluit en de voorgestelde bezuinigingen de financiële druk op evenementenorganisaties in het dorp Rheden verder zullen toenemen. Zij vragen zich af of er in de toekomst nog genoeg subsidie zal zijn om verkeersregelaars te betalen, zoals nu wel het geval is in andere dorpen binnen onze gemeente.

Daarom hebben wij de volgende vragen:

- Hoe werkt in onze gemeente de regelgeving rondom het gebruik van verkeersregelaars bij lokale evenementen en de kosten hiervan?
- Op welke manier worden besluiten omtrent het wel of niet toekennen van subsidies rondom kosten van verkeersregelaars(organisaties) genomen, en hoe wordt daarbij voldaan aan formele vereisten?
- Kunnen organisatoren van lokale evenementen, dit zijn veelal vrijwilligersorganisaties met een bestuur bestaande uit vrijwilligers, in Rheden ook in de toekomst subsidie blijven aanvragen om verkeersregelaars in te huren, zodat zij geen grote stijging in kosten ervaren?

In de eerder benoemde brief wordt beschreven dat vanuit de gemeente een systematiek wordt gekozen om verschillende verenigingen en stichtingen zelf een subsidie aan te laten vragen. Hierbij wordt door de Stichting Verkeersregelaars gesteld dat dit tot extra kosten voor de gemeente kan leiden.

- Klopt dit volgens het college?
- Zo ja, is het mogelijk om een efficiëntere aanpak te kiezen, zodat verkeersregelaars goed beschikbaar blijven voor lokale evenementen zonder dat dit onnodige kosten veroorzaakt voor de gemeente?

Wij horen graag hoe het college naar deze punten kijkt en welke stappen zij eventueel kan nemen om de zorgen van deze verenigingen en stichtingen weg te nemen.

Rondvraag

N.a.v. gebeurtenissen rond de voetbalwedstrijd Ajax-Maccabi Tel-Aviv

Raadsvergadering 26 november 2024

Fractie D66 (Daan Appels)

In antwoord op een schrijven van voorzitter Jaap Hurman van de KBO Afdeling Rheden-Rozendaal over de gebeurtenissen rond de voetbalwedstrijd Ajax-Maccabi Tel-Aviv op 7 november en de reacties daarop, laat burgemeester Van Eert aan de heer Hurman weten dat hij, samen met het college, al enige tijd bezig is een duurzaam lokaal netwerk op te zetten, dat moet bijdragen aan het bij elkaar brengen en houden van bevolkingsgroepen. 'Een netwerk van personen en/of instellingen die in gezamenlijkheid binnen de gemeente Rheden maatschappelijke ontwikkelingen bespreken'.

Wij vonden het interessant dit te lezen en zijn benieuwd hoe het staat met het opzetten van dit netwerk, wanneer het operationeel wordt, wie ervoor worden gevraagd, en hoe u het functioneren ziet van zo'n netwerk?

Daan Appels
fractie D66

Rondvraag
Maatregelen vuurwerkoverlast
Raadsvergadering 26 november 2024
Fractie GroenLinks (Tim Endevelt)

De jaarwisseling komt er weer aan. Traditiegetrouw wordt dit feestelijk afgesloten. Helaas wordt er nog veel vuurwerk afgestoken rondom de jaarwisseling. Zelfs nu al, ver voor de jaarwisseling! Het vuurwerk geeft veel overlast voor huisdieren, wilde dieren en veel mensen. De stress bij dieren en mensen is maar één van de problemen, ook is er erg veel milieuvervuiling als gevolg van deze o kortstondige uitbarsting.

Ook de schade en ongelukken als gevolg van vuurwerk zijn elkaar weer vast onderdeel van de jaarwisseling. Blijkbaar is dit onderdeel van de traditie geworden ?

We zien dat de vuurwerkoverlast al is begonnen, in veel wijken zijn de knallen nu al te horen. Voor GroenLinks en de PvdA is het duidelijk er moet een verbod op particulier voorwerk komen.

Dat brengt ons tot de volgende vragen:

1. Welke maatregelen gaat de gemeente treffen om de vuurwerkoverlast te beperken met de jaarwisseling?
2. Welke maatregelen treft de gemeente om tussen nu en de jaarwisseling de vuurwerkoverlast te beperken?
3. Is het college bereid om te kijken naar uitbreiding van de vuurwerkvrije zones naar bijvoorbeeld woonzorginstellingen en drukbezochte plaatsen?
4. Op lange termijn zijn landelijke maatregelen en/of meer bevoegdheden op lokaal niveau nodig om de overlast echt terug te dringen. Op welke manier zet de gemeente Rheden zich in om landelijk een wijziging van het beleid voor elkaar te krijgen?

Initiatiefvoorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma 2. Leefomgeving	draagt bij aan Global Goal(s) 3: Gezondheid en welzijn
b en w-vergadering n.v.t.	agendapunt	bijlage(n) 1
rol raad Ter besluitvorming		
Vorbereidende vergadering 12 november 2024	agendapunt	
raadsvergadering 26 november 2024	agendapunt	
onderwerp Initiatiefvoorstel Sporten in Rheden		

INHOUD VOORSTEL

- 1 Het vaststellen van de denk- en onderzoek richtlijnen vanuit de initiatiefnota *De kracht van sporten in Rheden* en mee te nemen als richtlijn voor aankomend sport- en accommodatiebeleid:
 - a. Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe flexibilisering van het sportaanbod in Rheden versterkt kan worden;
 - b. Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de kracht van team Sport in Rheden versterkt kan worden;
 - c. Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de motor van de sportverenigingen versterkt kan worden;
 - d. Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de gemeente de samenwerking tussen verschillende verenigingen en aanbieders kan versterken.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?

De gemeente Rheden werkt momenteel aan een nieuwe beleidsvisie voor sportaccommodaties, genaamd "Ruimte voor Sport en Bewegen". Daarnaast loopt de huidige beleidsnota sport en bewegen binnenkort af. Dit initiatiefvoorstel biedt de mogelijkheid om signalen en behoeften vanuit sportverenigingen en andere aanbieders vooraf, doormiddel van denk en onderzoek richtlijnen mee te geven voor bij het opstellen en bespreken van het nieuwe sportbeleid. De initiatief nota is geschreven met de motivatie om het verhaal van de sport richting ons als politiek te vertalen en moet dan ook het resultaat voorstellen van gevoerde gesprekken met verenigingen en aanbieders.

2 Wat is de aanleiding?

In het afgelopen jaar heeft de VVD-fractie in de gemeente Rheden, verschillende sportverenigingen, sportbedrijven en deskundigen op het gebied van sport en bewegen bezocht. Dit omdat de fractie behoefte had om duidelijk te krijgen wat de stand van zaken is op het gebied van sport en bewegen in de gemeente Rheden. Het doel van deze bezoeken was om inzicht te krijgen in hoe onze sportclubs er anno 2024 voorstaan en hoe wij, in samenwerking met deze verenigingen en sportaanbieders, de gestelde doelen op dit gebied nog beter kunnen bereiken.

Tijdens deze bezoeken is gesproken met enthousiaste leden, vrijwilligers en bestuursleden. Deze gesprekken boden de kans om de dynamiek, het enthousiasme en de zorgen binnen onze verenigingen te ervaren. Elk bezoek bracht unieke en waardevolle inzichten naar voren, niet alleen over hoe deze verenigingen sport en beweegmogelijkheden aanbieden, maar ook over hun aandacht voor de sociale en persoonlijke ontwikkeling van hun leden en de positieve bijdrage die zij leveren aan onze gemeente.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- [Nota sport & bewegen 2019 – 2026](#)
- [Sport- en preventieakkoord Rheden/Rozendaal 2023 – 2026](#)

4 Wat willen wij bereiken?

Het flexibiliseren van het sportaanbod in Rheden:

Door flexibiliteit meer te stimuleren en faciliteren, kan beter worden ingespeeld op de huidige behoefte van mensen, die niet langer één sport op een vast tijdstip willen beoefenen. Het is belangrijk dat niet alleen reguliere lidmaatschappen voor verenigingen en aanbieders aantrekkelijk zijn, maar ook flexibele lidmaatschapsvormen, om een breder publiek aan te spreken. Sportverenigingen en -aanbieders moeten daarom zelf actief aan de slag met het aanbieden van dergelijke opties. De open club-gedachte verdient hierbij extra aandacht, zodat verenigingen kunnen voortbestaan en tegelijk beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.

De kracht van het team Sport in Rheden versterken:

Het streven naar een beter functionerend Team Sport in Rheden, verantwoordelijk voor het uitvoeren van gemeentelijke sportbeleid, is een belangrijke basis voor het behalen van doelen op het gebied van sport en bewegen. Hoewel de medewerkers van de gemeente al hard werken om zoveel mogelijk te realiseren, is het belangrijk te onderzoeken hoe dit verder versterkt kan worden. Duidelijke verwachtingen en rollen voor het team Sport in Rheden zijn daarbij cruciaal. Dit stelt sportverenigingen en -aanbieders in staat om beter contact te leggen met Sport in Rheden en zelf te investeren in die samenwerking.

De motor van sportverenigingen versterken:

Om de sportverenigingen optimaal te laten functioneren zijn vrijwilligers die zich dagelijks hard inzetten voor de vereniging van groot belang. Het is spijtig dat er steeds minder kundige vrijwilligers zijn. Deze vrijwilligers zijn nodig om de motor draaiende te houden. Bovendien is het tekort aan financieringsmiddelen een probleem om de verenigingen te innoveren en te behouden voor de toekomst. Deze motor is van cruciaal belang om de toekomst van het sporten en bewegen in Rheden te verzekeren.

De samenwerking tussen verschillende verenigingen en aanbieders versterken:

Ondanks dat er al samenwerking is tussen de verschillende verenigingen en aanbieders, is het van belang dat deze samenwerking wordt versterkt en uitgebreid. Dit om de uitdagingen en zorgen die er nu en in de toekomst zijn gezamenlijk op te kunnen lossen. De gemeente kan hier een stimulerende rol in spelen door verenigingen en aanbieders met elkaar om tafel te zetten en te helpen om permanente samenwerking te realiseren. Het is van belang te benoemen dat hierbij verenigingen en aanbieders zelf ook een stap naar voren moeten zetten, zij moeten het belang van samenwerking gaan inzien.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Het flexibiliseren van het sportaanbod in Rheden:

We onderzoeken:

- De mogelijkheden om sportlocatie van het team Sport in Rheden flexibeler, duurzamer en laagdrempeliger te huren. Bijvoorbeeld, een online boekingssysteem en meer boekingsmogelijkheden.
- De mogelijkheden om senioren, jongeren en andere kwetsbare groepen actief te houden door middel van preventieve maatregelen, wat later kan resulteren in kostenbesparingen op het gebied van gezondheid.

We nemen als denkrichtingen voor beleid en uitvoering mee:

- Bij de uitvoering van sport- en beweegbeleid de nadruk leggen op het faciliteren en stimuleren van de gemeente in het leggen van verbindingen tussen verschillende sportverenigingen en -aanbieders.
- Verenigingen en aanbieders helpen met het starten van overleggen in de gemeente om abonnementen te ontwikkelen waarin bij verschillende locaties gesport en bewogen kan worden om verschillende sporten te ontdekken. Besteed hierbij extra aandacht aan doelgroepen, zoals kinderen die verschillende sporten willen ontdekken.
- De mogelijkheid van de Sportkaart promoten bij sport aanbieders die hiervoor in aanmerking komen, waarmee studenten, werknemers en ZZP'ers goedkoper en flexibeler kunnen sporten en bewegen op veel locaties.

- Samen met sportverenigingen en -aanbieder een brede promotiecampagne ontwikkelen om de zichtbaarheid van verenigingen en aanbieders te vergroten en nieuwe flexibele mogelijkheden te promoten.

De kracht van Sport in Rheden versterken:

We onderzoeken:

- De effecten van een mogelijke samenwerking met het sportbedrijf van andere gemeenten zoals Arnhem om de positie van het team Sport in Rheden te versterken. Het doel van dit onderzoek is de effecten voor het sporten en bewegen in Rheden in kaart te brengen (o.a. beschikbaarheid, innovatieve mogelijkheden en financiële consequenties) voor verschillende vormen van samenwerking, waaronder een volledige fusie.

We nemen als denkrichtingen voor beleid en uitvoering mee:

- Dat de taken en verantwoordelijkheden van team Sport in Rheden duidelijk in kaart gebracht worden voor team Sport in Rheden zelf, inwoners, sportverenigingen en -aanbieders.
- Dat alle verenigingen, aanbieders en team Sport in Rheden duidelijke en laagdrempelige communicatiekanalen hebben. Het is verstandig regelmatig overleg of netwerkbijeenkomsten te organiseren om krachten, zorgen en uitdagingen met elkaar te bespreken.

De motor van sportverenigingen versterken:

We onderzoeken:

- De huidige financiële stromingen tussen de gemeente en sportverenigingen en -aanbieders en maken dit inzichtelijk voor de gemeenteraad.
- Of het mogelijk is en wat de effecten zijn om de regeling omtrent onderhoud van velden en verdeling van financiële middelen te herzien en bespreken dit met de gemeenteraad.

We nemen als denkrichtingen voor beleid en uitvoering mee:

- Het samen met verenigingen en aanbieders in de gemeente Rheden aantrekkelijker maken om vrijwilliger te worden bij een sportvereniging. Doe dit bijvoorbeeld door vrijwilligers in het zonnetje te zetten en voorbeelden van nieuwe/flexibele manieren van vrijwilligersfuncties met verenigingen te delen.
- In gesprek gaan met verenigingen over het tekort aan geschikte bestuursleden. Bespreek daarbij het opzetten van een vrijwilligerspool die tijdelijk bestuursfuncties kan invullen. Daarnaast kunnen besturen van verschillende verenigingen elkaar ondersteunen wanneer de nood hoog is.
- Ervoor blijven zorgen dat er alternatieve financieringsbronnen worden gevonden voor projecten.
- Mee denken met sportverenigingen en aanbieders voor creatieve mogelijkheden om te verduurzamen.

De samenwerking tussen verschillende verenigingen en aanbieders versterken:

We onderzoeken:

- De manieren waarop sportverenigingen en -aanbieders het college en de gemeenteraad laagdrempelig advies kunnen geven over de sport- en beweegsituatie in Rheden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een sport- en beweegraad.

We nemen als denkrichtingen voor beleid en uitvoering mee:

- Het aanmoedigen van verenigingen om samen te werken met andere clubs, gemeenten en andere relevante (WMO-) organisaties, zoals Inclusio om kansen voor samenwerking op sport, beweeg (bijvoorbeeld door samenwerking van trainers) en sociaal gebied te benutten.
- Het aanmoedigen om samen te werken en faciliteer dit binnen redelijke grenzen zodat verenigingen en aanbieders samen aan plannen kunnen werken om de huisvesting van faciliteiten van sportverenigingen (Clubhuizen, hallen en sportvelden) te verbeteren en/of samen te voegen. Dit zal de efficiëntie van het gebruik van de ruimte vergroten en de kosten voor verenigingen om te vernieuwen verlagen, waardoor de Open club filosofie meer inzicht krijgt.

6 Wat zijn de financiële consequenties?

Vanwege de financiële situatie van de gemeente Rheden is er bewust voor gekozen om de denk- en onderzoek richtlijnen te integreren in al lopende en geplande beleidsprocessen. Hierdoor heeft dit voorstel, dat de denk- en onderzoek richtlijnen bij het opstellen van dit beleid betreft, geen financiële

consequenties.

7 Wat zijn de risico's?

Omdat er gewerkt wordt met denk- en onderzoek richtlijnen, is het mogelijk dat niet alle richtlijnen geïmplementeerd kunnen worden in het nieuwe beleid, mede door de financiële situatie van de gemeente. Het is belangrijk om vanaf het begin hier transparant over te communiceren richting sportverenigingen, aanbieders en de gemeenteraad. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen, is er bij het opstellen van de initiatiefnota gepoogd de richtlijnen realistisch en beperkt te houden.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Dit voorstel is tot stand gekomen na uitgebreide gesprekken met diverse sportverenigingen, sportaanbieders en experts op het gebied van sport en bewegen. Na deze gesprekken hebben zij ook de gelegenheid gekregen om feedback te geven op het definitieve voorstel, waarvan de input wederom is verwerkt. Door deze groepen actief te betrekken bij het opstellen van de nota, is er een breed draagvlak ontstaan.

De initiatiefnota is conform artikel 147a, lid 4 Gemeentewet (wensen en bedenkingenprocedure) voor een zienswijze bij het college neergelegd. De zienswijze is te lezen in bijlage 3.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Het besluit en de initiatiefnota worden na vaststelling verspreid binnen de organisatie. Daarnaast blijven Sportverenigingen en -aanbieders betrokken worden bij de opstelling van het aankomend sport- en beweeg beleid waarbij de denk en onderzoek richtlijnen vanuit deze nota worden betrokken.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Bij het aanleveren voor de beleidsvisie voor sportaccommodaties "Ruimte voor Sport en Bewegen" en een nieuwe beleidsnota sport wordt aangegeven hoe de vastgestelde denk en onderzoek richtlijnen verwerkt en betrokken zijn.

Jelte Kolkman,
Velp, 25 september 2024

BIJLAGEN

1. Ontwerp raadsbesluit
2. Initiatiefnota Sporten in Rheden
3. Zienswijze college d.d. 14 oktober 2024

Aan: Gemeenteraad gemeente Rheden

datum 14 oktober 2024	zaaknummer	uw brief/kenmerk
behandeld door College	doorkiesnummer	bijlage(n)
onderwerp Zienswijze Initiatiefnota 'De kracht van sporten in Rheden'		

Beste Raadsleden,

In november dit jaar staat de behandeling van de initiatiefnota 'De kracht van Sporten in Rheden' voor behandeling op de Raadsagenda. Middels deze brief geeft het college haar zienswijze op het initiatiefvoorstel.

Het college heeft waardering voor het uitgebreide traject dat is doorlopen om tot het initiatiefvoorstel te komen. Er zijn veel gesprekken gevoerd met sport- en beweegaanbieders in de gemeente Rheden. Wij herkennen veel thema's uit de initiatiefnota en onderschrijven verschillende daarvan ook. Met veel van deze denk- en onderzoekslijnen zijn wij reeds aan de slag. We lichten een aantal voorbeelden uit:

- Sinds september 2024 hebben we een functie Sportparkmanager ingesteld. De sportparkmanager organiseert samenwerking tussen sport- en beweegaanbieders onderling en met andere organisaties uit sport, welzijn, bedrijfsleven, recreatie, onderwijs en meer. Er bestaan ook al een aantal samenwerkingsvormen:
 - o In Rheden is al langer een samenwerking en periodiek overleg tussen de sportclubs gevestigd in de Zuidflank.
 - o In Dieren hebben we in september 2024 een start gemaakt op Sportpark Het Nieuwland met een verenigensoverleg.
 - o In Velp hebben werken de drie voetbalverenigingen samen. In het seizoen 2023-2024 hebben zij een toekomstvisie voor het Sportpark opgesteld (zowel op samenwerking/activiteiten als accommodatie). Daarvoor hebben we een aparte procesbegeleider ingezet. We onderzoeken nu ook hoe we samenwerking tussen meerdere clubs in Velp (buiten Pinkenberg) kunnen organiseren.
- We voeren op dit moment met diverse verenigingen gesprekken over de toekomst van sportaccommodaties en onderlinge samenwerking binnen de sociale basis (mede in het kader van de ombuigingen).
- Vanaf Q4 2024 starten we met Clubkadercoaching. Met inzet van een clubkadercoach scholen we vrijwillige trainers/coaches van sportverenigingen op pedagogisch en didactisch vlak. We helpen hen on-the-job: op het veld dus. Daarnaast helpen we de verenigingen om trainersbegeleiding goed en langdurig georganiseerd te krijgen binnen de vereniging.
- We ondersteunen clubs altijd met het vinden van alternatieve financieringsvormen. We delen eigen kennis, we zetten ons subsidiebureau in en vragen zelf subsidies van Rijk, Provincie of anders aan waarmee we verenigingen steunen. Voorbeelden zijn de voormalige Open Club subsidie voor Zuidflank Rheden, Winterfonds Provincie Gelderland en SPUK Noodfonds energie.

- In 2023 zijn we gestart met een verduurzamingstraject: verenigingen kunnen intensieve hulp krijgen van een duurzaamheidscoach die met de club een verduurzamingsplan voor hun accommodatie maakt van A t/m Z. Oftewel: van duurzaamheidsscan tot financieel plan en begeleiding van de uitvoering. Circa 8 verenigingen nemen deel.
- We onderzoeken de mogelijkheden om een online boekingssysteem voor sportaccommodaties in te voeren.

We geven de volgende aandachtspunten mee:

- De aanleiding voor het initiatiefvoorstel is de behoefte van de VVD-fractie aan een goed beeld van de stand van zaken op sport in de gemeente Rheden. Het onderzoek heeft zich met name gericht op de georganiseerde sport (sportverenigingen). Het is goed om er bewust van te zijn dat de totale sport meer behelst dan sportdeelname via sportverenigingen. Een belangrijk deel van de sportdeelname vindt namelijk ook plaats bij anders-georganiseerde sportaanbieders (sportscholen, evenementen, commerciële aanbieders) of ongeorganiseerd (bijv. in de buitenruimte). Het lijkt ons goed aandacht te hebben voor dit brede veld van sportverbanden. In het nieuw te ontwikkelen beleid zullen wij ook aan die onderdelen aandacht besteden.
- Dit geldt wat ons betreft ook voor het onderdeel 'bewegen'. Dat onderdeel gaat meer in op dagelijks in beweging zijn met activiteiten als lopen, fietsen, tuinieren etc. Bewegen is minstens zo belangrijk voor de gezondheid van inwoners en spreekt een bredere groep inwoners aan. Graag geven wij aan beide componenten (sport & bewegen) aandacht in nieuw op te stellen beleid (bijv. Accommodatiebeleid Ruimte voor Sport & Bewegen).
- In de nota worden diverse voorstellen gedaan om op te pakken door de gemeente. Het is belangrijk bewust te zijn van de uitdagende financiële positie van de gemeente, en dat dit de mogelijkheden voor gemeente beperkt. In het kader van de ombuigingen zijn we in gesprek met verenigingen over verdeling van taken en nieuwe vormen van samenwerking.

We wensen u een goede bespreking van het voorstel toe.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,
namens hen,

Ronald ter Hoeven,
Wethouder Volksgezondheid

MET DANK AAN:

Diverse sportverenigingen en -aanbieders in de gemeente

INITIATIEFNOTA

De kracht van sporten in Rheden

VVD RHEDEN 2024

Inleiding

In de afgelopen maanden heb ik – als raadslid en daarmee volksvertegenwoordiger namens de VVD-fractie in de gemeente Rheden – diverse sportverenigingen, sportbedrijven en (bewegings)deskundigen op het gebied van sport bezocht. Met als uitgangspunt: Hoe staan onze sportclubs er anno 2024 voor en hoe kunnen wij, in samenwerking met deze verenigingen en sportaanbieders, de gestelde doelen op dit gebied nog beter bereiken? Tijdens deze bezoeken hebben we ons verdiept in de uitdagingen en successen van deze belangrijke onderdelen van de lokale samenleving.

In het kader van deze bezoeken heb ik met enthousiaste leden, vrijwilligers en bestuursleden gesproken. Dit gaf mij de mogelijkheid om de onderlinge dynamiek, het enthousiasme maar ook de zorgen die binnen onze verenigingen leven heb kunnen ervaren. Elk nieuw bezoek bracht unieke en vooral leuke inzichten naar voren; niet alleen in de manier waarop deze verenigingen sport aanbieden, maar hoe zij oog hebben voor de sociale en persoonlijke ontwikkeling van hun leden –en welke positieve bijdrage ze daarin leveren binnen onze gemeente.

De aanleiding voor deze gesprekken is dat onze fractie behoefte had om duidelijk te krijgen wat de stand van zaken is op het gebied van sport in de gemeente Rheden. Welke ontwikkelingen zijn er momenteel gaande, wat bieden wij als gemeente aan en welke signalen vanuit inwoners en sportverenigingen zijn er waar wij als gemeente wat mee kunnen en/of moeten? Dit stuk is geschreven met de motivatie om het verhaal van de sport richting ons als politiek te vertalen.

Deze initiatiefnota is een samenvatting en het resultaat van de gesprekken die ik met veel plezier heb gevoerd. Sterke punten, uitdagingen maar met name kansen voor sportverenigingen in Rheden zullen in deze nota behandeld worden – *met als doel dit als denkrichting aan het college mee te geven voor toekomstbestendig sport en beweeg beleid*. Ook kan het als input dienen voor 'Ruimte voor Sport en Bewegen' en de nieuwe versie van de Nota Sport en Bewegen. Zodat de gemeente Rheden en haar sportverenigingen samen klaar zijn voor de toekomst!

Jelte Kolkman
Gemeenteraadslid
namens VVD Rheden

Meer informatie:
[HTTPS://RHEDEN.VVD.NL/](https://rheden.vvd.nl/)

Aanpak

De onderzoeksmethode:

Er zijn verschillende stappen ondernomen om tot deze definitieve nota te komen. De volgende stappen zijn kort beschreven om het proces te verduidelijken.

- In de eerste fase zijn er uitnodigingen gestuurd naar 28 random gekozen sportverenigingen om een gesprek te voeren over de krachten en uitdagingen van deze verenigingen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot 14 individuele gesprekken; meestal op locatie en een enkele keer als telefonische afspraak.
- In de tweede fase zijn er gesprekken gevoerd met diverse deskundigen op het gebied van sport en bewegen. Deze mensen hebben kennis en ervaring op het gebied van sport en beweeg (beleid) en oud-bestuursleden van verenigingen.
- In deze initiatief nota zijn de resultaten van deze gesprekken geanalyseerd en samengebracht. Dit onderzoek en denkrichtingen zijn voortgekomen uit de verschillende gesprekken.
- Tot slot is de nota voorgelegd aan verschillende sportverenigingen, -aanbieders, inwoners en het college om de conclusies te controleren en de laatste input mee te nemen.

Opzet van de nota:

Korte beschrijving van bezoeken:

De nota begint met een korte beschrijving van de bezoeken. In deze paragraaf worden alle bezochte verenigingen beschreven met een korte beschrijving van de inhoud van deze vereniging.

De kracht, zorgen en uitdagingen van sportverenigingen en -aanbieders:

Deze twee paragrafen bevatten een analyse van de gevoerde gesprekken. In deze paragrafen wordt de rode draad door de gevoerde gesprekken beschreven. De paragraaf behandelt niet de situatie van specifieke verenigingen en aanbieders, maar geeft een weergave van problemen die breder binnen de gemeente spelen.

Denk- en onderzoekrichtlijnen voor toekomstig beleid:

In deze paragraaf worden een aantal onderzoek en denkrichtlijnen gegeven die het college mogelijk verder kan uitwerken in toekomstig beleid, die zowel de uitvoering als de beleidsmatige kant raken, om de kracht te waarborgen en om zorgen en uitdagingen om te zetten tot kracht en toekomstbestendig beleid.

4

De bezoeken

Tijdens het onderzoek zijn er gesprekken gevoerd met verschillende sportverenigingen en aanbieders door heel de gemeente. 28 verenigingen zijn uitgenodigd voor een gesprek op basis van willekeurige selectie. Elke vereniging heeft zijn eigen sterke en zwakke punten, met daarin gezamenlijke delers. Met de volgende verenigingen en aanbieders hebben gesprekken plaatsgevonden:

Arnhemsche Hockey Club

De Arnhemse Hockeyclub in Velp is een vereniging die sinds 1911 hockey mogelijk maakt in onze gemeente. Omdat AHC Velp een van de twee hockeyclubs in de gemeente is, komen de leden niet alleen uit Velp, maar ook uit omliggende dorpen.

Tennisvereniging Beekhuizen

De tennisvereniging Beekhuizen in Velp is een belangrijke speler voor sport en beweeg liefhebbers in Velp. Deze locatie beschikt niet alleen over tennisbanen, maar ook over padelbanen. Met meer dan 1000 leden is het een van de grootste verenigingen binnen onze gemeente. Bovendien is dit een zeer bruisende vereniging met veel toernooien en andere activiteiten.

FitVelp

FitVelp is een turnvereniging die zich momenteel heeft aangesloten bij de Arnhemse turnvereniging GCA. Deze samensmelting is een interessante ontwikkeling omdat de vereniging door deze fusie nu samen gaat werken met verschillende gemeenten. Ondanks de samenvoeging met Arnhem is het plan van FitVelp om actief te blijven op afzonderlijke locaties waaronder Velp.

PFC Rheden

PFC Rheden is een zwemvereniging die gehuisvest is in het Biljoenbad in Velp, in de zomer maken zij gebruik van het openluchtzwembad in Rheden. De zwemsporten die zij aanbieden zijn zeer divers, variërend van hoger niveau tot instapniveau.

Badmintonclub de IJssel

Badminton is een sport die onder andere in het dorp Rheden beoefend wordt. Een enthousiaste groep mensen sport hier regelmatig op verschillende niveaus. De vereniging maakt gebruik van de sporthal om lessen te geven en wedstrijden te spelen.

WIK Rheden

WIK is een vereniging die een breed scala aan sport en beweeg mogelijkheden aanbiedt, waaronder voetbal. Zij streven ernaar een gevarieerd aanbod van sporten aan te bieden in Rheden.

Sport- en Healthclub De Cirkel

De Cirkel is een bekend begrip in het dorp Rheden en is op dit moment bezig met voorbereidingen voor het bouwen van een nieuwe locatie aan de IJsselsingel. Het is een sportschool die een breed scala aan sporten aanbiedt en momenteel ook een zwembad heeft. De Cirkel heeft tot doel verschillende doelgroepen te bereiken en zich in te zetten voor de lokale gemeenschap.

Sportclub EDS

De vereniging heeft zich door de jaren heen ontwikkeld tot een veelzijdige sportvereniging waar niet alleen voetbal, maar ook bijvoorbeeld padel wordt gespeeld. Ze hebben de intentie om samen te werken met andere clubs in Ellecom om een zo breed mogelijk aanbod te kunnen bieden.

Tennis Vereniging Dieren

Op dit moment is Tennisvereniging Dieren een vereniging die zich, naast traditioneel tennis, ook richt op padel. Dit heeft tot extra drukte en ledenaantallen geleid en ze willen hierin uiteraard blijven investeren. De vereniging heeft als doel mensen aan zich te binden.

Atletiekvereniging Gelre

Deze vereniging heeft tot doel een aantrekkelijk aanbod te creëren voor zowel beginnende als meer ervaren sporters. Zij streven ernaar zich steeds beter aan te passen aan de huidige behoeften. De vereniging heeft niet alleen een sportfunctie, maar biedt ook een gezellige plek waar leden contact kunnen onderhouden en een praatje kunnen maken.

PliX GyM

Een groep enthousiaste vrijwilligers tracht bij PliX Gym in Dieren boksen zo laagdrempelig te maken voor verschillende doelgroepen. Om die reden is deelname dan ook volledig gratis. Zij proberen mensen die (nog) niet genoeg bewegen en sporten, actief te stimuleren deel te nemen.

Dierense Badminton Club '79

In Dieren is er een badmintonclub die laagdrempelig badminton aanbiedt. Buiten de teams voor senioren zijn er ook jeugdteams actief. Het doel van deze organisatie is de sport zo toegankelijk mogelijk te houden en is onder andere actief op markten om leden te werven.

MHC Dieren

De Mixed Hockey Club in Dieren is een relatief kleine vereniging waarbij iedereen elkaar kent. Ze hebben verschillende teams op verschillende niveaus en proberen de sport zo toegankelijk mogelijk te maken.

VV Dieren

In Dieren ligt de voetbalvereniging VV Dieren. Een vereniging met ongeveer 750 leden. Deze vereniging biedt voetbal aan op zowel professioneel als sportief niveau om een brede doelgroep aan te spreken.

Diverse mensen met expertises op het gebied van sport (zoals oud-bestuurders, management van sportbedrijven en (oud)-wethouders).

Het is goed om te vermelden dat de bezoeken als plezierig zijn ervaren door de sportverenigingen en door mijzelf voordat de bevindingen van deze gesprekken worden besproken. De verschillende sportverenigingen en -aanbieders hebben open gesprekken gevoerd en op een enthousiaste manier laten zien wat voor een vereniging of aanbieder zij zijn.

De bezoeken varieerden van gesprekken met enthousiaste bestuursleden en vrijwilligers, tot uitgebreide rondleidingen of verhalen van leden van de sportverenigingen. Deze verschillende invullingen van de verenigingen en aanbieders hebben ervoor gezorgd dat er een duidelijk beeld is gecreëerd over het sporten (bij verenigingen of sportbedrijven) in de gemeente Rheden.

De kracht van sportverenigingen en -aanbieders in Rheden

Diversiteit in het aanbod van sport en beweging:

Veel verenigingen en aanbieders bieden een breed scala aan sporten en beweegmogelijkheden aan, waardoor er activiteiten laagdrempelig beschikbaar zijn voor verschillende doelgroepen en niveaus in Rheden. Dit is belangrijk want sporten en bewegen verbindt inwoners uit de gemeente met elkaar. De ambitie en ideeën van sportverenigingen hierbij zijn ook groot. Dit geeft inwoners de mogelijkheid om verschillende sporten te beoefenen. Mensen met verschillende interesses en vaardigheden kunnen deelnemen aan sportactiviteiten. Daarnaast zijn er steeds meer verenigingen en aanbieders die de Open Club-filosofie volgen.

Sociale betrokkenheid en inzet voor de gemeente:

In onze gemeente vervullen de sportverenigingen en -bedrijven niet alleen een sportieve rol, maar vervullen zij ook een sociale functie voor de gemeente. Het zijn plekken waar mensen elkaar ontmoeten en sociale banden opbouwen. De verenigingen en aanbieders zetten zich in voor het creëren van een hechte gemeenschap voor diverse doelgroepen.

Bovendien zijn er vele verenigingen en aanbieders die zich inzetten voor de lokale gemeenschap. Ze bieden speciale programma's aan voor senioren, jongeren, kinderen of andere kwetsbare groepen. Bovendien proberen ze ook een bijdrage te leveren aan het organiseren van andere activiteiten in de dorpen. Deze zaken zijn van waarde voor de gemeenschap als onderdeel van de gemeenschap.

Een goede samenwerking en het onderhouden van een netwerk:

Verschillende verenigingen en aanbieders zoeken actief naar samenwerkingsmogelijkheden met andere clubs, de gemeente en organisaties die met de gemeente samenwerken. Voorbeelden van deze samenwerkingen zijn het gezamenlijk aanbieden van activiteiten voor kinderen, zoals in Rheden, een intensievere samenwerking tussen sportverenigingen, zoals in Velp, en het breder inzetten van een zwembad voor diverse sport- en beweegactiviteiten, zoals in Ellecom. De samenwerking met de gemeente kan zich richten op het organiseren van gezamenlijke evenementen, het opzetten van programma's of het bundelen van krachten. .

Hierbij worden veel complimenten gegeven richting beleidsambtenaren van het Team Beleid Samenleving van de gemeente Rheden en de rol die zij in dit proces vervullen. Zij worden als zeer toegankelijk en meedenkend ervaren.

Ambitie en groei:

Het is voor de verenigingen en aanbieders belangrijk om te kijken naar toekomstige plannen en hierbij aan te sluiten op nieuwe behoeften. Dit doen ze bijvoorbeeld door het aanbieden van recent populair geworden sporten zoals padel. Hierbij streven ze naar groei van leden of meer verschillende soorten sport flexibeler aanbieden. Maar ze doen dit bijvoorbeeld ook door het steeds meer verduurzamen van clubgebouwen. Dit is een doorlopend proces waarbij ze aan het ontdekken zijn welke mogelijkheden er (nog meer) zijn en hoe zij zich hierin in kunnen ontwikkelen.

Zorgen en uitdagingen van en voor sportverenigingen en -aanbieders

Het is belangrijk deze uitdagingen en zorgen te benoemen om de toekomst van sportverenigingen en -aanbieders in de gemeente Rheden te waarborgen. Het is van cruciaal belang dat deze zorgen en uitdagingen worden omgezet in mogelijkheden en kansen voor de toekomst. Om te voorkomen dat sportverenigingen en -aanbieders in moeilijkheden komen, wat aanzienlijke gevolgen zou hebben voor onze gemeente, zowel op het gebied van lichamelijke beweging als voor de visie uit de Koersnota Sociaal Domein, waarin het versterken van het maatschappelijk middenveld een steeds belangrijkere rol speelt.

De behoefte van de toekomst:

In deze tijd is de behoefte aan sport aan het veranderen. Er zijn steeds meer verenigingen en aanbieders die moeite hebben om leden aan zich te binden. Het is vooral lastig om aan te sluiten bij de behoeften en interesses van diverse groepen, zoals jongeren die behoeften hebben aan flexibiliteit en kinderen die veel afwisseling willen. Het blijkt een uitdaging om relevant te blijven voor deze doelgroepen.

Sporters willen steeds meer flexibiliteit, sporten en bewegen wanneer zij dat zelf willen en een divers aanbod van verschillende sporten. Het is niet meer standaard dat iedereen meteen lid van een specifieke vereniging wil worden. Het kan een risico zijn als sportverenigingen en sportbedrijven zich hier op blind staren en minder kijken naar andere mogelijkheden om mensen aan het bewegen te krijgen. Helaas is een eerdere poging om hier meer mogelijkheden voor te bieden (door middel van een bredere sport en beweegkaart) tussen verschillende verenigingen mislukt.

Kracht van het Team Sport in Rheden:

Het sport team, Sport in Rheden, is in de gemeente Rheden als onderdeel van het team Samenleving de verbindende factor tussen het sporten en de gemeente. In de gesprekken is naar voren gekomen dat sportverenigingen en aanbieders aardig tevreden zijn over het beheer dat Sport in Rheden levert maar zich ondanks de inzet van veel medewerkers zorgen maken over de slagkracht van het Team Sport in Rheden op andere meer proactieve vlakken, daarbij is de grootste zorg dat er kansen blijven liggen die het sporten en bewegen binnen de gemeente kunnen verbeteren.

Sommige verenigingen en aanbieders ervaren uitdagingen bij het samenwerken met het team Sport in Rheden op verschillende gebieden. Voorbeelden die hierbij worden gegeven zijn: gebrek aan duidelijke communicatie, te weinig coördinatie en ondersteuning. Een gevoel van betrokkenheid ontbreekt. Bovendien is het voor verenigingen en aanbieders onduidelijk wanneer zij terecht kunnen bij team Sport in Rheden en welke rol zij hierin speelt. Vooral in Velp, wordt verwezen naar het feit dat het Sportbedrijf Arnhem hier een duidelijkere rol in speelt. Deze uitdagingen belemmeren de kansen en mogelijkheden die sportverenigingen en -aanbieders hebben, en dragen niet bij aan het activeren van inwoners uit Rheden.

Daarnaast missen de verenigingen soms de samenwerking met andere (overheids-) instanties, zoals Includio, in de gemeente Rheden. Hierdoor worden kansen gemist waarmee verenigingen en aanbieders zich kunnen inzetten voor de lokale gemeenschap.

Gebrek aan vrijwilligers en trainers:

Daarnaast is het gebrek aan vrijwilligers een probleem dat bij veel verenigingen voorkomt. Dit maakt het lastig om bestuursfuncties in te vullen en ontstaat er druk op het organiseren van verschillende activiteiten. Een oorzaak hiervan is dat vrijwilligers vaak behoefte hebben aan een meer flexibelere vorm van verbinding met een vereniging of aanbieder. Bovendien is het voor verenigingen soms lastig om gekwalificeerde trainers te werven en te behouden, dit komt doordat er voor de vaak jongere trainers veel meer aantrekkelijkere banen zijn en er soms certificaten nodig zijn. Hierdoor lopen verenigingen tegen beperkingen op in het aanbieden van een aantal sporten en beweegmogelijkheden.

Huisvesting van de verenigingen:

Het huisvesten van verenigingen en aanbieders in onze gemeente is ook een uitdaging. Met name de faciliteiten voor sociale functies voor binnensporten (zoals een goede locatie om na te praten, de kantine), geeft reden tot zorg en daarnaast is het toekomstig onderhoud van de sportlocaties voor veel verenigingen een probleem.

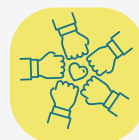
De verenigingen zijn bezorgd over de staat van de sportvelden, hallen en clubhuizen. Bijvoorbeeld verouderde locaties of toekomstige sloopplannen van oude sportaccommodaties en clubhuizen geven reden tot zorg. Voor dit probleem zijn er op dit moment nog niet voldoende (haalbare) toekomstplannen beschikbaar vanuit de gemeente, sportverenigingen en/of team Sport in Rheden. Een intensievere samenwerking tussen de verschillende verenigingen en aanbieders zou een mogelijke uitkomst kunnen bieden, maar daarvoor is wel (gemeentelijke) ondersteuning en aansturing nodig.

Financiële stress:

Steeds meer verenigingen en aanbieders hebben te maken met financiële druk sinds energiekosten afgelopen jaren sterk gestegen zijn. Daarnaast zijn vooral de kosten voor het onderhoud van de faciliteiten een uitdaging. Voor de verenigingen en aanbieders is het zoeken naar voldoende financiering – door middel van sponsoring en subsidies – een blijvende grote zorg. Sportverenigingen komen in aanmerking voor gelden van de gemeente omdat zij bijdragen aan de gezondheid in de gemeente. Dit gebeurt via regelingen of in de tarieven die de gemeente vraagt. Het valt op dat deze financiële zorgen per sportsoort verschillen. Een mogelijke verklaring hiervoor is hoe verenigingen zelf met de financiën omgaan, daarnaast is van invloed hoe wij in de gemeente ons sportbeleid hebben ingericht en de financiering hiervan hebben geregeld.

In de jaren 1970 is er opnieuw gekeken naar het beheer van gronden door sportverenigingen en -aanbieders. Hierbij hebben soms de gemeente en soms verenigingen en aanbieders zelf voor beleid gekozen waarbij sommige sportverenigingen het beheer van velden en of clubhuizen aan de gemeente hebben overgelaten, terwijl andere verenigingen dit in eigen beheer hebben genomen. Er is veel onduidelijkheid over hoe de financiële stromingen hierna zijn vormgegeven. Echter, steeds meer verenigingen die het onderhoud zelf op zich hebben genomen, ervaren nu financiële druk. Het gebruik van gespaarde middelen is doorgaans niet toereikend voor het noodzakelijke onderhoud. Het blijkt daardoor soms moeilijk om het onderhoud te blijven bekostigen en uit te voeren (wat mogelijk leidt tot nog hogere kosten in de toekomst). Dit leidt tot een kloof in contributiekosten tussen verschillende verenigingen en sportbedrijven, met als gevolg dat bepaalde sporten minder toegankelijk worden voor bepaalde groepen in onze samenleving.

Denk- en onderzoeksrichtingen voor aankomend beleid

De kracht, maar ook de zorgen en uitdagingen van sportverenigingen en -aanbieders laten zien dat er vanuit de gemeente beleidsmatig en op uitvoering stappen gezet kunnen worden. Daarnaast liggen er ook taken voor sportverenigingen en -aanbieders zelf. Deze stappen kunnen niet zonder goed onderzoek en participatie gedaan worden en daarom is ervoor gekozen om in deze nota alleen denk- en onderzoeksrichtingen mee te geven voor toekomstig beleid. Op dit moment is dit extra van belang omdat er momenteel gewerkt wordt aan nieuw beleid Ruimte voor Sport en Bewegen in Rheden en de huidige Sportnota binnenkort aan vernieuwing toe is. Deze beleidstukken bevatten een aantal van deze zaken.

In de denk- en onderzoeksrichtingen wordt er indien het over de gemeente gaat zowel gesproken over het Team Sport in Rheden, Team Beleid Samenleving, het college en andere betrokken ambtelijke afdelingen.

Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe flexibilisering van het sport- en beweegaanbod in Rheden versterkt kan worden.

Door flexibiliteit meer te stimuleren en faciliteren, kan beter worden ingespeeld op de huidige behoefte van mensen, die niet langer één sport op een vast tijdstip willen beoefenen. Het is belangrijk dat niet alleen reguliere lidmaatschappen voor verenigingen en aanbieders aantrekkelijk zijn, maar ook flexibele lidmaatschapsvormen, om een breder publiek aan te spreken. Sportverenigingen en -aanbieders moeten daarom zelf actief aan de slag met het aanbieden van dergelijke opties. De open club-gedachte verdient hierbij extra aandacht, zodat verenigingen kunnen voortbestaan en tegelijk beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.

Onderzoeksrichtingen beleid:

- Onderzoek mogelijkheden om sport en beweeg locaties van team Sport in Rheden flexibeler, duurzamer en laagdrempeliger te huren. Bijvoorbeeld, een online boekingssysteem en meer boekingsmogelijkheden.
- Onderzoek de mogelijkheden om senioren, jongeren en andere kwetsbare groepen actief te houden door middel van preventieve maatregelen, wat later kan resulteren in kostenbesparingen op het gebied van gezondheid.

Denkrichtingen beleid en uitvoering:

- Leg bij de uitvoering van sport- en beweegbeleid de nadruk op het faciliteren en stimuleren van de gemeente in het leggen van verbindingen tussen verschillende sportverenigingen en -aanbieders.
- Help verenigingen en aanbieders met het starten van overleggen in de gemeente om abonnementen te ontwikkelen waarin bij verschillende locaties gesport en bewogen kan worden om verschillende sporten en beweegmogelijkheden te ontdekken. Besteed hierbij extra aandacht aan doelgroepen, zoals kinderen die verschillende sporten willen ontdekken.
- Promoot de mogelijkheid van de Sportkaart bij sport aanbieders die hiervoor in aanmerking komen, waarmee studenten, werknemers en ZZP'ers goedkoper en flexibeler kunnen sporten op veel locaties.
- Ontwikkel samen met sportverenigingen en -aanbieders een brede promotiecampagne om de zichtbaarheid van verenigingen en aanbieders te vergroten en nieuwe flexibele mogelijkheden te promoten.

Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de kracht van team Sport in Rheden versterkt kan worden:

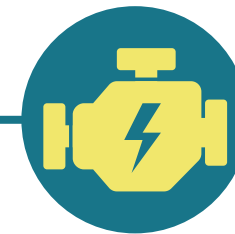
Het streven naar een beter functionerend Team Sport in Rheden, verantwoordelijk voor het uitvoeren van gemeentelijke sportbeleid, is een belangrijke basis voor het behalen van doelen op het gebied van sport en bewegen. Hoewel de medewerkers van de gemeente al hard werken om zoveel mogelijk te realiseren, is het belangrijk te onderzoeken hoe dit verder versterkt kan worden. Duidelijke verwachtingen en rollen voor het team Sport in Rheden zijn daarbij cruciaal. Dit stelt sportverenigingen en -aanbieders in staat om beter contact te leggen met Sport in Rheden en zelf te investeren in die samenwerking.

Onderzoeksrichtingen beleid:

- Onderzoek de effecten van een mogelijke samenwerking met het sportbedrijf van andere gemeenten zoals Arnhem om de positie van Team Sport in Rheden te versterken. Het doel van dit onderzoek is de effecten voor het sporten en bewegen in Rheden in kaart te brengen (o.a. beschikbaarheid, innovatieve mogelijkheden en financiële consequenties) voor verschillende vormen van samenwerking, waaronder een volledige fusie.

Denkrichtingen beleid en uitvoering:

- Zorg dat de taken en verantwoordelijkheden van Sport in Rheden duidelijk in kaart gebracht worden voor team Sport in Rheden zelf, inwoners, sportverenigingen en -aanbieders.
- Zorg ervoor dat alle verenigingen, aanbieders en Sport in Rheden duidelijke en laagdrempelige communicatiekanalen hebben. Het is verstandig regelmatig overleg of netwerkbijeenkomsten te organiseren om krachten, zorgen en uitdagingen met elkaar te bespreken.

Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de motor van de sportverenigingen versterkt kan worden:

Om de sportverenigingen optimaal te laten functioneren zijn vrijwilligers die zich dagelijks hard inzetten voor de vereniging van groot belang. Het is spijtig dat er steeds minder kundige vrijwilligers zijn. Deze vrijwilligers zijn nodig om de motor draaiende te houden. Bovendien is het tekort aan financieringsmiddelen een probleem om de verenigingen te innoveren en te behouden voor de toekomst. Deze motor is van cruciaal belang om de toekomst van het sporten en bewegen in Rheden te verzekeren.

Onderzoeksrichtingen beleid:

- Breng de huidige financiële stromingen tussen de gemeente en sportverenigingen en -aanbieders in kaart en maak dit inzichtelijk voor de gemeenteraad.
- Onderzoek of het mogelijke is en wat de effecten zijn om de afspraken omtrent onderhoud van velden en verdeling van financiële middelen te herzien en bespreek dit met de gemeenteraad.

Denkrichtingen beleid en uitvoering:

- Maak het samen met verenigingen en aanbieders in de gemeente Rheden aantrekkelijker om vrijwilliger te worden bij een sportvereniging. Doe dit bijvoorbeeld door vrijwilligers in het zonnetje te zetten en voorbeelden van nieuwe/flexibele manieren van vrijwilligersfuncties met verenigingen te delen.
- Ga in gesprek met verenigingen over het tekort aan geschikte bestuursleden. Bespreek daarbij het opzetten van een vrijwilligerspool die tijdelijk bestuursfuncties kan invullen. Daarnaast kunnen besturen van verschillende verenigingen elkaar ondersteunen wanneer de nood hoog is.
- Blijf ervoor zorgen dat er alternatieve financieringsbronnen worden gevonden voor projecten.
- Denk mee met sportverenigingen en aanbieders voor creatieve mogelijkheden om te verduurzamen.

Neem als denk- en onderzoek richtlijn mee hoe de gemeente de samenwerking tussen verschillende verenigingen en aanbieders kan versterken.

Ondanks dat er al samenwerking is tussen de verschillende verenigingen en aanbieders, is het van belang dat deze samenwerking wordt versterkt en uitgebreid. Dit om de uitdagingen en zorgen die er nu en in de toekomst zijn gezamenlijk op te kunnen lossen. De gemeente kan hier een stimulerende rol in spelen door verenigingen en aanbieders met elkaar om tafel te zetten en te helpen om permanente samenwerking te realiseren. Het is van belang te benoemen dat hierbij verenigingen en aanbieders zelf ook een stap naar voren moeten zetten, zij moeten het belang van samenwerking gaan inzien.

Onderzoeksrichtingen beleid:

- Onderzoek manieren waarop sportverenigingen en -aanbieders het college en de gemeenteraad laagdrempelig advies kunnen geven over de sport- en beweegsituatie in Rheden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een sportraad.

Denkrichtingen beleid en uitvoering:

- Moedig verenigingen aan om samen te werken met andere clubs, gemeenten en andere relevante (WMO-) organisaties, zoals Inklusio om kansen voor samenwerking op sport en bewegen (bijvoorbeeld door samenwerking van trainers) en sociaal gebied te benutten.
- Moedig aan om samen te werken en faciliteer dit binnen redelijke grenzen zodat verenigingen en aanbieders samen aan plannen kunnen werken om de huisvesting van faciliteiten van sportverenigingen (Clubhuizen, hallen en sportvelden) te verbeteren en/of samen te voegen. Dit zal de efficiëntie van het gebruik van de ruimte vergroten en de kosten voor verenigingen om te vernieuwen verlagen, waardoor de Open club filosofie meer inzicht krijgt.

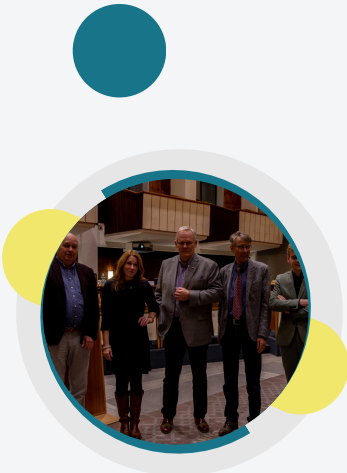

Nawoord

Ik wil namens de VVD-fractie mijn oprechte dank uitspreken aan alle mensen waarmee wij de afgelopen maanden waardevolle gesprekken hebben gevoerd. De inzichten die hieruit zijn voortgekomen, kunnen van belang zijn voor de toekomst van het sporten en bewegen in Rheden. Jullie hebben laten zien hoe waardevol het sporten in onze gemeente is en hoeveel jullie betekenen voor de gemeenschap.

De initiatiefnota die we vandaag presenteren is een startpunt voor een gezamenlijk traject naar een goede basis voor sportverenigingen en -aanbieders in de toekomst. Wij zijn ons bewust van het feit dat dit geen taak is die de gemeente alleen succesvol kan uitvoeren; ook vanuit de sportverenigingen en -aanbieders is hetzelfde enthousiasme en ondersteuning nodig als ik de afgelopen maanden bij jullie heb mogen ervaren – om gezamenlijk tot een goede oplossing te komen.

De initiatiefnota is wat ons betreft dus een gezamenlijk startsein voor een nog sportievere gemeente Rheden, waarbij we inzetten op het faciliteren van een sportieve samenleving met een gezonde en actieve levensstijl voor al onze inwoners.

Definities:

Sportaanbieders: Zijn alle organisaties die sport- en beweegactiviteiten aanbieden. Hier vallen verenigingen en commerciële organisatie onder. In dit stuk ligt bij de term sportaanbieders de nadruk op commerciële organisaties als er wordt gesproken over sportaanbieders.

Sportverenigingen: Dit zijn organisaties die vaak op vrijwillige basis worden gerund en zich voornamelijk richting op het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten voor hun leden.

De openclub filosofie: Een club bevindt zich in een situatie waarbij de vraag van (potentiële) leden verandert. Een openclub wordt gekenmerkt doordat een club uitnodigend is voor iedereen en ondernemend genoeg is om kansen, om mensen te laten sporten en bewegen, te signaleren en te benutten.

Jelte Kolkman
Gemeenteraadslid
namens VVD Rheden

Meer informatie:
[HTTPS://RHEDEN.VVD.NL/](https://rheden.vvd.nl/)

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Paul Hofman	begrotingsprogramma 1 Samenleving	draagt bij aan Global Goal(s) 1 Geen armoede 3 Goede gezondheid en Welzijn
b en w-vergadering 15 oktober 2024	agendapunt 6	bijlage(n) ter inzage
rol raad Ter besluitvorming	soort document	
voorbereidende vergadering	agendapunt	
raadsvergadering	agendapunt	

onderwerp

Aanpassing Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden 2023.

INHOUD VOORSTEL

Vaststellen van de Verordening tot wijzigen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente Rheden 2023.

Waar toe is het voorstel gedaan?

Uw raad heeft bij de vaststelling van de kadernota (en begroting) voor het jaar 2025 een aantal besluiten genomen welke gevolg hebben voor de inhoud van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente Rheden 2023. De volgende artikelen uit de huidige verordening zullen geschrapt, dan wel aangepast worden:

- Artikel 12 lid 6 afschaffen mogelijkheid inzetten PGB netwerktaarif.
- Artikel 13 afschaffen financiële tegemoetkoming verhuis- en inrichtingskosten.
- Artikel 20 afschaffen tegemoetkomingen aannemelijke meerkosten personen met een beperking of chronische problemen.

1 Wat is de aanleiding?

Uw raad heeft bij het vaststellen van de kadernota ten behoeve van de begroting 2025 als kader meegegeven dat de financiële ombuigingen vooral gevonden moeten worden in het versoberen uitvoering van medebewindstaken, welke zijn opgelegd aan gemeenten vanuit de rijksoverheid. Wij hebben op basis van dit kader kritische gekeken naar de huidige verordening Wmo of hierin niet-wettelijk verplichte taken zijn benoemd. Op basis van deze analyse komen wij tot een drietal artikelen welke als niet-wettelijke Wmo taken aangemerkt kunnen worden die wij nu uitvoeren, en welke al per 1 januari 2025 zouden kunnen vervallen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Rheden
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Rheden
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning
- ECLI:NL:CRVB:2023:1394 - Centrale Raad van Beroep, 16-08-2023 / 21/4010 WMO15

3 Wat willen wij bereiken?

Doel van dit raadsvoorstel is dat wij als gemeente Rheden enerzijds uitvoering geven aan de kaders zoals zijn opgedragen tijdens de behandeling van de kadernota 2025; En anderzijds onze taak als lokale overheid zowel nu als in de toekomst kunnen blijven uitvoeren binnen de financiële mogelijkheden die wij hiervoor ter beschikking krijgen.

Wij willen als gemeente de beschikbare middelen zo effectief mogelijk inzetten. Daarbij kijken wij uiteraard goed naar de prijs-kwaliteit verhouding van zorg en ondersteuning die ingezet wordt voor onze inwoners.

Een voorbeeld hiervan is dat wij de mogelijkheid tot inzetten van (ongekwalificeerde) hulpverlening vanuit leden uit het sociaal netwerk van de inwoner vanuit een persoonsgebonden budget (PGB) niet meer mogelijk willen maken. In het najaar van 2023 werden wij als gemeente geconfronteerd door een uitspraak vanuit de centrale raad van beroep¹ (CRvB). Deze uitspraken gingen over het minimum uurtarief dat gemeenten zouden moeten betalen voor hulpverleners afkomstig uit het sociaal netwerk van een inwoner, ook wel het "PGB sociaal netwerk tarief" genoemd. In de dagelijkse praktijk heeft deze uitspraak tot gevolg gehad dat wij als gemeente een hoger tarief betalen dan dat een zorgverlener in loondienst gemiddeld krijgt, voor hetzelfde type hulp. Met daarbij de belangrijke kanttekening dat werknemers bij gecontracteerde zorgbedrijven wel bijscholing en opleidingen ontvangen vanuit hun werkgever, en ook veel beter de kwaliteit en expertise van de geleverde zorg en ondersteuning geborgd wordt. Aan deze scheve verhoudingen willen wij nu wat gaan doen.

Ook willen wij ervoor zorgen dat alleen de inwoners die onze financiële steun het hardst nodig hebben deze ook nog kunnen blijven ontvangen. In onze huidige verordening is de mogelijkheid opgenomen om een financiële tegemoetkoming toe te kennen aan een inwoner. Echter mag er bij de toekenning van een financiële tegemoetkoming vanuit de Wmo geen onderscheid gemaakt worden op basis van eigen financiële draagkracht van een inwoner. Dit betekent dus dat iemand met voldoende eigen financiële middelen ook in theorie gebruik kunnen maken van deze regeling. Wij zouden daarin wel een onderscheid willen maken, maar dat kan niet op de huidige wijze binnen de Wmo verordening. Daarbij is er al een financieel vangnet in de vorm van bijzondere bijstand aanwezig voor inwoners welke om financiële redenen niet in staat zouden zijn om een noodzakelijke verhuisbeweging te maken. Daarmee is het huidige artikel 13 uit de Wmo verordening een niet wettelijk verplicht artikel. Het toekennen van een vergoeding op basis van artikel 20 van de Wmo verordening is eveneens een niet wettelijke verplichting. Schrappen van dit artikel heeft geen inhoudelijke gevolgen. Het betreft weliswaar eveneens een financiële tegemoetkoming, specifiek aan inwoners met een chronische beperking; Maar deze is niet gekoppeld aan daadwerkelijk gemaakte extra kosten ter compensatie van een beperking of handicap en de vraag of iemand eventuele kosten wel of niet financieel zou kunnen dragen. De oorsprong van deze juridische mogelijkheid in de Wmo komt voort uit de afschaffing van de landelijke WTCG-regeling op 1-1-2016. Gemeenten kregen van de rijksoverheid toen de vrijwillige ruimte in de Wmo2015 om inwoners financieel tegemoet te kunnen komen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Door het schrappen van artikel 12 lid 6 zal de mogelijkheid voor inwoners om hulp en ondersteuning te laten bieden vanuit een Persoonsgebonden budget (PGB) door een lid uit het eigen sociaal netwerk komen te vervallen. Wij zullen geen bestaande aanspraken (lees reeds afgegeven beschikkingen) voortijdig beëindigen. Nieuwe aanvragen van inwoners die van deze huidige mogelijkheid gebruik zouden willen maken zullen worden afgewezen.

¹ ECLI:NL:CRVB:2023:1394 - Centrale Raad van Beroep, 16-08-2023 / 21/4010 WMO15

Met een algemene brief aan alle huidige gebruikers van een PGB vanuit de Wmo zal het afschaffen van de mogelijkheid van inzet hulp vanuit het sociaal netwerk per 1 januari 2025 aangekondigd worden zodat diegene die daar nu al wel gebruik van maken zich kunnen voorbereiden op een nieuwe situatie bij afloop van hun huidige beschikking.

Het afschaffen van een tegemoetkoming aan inwoners voor verhuiskosten (art. 13 van de verordening) zal alleen gevolgen hebben op toekomstige aanvragen. Ten gevolge van het schrappen van dit artikel uit de verordening zal ook artikel 7 Weigeringsgronden lid 4 komen te vervallen. Dit heeft ook gevolgen voor artikel 4 uit de nadere regels Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Rheden 2023 (verder te noemen nadere regels), evenals artikel 35 uit de beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Rheden 2023. Deze nadere regels en beleidsregels zullen door een collegebesluit eveneens komen te vervallen na vaststelling van wijzigingen in deze verordening.

Het afschaffen van alle vergoedingen op basis van artikel 20 van de verordening zal betekenen dat inwoners per 1-1-2025 geen gebruik meer kunnen maken van een korting op het jaartarief van een afvalcontainer en/of een tegemoetkoming in maaltijdservice. De korting op tarief voor een afvalcontainer wordt nu alleen onder bepaalde omstandigheden verstrekt, welke zijn benoemd in artikel 6 van de nadere regels Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Rheden 2023. Dit artikel zal eveneens komen te vervallen en hiertoe zal een collegebesluit genomen worden. Wij zullen inwoners die in het jaar 2024 gebruik hebben gemaakt van deze regeling per brief informeren dat deze mogelijkheid niet meer bestaat per 1 januari 2025.

Voor wat betreft het afschaffen van de mogelijkheid voor inwoners om onder bepaalde strenge voorwaarden een vergoeding te ontvangen vanuit de Wmo voor het kopen van kant-en-klaar maaltijden zal dit alleen gaan gelden voor nieuwe aanvragen per 1-1-2025. Bestaande aanspraken op deze regeling blijven geldig. Wel zal er in de loop van de jaren geleidelijk een evaluatie van bestaande aanspraken plaats gaan vinden op individueel niveau van de inwoner.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Er zijn diverse factoren welke van invloed zullen zijn op het te beoogde financiële effect. Als gemeente zijn wij afhankelijk van het tijdstip waarop een huidige beschikking van een inwoner afloopt. Dit ziet u ook terug door de geleidelijke toename aan bedragen in onderstaande overzichtstabel. Aan de andere kant zijn er ook onderdelen in dit voorstel welke aanspraak op de Wmo beperken doordat een eventuele toekomstige aanvraag afgewezen zal worden en er daardoor geen nieuwe uitgaven te verwachten zijn. Dit zijn dus theoretische besparingen.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	Structureel./ Incidenteel	2025	2026	2027	2028
Budget:	Structureel	€ - 7.229	€- 38.117	€- 68.117	€- 129.106
Af: aangegane verplichtingen(PGB):	Structureel				
Bij: inkomsten (Eigen bijdrage):					
Beschikbaar budget:		€ - 7.229	€- 38.117	€- 68.117	€- 129.106
Gevraagd budget:	Structureel	€ - 7.229	€- 38.117	€- 68.117	€- 129.106
Restant budget nog beschikbaar:		€0	€0	€0	€0

Bovenstaande tabel is een samenvoeging van het financiële effect dat de voorgestelde aanpassingen aan de verordening in totaal hebben. De post "Beschikbaar budget" geeft de besparing aan volgens de Solide Kadernota 2025. De post "Gevraagd budget" is het ingeschatte effect van de nu met dit voorstel concreet voorgestelde besparingsmaatregelen.

Om u een goed beeld te kunnen schetsen wat het aanpassen van deze verordening op onderdelen voor financiële gevolgen heeft, zal dit per onderwerp in de volgende alinea's uitgewerkt worden.

Artikel 12 lid 6 PGB netwerktarief

Op basis van de raming uitgevoerd voor aanpassing van dit artikel april 2024 kan het schrappen van PGB netwerktarief aan maximaal potentieel € 110.929,- per jaar bedragen. Echter is een disclaimer hierbij dat deze besparing niet direct te effectueren is i.v.m. lopende toegekende beschikkingen en we dus pas op moment van einddatum deze besparing kunnen effectueren. Daarnaast betreft dit een theoretische aanname van de te verwachten uitgaven indien de volle omvang van een beschikking gedeclareerd zou worden. Echter is dit in praktijk niet altijd het geval.

Geraamde besparing 2026: €20.000,-

Geraamde besparing 2027: €50.000,-

Geraamde besparing 2028: €110.929,-

Artikel 13 financiële tegemoetkomingen

Op dit moment kennen wij als gemeente maar één vorm van financiële tegemoetkoming in de verordening Wmo, de verhuiskostenvergoeding. Met deze maatregel kunnen nieuwe toekomstige aanspraken uitgesloten worden. Het is lastig om een goed financieel te verwachten effect bij te benoemen. Uitgaande van het totaal in 2023 toegekende bedrag aan verhuiskosten tegemoetkomingen in het jaar 2023 houden wij een maximum potentieel van € 5.845,- op jaarbasis aan vanaf 2025.

Artikel 20 tegemoetkoming aannemelijke meerkosten

- a. Schrappen Tegemoetkoming meerkosten voor afval gerelateerd aan een medische aandoening (art. 6 in nadere regels) kan op basis van totaal uitgaven 2023 maximaal €1.384,- opleveren. Deze besparing kan al in 2025 gerealiseerd worden omdat deze tegemoetkoming in het betreffende kalenderjaar toegekend kan worden en ook een aanvraag in betreffende kalenderjaar door een inwoner aangevraagd dient te worden.
- b. Schrappen van maaltijdvoorziening (art.7 nadere regels) maximale bezuiniging €10.948,- op basis van totaal uitgaven jaar 2023. Deze bezuiniging is het maximale potentieel bij volledige herbeoordeling van alle huidige toegekende levenslange beschikkingen vanaf 2026. Wel kunnen op korte termijn nieuwe toekomstige aanspraken uitgesloten worden.

6 Wat zijn de risico's?

Juridische risico's

Schrappen van bovenwettelijk gestelde artikelen uit de verordening Wmo kan alleen zonder risico plaatsvinden mits dit zeer zorgvuldig gebeurt. Met het oog op het rechtzekerheidsbeginsel en zorgvuldigheidsbeginsel vanuit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zullen wij alleen bij aanvraag van nieuwe voorzieningen de in dit voorstel benoemde wijzigingen in de verordening van toepassing laten zijn. Echter vormt de aanspraak van inwoners voor een maaltijdvoorziening hierop een uitzondering. Dit omdat deze voorzieningen bij een aantal inwoners zonder einddatum van beschikking zijn toegekend in het verleden. Wij stellen voor om pas op het moment dat er bij een inwoner een onderzoek en beoordeling op een aanvraag voor een andere Wmo voorziening door betreffende inwoner plaatsvindt, ook de noodzaak van de eerder toegekende maaltijdvoorziening wordt onderzocht en her-beoordeeld.

Er zal in dat geval bij een negatief besluit op de aanvraag voor een maaltijdvoorziening een afbouw periode gehanteerd worden van zes maanden waarmee de inwoner redelijkerwijs in staat geacht wordt zelf weer zorg te dragen voor het op eigen kracht kunnen voorzien in maaltijden.

Risico's in de uitvoering

Specifiek voor het her-beoordelen van de aanspraak van inwoners met een afgegeven beschikking met een oneindige geldigheidsduur voor de maaltijdvoorziening, vormt de mate waarin formatie beschikbaar zal zijn voor het doen van herbeoordelingsonderzoeken een belangrijke randvoorwaarde in het wel of niet kunnen behalen van de doelstelling. Om deze reden is het voorstel van toepassing om pas op het moment van melding en -of aanvraag voor een andere Wmo voorziening de in het verleden toegekende maaltijdvoorziening te heroverwegen en dus ook mee te nemen in het onderzoek. Dit draagt bij aan een zo efficiënt mogelijke uitvoering.

Kans op bezwaar en beroep

De kans dat inwoners, welke in een aantal gevallen al jaren aanspraak konden maken op deze vorm van financiële ondersteuning, in bezwaar zullen gaan bij afgifte van een negatieve beschikking is aannemelijk. Dit is inherent aan de opdracht vanuit de kadernota om te versoberen op uitvoering van medebewindstaken. In hoeverre het mogelijk blijkt om ook bestaande beschikkingen afgegeven met een oneindige geldigheidsduur ook daadwerkelijk beëindigd kunnen worden en in welke afbouw termijn is vooraf niet goed in te schatten. Het betreft een beperkt aantal inwoners(±13). Ook hiervoor zal een wijziging in de nadere regels plaats moeten vinden.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het draagvlak zal klein zijn voor de voorgestelde maatregelen onder de individuele inwoners welke dit aangaat. Echter is de omvang van de groep inwoners welke op dit moment gebruik maken van genoemde voorzieningen gering. Voor de aannemelijke meerkosten regelingen (artikel 20 Wmo verordening) betreft dit echter wel inwoners met een inkomen tot maximaal 120% op bijstandsniveau. Schrappen van deze voorzieningen zit voornamelijk in een kostenbesparing op uitvoeringskosten voor de ambtelijke organisatie.

Bij de financiële tegemoetkoming in verhuiskosten wordt op dit moment gezien de huidige woningmarkt problematiek nagenoeg niet toegekend. Ook is dit niet een regeling die specifiek alleen toegepast kan worden op minimum inkomensgroepen. Differentiatie in groepen met een bepaald inkomensniveau is wat betreft deze financiële tegemoetkoming op basis van de Wmo wetgeving en jurisprudentie hieromtrent niet mogelijk. Dus deze kun je alleen in zijn geheel schrappen.

Voor wat betreft het PGB tarief voor hulpverlening geboden door iemand vanuit het sociaal netwerk zal naar verwachting een verschuiving zichtbaar zijn van PGB hulp naar gecontracteerde hulpverlening. Er zullen slechts enkele inwoners zijn waarbij aangeboden hulp en ondersteuning vanuit gecontracteerde zorgaanbieders minder goed aansluiting zal vinden bij de wens van inwoners. Dit is overigens niet per se slecht. Het betekent ook een positieve impuls in kwaliteitsverbetering van geleverde ondersteuning en de verplichting die wij vanuit de wet hebben om de zorg voldoende veilig en doelmatig in te kopen.

De financiële voordelen voor ons als gemeente zijn wel aanzienlijk als we deze mogelijkheid schrappen uit onze Wmo verordening. Zeker gezien de uitspraak van de Centrale raad van Beroep in november 2023 waardoor wij als gemeente nu het hoogste uurtarief betalen van het betreffende cao-loon voor de sector waaruit ook gecontracteerde zorgaanbieders de voorziening zouden kunnen leveren. Daarnaast zijn door de centrale wijze van inkoop regionaal ook veel beter de kwaliteit, doelmatigheid en veiligheid van ingezette hulp geborgd dan wanneer verstrekking middels PGB plaats zou vinden. Daarmee is het draagvlak voor het schrappen van dit artikel uit de verordening juist wat groter vanuit een breder maatschappelijk perspectief bezien.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De gewijzigde verordening wordt bekend gemaakt in het elektronische gemeenteblad en is daarna te raadplegen op overheid.nl.

Daarnaast willen wij inwoners die in 2024 gebruik maakten van een tegemoetkoming meerkosten voor afval gerelateerd aan een medische aandoening en/of hulp vanuit een PGB sociaal netwerktafief ontvangen per brief informeren over het vervallen van mogelijkheden aanspraak te maken bij een nieuwe aanvraag vanaf 1 januari 2025.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Wij evalueren doorlopend op de uitvoerbaarheid en op noodzakelijke juridische aanpassingen, door middel van cliënt-ervaringsonderzoeken en uitvoering van bezwaar en beroep-procedures. Daarnaast houden wij de actuele jurisprudentie in de gaten en daar waar dat nodig is zullen wij naar u als raad een voorstel doen voor aanpassing van deze verordening.

Velp, 15 oktober 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

Onderwerp**Uitwerking Slagkracht in Samenwerking****Datum raadsvergadering****26-11-2024****Zaaknummer****2024-004179****De raad van de gemeente Rheden**

gezien de uitwerkingen van de werkgroepen "Slagkracht in Samenwerking";

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

Besluit:

1. Kennis te nemen van de uitwerking van werkdruk naar werkplezier (bijlage 1);
2. De uitwerking van het vergadermodel vast te stellen zoals voorzien in bijlage 2 en per 1 januari 2025 in te voeren;
3. De uitwerking van de strategische agendacommissie vast te stellen zoals voorzien in bijlage 3 en deze per 1 december 2024 in te voeren;
4. De volgende personen te benoemen in de klankbordgroep strategische agendacommissie:
 - a. De heer T. (Tim) Endevelt (fractie GroenLinks)
 - b. De heer J.M.A. (Jelte) Kolkman (fractie VVD)
 - c. Mevrouw M. (Marlena) Noorland (fractie PvdA)
 - d. De heer F.L. (Frans) Kooistra (fractie GPR Burgerbelangen)
 - e. De heer E.P.F.L. (Erik) Roumen (fractie D66)
 - f. Mevrouw N.T. (Nienke) Overvliet (fractie CDA)
 - g. De heer M.T. (Theo) Kooijmans (fractie VPR)
 - h. De heer H. (Hendri) Witteveen (fractie ChristenUnie)
 - i. Mevrouw R.R.A. (Rosanna) Huertas Mulckhuyse (fractie Beter Rheden)
5. Het uitvoeringsplan kwaliteit bestuurlijke stukken vast te stellen.

Arnhem, 26 november 2024

Carol van Eert,
voorzitter

Coen Knipping,
griffier

Onderwerp

Uitwerking Slagkracht in Samenwerking

Datum raadsvergadering
Thema programmabegroting
Portefeuillehouder
Zaaknummer

26-11-2024
n.v.t.
n.v.t.
2024-004179

Samenvatting

De gemeenteraad heeft zich de afgelopen periode verdiept in de gewenste informatievoorziening, de agendering van voorstellen en manier van vergaderen. Het is de ambitie om de huidige constructieve bestuurscultuur te behouden, maar de raad wil aanpassingen doen in het vergadermodel, de agendacommissie en vraagt de kwaliteit van de voorstellen verbeteren. Een aantal werkgroepen vanuit de raad, college en ambtelijke organisatie hebben hierin samen opgetrokken en de voorstellen nader uitgewerkt. De raad wordt voorgesteld de uitwerkingen van de werkgroepen Slagkracht in Samenwerking over te nemen en vast te stellen.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de uitwerking van werkdruk naar werkplezier (bijlage 1);
2. De uitwerking van het vergadermodel vast te stellen zoals voorzien in bijlage 2 en per 1 januari 2025 in te voeren;
3. De uitwerking van de strategische agendacommissie vast te stellen zoals voorzien in bijlage 3 en deze per 1 december 2024 in te voeren;
4. De volgende personen te benoemen in de klankbordgroep strategische agendacommissie:
 - a. De heer T. (Tim) Endevelt (fractie GroenLinks)
 - b. De heer J.M.A. (Jelte) Kolkman (fractie VVD)
 - c. Mevrouw M. (Marlena) Noorland (fractie PvdA)
 - d. De heer F.L. (Frans) Kooistra (fractie GPR Burgerbelangen)
 - e. De heer E.P.F.L. (Erik) Roumen (fractie D66)
 - f. Mevrouw N.T. (Nienke) Overvliet (fractie CDA)
 - g. De heer M.T. (Theo) Kooijmans (fractie VPR)
 - h. De heer H. (Hendri) Witteveen (fractie ChristenUnie)
 - i. Mevrouw R.R.A. (Rosanna) Huertas Mulckhuyse (fractie Beter Rheden)
5. Het uitvoeringsplan kwaliteit bestuurlijke stukken vast te stellen.

Inleiding

De lokale democratie staat onder druk. Er is een afnemend vertrouwen in de landelijke politiek waar te nemen, dat ook zijn invloed heeft op de lokale politiek. De bestuurscultuur in Rheden is constructief, maar de druk op het raadswerk is de afgelopen jaren toegenomen door inhoudelijke taken als de drie decentralisaties en de komst van de Omgevingswet. Die laatste ontwikkeling vraagt soms ook om snellere besluitvorming van de raad gezien de wettelijke termijnen. Vandaar dat de raad de motie "[vergaderstructuur van deze tijd](#)" heeft aangenomen waarin het een opdracht aan zichzelf en het college heeft gegeven om voorstellen te doen om de vergaderstructuur aan te passen.

De raad is met deze opdracht aan de slag gegaan en heeft zich eerst verder verdiept. In 2023 heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar [het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie](#) en geconcludeerd dat dit voor verbetering vatbaar is. Daarnaast heeft het Perikles Instituut in 2024 [het vergadermodel en -de wijze van de gemeenteraad geëvalueerd](#). Beide rapportages leverden bevindingen en aanbevelingen op die door

de raad afzonderlijk zijn overgenomen. Vervolgens is bij [motie](#) een werkgroep “Slagkracht in Samenwerking” ingesteld, die een [plan van aanpak](#) heeft opgesteld waarbij alle aanbevelingen integraal zijn samengenomen en van een concreet vervolg zijn voorzien. In een aantal werkgroepen zijn de aanbevelingen verder uitgewerkt. Het resultaat hiervan leest u in dit raadsvoorstel en de bijlagen 1 tot en met 4.

Beoogd effect

Door een nieuwe manier van informatievoorziening, agendering en vergaderen ervoor zorgen dat de gemeenteraad optimaal zijn rol kan spelen en dichterbij de inwoner komt te staan met een betere spreiding van de werklust.

Argumenten

1. Een investering is noodzakelijk om een betere spreiding van de werklust mogelijk te maken

Gemeenteraadsleden vallen steeds vaker uit: uit recent [onderzoek](#) is gebleken dat een kwart van de vroegtijdig gestopte gemeenteraadsleden uitvalt vanwege overbelasting. Ook in Rheden zien we dat terug in het aantal raadsleden dat ontslag heeft genomen en hun motivering. Een pasklare oplossing is er niet, maar vraagt wel investeringen in de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. In de nadere uitwerking is daarom een betere spreiding van de werklust telkens in het achterhoofd genomen bij de voorstellen die worden gedaan voor een betere informatievoorziening, andere manier van agendering van voorstellen en het nieuwe vergadermodel. De nadere uitwerking met concrete acties is te lezen in bijlage 1.

2. Het nieuwe vergadermodel voldoet aan de eerder vastgestelde uitgangspunten van de raad en geeft invulling aan de eerder gedane aanbevelingen

Een vergadermodel bepaalt hoe de gemeenteraad tot democratische besluitvorming komt. Net zoals de gemeenteraad en het college om de vier jaar wordt aangepast aan de nieuwe wensen van de buitenwereld, vraagt ook de vergaderwijze regelmatig onderhoud. Maar dat wat goed gaat in de huidige vergaderstructuur, willen we graag behouden. In een tussenstap heeft de gemeenteraad daarom met het raadsbesluit van 23 april 2024 deze zaken gemarkeerd en besloten de volgende uitgangspunten voor het nieuwe vergadermodel te hanteren:

- Er is een vaste vergaderavond (dinsdag) en een vaste fractieavond (donderdag);
- Er blijft worden uitgegaan van het zogenaamde BOB-model: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming;
- Parallel vergaderen blijft mogelijk;
- Er kan flexibeler worden omgegaan met het agenderen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming op één avond;
- Er moet meer ruimte zijn voor inwoners om laagdrempelig aan te schuiven;
- Er moet meer ruimte zijn voor informele contactmomenten tussen raad, college en ambtelijke organisatie om over onderwerpen te spreken.

Met deze uitgangspunten is de werkgroep “vergadermodel” aan de slag gegaan. Die heeft zich eerst laten inspireren door omliggende gemeenten. De belangrijkste structuurwijzigingen ten opzichte van het huidige vergadermodel zijn als volgt:

- De huidige oriënterende vergadering waarin veelal presentaties centraal staan, verschuift naar een informatiebijeenkomst zodat er meer en laagdrempelig ruimte is voor het gesprek tussen inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie. Hierin is ook ruimte voor een “rond de tafel” gesprek voor inwoners en werkbezoeken van de raad;

- Er komt een nieuwe oordeelsvormende vergadering zodat het zwaartepunt in de raadsvergadering meer op de besluitvorming komt te liggen;
- De dinsdag wordt de vaste vergaderavond. De vergaderingen op de maandagen en woensdagen komen te vervallen;
- De eerste dinsdag in de vierwekelijkse cyclus start om 18.00 uur met een inloop en een maaltijd in het werkcafé. Daaromheen concentreren zich de vergaderingen, waarbij er meerdere typen vergaderingen zijn voorzien in twee tijdsblokken. Een blok van 18.30 tot 20.00 uur en een blok van 20.30 uur tot 22.00 uur. Daartussen is er ruimte voor ontmoeting tussen inwoners, raad, college en ambtelijke organisatie;
- De tweede, derde en vierde dinsdag zijn respectievelijk gereserveerd voor een beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende raadsvergadering;
- Er wordt bij de agendering van voorstellen een expliciete afweging gemaakt of agendering noodzakelijk is en in via welke fase van het BOB-model.

De volledige uitwerking van het nieuwe vergadermodel is uitgewerkt in bijlage 2.

3. De nieuwe strategische agendacommissie versterkt de onafhankelijkheid en strategische slagkracht van de gemeenteraad

De huidige technische agendacommissie wordt ervaren als niet strategisch genoeg en minder inefficiënt. Daarnaast is er sprake van een zekere overloop tussen de technische agendacommissie en het bestuurlijk coördinatie overleg (BCO). Er is behoefte aan een nieuwe structuur waardoor de raad strategischer kan werken en de werkdruk lager wordt. De nieuwe strategische agendacommissie heeft tot doel om strategisch te bepalen welke onderwerpen aan bod komen, op welke manier en op welk moment deze worden besproken. Daarnaast beoordeelt de strategische agendacommissie of de voorgelegde stukken rijp zijn voor raadsbehandeling. De commissie is apolitek en krijgt de opdracht om een nieuwe strategische agenda op te stellen. De strategische agenda omvat onderwerpen die aan het begin van de gemeenteraadsperiode worden vastgesteld en gedurende vier jaar besproken moeten worden.

4. Door een klankbordgroep strategische agendacommissie wordt een balans gevonden in efficiënt vergaderen en gelegitimeerde agendering en fasering van voorstellen

Voorgesteld wordt een klankbordgroep strategische agendacommissie op te richten waarin iedere fractie één lid voordraagt. De klankbordgroep is er om feeling met de gemeenteraad te houden. Vanuit de klankbordgroep wordt bij roulatie maximaal drie leden aangewezen die maximaal een jaar zitting nemen in de strategische agendacommissie. De strategische agendacommissie bepaalt maandelijks welke onderwerpen aan bod komen, op welke manier en op welk moment die komende maand. De strategische agendacommissie wordt aangevuld met de burgemeester, gemeentesecretaris en griffier als adviseurs. De vicevoorzitter van de gemeenteraad fungeert als technisch voorzitter van de strategische agendacommissie en bewaakt het apolitieke karakter van de commissie. De strategische agendacommissie houdt nadrukkelijk oog voor de positie, behoefte en werklast van de gemeenteraad.

5. Elk goed debat begint bij een goede informatievoorziening

Een goed debat begint bij de juiste informatie op het juiste moment. Vandaar dat er niet alleen gekeken is naar de agendering en de manier van vergaderen, maar ook naar de onderliggende informatievoorziening. De huidige informatievoorziening via de raadsvoorstellen is niet goed afgestemd op de behoefte en rol van de gemeenteraad. Daarnaast kunnen goede voorstellen worden gezien als de brandstof van de democratie: het helpt de raads- en collegeleden bij de afweging die ze moeten maken in de besluitvorming en het voeren van een inhoudelijk debat. Vandaar dat er een uitvoeringsplan is geschreven om de kwaliteit van zowel raads- als collegevoorstellen te verbeteren. Bij wijze van proef is dit voorstel alvast in de nieuwe structuur

voorzien. De overige maatregelen die worden genomen om de kwaliteit van bestuurlijke stukken te verbeteren staan beschreven in bijlage 4.

Kanttekeningen en/of risico's

Het nieuwe vergadermodel zal tijd en energie kosten voor de gemeenteraad, het college, de ambtelijke organisatie en de griffie om het zich eigen te maken. Bij de uitwerking van het nieuwe vergadermodel zijn er meerdere varianten onderzocht. Voorgesteld wordt te starten met een vierwekelijkse cyclus. Door de nieuwe oordeelsvormende vergadering op een afzonderlijke avond te programmeren komt deze waarschijnlijk het best tot zijn recht. Ook de nieuwe strategische agendacommissie vraagt ruimte om te experimenteren. Door fracties een rolomschrijving mee te geven voor het voordragen van leden voor de klankbordgroep wordt geprobeerd het risico van politieke invloeden te minimaliseren. De invoering van dit voorstel zal gepaard gaan met regelmatige evaluatie in het BCO, met de voorzitters en in de klankbordgroep.

Financiën

De succesvolle invoering van een nieuwe structuur kan niet los gezien worden van vaardigheden en oog voor de cultuur. Bij de invoering van het nieuwe vergadermodel is daarom een voorzitterstraining en debattraining voorzien voor zowel de fracties als het college. De kosten (€6.520,-) hiervan worden gedekt uit het budget van de gemeenteraad. Voor het schrijven van heldere raads- en collegevoorstellen wordt een training door een externe partij verzorgd. Voor de inzet is € 17.510,- geoffreerd; de kosten hiervoor worden voor de helft uit het organisatie brede opleidingsbudget gedekt en voor de andere helft uit het budget van de raad. De overige kosten, waaronder de maaltijdvoorziening in de eerste week en informele nazit aan het eind van de vergadercyclus worden gedekt uit het reguliere budget.

Uitvoering

Nadat de raad een besluit heeft genomen over het nieuwe vergadermodel zal een voorstel worden gedaan voor een herziend Reglement van Orde. De hoofdbestanddelen daarvan zijn te lezen in bijlage 1. Het herziend Reglement van Orde krijgt u aangeboden in de cyclus van december zodat per 1 januari 2025 met het nieuwe model vergaderd kan worden.

Na drie maanden is een korte evaluatie voorzien om bij te sturen op de praktische uitwerking van dit voorstel. Bij de opening van het politieke seizoen zal opnieuw gekeken worden of we op koers liggen om de gestelde doelen te halen waaronder de spreiding van de werklast. Tot slot brengt aan het einde van deze raadsperiode de oude raad een advies uit aan de nieuwe raad over het al dan niet doorgroeien naar een driewekelijkse cyclus.

Participatie en communicatie

In het proces is de tijd genomen voor participatie van en verdieping door raadsleden, collegeleden en de ambtelijke organisatie vanuit de gedachte dat een ieder de verantwoordelijkheid heeft om slagkracht in de samenwerking te bewerkstelligen. De werkgroep hoopt dat er een balans is gevonden in de snelheid van het proces (acties voortvarend oppakken) en zorgvuldigheid van het proces (voldoende ruimte voor iedereen om een bijdrage te leveren). Het BCO is maandelijks geïnformeerd over de voortgang. Tijdens meerdere oriënterende vergaderingen en de opening van het politiek seizoen zijn de raad, het college en de organisatie geïnformeerd; de discussies die daarop volgden zijn meegenomen in de definitieve uitwerking.

Wat betreft de communicatie volgt een factsheet voor raadsleden, -volgers en collegeleden half december. Ook volgt er een publieksvriendelijke uitleg van het nieuwe vergadermodel voor de inwoner.

Bijlagen

1. Uitwerking van werkdruk naar werkplezier
2. Uitwerking vergadermodel
3. Uitwerking strategische agendacommissie
4. Uitvoeringsplan kwaliteit bestuurlijk stukken

Velp, 16 oktober 2024,

De werkgroepen "Slagkracht in Samenwerking"

Tim Endevelt, Goos Hageman, Sjur Hanssen, Herriët Heersink, Rob Koekkoek, Marloes van de Kolk, Jelte Kolkman, Nienke Overvliet, Erik Roumen, Martinique Visser, Hendri Witteveen, Ronald ter Hoeven, Carol van Eert, Bart Drewes en Coen Knipping

Van werkdruk naar werkplezier

Energievreters

Voorspelbaarheid in stukkenstroom en vergaderingen

ICT voorziening op orde

Toegankelijkheid van iBabs verbeteren

Duidelijk RvO (herzien én handhaven)

Energiegevers

Mogelijk maken van inloopsprekuren voor technische vragen

Meer mogelijkheden inzet raadsvolgers en/of fractiesecretarissen

Meer werkplezier
Betere prestaties

Groeipad

Meer benutten van en betere bekendheid met de griffie

Uitwerking vergadermodel

Martinique Visser, Herriët Heersink, Rob Koekkoek, Erik Roumen en
Carol van Eert

Opdracht

De werkgroep stelt voor (nog) niet een keuze te maken in model 1 of 2 zoals gepresenteerd in het Perikles rapport, maar even goed de tijd nemen tot de zomer om de raad te inspireren met een aantal vergadermodellen met als doel de oordeelsvormende fase beter tot zijn recht te laten komen. Voorgesteld wordt een of twee gemeenten (Ede, Bronckhorst) te bezoeken voor de zomer die werken met het BOB-model. Na de zomer kan dan een concreet voorstel voor het nieuwe vergadermodel worden gedaan. Invoering per 1 januari 2025 in het nieuwe gemeentehuis.

Vastgestelde uitgangspunten raadsbesluit d.d. 23 april 2024

- We hebben een vaste vergaderavond (dinsdag) en een vaste fractieavond (donderdag);
- We gaan uit van het BOB-model: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming;
- Parallel vergaderen is mogelijk;
- Er kan flexibeler worden omgegaan met het agenderen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming op één avond;
- Er moet meer ruimte zijn voor inwoners om laagdrempelig aan te schuiven;
- Er moet meer ruimte zijn voor informele contactmomenten tussen raad, college en ambtelijke organisatie om eens wat uitgebreider over een onderwerp te spreken.

Zonder doel, kun je niet scoren

Doelen nieuw vergadermodel:

- Snellere besluitvorming vanuit de Omgevingswet (motie vergaderstructuur van deze tijd)
- Meer ruimte voor de oordeelsvormende fase (evaluatie Perikles)
- Laagdrempeligere toegang voor en deelname door inwoners (raadscommunicatieplan)
- Meer informeel het gesprek tussen raad – college – ambtelijke organisatie (rekenkamerrapport Samen werken voor Rheden / Slagkracht in Samenwerking)
- Betere spreiding werklast door een voorspelbaarder ritme van vergaderingen en korter vergaderen

Opgehaalde inspiratie Bronckhorst en Ede

Bronckhorst:

- 3 wekelijkse cyclus inclusief politieke avond
- Laagdrempelige mogelijkheden voor inspraak/meepraten
- Werkt in 3 blokken van 45 minuten per onderwerp in parallelle sessies en dat is best krap
- Kent vier typen tafels (informerend, adviserend, beeldvormend en oordeelvormend)

Ede:

- 2 wekelijkse cyclus BOB vanaf 15.00 uur
- Agendacommissie nog niet zo strategisch als dat het kan zijn
- Ruimte voor informeel overleg a.d.h.v. een maaltijd
- Stapt na de zomer toch weer af van oordeelsvorming en besluitvorming op dezelfde avond

Investeren in vergaderen, vraagt inzet op...

Structuur

Cultuur

Vaardigheden

Structuur

Periklesrapport, p. 16 – 18:

- *De huidige vergaderstructuur dient te worden voorzien van een **expliciete oordeelvormende fase**.*
- *De Oordeelvormende fase komt [...] het best tot z'n recht in een **separate daartoe georganiseerde vergadering**.*
- *Het is daarom aanbeveling deze aanpassing samen te laten gaan met de mogelijkheid **flexibel op te treden met de fasering**; niet ieder voorstel vraagt een met woordvoering gepaard gaande beeld- oordeel- én besluitvorming. De Agendacommissie kan zich eigen maken voorstellen te doen voor behandeling.*
- ***Verkennde bijeenkomsten**: naast deze Oordeelvormende vergadering spreekt de raad de wens uit een mogelijkheid te creëren om met de portefeuillehouder van het college vrijblijvender, zonder dat er een gevraagde beslissing voorligt te kunnen spreken over minder politiek-urgente kwesties.*

-> Dus naast Beeldvorming, Oordeelsvorming en Besluitvorming (BOB) ook een I van Intern, Informeel of Informatie

Vertaald naar Rheden, twee varianten:

Week	Variant 1 – 3 wekelijkse cyclus
1	Intern/Informeel/Informatie
2	Beeldvorming + Oordeelsvorming
3	Besluitvorming

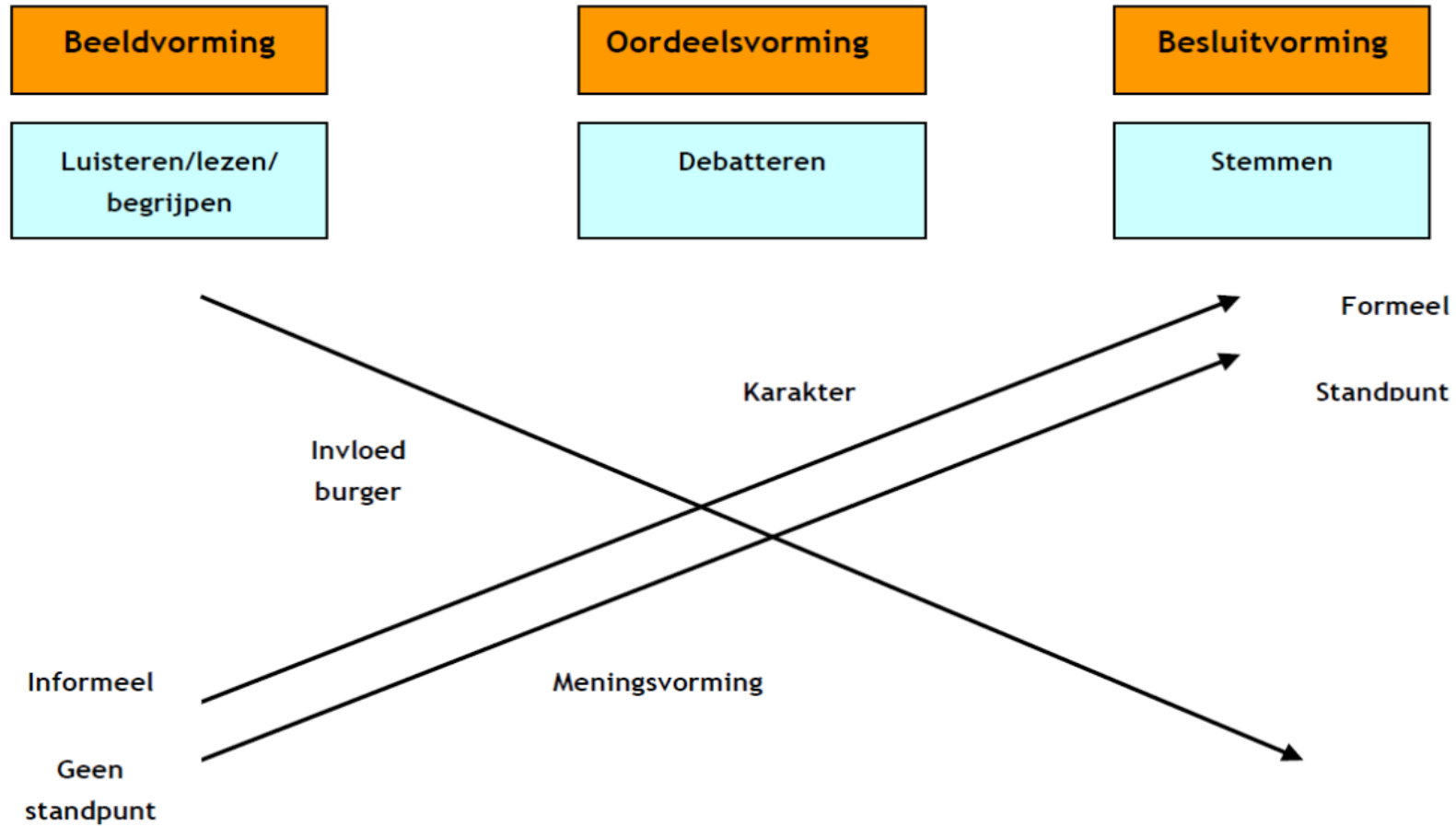
in variant 1 start in week 4 een nieuwe cyclus

Week	Variant 2 – 4 wekelijkse cyclus
1	Intern/Informeel/Informatie
2	Beeldvorming
3	Oordeelsvorming
4	Besluitvorming

in variant 2 start in week 5 een nieuwe cyclus

Voorgesteld wordt te starten met variant 2 waarbij we proberen door te groeien naar variant 1.

Setting en invloed in BOB

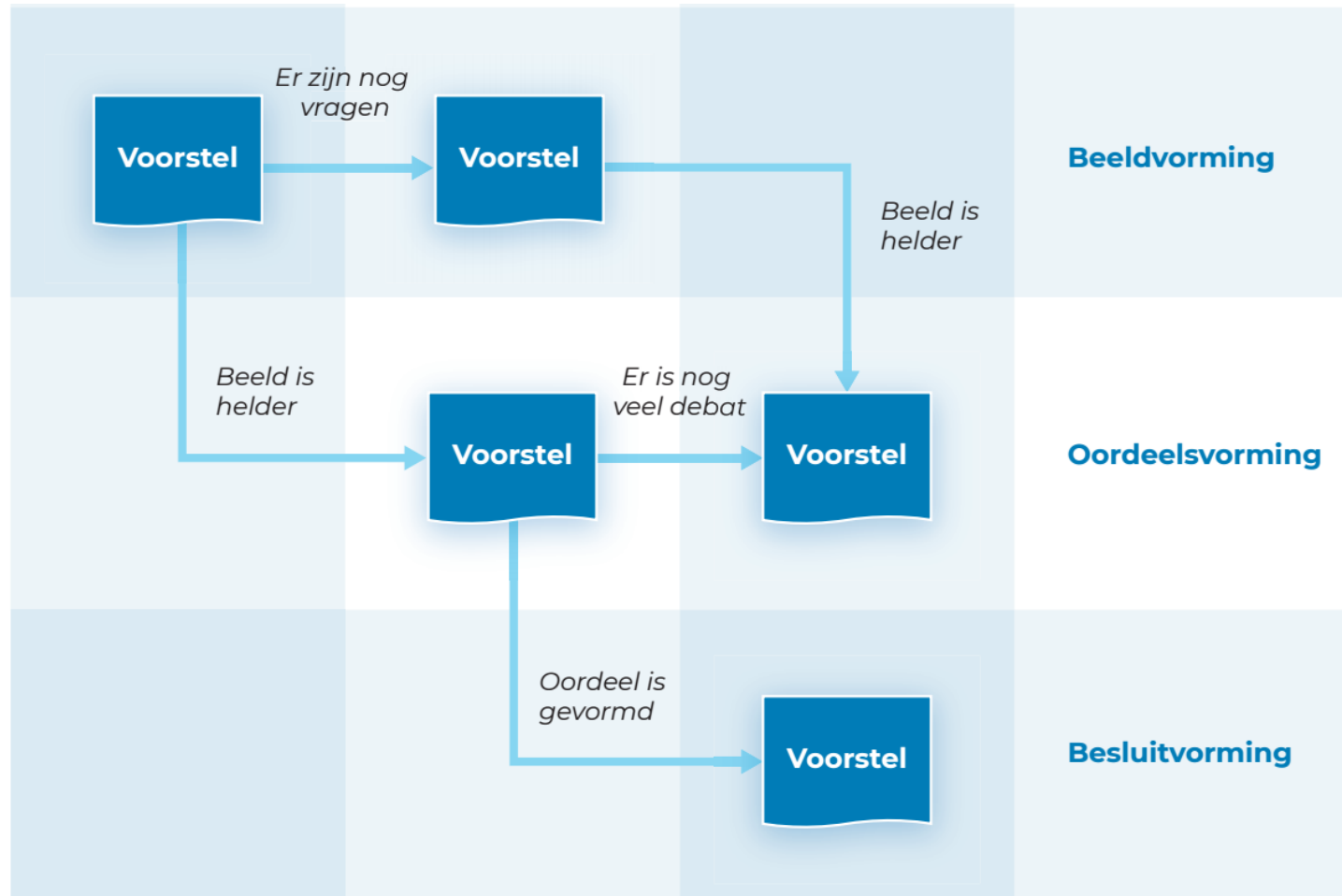

Uitleg model setting en invloed in BOB:

Het proces van besluitvorming kan worden onderverdeeld in een drietal fasen: Beeldvorming, Oordeelsvorming, Besluitvorming. In de eerste beeldvormende fase van het zogenaamde “BOB-model” staat informatievergaring centraal. Om een goed onderbouwd besluit te kunnen nemen, laat de gemeenteraad zich in de eerste plaats gedegen informeren. Dit kan door vragen te stellen aan het college, maar ook door inspraak van inwoners. De tweede fase bestaat uit de oordeelsvorming door middel van debat. Als de raadsleden goed op de hoogte zijn van de problemen en de mogelijke oplossingen kunnen zij zich een mening vormen en deze ook uitdragen in het debat. De besluitvorming is de derde en laatste fase in dit model; na het debat wordt een besluit genomen.

Bij beeldvorming gaat het om het verkrijgen van een goed inzicht in de situatie. Het gaat dan om het afbakenen van het vraagstuk, inzicht krijgen in de inhoudelijke problematiek en oplossingsrichtingen, maar ook om het verkrijgen van een goed beeld van wat anderen vinden of bedoelen. De beeldvormende fase stelt raadsleden vanuit hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol in staat om een vraagstuk zo breed mogelijk te verkennen. Bovendien biedt het goede mogelijkheden tot intensievere contacten met burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen. In bovenstaande model is er in een vroegtijdig stadium van het besluitvormingsproces de meeste ruimte. Ruimte om informatie te delen, ruimte voor inwoners om invloed uit te oefenen. Dan is de opzet van de bijeenkomsten nog informeel van karakter en dat is bovendien het moment waarop raadsleden wellicht een mening hebben, maar nog geen definitief standpunt hebben gevormd. Hoe dichterbij de finale besluitvorming, hoe minder de mogelijkheden voor burgers om hun stem te laten horen en hoe “formeler” de setting ook wordt. Anders gesteld: de insteek is om de burgers in de fase beeldvorming een zo groot mogelijke inbreng te laten hebben. Nut en noodzaak om in de besluitvormende fase nog in te spreken is minimaal.

Agendering in BOB

Uitleg agendering in BOB en de relatie met de strategische agendacommissie

- Het BOB model gaat er theoretisch vanuit dat elk raadsvoorstel dezelfde route doorloopt van beeldvorming, naar oordeelsvorming naar besluitvorming. In de praktijk hoeft waarschijnlijk niet elk voorstel die route noodzakelijkerwijs te doorlopen. Ingeschatte “hamerstukken” behoeven geen debat of uitgesproken oordeel van de fracties.
- De rol van de nieuwe strategische agendacommissie is daarom essentieel. Die bepaalt de routing en maakt een inschatting van de haalbaarheid van de voorstellen en de zwaarte van de agenda’s.
- Voorgesteld wordt daarom de aanpassing samen te laten gaan met de mogelijkheid om flexibel op te treden met de fasering. Geef de agendacommissie ruimte om voorstellen te doen en de behandeling zich eigen te maken.
- Geef de agendacommissie altijd de mogelijkheid eventueel besluitvorming in week 2 te plannen als Omgevingswet ons daartoe “dwingt” (zie raadsvoorstel werkafspraken buitenplanse omgevingsplanactiviteiten).
- Let op: in het nieuwe vergadermodel is de huidige “lege” week tussen de voorbereidende vergadering en de raadsvergadering eruit. Ook is publicatie van de raadsvergadering niet langer zeven maar vijf dagen van te voren mogelijk.

Hoofdstructuur variant vierwekelijkse cyclus

Dinsdag week 1	Dinsdag week 2	Dinsdag week 3	Dinsdag week 4
Informatiebijeenkomsten ambtelijke organisatie / woordvoerders (= huidige oriënterende vergaderingen)	Beeldvormende vergadering	Oordeelsvormende vergadering	Besluitvormende raadsvergadering
Rondetafelgesprekken met inwoners	+ voorzittersoverleg (3 keer per jaar)	+ BCO (elke maand)	+ SAC (elke maand) + aangevuld met klankbordgroep (2 keer per jaar)
Technische vragenurtjes in het kader van de planning- en controldocumenten			
Werkbezoeken en -groepen (denk aan verbonden partijen)			
Financiële commissie (één keer in de 6 weken)			

Voorgesteld wordt de rekenkamer, audit comité, werkgroep jaarrekening en vertrouwenscommissie buiten beschouwing te laten. Daarvoor worden afzonderlijke afspraken gemaakt met de leden van die gremia. Uitgangspunt is wel deze zoveel mogelijk aan te laten sluiten op de vaste vergaderavond (dinsdag).

Nadere uitwerking week 1 (Intern/Informeel/Informatie)

Gremia:

1. Informatiebijeenkomsten ambtelijke organisatie / woordvoerders (= huidige oriënterende vergaderingen)
2. Rondetafelgesprekken met inwoners
3. Technische vragenuurtjes in het kader van de planning- en controldocumenten
4. Werkbezoeken en -groepen (denk aan verbonden partijen)
5. Financiële commissie (één keer in de 6 weken)

Doel: informatie kunnen verstrekken, in contact zijn met inwoners, mondelinge technische vragen kunnen stellen, met elkaar brainstormen, met de portefeuillehouder vrijblijvend kunnen spreken over minder politiek-urgente kwesties, de raad adviseren

Tijd + Setting: 18.00 – 22.00 uur inclusief maaltijd, informeel én openbaar, keuze om te streamen / zoveel mogelijk gebruik commissiekamer en/of werkcafé

Aanwezigen: raadsleden, -volgers, collegeleden, inwoners, ambtenaren, experts

Afspraken (RvO):

1. Voor een goede informatievoorziening van en beleidsvoorbereiding voor de raad is de strategische agendacommissie bevoegd tot het houden van informatiebijeenkomsten.
2. De strategische agendacommissie draagt zorg voor de planning van de informatiebijeenkomsten.
3. Onder informatiebijeenkomsten wordt in beginsel verstaan: een presentatie, een technisch vragenuur, een hoorzitting, een werkbezoek en/of een werkgroep van de raad.
4. Informatiebijeenkomsten zijn openbaar, tenzij de strategische agendacommissie bepaalt dat ze niet openbaar zijn. Gedane uitspraken tijdens deze bijeenkomsten zijn niet politiek bindend.
5. Informatiebijeenkomsten worden voorgezeten door een voorzitter, tenzij de strategische agendacommissie anders bepaalt.

Nadere uitwerking week 1 (Intern/Informeel/Informatie) voorbeeld:

Maart		
Tijd	Raadzaal	Commissiezaal
18:00 - 18:30	Maaltijd & informele ontmoeting (werkcafé)	
18:30 - 20:00	Informatiebijeenkomsten ambtelijke organisatie / rondetafelgesprekken met inwoners / werkbezoeken en -groepen	Informatiebijeenkomsten ambtelijke organisatie / rondetafelgesprekken met inwoners / werkbezoeken en -groepen
20:00 - 20:30	Uitloop, pauze & informele ontmoeting (werkcafé)	
20:30 - 22:00	Financiële Commissie	Vrij in te vullen blok

Rondetafelgesprekken tijdens informatiebijeenkomsten

Afspraken (RvO):

1. Tijdens een informatiebijeenkomst is er ruimte voor het voeren van een rondetafelgesprek.
2. Een verzoek om een rondetafelgesprek te agenderen kan door raadsleden, het college, belangenverenigingen, organisaties en inwoners worden ingediend bij de griffier, onder vermelding van het onderwerp, het doel en welke vragen er besproken moeten worden.
3. Een rondetafelgesprek vindt bij voorkeur plaats aan het begin van een informatiebijeenkomst.
4. Bij een rondetafelgesprek is er vanuit iedere fractie maximaal 1 persoon (raadslid of raadsvolger) aanwezig.
5. Aan een rondetafelgesprek mogen tevens collegeleden, ambtenaren en inwoners deelnemen.
6. De voorzitter van de informatiebijeenkomst treedt op als gespreksleider.

Nadere uitwerking week 2 (beeldvorming)

Gremium: beeldvormende vergadering

Doel: in gesprek met inwoners, organisaties, college, ambtelijke organisatie om een beeld te vormen over een raadsvoorstel

Tijd + Setting: 19.30 – 22.00 uur, informeel, beeldvorming zoveel mogelijk in commissiekamer

Aanwezigen: inwoners, organisaties, raadsleden, -volgers, collegeleden, ambtenaren, experts

Afspraken (RvO):

1. Er is een beeldvormende vergadering die bestaat uit maximaal twee raadsleden of -volgers per fractie.
2. De beeldvormende vergadering heeft als doelen:
 - a. De leden in staat te stellen informatie te verzamelen over de geagendeerde onderwerpen als voorbereiding op besluitvorming.
 - b. Het bieden van de mogelijkheid aan inwoners om gebruik te maken van spreekrecht over onderwerpen die al dan niet op de raadsagenda staan.
3. Er kunnen twee beeldvormende vergaderingen tegelijk worden geagendeerd.
4. Tijdens de beraadslagingen kunnen vragen worden gesteld aan het college in vragenrondes. Per ronde kunnen er per fractie twee vragen worden gesteld. Na de vragenronde krijgt het college de gelegenheid om de gestelde vragen te beantwoorden. Interrupties zijn hierbij toegestaan.
5. Er vinden zoveel vragenrondes plaats als de beeldvormende vergadering nodig acht.
6. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten.
7. Wanneer de voorzitter vaststelt, dat een onderwerp of voorstel voldoende is besproken, wordt de beraadslaging gesloten, tenzij de beeldvormende vergadering anders beslist.
8. Bij het sluiten van de beraadslagingen, brengt de beeldvormende vergadering een advies uit en beslissen de leden op voorstel van de voorzitter over de inhoud van het advies. Daarvoor bestaan de volgende opties:
 - a. geen verdere behandeling (het onderwerp wordt voor kennisgeving aangenomen);
 - b. bespreekstuk (oordeelsvorming tijdens de oordeelsvormende vergadering);
 - c. hamerstuk (besluitvorming tijdens de raadsvergadering);
 - d. andere mogelijkheden (bijv. wijziging voorstel, aanhouden voorstel etc.).

Spreekrecht tijdens beeldvormende vergaderingen

Afspraken (RvO):

1. Tijdens de beeldvormende vergadering is er een raadsspreekuur waarbij inwoners kunnen inspreken over door hunzelf ingebrachte onderwerpen en onderwerpen die geagendeerd zijn. Het woord kan niet gevoerd worden over:
 - a. benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - b. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend.
2. Degene die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit uiterlijk voor 12.00 uur op de dag van de vergadering aan de griffier onder vermelding van naam, adres en telefoonnummer en het (geagendeerde) onderwerp waarover het woord gevoerd wenst te worden.
3. Elke inspreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De beeldvormende vergadering kan op voordracht van de voorzitter in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
4. Indien er geen insprekers zijn, vervalt het raadsspreekuur en wordt direct gestart met de behandeling van de overige agendapunten.
5. De voorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van de volgorde afwijken, als dit in het belang is van de orde van de vergadering.
6. De spreker voert het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend. De voorzitter kan de deelnemers van de beeldvormende vergadering aan de vergadering toestaan aan insprekers een korte, verhelderende vraag te stellen. De inspreker geeft kort inhoudelijk antwoord op de vraag. Er vindt geen discussie en debat plaats tussen een inspreker en deelnemers van de vergadering.

Nadere uitwerking week 3 (oordeelsvorming)

Gremium: oordeelsvormende vergadering

Doel: het uitwisselen van standpunten en het debatteren met elkaar en voorlopige standpuntbepaling door fracties inclusief eventuele aankondiging van moties en amendementen + agendapunten waar de raad input aan het college kan geven nog voor er een concreet raadsvoorstel ligt (start- en discussienotities)

Tijd + Setting: 19.30 – 22.00 uur, formeel, oordeelsvorming zoveel mogelijk in raadzaal

Aanwezigen: Raadsleden, -volgers, collegeleden in eerste termijn vanaf de publieke tribune

Afspraken (RvO):

1. Er is een oordeelsvormende vergadering die bestaat uit maximaal twee raadsleden of -volgers per fractie. Per agendapunt kan de samenstelling wisselen.
2. De oordeelsvormende vergadering heeft als doelen:
 - a. Het uitwisselen van standpunten en het debatteren met elkaar over de verkregen informatie uit de beeldvormende vergadering en voorlopige standpuntbepaling door fracties
 - b. Het eventueel aankondigen van amendementen en moties zoeken naar draagvlak daarvoor
 - c. Het uitspreken van een oordeel over agendapunten waar de raad input aan het college kan geven nog voor er een concreet raadsvoorstel ligt (bijvoorbeeld bij start- en discussienotities)
3. Er kunnen twee oordeelsvormende vergaderingen tegelijk worden geagendeerd.
4. Beraadslaging over geagendeerde onderwerpen of voorstellen geschiedt in twee termijnen, tenzij de oordeelsvormende vergadering anders beslist.
5. Aan het begin van de tweede termijn is de gelegenheid voor het college om te reageren op hetgeen is besproken. Interrupties zijn hierbij toegestaan.
6. Spreektermijnen worden door de voorzitter afgesloten.
7. Wanneer de voorzitter vaststelt, dat een onderwerp of voorstel voldoende is besproken, wordt de beraadslaging gesloten, tenzij de oordeelsvormende vergadering anders beslist.
8. Bij het sluiten van de beraadslagingen, brengt de oordeelsvormende vergadering een advies uit en beslissen de leden op voorstel van de voorzitter over de inhoud van het advies. Daarvoor bestaan de volgende opties:
 - a. bespreekstuk (debat- en besluitvorming tijdens de raadsvergadering);
 - b. hamerstuk (besluitvorming tijdens de raadsvergadering);
 - c. andere mogelijkheden (bijv. wijziging voorstel, aanhouden voorstel, voor kennisgeving aannemen etc.).

Nadere uitwerking week 4 (agendering + besluitvorming)

Gremia

1. Strategische agendacommissie (over week 6, 7 en 8)
2. Raadsvergadering

Doel

1. Strategisch bepalen wat, wanneer en hoe agenderen van onderwerpen + oordeel besluitrijpheid
2. Democratisch gelegitimeerde besluiten nemen

Tijd + Setting

1. 18.30 – 19.15 uur, formeel, commissiekamer
2. 19.30 – 22.00 uur, formeel, raadzaal + borrel

Aanwezigen

1. Vice vz, 3 raadsleden, voorzitter, griffier, gemeentesecretaris
2. Raadsleden & collegeleden, voorzitter, griffier, gemeentesecretaris

Afspraken

1. Zie voorstel werkgroep/notitie SAC
2. Zie uitwerking hierna (RvO)

Uitgangspunten herziend RvO

1. Het RvO wordt geactualiseerd aan de hand van het nieuwe vergadermodel en afhankelijk van de besluitvorming over het vergadermodel
2. Het RvO houdt in de opbouw de volgorde BOB aan
3. Het RvO sluit zoveel mogelijk aan bij de huidige lijn én de actuele modelverordening
4. Afwijkingen van de huidige lijn of modelverordening worden expliciet toegelicht

Voorstellen RvO afwijkend van het huidige

1. Aan het eind van een agendapunt bij een beeldvormende of oordeelsvormende vergadering wordt een advies uitgebracht. Niet langer is daarvoor één fractie nodig om een agendapunt als hamer- of bespreekstuk te adviseren, maar dienen er daarvoor twee fracties de wens uit te spreken.
2. Bij vaststelling van de agenda van de raadsvergadering kan alsnog een verzoek worden gedaan voor een wijziging van de agenda (bijvoorbeeld een hamerstuk een bespreekstuk maken of andersom). Daarvoor is dan de meerderheid nodig.
3. De volgorde van de hamer- en bespreekstukken in de raadsvergadering wordt omgedraaid zodat hamerstukken en stukken ter kennisname eerst aan bod komen.
4. De lijst openstaande moties en toezeggingen verschuift van de technische agendacommissie naar de raadsvergadering.
5. Het gremium “seniorenconvent” vervalt.

Van jaarplanning 2024...

2024	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
maandag	1 Nieuwjaarsdag			1 2e paasdag			1 2					
dinsdag	2 5			2 7			2 Kadernota			1 7		
woensdag	3 5			3	1 5		3			2 9 begroting		
donderdag	4 5	1 11		4 11	2 5		4 uitloop Kadernota	1 5		3 11		
vrijdag	5 5	2	1	5	3 5		5 afsluiting raadsjaar	2 5		4	1	
zaterdag	6 5	3	2	6	4 5	1	6	3 5		5	2	
zondag	7 5	4	3	7	5 Bevrijdingsdag	2	7 5	4 5	1	6	3	1
maandag	8	5	4	8 2	6	3	8 5	5 5	2	7	4	2
dinsdag	9	6 8	5 7	9 8	7 11	4 7	9 5	6 5	3 Veegraad/start pol. seiz.	8 8 & 9	5 Begroting	3 8
woensdag	10	7	6	10	8	5	10 5	7 5	4	9	6	4
donderdag	11 11	8	7 11	11	9 Hemelvaart	6 11	11 5	8 5	5 11	10 11	7 Uitloop begroting	5 Sinterklaasavond
vrijdag	12	9	8	12	10	7	12 5	9 5	6	11	8	6
zaterdag	13	10 5	9	13	11	8	13 5	10 5	7	12	9	7
zondag	14	11 5	10	14	12	9	14 5	11 5	8	13	10	8
maandag	15	12 5	11 2	15	13 2	10 2	15 5	12 5	9	14 2	11 2	9 2
dinsdag	16 8	13 5	12 8 & 9	16	14 8	11 8	16 5	13 5	10 8 & 9	15 8 Begroting	12 8	10 7
woensdag	17	14 5	13	17	15 9 jaarrek conc.	12 9 kadernota	17 5	14 5	11	16	13	11
donderdag	18 3	15 5	14 3	18 11	16 3		18 5	15 5	12	17 11	14 11	12 11
vrijdag	19	16 5	15	19	17	14	19 5	16 5	13	18	15	13
zaterdag	20	17 5	16	20	18	15	20 5	17 5	14	19	16	14
zondag	21	18 5	17	21	19 1e Pinksterdag	16	21 5	18 5	15	20	17	15
maandag	22 2	19 2	18	22 1	20 2e Pinksterdag	17 1	22 5	19	16 2	21 5	18	16 1
dinsdag	23 7	20 7	19	23 4	21 7	18 8 1e Berap	23 5	20	17 7	22 5	19 7	17 4
woensdag	24	21	20	24	22	19	24 5	21	18 8 2e Berap & 3	23 5	20 3	18
donderdag	25 11	22 11	21 11	25	23 11	20 8 Kadernota	25 5	22	19 11	24 5	21 11	19
vrijdag	26	23	22	26	24	21	26 5	23	20	25 5	22	20
zaterdag	27	24	23	27 Koningsdag	25	22	27 5	24	21	26	23	21 5
zondag	28	25	24	28 5	26	23	28 5	25	22	27	24	22 5
maandag	29 1	26 1	25 1	29 5	27 1	24	29 5	26 1 & 2	23 1	28 1	25 1	23 5
dinsdag	30 4	27 4	26 4	30 5	28 4	25 11 & VNG-congres	30 5	27	24 4	29 4	26 4	24 5
woensdag	31	28	27		29	26 VNG-congres	31 5	28	25	30	27	25 1e Kerstdag
donderdag		29	28		30 11	27 4		29	26	31 11	28 11	26 2e Kerstdag
vrijdag			29 Goede vrijdag		31	28		30	27		29	27
zaterdag						29		31	28		30	28 5
zondag			31 1e paasdag			30			29			29 5
maandag								30				30 5
dinsdag												31 5
1	TAC/BCO, President Kennedylaan Velp			7	Oriënterende vergadering, Avegoor Ellecom							
2	Rekenkamer, Digitaal			8	Vorbereidende vergadering, Avegoor Ellecom							
3	Financiële commissie, Avegoor Ellecom			9	Technisch vragenuur, Avegoor Ellecom							
4	Raadsvergadering, Stadhuis Arnhem			12 10	Officiële feestdagen							
5	Schoolvakantie regio Zuid			11	Fractievergaderingen, President Kennedylaan					23		
6	Voorzittersoverleg, Avegoor Ellecom											

Naar jaarplanning 2025

[illegible]

Cultuur

- Een constructieve raad en een goed samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie is niet vanzelfsprekend
- De cultuur maken en bewaken we zelf, maar momenten van gesprek en reflectie moeten wel ingepland worden
- Samen een maaltijd aan het begin van de maand en een nazit aan het eind van de maand
- Jaarlijks een raadsuitstapje en opening politiek seizoen waarbij raad, college en ambtelijke organisatie welkom is
- Een goede vergadercultuur vraagt alertheid van alle aanwezigen (niet alleen de voorzitter)
- Omgangsvormen worden besproken in het BCO en de raad
- Het voorzittersoverleg en de strategische agenda commissie **het BCO blikken** terug op vergaderingen
- Klare taal helpt inwoners het debat te volgen
- Jaarlijkse bespreking van thema's als goed bestuur, integriteit, werklast, ondermijning etc.

Vaardigheden

- Effectief debatteren is bij ieder model noodzakelijk
- Voorzitterstraining verplicht om vergadermodel uit te kunnen dragen en uniforme “basisregels” te handhaven: 9 december
- Debattraining voor individuele fracties om “basisregels” te snappen en meer te leren over politieke vaardigheden, strategiebepaling met de fractie en luistervaardigheden
 - ➔ Per fractie georganiseerd naar behoefte van de fractie
 - ➔ Vanaf februari 2025
 - ➔ Raadsvoorstellen/onderwerpen worden gekozen die zich daarvoor lenen en dan spelen (werk met werk maken)
- Ook het college neemt deel aan een training

Communicatie & Evaluatie

- Er volgt een factsheet/placemat voor raadsleden, - volgers en collegeleden half december met de nieuwe vergaderafspraken
- Er volgt een publieksvriendelijke uitleg van het nieuwe vergadermodel voor de inwoner
- Voorzitters komen na elke vergadering even kort bij elkaar om te bespreken hoe de vergadering liep
- Na drie maanden een quick scan (online enquête om kinderziektes op te sporen)
- De oude raad geeft en brengt een advies uit over het al dan niet doorgroeien naar een driewekelijkse cyclus (variant 1) aan de nieuwe raad

Waarom is het voorstel gedaan?

Dit voorstel is opgesteld om de gemeenteraad van een nieuwe strategische agendacommissie te voorzien, die de onafhankelijkheid en strategische slagkracht van de gemeenteraad versterkt. Dit nadat de werkgroep Slagkracht in samenwerking, op basis van het rapport van het Perikles Instituut en de rekenkamercommissie in het Plan van Aanpak slagkracht in samenwerking heeft voorgesteld een nieuwe strategische agendacommissie (SAC) in te stellen. Deze SAC moet een verbindend en non-politieke karakter hebben met oog voor de gemeenteraad, organisatie, college en inwoners. Hierbij zijn de volgende onderzoeksvragen meegegeven:

- Wel of niet alle fracties vertegenwoordigd in de strategische agendacommissie?
- Hoe staat een extra vergadering i.r.t. werkdruk?
- Hoe maak je de selectie?
- Hoe groot moet de strategische agendacommissie worden om werkbaar te blijven en toch voldoende informatie op te halen?
- Invoeren per 1 september 2024?
- Kunnen gemeenteraadsvolgers plaatsnemen?
- Is het een idee de bezetting te rouleren?
- Hoe houdt deze strategische agendacommissie feeling met de hele gemeenteraad?
- Hoe zorgen we ervoor dat dit een apolitiek karakter krijgt?
- Wat komt er op de agenda?
- Hoe gaan we bepalen wanneer de strategische agendacommissie een succes is?

Wat is de aanleiding?

De huidige technische agendacommissie (TAC) wordt ervaren als niet strategisch genoeg en minder inefficiënt. Daarnaast is er sprake van een zekere overloop tussen het TAC en BCO. Er is behoefte aan een nieuwe structuur waardoor de raad strategischer kan werken en de werkdruk lager wordt.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Nu is er een technische agendacommissie, bestaand uit fractievoorzitters en de voorzitter van de raad, bijgestaan door de griffier en de gemeentesecretaris. De TAC richt zich vooral op het technisch tot stand laten komen van de vergadercyclus van de gemeenteraad. De doelen zijn het voorbereiden en vaststellen van de agenda's voor de voorbereidende, oriënterende, raadsvergaderingen en andere werkzaamheden van de raad.

Wat willen wij bereiken?

Het doel van de Strategische Agendacommissie is om strategisch te bepalen welke onderwerpen aan bod komen, op welke manier en op welk moment deze worden besproken. Daarnaast beoordeelt de commissie of de voorgelegde stukken rijp zijn voor raadsbehandeling.

Dit doel is te verdelen in verschillende onderdelen:

- Er wordt een SAC opgericht;
- De SAC bepaalt strategisch welke onderwerpen aan bod komen;
- De SAC plant strategisch wanneer en op welke manier onderwerpen worden besproken;
- De SAC beoordeelt of stukken rijp zijn voor besluitvorming;
- De SAC heeft een verbindend karakter en houdt oog voor de positie, behoefte en werkdruk van de gemeenteraad;
- De SAC functioneert zonder politieke invloeden, met leden geselecteerd op non-politieke nuance en strategische analyse.

Wat gaan wij ervoor doen?

Er wordt een Strategische Agendacommissie opgericht:

De werkgroep heeft bij een aantal gemeenten (Ede, Bronckhorst, Arnhem) onderzocht hoe de agendacommissie is georganiseerd. Gekeken is naar een opzet die in Rheden strategisch en efficiënt zou kunnen werken. Voorgesteld wordt een Strategische agendacommissie en een Klankbordgroep op te richten. De commissie zal iedere vergadercyclus strategisch en praktisch kijken naar de in te plannen vergaderingen. De klankbordgroep is er om feeling met de gemeenteraad te houden en zet de grote lijnen uit.

Klankbordgroep van de agendacommissie (uit iedere fractie 1 lid):

- Vergadert minimaal 1 keer in de 6 maanden over:
 - Het functioneren van de strategische agendacommissie en het nieuwe vergadermodel;
 - Het bewaken van het agenderen van onderwerpen op de strategische agenda;
 - Het voorbereiden van wijzigingen in de strategische agenda.
- Iedere fractie vaardigt een raadslid af de hand van de rolomschrijving;
- De leden worden benoemd door de gemeenteraad.

Strategische agendacommissie (4 leden):

- Vergadert maandelijks over het strategisch bepalen welke onderwerpen aan bod komen, op welke manier en op welk moment die komende maand;
- Bekijkt samen met griffier of voorgestelde stukken rijp zijn voor besluitvorming;
- De vicevoorzitter van de gemeenteraad is technisch voorzitter van de Strategische Agendacommissie;
- Bestaat verder uit 3 leden die maximaal een jaar zitting nemen in de Strategische Agendacommissie roulerend vanuit de klankbordgroep:
 - Elke vertegenwoordiger in de klankbordgroep wordt in principe een keer opgenomen in het door de griffie opgestelde schema, in overleg met de klankbordgroep, voor deelname aan de Strategische Agendacommissie;
 - De leden worden benoemd door de leden van de Klankbordgroep van de Agendacommissie;
 - Bestaat altijd uit ten minste 1 wisselend lid uit coalitie en oppositie;
 - Er wordt gestreefd naar unanieme besluitvorming. Indien nodig hebben de voorzitter van de strategische agendacommissie, de drie wisselende leden en de voorzitter van de gemeenteraad stemrecht binnen de strategische agendacommissie;
 - De griffier is adviseur en ambtelijk secretaris;
 - De burgemeester is adviseur en vicevoorzitter;
 - Gemeentesecretaris is adviseur.

Door deze verdeling van verschillende rollen heeft de gemeenteraad meer de controle over de gemeenteraadsagenda. Voorgesteld wordt om de vicevoorzitter van de gemeenteraad te benoemen als voorzitter van de strategische agendacommissie. De vicevoorzitter heeft als taak het technisch voorzitten van de vergadering, het bewaken van de positie van de gemeenteraad en te bewaken dat de commissie een apolitiek karakter houdt.

De SAC bepaalt strategisch welke onderwerpen aan bod komen:

In de huidige situatie wordt agenda van de gemeenteraad voornamelijk gevuld door input vanuit de lange termijn agenda vanuit het college. Hierbij komen soms wensen vanuit de gemeenteraad ook op de agenda. Om als gemeenteraad hier strategisch mee om te gaan moeten we deze systematiek veranderen. De SAC zal een Lange Termijn van de raad op gaan stellen die gevuld wordt vanuit verschillende onderwerpen:

- De strategische agenda;
- De lange termijn agenda van het college;

- Wensen van de gemeenteraad.

De strategische agenda:

De strategische agenda omvat onderwerpen die aan het begin van de gemeenteraadsperiode worden vastgesteld en gedurende vier jaar besproken moeten worden. Deze agenda richt zich op het identificeren van onderwerpen voor bespreking, zonder dat er inhoudelijke overeenstemming tussen gemeenteraadsleden nodig is. De Strategische Agendacommissie stelt een plan op om de volgende gemeenteraad, indien gewenst, eenvoudig een nieuwe strategische agenda te laten opstellen. Er worden nog geen inhoudelijke keuzes gemaakt. Hierbij moeten de volgende aandachtspunten worden meegenomen:

- Wat wordt globaal belangrijk gevonden? (Zouden 5 bespreekpunten kunnen worden gekozen door volgende raad).
- Moet de agenda jaarlijks of eenmaal per gemeenteraadsperiode worden bijgesteld?
- Het gaat om een beeld te krijgen van wat besproken moet worden, niet om wat er gedaan moet worden (geen soort coalitieakkoord).
- Gemeenteraadsleden behouden het recht om onderwerpen te agenderen.
- Hoe stel je de agenda bij?

De lange termijn agenda van het college:

Dit is de huidige lange termijn agenda. Deze moet actief worden gevuld vanuit het college met alle onderwerpen die richting de gemeenteraad komen. Hierdoor kan de strategische agendacommissie op tijd kijken wanneer, hoe en of een onderwerp besproken moet worden in de gemeenteraad.

Wensen van de gemeenteraad:

Het moet mogelijk blijven voor gemeenteraadsleden onderwerpen te agenderen. Hierin verwachten wij wel meer uitwerking en motivering vanuit gemeenteraadsleden omdat niet voor ieder onderwerp ruimte is om te bespreken. Dit gaat worden gerealiseerd door een format wat raadsleden moeten invullen voor het aanvragen van een agendaverzoek bij de Strategische Agendacommissie. De strategische agendacommissie geeft een onderwerp uiteindelijk een plek op de lange termijn agenda van de gemeenteraad. De SAC kijkt bij het mogelijk inplannen van een vergadering vanuit wensen van de gemeenteraad minstens naar de volgende elementen. Indien er voor wordt gekozen iets niet te agenderen moet de SAC wordt dit altijd gemotiveerd.

- Is het verzoek voldoende schriftelijk onderbouwd?
- Moet het verzoek per se via een informatiebijeenkomst verlopen, of zijn er alternatieven zoals een persoonlijk gesprek met een ambtenaar, schriftelijke vragen, of een raadsinformatiebrief?
- Staat het onderwerp al op de lange termijn agenda van de raad?
- Is er breder draagvlak binnen de raad om dit onderwerp te agenderen?

Tussen de lange termijn agenda van de gemeenteraad en de lange termijn agenda van het college zit een wisselwerking. Zodra de gemeenteraad het over een onderwerp wil hebben moet het college hier ook op anticiperen in zijn eigen lange termijn agenda.

De strategische agendacommissie gaat samen met de griffie kijken naar de vorm en werking van deze verschillende agendatypen.

De SAC plant strategisch wanneer en op welke manier onderwerpen worden besproken:

De SAC zal vanuit de Lange Termijn Agenda van de raad de praktische agenda voor komende maand gaan vullen. Dit gebeurt op advies van de adviseurs van de Strategische Agendacommissie. Hierbij wordt aansluiting gevonden bij de uitwerking van de groep die bezig is met het vergadermodel.

Agenda voor de vergaderingen van de SAC:

1. Bespreking strategische agenda
2. Bespreking LTA van College
3. Bespreking wensen van de raad
4. Bespreking LTA van de raad
5. Praktische planning aankomende raadscyclus.

De SAC beoordeelt of stukken rijp zijn voor besluitvorming;

De SAC beoordeelt samen met de griffier of de voorgelegde stukken klaar zijn voor besluitvorming. Hierbij wordt uitsluitend gekeken of alle benodigde onderdelen in de raadsvoorstellen en besluiten aanwezig zijn, zodat de raad een duidelijk besluit kan nemen. Als dit niet het geval is, zal de SAC besluiten het onderwerp niet te agenderen.

De SAC heeft een verbindend karakter heeft en houdt oog voor de positie, behoefte en werkdruk van de gemeenteraad:

De SAC houdt oog voor de positie, behoefte en werkdruk van de gemeenteraad. Er wordt gezocht naar een werkbare balans. De SAC bestaat uit leden van zowel coalitie als oppositie, en functioneert op basis van een rotatiemodel. De vicevoorzitter van de gemeenteraad fungeert als technisch voorzitter van de SAC en bewaakt het apolitieke karakter van de commissie.

De SAC functioneert zonder politieke invloeden, met leden geselecteerd op non-politieke nuance en strategische analyse:

De leden van de klankbordgroep worden door de fracties geselecteerd op basis van hun onafhankelijke blik en strategisch inzicht. We bieden de fracties een duidelijke rolomschrijving om hen te ondersteunen bij het voordragen van kandidaten voor zowel de strategische agendacommissie (SAC) als de klankbordgroep SAC, zodat er een helder beeld is van de functie. De leden:

- Hebben een non-politiek vermogen;
- Zijn genuanceerd;
- Hebben strategisch denkvermogen;
- Kunnen meerdere belangen afwegen;
- Zetten de strategische agenda commissie pet op en de fractie pet af;
- Zijn zich bewust van de tijdsinvestering die deze functie vraagt.

Daarnaast zien wij geen ruimte voor het inhoudelijk bespreken van vorige vergaderingen (rol BCO) buiten het technisch nabespreken van de agenda van de vergadering. De openstaande moties en toezeggingen horen ook niet meer thuis bij de Strategische Agendacommissie. Wij onderstrepen hierbij het advies van de griffier dit te verplaatsen naar de besluitvormende vergadering.

Invoering:

Na de avond in september willen we de SAC concreet uit gaan werken en in werking laten treden. Ons voorstel is de SAC in november 2024 voor het eerst samen te laten komen en vanaf januari 2025 volledig te laten functioneren.

Wat zijn de financiële consequenties?

De oprichting van de strategische agendacommissie zal naar verwachting geen extra kosten met zich meebrengen. De griffier en andere betrokkenen hebben aangegeven de nieuwe werkdruk aan te kunnen zonder extra middelen.

Wat zijn de risico's?

Risico op politieke invloeden: Door fracties een rolomschrijving mee te geven voor het voordragen van leden voor het SAC en de Klankbordgroep SAC proberen wij dit risico te minimaliseren. Daarnaast is het expliciet te taak van de voorzitter hierop toe te zien en is er altijd een lid van de coalitie en één van de oppositie aanwezig.

Een korte verhoging van werkdruk voor de leden van de SAC: Hoewel de werkdruk naar verwachting zal dalen, blijft er een risico dat de nieuwe structuur niet direct efficiënt werkt. Dit wordt gemitigeerd door een evaluatie en eventuele bijsturing. Daarnaast helpt de wisselende samenstelling van de SAC bij aan een verdeling van werkdruk.

Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het voorstel is positief ontvangen door de Voorzitter van De Raad en de griffier. Daarnaast is er veel enthousiasme bij de betrokken raadsleden voor de strategische aanpak en de nieuwe werking van de agenda commissie.

Hoe en met wie moet er gecommuniceerd worden?

Interne communicatie:

Het belang van de Lange Termijn Agenda van het college moet verder worden benadrukt in de organisatie. Afgelopen periode zijn hier flinke stappen ingezet maar er blijft ruimte voor verbetering in het bijhouden van deze agenda.

Externe communicatie:

Voorlichting aan de inwoners over de nieuwe werkwijze in het hele traject rondom Slagkracht in Samenwerking.

Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Ja, er wordt een evaluatie uitgevoerd na de eerste 6 maanden van de volledige implementatie van de strategische agendacommissie samen met de leden van de klankbordgroep, griffier, voorzitter van de raad, vertegenwoordiging vanuit het college en de gemeentesecretaris. Indien nodig kunnen er na dit moment nog bijsturingen plaatsvinden.

Uitvoeringsplan kwaliteit college- en raadsvoorstellen

Versie d.d. woensdag 16 oktober 2024

Inleiding

De kwaliteit van raads- en collegevoorstellen is van essentieel belang voor de besluitvorming binnen de gemeente. Mede op basis van de informatie in de voorstellen vormt het college en/of de gemeenteraad zich een beeld van het gevraagde besluit. Een goed voorstel schrijven is echter niet eenvoudig. Het gaat om de opbouw, om taalgebruik, om inzicht in de afwegingen en eventuele alternatieven. Een sterk voorstel maakt na lezing van het onderwerp en voorgenomen besluit meteen duidelijk wat er van een collegelid of raadslid gevraagd wordt.

In Rheden is de kwaliteit van de voorstellen regelmatig onderdeel van gesprek. De ene keer vanuit verwachting dat als voorstellen leesbaarder zijn, er minder technische vragen door de raad worden gesteld, de andere keer om een heldere relatie te kunnen leggen tussen de programmabegroting en raadsvoorstellen en weer een andere keer als informatie ontbreekt. De rekenkamercommissie heeft recent geconcludeerd dat de raadsvoorstellen niet goed zijn afgestemd op de behoefte en rol van de gemeenteraad. Tot slot is ook door het Perikles Instituut, dat de gemeenteraad adviseert over het vergadermodel, gewezen op het belang van goede raadsvoorstellen als “de brandstof van de democratie”. Vandaar ook dat het college in de programmabegroting tot doel heeft gesteld te werken aan aantoonbaar verbeterde college- en raadsvoorstellen.

In 2023 heeft de directie, het college en het bestuurlijk coördinatieoverleg (BCO) ingestemd met het “Plan van aanpak kwaliteit raads- en collegevoorstellen”. Zowel de directie, college als fractievoorzitters hebben daarmee aangegeven behoefte te hebben aan een kwaliteitsverbetering en hun draagvlak voor het plan van aanpak uitgesproken. Het plan van aanpak is vervolgens met een projectteam uitgewerkt in een Uitvoeringsplan en opnieuw voorgelegd aan de directie, het college en het BCO in juni 2024. Het ligt nu ter vaststelling bij de raad voor.

Leeswijzer

Dit Uitvoeringsplan beschrijft de manier waarop we de kwaliteit van college- en raadsvoorstellen willen verbeteren. In het volgende hoofdstuk wordt de aanleiding en visie op de aanpak beschreven. Ook komt de scope en afbakening aan de orde. Het plan sluit af met acties ter uitvoering en de manier waarop we dit plan gaan monitoren en evalueren. In de bijlage is het nieuwe format opgenomen.

Aanleiding

Het proces van bestuurlijke besluitvorming is binnen een gemeente één van de belangrijkste kernprocessen. Het college en de gemeenteraad besluit jaarlijks op tal van voorstellen die van invloed zijn op de gemeente en onze inwoners. Om tot goede besluitvormingsprocessen te komen zijn kwalitatief goede voorstellen aan het college en de raad essentieel. De rekenkamercommissie heeft in 2023 onderzoek gedaan naar het [samenspel tussen de raad, het college en de organisatie](#) en daarin ook de kwaliteit van de voorstellen onderzocht. De rekenkamercommissie concludeert dat:

“De raadsvoorstellen zijn niet goed afgestemd op de behoefte en rol van de gemeenteraad. Een raadsvoorstel dient zo te zijn opgebouwd en geschreven dat het voldoende basis biedt voor zorgvuldige besluitvorming zonder dat raadsleden de noodzaak voelen om details in de bijlagen te raadplegen. Of gedetailleerde raadsvragen te stellen. De informatievoorziening en de kwaliteit van raadsvoorstellen dienen beter te worden toegesneden op de behoefte en de rollen van de gemeenteraad. Dat vraagt om een goed format en kwaliteitsbewaking”.

De rekenkamercommissie beveelt dan ook aan om een plan van aanpak te maken gericht op de kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen en het aanpassen van het format. Ook recent is tijdens een bijeenkomst van het Perikles Instituut gesproken over de opzet van de raadsvoorstellen.

Doelstelling

Het doel van dit uitvoeringsplan is om de kwaliteit van college- en raadsvoorstellen structureel te verbeteren. De verwachting bestaat dat als we hierin investeren, dit leidt tot een aantal effecten:

- Het helpt college- en raadsleden bij het sneller lezen en doorgronden van een voorstel, wegen van alternatieven en het nemen van een besluit;
- Het nodigt college- en raadsleden uit om op hoofdlijnen te sturen, een beter debat te kunnen voeren, minder schriftelijke vragen voorafgaand aan een vergadering te stellen en zodoende tot minder werkdruk bij de organisatie;
- Zorgt voor een betere aansluiting tussen de (bestuurlijke) doelen op hoofdlijnen in de programmabegroting en de verdieping in raadsvoorstellen;
- Zorgt ervoor dat ambtenaren beter begrijpen wat voor college- en raadsleden belangrijk is in hun afwegingen om dit vervolgens toe te kunnen passen bij het opstellen van voorstellen.

Visie op de aanpak

De kwaliteit van de bestuurlijk stukken is niet zomaar in een rapportcijfer uit te drukken. De kwaliteit van de individuele voorstellen wisselt en het ene onderwerp is het andere niet waardoor de behoefte kan verschillen. Wel zijn er een aantal elementen waarop de kwaliteit van een bestuurlijk stuk getoetst kan worden:

1. Integraliteit
2. Overzichtelijkheid
3. Leesbaarheid
4. Volledigheid

Om tot een kwalitatief hoogwaardig voorstel te komen dient niet alleen het format te worden ingevuld. Onze visie op de aanpak is dat er alleen een kwalitatief hoogwaardig voorstel ontstaat als er geïnvesteerd wordt in 5 randvoorwaarden (cursief):

1. Er zijn heldere en consistente doelen

Met elk voorstel wordt een bepaald effect in de buitenwereld beoogd. Voorstellen dragen bij aan een bepaalde richting of koers waar het college of de gemeenteraad op wil. Bijvoorbeeld de richting die eerder is vastgesteld in het coalitieprogramma, de programmabegroting of ander beleid. Tussen dit eerder vastgestelde beleid (het kader) en het individuele voorstel dient er consistentie te zijn. Helder gemaakt moet worden wat de bijdrage van het voorstel is aan het eerder vastgestelde kader en de beoogde doelen in bijvoorbeeld de programmabegroting. Zo wordt voor raad als college duidelijk waaraan het voorstel een bijdrage heeft en welk effect dit heeft op de gemeente en onze inwoners.

2. De organisatie is toegerust

Niet elke medewerker hanteert een vlotte pen. Het schrijven van voorstellen vraagt enige ervaring en ook het inlevingsvermogen je te kunnen verplaatsen in een ander. Wat is de kern van het voorstel en wil ik aan de ander overbrengen? Wat zijn details die minder van belang zijn en naar een bijlage kunnen? Goede voorstellen schrijven voor medewerkers vraagt training, ervaring en ook leren van elkaar. De arbeidsmarkt is krap wat maakt dat we relatief veel medewerkers van buiten het gemeentelijke beleidsveld werven. We kunnen er niet langer vanuit gaan dat elke nieuwe medewerker deze ervaring meeneemt en dat brengt ook de verplichting mee om hen en de bestaande collega's in voldoende mate op te leiden en te ondersteunen in de wereld van bestuurlijke besluitvorming en het opstellen van een stuk.

3. Het proces is helder

Het proces van bestuurlijke besluitvorming is omvangrijk en een belangrijk kernproces van de gemeente. De route van het opstellen van een stuk naar het uiteindelijke besluit is vaak lang en vraagt planning en afstemming omdat het effect heeft op onze inwoners. Er vindt voorbereiding plaats in (project)groepen, inwoners praten misschien mee, de portefeuillehouder heeft een bestuurlijke ambitie en er vindt een collegiale toets plaats op financiële en juridische aspecten voordat het voorstel de bestuurlijke route ingaat. Om de stappen op de juiste momenten te kunnen doorlopen op de juiste tafels, dient aan de voorkant het proces voor de opsteller helder te zijn, zodat hij/zij niet tijdens het proces wordt geconfronteerd met stappen die hadden moeten worden genomen en dan door tijdsdruk worden gemist. Een goede procesbeschrijving, en uitleg daarover, van bestuurlijke besluitvorming is een randvoorwaarde om tot een goed voorstel te komen.

4. De ambtelijk – bestuurlijke samenwerking is optimaal

Goede voorstellen schrijven is topsport en doe je er niet even bij. Het vraagt van de steller, collega's, managers, college- en raadsleden tijd en energie om tot een goed voorstel én besluit te komen. Dat vraagt herkenning van elkaars verantwoordelijkheden en inlevingsvermogen waar de ander behoefte aan heeft. De steller moet naast de inhoud ook het politiek bestuurlijk 'gevoel' krijgen (die ervaring moet je opdoen) en de rol van de leidinggevende is ook het voorstel daarop te beoordelen (en niet alleen op inhoud doorzetten naar de volgende schijf). Het directieteam toetst op de integraliteit van het voorstel en het college zou het voorstel ook op 'politiek' moeten kunnen beoordelen. Hoe kan de steller een voorstel zo schrijven dat de portefeuillehouder het podium kan pakken richting raad? Laat de portefeuillehouder voldoende ruimte om de steller zijn expertise en advies in te brengen? Houdt

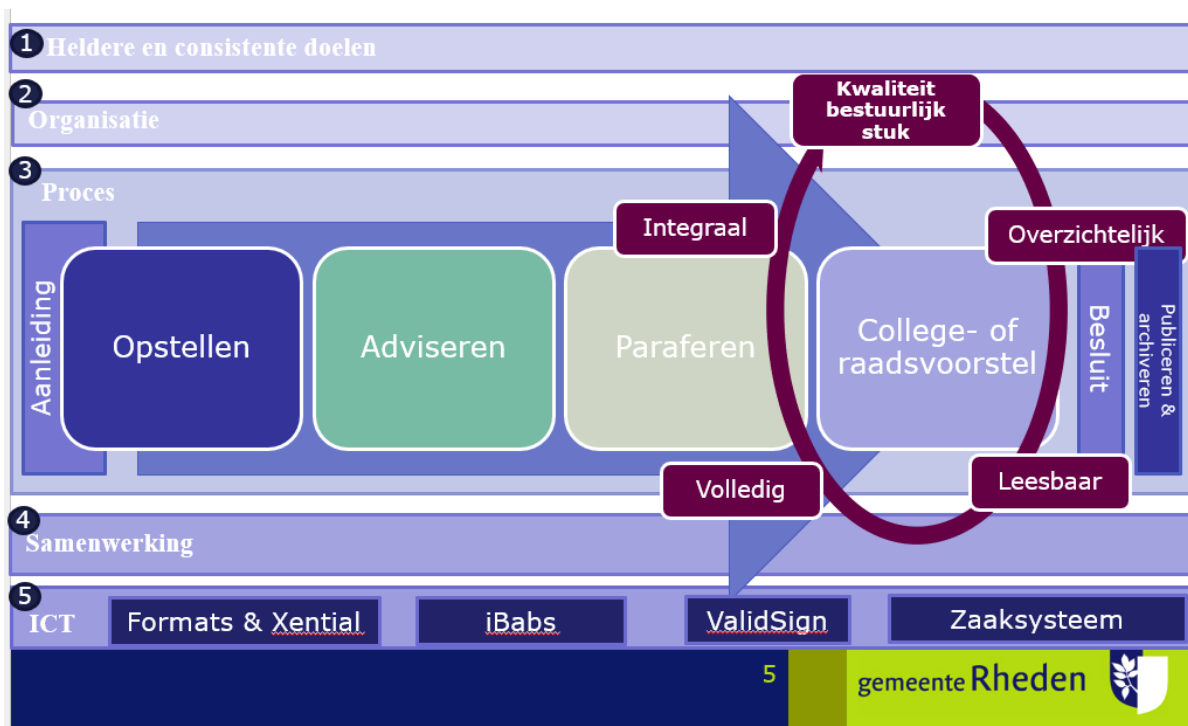
de steller ruimte voor de collega van financiën of juridische zaken om een inhoudelijke toets te doen? Schrijft de steller een voorstel zo dat het zelfs voor een leek te begrijpen is? Begrijpt het raadslid het verschil tussen technische en politieke vragen en kan die deze stellen aan de juiste persoon? Het opstellen en de besluitvorming over een voorstel vraagt begrip voor elkaars rollen en verantwoordelijkheden van de ambtelijke organisatie, college en raad. Alleen wanneer de ambtelijk – bestuurlijke samenwerking optimaal is, komt de gemeente tot een goed besluit.

5. ICT is ondersteunend en helpend

ICT is geweldig als het werkt. Maar niets is frustrerender als bijvoorbeeld iBabs niet werkt, de steller niet weet waar het juiste format moet worden opgeroepen of er meerdere formats bestaan of het zaakstelsel niet koppelt aan de bijlagen. De informatie- en communicatietechnologie voor het bestuurlijke besluitvormingsproces moet ondersteunend en helpend zijn aan het verder brengen en besluitvormen op een voorstel.

De visie op de aanpak dat geïnvesteerd moet worden op al deze vijf randvoorwaarden om uiteindelijk te komen tot een integraal, overzichtelijk, leesbaar en volledig stuk is verwoord in de volgende figuur:

Figuur 1: Visie op de aanpak

Scope en afbakening

De scope van dit plan betreft zowel de raads- als de collegevoorstellen. De voorkeur is beide formats zoveel als mogelijk gelijk te houden, afgezien van specifieke formuleringen voorbehouden aan de raad en het niveau van detaillering. In Rheden wordt momenteel bij de raadsvoorstellen geen collegevoorstellen opgenomen. Voorgesteld wordt dit alsnog te gaan doen, het college besluit immers een raadsvoorstel voor te leggen, en daarbij aansluiting te zoeken bij een werkwijze die in

veel gemeenten wordt gehanteerd en ook praktisch is. Bij meerdere gemeenten in het land wordt het collegevoorstel dan kort gehouden en het college te laten besluiten : “De raad te verzoeken middels bijgevoegd raadsvoorstel om.....”. Waar nodig, kan het collegevoorstel worden gebruikt om het college de noodzakelijke verdieping op de uitvoering te geven. Het college kan dan instemmen om het raadsvoorstel door te geleiden of aanpassingen te laten doorvoeren in het raadsvoorstel. Besluiten over de uitvoering worden voorgelegd aan het college en dienen te worden verwijderd in het raadsvoorstel. De raadsinformatiebrieven en memo’s voor de raad worden ook meegenomen wat betreft het proces van bestuurlijke besluitvorming en een uniforme huisstijl.

Uitvoering

Onze visie om te komen tot een integraal, overzichtelijk, leesbaar en volledig stuk, hebben we vertaald in een aantal randvoorwaarden. Om deze randvoorwaarden in te vullen hebben we een aantal acties benoemd. Per actie wordt een actiehouders voorgesteld met een investering (financieel en qua uren), zowel op incidentele als structurele basis. De projectgroep houdt het overzicht op de uitvoering van de acties.

De concrete acties worden beschreven in de volgende tabel:

Tabel 1: acties uitvoeringsplan kwaliteit bestuurlijke stukken

Randvoorwaarden	Acties	Actiehouders	Periode	Investering	
				Incidenteel	Structureel
Heldere en consistente doelen	1. Aansluiting tussen programmabegroting en de raadsvoorstellen borgen	Concerncontroller	Doorlopend		Wekelijks 0,5 uur
Organisatie is toegerust	2. Eenmalige training voor medewerkers die bestuurlijke voorstellen schrijven	Projectgroep met inhuur van Loo van Eck	September 2024	8 uur en € 17.510,- inhuur LvE	
	3. Bestuurlijke besluitvorming als onderwerp benoemen in de Rheden Academy / nieuwe aanbieder met een verwijzing naar de verdiepende tweejaarlijkse training	HR	September 2024	4 uur	
	4. Tweejaarlijkse training over de kwaliteit van voorstellen inclusief toelichting en instructie op het format met goede en minder goede voorbeelden	Griffier & Burgemeester/portefeuille houder	Voor- en najaar	40 uur ontwikkeling	8 uur jaarlijks
	5. Opstellen handboek format college- en raadsvoorstel met instructie voor medewerkers	Projectgroep	Mei – juni 2024	40 uur ontwikkeling	2 uur jaarlijks bijhouden
	6. Op intranet een goed vindbare pagina (her) in te richten waar alles m.b.t. bestuurlijke besluitvorming college en raad te vinden is (waaronder handboek, aanleverschema, hernieuwde handleiding iBabs, werkwijze vragen/moties/toezeggingen, aanleverschema, verbonden partijen etc.)	Raadsadviseur i.s.m. communicatie	Mei – juni 2024	40 uur ontwikkeling	2 uur jaarlijks bijhouden
	7. Monitoring en evaluatie bij raads- en collegeleden om blijvend te kunnen leren	Projectgroep	Doorlopend	8 uur	4 uur jaarlijks
Proces is helder	8. Helderheid aanbrengen en uitgangspunten vaststellen van het bestuurlijke besluitvormingsproces (o.a. ambtelijke of politieke inbreng, pfo's)	Gemeentesecretaris		4 uur	
	9. Opzetten checklist kwaliteit van voorstellen & training teammanagers	Loo van Eck	September 2024	3,5 uur	
	10. Toetsing en parafering van de voorstellen aan de hand van de checklist	Teammanager	Doorlopend		Wekelijks 1 uur
	11. Voorbespreking van de voorstellen a.d.h.v. de college agenda	Concerncontroller, strateeg & collationist	Doorlopend		Wekelijks 1 uur
	12. Wekelijkse bespreking kwaliteit raadsvoorstellen in bilateraal overleg	Gemeentesecretaris & Griffier	Doorlopend		Wekelijks 0,5 uur
Ambtelijk – bestuurlijke samenwerking is optimaal	13. Training politiek – bestuurlijke sensitiviteit	Projectgroep	Januari 2025	n.t.b.	n.t.b.
	14. De mogelijkheid aanbieden rechtstreeks mondelinge vragen te stellen door raadsleden aan medewerkers inclusief spelregels	Gemeentesecretaris & medewerkers	September 2024	4 uur	
	15. Verkiezing beste voorstel van het jaar	Projectgroep en raad	December 2025		4 uur per jaar
ICT is ondersteunend en helpend	16. Ontwerp van het format in de juiste huisstijl zoals in bijlage 1 inclusief voldoen aan besluit digitale toegankelijkheid overheid	Projectgroep en communicatie	Juli 2024	16 uur	n.t.b.
	17. Invoering van het format in Xential (en eventuele koppeling met het zaaksysteem)	Adviseur Informatievoorziening	Juli 2024	8 uur	n.t.b.
	18. iBabs flexibeler maken	Griffiemedewerker & Functioneel beheerder	Juli 2024	16 uur	n.v.t.

Monitoring en evaluatie

Om te kunnen vaststellen of de kwaliteit van de bestuurlijke stukken verbetert, meten we jaarlijkse onder de doelgroep (college- en raadsleden) de beleving van de kwaliteit. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan de toegankelijkheid en leesbaarheid (qua vorm maar ook qua woordgebruik B1), omdat naast de raads- en collegeleden ook onze inwoners en anderen geïnteresseerd kunnen zijn in de voorstellen.

In de programmabegroting 2023 is als doel gesteld “aantoonbaar verbeterde college- en raadsvoorstellen” met de ambitie om in 2023 20% van de raadsvoorstellen te verbeteren. Voorgesteld wordt dit vorm te geven aan hand van een korte, jaarlijks terugkerende vragenlijst, uitgezet bij de doelgroep (college én raadsleden) dat in ieder geval meet op de volgende onderdelen:

1. Integraliteit
2. Overzichtelijkheid
3. Leesbaarheid
4. Volledigheid

De uitkomsten daarvan bespreken we, samen met dit uitvoeringsplan één keer per jaar in het DT, College en BCO.

Communicatieparagraaf

Communicatiedoel

We werken aan goede en heldere besluitvormingsprocessen zodat het college en de raad zijn rol optimaal kan oppakken. Dat betekent dat zowel raad, college als ambtelijke organisatie hetzelfde beeld hebben over rollen, taken, processen en samenwerking daarin. Zij weten wat van hen gevraagd wordt, hoe ze dat kunnen doen en ervaren verbetering in de besluitvormingsprocessen.

Doelgroepen

Primaire belanghebbenden zijn raads- en collegeleden. De gebruikers zijn de collega's die regelmatig een besluitvormend stuk naar raad en college moeten brengen en hun managers. Daarnaast is het belangrijk dat alle medewerkers weet kunnen hebben van dit project en de uitkomsten daarvan.

Communicatiestrategie

Tijdens de uitwerking van dit project is het belangrijk gebruikers en belanghebbenden mee te nemen om straks commitment te krijgen in keuzes die onderweg gemaakt moeten worden. We communiceren over het Waaronder en het Hoe van dit project gedurende de looptijd. Deze informatie delen wij breed in de organisatie. Daarnaast communiceren wij doelgroepgericht binnen de verschillende onderdelen binnen dit project.

Kernboodschap

Wij werken aan goede en heldere besluitvormingsprocessen zodat de gemeenteraad haar rol optimaal kan pakken.

Bijlage: nieuw format college- en raadsvoorstel

Uit het rekenkameronderzoek blijkt dat de raadsvoorstellen volgens betrokkenen kunnen worden verbeterd en beveelt aan het format zo aan te passen dat het de volgende elementen bevat:

- Een duidelijke inleiding met duidelijke beslispunten;
- Gerichtheid op hoofdlijnen maar toch volledig en transparant;
- Integraliteit en afstemming tussen elkaar rakende beleidssectoren;
- Keuzemogelijkheden op raadsniveau;
- Expliciete en meetbaar/evalueerbare doelstellingen;
- Inzicht in de effecten ervan;
- Inzicht in benodigde ambtelijke capaciteit, financiën en risico's;
- Leesbaarheid.

Ook tijdens de bijeenkomst met het Perikles Instituut op 16 november zijn uitspraken gedaan welke soort informatie een raadsvoorstel moet bevatten. Geadviseerd wordt aansluiting te zoeken bij de methode Loo van Eck. Met deze methode krijgt de lezer krijgt dankzij de structuur veel meer grip op de tekst. Hij/zij heeft binnen 30 seconden de belangrijkste informatie uit het voorstel te pakken, wat ook de bespreking in het college en de raad ten goede komt. De schrijver wordt geholpen met de vaste opbouw bij het schrijven. Het dwingt hem om na te denken welke functie bepaalde informatie heeft en waar hij die het beste kwijt kan. Ook biedt deze opbouw meer mogelijkheden om bestuurlijk sensitief te zijn. De steller moet nadenken over wat de beslisser aanspreekt en dat op een bestuurlijk sensitieve en overtuigende manier verwoorden.

Onderstaand het oude en nieuwe format naast elkaar.

Huidig format	Toekomstig format
- Inhoud voorstel - Waartoe is het voorstel gedaan? - Wat is de aanleiding? - Wat is het bestaand beleid c.q. kader? - Wat willen we bereiken? - Wat gaan we ervoor doen? - Wat zijn de financiële consequenties - Wat zijn de risico's? - Wat is het draagvlak voor dit voorstel? - Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd? - Wordt er een evaluatie uitgevoerd?	- Samenvatting - Voorgesteld besluit - Inleiding - Beoogd effect - Argumenten - Kanttekeningen en/of risico's - Financiën - Uitvoering - Participatie en communicatie - Bijlagen

Het nieuwe format gaat vergezeld van een handleiding waar gedetailleerder staat beschreven hoe onderdelen van het format moeten worden ingevuld. Ook wordt aanbevolen evenwicht aan te brengen in tekst en beelden en deze van hyperlinks te voorzien naar actueel beleid. Voorstellen mogen ook foto's, grafieken, tabellen, tijdlijnen, flowcharts etc. bevatten. Niet om het 'op te leuken' maar als ondersteuning van de inhoud.

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Paul Hofman	begrotingsprogramma 2 Leefomgeving	draagt bij aan Global Goal(s) n.v.t.
b en w-vergadering N.v.t.	agendapunt	bijlage(n) ter inzage 1
rol raad Ter besluitvorming	soort document Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 12 november 2024	agendapunt	
raadsvergadering 26 november 2024	agendapunt	

onderwerp

Vaststelling werkafspraken buitenplanse omgevingsplanactiviteiten

INHOUD VOORSTEL

De werkafspraken tussen de raad en het college bij het bindend adviesrecht van de raad bij aanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vast te stellen zoals uitgewerkt in bijlage 1 **en deze na maximaal 1 jaar te evalueren of zoveel eerder indien een geval daartoe aanleiding geeft.**

1 Wat is de aanleiding?

Door de Omgevingswet verandert de procedure voor het verlenen van vergunningen voor activiteiten die niet passen in het omgevingsplan (de opvolger van de bestemmingsplannen). Activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan worden buitenplanse omgevingsplan activiteiten (bopa's) genoemd. Het college is op grond van de Omgevingswet bevoegd te besluiten op vergunningaanvragen voor activiteiten die niet passen binnen het omgevingsplan. De raad heeft op 20 november 2022 besloten in welke gevallen hij om bindend advies gevraagd moet worden voordat het college de vergunning kan verlenen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- De [Omgevingswet](#)
- [Lijst activiteiten adviesrecht](#) (22.84)
- Artikel 4, lid 7 [het Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Rheden](#).

3 Wat willen wij bereiken?

Met de werkafspraken wordt beoogd te bevorderen dat het college binnen de wettelijke termijn een besluit kan nemen op een aanvraag voor een omgevingsvergunning. Dit komt de dienstverlening aan de initiatiefnemer ten goede. De werkafspraken voorzien er bovenal in dat de gemeenteraad zijn rol op een goede en zorgvuldige wijze kan uitvoeren.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Anders dan voorheen geldt voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten niet meer de uitgebreide procedure van 26 weken, maar de reguliere procedure van 8 weken. Dit betekent dat de raad een besluit moet nemen binnen 8 weken na ontvangst van de formele aanvraag. In de vergadercyclus van de gemeenteraad is dat een behoorlijke uitdaging. Om een voorspoedige behandeling van deze vergunningaanvragen op grond van de Omgevingswet te bereiken, wordt voorgesteld werkafspraken te maken tussen college en raad. Bijgaand memo met in de bijlage de werkafspraken voorziet hierin.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Niet van toepassing.

6 Wat zijn de risico's?

Uiteraard probeert de ambtelijke organisatie zoveel mogelijk proactief met de initiatiefnemer te kijken naar de planning van de aanvraag zodat het past in het vergadermodel en -cyclus van de raad en zo veel mogelijk voorkomen wordt dat de raad advies zou moeten uitbrengen tijdens een reces. In het voorstel over het nieuwe vergadermodel van de gemeenteraad wordt ook de mogelijkheid aan de strategische agendacommissie geboden om een besluitvormende raadsvergadering te plannen wanneer de situatie daarom vraagt. Het is en blijft echter aan de initiatiefnemer zelf om te bepalen wanneer hij/zij zijn formele aanvraag indient, vandaar deze werkafspraken.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De werkafspraken zijn gezamenlijk door de griffie en ambtelijke organisatie opgesteld. Het bestuurlijk coördinatieoverleg heeft de taak om te functioneren als klankbord en aansturing van de griffie voor wat betreft het doen van voorstellen aan de raad ter verdere verbetering van de besluitvormingsprocessen en de huishouding van de raad. In het bestuurlijk coördinatieoverleg is dit voorstel geagendeerd om vervolgens door te leiden naar de technische agendacommissie voor agendering.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Niet van toepassing, het betreffen interne werkafspraken tussen de raad en het college zelf.

9 Wat is het vervolg?

In het bestuurlijk coördinatieoverleg is afgesproken de nieuwe werkafspraken per direct in te laten gaan en na één jaar te evalueren. **In de voorbereidende vergadering is de wens uitgesproken na maximaal één jaar te evalueren of zoveel eerder indien een geval daartoe aanleiding geeft.**

Velp, **13 november** 2024

Coen Knipping,
griffier.

**Werkafspraken college en raad
bij bindend adviesrecht van de raad bij
aanvragen voor buitenplanse
omgevingsplanactiviteiten**

1 Inleiding

Met de komst van de Omgevingswet worden 26 wetten met betrekking tot de fysieke leefomgeving gebundeld in één Omgevingswet. De Omgevingswet verandert de manier waarop de gemeente beleid maakt, samenwerkt met ketenpartners en initiatieven toetst. Ook heeft de wet gevolgen voor de wijze van vergunningverlening voor omgevingsplanactiviteiten.

Omgevingsplanactiviteiten zijn in de Omgevingswet gedefinieerd als:

- a. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan,
- b. een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan, of
- c. een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

De activiteiten onder b en c zijn in de Omgevingswet aangemerkt als buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Dit zijn dus activiteiten die niet passen in het Omgevingsplan.

Aan buitenplanse omgevingsplanactiviteiten kan op twee wijzen medewerking verleend worden, te weten door:

1. een herziening van het omgevingsplan (bevoegdheid college of raad). De wettelijke procedure van de herziening van een omgevingsplan is vergelijkbaar met de huidige bestemmingsplanprocedure.
2. het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking van het omgevingsplan. Hiervoor is het college bevoegd. De verklaring van geen bedenkingen komt te vervallen. De raad moet zelf aangegeven voor welke gevallen hij betrokken wil worden. De raad heeft op 29 november 2022 de specifieke gevallen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vastgesteld waarbij de raad adviesrecht heeft. Dit betekent dat voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten die vermeld staan op de lijst de gemeenteraad een bindend advies mag verlenen voordat het college de omgevingsvergunning kan verlenen. Als de raad niet instemt met de gevraagde omgevingsvergunning dan moet het college deze weigeren.

Formeel bepaalt de initiatiefnemer de procedure. Een herziening van het omgevingsplan is om technische redenen vóór 2025 in ieder geval nog niet mogelijk. Voor initiatieven waarbij het niet vereist is om het omgevingsplan te herzien zal voorlopig een procedure voor een omgevingsvergunning worden doorlopen. De Omgevingswet heeft vooral gevolgen voor de wijze waarop de raad bij de vergunningverlening wordt betrokken.

2 Nieuw proces Omgevingswet en mogelijke keuzes voor nieuwe werkafspraken

2.1 Nieuw proces Omgevingswet

Het college is op grond van de Omgevingswet in beginsel bevoegd vergunningen te verlenen voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, zonder dat hij de raad daarbij hoeft te betrekken. Op grond van artikel 16.15 juncto artikelen 16.15a en 16.15b Omgevingswet kan de gemeenteraad echter bepalen voor welke afwijkingen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten hij als adviseur moet worden aangewezen.

De raad heeft op 29 november 2022 de specifieke gevallen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vastgesteld waarbij de raad adviesrecht heeft (Aanwijsbesluit adviesrecht Omgevingswet van de gemeente Rheden). Dit betekent dat voor de buitenplanse omgevingsplan activiteiten die vermeld staan op de lijst de gemeenteraad bindend advies geven voordat het college kan besluiten op een aangevraagde omgevingsvergunning. Het is nog niet te voorspellen op hoeveel aanvragen volgens het Aanwijsbesluit advies van de gemeenteraad

vereist zal zijn. Als de raad negatief adviseert en daarmee niet instemt met de gevraagde omgevingsvergunning, dan moet het college deze weigeren. Hierbij geldt altijd dat dit besluit goed moet worden gemotiveerd.

Voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit is de reguliere procedure van 8 weken het uitgangspunt. Voor een bindend advies van de gemeenteraad op grond van artikel 16.15a, onder b in samenhang met artikel 16.15b Ow is het niet mogelijk de beslistermijn met 4 weken te verlengen. De beslistermijn blijft in deze gevallen 8 weken. Er is natuurlijk wel een mogelijkheid om de beslistermijn op grond van artikel 16.64, tweede lid, met zes weken te verlengen. Deze verlenging moet echter wel worden gemotiveerd vanuit de omstandigheden rond het individuele geval. Het mag geen automatische verlenging zijn, elke keer als er sprake is van advies van de gemeenteraad. Het besluit moet dan binnen 14 weken na ontvangst van de aanvraag genomen worden.

Verlenging van de beslistermijn kan nodig zijn als bijvoorbeeld als de Omgevingsdienst Regio Arnhem of de Veiligheidsregio nadere informatie nodig heeft of vragen over het plan heeft. Gezien de doorlooptijd van de besluitvorming is de periode van 8 weken en met verdaging 14 weken zeer kort. Voor een zorgvuldige afhandeling van de aanvraag moet namelijk het bindend advies 2 weken voor de einddatum gegeven zijn. Dit betekent dat het advies van de raad gegeven moet worden binnen 6 weken (of 12 weken bij verdaging) na ontvangst aanvraag.

Wanneer niet tijdig beslist wordt op de aanvraag bestaat de mogelijkheid dat de aanvrager het college in gebreke stelt. Dit betekent dat het college vervolgens nog twee weken de tijd heeft om een besluit te nemen. Na het verstrijken van deze twee weken worden van rechtswege dwangsommen verbeurd. Ook al ontstaat er na het verstrijken van de termijn geen vergunning van rechtswege meer, is dit wel een onwenselijke situatie.

Met de aanlevertermijnen van de reguliere procedure zal het heel moeilijk, zo niet onmogelijk, zijn de aanvraag met bindend adviesrecht van de raad binnen de gestelde termijn te verlenen. De doorlooptijd van raadsbesluiten bedraagt op dit moment circa 8 weken en soms duurt het langer. Dit laatste hangt namelijk samen met het moment wanneer de formele aanvraag wordt ingediend en de agendering van de onderwerpen door de Technische-Strategische agendacommissie van de raad¹. Daarnaast moeten vergunningen het gehele jaar door verleend kunnen worden. Dus ook tijdens het reces. Zonder een bindend advies van de raad (binnen de termijn) kan het college de raad passeren, zie 2.2.2 Formele procedure, stadium 3.

De (zeer) korte termijn van besluitvorming vraagt om werkafspraken tussen college en raad. Het volgen van de gebruikelijke aanleverprocedure voor bestuurlijke voorstellen, betekent namelijk dat binnen de maximale termijn van 14 weken niet altijd tijdig advies kan worden uitgebracht.

Er kan op verschillende manieren (praktisch) met aanvragen, waarop het bindend adviesrecht van toepassing is, omgegaan worden. In sommige gevallen kan voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit de uitgebreide procedure gelden. In de uitgebreide procedure beslist het college binnen 6 maanden na een aanvraag. Eventueel te verlengen met 6 weken. Initiatiefnemer kan bijvoorbeeld zelf verzoeken of instemmen met het toepassen van de uitgebreide procedure (artikel 16.65, lid 1, onder a, Omgevingswet). Daarnaast kan het college zelf de uitgebreide procedure van toepassing verklaren (artikel 16.65, lid 4, Omgevingswet), maar mag niet van tevoren beslissen op welke gevallen zij afdeling 3.4 Awb van toepassing zal verklaren. Die beslissing moet zij per aanvraag nemen. Het college kan wel beleidsregels opstellen over hoe zij de wettelijke criteria van artikel 16.65 lid 4, onder a en b uitlegt. In de beleidsregels kan het bevoegd gezag activiteiten benoemen die in ieder geval aanzienlijke gevolgen (kunnen) hebben voor de fysieke leefomgeving én waartegen naar verwachting verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben. Zulke beleidsregels heeft het college echter nog niet opgesteld ten tijde van het opstellen van deze memo. Ten slotte hebben initiatieven met meer impact langere, informele trajecten

¹Op dit moment is er ook een voorstel in voorbereiding waarbij het vergadermodel en de cyclus van de gemeenteraad wordt gewijzigd. In dit voorstel wordt ook de mogelijkheid aan de strategische agendacommissie geboden om een besluitvormende raadsvergadering te plannen wanneer de situatie daarom vraagt. Het is en blijft echter aan de initiatiefnemer zelf om te bepalen wanneer hij/zij zijn formele aanvraag indient, vandaar deze werkafspraken.

waardoor de planning makkelijk aan te passen is op de vergaderschema's van het college en de raad. Bovendien zullen bij initiatieven met meer impact voorafgaand aan de formele procedure masterplannen door de raad worden vastgesteld, waardoor volgens het Aanwijsbesluit geen bindend advies van de gemeenteraad meer vereist wordt geacht.

2.2 Werkafspraken

De procedures kunnen opgesplitst worden in de informele procedure en formele procedure. De informele procedure omvat de stappen die een initiatiefnemer neemt voordat hij een formele aanvraag omgevingsvergunning indient. Onderdeel van de informele procedure kunnen zijn het verkennen van het plan of initiatief, toetsing van een schetsplan, een eventueel principeverzoek en/of de toetsing van het conceptplan.

Wanneer hij besluit de aanvraag omgevingsvergunning bij de gemeente in te dienen, start de formele procedure. De formele procedure kent verschillende fasen, te weten: ontvangen aanvraag, in behandeling nemen van de aanvraag, het nemen van een besluit op de aanvraag, de mogelijkheden van bezwaar, beroep en hoger beroep.

De werkafspraken zijn gegroepeerd per fase. In totaal zijn 10 werkafspraken opgenomen.

2.2.1 Informele procedure: Conceptverzoek

Zoals gezegd bepaalt de initiatiefnemer welke procedure hij wil volgen voor zijn initiatief. Voor de grotere afwijkingen van het omgevingsplan vindt meestal vooraf overleg plaats met de gemeente. Voor de gevallen waar bindend advies is vereist, zal de initiatiefnemer geadviseerd worden een schets- of conceptplan in te dienen voordat de vergunning formeel wordt aangevraagd. De gemeente kan de initiatiefnemer hier echter niet toe dwingen. De initiatiefnemer kan dus het advies naast zich neerleggen en direct een formele aanvraag indienen.

Als de initiatiefnemer een conceptverzoek indient, wordt het initiatief getoetst door alle relevante vakdisciplines alsook door de ketenpartners (o.a. Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), Veiligheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en andere overheden (provincie en waterschap). Uiteindelijk kan de initiatiefnemer een schriftelijke reactie van het college van B&W op zijn voornemen krijgen. De inschatting kan zijn dat het plan niet kansrijk is. Dit betekent dat de aanvrager te kennen wordt gegeven dat het aanvragen van een omgevingsvergunning hoogstwaarschijnlijk zal leiden tot een weigering. Het college kan in haar schriftelijke reactie ook aandachtspunten meegeven aan de initiatiefnemer, zodat zijn formele aanvraag meer kans maakt op een positief besluit.

Voor de gevallen waar het college medewerking wil verlenen en ook bindend advies van de raad nodig is, kan het college de raad over de informele procedure informeren. In dit stadium kan echter nog niet het formele besluit omtrent bindend advies door de raad genomen worden. Het besluit omtrent het bindend advies kan alleen genomen worden op een formele aanvraag om een omgevingsvergunning en dus niet op een ingediend conceptverzoek.

Het kan in sommige gevallen dus handig zijn om de raad in dit stadium alvast schriftelijk te informeren over het betreffende initiatief, bijvoorbeeld bij een aanvraag met veel impact. Dit heeft als voordeel dat de raad, voordat een formele aanvraag wordt ingediend, al op de hoogte is van een voornemen. Het wel of niet informeren van de raad in dit stadium zal het college per aanvraag bepalen.

Werkafpraak A

Als het college verwacht medewerking te willen verlenen aan een initiatief voor een BOPA waar de raad bindend adviesrecht op heeft, kan het college ervoor kiezen de raad schriftelijk te informeren over dit initiatief met bijbehorende stukken.

2.2.2 Formele procedure

De formele procedure bestaat uit vier stadia:

1. ontvangen van de aanvraag;
2. behandelen van de aanvraag;
3. besluit college op de aanvraag;
4. bezwaar, beroep en hoger beroep.

Stadium 1: Ontvangen van de aanvraag

Wanneer de vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt aangevraagd dan wordt deze eerst ambtelijk getoetst. Hieruit blijkt of voor het behandelen van de vergunning bindend adviesrecht van de raad op van toepassing is. In dat geval neemt de planjurist namens het college zo spoedig mogelijk contact op met de Griffie om de planning van het dossier te bespreken.

Werkafspraken B

Het college neemt contact op met de Griffie voor planning van de behandeling van de aanvraag waar de raad bindend adviesrecht op heeft.

Daarnaast zal de raad door het college geïnformeerd worden over de aanvraag. Bij deze melding zullen de relevante stukken uit het dossier meegestuurd worden, zodat de raad (opnieuw) kennis kan nemen van het initiatief. Het betreft alleen een mededeling om de raad in kennis te stellen, er wordt nog geen bindend advies aan de raad gevraagd.

Werkafspraken C

Het college informeert de raad schriftelijk wanneer een vergunning formeel is aangevraagd voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waar de raad bindend adviesrecht op heeft. De relevante stukken, al dan niet voorzien van een toelichting, worden bijgevoegd.

Stadium 2: Behandeling van de aanvraag

De aanvraag om een vergunning wordt ambtelijk getoetst. Ook wordt in deze fase advies gevraagd bij de ketenpartners (zoals ODRA en VGGM) en andere overheden (provincie, waterschap). Daarna wordt de aanvraag voorgelegd aan de raad voor het bindend advies. Gezien de korte tijd voor besluitvorming, moet er ruimte zijn op de agenda van de raad om dit voorstel te bespreken. Dit betekent dat deze voorstellen in beginsel met voorrang behandeld moeten worden.

Werkafspraken D

De raad maakt in beginsel ruimte in de agenda voor behandeling van voorstellen waar de raad bindend adviesrecht op heeft en houdt hierbij rekening met de wettelijke beslistermijn. Indien nodig wordt bij herpublicatie van de agenda een agendapunt toegevoegd. Hierbij wordt door het college rekening gehouden met werkafspraken E.

Wanneer agendering van het bindend advies betekent dat andere raadsvoorstellen doorgeschoven moeten worden, zal het college een voorstel aan de ~~Technische~~ Strategische agendacommissie doen welk raadsvoorstel de hoogste prioriteit heeft. Dit zal zich vooral voordoen als sprake is van toevoeging van een agendapunt bij de herpublicatie van de agenda.

Werkafspraak E

Wanneer agendering van het raadsvoorstel waar de raad bindend adviesrecht op heeft, betekent dat andere raadsvoorstellen doorgeschoven moeten worden, doet het college een voorstel over welk raadsvoorstel de hoogste prioriteit volgens het college moet krijgen. De ~~Technische~~-Strategische agendacommissie/de raadsvoorzitter zal, gehoord het advies van het college, aan de vergadering voorstellen welk agendapunt bij gebrek aan tijd zou moeten komen te vervallen.

Als de gemeente altijd tijdig een besluit wil nemen over een aanvraag voor een vergunning waarvoor bindend advies nodig is, dan moet de raad in perioden van reces ook beschikbaar zijn voor besluitvorming. De ambtelijke organisatie probeert echter zoveel mogelijk te voorkomen dat behandeling in het reces moet plaatsvinden. Dit kan door proactief met de initiatiefnemer te kijken naar de planning van de aanvraag. De behandelend ambtenaar kan de initiatiefnemer adviseren op welk moment hij het beste zijn aanvraag kan indienen. Dit kan niet meer dan een inspanningsverplichting zijn. Het is immers aan de initiatiefnemer zelf om te bepalen wanneer hij zijn formele aanvraag indient.

Werkafspraak F

Het college zal proactief met de initiatiefnemer overleggen over de planning van zijn aanvraag, om te voorkomen dat de raad in het reces om een besluit gevraagd moet worden.

Wanneer het onverhoopt toch niet is gelukt de planning af te stemmen op die van het vergadermodel van de raad, dan zal het college bij het raadsvoorstel aangeven wat de consequenties zullen zijn wanneer de raad geen besluit zal nemen.

Werkafspraak G

Het college geeft aan wat de consequenties zijn van het niet tijdig nemen van een besluit over een bindend advies door de raad.

Mocht er meer dan 8 weken, of de betreffende termijn bij verlenging of bij een uitgebreide, openbare voorbereidingsprocedure, nodig zijn voor de behandeling van de aanvraag, dan zal de behandelend ambtenaar in overleg treden met de aanvrager om te vragen of de beslistermijn verlengd kan worden. De aanvrager hoeft hier echter geen medewerking aan te verlenen.

Werkafspraak H

Het college zal met initiatiefnemer overleg voeren, wanneer de inschatting is dat de termijn van 8 weken niet haalbaar zal zijn.

Stadium 3: Besluit college op de aanvraag

Het college beslist na het verkrijgen van het bindend advies op de aanvraag. Wanneer de raad niet tijdig advies geeft, kan het college de raad passeren. Als het advies niet tijdig wordt uitgebracht, staat het enkel ontbreken daarvan niet in de weg aan het nemen van een besluit (artikel 3:6, lid 2, Awb).

Stadium 4: Bezwaar, beroep en hoger beroep

Tegen het besluit van het college om de vergunning te verlenen dan wel te weigeren, kan door belanghebbenden bezwaar worden gemaakt. Het college beslist op dit bezwaar na het inwinnen van advies bij de Commissie Bezwaarschriften van de gemeente Rheden. Tegen de beslissing op bezwaar kan men in beroep gaan bij de rechtbank. Tegen de uitspraak van de rechtbank staat hoger beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Het college zal de raad informeren indien er bezwaar, beroep en hoger beroep wordt ingediend tegen het verlenen van een omgevingsvergunning waarop de raad bindend advies heeft gegeven.

Werkafspraken I

Het college zal de raad schriftelijk informeren wanneer er bezwaar, beroep of hoger beroep is ingediend tegen het besluit van het college inzake de aanvraag omgevingsvergunning waar de raad bindend adviesrecht op heeft.

Ook zal het college de raad informeren over de uitkomst van de behandeling van het bezwaar, beroep en hoger beroep.

Werkafspraken J

Het college zal de raad via memo informeren over de uitkomsten van de behandeling van het bezwaar, beroep of hoger beroep tegen het besluit van het college inzake de aanvraag omgevingsvergunning.

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Burgemeester	begrotingsprogramma 3 Bestuur en veiligheid	
b en w-vergadering N.v.t.	agendapunt	bijlage(n) ter inzage
rol raad Besluitvorming	soort document Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering N.v.t.	agendapunt	
raadsvergadering 26 november 2024	agendapunt	
onderwerp Benoeming 2 leden voor de regioagendacommissie van de Groene Metropoolregio.		

INHOUD VOORSTEL

De heren T. Kooijmans en P.P. Geelen te benoemen tot leden van de regioagendacommissie van de Groene Metropoolregio.

1 Wat is de aanleiding?

De gemeente Rheden participeert in de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen (Groene Metropoolregio). Dit is een regionaal samenwerkingsverband tussen 18 gemeenten. De regio Arnhem-Nijmegen staat voor uitdagingen op het gebied van verstedelijking, wonen, werk, bereikbaarheid, klimaat, energie, circulariteit, gezondheid en leefkwaliteit.

In de gemeenschappelijke regeling is voorzien in een regioagendacommissie. De taak van deze commissie is de procesmatige voorbereiding en planning van de politieke besluitvorming ten behoeve van alle raden van de deelnemers aan de Groene Metropoolregio.

De commissie bestaat uit 40 leden, zijnde vier raadsleden van de gemeente Arnhem en Nijmegen en twee raadsleden van de overige gemeenteraden van deelnemers aan de Groene Metropoolregio.

De heer J. Kolkman zich heeft teruggetrokken als lid van deze commissie. Voor het tweede lid van deze commissie bestond een vacature.

De heer Kooijmans en de heer Geelen (op dit moment nog plaatsvervangend lid) stellen zich beschikbaar als leden van deze commissie.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen, 2020 (Groene Metropoolregio)
- Reglement van orde voor de regioagendacommissie Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

3 Wat willen wij bereiken?

Dat de vacatures van leden van de regioagendacommissie zo snel mogelijk kunnen worden ingevuld. Na de benoeming van deze leden resteert nog een vacature in deze commissie, te weten die van plaatsvervangend lid.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

De heren Kooijmans en Geelen te benoemen tot leden van de regioagendacommissie. Dit lidmaatschap geldt voor de resterende raadsperiode 2022-2026.

Velp, 26 november 2024

J.P.M. Leenders,
plv. griffier.

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
N.v.t.

begrotingsprogramma
3 Bestuur en Organisatie

b en w-vergadering
N.v.t.

agendapunt

bijlage(n) ter inzage

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
N.v.t.

agendapunt
N.v.t.

raadsvergadering
26 november 2024

agendapunt

onderwerp
Benoeming lid en plaatsvervangend lid financiële commissie.

INHOUD VOORSTEL

De heer C. Weijers te benoemen tot lid van de financiële commissie en de heer P.P. Geelen te benoemen tot plaatsvervangend lid.

1 Wat is de aanleiding?

In de financiële commissie zijn vacatures ontstaan voor een lid en een plaatsvervangend lid, beide in te vullen door de fractie CDA. Dit is enerzijds ontstaan door het vertrek van de heer C. Spikker als raadsvolger en anderzijds doordat mevrouw N. Overvliet zich terugtrekt als plaatsvervangend lid van deze commissie.

Door fractie CDA worden de heer C. Weijers en de heer P.P. Geelen voorgedragen als lid, respectievelijk plaatsvervangend lid.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Op grond van de verordening op de financiële commissie gemeente Rheden 2020 wordt uit iedere fractie een lid en een plaatsvervangend lid aangewezen.

3 Wat gaan wij ervoor doen?

De heren Weijers en Geelen te benoemen tot lid respectievelijk plaatsvervangend lid van de financiële commissie.

Velp, 21 november 2024

Sjaak Leenders,
plv. griffier.

Datum: 29 oktober 2024
Locatie: Stadhuis Arnhem
Voorzitter: dhr. C. van Eert
Griffier: dhr. C. Knipping
Wethouders: mw. G. Hofstede, dhr. R. Ter Hoeven, dhr. D. Klomberg, dhr. P. Hofman
Gemeentesecretaris: dhr. B. Drewes

Aanwezig

De heer T. Endevelt	GL
Mevrouw M. van de Kolk	GL
Mevrouw H. Heersink	GL
De heer B. Kamps	GL
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer D.J.P. Appels	D66
De heer S.W. Marshall	D66
Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
De heer J.M.A. Kolkman	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
De heer M. Sahan	PvdA
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer G. Hageman	PvdA
De heer W.A. Heesen	PvdA
De heer F. Kooistra	GPR/B
De heer B. van de Geijn	GPR/B (t/m agendapunt 3)
De heer M. Kooistra	GPR/B
De heer A. Bosveld	GPR/B
De heer J. Thijsse	GPR/B (vanaf agendapunt 3A)
De heer P.P. Geelen	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
Mevrouw N.T. Overvliet	CDA
De heer T. Kooijmans	VPR
De heer P. van Heumen	VPR
De heer H. Witteveen	CU
Mevrouw R. Huertas Mulckhuysen	BR

Afwezig

De heer J. Verhoeven	GL
----------------------	----

1 Opening

De **voorzitter** opent de vergadering.
De agenda wordt vastgesteld.

2 Rondvraag

1. De vraag van de heer **Kooijmans (fractie VPR)** over de parkeerbehoefte Veerhuis Rheden wordt mondeling beantwoord door **wethouder Ter Hoeven**.
2. De vraag van de heer **Kooijmans (fractie VPR)** over de Ome Jan wordt mondeling beantwoord door **wethouder Hofman**.
3. De vraag van de heer **Heesen (fractie PvdA)**, mede namens de **fracties VVD** en **GL** over de toegankelijkheid van het station Dieren wordt mondeling beantwoord door **wethouder Klomberg**.

3 Afscheid van de heer B.G.M. van de Geijn als lid van de gemeenteraad

De raad neemt afscheid van de heer Van de Geijn als raadslid. De **voorzitter** spreekt een woord van dank naar hem uit.

De heer **Van de Geijn** dankt zijn collega's in de raad en het college voor de prettige samenwerking.

3.a Toelating en beëdiging raadslid de heer J.J. (Johan) Thijsse (24.68)

De commissie geloofsbriefen, bestaande uit mevrouw **H. Heersink** (voorzitter), de heer **M. Sahan** en de heer **D. Appels** (leden) heeft onderzoek gedaan naar de bescheiden die aan haar zijn voorgelegd en heeft deze akkoord bevonden.

De raad besluit:

De heer J.J. (Johan) Thijsse toe te laten en te beëdiggen als raadslid voor de resterende raadsperiode 2022-2026.

De heer **Thijsse** legt de belofte af.

3.b Benoeming raadsvolger F.K. van Setten (24.69)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

de heer F.K. (Floris) van Setten te benoemen tot raadsvolger.

De heer **Van Setten** legt de belofte af.

3.c De heer B. Kamps te benoemen tot plaatsvervangend lid van de financiële commissie (24.70)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

de heer B. Kamps te benoemen tot plaatsvervangend lid van de financiële commissie.

BESPREEKSTUKKEN (waarover debat en besluitvorming plaatsvindt)

4 Onderzoeksrapport rekenkamer 'Kwaliteit van dienstverlening in Rheden: Van beleving naar verbetering' (24.64)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

- Het onderzoeksrapport 'Kwaliteit van dienstverlening in Rheden: Van beleving naar verbetering' vast te stellen;
- De 7 aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen, te weten:

Aan het college:

1. Zet uw voortvarende aanpak in het project digitalisering van de dienstverlening voort en betrek hierbij zoveel mogelijk de nog niet afgeronde voornemens uit de herijkte visie dienstverlening en de verbeter suggesties van inwoners en externe partners.
2. Onderzoek de mogelijkheden om de telefonische en fysieke bereikbaarheid te vergroten.
3. Doe in 2026 opnieuw onderzoek naar de ervaringen van inwoners met dienstverlening van de gemeente en deel de uitkomsten hiervan in een bijeenkomst van de gemeenteraad.

Aan de gemeenteraad en het college:

4. Stel een beperkte set normen vast waaraan de kwaliteit van de dienstverlening dient te voldoen, formuleer SMART doelstellingen, zorg voor een implementatieplan en geef sturing aan de realisatie hiervan
5. Richt de interne afhandeling van klachten zo in dat er meer sturing is op het tijdig afhandelen van klachten en filter uit klachten mogelijke verbeterpunten.

Aan de gemeenteraad:

6. Vraag het college om u te informeren over de uitvoering van de aan haar gerichte aanbevelingen.
7. Vraag het college om u periodiek te informeren over de status van voornemens en beleidsdoelstellingen en het project (digitalisering van de) dienstverlening.

Motie:

Een door de fracties CDA, VVD, GL, CU en BR ingediende motie 'Goede bereikbaarheid van gemeente Rheden' wordt aangenomen met 25 stemmen voor (GL, VVD, PvdA, CDA, GPR/B, CU, de heren Roumen en Marshall (D66), VPR, BR) en 1 stem tegen (de heer Appels (D66)).

Stemverklaringen:

De heer **Appels (D66)** is van mening dat een telefonische bereikbaarheid van 08.30 tot 12.30 uur voldoende moet zijn. Een huisarts is ook niet langer bereikbaar. Hij stemt daarom tegen de motie.

De heer Kooijmans (VPR) vindt het jammer dat de motie door de aanpassing ervan in de vergadering is afgezwakt, maar stemt hier wel mee in.

TOEZEGGING

Wethouder Klomberg biedt aan om tijdens een oriënterende vergadering in het eerste kwartaal van 2025 met de raad in gesprek te gaan over dienstverlening. Op

basis daarvan zal het college in het voorjaar 2025 komen tot een herijkte visie op dienstverlening met prestatie indicatoren die kunnen worden gemonitord en waarover de raad jaarlijks zal worden gerapporteerd.

5 Moties vreemd aan de orde van de dag

De motie 'Raad beslist over opvang asielzoekers en andere vluchtelingen' wordt verworpen met 3 stemmen voor (VPR, BR) en 23 stemmen tegen (GL, D66, VVD, PvdA, CDA, GPR/B, CU).

De motie 'Raad bindend advies gemeenteraad Bopa's voor asielzoekers en andere categorieën vluchtelingen' wordt verworpen met 3 stemmen voor (VPR, BR) en 23 stemmen tegen (GL, D66, VVD, PvdA, CDA, GPR/B, CU).

HAMERSTUKKEN (waarover alleen besluitvorming plaatsvindt)

6 Statutenwijziging en benoeming lid Raad van Toezicht Stichting Scholengroep Veluwezoom (24.62)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

1. In te stemmen met de gewijzigde statuten Stichting Scholengroep Veluwezoom;
2. Instemmen met het benoemen van de heer R. Haverkamp als lid van de Raad van Toezicht van Stichting Scholengroep Veluwezoom, onder de opschortende voorwaarde van inwerkingtreding van de gewijzigde statuten.

7 Toestemming tot wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (24.63)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

het college toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke Regeling van de VGGM conform bijgevoegd 'wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling VGGM'.

8 Besluitenlijst van de raadsvergadering van 24 september

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

9 Ingekomen brieven

De raad besluit conform voorstel.

De heer **Kooijmans** verzoekt om de volgende brieven te agenderen voor een oriënterende vergadering:

- Ingekomen brief 121 – 138 woningen Velp-Zuid
- Ingekomen brief 126 – Voormalig terrein De Groot
- Ingekomen brief 131 - Regionale agenda 25-28 en opgavenovereenkomst

- Ingekomen brief 146 - Verzoek tot aanwijzing gemeentelijk monument in Velp-Zuid

De heer **Hageman** verzoekt het college naar aanleiding van ingekomen brief 136 inzake houtstook om deze brief snel te beantwoorden en de raad over dit maatschappelijk probleem te informeren middels een raadsinformatiebrief.

10 Stukken ter kennisname

V.k.a.

10.a Raadsinformatiebrief: Afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen

10.b Raadsinformatiebrief: Woningmarktmonitor en woonruimteverdeling 2023

10.c Omgevingsvergunning Willemstraat 30 / Hugo de Grootstraat 36-52 Velp

10.d Raadsinformatiebrief: Afdoening Motie Dienstverlening Dichterbij

11 Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 26 november 2024.

voorzitter.

griffier.

Gemeente Rheden

Raadsvergadering 5 november 2024

Datum: 5 november 2024
Locatie: Stadhuis Arnhem
Voorzitter: dhr. C. van Eert
Griffier: dhr. C. Knipping
Wethouders: mw. G. Hofstede, dhr. R. Ter Hoeven, dhr. D. Klomberg, dhr. P. Hofman
Gemeentesecretaris: dhr. B. Drewes

Aanwezig

De heer T. Endevelt	GL
Mevrouw M. van de Kolk	GL
Mevrouw H. Heersink	GL (vanaf 13:13 uur)
De heer B. Kamps	GL
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer D.J.P. Appels	D66
De heer S.W. Marshall	D66
Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
De heer J.M.A. Kolkman	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
De heer M. Sahan	PvdA
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer G. Hageman	PvdA
De heer W.A. Heesen	PvdA
De heer F. Kooistra	GPR/B
De heer M. Kooistra	GPR/B (vanaf 16:45 uur)
De heer J. Thijsse	GPR/B
De heer P.P. Geelen	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
Mevrouw N.T. Overvliet	CDA (vanaf 15:24 uur)
De heer T. Kooijmans	VPR
De heer P. van Heumen	VPR
De heer H. Witteveen	CU
Mevrouw R. Huertas Mulckhuysen	BR

Afwezig

De heer J. Verhoeven	GL
De heer A. Bosveld	GPR/B

1 Opening

De **voorzitter** opent de vergadering.
De agenda wordt vastgesteld.

2 Rondvraag

Een vraag van mevrouw **Huertas Mulckhuyse (BR)** over 'Communicatieplan biodiversiteit en wolven in de gemeente' wordt mondeling beantwoord door **wethouder Hofman**.

TOEZEGGING:

Wethouder Hofman zegt toe om de raad middels een voortgangsnotie te informeren over de stand van zaken met betrekking tot het communicatieplan, het werken aan bewustwording en het ondersteunen van initiatieven, zoals beoogd in het Biodiversiteitsplan 2022-2032.

BESPREEKSTUKKEN (waarover debat en besluitvorming plaatsvindt)

4 Programmabegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 (23.65)

AMENDEMENTEN EN MOTIES

Voor de ingediende amendementen en moties, de besluitvorming hierover en de stemverhoudingen wordt verwezen naar de bijlage 'Overzicht ingediende moties en amendementen Begroting 5 november 2024.'

BESLUIT

De programmabegroting wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:

1. De Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026-2028 vast te stellen;
2. De 1^e begrotingswijziging op deze programmabegroting vast te stellen;

met dien verstande dat:

A. de volgende tekst wordt toegevoegd onderaan pagina 8 van de programmabegroting:

Samenwerking aan de sociale basis:

Hiervoor stellen we gelden beschikbaar van minimaal € 100.000 per jaar in 2025 en 2026. Mocht duidelijk worden dat er meer budget nodig is komt het college hiervoor met voorstellen in de kadernota 2026. Dit budget wordt ingezet om organisaties, vrijwilligers en verenigingen die zich inzetten voor bestaanszekerheid, welzijn, cultuur en sport te versterken, en om meer samenhang, samenwerking en focus in hun activiteiten te realiseren. Het doel van deze middelen is om deze organisaties op wie in de komende jaren bezuinigd gaat worden, in staat te stellen toe te werken naar deze gewijzigde situatie. De exacte verdeling van dit budget wordt in samenspraak met de betrokken organisaties bepaald in lopende gesprekken. De dekking hiervoor wordt gevonden binnen het transformatiebudget programma Samenleving. En de tabellen in de programmabegroting hierop aan te passen.

B. de tekst op pagina 53:

'Het gaat om de volgende producten: Mobiliteitsprogramma met uitvoeringsplan, waar een onderzoek naar betaald parkeren onderdeel van is.

- Nieuw parkeerbeleid opgesteld inclusief onderzoek naar passend parkeren binnen de gemeente, inclusief betaald parkeerregime (2025)'.

wordt gewijzigd in:

'Het gaat om de volgende producten: Mobiliteitsprogramma met uitvoeringsplan, waar een onderzoek naar parkeren onderdeel van is.

- Nieuw parkeerbeleid opgesteld inclusief onderzoek naar passend parkeren binnen de Gemeente (2025)'.

C. aan het raadsbesluit wordt toegevoegd:

- a. Het in de programmabegroting 2025-2028 vermelde budget voor de bibliotheek voor het jaar 2025 met € 128.800 wordt verhoogd;
- b. Voor de dekking daarvan in 2025 de begrote toevoeging van € 1 miljoen aan de algemene reserve met €128.800 wordt verlaagd;
- c. Alle relevante tabellen en tekstuele toelichtingen in de programmabegroting 2025-2028 op voorgaande wijzigingen worden aangepast.
- d. Bij de verwerking van de effecten van de septembercirculaire 2024, bij de 1^e bestuursrapportage 2025, de decentralisatie-uitkering voor de bibliotheken wordt ingezet als dekkingsmiddel voor 2025."

- D. a. Het in de programmabegroting 2025-2028 vermelde budget voor de podiumvoorziening – onderdeel van taakveld 5.3 'Cultuurpresentatie. - productie en -participatie' – voor het jaar 2025 met € 23.000 per jaar wordt verhoogd;
- b. Voor de dekking daarvan de in 2025 begrote baten uit de forensenbelasting te verhogen met € 21.000 per jaar.
 - c. Het resterende deel van € 2.000 per jaar te dekken uit de algemene reserve;
 - d. Alle relevante tabellen en tekstuele toelichtingen in de programmabegroting 2025-2028 op voorgaande wijzigingen worden aangepast.

Stemverklaringen

Fractie VVD was bij aanvang van de vergadering niet voornemens om voor de Programmabegroting te stemmen. Het constructieve debat en de uitgestoken hand van college en de fracties in raad geven vertrouwen en maken dat de fractie kan instemmen met het voorstel. Wel zal de fractie het college en de raad scherp houden aan hetgeen met elkaar is afgesproken.

Fractie CDA sluit zich aan bij de woorden van fractie VVD. De fractie zit er kritisch in en had graag andere keuzes gemaakt. Maar zij is ook blij met de goede amendementen en moties die zijn ingediend. Ook is zij blij dat het college met de samenleving is gaan praten. Deze constructieve vergadering heeft ertoe geleid dat de fractie kan instemmen met de begroting. Wel zal de fractie kritisch blijven op de zaken die zij belangrijk vindt.

Fractie VPR vindt dat het proces geen schoonheidsprijs verdient. De fractie is er wel van overtuigd dat er iets moet gebeuren om op te boksen tegen de dreigende tekorten. Het is noodzakelijk dat de teugels worden aangetrokken. De fractie vond het een constructieve dialoog en kan daarom instemmen met de Programmabegroting.

Stemverklaring bij motie M2 (Splitsen kan ook)

Fractie CU stemt voor motie met de verwachting dat medio 2025 nog eens met elkaar het gesprek wordt gevoerd over hoe het hiermee gaat en wat dit betekent qua werkdruk voor de ambtelijke organisatie.

TOEZEGGINGEN

Wethouder Klomberg zegt toe om de financiële commissie, naast de actuele financiële stand van zaken, te informeren over de voortgang van de bezuinigingen en de raad hierover te informeren in de P&C documenten. Naar aanleiding van deze toezegging wordt motie 3 'Een goed plan verdient goede monitoring' ingetrokken.

Wethouder Klomberg zegt toe om de raad bij de P&C documenten te informeren over de formatie en de mutaties in de ambtelijke organisatie. Naar aanleiding van deze toezegging wordt motie 5 'Informatie biedt mogelijkheid tot sturen' ingetrokken.

Wethouder Klomberg zegt toe dat de servicebalie in Dieren open blijft totdat de discussie in de raad is gevoerd over de herijkte dienstverleningsvisie en er duidelijkheid is over de scenario's met betrekking tot de balies in Dieren en Velp. Bij het voorstel hierover zal worden meegenomen de mogelijkheid van een avondopenstelling (VPR) en het betalen met contant geld (BR).

Wethouder Klomberg zegt, naar aanleiding van een vraag van mevrouw Van de Kolk, toe om de 1^e begrotingswijziging bij de Programmabegroting 2025-2028, tezamen met de aangenomen amendementen te verwerken tot een nieuw document.

Wethouder Ter Hoeven zegt, naar aanleiding van amendement A3 (gezamenlijke economische ontwikkeling) toe om de raad in het tweede kwartaal van 2025 middels een raadsinformatiebrief te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de economische visie.

Wethouder Ter Hoeven zegt, naar aanleiding van een vraag van mevrouw Van de Kolk, toe om de afbouw van de peutersubsidie SMI goed te volgen en de effecten daarvan en de te nemen maatregelen te delen met de raad.

Wethouder Ter Hoeven zegt, naar aanleiding van een vraag van de heer Witteveen, toe om de raad in januari 2025 te informeren over de voortgang van het proces rondom de ombuigingen in cultuur en sport.

Burgemeester Van Eert zegt, naar aanleiding van een vraag van de heer Sahan, toe om voor eind van het jaar met de raad, dan wel het BCO, in overleg te gaan over de positie van de gemeente door regionale samenwerking (de position paper).

Wethouder Hofman zegt, naar aanleiding van een vraag van de heer Kooistra, toe om de raad inzicht te geven in een aantal ruimtelijke ontwikkelingen middels factsheets en biedt aan om deze te presenteren in een atelier, zodat deze ook ambtelijk kunnen worden toegelicht.

5

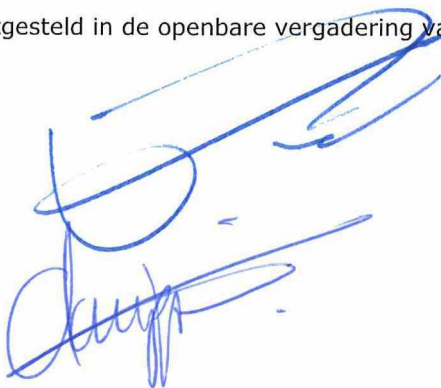
Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 26 november 2024.

voorzitter.

griffier.

Two handwritten signatures in blue ink. The top signature is more fluid and cursive, while the bottom signature is more structured and appears to be a full name.

Overzicht ingediende moties en amendementen

Begroting 5 november 2024

AMENDEMENTEN

Nummer	Indieners	Titel	Status
Begroting			
A1	VVD	Samenwerken aan een sociale basis	Aangenomen Voor: GL, D66, VVD, PvdA, CDA, VPR, CU, BR Tegen: GPRB
A2	VVD, GPRB	Verleiden is beter dan verbieden	Verworpen Voor: VVD, GPRB, VPR Tegen: GL, D66, PvdA, CDA, CU, BR
A3	VVD	Gezamenlijke economische ontwikkeling	Ingetrokken
A4	VVD, GPRB	Parkeren in gemeente Rheden	Aangenomen Voor: D66, VVD, PvdA, GPRB, VPR, CU Tegen: GL, CDA, BR
A5	VVD	Behoud bestaande speelvoorzieningen	Ingetrokken
A6	VVD	Aanleg bestemmingsreserve	Aangehouden
A7	D66, VPR, CDA	Rijksgelden beschikbaar stellen voor beoogd doel: de bibliotheek	Aangenomen Voor: GL, D66, VVD, PvdA, CDA, VPR Tegen: GPRB, CU, BR
A8	D66, PvdA, GL	Een podium voor onze inwoners	Aangenomen Voor: GL, D66, VVD, PvdA, CDA, VPR, CU, BR Tegen: GPRB
A9	CDA	Rhedens model in stand houden	Verworpen Voor: CDA, VPR, BR Tegen: GL, D66, VVD, PvdA, GPRB, CU
A10	VPR, GPRB, GL, BR	Behoud Servicebalie in Dieren	Ingetrokken

MOTIES

Nummer	Indieners	Titel	Status
Begroting			
M1	VVD	Lokale initiatieven in de spotlight	Aangehouden
M2	VVD, PvdA, GL, D66	Splitsen kan ook	Aangenomen Voor: GL, D66, VVD, PvdA, GPRB, CU Tegen: CDA, VPR, BR
M3	VVD	Een goed plan verdient goede monitoring	Ingetrokken
M4	VVD	Hulp vanuit de gemeente	Ingetrokken
M5	VVD	Informatie biedt mogelijkheid tot sturen	Ingetrokken
M6	PvdA, GL, GPRB, VPR, VVD, CDA	Dorpshuizen en tussenvoorzieningen nader bekeken	Aangenomen Voor: GL, VVD, PvdA, GPRB, CDA, VPR, CU, BR Tegen: D66
M7	PvdA, GL, VPR, CDA	Bestaanszekerheid zonder risico	Aangenomen Voor: GL, D66, VVD, PvdA, GPRB, CDA, VPR, BR Tegen: CU

M8	CDA	Volledige vacaturestop	Verworpen Voor: CDA, VPR Tegen: GL, D66, VVD, PvdA, GPRB, BR, CU
M9	VPR, GPRB, GL, BR	Realisatie Servicebalie Velp	Aangenomen Voor: GL, PvdA, GPRB, CDA, VPR, BR Tegen: D66, VVD, CU

Memo

datum	voor	Afdeling/cluster
15 oktober 2024	TAC	
behandeld door	van	bijlage(n)
Sjaak Leenders	griffie	-

Onderwerp

Voorstel tot aanpassing lijst van aanbevelingen rekenkamer

Sinds enige tijd worden de aanbevelingen van de rekenkamer opgenomen in een overzicht op iBabs. Volgens afspraak hebben zowel het college als de griffie in dit overzicht aangegeven wat de stand is van deze aanbevelingen, waarbij een concreet onderbouwd voorstel is gedaan: aanhouden, afvoeren of wijzigen.

De klankbordgroep van de rekenkamer heeft een centrale rol bij het monitoren van deze aanbevelingen en het voeren van een gesprek hierover met het college en de raad. Zij heeft dit overzicht beoordeeld en een drietal specifieke thema's benoemd waarover zij het gesprek heeft gevoerd in de voorbereidende vergadering van 8 oktober jongstleden.

Deze thema's betroffen:

1. Beleidskader subsidieverstrekking
2. Toegang tot de Wmo en jeugdzorg
3. Visievorming jeugd.

Overeenkomstig de afspraken die hierover zijn gemaakt met het BCO heeft de klankbordgroep de conclusies van het jaargesprek over voornoemde thema's verwerkt in het overzicht van aanbevelingen en hieraan concrete acties verbonden. Dit overzicht treft u bijgaand aan met het verzoek om dit toe te voegen aan de lijsten van vast te stellen stukken op de agenda van de raad, zoals de besluitenlijst en ingekomen brieven. Indien de raad hiermee instemt zal het overzicht van aanbevelingen op iBabs worden geactualiseerd.

Namens de leden van de klankbordgroep van de rekenkamer:

Jelte Kolkman
Willem Heesen en
Jan Verhoeven

Titel	Aanbeveling	Portefeuille houder	Deadline	Gericht aan	Stand van zaken	Datum afdoening	Reactie klankbordgroep
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor Rheden' (23.64)							
Faciliteer dat medewerkers een politieke antenne ontwikkelen en het afdoen van verzoeken van de gemeenteraad	Zorg voor 1 april 2024 voor een trainingsplan voor de ambtelijke organisatie in het ontwikkelen van een politieke antenne, zodat zij beter in staat zijn zich in te leven in de behoefte en de rol van raadsleden en daar de informatieverstrekking op kunnen aanpassen. Start voor het einde van 2024 met de uitvoering ervan. Maak meer gebruik van de mogelijkheid om raadsleden in een vroeg stadium en in een meer informele setting te informeren en te bevragen bijvoorbeeld in een themabijeenkomst of oriënterende vergadering. Zorg voor 1 januari 2024 voor een duidelijke instructie hoe toezeggingen en moties dienen te worden afgedaan, in de vorm (per mail, per memo of raadsinformatiebrief) en het proces (kan een medewerker die zelf afdoen of gaat het via de portefeuillehouder/college).	Carol van Eert		Organisatie	Maakt onderdeel uit van de training voor het schrijven van raadsvoorstellen, waarin we een aantal raadsleden een prominente rol willen geven. In het DT van 29 augustus is de instructie hoe toezeggingen en moties dienen te worden afgedaan vastgesteld en gepubliceerd op het intranet voor medewerkers. Voorstel -> afvoeren.	31-12-2024	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Betrek de gemeenteraad eerder bij belangrijke dossiers en maak meer gebruik van een startnotitie	Neem de gemeenteraad eerder mee in het proces door in een vroeg stadium een belangrijk onderwerp te agenderen voor de oriënterende vergadering en daarin met elkaar over de hoofdlijnen te discussiëren, die richting geven aan de nadere uitwerking in beleid en/of mogelijke opties. Informeer de gemeenteraad bij alle grotere projecten/belangrijke dossiers door gebruik te maken van de startnotitie. Herijk het bestaande format en werkwijze in overleg met de gemeenteraad voor 1 april 2024. Neem daarin in ieder geval de volgende aspecten op: a) Het doel van het traject/project; b) De werkwijze; c) Het tijdpad; d) Hoe belanghebbenden/inwoners bij het project worden betrokken; e) De rol van de gemeenteraad en contactmomenten tijdens het proces; f) De verwachte kosten, risico's en ambtelijke capaciteit.	Ronald ter Hoeven	01-04-2024	College	We hebben geëxperimenteerd met het concept startnotitie. Een ander idee voor het eerder betrekken van de gemeenteraad is het werken met lopende agenda's. De nadere uitwerking vindt plaats binnen het traject slagkracht in samenwerking.	1-4-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Maak met elkaar afspraken om tot een effectiever debat te komen	Wij hebben deze aanbeveling niet uitgewerkt omdat wij ervan uitgaan dat dit onderdeel uitmaakt van het traject dat op dit moment met een extern bureau wordt doorlopen.			Raad	De werkgroep "Slagkracht in Samenwerking" stelt een training voor raadsleden, raadsvolgers en voorzitters voor. De voorzitterstraining is op 9 december, de training voor fracties in februari 2025.	1-4-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Organiseer een training over de meer proactieve raadsinstrumenten	Vraag de griffie om, als vervolg van de training in januari 2023, voor het einde van het jaar een training te organiseren die erop is gericht om raadsleden en fractievolgers meer kennis te laten opdoen van de inzet van meer proactieve raadsinstrumenten. Denk daarbij aan het beleggen van een extra raadsvergadering, een initiatiefvoorstel, interpellatie, raadsonderzoek en raadsenquête. In de training wordt naast uitleg over deze instrumenten ook specifiek aandacht besteedt wanneer zulke instrumenten kunnen worden toegepast, wat nodig is om de inzet		31-12-2023	Raad	Zo nu en dan wordt al geëxperimenteerd met wat meer proactieve raadsinstrumenten, zoals het toevoegen van agendapunten of het ontwikkelen van een initiatief voorstel. Het organiseren van een extra raadsvergadering, een interpellatie, raadsonderzoek en/of raadsenquête kan	23-04-2024	Hier is voldoende uitvoering aan gegeven. Een verdere verdieping is naar de mening van de klankbordgroep niet nodig. Voorstel: Afvoeren

	effectief te laten zijn, de voor- en nadelen van de verschillende instrumenten en hoe deze in de praktijk zouden worden toegepast; bijvoorbeeld door deze in een veilige setting uit te proberen.				uiteraard, maar is alleen gebruikelijk bij (politieke) noodzaak. Er is een "Instrumentenwijzer Rheden" (2023) beschikbaar op iBabs in raadsinformatie. Geadviseerd wordt dat raadsleden, mochten ze gebruik willen maken van deze instrumenten, contact zoekt met de griffie.		
Verbeter format en kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen	Laat de ambtelijke organisatie en griffie voor 1 december 2023 een plan van aanpak maken gericht op de kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen en het dusdanig aanpassen van het format dat de elementen bevat: - Een duidelijke inleiding met duidelijke beslispunten; - Gerichtheid op hoofdlijnen maar toch volledig en transparant; - Integraliteit en afstemming tussen elkaar rakende beleidssectoren; - Keuzemogelijkheden op raadsniveau; - Expliciete en meetbaar/evalueerbare doelstellingen; - Inzicht in de effecten ervan; - Inzicht in benodigde ambtelijke capaciteit, financiën en risico's; - Leesbaarheid. De verantwoordelijkheid voor adequate informatievoorziening ligt primair niet bij de griffie, maar bij het college. Bewaak actief dat de informatievoorziening richting gemeenteraad voldoende is afgestemd op diens behoefte en dat uit voorstellen tevens duidelijk wordt wat de consequenties hiervan zijn voor de ambtelijke capaciteit, de uitvoering van andere beleidsdoelstellingen en mogelijke alternatieven. Kom samen met de griffie voor 1 oktober 2023 met een voorstel om te komen tot een aangepast format raadsvoorstel en een betere kwaliteitsbewaking. Neem in de planning tevens een evaluatie moment op met het TAC. Zorg voor adequate sturing op de kwaliteit van de informatie aan de raad: Is de inhoud van een raadsvoorstel van dien aard dat het alle informatie bevat die raadsleden nodig hebben om tot een gedegen besluitvorming te komen? Is het zo kort en begrijpelijk mogelijk geschreven zodat het de gemeenteraad helpt om op hoofdlijnen te sturen?		30-06-2024	Raad	Sinds de positieve reactie van het TAC op het plan van aanpak zijn er veel stappen gezet. Dit heeft uitgemond in een uitvoeringsplan en een concreet raadsvoorstel ter agendering 26 november. In de komende fase gaan we de onderdelen uit het plan toepassen.	1-1-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Besluit tot het opstellen van een toekomstagenda	Besluit om, als vervolg en in aanvulling op de Omgevingsvisie, het college opdracht te geven om gezamenlijk met inwoners te komen tot een toekomstagenda. Een toekomstagenda helpt bij het sturen op hoofdlijnen, doordat een gemeenteraad individuele beleidsplannen en raadsvoorstellen kan toetsen aan het gewenste toekomstperspectief.			Raad	In het traject van de Solide Kadernota wordt een integrale discussie gevoerd over het "willen" en het "kunnen" van de gemeente. Voorgesteld wordt eerst deze discussie en de bouwstenen voor de koers sociaal en de koers fysiek (Omgevingsvisie) af te wachten. Mogelijk leidt de inhoud van deze koersen wel tot input/onderwerpen voor de strategische agendacommissie	1-4-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden

					die de raad nader wil agenderen.		
Organiseer een pilot Mondeling vragen stellen	Start na het zomerreces met een pilot Mondeling vragen stellen met een looptijd van in eerst instantie een half jaar. Maak het gedurende die periode mogelijk voor raadsleden en raadsvolgers, via de leden van het directieteam, om ambtenaren rechtstreeks per telefoon te benaderen met vragen die van technische aard zijn. Medewerkers informeren de portefeuillehouders over de gestelde vragen. Organiseer na een half jaar een evaluatie, bijvoorbeeld in de Technische Agenda Commissie (TAC), waarbij aandacht wordt besteed aan: - De ervaringen van gemeenteraad en ambtelijke organisatie; - De ontwikkeling van het aantal en de kwaliteit van schriftelijke vragen en antwoorden in deze periode; - De vraag of voortzetting van deze werkwijze gewenst is; en zo ja onder welke condities.			Raad	In het kader van de kwaliteit van de college- en raadsvoorstellen wordt vanaf 1 januari 2025 een nieuw format doorgevoerd en daarbij ook het voorblad van het iBabs dossier meegezonden, waardoor raadsleden makkelijker in staat worden gesteld rechtstreeks ambtenaren te benaderen per mail of telefonisch. Verder worden er technische vragenuurtjes georganiseerd op thema's (denk aan de hockeyvelden Dieren, koers sociaal, koers fysieke leefomgeving) en in het kader van de P&C-documenten. Voorstel -> afvoeren.	1-4-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Leg afspraken vast in het Rhedens Manifest en bespreek de voortgang jaarlijks	Verzoek de Technische Agenda Commissie (TAC) om voor 1 december 2023 een proces in gang te zetten waarin wordt gewerkt aan een Rhedens Manifest waarin de 3 partners afspraken vastleggen over: - Centrale waarden voor het samenspel; - De rol opvatting; - Informatievoorziening en verantwoording; - Mogelijkheden voor inwoners om te participeren.			Raad	Besloten is deze aanbeveling niet nader uit te werken. Het inzetten van een Manifest kent een sterk "controlerend" karakter, terwijl met het Plan van Aanpak "Slagkracht in Samenwerking" eigenlijk al afspraken met elkaar maken hoe we met elkaar het samenspel, de informatievoorziening en mogelijkheden voor inwoners om te participeren in het vergadermodel vormgeven.	23-04-2024	Er is besloten om de aanbeveling om een manifest op te stellen niet over te nemen. Wel zijn er afspraken vastgelegd in het plan van aanpak. Voorstel: Afvoeren.
Blijf inzetten op het verkleinen van de afstand tot de inwoner	Informeel uzelf als ambtelijke organisatie over wat er speelt in de samenleving op de diverse beleidsterreinen; - Betrek inwoners en andere stakeholders bij de totstandkoming van beleid en de evaluatie ervan en communiceer als ambtelijke organisatie over wat wel/niet wordt gedaan met de inbreng van inwoners; - Heb daarbij oog voor diversiteit; probeer ook in gesprek te komen met mensen die niet zelf de vinger opsteken.		01-09-2024	Organisatie	Hieraan wordt onder andere invulling gegeven via het participatiebeleid. De toolbox en implementatiefase zullen hier inzicht in geven. Er wordt momenteel gewerkt aan het participatiebeleid. Dit betreft instrumenten, we hebben allen een rol in het verkleinen en klein houden van de afstand tussen gemeente en inwoner. Voorstel -> afvoeren.	01-10-2024	De raad heeft op 24 september 2024 ingestemd met het voorstel tot vaststelling van het participatiebeleid. De aanbevelingen van de rekenkamer zijn daarin betrokken. Voorstel: Afvoeren
Participatienota	Besteed in de participatienota, of in aanvulling hierop, aandacht aan: - Zowel het fysieke domein als het sociale domein; - Hoe wordt geanticipeerd op het wetsvoorstel Wet versterking participatie op decentraal niveau; - Wat dit vraagt van de ambtelijke organisatie en hoe deze hierin wordt gefaciliteerd.	Ronald ter Hoeven	30-01-2024	College	In september 2024 komt de nieuwe participatienota in de Raad voor besluitvorming. Dit geeft richting en handvatten voor verdere implementatie van participatief werken in de gemeente Rheden. Op 20 augustus komt het voorstel op	01-10-2024	De raad heeft op 24 september 2024 ingestemd met het voorstel tot vaststelling van het participatiebeleid. De aanbevelingen van de rekenkamer zijn daarin betrokken. Voorstel: Afvoeren

					de agenda van het college. In de implementatiefase van het beleid zal aandacht moeten zijn voor het uitwerken van een toolbox en passende werkvormen. Hierop dient goed regie gehouden te worden.		
Bezoeken van dorpen of excursies	De griffie vragen om, in lijn met het griffieplan, voor 1 januari 2024 een voorstel uit te werken gericht op het bezoeken van dorpen of excursies door de gemeenteraad en een vervolg te geven aan het burgerberaad.		01-01-2024	Raad	Het bezoeken van dorpen of excursies is opgenomen als actie in het op 30 januari 2024 door de raad vastgestelde raadscommunicatieplan. De uitwerking daarvan vindt in 2025 plaats. Gedacht wordt aan een proef in een kleine kern, bijvoorbeeld Laag Soeren.	1-4-2025	Deze aanbeveling is opgepakt, maar kan pas worden afgevoerd wanneer dit daadwerkelijk is uitgevoerd. Voorstel: aanhouden
Raadsvergadering 28-03-2023 4. Rekenkamerrapport effectiviteit rekenkameronderzoeken (23.19)							
Heb aandacht voor gebrek aan personele (ambtelijke) capaciteit en tref waar nodig maatregelen	Uit het onderzoek is meermaals gebleken dat gebrek aan personele (ambtelijke) capaciteit heeft geleid tot vertraging in de uitvoering van de aanbevelingen. De commissie vraagt om hier aandacht voor te hebben en waar nodig maatregelen te treffen. Om dit te kunnen beoordelen is het vergaren van meer informatie noodzakelijk. De Rekenkamercommissie zal mede vanuit dit perspectief een onderzoek opstarten gericht op het in kaart brengen van het samenspel tussen gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie en, waar gewenst, met mogelijke verbetervoorstellen komen.	Gea Hofstede		College	De kadernota 2025-2028 en straks de begroting heeft gevolgen voor de organisatie en formatie. De huidige ontwikkelingen met de Kadernota en ombuigingen zorgen voor herprioritering op de onderwerpen. Elk van de ombuigingen kan effect hebben op de formatie en organisatie. Dit biedt kansen maar ook risico's. In 2025 zal door middel van gerichte opdrachten analyse plaats vinden op welke wijze de taakstelling kan worden behaald voor de begroting van 2026. We stellen voor deze bevinding aan te houden (open te laten staan) om zo een vinger aan de pols te houden.	23-5-2025	De klankbordgroep ondersteunt de visie van het college om deze bevinding aan te houden om zo een vinger aan de pols te houden. Voorstel: Aanhouden
Spreek een jaarlijks moment af voor bespreking status aanbevelingen en jaarverslag rekenkamer	Spreek met elkaar af om jaarlijks, in de maand mei, de status van de aanbevelingen uit rekenkamerrapporten, alsmede het jaarverslag van de Rekenkamer(commissie) te agenderen voor een oriënterende avond. Het college zorgt voor een voortgangs-rapportage over de aanbevelingen die aan haar zijn gericht. De gemeenteraad wijst aan wie zorgdraagt voor een overzicht van de aanbevelingen die aan de gemeenteraad zijn gericht. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de auditcommissie of de griffie. De Rekenkamer(commissie) zorgt voor toelichting op haar jaarverslag.			Raad	Vanuit de klankbordgroep rekenkamer is met ondersteuning van de concerncontroller een voorstel geschreven over de monitoring van de aanbevelingen door de raad. Een belangrijk verschil in de nieuwe werkwijze is het gesprek tussen College en Raad over bevindingen zich zal focussen op een aantal thema's, in plaats van op alle bevindingen. Deze nieuwe werkwijze zullen we voor het	28-02-2024	Aan deze aanbeveling wordt uitvoering gegeven. Voorstel: Afvoeren

					eerste toepassing op 1 oktober aanstaande. We stellen voor de nieuwe werkwijze in de toekomst te evalueren en deze bevinding voor nu aan te houden.		
neem de aanbevelingen op in de meerjarenagenda en iBabs	Verzoek de griffie om de aanbevelingen die aan u en aan het college zijn gericht en die zijn overgenomen op te nemen in de meerjarenagenda en te onderzoeken of het mogelijk is de status van alle aanbevelingen uit rekenkamerrapporten op te nemen in een overzicht in iBabs.			Raad	Door griffie opgenomen in iBabs. Dit overzicht wordt bijgehouden en geagendeerd voor het jaargesprek. We stellen voor deze bevinding af te voeren.		Aan deze aanbeveling wordt uitvoering gegeven. Voorstel: Afvoeren
Geef in de bestuurlijke reactie op een rekenkamerrapport aan welke aanbevelingen wel en niet worden ondersteund en waarom	Geef in uw reactie op toekomstige rekenkamerrapporten duidelijk en specifiek aan welke aanbevelingen u wel en niet ondersteunt en waarom. Geef, voorafgaand aan de behandeling in de gemeenteraad, specifiek aan wat, welke afdeling van de ambtelijke organisatie op welke termijn gaat doen. Stem met de griffie af hoe dit kan worden gemonitord.	Dorus Klomberg		College	In de reactie op het rekenkameronderzoek is per aanbeveling een inhoudelijke reactie gegeven. Waar van toepassing is ook aangegeven hoe de aanbeveling wordt opgepakt en onder verantwoordelijkheid van welke portefeuillehouder dit is. Er zijn ook afspraken gemaakt over de bespreking van (voortgang) op de aanbevelingen. In de toekomst zullen we per bevinding ook aangegeven welke prioriteit we een bevinding gegeven, we kunnen immers niet alles tegelijk oppakken. We stellen voor deze bevinding af te voeren.	28-02-2024	Aan deze aanbeveling is uitvoering gegeven. Dit blijkt ook uit de bestuurlijke reactie op het recent uitgevoerde onderzoek naar de kwaliteit van dienstverlening. Voorstel: Afvoeren
Besteed bij implementatietraject Omgevingswet aandacht aan afstemming met ODRA en VGGM over integraal toezicht en handhavend optreden	Toezicht en handhaving in het fysieke domein: Ga voort met het implementeren van de aanbevelingen die met het Programma Implementatie Omgevingswet in een versnelling is gekomen. Besteed in de afstemming die u heeft met externe partijen als de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) ook aandacht aan hoe meer integraal toezicht kan worden gehouden en handhavend worden opgetreden. De commissie gaat ervan uit dat de overige aandachtspunten in het implementatietraject Omgevingswet worden opgepakt.			College	Inmiddels is de Omgevingswet ingevoerd en is dit onderdeel van onze reguliere overleggen tussen accounthouders en ODRA en VGGM. De veranderingen vanuit de Omgevingswet zijn ook onderdeel van de jaarplannen van ODRA en VGGM. In diverse dossiers wordt samengewerkt en afgestemd met zowel de ODRA als de VGGM. Voorbeelden zijn gecoördineerde handhavingsacties bij een asbestinzamelbedrijf en diverse ondermijningsacties en illegale huisvesting acties waarbij de VGGM op brandveiligheid controleert in bijzijn van gemeentelijke toezichthouders. Een ander voorbeeld is een lopende pilot met de ODRA waarin toezicht op houtstook	09-07-2024	De klankbordgroep is van mening dat hier duidelijk stappen zijn gezet waardoor kan worden aangenomen dat uitvoering is gegeven aan de aanbeveling. Voorstel: Afvoeren

					wordt uitgevoerd. Medewerkers van gemeente, ODRA en VGGM kennen elkaar en weten elkaar te vinden. De voortgang van deze aanbeveling is onderdeel van de reguliere voortgangsmomenten. Om deze reden is het voorstel deze aanbeveling af te voeren.		
Geef verder uitvoering aan de doorontwikkeling van de programmabegroting	Programmabegroting: Ga voort op de voortvarende wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen van het rekenkamerrapport. Zorg voor een dusdanige samenhang tussen de vragen 1) wat willen wij als gemeenteraad bereiken, 2) wat gaat het college ervoor doen qua activiteiten en 3) wat mag het kosten. Zodat de gemeenteraad daarmee voldoende in staat is om (financiële) keuzes te maken en zijn controlerende taak adequaat te vervullen. Zet hierbij in op een beperkte en passende set indicatoren die resultaten meten (niet zozeer activiteiten) en jaarlijks gemeten worden. Ga verder in het vertalen van risico's van inhoud naar financiën en beleg de kwaliteitsbewaking van de vulling van de programmabegroting centraal. Wij gaan ervan uit dat de bestuursrapportages vanaf 2023 aansluiten op de nieuwe opzet van de programmabegroting.	Dorus Klomberg	05-11-2024	College	In 2021 is het project 'doorontwikkeling programmabegroting' gestart. De financiële commissie is namens de Raad betrokken bij de keuzes die hierin gemaakt en te maken zijn. In dit traject hebben we samen al goede stappen weten te zetten in de opzet en leesbaarheid van de programmabegroting. We verwachten met de programmabegroting 2025 nog een slag te kunnen maken in de structuur, waarna we het bewaken van de leesbaarheid en integraliteit onderdeel zal blijven van de reguliere besprekingen. De concrete ambitie voor de volgende stap in het gezamenlijke groeimodel is nader beschreven in de kadernota 2025.	19-9-2025	De klankbordgroep is van mening dat hier veel stappen zijn gezet. Toch is het een proces dat nog niet is afgerond, waarbij valt te denken aan het vaststellen van indicatoren. Ook de financiële commissie houdt graag een vinger aan de pols bij dit doorontwikkelingsproces. Voorstel: Aanhouden
Geef verder uitvoering aan het armoede en minimabeleid en monitor dit	Armoede en minimabeleid: Ga voort op de voortvarende wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen van het rekenkamerrapport. Zoek hierbij naar nieuwe mogelijkheden om kwetsbare groepen te bereiken en het gebruik van de voor hen gecreëerde regelingen te stimuleren. Monitor dit. Stel in de loop van 2023 op basis van de nulmeting uit 2021 vast in welke mate de toegang voor deze doelgroep is vereenvoudigd. Ga verder met de ontwikkeling van de monitor Sociaal Domein en presenteer deze in een inhoudelijke sessie met de gemeenteraad.	Gea Hofstede		College	In 2023 is de keuze gemaakt om de Gelrepas ambtelijk te verstrekken i.p.v. op aanvraag. We monitoren in de uitvoering realtime, daarnaast is er sprake van periodieke rapportages aan management en bestuur. Aangezien het onderdeel is van de reguliere bedrijfsvoering, stellen wij voor deze bevinding af te voeren.	5-11-2025	De stand van zaken van armoede en minimabeleid wordt teruggekoppeld via raadsbrieven. Nog onduidelijk is of uitvoering is gegeven aan de aanbeveling om op basis van de nulmeting uit 2021 vast te stellen in welke mate de toegang voor deze doelgroep is vereenvoudigd. Als dat is gebeurd kan de aanbeveling worden afgevoerd. Zo niet, dan dient deze te worden aangehouden. Als reactie op deze opmerking is vanuit de organisatie aangegeven dat het beleidskader 'minima en schuldhelpverlening 2021-2024' is geëvalueerd en in Q1 2025 aan de raad zal worden aangeboden. In deze evaluatie is uitgebreid ingegaan op de opmerking van de klankbordgroep. Voorstel: Aanhouden
Besteed in de Participatienota aandacht aan ruimte voor initiatieven	Ruimte voor initiatieven: Besteed in de Participatienota die in het kader van de Omgevingswet wordt opgesteld niet alleen aandacht aan wat de gemeente wil realiseren, waaruit dat blijkt en hoe de resultaten	Paul Hofman	01-09-2024	College	Deze aanbeveling omvat eigenlijk twee elementen, namelijk: a. De Participatienota en b. Aandacht	01-09-2024	De klankbordgroep is van mening dat dit is verwerkt in het participatiebeleid dat is vastgesteld op 24 september 2024. Voorstel: Afvoeren

	worden gemonitord, maar ook aan het spanningsveld tussen het initiatief en het algemeen belang en de rol van de gemeenteraad. Zorg voor een informatievoorziening gericht op alle belanghebbenden in de gemeente Rheden; inwoners, organisaties en bedrijven. Informatievoorziening die niet alleen voorziet op het verstrekken, maar ook op ontvangen om het zo mogelijk te maken een structureel proces in te richten van leren en verbeteren. Wij gaan ervan uit dat vanuit het programma Implementatie Omgevingswet en vanuit het Directieteam verder zal worden ingezet om de cultuuromslag die nodig is om te komen van 'nee, maar' tot 'ja, tenzij'.				voor een cultuuromslag van nee, maar naar ja, tenzij Deel a. We ontwikkelen instrumentarium om inwoners te betrekken over de beleidsdomeinen heen. Er is sprake van overlap met de aanbeveling participatienota in het rekenkameronderzoek Samen werken voor Rheden. Deel b. kan afgevoerd worden. De dilemma's over wat de gemeente wil en welke ruimte wordt gelaten aan initiatieven komen naar voren in de omgevingsvisie en bouwstenen voor het omgevingsplan. Met de vaststelling van de koersnota voor de leefomgeving en de uitgangspunten voor het omgevingsplan is de Raad hierin meegenomen. Uiteraard is een cultuuromslag niet voltooid en is het ook niet mogelijk daar een moment voor vast te stellen, maar hiermee heeft het wel een duidelijke plek gekregen in de vernieuwing van ons omgevingsbeleid en het programma invoering omgevingswet. De aanbeveling is daarmee opgevolgd. Het voorstel is dit onderdeel af te voeren.		
Formuleer een beleidskader subsidieverstrekking	Subsidiebeleid: Formuleer een beleidskader subsidieverstrekking dat alle beleidsterreinen bestrijkt en ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Vertaal dit vervolgens in een werkproces inclusief een totaaloverzicht van alle subsidies. Dit geldt ook voor het vormgeven van centrale sturing op het proces met behulp van een hiervoor passend registratiesysteem. De commissie gaat ervan uit dat aanpassing van de financiële verordening inmiddels of anders binnenkort wordt gerealiseerd.			College	Hier is nog geen invulling aan gegeven.	01-05-2025	Deze aanbeveling van de rekenkamer is als thema besproken tijdens het jaargesprek op 8 oktober 2024. In dat gesprek kwam naar voren dat er geen subsidiebeleidskader bestaat, maar dat er op onderdelen wel beleid is vastgesteld. Genoemd wordt onder andere de dorpshuizenvisie waarin ook het subsidiebeleid voor dit onderdeel is geregeld, of de cultuurnota voor subsidies aan culturele instellingen en verenigingen. Het ontbreken van dit kader en de aanbeveling hierover van de rekenkamer waren de aanleiding voor het college om het aanbod te doen om hierover het gesprek te voeren met de raad. Dit was opgenomen op de Lange Termijn Agenda van de raad en het is niet duidelijk waarom dit van die agenda is verdwenen.

							Geconcludeerd is dat aan de aanbeveling nog geen uitvoering is gegeven, maar dat er van de zijde van de raad wel behoefte is om dit gesprek te voeren. De klankbordgroep zal het verzoek doen aan de TAC om dit onderwerp op korte termijn in te plannen voor een oriënterende vergadering.
Geef bij toekomstige aanbevelingen die voorzien in het opstellen van een beleidsplan aan op welke wijze hieraan uitvoering zal worden gegeven	Verzoek het college om ten aanzien van toekomstige aanbevelingen die voorzien in het opstellen van een beleidsplan, in een bijlage aan te geven op welke wijze aan de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport uitvoering zal worden gegeven. Zoals dit ook in het beleidsplan Armoede- en minimabeleid is gebeurd.			College	Het college geeft een reactie op elk rekenkamerrapport en zal daarnaast bij een beleidsplan dat na aanleiding van een rekenkameronderzoek is opgesteld dit ook aangegeven. Het voorstel is om deze bevinding af te voeren.	28-02-2024	Aan deze aanbeveling wordt uitvoering gegeven. In het onderzoeksrapport van de rekenkamer naar de kwaliteit van dienstverlening is dit ook expliciet als aanbeveling opgenomen. Er is daarom geen reden om deze aanbeveling aan te houden. Voorstel: Afvoeren
Hou de raad jaarlijks op de hoogte van de voortgang van de aanbevelingen	Verzoek aan het college om de raad jaarlijks op de hoogte te stellen van de voortgang van de aanbevelingen van de Rekenkamer(commissie); ook ten aanzien van toekomstige rapporten;	Dorus Klomberg		College	Zie stand van zaken bij ""Spreek een jaarlijks moment af voor bespreking status aanbevelingen en jaarverslag rekenkamer"". De raad ontvangt jaarlijks een update op de stand van zaken n.a.v. College en Raad op een aantal thema's in gesprek gaan. We stellen voor deze bevinding af te voeren.	28-02-2024	Volgens afspraak hebben zowel het college als de griffie informatie aangeleverd aan de klankbordgroep over de stand van zaken m.b.t. aanbevelingen die zijn gedaan. Op basis hiervan heeft de klankbordgroep 3 thema's bepaald voor het jaargesprek dat plaatsvindt tijdens de oriënterende vergadering van 1 oktober 2024. Voorstel: Afvoeren
Informeert de raad over het moment dat nog lopende aanbevelingen naar verwachting zijn afgerond	Verzoek het college om de raad te informeren over het moment dat zij verwacht de nog lopende aanbevelingen af te ronden, met specifieke aandacht voor de aandachtspunten benoemd in hoofdstuk 3 van het rapport 'Effectiviteit rekenkameronderzoeken' (bijgevoegd).		20-02-2024	College	Waar mogelijk zal in dit overzicht worden aangegeven wanneer een aanbeveling naar verwachting kan worden afgedaan. Zie ook de reactie op de bovenstaande aanbeveling. We stellen voor deze bevinding af te voeren.	20-02-2024	Mede op basis van de input die is opgehaald in het jaargesprek en de adviezen van de griffie en het college over de voortgang van de aanbevelingen doet de klankbordgroep, via de ambtelijk secretaris, een voorstel aan de raad om deze aan te houden, af te voeren of te wijzigen. Zij doet dat door het aangepaste overzicht toe te voegen aan de lijsten van vast te stellen stukken op de agenda van de raad, zoals de besluitenlijst en ingekomen brieven. Voorstel: Afvoeren
Raadsvergadering 31-05-2022 6. Rapport Rekenkamercommissie Toegang tot de Wmo en Jeugdzorg (22.42)							
zorg voor een intern en extern leer- en verbeterproces ter doorontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de toegang	zorg voor een intern en extern leer- en verbeterproces ter doorontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de toegang. Het college organiseert een leer- en verbeterproces dat er als volgt uit ziet: • Het college bereidt elke leer- en verbetersessie voor met een analyse van de verzamelde gegevens zoals beoogd bij aanbeveling 2. • Het college organiseert vier keer per jaar een leer- en verbetersessies met alle relevante actoren in de toegang van de Wmo en Jeugdhulp. Relevante actoren zijn: de gemeentelijke toegang, de niet-gemeentelijke toegang, Incluzio, aanbieders van ondersteuning en zorg in voorveld en geïndiceerde hulp. Voeg aan elk van de sessies	Gea Hofstede		College	Dit is een constant proces waarbij wij kwaliteit van toegang toetsen en daarnaast met Incluzio en zorgaanbieders processen, op- en afschaling via onder andere triages monitoren. We stellen voor deze bevinding af te voeren.	31-12-2025	Deze 3 aanbevelingen van de rekenkamer zijn als thema besproken tijdens het jaargesprek op 8 oktober 2024. In het gesprek wordt duidelijk dat het verbeteren van de toegang onderdeel is van de (landelijke) hervormingsagenda jeugd. Die heeft als doel om de zorg voor kwetsbare jongeren te verbeteren en de samenwerking tussen verschillende instanties te bevorderen. De hervormingsagenda is breder dan alleen jeugd. De problematiek speelt zich vaak af in de directe omgeving van het kind, te weten

	ervaringsdeskundigen toe. • De gemeente neemt de regie op dit leer- en verbeterproces en vertaalt de uitkomsten in werk- en ontwikkelafspraken.						het gezin. Vandaar dat jeugdzorg en Wmo via de hervormingsagenda aan elkaar zijn gekoppeld. De wethouder deelt desgevraagd mee dat lokaal ook de toegang voor werk en inkomen hierbij wordt meegenomen. De richtlijnen van het Rijk worden verwacht in de eerste helft van 2025. Daarna zal het college zo spoedig mogelijk (maar uiterlijk voor 31 december 2025) schriftelijk reageren op de (uitgebreide) aanbevelingen van de rekenkamer en hoe zij hieraan uitvoering zal geven.
Het vastgestelde kader vertalen in opdrachten aan toegang Wmo en Jeugdhulp en toezien op de uitvoering van die opdrachten	Het vastgestelde kader vertalen in opdrachten aan toegang Wmo en Jeugdhulp en toezien op de uitvoering van die opdrachten Het vastgestelde kader volgens de bovengenoemde doelrealisatie is de basis voor de uitvoering van de toegang Wmo en Jeugdhulp. Het voorstel voor het te volgen proces is: • Het college vertaalt de doelen voor eind 2022 naar de opdrachten voor de verschillende actoren in de toegang van de Wmo en jeugdhulp en maakt inzichtelijk hoe iedere opdracht bijdraagt aan de doelrealisatie. • Het college verzamelt gegevens over de uitvoering van de opdrachten op basis van de indicatoren en streefwaarden. • Het college verantwoordt structureel aan de raad de totale doelrealisatie op basis van het totaal van de bijdragen van de verschillende opdrachten. • De raad controleert de totale doelrealisatie van de toegang van de Wmo en jeugdhulp op basis van de indicatoren en streefwaarden.	Gea Hofstede	01-01-2023	College	Wij monitoren realtime de uitvoering van de toegang Wmo en jeugdhulp via sturingsrapportages (in Power BI). Management en bestuur ontvangt elke maand een maandrapportage. Periodiek informeren wij de Raad op o.a. Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet de stand van zaken via een raadsbrief sociaal domein (3x per jaar) naast de P&C documenten als jaarrekening, begroting, kadernota en 1e en 2e berap). We stellen voor deze bevinding af te voeren.		De conclusie is dat op dit moment nog geen uitvoering is gegeven aan deze aanbevelingen van de rekenkamer. Het voorstel is om deze aanbevelingen aan te houden en de reactie van het college, die uiterlijk in 2025 kan worden verwacht, af te wachten.
Benoem de doelen waar de toegang aan moet bijdragen, stel bijpassende indicatoren en streefwaarden op en verantwoord hierop	Benoem de doelen waar de toegang aan moet bijdragen, stel bijpassende indicatoren en streefwaarden op en verantwoord hierop. Benoem op welke wijze de toegang bijdraagt aan de doelrealisatie en stel bijpassende indicatoren en streefwaarden op en voer een nulmeting hiervoor uit. Maak hiermee de verantwoording waarmee de raad kan toetsen of en in welke mate de toegang bijdraagt aan de doelen (effectiviteit) en of de toegang efficiënt is. Het voorstel voor het te volgen proces is: • De raad geeft per direct het college opdracht om doelen, bijpassende indicatoren en streefwaarden op te stellen voor de toegang. • Het college maakt een voorstel in scenario's voor verschillende doelen, bijpassende indicatoren en streefwaarden met een onderbouwing per scenario'. • De keuzes voor scenario's worden voorgelegd aan raad vóór september 2022 en stelt deze vast. • Het college voert een nulmeting op basis van de ambities en indicatoren die zijn vastgesteld. • De raad beoordeelt de nulmeting uiterlijk maart 2023 en past waar nodig de inhoudelijke en/of financiële kaders aan. • Het college verantwoordt zich daarna via de reguliere planning- en controlcyclus op de bepaalde indicatoren en streefwaarden over de bijdragen van de toegang aan de doelrealisatie.	Gea Hofstede	01-10-2022	College	Zie antwoorden bij: * zorg voor een intern en extern leer- en verbeterproces ter doorontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van de toegang. * Het vastgestelde kader vertalen in opdrachten aan toegang Wmo en Jeugdhulp en toezien op de uitvoering van die opdrachten.		
Raadsvergadering 14-12-2021 6. Rapport Rekenkamercommissie 'In stelling voor de nieuwe jeugdwet' (21.75)							
Houd uw vinger aan de pols over voortgang van de regiovisie en de uitvoering aan het	Houd uw vinger aan de pols over voortgang van de regiovisie en de uitvoering aan het beleidsplan Jeugd inclusief regiovisie Verzoek het college om periodiek u te informeren over voortgang van de regiovisie en daarna over de wijze waarop door het college	Ronald ter Hoeven		Raad	De gemeenteraad is in oktober 2023 via een oriënterende vergadering geïnformeerd en hierbij is afgesproken dat de raadsleden periodiek op de	01-05-2025	De raad heeft zijn rol gepakt door zich te laten informeren tijdens de oriënterende vergadering. Desondanks is de klankbordgroep het zicht kwijt op de ontwikkelingen rondom de vaststelling van de

beleidsplan Jeugd inclusief regiovisie	uitvoering wordt gegeven aan het beleidsplan Jeugd inclusief regiovisie, bijvoorbeeld door een presentatie door het ambtelijk aanspreekpunt tijdens een themabijeenkomst. Spreek deze momenten vooraf vast bij het vaststellen van de startnotitie.				hoogte gehouden worden bij ontwikkeling via een raadsbrief sociaal domein of desgewenst een raadsoriëntatieavond. Deze afspraken bieden ook de raadsleden gelegenheid om een vinger aan de pols te houden en desgewenst vragen te stellen. We stellen daarom voor deze bevinding af te voeren.		nieuwe Jeugdwet. Zolang dat nog niet het geval is vindt de klankbordgroep het raadzaam om hier een vinger aan de pols te houden. Voorstel: Aanhouden.
Versterk uw controlerende rol ten aanzien van de MGR Sociaal Domein	Versterk uw controlerende rol ten aanzien van de MGR Sociaal Domein - Verzoek het college een evaluatie aan u voor te leggen waarin niet alleen wordt teruggeblikt op het functioneren van de MGR, maar ook wordt ingegaan op de vraag of en zo ja in welke mate wijziging van de Gemeenschappelijke regeling nodig om aan de regelgeving te voldoen van het conceptwetsvoorstel. - Daarnaast is het zinvol om een bijeenkomst met andere gemeenteraden in de regio te initiëren. De gezamenlijke griffiers zouden een belangrijke rol in kunnen vervullen in de voorbereiding hiervan. De regionale bijeenkomst zou uit een informatief en een opiniërend deel kunnen bestaan. In het informatieve deel zou u de MGR en andere stakeholders vanuit aanbieders en de doelgroep van jeugdzorg kunnen uitnodigen om een bijdrage te leveren. Gemeente Rheden zou in dat deel tevens uitleg kunnen geven over de wijze waarop zij de inkoop hebben vormgegeven, met de achtergronden waarom, de eerste resultaten en de relatie met het conceptwetsvoorstel. In het opiniërende onderdeel discussieert u met uw collega's uit andere gemeenteraden over de implicaties van het conceptwetsvoorstel en de rol die de gemeenteraden hierin willen vervullen, bijvoorbeeld aan de hand van stellingen. Tevens kan tijdens dit onderdeel met elkaar worden afgesproken of en zo ja op welke momenten en over welke inhoud in 2022 opnieuw overleg in dezelfde setting gewenst is.	Ronald ter Hoeven		Raad	"De gemeenteraad is in oktober 2023 via een oriënterende vergadering geïnformeerd en hierbij is afgesproken dat de raadsleden periodiek op de hoogte gehouden worden bij ontwikkeling via een raadsbrief sociaal domein of desgewenst een raadsoriëntatieavond. Deze afspraken bieden ook de raadsleden gelegenheid om een vinger aan de post te houden en desgewenst vragen te stellen. We stellen daarom voor deze bevinding af te voeren."	01-05-2025	Met de informatie over de voortgang is niet ingegaan op de concrete aanbevelingen van de rekenkamer. Daardoor is niet in te schatten of hieraan is voldaan. Voorstel: Aanhouden.
Geef en vraag duidelijkheid aan het college over uw betrokkenheid bij de visievorming	Geef en vraag duidelijkheid aan het college over uw betrokkenheid bij de visievorming - Verzoek het college om aan u een proces-startnotitie ter besluitvorming voor te leggen met een voorstel aan u over welke aspecten, op welke wijze, op welke momenten en met welke ondersteuning u actief bij de visieontwikkeling wordt betrokken. - Geef duidelijke kaders aan het college mee. Over de stakeholders die u wenst te betrekken maar ook over het soort document dat u wenst vast te stellen. Vanwege de complexiteit van het onderwerp, het belang om regionaal met lokaal te verbinden en de inschatting dat het huidige beleidsplan Meedoen niet aan alle verplichtingen uit de wet voldoet, bevelen wij aan om te kiezen voor een regiovisie als onderdeel van een te reviseren lokaal beleidsplan Jeugd en de regiovisie te beperken tot Jeugd.	Ronald ter Hoeven		Raad	Er is een koersdocument sociaal domein uitgewerkt voor de komende 10 jaar. Dit koersdocument is in mei dit jaar in de raad behandeld. Op basis van besluitvorming zal er driejaarlijks een uitvoeringsplan worden opgesteld waarin de jeugdwet, hervormingsagenda etc. onderdeel zijn. De uitdaging is om onze visie op wat we willen, in balans te brengen met wat we kunnen. Deze gemeenschappelijke uitdaging maakt nadrukkelijk onderdeel van het traject voor de	01-05-2025	Deze aanbeveling van de rekenkamer is als thema besproken tijdens het jaargesprek op 8 oktober 2024. In het gesprek werd duidelijk dat in de hervormingsagenda jeugd dwingend wordt aangegeven dat er een regiovisie moet worden opgesteld. Hoe dit proces er precies uit ziet is niet bekend. Wethouder Ter Hoeven zegt toe om hierover navraag te doen bij de regio en de raad hierover schriftelijk te informeren, alsmede over de rol van de raden van de deelnemende gemeenten in dit proces. Hoewel de raad op 28 mei 2024 het koersdocument Sociaal Domein heeft vastgesteld bestaat de behoefte om specifiek voor het onderdeel jeugd na te denken over

					kadernota 2025 en straks de programmabegroting 2025-2028. Gezien de nadrukkelijke aandacht die het hierin krijgt stellen wij voor deze bevinding af te voeren.		wat hij vanuit de Rhedense situatie zou willen meegeven voor de totstandkoming van de regionale visie. De conclusie is derhalve dat er op dit moment nog geen invulling is gegeven aan deze aanbevelingen. Voorgesteld zal worden om de aanbevelingen aan te houden en de TAC schriftelijk te verzoeken om dit onderwerp te agenderen voor een oriënterende vergadering. Het doel daarbij is om duidelijk te krijgen hoe we het best kunnen toewerken naar de regiovisie jeugd, welke rol de raad daarin heeft en welke verwachtingen er zijn ten aanzien van een lokale visie op jeugd.
Houd elkaar scherp op elkaars rollen, lokaal maar ook in regionaal verband	Houd elkaar scherp op elkaars rollen, lokaal maar ook in regionaal verband. Benadruk zo spoedig mogelijk in regionaal verband het belang van de betrokkenheid van de gemeenteraden in de colleges en specifiek de actieve rol die de gemeenteraad en het college van Rheden hierin willen vervullen. Bijvoorbeeld door de Norm voor opdrachtgeverschap Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang en de Norm voor Jeugd in een tweetal separate notities uit te werken en daarnaast informatiemomenten te organiseren waarin niet alleen informatieoverdracht vanuit de MGR plaatsvindt, maar ook van stakeholders vanuit aanbieders en Jeugd, waarbij zowel de gemeenteraad en het college van Rheden in de verschillende gremia hun rollen uitoefenen.	Ronald ter Hoeven		College	De gemeenteraad is via een oriënterende raadsvergadering in oktober 2023 meegenomen in de genoemde thema's. Daarnaast wordt de gemeenteraad periodiek (3 x per jaar) via een raadsbrief sociaal domein op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en, bij behoefte, via een oriënterende raadsvergadering. Daarmee zijn er afspraken gemaakt over elkaars rollen, de basis om elkaar scherp te houden. We stellen voor deze bevinding af te voeren.	31-10-2023	De klankbordgroep is van mening dat in voldoende mate uitvoering is gegeven aan deze aanbeveling. Voorstel: Afvoeren
Verdieping in conceptwetsvoorstel Jeugdwet en mogelijkheden om vanuit ieders rollen hierop te anticiperen	Verdiep u als gemeenteraad en het college in het nieuwe conceptwetsvoorstel Jeugdwet en in de mogelijkheden om vanuit ieders rollen hierop te anticiperen. De tabel in paragraaf 2.3.3 van het onderzoeksrapport kan hierbij behulpzaam zijn.	Ronald ter Hoeven		College	Zie antwoorden op: * Versterk uw controlerende rol ten aanzien van de MGR Sociaal Domein * Geef en vraag duidelijkheid aan het college over uw betrokkenheid bij de visievorming * Houd elkaar scherp op elkaars rollen, lokaal maar ook in regionaal verband	01-05-2025	Het standpunt van de klankbordgroep was afhankelijk van het gesprek dat op 8 oktober 2024 werd gevoerd over het thema Visievorming jeugd. Gelet op de bevindingen uit dit gesprek wordt voorgesteld om ook deze aanbeveling aan te houden en dit te betrekken bij de behandeling van dit onderwerp in een oriënterende vergadering.

Datum	Onderwerp	Afzender	Voorstel
21-10-2024	Verzoek tot aanwijzing gemeentelijk monument in Velp-Zuid	Erfgoedvereniging Heemschut & Stichting het Cuypersgenootschap	College ter afhandeling
16-10-2024	Voortbestaan noodhulpbureau Stichting Urgente Noden Rheden e.o.	Sun Rheden e.o.	v.k.a.
15-10-2024	Opzegging lidmaatschap rekenkamer Rheden	Lid rekenkamer Rheden	v.k.a.
14-10-2024	Toenemende druk op armoedehulporganisaties	Stichting Armoedefonds	v.k.a.
10-10-2024	Kaderbrief 2026 BVO DRAN	BVO DRAN	College ter afhandeling
09-10-2024	Geactualiseerd VNG Model Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten	VNG	v.k.a.
09-10-2024	Verwachte negatieve gevolgen van het invoeren van parkeerkosten op Callunaplein Dieren	Eigenaar Just More Fashion	College ter afhandeling
08-10-2024	Burgerinitiatief Laag-Soeren	Inwoners gemeente Rheden	pré-advies College
07-10-2024	Bericht inwoner	Inwoner	v.k.a.
07-10-2024	Zorgen bewonersgroep IdH t.a.v. de voortgang van de aanpak van de luchtverontreiniging door toenemende houtstook binnen de gemeente Rheden	Bewonersgroep IndeHouTgreep	College ter afhandeling
07-10-2024	Begroting 2025	Inwoner gemeente Rheden	College ter afhandeling
03-10-2024	Verwachte negatieve gevolgen van het invoeren van parkeerkosten op Callunaplein Dieren	Centrummanager winkelcentrum Dieren	College ter afhandeling
03-10-2024	Nieuwe aanvraag financiële bijdrage onderhoud Brandtoren Rozendaalse Veld	Stichting Behoud Brandtoren Rozendaalse Veld	College ter afhandeling

03-10-2024	Ledenbrief - Actuele situatie asiel en migratie	VNG	v.k.a.
01-10-2024	Regionale agenda 25-28 en opgavenovereenkomst	GMR	v.k.a.
01-10-2024	Leer omgaan met ChatGPT voor buurtverbinding	Inwoner gemeente Rheden	College ter afhandeling
01-10-2024	Statiegeldbak gezien in Amstelveen Stadshart		College ter afhandeling
30-09-2024	Wijziging gemeenschappelijke regeling uittreding Montferland	GMR	College ter afhandeling
30-09-2024	Ingekomen brief over voormalig Terrein de Groot	OmRo Vastgoed	v.k.a.
26-09-2024	Open Brief aan de gemeenteraad van Rheden	Verschillende dorpshuizen gemeente Rheden	v.k.a.
25-09-2024	brief aan de raden Verslag regioagendacommissie GMR	GMR	v.k.a.
25-09-2024	Bijzondere ledenbrief: Rijksbegroting 2025 en de gevolgen voor gemeenten	VNG	v.k.a.
24-09-2024	Agenda en stukken bestuursvergadering BVO DRAN 3-10-2024	BVO DRAN	College ter afhandeling
23-09-2024	Gewijzigde model verhuurderverordening vanwege Wet betaalbare huur	VNG	v.k.a.
23-09-2024	Hoger beroep bestemmingsplan Rheden, Groenestraat-Oranjeweg (uitbreiding supermarkt)	Raad van state	College ter afhandeling

B en W-voorstel

portefeuillehouder
G. Hofstede

begrotingsprogramma
2 Welzijn

draagt bij aan Global Goal(s)

1 Geen armoede

3 Goede gezondheid en Welzijn

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)

Overeenkomst Menzis¹

Addendum 2025 met premiebijdragen

rol raad

Ter kennisname

onderwerp

Gemeentepolis 2025

INHOUD VOORSTEL

-Instemmen met het verlenen van een uitsluitend recht aan Menzis om voor de minima een collectieve aanvullende zorgverzekering aan te bieden voor het jaar 2025.

- Instemmen met bijgaande overeenkomst met Menzis voor de periode van 1 jaar, ingaande op 1-1-2025.

- Instemmen met een gemeentelijke premiebijdrage per betalende (18+) verzekerde per maand van €7,50 voor de aanvullende verzekering Garant Verzorgd 1, van € 11,-voor de Garant Verzorgd 2, van €16,34 voor de Garant Verzorgd 3 en €3,50 voor Basis Aanvullend.

1 Wat is de aanleiding?

Menzis biedt sinds 2015 in Rheden een collectieve aanvullende zorgverzekering ('de gemeentepolis') aan ten behoeve van de minima. Menzis biedt een aantal aanvullende verzekeringspakketten aan waarbinnen de eigen bijdrage voor inwoners beperkt is. Daarnaast bieden de pakketten vergoedingen voor een aantal kostensoorten waar de reguliere markt niet in voorziet (bijvoorbeeld een vergoeding voor de eigen bijdrage wmo).

Menzis geeft een korting op de premie (9%). De hoogte van de premie voor nieuwe jaar wordt vanaf 12 november bekend gemaakt. Inwoners kunnen dan van zorgverzekering wisselen. De gemeente doet een bijdrage aan de maandpremie van elke volwassene (18+) verzekerde. De gemeente geeft de hoogte van de bijdrage uiterlijk 1 oktober² aan Menzis door.

De huidige overeenkomst met Menzis is ingegaan 1 januari 2022, voor de periode van één jaar met de mogelijkheid om deze tweemaal met één jaar te verlengen. We hebben gebruik gemaakt van deze verlengingen, maar het contract eindigt nu (artikel 9 lid 1 van deze overeenkomst) van rechtswege per 1-1-2025.

De raad heeft in de kadernota als ombuiging voorgesteld te stoppen met het aanbieden van de gemeentepolis. Er is een aantal redenen waarom het zeer onwenselijk is dit al per 1-1-25 te doen:

¹ Bijlage 1,2 en 4 bij de overeenkomst hebben nog betrekking op 2024. De aangepaste bijlagen over 2025 worden toegevoegd na de (landelijke) premiebekendmaking in november.

² I.v.m. het gereedmaken van de digitale aanvraagstraat voor de gemeentepolis, gezondverzekerd.nl

- De gemeente wil een betrouwbare partner naar haar inwoners zijn. Het afschaffen van een regeling moet tijdig aan inwoners gecommuniceerd worden, zodat zij zich kunnen voorbereiden op veranderingen;
- Wij redden het niet om voor 12 november (start "overstapseizoen") alle begeleiding/ondersteuning te organiseren, die nodig is om alle deelnemers aan de gemeentepolis naar een zo passend mogelijk marktaanbod te begeleiden;
- De raad heeft gevraagd (motie M9 "minimabeleid") om met een alternatief voorstel te komen voor het totaalpakket aan ombuigingsvoorstellen op het minimabeleid. Eventuele maatregelen n.a.v. dit voorstel kunnen niet al per 1-1-2025 operationeel zijn;
- Via de bijzondere bijstand worden er in principe geen medische kosten vergoed, omdat er voor deze kosten een beroep kan worden gedaan op de Wlz en de Zorgverzekeringswet als voorliggende voorziening. Medische kosten die zijn uitgesloten van vergoeding op grond van de Wlz en de Zorgverzekeringswet worden soms toch vergoed op grond van de gemeentepolis. Met het verdwijnen van de gemeentepolis zal vergoeding van deze kosten via de bijzondere bijstand niet mogelijk zijn. Dit kan alleen als voor de vergoeding van medische kosten buitenwettelijk begunstigend beleid wordt vastgesteld.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Het beleidskader wordt gevormd door:

- 'Iedereen doet mee!' beleidskader minima- en schuldhulpverlening 2021-2024
- Beleidsregels Participatiewet gemeente Rheden, 2022
- Aanbestedingswet 2012
- Inkoopbeleid gemeente Rheden

3. Wat willen wij bereiken?

De gemeente wil inwoners met een minimum inkomen in staat stellen een passende en betaalbare verzekering af te sluiten. Daarmee worden onverwacht hoge zorgkosten vermeden, waarmee de kwetsbare positie van deze inwoners niet verder onder druk komt te staan. De gemeentepolis vermindert ook de druk op de individuele bijzondere bijstand.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Wij zetten de gemeentepolis vanaf 1-1-2025 nog voor de periode van één jaar voort. We verlagen de gemeentelijke bijdrage voor 2025 conform tabel 1. De geraamde kosten (bij gelijkblijvend aantal verzekerden en gelijke verdeling over de pakketten) bedragen daarmee €176.000. Daarmee kan voor 2025 een aangepaste bezuiniging van €150.000 ingeboekt worden (totaal begroot gemeentepolis €326.000). Dit heeft tot gevolg dat inwoners een hogere premie betalen voor hetzelfde pakket (zie ook onder 6 "risico's").

Gemeentelijke bijdrage	2024	2025
Garant verzorgd 1	€ 15,04	€ 7,50
Garant verzorgd 2	€ 22,04	€ 11,-
Garant verzorgd 3	€ 32,17	€ 16,34
Garant aanvullend	€7,-	€ 3,50

Tabel 1: premiebijdrage 2025, t.o.v. 2024

Wij maken gebruik van de mogelijkheid om op basis van artikel 2.24 sub a Aanbestedingswet aan Menzis een uitsluitend recht te verlenen voor het uitvoeren van de gemeentepolis binnen gemeente Rheden. Op basis van dit artikel hoeven wij voor het totale waarde van het contract³ (zijnde € 1.617.578,61) geen Europese aanbesteding uit te voeren. Wij sluiten een overeenkomst af met Menzis voor de periode van één jaar, in te gaan op 1 januari 2025. De opdracht wordt onderhands gegund aan Menzis via bijgevoegde overeenkomst (zie bijlage 1).

³ De waarde van het contract is een afgeleide van: de omvang van de doelgroep, het verwacht aantal deelnemers, de gemiddelde jaarpremie en de contractduur.

Net als voorgaande jaren organiseren wij in november en december inloopspreekuren in de dorpen Velp, Rheden en Dieren. Inwoners met een gemeentepolis kunnen hier terecht met vragen over de zorgverzekering in het algemeen en de gemeentepolis in het bijzonder. Wij zullen de inwoners informeren dat 2025 het laatste jaar is waarin nog aan deze polis deelgenomen kan worden.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

De kosten om de gemeentepolis voor het jaar 2025 voort te zetten, met de onder paragraaf 4 genoemde premiebijdrage, bedragen €176.000. Dit betekent dat de voorgestelde ombuiging op de gemeentepolis voor het jaar 2025 gedeeltelijk gerealiseerd kan worden ($€326.000 - €176.000 = €150.000$). Het benodigd bedrag van €176.000 is middels besluit van het college (d.d. 17-9-2024) in de programmabegroting voor 2025 verwerkt. De raad besluit in november over de begroting.

Inzicht verloop beschikbaar budget	Structureel/ incidenteel	2025	2026	2027	2028
Budget 632302/44616	Incidenteel	0			
<i>Af: aangegane verplichtingen</i>					
<i>Bij: inkomsten</i>					
Beschikbaar		176.000			
Gevraagd budget		176.000			
Restant budget nog beschikbaar		0			

6 Wat zijn de risico's?

- De overeenkomst met Menzis moet worden aangegaan vanaf 1 oktober en vóór die datum moeten wij Menzis informerende hoogte van de gemeentelijke bijdrage. Zodat Menzis het polisblad met de juiste premiebedragen tijdig voor het verzekeringsjaar kan versturen aan de inwoners. Dit betekent dat het college de overeenkomst met Menzis sluit met mogelijke financiële gevolgen voor Rheden, nog voordat de raad hiermee tijdens de raadsvergadering in november akkoord is gegaan door het vaststellen van de door het college voorbereide programmabegroting.

Het risico bestaat dat de raad in november een andere keuze maakt, waarmee de financiële middelen om dit voorstel uit te voeren niet geborgd zijn. Vanwege de aangenomen motie M9, waarin de raad het college heeft laten weten de bezuinigingen te willen verminderen op dit punt, achten wij dit risico klein. Als maatregel om dit risico te beheersen is in de overeenkomst opgenomen dat het college nog kan besluiten in een addendum bij de overeenkomst met Menzis af te spreken dat Rheden toch minder geld inlegt, mocht de raad onverhoopt de programmabegroting anders vaststellen. Dit zou het ongewenste effect hebben dat inwoners kort voor de start van het verzekeringsjaar een aangepaste brief en gemeentepolis aan de inwoners krijgen waarin wordt meegedeeld dat zij toch meer moeten betalen voor hun verzekering.

- De "minima effect rapportage Rheden" (Nibud 2022) laat zien dat inwoners met een zorgvraag in de huidige situatie al moeite hebben om hun begroting sluitend te krijgen. Met een hogere maandpremie krijgen zij hun begroting niet meer sluitend. Dit leidt tot schulden: bij de zorgverzekeraar maar ook op andere vlakken. Schulden hebben tot gevolg dat inwoners minder mee kunnen doen in onze samenleving. Schulden hebben ook een negatieve impact op de gezondheid van inwoners.
- Een duurdere gemeentepolis maakt een welbewuste afweging t.a.v. de zorgverzekering ("past de gemeentepolis nog het beste mijn zorgvraag? En zo ja welk pakket?") relevanter dan ooit. Wij doen dit -al jaar en dag- via de online keuzehulp op gezondverzekerd.nl en via de inloopspreekuren in de dorpen. Risico is dat wij daarmee te weinig inwoners bereiken, waardoor

een deel van de inwoners in 2025 niet passend verzekerd zal zijn. Wij besteden hier in de inwonerscommunicatie extra aandacht aan (zie ook onder "communicatie").

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Ruim een derde van de doelgroep maakt gebruik van de gemeentepolis (waarmee Rheden overigens aansluit bij het landelijk gemiddelde). Deze voorziening voorziet daarmee duidelijk in een behoefte.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Er zal met Menzis worden gecommuniceerd over de overeenkomst en het addendum. Inwonerscommunicatie vindt plaats gedurende het overstapseizoen. Inwoners worden per brief geïnformeerd over de nieuwe premievoorwaarden en premiebijdrage voor 2025 en over de mogelijkheden om voor advies een inloopspreekuur te bezoeken. Wij benadrukken in deze brief de wijziging in de premiebijdrage t.o.v. 2024. Wij bereiken daarnaast inwoners al voor op het feit dat 2025 het laatste jaar is dan zij van deze voorziening gebruik kunnen maken.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

De gemeente ontvangt jaarlijks een evaluatierapport over het voorgaande verzekeringsjaar. Daarnaast voert Menzis iedere drie jaar een klanttevredenheidsonderzoek uit onder deelnemers aan de gemeentepolis.

Velp,

OVEREENKOMST GEMEENTEPOLIS

versie 2025

Ondergetekenden:

(1) Gemeente Rheden

vertegenwoordigd door, mevrouw H. Jansen, manager Samenleving handelend ter uitvoering van het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders,

hierna te noemen: **Gemeente**,

en

(2) Menzis Zorgverzekeraar N.V. ,

statutair gevestigd aan de Lawickse Allee 130 te (6709 DZ) Wageningen,
vertegenwoordigd door mevrouw K.M. Bos, directeur Klant en Markt,

(3) Menzis N.V.,

statutair gevestigd aan de Lawickse Allee 130 te (6709 DZ) Wageningen,
vertegenwoordigd door mevrouw K.M. Bos, directeur Klant en Markt,

sub 2 en 3 hierna gezamenlijk te noemen: **Menzis**,

sub 1, 2 en 3 hierna gezamenlijk te noemen: **Partijen**,

Overwegen dat:

- a. De Gemeente ten behoeve van de in deze Overeenkomst (hierna te noemen: de Overeenkomst) genoemde doelgroepen een begunstigingsovereenkomst wenst te realiseren, zodat voor mensen met een laag inkomen en/of andere doelgroepen die de Gemeente op basis van gemeentelijk zorg- en sociaal beleid wil ondersteunen, de financiële drempel om gebruik te maken van gezondheidsvoorzieningen wordt verlaagd;
- b. Een dergelijke voorziening in het dagelijks taalgebruik wordt aangeduid met de term Gemeentepolis;
- c. Tussen de Gemeente en Menzis overeenstemming is bereikt over een Gemeentepolis bestaande uit de GarantVerzorgd Polis en de Menzis Basis Voordelig Polis, waarbij beide productlijnen kunnen worden aangeboden aan de in artikel 4 van de Overeenkomst genoemde inwoners van de Gemeente;
- d. Partijen de in het kader van de Overeenkomst overeengekomen procedures en afspraken vastleggen in een Protocol Administratieve Organisatie. Dit protocol is opgenomen als **bijlage 1** bij de Overeenkomst;
- e. de door de Gemeente te maken keuzes op grond van de artikelen 3, 4 en 7, alsmede eventuele tussen Partijen gemaakte aanvullende afspraken, zijn opgenomen in het Addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3**).

Verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In de Overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Bbz: Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004;
- b. CAK: Centraal Administratie Kantoor;
- c. Deelnemer: de persoon die behoort tot de categorie personen als omschreven in artikel 4 van de Overeenkomst en Verzekerde is op grond van de Gemeentepolis;
- d. Garantopslagpremie: de premie voor de verzekering van het Gemeentepakket;

- e. Gemeentepakket: een door Menzis met gemeenten overeengekomen pakket aan vergoedingen waarmee de dekking van de reguliere aanvullende en tandartsverzekeringen van Menzis ten behoeve van Deelnemers aan de GarantVerzorgd polis wordt uitgebreid (**bijlage 2**);
- g. Gemeentepolis: een GarantVerzorgd polis, zoals nader omschreven in art. 3 lid 1 onderdeel a van de Overeenkomst dan wel een Menzis Basis Voordelig polis zoals nader omschreven in art. 3 lid 1 onderdeel b van de Overeenkomst;
- h. loaw: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
- i. loaz: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
- j. Msnp: Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen is een buitengerechtelijk schuldhulpverleningstraject;
- k. Premie: de premie die Verzekeringnemer verschuldigd is voor de zorgverzekering, aanvullende verzekering en tandartsverzekering. Verzekeringnemer kan tevens een deel Garantopslagpremie en de premie voor de Verzekering Eigen Risico verschuldigd zijn. De verschuldigdheid blijkt uit het door de Verzekeringnemer te ontvangen polis blad;
- l. Pw: Participatiewet;
- m. RUB: Regeling uitstroom bijstandsgerechtigden;
- n. SSO: een schriftelijke overeenkomst tot stabilisatie van schulden zoals bedoeld in artikel 18c, lid 2, onderdeel d van de Zvw (schuldstabilisatieovereenkomst);
- o. Verzekering Eigen Risico: De keuzemodule ter verzekering van het wettelijk eigen risico die door de Gemeente kan worden aangeboden in aanvulling op de GarantVerzorgd polis;
- p. Verzekerde: degene van wie het risico van behoefte aan zorg of overige diensten door de ziektekostenverzekering verzekerd wordt en die als zodanig op de polis is vermeld;
- q. Verzekeringnemer: degene die met Menzis een verzekeringsovereenkomst heeft gesloten;
- r. Wlz: Wet langdurige zorg;
- s. Wmo: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- t. Wsnp: Wet schuldsanering natuurlijke personen;
- u. Zvw: Zorgverzekeringswet.

Artikel 2. Rechtsverhouding

De rechtsverhouding tussen Partijen wordt bepaald door:

- a. De Overeenkomst inclusief bijlagen, bestaande uit:
 - protocol Administratieve Organisatie (**bijlage 1**);
 - inhoud Gemeentepakket (**bijlage 2**). Deze wordt jaarlijks geactualiseerd;
 - addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3**). Deze wordt jaarlijks geactualiseerd;
 - premietabel(len) (**bijlage 4**). Deze wordt jaarlijks geactualiseerd.
- b. De wijzigingen of aanvullingen op de Overeenkomst, zoals Partijen deze nader schriftelijk overeenkomen;
- c. Hetgeen in het algemeen bij of krachtens de wet is bepaald, in het bijzonder het bepaalde bij of krachtens de Zvw, de Wlz en de Wmo.

Artikel 3. Dekking

- 1. De Gemeentepolis op grond van deze Overeenkomst kent twee varianten:
 - a. De GarantVerzorgd polis, bestaande uit:
 - 1. een door de Verzekeringnemer bij Menzis afgesloten zorgverzekering op grond van de Zvw. Deze zorgverzekering betreft de naturaverzekering Basisverzekering Menzis Basis; en
 - 2. een door de Verzekeringnemer bij Menzis afgesloten verplichte combinatie van een aanvullende verzekering ExtraVerzorgd én een aanvullende tandartsverzekering (TandVerzorgd). De verplichting om een aanvullende tandartsverzekering te sluiten is niet van toepassing op Verzekerden zonder eigen kiezen, tanden en wortels. Verzekerden die een volledige boven- en onder gebitsprothese dragen hebben de mogelijkheid een TandProthesePakket

(TandVerzorgd1P) af te sluiten De Gemeente bepaalt jaarlijks uit welke aanvullende verzekeringen de Deelnemers kunnen kiezen. Deze pakketkeuze van de Gemeente is vastgelegd in **bijlage 3**; en

3. in aanvulling hierop de extra vergoedingen van het Gemeentepakket (**bijlage 2**).; en
4. Naar keuze van de Gemeente eventueel de Verzekering Eigen Risico, zoals genoemd in **bijlage 3**.

Deze Verzekering Eigen Risico kan alleen gesloten worden met ingang van 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

- b. De Basis Voordelig polis, bestaande uit:
 1. een door de Verzekeringnemer bij Menzis afgesloten zorgverzekering op grond van de Zvw. Deze zorgverzekering betreft de naturaverzekering Basisverzekering Menzis Basis; en
 2. een door de Verzekeringnemer bij Menzis afgesloten aanvullende verzekering Garant Aanvullend.
2. Verzekerden die reeds bij Menzis zijn verzekerd kunnen bij toetreding tot de Gemeentepolis, in afwijking van de verzekeringsvoorwaarden, hun bestaande zorgverzekering op grond van de Zvw, aanvullende verzekering en aanvullende tandartsverzekering gedurende het kalenderjaar tussentijds wijzigen. Hierbij zijn de op dit punt opgestelde verzekeringsvoorwaarden van Menzis van toepassing.

Artikel 4. Deelnemers

1. Menzis accepteert als Deelnemers aan de Gemeentepolis alle inwoners van de Gemeente die:
 - a. Een uitkering ontvangen op grond van de Pw, loaw, loaz of Bbz;
 - b. Een netto inkomen hebben van ten hoogste een nader door de Gemeente te bepalen inkomensgrens. De inkomensgrens bedraagt een percentage van de van toepassing zijnde bijstandsnorm of het wettelijk minimumloon. Dit percentage is vastgelegd in **bijlage 3**;
 - c. Voldoen aan de, indien van toepassing zijnde, vermogensgrens zoals opgenomen in artikel 34, lid, 3 van de Participatiewet. Indien er een vermogensgrens van toepassing is, dan is dit vastgelegd in **bijlage 3**;
 - d. Partners en de tot het huishouden behorende kinderen tot 18 jaar zijn van personen hiervoor genoemd onder a, b en c; en/of
 - e. Door de Gemeente zijn aangewezen als doelgroep die in aanmerking komt voor deelname op grond van het door haar gevoerde respectievelijk te voeren sociale beleid.
2. Personen die voldoen aan een in het eerste lid van dit artikel genoemde voorwaarde kunnen zonder medische selectie deelnemen aan de Gemeentepolis, tenzij dat in de reguliere polisvoorwaarden voor alle individuele Menzis Verzekerden wordt gewijzigd;
3. Personen met een premieachterstand bij Menzis ter hoogte van maximaal vijf maandpremies kunnen uitsluitend aan de Gemeentepolis (blijven) deelnemen indien en zolang de verschuldigde premie door de Gemeente volledig wordt ingehouden op de uitkering en in zijn geheel wordt doorbetaald én voor de openstaande premieschuld met Menzis een afbetalingsregeling of SSO is overeengekomen;
4. Personen met een premieachterstand bij Menzis ter hoogte van meer dan vijf maandpremies kunnen niet deelnemen aan de Gemeentepolis, tenzij sprake is van deelname tijdens een WSNP- of MSNP-traject zoals bedoeld in lid 7 van dit artikel, dan wel in het kader van een RUB volgens artikel 6.5.6 Regeling zorgverzekering;
5. In afwijking van artikel 3, lid 4 van de Zvw zal Menzis personen accepteren voor deelname aan de Gemeentepolis indien een eerdere verzekeringsovereenkomst wegens premieachterstand geroyeerd is, mits de premie volledig wordt ingehouden op de uitkering en in zijn geheel wordt doorbetaald door de Gemeente én voor de openstaande schuld met Menzis een afbetalingsregeling of SSO is overeengekomen;
6. Het recht op deelname op grond van het eerste lid wordt vastgesteld door de Gemeente;
7. Verzekerden die bij Menzis zijn verzekerd en van wie de dekking van de zorgverzekering binnen de regeling betalingsachterstand zorgpremie bij het CAK is opgeschort met als reden ofwel een WSNP- of MSNP-traject, dan wel in het kader van een RUB, kunnen per de eerste dag van de volgende

kalendermaand na aanmelding deelnemen aan de Gemeentepolis indien zij voldoen aan de in het eerste lid genoemde voorwaarden;

8. Partijen verplichten zich om te bevorderen dat personen die in aanmerking komen voor de Gemeentepolis daadwerkelijk deelnemen. Daartoe zullen Partijen potentiële Deelnemers effectief informeren en benaderen.

Artikel 5. Leefkrachtbudget

1. Menzis stelt jaarlijks een regionaal Leefkrachtbudget beschikbaar. De Gemeente kan hiervoor, alleen of samen met andere gemeenten of partijen in de regio, een aanvraag conform de Leidraad Menzis Leefkracht indienen. Menzis kan een Leefkrachtbudget verstrekken op basis van de voorwaarden zoals opgenomen in de Leidraad Menzis Leefkrachtbudget. Wordt het project niet uitgevoerd conform de voorwaarden zoals bij de verstrekking van het Leefkrachtbudget gesteld, dan behoudt Menzis zich het recht voor het Leefkrachtbudget terug te vorderen.
2. Menzis behoudt zich het recht voor om het Leefkrachtbudget vanaf enig jaar niet meer ter beschikking te stellen.

Artikel 6. Verzekeringsvoorwaarden

Voor zover bij of krachtens de Overeenkomst of toepasselijke wet- en regelgeving niet anders is of wordt bepaald, worden de wederzijdse rechten en plichten van Menzis en de Verzekerde bepaald door de van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden.

Artikel 7. Premie en premiewijziging

1. De premie voor de zorgverzekering op grond van de Zvw wordt jaarlijks door Menzis vastgesteld. De hoogte van de premie is opgenomen in **bijlage 3**.
2. De premies voor de aanvullende verzekeringen en de tandartsverzekeringen worden jaarlijks door Menzis vastgesteld. Op deze premies kan Menzis een korting verlenen. De hoogte van de korting is opgenomen in **bijlage 3**.
3. De premie voor de Verzekering Eigen Risico wordt jaarlijks door Menzis vastgesteld.
4. De eventueel door Menzis op grond van lid 2 verleende korting komen ten gunste van de verzekeringnemer.
5. Menzis informeert de Gemeente jaarlijks na de premiebekendmaking over alle wijzigingen in de premie en de vergoedingen op basis van de zorgverzekering op grond van de Zvw, aanvullende verzekeringen en aanvullende tandartsverzekeringen. De Gemeente ontvangt dan de actuele premiebladen (**bijlage 4**).
6. Menzis informeert de Gemeente jaarlijks vóór 1 juli over de hoogte van de Garantopslagpremie van het Gemeentepakket en stuurt de Gemeente dan ook de actuele inhoud van het Gemeentepakket (**bijlage 2**). De Garantopslagpremie wordt door Menzis vastgesteld, waarbij zij als beleid hanteert dat het Gemeentepakket kostendekkend moet zijn.
7. De hoogte van de bijdrage door de Gemeente in de premie van de Gemeentepolis en, indien van toepassing, in de premie van de Verzekering Eigen Risico wordt jaarlijks door de Gemeente vastgesteld en vóór 1 oktober voorafgaand aan het betreffende kalenderjaar met Menzis afgestemd. Indien van toepassing is de hoogte van de bijdrage(n) opgenomen in het Addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3**). Menzis brengt deze bijdrage in mindering op de door de Verzekeringnemer verschuldigde premie. Als tussentijds door wettelijke maatregelen de dekking voor Verzekerden anders wordt, treden Partijen in overleg over tussentijdse aanpassing van de bijdrage.

Artikel 8. Premie-incasso

1. De verschuldigde premie wordt door Menzis maandelijks vooraf bij Verzekeringnemer in rekening gebracht.
2. In aanvulling op het eerste lid bepaalt de Gemeente na overleg met Menzis ten aanzien van welke Deelnemers aan de Gemeentepolis (al dan niet met een premieachterstand als genoemd in artikel 4, lid 3) de verschuldigde premies voor de zorgverzekering op grond van de Zvw, de aanvullende verzekering, de aanvullende tandartsverzekering, het Gemeentepakket en de Verzekering Eigen Risico ingehouden worden op de uitkering krachtens de Pw, loaw, loaz of Bbz en worden doorbetaald aan Menzis. De Gemeente zal in dat geval, voor zover mogelijk, zorg dragen voor inhouding en doorbetaling van de volledige verschuldigde premie.
3. Partijen hebben in het Protocol Administratieve Organisatie (bijlage 1) de wijze vastgelegd waarop de verschuldigde premies aan Menzis worden afgedragen.
4. De Gemeente ontvangt een vergoeding ter hoogte van 1% inclusief btw van de door de Verzekeringnemer verschuldigde bruto premie, voor zover deze door de Gemeente conform het Protocol Administratieve Organisatie (bijlage 1) wordt ingehouden op uitkeringen en aan Menzis wordt doorbetaald. Deze administratieve vergoeding wordt maandelijks verrekend op de borderel die de gemeente maandelijks ontvangt.
5. In aanvulling op artikel 8 lid 1 en 2 zal de Gemeente maximale inspanning verrichten om de betaling van de premie en van het eigen risico tijdig door de Verzekeringnemer te laten plaatsvinden. Dit volgens de samenwerkingsafspraken die de Gemeente en Menzis kunnen maken over instrumenten zoals de vroegsignalering en de “Regeling Uitstroom Bijstandsgerechtigden (RUB) Menzis-gemeenten”.

Artikel 9. Ingang, duur en einde van de Overeenkomst

1. De Overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2025 en wordt gesloten voor de duur van één kalenderjaar.
2. De Overeenkomst kan door Partijen schriftelijk per aangetekende brief worden opgezegd tegen het einde van de op dat moment geldende contractstermijn, met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden. De duur van de Overeenkomst eindigt van rechtswege, zonder dat daarvoor een nadere handeling is vereist, met het verstrijken van de op dat moment geldende contractstermijn.
3. Partijen zijn gerechtigd de Overeenkomst door middel van een aangetekende brief, buiten rechte, onmiddellijk te beëindigen, indien de andere Partij, na een schriftelijke aanmaning of ingebrekestelling waarin een redelijke termijn is opgenomen, na het verstrijken van die termijn in gebreke blijft volledig aan zijn verplichtingen uit de Overeenkomst te voldoen.
4. Partijen zijn bevoegd de Overeenkomst door een schriftelijke tot de andere Partij gerichte verklaring buiten rechte, zonder aanmaning of ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te beëindigen in geval:
 - a. de andere Partij zijn eigen faillissement heeft aangevraagd of in staat van faillissement wordt verklaard;
 - b. de onderneming van de andere Partij wordt geliquideerd of gestaakt;
 - c. de andere Partij (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of verkrijgt;
 - d. de andere Partij door beslaglegging, onder curatelestelling of anderszins de beschikkingsbevoegdheid over zijn vermogen of delen ervan verliest en hij de beschikkingsbevoegdheid niet binnen vier weken heeft herkrege;
 - e. de andere Partij een gerechtvaardigd beroep op overmacht heeft gedaan en de periode van overmacht langer dan 30 dagen is of naar gereede verwachting zal zijn;
 - f. de andere Partij anderszins in redelijkheid geacht moet worden niet (meer) aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.
5. Indien de Overeenkomst eindigt blijven de Verzekerden ingeschreven voor de Basisverzekering (Menzis Basis), aanvullende verzekering en tandartsverzekering, tenzij de Verzekerde de betreffende verzekeringen met inachtneming van het bepaalde in de verzekeringsvoorwaarden opzegt.

Artikel 10. Einde deelname Gemeentepolis

1. Deelname aan de Gemeentepolis eindigt:
 - a. per de eerste dag van het kalenderjaar volgend op die waarin de Deelnemer niet langer aan de voorwaarden van artikel 4 voldoet. Bij vroegtijdige beëindiging van deelname aan een RUB-traject vanwege het niet meer voldoen aan de voorwaarden van het RUB-traject, eindigt de deelname per de eerste dag van de volgende kalendermaand;
 - b. gelijktijdig met de beëindigingdatum van de Overeenkomst, tenzij aansluitend een nieuwe Overeenkomst tussen Partijen tot stand komt op grond waarvan Deelnemers evenzeer recht hebben op deelname aan de Gemeentepolis; of
 - c. indien zich een omstandigheid voordoet waardoor de (zorg)verzekering op basis van de verzekeringsvoorwaarden eindigt;
 - d. indien de Deelnemer een premieachterstand bij Menzis ter hoogte van 6 maandpremies of meer heeft opgebouwd. De Deelnemer wordt dan, conform de verzekeringsvoorwaarden van Menzis, aangemeld bij het CAK.
2. Ingeval de deelname aan de Gemeentepolis eindigt op grond van het eerste lid, onderdeel a of b, blijft de Verzekerde ingeschreven voor de Basisverzekering, aanvullende verzekering en eventueel gesloten tandartsverzekering, tenzij Verzekerde de betreffende verzekeringen met inachtneming van het bepaalde in de verzekeringsvoorwaarden opzegt.
3. De collectieve verzekeringsvoorwaarden, de (collectiviteit)kortingen en eventuele verdere collectief overeengekomen bijzondere voorwaarden en afspraken komen met de in het eerste lid, onderdeel a of b genoemde datum te vervallen.

Artikel 11. Rapportages

Met inachtneming van de van toepassing zijnde privacyregels zal Menzis de Gemeente periodiek informeren over de volgende aspecten van de Gemeentepolis:

1. Jaarlijks het verloop van de deelname inclusief cijfers over in- en uitstroom van Deelnemers.
2. Een overzicht van de schadecijfers, eenmaal per kalenderjaar, uiterlijk op 1 juli, over het voorafgaande kalenderjaar.
3. Iedere maand informatie over betalingsachterstanden van Deelnemers.
4. Klanttevredenheid: eenmaal per drie jaar zal Menzis op verzoek van de Gemeenten in de regio een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek laten uitvoeren. De regioverdeling kan opgevraagd worden bij Menzis.

Artikel 12. Slotbepalingen

1. Partijen verklaren elkaar alle relevante gegevens, feiten en omstandigheden te hebben gemeld om de Overeenkomst te sluiten en geen gegevens, feiten en omstandigheden te hebben verzwegen die relevant zijn voor de totstandkoming van de Overeenkomst.
2. De Overeenkomst wordt geacht te voldoen aan het bepaalde bij of krachtens de Zvw. In geval van strijdigheid prevaleert het bepaalde bij of krachtens de Zvw.
3. Partijen voeren de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de Overeenkomst uit in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving waaronder de Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming.
4. Wijzigingen aan en/of aanvullingen op de Overeenkomst, waaronder in ieder geval het Protocol Administratieve Organisatie dat integraal onderdeel is van de Overeenkomst, komen uitsluitend tot stand door schriftelijke bijlagen die door beide Partijen dienen te zijn ondertekend.
5. Indien enig artikel of een deel van een artikel van de Overeenkomst nietig blijkt, of om welke reden dan ook vernietigbaar is op grond van de regels van toepasselijk recht, dan blijven alle overige artikelen van de Overeenkomst in hun geheel van kracht. Menzis en de Gemeente zullen met elkaar in overleg treden

- en een wel toegestane bepaling schriftelijk overeenkomen, die zoveel mogelijk de aard en strekking van het oorspronkelijke artikel zal benaderen.
6. Met inachtneming van het bepaalde in de verzekeringsvoorwaarden en de Overeenkomst heeft Menzis het recht de premietarieven, de van toepassing zijnde (collectiviteit)kortingen, de collectiviteitstaffels en/of de verzekeringsvoorwaarden op een door haar te bepalen datum te wijzigen.
 7. Daarnaast kunnen wijzigingen van het overheidsbeleid, wijzigingen van het ziektekostenstelsel of wijzigingen van wettelijke regelingen van invloed zijn op de premietarieven, de dekking van het Gemeentepakket, de van toepassing zijnde (collectiviteit)kortingen, de collectiviteitstaffels en/of de verzekeringsvoorwaarden. Menzis heeft ook in deze gevallen het recht om met inachtneming van het bepaalde in de verzekeringsvoorwaarden en de Overeenkomst de premietarieven, de dekking van het Gemeentepakket, de van toepassing zijnde (collectiviteit)kortingen, de collectiviteitstaffels en/of de verzekeringsvoorwaarden op een door haar te bepalen datum te wijzigen. Wijzigingen zullen vooraf schriftelijk aan de Gemeente en de Verzekeringnemers kenbaar worden gemaakt.
 8. De Overeenkomst bevat alle eerder gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken tussen Partijen ter zake van de in de Overeenkomst geregelde onderwerpen. Alle eerdere Overeenkomsten tussen Partijen over dezelfde onderwerpen dienen geheel als vervallen te worden beschouwd met ingang van het moment van inwerkingtreding van deze Overeenkomst.
 9. De Overeenkomst prevaleert op het Protocol Administratieve Organisatie (**bijlage 1**) als bedoeld in artikel 2, onderdeel a van de Overeenkomst. Indien het Addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3**) afwijkt van het bepaalde in de Overeenkomst, prevaleert het bepaalde in het Addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3**).
 10. Er vindt periodiek overleg plaats tussen de Gemeente en Menzis.
 11. Op de Overeenkomst is het Nederlands recht van toepassing.
 12. Alle geschillen uit de Overeenkomst, die niet in onderling overleg kunnen worden geregeld, zullen worden voorgelegd aan de rechtbank Gelderland, zittingslocatie Arnhem.

Aldus overeengekomen en opgemaakt op 23 september 2024 te Wageningen.

Datum:.....

Datum:.....

Gemeente Rheden

mevrouw H. Jansen
manager Samenleving

Menzis Zorgverzekeraar N.V.
Menzis N.V.

mevrouw K.M. Bos
directeur Klant en Markt

Bijlagen:

1. Protocol Administratieve Organisatie Gemeentepolis
2. Inhoud Gemeentepakket per 1 januari 2024
3. Addendum gemeente specifieke afspraken
4. Premietabellen 2024

Bijlage 1 Protocol Administratieve Organisatie Gemeentepolis **individuele incasso**

Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
<i>Collectiviteitsnummer</i>	Deelnemers kunnen onder verschillende nummers worden ingeschreven die onderdeel uitmaken van de collectieve zorgverzekering van de betreffende Gemeente die zich onderscheiden door wijze van premieafdracht, inhoud pakketten en toegangseisen.
<i>Borderel</i>	Excellijst per collectiviteitsnummer met vermelding van alle verzekeringnemers van de betreffende maand inclusief de gemeentelijke bijdragen en eventuele correcties op de voorgaande maand(en). Ook wordt per verzekeringnemer het uiteindelijke factuurbedrag weergegeven. De factuurbedragen dienen geclusterd door de Gemeente aan Menzis betaald te worden.
<i>Gemeentelijke Acceptgiro (GA)</i>	De Gemeente houdt <u>vooraf</u> de volledige zorgpremie in op de uitkering en betaalt dit door aan Menzis. De contracten die via deze betaalwijze worden verrekend, zijn in het Addendum gemeente specifieke afspraken (bijlage 3 bij de Overeenkomst) te herkennen aan de toevoeging 'doorbetaling' in de contractnaam.
<i>Prolongatie</i>	Het op een vooraf bepaalde datum vaststellen van het verzekerdenbestand ten behoeve van de premie-inning van de volgende maand. Bijvoorbeeld: prolongatiedatum is 15 oktober: alle mutaties tot de betreffende dag worden verwerkt in de premieprolongatie van de maand november.
<i>BRP</i>	Basisregistratie Personen
<i>SSO</i>	Een schriftelijke overeenkomst tot stabilisatie van schulden zoals bedoeld in artikel 18c, lid 2, onderdeel d van de Zvw (schuldstabilisatie overeenkomst).
<i>VER</i>	Verzekering Eigen Risico
<i>Zvw</i>	Zorgverzekeringswet

1. Inleiding

Dit Protocol administratieve organisatie maakt onlosmakelijk deel uit van de Overeenkomst Gemeentepolis. Het protocol heeft betrekking op de variabelen (met uitzondering van de RUB) die zijn vastgelegd in het Addendum gemeente specifieke afspraken (**bijlage 3 bij de Overeenkomst**).

Menzis heeft de Gemeente een Excel-format ter beschikking gesteld. Een voorbeeld van dit format is als bijlage in dit Protocol administratieve organisatie gevoegd. Alle communicatie met betrekking tot aanmelding, afmelding en mutaties van Deelnemers wordt door de Gemeente met behulp van het Excel-format via de beveiligde omgeving Sharefile aan Menzis doorgegeven. Belangrijk hierbij is dat de gemeente op het moment van het versturen van een Sharefile bestand, op hetzelfde moment ook een e-mailbericht stuurt naar gemeenten@menzis.nl zodat de afdeling Polis weet dat er een bestand in Sharefile klaar staat om in behandeling te nemen. Ook alle communicatie vanuit Menzis naar de Gemeente met betrekking tot verzekerdengegevens loopt via de beveiligde omgeving Sharefile.

2. Aanmelden voor deelname aan de Gemeentepolis

2.1 Aanvrager is reeds verzekerd bij Menzis

Deelnemers die reeds verzekerd zijn bij Menzis kunnen zich via www.gezondverzekerd.nl aanmelden voor de Gemeentepolis en gedurende het jaar deelnemen. De Gemeente beoordeelt te allen tijde zelf of deelname van de verzekerde is toegestaan conform de gestelde inkomens- en/of vermogensnormen.

Daarnaast heeft de Gemeente zelf ook de mogelijkheid om een uitkeringsgerechtigde, die reeds bij Menzis verzekerd is, aan te melden via het door Menzis ter beschikking gestelde Excel-format (zie bijlage in dit Protocol).

2.2 Aanvrager wisselt van zorgverzekeraar gedurende het jaar

Indien men elders is verzekerd, is het toetreden tot de Gemeentepolis tussentijds (dus gedurende het kalenderjaar) mogelijk:

- Indien men in het buitenland heeft gewoond en in Nederland gaat wonen.
- Indien men verzekeringsplichtig is en nu niet verzekerd is.
- Indien men 18 is geworden en niet meer meeverzekerd kan zijn met zijn/haar ouders.
- Indien men in het buitenland woont en belasting in Nederland betaalt.
- Indien men militair was en uit dienst treedt.
- In verband met echtscheiding.
- Bij beëindiging van een collectief (bijvoorbeeld na ontslag).
- Indien men is verhuisd en in de vorige woongemeente ook een collectieve zorgverzekering via de gemeente had.

Daarnaast kunnen verzekerden die bij een andere verzekeraar verzekerd zijn, tussentijds (dus vóór 1 januari van het komend jaar) alleen overstappen indien:

- binnen een maand voor de aanmelding een ander collectief beëindigd is; of
- de 'oude' verzekeraar toestemming geeft aan de verzekerde om zich bij een andere maatschappij te verzekeren.

Indien de verzekerde nog niet bekend is bij Menzis, vindt de aanmelding online plaats met behulp van www.gezondverzekerd.nl of telefonisch via de Overstapcoach.

Indien de verzekerde een premieachterstand heeft bij de vorige verzekeraar zal Menzis de aanvraag niet accepteren. De verzekerde zal hiervan door Menzis per mail of brief op de hoogte worden gebracht.

2.3 Aanvrager wisselt van zorgverzekeraar tijdens de eindejaar periode (per 1 januari van het komende jaar)

Indien de verzekerde nog niet bekend is bij Menzis, vindt de aanmelding online plaats met behulp van www.gezondverzekerd.nl of telefonisch via de Overstapcoach.

Indien de verzekerde een premieachterstand heeft bij de vorige verzekeraar wordt de aanvraag door Menzis niet geaccepteerd. De verzekerde zal hiervan door Menzis per mail of brief op de hoogte worden gebracht.

Indien de verzekerde voor 1 januari opzegt heeft deze de gelegenheid om zich tot 1 februari alsnog per 1 januari met terugwerkende kracht elders aan te melden.

2.4 Aanmelden en afmelden voor Verzekeren Eigen Risico (VER)

2.4.1 Aanmelden VER alleen per 1 januari

Het product Verzekeren Eigen Risico is een verzekering. Dat betekent dat in de periode dat er premie wordt betaald, het eigen risico op gemaakte zorgkosten wordt verrekend met deze verzekering. Is er in de periode, dat er door de verzekerde zorgkosten worden gemaakt, geen VER afgesloten, dan komen de zorgkosten voor het eigen risico voor rekening van de verzekerde. Om deze reden wordt een verzekerde voor het product VER gedurende het jaar niet aangemeld of afgemeld. Inschrijving of afmelding op VER kan alleen per 1 januari. Wijzigingen kunnen worden doorgegeven tot en met 31 januari en gaan dan in met terugwerkende kracht per 1 januari van het betreffende kalenderjaar.

Het is wel mogelijk om de verzekerde gedurende het jaar aan te melden voor een Gemeentepolis met VER, waarbij door Menzis een toekomstmutatie wordt gemaakt voor inschrijving op VER per 1 januari van het volgende kalenderjaar.

2.4.2 Uitzondering op aanmelden per 1 januari

Er bestaan twee doelgroepen waarbij tussentijds aanmelden voor VER is toegestaan:

- Verzekerden uit het buitenland, statushouders en verzekerden uit detentie waarbij de basisverzekering op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw) gedurende het lopende kalenderjaar ingaat. Deze verzekerden hebben dan vanaf de ingangsdatum recht op deelname aan de Gemeentepolis met VER.
- Kinderen die de leeftijd van 18 jaar bereiken en om die reden van de polis van de ouders worden afgeschreven. Het afsluiten van VER is alleen mogelijk wanneer deze kinderen aansluitend deel mogen nemen aan de Gemeentepolis gedurende het jaar.

2.4.3 Afmelden voor VER gedurende het jaar

Alleen in de volgende situaties is het mogelijk om de verzekerde gedurende het jaar af te melden voor een Gemeentepolis met Verzekering Eigen Risico:

- Emigratie;
- Overlijden;
- Verhuizing naar andere Gemeente;
- Detentie.

3. Wijze van premieafdracht

In het Addendum gemeente specifieke afspraken (bijlage 3 bij de Overeenkomst) worden de verschillende contracten met de daarbij horende wijze van premieafdracht vastgelegd. De varianten Collectieve Incasso en Gemeentelijke Acceptatie kunnen niet binnen een Gemeentepolis worden gecombineerd.

3.1 Individuele betaling

De betaling van de verschuldigde premie van Deelnemers verloopt via individuele betaling. De verschuldigde premie wordt maandelijks vooraf bij de verzekeringnemer in rekening gebracht. De gemeente ontvangt maandelijks een Borderel als er sprake is van een gemeentelijke bijdrage.

3.2 Gemeentelijke Acceptgiro (doorbetaling)

De Gemeente heeft de mogelijkheid tot vóóraf inhouden en doorbetalen van de premie op de uitkering. De Gemeente bepaalt welke Deelnemers worden aangemeld voor betaling door de Gemeente. De deelname aan de collectiviteit start per de eerste van de eerstvolgende maand.

Als op aangeven van de Gemeente een Deelnemer recht heeft op een Gemeentepolis met als betaalwijze Gemeente Acceptgiro, ontvangt betrokken Deelnemer maandelijks van Menzis de Gemeentelijke acceptgiro waarin wordt vermeld dat de Gemeente de premie op de uitkering inhoudt en doorbetaalt aan Menzis. Bij deze herinnering worden geen Incasso Kosten Accept Giro (IKAG) in rekening gebracht.

Als het de Gemeente niet lukt om de premie in te houden op de uitkering moet de Deelnemer die premie zelf betalen en stuurt Menzis een herinnering. Bij deze herinnering worden geen Incasso Kosten Accept Giro (IKAG) in rekening gebracht. Als de zorgpremie vaker dan 3 keer niet kan worden ingehouden en doorbetaald, wordt de Deelnemer, in overleg met de Gemeente, overgezet naar individuele betaling en ontvangt de Deelnemer een acceptgiro.

De Gemeente ontvangt van Menzis maandelijks een Deelnemerslijst (verzekerdenoverzicht) en een overzicht met de te betalen Gemeentelijke bijdragen (Borderel). De Gemeente controleert maandelijks het verzekerdenoverzicht en de Borderel en geeft eventuele verschillen met hun administratie door aan Menzis. Het bestand van de Gemeente is daarbij leidend. Menzis verwerkt de correcties binnen 5 werkdagen en maakt deze aan de Gemeente kenbaar.

4. Betalingsachterstand zorgpremie

Bij het niet voldoen van de verschuldigde premiebetalingen en overige vorderingen door de Gemeente hanteert Menzis zijn reguliere incassoprocedure. Deze start na 90 dagen. Dit traject bestaat uit een herinnering, een aanmaning inclusief sommatie, en de laatste stap bestaat uit een deurwaardersoverdracht. Informatie over de hoogte van premieschulden van Deelnemers is beschikbaar via Menzis. Deze stuurt de Gemeente (twee)maandelijks een betalingsachterstandenlijst. Deze lijst bevat o.a. een overzicht van Deelnemers die op grond van de wettelijke regeling betalingsachterstand zorgpremie de tweemaandsbrief en de viermaandsbrief hebben ontvangen voor de verschuldigde premie. De Gemeente kan mede op basis van deze vroegsignalering informatie besluiten om in te houden op de uitkering of schuldhelpverlening aan te bieden.

Het niet geheel of gedeeltelijk voldoen van de verschuldigde premie leidt niet tot een royement uit de Menzis Basisverzekering. Zodra de betalingsachterstand een hoogte van zes maandpremies heeft bereikt, wordt de verzekerde aangemeld bij het CAK voor de bestuursrechtelijke premieheffing (bronheffing). Deelname aan de Gemeentepolis eindigt dan per ingangsdatum van de bronheffing. Hierdoor vervalt de korting voor de verzekerde op de reguliere zorgverzekering en wordt de aanvullende verzekering en/of tandverzekering geroyeerd. De aanvullende verzekering kan opnieuw aangevraagd worden indien in samenwerking met de Gemeente de uitstroomberegeling voor bijstandsgerechtigden (RUB) tot stand is gekomen of de volledige schuld is voldaan. Indien er sprake is van het laatst genoemde, kan de aanvullende verzekering(en) pas ingaan per 1 januari volgend op de datum waarop de schuld is voldaan.

4.1 Betalingsregeling

4.1.1 Betalingsregeling individueel verzekerden

Gespreid betalen voor zowel de zorgpremie als het verplicht eigen risico als ook eventueel van toepassing zijnde eigen bijdragen, is alleen mogelijk via een betalingsregeling. Dit is alleen mogelijk voor individueel verzekerden. Zolang een vordering nog niet automatisch is geïncasseerd, kan een verzekerde een betalingsregeling aanvragen. De verzekerde die een betalingsregeling treft, krijgt hiervan per brief een bevestiging.

4.1.2 Schuld Stabilisatie overeenkomst (SSO)

Een SSO is gecreëerd voor die situaties waarbij premieachterstanden niet meer door verzekerden betaald kunnen worden, ook niet in termijnen. De verzekerde kan de SSO afsluiten waarbij, na goedkeuring door Menzis, de achterstand direct wordt gestabiliseerd. De openstaande vorderingen worden niet meer verhoogd met incassokosten. De verzekeringnemer wordt, zolang de SSO van kracht is, niet (opnieuw) aangemeld bij het CAK.

Bij de overeenkomst gelden de volgende afspraken:

1. Verzekeringnemer moet binnen 6 weken weer maandelijks de verschuldigde maandpremie betalen;
2. Binnen 8 maanden moet er een schuldsaneringsplan zijn, zoals omschreven in de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP);
3. De zorgverzekeraar dient zich tijdens de SSO aan de volgende afspraken te houden:
 - a) Er mogen door de zorgverzekeraar geen incassokosten in rekening worden gebracht;
 - b) De zorgverzekeraar blijft herinneringen, aanmaningen en sommaties versturen;
 - c) Er worden geen premieachterstanden overgedragen aan deurwaarders;
 - d) Deurwaarders kunnen wel doorgaan met hun incassoactiviteiten voor eerder overgedragen vorderingen, maar mogen daarvan geen kosten in rekening brengen bij verzekeringnemers;
 - e) Een rechterlijke uitspraak naar aanleiding van een eerder verstuurde dagvaarding, wordt pas uitgevoerd na beëindiging van de SSO, als er geen saneringsregeling overeengekomen wordt.

5. Afmeldingen en mutaties

Mutaties binnen de contractnummers van de Gemeente vinden plaats ten gevolge van wijziging van de betaalwijze (Individuele betaling/Gemeentelijke Acceptgiro), dan wel ten gevolge van een wijziging in het recht op deelname aan de Gemeentepolis (hoofdstuk 4 Overeenkomst Gemeentepolis). De Gemeente voert deze bestandscontrole uit.

Als er sprake is van een afmelding omdat de Deelnemer geen recht meer heeft op deelname aan de Gemeentepolis dan worden de betreffende verzekerden overgezet naar de Menzis Basisverzekering. Deze verzekerden krijgen daarnaast de reguliere aanvullende verzekering en tandartsverzekering zonder Gemeentepakket en zonder gemeentelijke bijdragen.

Alle afmeldingen en mutaties die tijdig (minimaal 5 werkdagen) vóór de maandelijkse prolongatie worden aangeleverd, worden door Menzis vóór de prolongatie (rond de 20^e van de maand) verwerkt. Voor de volledigheid stemt Menzis aan het begin van het jaar eenmalig alle prolongatiedata met de Gemeente af.

5.1 Gevolgen afmeldingen en mutaties voor contracten op basis van individuele betaling

Bij een afmelding binnen 40 dagen na de einddatum recht op deelname aan de Gemeentepolis eindigt de deelname aan de Gemeentepolis per de 1^e van de maand voorafgaand aan de einddatum van de uitkering.

Bij een afmelding na 40 dagen na de einddatum recht op deelname aan de Gemeentepolis eindigt de deelname aan de Gemeentepolis per de 1^e van de meest recent geïncasseerde maand.

Mutaties die worden doorgegeven binnen de huidige deelname aan de Gemeentepolis worden na datum ontvangst wijziging per de eerste van de volgende maand verwerkt.

5.2 Gevolgen afmeldingen en mutaties voor contracten op basis van Gemeentelijke Acceptgiro

De afmelding of mutatie voor de collectiviteit met als betaalwijze Gemeentelijke Acceptgiro geschiedt vóór de maandelijkse prolongatie bij Menzis. Dit om achterstanden in de betaling van de verschuldigde premie door de verzekerde te voorkomen. Bij een tijdige afmelding of mutatie (minimaal 5 werkdagen voor prolongatiedatum), eindigt of wijzigt de deelname aan de Gemeentepolis op de eerste dag van de volgende maand.

Indien de afmelding of mutatie na de meest recente prolongatiedatum binnenkomt en met terugwerkende kracht wordt doorgegeven, wordt de aanpassing altijd per de eerste van de volgende maand na datum ontvangst verwerkt.

Bij een achterstand van 6 maandpremies wordt de verzekerde overgedragen aan het CAK, zie paragraaf 4 Betalingsachterstand zorgpremie).

6. Afspraken bij afmelden voor deelname

6.1 Emigratie

Menzis ontvangt automatisch via BRP deze beëindiging/wijziging op de polis. Menzis verwerkt de mutatie zonder tussenkomst van de Gemeente. De Gemeente heeft de verantwoordelijkheid BRP actueel te houden.

6.2 Detentie

Menzis ontvangt van Deelnemer de ministeriële verklaring om de verzekering op te schorten. De Gemeente geeft een instructie aan consulenten om Deelnemers hierop te wijzen. Controle vindt achteraf plaats door de Gemeente via de Borderel en/of het verzekerdenoverzicht.

6.3 Einde detentie

De verzekerde dient een bewijs van beëindiging van detentie te overleggen aan Menzis. De verzekerde wordt dan ingeschreven op de Menzis Basisverzekering en dient zich via gezondverzekerd.nl aan te melden om weer deel te kunnen nemen aan de Gemeentepolis.

6.4 Verhuizing

Menzis ontvangt automatisch via BRP een bericht van verhuizing. Indien er sprake is van verhuizing buiten de Gemeente, eindigt de deelname aan de Gemeentepolis. De Gemeente controleert zelf de Borderel en/of verzekerdenoverzicht op verhuizingen. Deze mutaties worden door de Gemeente zo snel mogelijk, maar minimaal eens per jaar doorgegeven.

6.5 18-jarigen

Menzis doet een maand voorafgaand aan de maand waarin verzekerde 18 jaar wordt, aan de Deelnemer (hoofdverzekerde) een vooraankondiging van het feit dat zijn/haar kind 18 jaar wordt en het kind zelf verplicht is een zorgverzekering af te sluiten. Kinderen die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt worden automatisch aangemeld voor de Menzis Basisverzekering indien zij zelf niet aangeven op welk product zij willen worden ingeschreven.

6.6 Sterfte

Menzis ontvangt automatisch via BRP een bericht van overlijden. Menzis verwerkt de mutatie zonder tussenkomst van de Gemeente. De Gemeente heeft de verantwoordelijkheid BRP actueel te houden.

6.7 Overige wijzigingen

Overige wijzigingen, zoals echtscheiding, kunnen per e-mail (gemeenten@menzis.nl) of telefoon (088-222 48 48) worden doorgegeven.

7. Voorlichting aan medewerkers

De Gemeente en Menzis zijn verantwoordelijk voor het tijdig en correct informeren van de eigen medewerkers over wijzigingen in de Overeenkomst en het Protocol administratieve organisatie.

8. Overige situaties

Voor situaties die niet in dit protocol beschreven zijn, kunt u contact opnemen met de afdeling Polis, te bereiken via het e-mailadres gemeenten@menzis.nl of via het telefoonnummer 088-222 48 48.

CONCEPT

Bijlage Mutatielijst

Cliëntgegevens			Aantal								
Cliëntnr.	BSN	Productcode	Collectiviteitsnummer	Begindatum	Einddatum	Reden beëindiging	Naam	Adres	Postcode	Plaats	Geb.datum

Dit addendum wordt jaarlijks opgesteld en maakt onderdeel uit van de Collectieve Overeenkomst Garantpolis. Hierbij sturen we je een overzicht van de afspraken die we maken voor 2025. Onderstaande is gebaseerd op het addendum 2024. Als je wijzigingen wenst, kun je dat voor 15 september 2024 aan ons doorgeven. Vóór 1 oktober 2024 hebben we een getekend addendum nodig om voor 2025 jullie gegevens goed in te kunnen richten.

Naam gemeente: Gemeente Rheden

Inhoud Contract inclusief korting

LET OP! Kinderen tot 18 jaar komen altijd kosteloos op de Garant TandVerzorgd 750. Dit geldt niet in combinatie met Basis Voordelig.

product	kortingspercentage	44814	62077							
GarantVerzorgd 1	9%	x								
GarantVerzorgd 2	9%	x								
GarantVerzorgd 3	9%	x								
GarantTandVerzorgd 250	9%	x								
GarantTandVerzorgd 500	9%	x								
GarantTandVerzorgd 750	9%	x								
Tand Prothese pakket	9%	x								
Menzis Basis	0%	x								
Menzis Basis Voordelig	0%		x							
GarantAanvullend	9%		x							
Percentage inkomensgrens		120%	120%							
Nummer wordt getoond op Gezondverzekerd.nl		ja	ja							
Vermogensgrens van toepassing		ja	ja							
Inkomensgrens inclusief of exclusief vakantiegeld		Exclusief	Exclusief							

Naam contracten inclusief percentage inkomensgrens

44814 Gemeente Rheden 120%

62077 Gemeente Rheden Basis Voordelig

Premiebijdragen vanuit de gemeente

Garantopslag: GarantVerzorgd 1 en 2 € 10,54. Voor GarantVerzorgd 3 is dit € 13,04.

	44814	62077								
GarantVerzorgd 1	7,50									
GarantVerzorgd 2	11,00									
GarantVerzorgd 3	16,34									
GarantTandVerzorgd 250	-									
GarantTandVerzorgd 500	-									
GarantTandVerzorgd 750	-									
Tand Prothese pakket	-									
Menzis Basis	-									
Menzis Basis Voordelig		-								
GarantAanvullend		3,50								
maximale bijdrage	16,34	3,50	-	-	-	-	-	-	-	-

Opmerkingen

De bijdrage voor de Garantpolissen is gebaseerd op de Garantopslag premies 2025, tenzij hieronder anders aangegeven.

Verdeling kan nog wijzigen na bekendmaking van alle premies 2025.

- Bijdrage: GarantAanvullend bedraagt € 3,50, GarantVerzorgd 1 € 7,50, GarantVerzorgd 2 € 11,00 en voor GarantVerzorgd 3 € 16,34
- In afwijking van artikel 7 lid 7 van de Overeenkomst Gemeentepolis versie 2025 zal de Gemeente de hoogte van de bijdrage door de Gemeentepolis en, indien van toepassing, in de premie van de Verzekering Eigen Risico vaststellen uiterlijk 30 november 2024 en aan Menzis doorgeven. Het overige in artikel 7 lid 7 van de Overeenkomst bepaalde blijft onverkort gelden.

-
-

Voor akkoord

Plaats hieronder de datum, gegevens en de handtekening van de tekeningsbevoegde en stuur dit addendum vóór 1 oktober van dit jaar naar:

sales.gemeenten@menzis.nl

Datum:

Functie tekeningsbevoegde:

Naam tekeningsbevoegde:

Handtekening tekeningsbevoegde:

B en W-voorstel

portefeuillehouder
R. ter Hoeven

Begrotingsprogramma
Samenleving

Draagt bij aan Global Goal(s)
 4 Kwaliteitsonderwijs

b en w-vergadering

Agendapunt

bijlage(n)

- Aanbiedingsbrief
- Bestuursverslag 2023

rol raad

Ter kennisneming

onderwerp

Bestuursverslag (jaarverslag) 2023 scholengroep Veluwezoom

INHOUD VOORSTEL

- Ter kennisgeving aannemen van de jaarrekening en bestuursverslag 2023.
- De jaarrekening en bestuursverslag 2023 aanbieden aan de raad ter kennisgeving.

1 Wat is de aanleiding?

In gemeente Rheden is het openbaar onderwijs sinds 2006 verzelfstandigd; de gemeente is geen schoolbestuurder meer. In statuten en werkafspraken is vastgesteld dat de raad van toezicht van de Stichting de bevoegdheid heeft de begroting en het jaarverslag goed te keuren. De Inspectie van het onderwijs houdt toezicht op de rechtmatigheid en de verantwoording van de inzet van middelen. De rol van de raad is te bewaken dat de er voldoende (en goed) openbaar onderwijs is in de gemeente. Daarom ontvangt zij jaarlijks de vastgestelde begroting en het bestuursverslag ter kennisname.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Wet op het primair onderwijs
- Regeling jaarverslag primair onderwijs
- Raadsbesluit van 25 april 2006 inzake verzelfstandiging openbaar onderwijs gemeente Rheden
- Raadsbesluit d.d. 24 april 2018 inzake Statutenwijziging Stichting Scholengroep Veluwezoom
- Werkafspraken gemeente Rheden en de Stichting Scholengroep Veluwezoom, ondertekend d.d. 24 mei 2018.

3 Wat willen wij bereiken?

Uw raad heeft besloten om het openbaar onderwijs te verzelfstandigen. In het toenmalige raadsbesluit werden o.a. de volgende gewenste effecten van een verzelfstandigd openbaar onderwijs opgenomen:

- Betrokken en zelfstandig is;
- Op ruime afstand van de gemeenteraad is geplaatst;
- Geen structurele extra middelen vergt als gevolg van de doorbetalingsregeling.

Samengevat

Samenvattend valt op te merken dat de financiële positie van Scholengroep Veluwezoom gezond is. In de begroting 2023 is op basis van een eerder gemaakte prognose uitgegaan van een resultaat van € -400.000. Het uiteindelijke resultaat voor 2023 valt positief uit en bedraagt € 287.263. Dit positieve resultaat ontstaat door de extra middelen die toegekend zijn vanuit het Nationaal Plan Onderwijs (hierna NPO). Deze middelen zijn vrij te besteden tot uiterlijk 2025. Daarnaast zijn de rijksmiddelen hoger dan begroot.

In het bestuursverslag is onder andere aandacht voor de nieuwe koers 'Ikjiwij nieuwsgierig naar vandaag en morgen', onderwijsresultaten, en de kwaliteitsontwikkeling. Naast inzicht in HR zaken, huisvesting en het financieel beleid. Bijvoorbeeld de meerjarenexploitatie, risicobeheersing, en een rapportage van het toezichthoudend orgaan.

Leerlingaantallen

Het totaal aantal leerlingen binnen de Scholengroep wordt tegenwoordig op 1 februari gemeten. Op 1 februari waren er 17 leerlingen minder dan 1 februari 2022. De verwachting is dat dit aantal groeit naar 1.850 in 2027.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Het College van Bestuur en Raad van Toezicht (RvT) van stichting Scholengroep Veluwezoom voert, n.a.v. het jaarverslag, minimaal één keer per jaar bestuurlijk overleg met de portefeuillehouder Onderwijs en (een deel van) de gemeenteraad, in de vorm van een rondetafelgesprek. In dit overleg worden o.a. het bestuursverslag (jaarverslag), de meerjarenbegroting en de ontwikkeling van leerlingenaantallen besproken. Dit gesprek wordt gepland in februari 2025.

5 Wat gaat het kosten?

Voor het jaar 2023 betekent het positieve resultaat dat er van gemeentewege geen bijdrage verstrekt hoeft te worden om de bedrijfsvoering van het openbaar onderwijs uit te kunnen voeren. Tevens voor de komende jaren wordt verwacht dat het schoolbestuur haar taken binnen de beschikbare middelen kan uitvoeren. We hebben dan ook geen bijdrage in de huidige en komende begrotingen meegenomen.

6 Wat zijn de risico's?

Hoewel de gemeente Rheden geen primaire financiële aansprakelijkheid voor de Scholengroep Veluwezoom meer heeft, heeft de gemeente wel een instandhoudingverplichting van het primair onderwijs. Mocht het schoolbestuur haar werkzaamheden beëindigen (bv. door faillissement) dan is het de wettelijke plicht van het gemeentebestuur om te voorzien in voldoende algemeen toegankelijk onderwijs. Gelet op de financiële situatie van de stichting Scholengroep Veluwezoom wordt deze kans erg klein geacht.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het bestuursverslag (jaarrekening) 2023 is door het College van Bestuur vastgesteld op 5 juni 2024 en behandeld door de raad van toezicht op 4 juni 2024. Het document is voorzien van een accountantsverklaring en is ingediend bij het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW). Het document dient tevens als verantwoordingsdocument voor Medezeggenschapsraad (GMR).

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Het bestuursverslag (jaarrekening) 2023 staat op de website van de Scholengroep Veluwezoom.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Het bestuursverslag (jaarrekening) 2023 is de evaluatie van het boekjaar 2023.

Velp,

Aan de gemeenteraad van de gemeente Rheden
Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

Bezoekadres:
Doesburgsedijk 7, 6953 AK Dieren
Postadres:
Postbus 5, 6950 AA Dieren

026 497 93 33
info@scholengroepveluwezoom.nl
www.scholengroepveluwezoom.nl
KvK 09161451

datum
18-6-2024

behandeld door
Mia Jansen

onderwerp
Rapport inzake het financieel jaarverslag
2023

Geachte raad,

Hierbij zend ik u het rapport inzake de jaarrekening 2023 inclusief controleverklaring accountant. Dit document staat ook op onze website.

Mocht u nadere vragen hebben, dan kunt u met mij contact opnemen.

Met vriendelijke groet.

J.E.M. Bruggeman,
Voorzitter College van Bestuur

Bestuursverslag (jaarverslag)

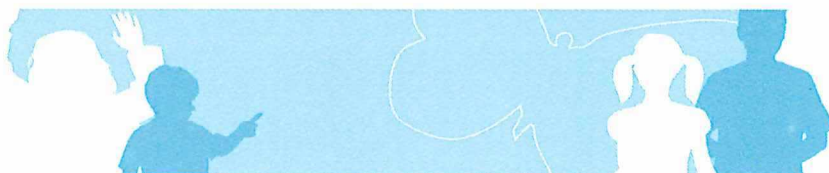
**behorende bij
Financieel jaarverslag 2023**

Scholengroep Veluwezoom

Stichting voor openbaar primair onderwijs

Behandeling in de Raad van Toezicht dd. 4 juni 2024
Ter vaststelling door het College van Bestuur dd. 5 juni 2024

Inhoudsopgave

1	Aanbieding	3
2	Bestuursverslag	5
2.1	Juridische structuur	6
2.1.2.	Kernactiviteiten	9
2.1.3	Het basisonderwijs van Scholengroep Veluwezoom, strategische visie 2023-2027	11
2.2	Verslag van de agenda 2023	11
2.2.1.	Onderwijs en kwaliteit	11
2.2.2.	Mooie resultaten en hoge verwachtingen	14
2.2.3.	Kwaliteitsontwikkeling	15
2.2.4.	Veiligheidsmonitor en sociale veiligheid	16
2.2.5.	Passend Wijs	17
2.2.6.	Onderwijsachterstandsmiddelen	18
2.2.7.	Besteding Nationaal Programma Onderwijs	18
3.	Ontwikkelingen HR	18
4.	Huisvesting en IHP	23
5.	Belangrijkste kenmerken van het gevoerde financiële beleid	24
5.1.	Financiën op balansdatum	25
5.2.	Gang van zaken gedurende het verslagjaar	27
6.	Continuïteitsparagraaf	30
6.1.	Ontwikkeling leerlingenaantallen en marktaandeel	30
6.2.	Meerjarenexploitatie	31
6.3.	Meerjarenbalans	33
6.4.	Overzicht personele bezetting 2023	36
6.5.	Risicobeheersingssysteem	36
6.5.1.	Belangrijkste risico's en onzekerheden	37
6.5.2.	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	38
6.5.3.	Treasuryverslag 2023	38
7.	Wat staat voor 2024 op onze agenda	39
7.1.	De werkagenda op de verschillende domeinen in 2024	39
8.	Rapportage toezichthoudend orgaan	40

1. Aanbieding

Jaarlijks werken wij binnen de Scholengroep Veluwezoom met enthousiasme en bezieling aan goed onderwijs. We geven handen en voeten aan onze missie "Ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen". We realiseren mooie resultaten en zien hoge verwachtingen als een krachtige insteek in het professioneel handelen.

In de loop van 2023 is deze missie vastgesteld. Samen met onze stakeholders leerlingen, ouders, medewerkers, politiek, voortgezet onderwijs, kinderopvang, bibliotheek, passend onderwijs en sportbedrijf hebben we de nieuwe koers bepaald.

We houden vast aan IKJIIWIJ, het is een inspirerende vertaling van het openbaar onderwijs, het versterkt de samenwerking binnen de organisatie en geeft invulling aan een belangrijke competentie voor nu en in de toekomst: samenwerken. Ikjijwij zit in ons DNA en is de leefwijze van onze openbare organisatie. In het hart van ons onderwijs zetten wij Nieuwsgierigheid als motor voor het leren en het samen leven. Het accent van de koers 2023-2027 leggen we bij Vandaag en Morgen. Want als we continue ons onderwijs willen versterken zetten we vandaag en morgen de eerste stap.

Naast de doelen die we gesteld hebben werken we de komende jaren op een aantal ontwikkellijnen samen. Hoofdstuk 3 is geordend volgens de ontwikkellijnen. Kort beschrijven we daar al wat in 2023 op die ontwikkellijnen is gerealiseerd.

Vervolgens gaan we de diepte in op de onderdelen Onderwijs & Kwaliteit, HRM en de financiële zaken van 2023.

Ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen

Nieuwsgierigheid is een motor voor het leren en ontwikkelen. Als je nieuwsgierig bent heb je een open blik, ben je benieuwd naar de ander, naar hoe het zit, wat de volgende stap kan zijn. Vind je de energie en lef om het nog eens te proberen, om op zoek te gaan naar jouw plek in de wereld. Nieuwsgierig naar jezelf, naar je talenten, naar wat jij bij kan dragen. 'Ikjijwij, nieuwsgierig naar de toekomst' is een brede voorbereiding op de volgende stap.

Kennis om verder te bouwen, samenwerken, jezelf leren kennen en natuurlijk mooie opbrengsten op taal en rekenen zijn bouwstenen van het onderwijs op de scholen. Met in de kern Nieuwsgierigheid. In ons onderwijs werken wij samen met leerlingen en ouders om alle leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun rol in de toekomst.

Naast de weergave van de organisatieontwikkelingen bestaat het rapport uit een balans per 31 december 2023 en een exploitatierekening over boekjaar 2023, welke beide zijn voorzien van de nodige specificaties en toelichtingen.

Het rapport inzake de jaarrekening maakt onderdeel uit van het jaarverslag en dient als verantwoordingsdocument van de voorzitter van het College van Bestuur voor Raad van Toezicht, onze stakeholders zoals de GMR, gemeenten en het ministerie van O&W. Dit bestuursjaarverslag wordt voorzien van een accountantsverklaring ingediend bij het ministerie.

In de kaders in dit bestuursjaarverslag wordt kort aangegeven waar de verschillende scholen in 2023 aan hebben gewerkt. Zo is zichtbaar hoe de scholen inhoud geven aan onze missie. Scholen maken ook een schooljaarverslag, waarmee zij bestuur en medezeggenschap in de school kunnen meenemen in hun ontwikkeling.

Op onze website www.scholengroepveluwezoom.nl vindt u meer informatie over onze organisatie, het koersplan én de individuele scholen.

Hannelore Bruggeman
Voorzitter College van Bestuur
Scholengroep Veluwezoom

Highlights 2023

Alle scholen hebben onder de nieuwe koers van de stichting een Ambitieplan gemaakt voor de komende vier jaren. In deze katern geven we weer waar de speerpunten van de scholen in 2023 lagen, zodat een goed beeld ontstaat hoe wij werken aan sterk onderwijs.

Lees verspreid in dit jaarverslag een impressie van highlights uit 2023.

Op Kindcentrum Robin doe je ertoe!

Op ons kindcentrum laten we leerlingen ervaren dat ze ertoe doen en van waarde zijn! Dit doen we door onze leerlingen een stevige basis mee te geven en ons te focussen op de basisvaardigheden. Naast de basisvaardigheden besteden wij veel tijd aan de brede ontwikkeling van onze leerlingen en bieden we ze een verrijkingsaanbod tijdens onze rijke schooldag. Tijdens de rijke schooldag gaan de leerlingen van de groepen 3 t/m 8 tot 15.30 uur naar school en krijgen ze les van verschillende bedrijven uit de buurt. Deze bedrijven verzorgen een aanbod rond de volgende thema's: muziek, cultuur, gezondheid, beweging en sociaal-emotionele vorming.

De Expeditie - Dieren

Betekenisvol onderwijs heeft in 2023 centraal gestaan. Kinderen weten waarom ze iets leren en wat ze ermee kunnen in hun leven.

Door het geven van geïntegreerde lessen binnen de zaakvakken (wereldoriëntatie) en het taalonderwijs leren de kinderen verbanden te leggen en wordt leren interessanter en betekenisvol. We halen de wereld de school in en gaan met de school de wereld in. Wij zijn dan ook vaak buiten het leslokaal te vinden. Buiten het leslokaal geven we betekenisvol onderwijs en streven we naar continue ontwikkeling binnen het team.

2. Bestuursverslag

2.1. Juridische structuur

Scholengroep Veluwezoom is een onderwijsorganisatie voor openbaar onderwijs in de gemeenten Rheden en Rozendaal. 10 basisscholen, waarvan 1 speciale basisschool vormen samen de stichting.

Het Openbaar Onderwijs in de gemeente Rheden is verzelfstandigd met ingang van 1 augustus 2006. Vanaf dat moment is de stichting voor openbaar primair onderwijs opgericht. In het bestuurs- en managementstatuut is uitgewerkt op welke wijze bevoegdheden en verantwoordelijkheden in de organisatie zijn neergelegd. Met ingang van 1 januari 2007 is het openbaar onderwijs van de gemeente Rozendaal verzelfstandigd en is de Dorpschool Rozendaal toegevoegd aan de stichting.

In de jaren 2009 en 2010 is een nieuwe organisatiestructuur ontwikkeld. De Scholengroep Veluwezoom heeft de toezichthoudende en bestuurlijke taken gescheiden. Dit organisatiemodel met een raad van toezicht ging gepaard met een statutenwijziging. De interne besluitvorming is eind 2009 afgerond. In 2011 hebben de gemeenteraden van de gemeenten Rozendaal en Rheden de gewijzigde statuten vastgesteld. Met ingang van 5 juli 2011 is de Raad van Toezicht van kracht geworden.

In verband met de landelijke ontwikkeling van de Governance in het primair onderwijs heeft ook de Scholengroep Veluwezoom haar statuten vernieuwd. Dit proces is in 2018 afgerond.

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad bestaat in 2023 uit twee leden (ouder en leerkracht) van de medezeggenschapsraden van de scholen.

Organisatie, scheiding besturen en toezichthouden

Om tegemoet te komen aan de noodzakelijke scheiding tussen de bestuurlijke en toezichthoudende taken en aan de eis tot slagvaardig besturen is in 2011 de organisatie omgevormd naar een organisatie met een Raad van Toezicht (RvT) en een College van Bestuur. In 2018 zijn de stichtingsstatuten feitelijk hernieuwd.

De organisatie werkt volgens de richtlijnen van code "Goed bestuur".

Binnen de organisatie staan de mission statements van de scholen en de pijlers waaraan gewerkt wordt van waaruit gewerkt (door de schooldirecteur) en op stichtingsniveau wordt bestuurd (door het College van Bestuur) en het toezicht wordt uitgeoefend (door de Raad van Toezicht).

Naast het uitvoeren van de statutair vastgestelde taken zoals goedkeuring verlenen aan de begroting en het vaststellen van de jaarrekening en het benoemen van de accountant etc. besteedt de RvT bij het uitoefenen van het toezicht vooral aandacht aan de doelstelling en de maatschappelijke legitimatie van de stichting. Namens de RvT neemt een lid deel aan de Treasury-commissie. Bij het verwerven van nieuwe leden wordt ervoor gezorgd dat kennis en ervaring op de volgende domeinen aanwezig is: juridisch, onderwijskundig, ondernemen en het maatschappelijk veld.

Daarbij staan de volgende punten centraal:

- o realiseren van de missie, visie en strategisch beleid van de stichting;
- o bewaken van kwaliteit van onderwijsprocessen en -resultaten;
- o bewaken van de continuïteit van de stichting, uitgedrukt in aantallen leerlingen, medewerkers en financiën;
- o het uitoefenen van goed werkgeverschap ten aanzien van de bestuurder;
- o nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de lokale en regionale omgeving;
- o het afleggen van verantwoording.

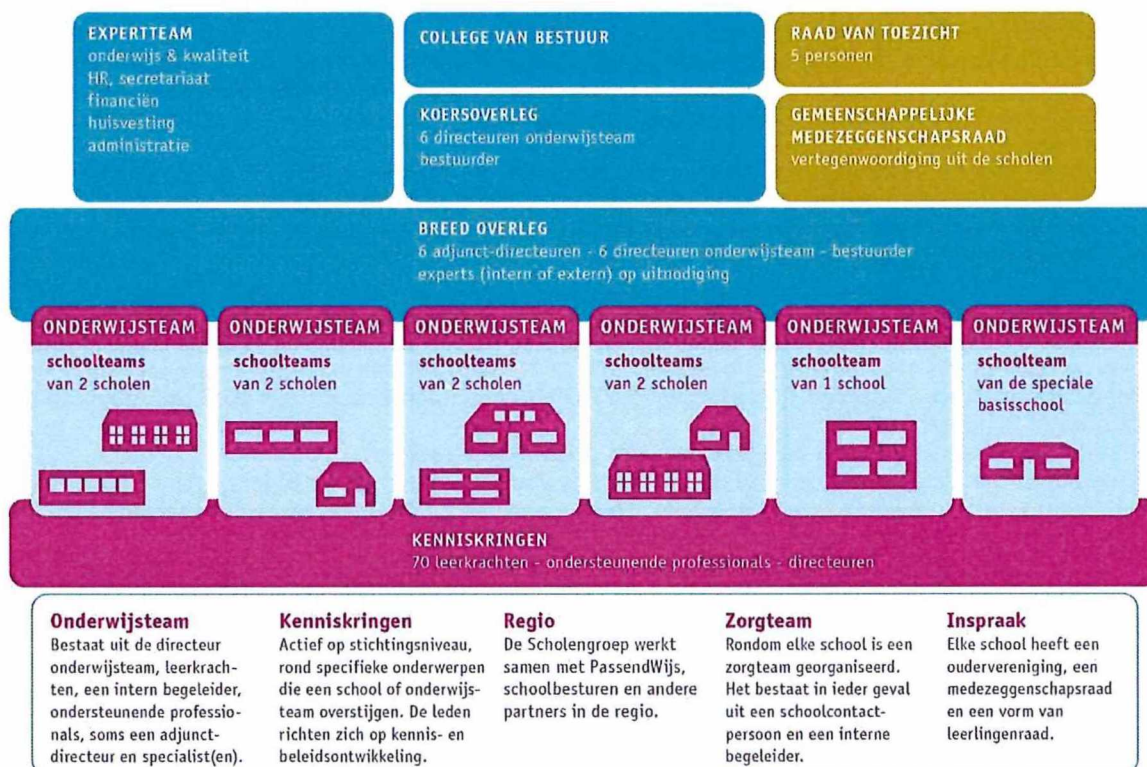
Het College van Bestuur is integraal verantwoordelijk voor de organisatie. Het rapporteert en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. Mw. J.E.M. Bruggeman is voorzitter van het College van Bestuur. Zij wordt ondersteund door een stafbureau: secretariaat, medewerker HRM, senioradviseur HRM en adviseurs Onderwijs en Kwaliteit. Daarnaast is het stafbureau versterkt met een externe controller. Ook werkt de Scholengroep Veluwezoom samen met een extern adviseur inzake huisvesting.

De schooldirecteur is *integraal resultaatverantwoordelijk* voor de aan hem/haar toevertrouwde school/scholen. Hij/zij legt verantwoording af aan het College van Bestuur. De school-gebonden medezeggenschapsraden (MR-en) zijn in 2023 vertegenwoordigd in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

Taak van het College van Bestuur, respectievelijk de schooldirecteur is het informeren, advies/instemming vragen van de GMR/MR over zaken die spelen op algemeen of schoolniveau.

In het jaar 2016 zijn we binnen de Scholengroep Veluwezoom steeds meer gaan werken in onderwijsteams; twee schoolteams vormen in de regel een onderwijsteam. De directeur Onderwijsteam is directeur van de scholen binnen het onderwijsteam. Een van onze scholen is dermate gegroeid in leerlingenaantal en vormt een zelfstandig onderwijsteam. Daarnaast heeft de speciale basisschool ook een eigen directeur. Met deze inrichting wordt de samenwerking binnen de organisatie versterkt waardoor de professionele cultuur sterk is.

Het organogram ziet er als volgt uit:

Ter ondersteuning van het bestuur en management worden diensten ingekocht. Het administratiekantoor Qualiant zorgt voor de salaris- en personeelsadministratie, is verantwoordelijk voor een adequate financiële administratie, geeft ondersteuning op het gebied van formatie en geeft desgewenst adviezen en ondersteuning.

De werkwijze, en verantwoording binnen de organisatie zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten, RvT-reglement, (G)MR-reglement, het bestuur- en managementstatuut en de beschrijving samenwerkingsrelaties. Het bestuur- en managementstatuut en de beschrijving van de samenwerkingsrelaties zijn in 2020 opnieuw ontwikkeld en vastgesteld.

2.1.2. Kernactiviteiten

De Scholengroep Veluwezoom is een onderwijsorganisatie van tien openbare basisscholen. Een van de scholen is een speciale basisschool. Op peildatum 1 februari 2023 vinden 1789 leerlingen dagelijks hun weg naar onze scholen.

Onze openbare identiteit herkent u aan Ikijwij. Ikijwij is de versterker van onze openbare identiteit. *Ik* ben nieuwsgierig, *jij* bent anders, gelukkig maar, *wij* komen samen verder.

Binnen de Scholengroep Veluwezoom heeft iedere school een eigen gezicht en werken zij samen binnen hun onderwijsteam en de stichting. Door de open lerende cultuur, het samenwerken in de onderwijsteams en kenniskringen is de Scholengroep Veluwezoom een netwerkorganisatie geworden. Een directeur onderwijsteam geeft als directeur in principe leiding aan twee scholen.

In onderstaand schema staan de scholen van de Scholengroep Veluwezoom en de resultaatverantwoordelijke directeuren in 2023

School	Brinnr.	Directeur	Plaats
Obs Dorpsschool Rozendaal	04HX	Mw. M. Limpens	Rozendaal
Ods Daalhuizen	13QE	Mw. M. Metzke	Velp
Obs De Kameleon	13XP	Dhr. J. van Assouw (tot 1-8-2023) Mw. V. Bijsters (m.i.v. 1-8-2023)	Velp
Obs Rheder Enk	14EB	Dhr. R. Vleeming	Rheden
Obs De Lappendeken	14GV	Mw. M. Visser	De Steeg
Obs Koningin Emma	14LZ	Mw. M. Visser	Dieren
Obs De Wensvogel (tot 1-8-2023)	15EI	Dhr. R. Vleeming (tot 1-8-2023)	Dieren
Kindcentrum Robin (m.i.v. 1-8-2023)		Mw. M. Limpens (m.i.v. 1-8-2023)	
Kindcentrum LeerRijk (tot 1-8-2023) M.i.v. 1-8-2023 opgegaan in Kindcentrum Robin	15HS	Mw. M. Limpens	Dieren
Obs De Expeditie	15NB	Mevr. V. Bijsters (tot 1-8-2023) Dhr. R. Vleeming (m.i.v. 1-8-2023)	Dieren
Ods Prinses Margriet	15PP	Mevr. V. Bijsters	Spankeren
Sbo 't Sterrenbos	19QL	Dhr. J. van Assouw (tot 1-8-2023) Dhr. H. Boersma (m.i.v. 1-8-2023)	Dieren

Het bestuursbureau is gevestigd aan de Doesburgsedijk 7 te Dieren.

De Lappendeken – De Steeg

Binnen & buiten leren

In het verlengde van onze leerling belofte:
'Iedere dag iets nieuws leren. In de groep, in de school, op het plein of daarbuiten. We spelen, ontdekken en leren'! Omdat leren niet alleen gebeurt in de klas, zetten we in op meer structurele 'buitenlessen' gekoppeld aan ons curriculum.

't Sterrenbos – Dieren

Een belangrijke ontwikkeling voor 't Sterrenbos is een verdere ontwikkeling van de betrokkenheid van ouders op onze school. Dit is een uitdaging omdat veel ouders niet in de buurt van de school wonen en derhalve niet even vanzelfsprekend bij ons binnenlopen. We hebben de subsidie voor de Brugfunctionaris aangevraagd omdat dit ons zal helpen de kloof te overbruggen. In de praktijk stellen we vast dat de visie op opvoeden bij ouders erg kan verschillen van onze visie. In het belang van de leerlingen moeten we proberen hier meer overeenstemming te bereiken. Door de dialoog met elkaar aan te gaan denken we grote stappen te kunnen zetten in de goede richting.

Koningin Emmaschool – Dieren

Op onze school is dit jaar veel aandacht geweest voor de basisvaardigheden. We hebben goede, nieuwe methoden aangeschaft voor spelling en taal en kritisch gekeken naar de instructies die we geven op alle vakgebieden. We werken nu meer met korte termijn doelen en zorgen dat er ook voldoende aanbod is voor wie meer aan kan. Met resultaat! Onze groepen laten een mooie groei zien.

2.1.3. Het basisonderwijs van Scholengroep Veluwezoom, strategische visie 2023-2027

Scholengroep Veluwezoom voorziet in de behoefte aan openbaar onderwijs. In 2023 hebben we de nieuwe koers 2023-2027 beschreven:

2023-2027

IKJIJWIJ, NIEUWSGIERIG NAAR VANDAAG EN MORGEN

Sterk openbaar onderwijs

Onderwijs is een samenspel tussen kennis opbouwen en je daar comfortabel in voelen, socialisatie zodat je goed kunt samenwerken en persoonsvorming zodat je weet wie je bent, hoe je leert en wat jouw talenten zijn. Nieuwsgierigheid heeft een belangrijke plek in onze scholen, omdat we weten dat dit een belangrijke motor voor het leren en samenleven is.

Waarom doen onze scholen ertoe? Wat is onze toegevoegde waarde? En hoe geven we vorm aan deze waarde? En daarna stellen we vast wat we gaan doen. Zo bouwen we al een aantal jaren aan een sterke openbare onderwijsorganisatie. Sterk omdat we mooie leeropbrengsten verbinden met een rijke persoonlijke ontwikkeling. Kennis en vaardigheden worden verdiept door het op allerlei wijzen toe te passen. En sterk omdat wij een lerende netwerkorganisatie zijn. Nieuwsgierig hoe het beter kan!

Juist in het openbaar onderwijs vormen we samen onze toekomst. Dat we allemaal verschillend zijn maakt het samenleven prachtig. We hebben dit de naam IKJIJWIJ gegeven.

Nieuwsgierig samenleven

Ik ben nieuwsgierig naar wie ik ben, wat ik wil en wat ik kan. Ontdek hoe ik leer en wat ik wil ontdekken. Door nieuwsgierig te zijn naar een ander weet ik of ik voor de ander iets kan betekenen en waar ik samen met jou het verschil kan maken.

Jij bent uitdagend, aanvullend en inspirerend. Dichtbij of ver weg, in de klas maar ook daarbuiten in de school, de buurt of ergens anders op de wereld. Jij bent anders dan ik en dat is geweldig.

Wij leren van en met elkaar. Samen ontdekken en samen werken maakt onze wereld rijker. Samen maken wij onze toekomst en komen we verder.

Als je kijkt naar de ontwikkelingen in de wereld gun je elk kind dat het goed kan samenwerken. Zelfbewust en nieuwsgierig zijn, maakt dat je de toekomst aan kunt en deze kunt beïnvloeden. In onze scholen verbinden we ikjijwij aan nieuwsgierigheid.

Nieuwsgierig leren

Nieuwsgierigheid is een motor voor het leren en ontwikkelen. Als je nieuwsgierig bent heb je een open blik, ben je benieuwd naar de ander, naar hoe het zit, wat de volgende stap kan zijn. Vind je de energie en lef om het nog eens te proberen, om op zoek te gaan naar jouw plek in de wereld. Ook nieuwsgierig naar jezelf, naar je talenten, naar wat jij kunt bijdragen. "Ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen" is een brede voorbereiding op de volgende stap. Want wat doen we vandaag en morgen concreet?

Veilig, elke dag een stapje uit je comfortzone. Daardoor houden we het onderwijs een beetje spannend en wakkeren we nieuwsgierigheid verder aan. Het versterkt ook weerbaarheid: met frisse moed opnieuw beginnen, maar ook je eigen grenzen kunnen aangeven.

Nieuwsgierig de toekomst in

Als we onze leerlingen na de laatste schooldag van groep 8 uitzwaaien, zien we kinderen die blij zijn met wie ze zijn en wat ze kunnen. Kinderen die kunnen omgaan met allerlei verschillende mensen en die met vertrouwen een nieuwe uitdaging aangaan en weten dat zij kunnen bijdragen. Zij hebben een goede basiskennis om verder te leren. Zij weten dat leven en leren de toekomst is, en daar zijn ze blij mee. Als we dat bereiken kunnen we daar samen met alle ouders, medewerkers, partners en andere stakeholders trots op zijn.

Samenwerken maakt ons kansenmakers

Kunnen samenwerken met veel verschillende mensen wordt steeds vaker als de belangrijkste competentie van de toekomst genoemd. Ikjijwij is actueel, inspirerend en leeft in onze organisatie. Samenwerken met ouders en leerlingen, samenwerken tussen de scholen in onderwijsteams of kenniskringen, samen met de omgeving. Ikjijwij: goed voor de toekomst van onze leerlingen. Je zou kunnen zeggen dat we kansenmakers zijn geworden. Ook als het ingewikkeld wordt kijken we samen hoe het wel kan!

Een korte brochure over het koersplan en de volledige tekst kunt u vinden op onze website www.scholengroepveluwezoom.nl.

Ambities

Het Koersplan van de stichting geeft richting aan de ambitieplannen in de scholen. Voor alle scholen geldt:

1. Alle scholen van de Scholengroep ontwikkelen zich aan de hand van een ambitieplan, passend bij hun omgeving, leerlingen, ouders en partners. Zij kiezen samen met hen een onderwijsconcept dat aansluit bij IKJIIWIJ, nieuwsgierig naar onze toekomst. Plezier, samenwerken, nieuwsgierigheid, groei en doorzetten geven energie aan het leren. Het proactief begeleiden van de persoonsvorming in de school is belangrijk. Deze gaat hand in hand met de ontwikkelingen op de basisvakken. Samen met partners onderzoeken scholen de verbreding van het onderwijsaanbod. Het aanbod wordt afgestemd op de behoefte van school en omgeving. Samen met partners vormen scholen een leefgemeenschap en vormen zij zo een rijke schooldag.
2. Terwijl wij ons ontwikkelen naar scholen voor inclusief en rijk onderwijs houden wij ons vast aan mooie onderwijsresultaten en hoge verwachtingen. Scholen streven wat de leerresultaten betreft, naar minimaal landelijke gemiddelden. Als leerlingen elke dag iets nieuws leren of het bestaande op een andere manier kunnen toepassen blijft het leren leuk en fris. We maken het steeds beter betekenisvol in de dingen van alledag. Het is belangrijk met leerlingen over het onderwijs te praten. Zij zijn superverstandig en hebben een interessante blik!
3. Samenwerken heeft ons veel gebracht. Daardoor hebben we meer bereikt, hebben medewerkers meer werkplezier en is de professionaliteit toegenomen. We groeien door het besef dat we steeds meer samen verantwoordelijk willen zijn. Dat betekent dat we een stapje extra zetten als we weten dat we ergens het verschil kunnen maken. Het is belangrijk dat de kennis en energie vanuit de kenniskringen in de scholen worden ontsloten. Schoolleiders stimuleren dat schoolteams profiteren van de kenniskringen. We willen meer bereiken op inclusiviteit van ons onderwijs, burgerschap en wetenschap en techniek. Op zoek naar medewerkers, stakeholders die ons kunnen versterken in nieuwe kenniskringen.

2.2. Verslag van de agenda 2023

In deze paragraaf verwoorden we kort wat is gerealiseerd van de plannen in de *Begroting 2023*. We beginnen met het in beeld brengen van de samenvatting van onze plannen voor 2023 uitgewerkt in deze info-grafiek.

2.2.1. Onderwijs en kwaliteit

Koersplan 2023-2027

De school- en organisatieontwikkeling krijgt richting in onze koers:

Ikrijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen. In de koers hebben we een aantal ontwikkelingslijnen beschreven waar we in samenwerken. In de deze paragraaf staan deze beschreven en vullen we aan met wat in 2023 op deze ontwikkelingslijnen is gerealiseerd of uitgezet.

Verzilveren van kansen en mogelijkheden rond onderwijsinhoudelijke thema's

Samenwerken over de onderwijsteams heen op de thema's: rijke schooldag, kinderopvang, onderzoekende houding, van passend naar inclusief onderwijs en groei op basisvaardigheden.

- o Door kenniskringen wordt meer samengewerkt, gedeeld en in de schoolteams gebracht,
- o De koppeling tussen de uitkomsten van audits en de analyses en aanpak in de zelf-evaluaties is versterkt.
- o Er zijn school-overstijgende projecten georganiseerd zoals de voorleeswedstrijd en het partnerschap Samen Opleiden.
- o Er zijn gezamenlijke scholingen georganiseerd zoals het werken met Leerling in Beeld, de post HBO-opleiding Onderwijsbehoefte en Gedrag.
- o Schoolleiders hebben samen opgetrokken bij het beschrijven van het werken aan de doelen voor Burgerschap en Digitale geletterdheid.

Groei in ontwikkeling en analyse/aanpak van de zelfevaluaties

Samenwerken in de ontwikkeling en analyse/aanpak en van de zelfevaluaties. Implementeren van nieuwe aspecten van de nieuwe kerndoelen. Transparante ontwikkeling en de monitoring ervan in zelfevaluaties op de terreinen van Burgerschapskunde en Digitale geletterdheid.

- Er is een gezamenlijke training Zelfevaluaties georganiseerd.
- De Plan-Do-Act-cyclus is meer geïmplementeerd.
- De beoogde ontwikkeling op de basisvaardigheden zijn goed verweven in ambitieplannen
- Burgerschapsonderwijs is gezamenlijk aangepakt en beschreven
- Aftrap van de doelen op de digitale geletterdheid is door de I-coaches aangepakt.
- Dit alles met het oog op rijk onderwijs. Scholen verdiepen zich bijvoorbeeld navolgbaar in de relatie tussen welbevinden, pedagogisch klimaat en leerresultaten.

Precies duidelijk maken: wat is voor ons goed onderwijs?

Expliciteren van goed onderwijs voor en door leerkrachten/schoolleiding/medewerkers. Kennis van de ontwikkeling van persoonsvorming meenemen. De organisatie is ontwikkelingsgericht. Het is ook belangrijk woorden te geven aan wat goed onderwijs is, en daarbij bijvoorbeeld de inzichten van de wetenschap nog beter te integreren.

- Alle scholen hebben een nieuw ambitieplan geschreven met pijlers en hoofdlijnen. Dit zorgt voor ontwikkelingsgericht kijken voor zowel personeel als leerlingen. Wat onderwijskwaliteit is, wordt specifiek benoemd. Het wordt al meer een gewoonte te kijken naar onderwijsprocessen. Er bestaat een erkenning dat goed onderwijs zich ook toont in mooie leeropbrengsten
- Door inzet van de kenniskringen wordt bovenstaande beter verspreid; dit gaat nu beter dan voorheen. Bijvoorbeeld door de artikelen in newsfeeds vanuit de kenniskringen wordt de informatie beter gedeeld.
- Ib'ers weten elkaar beter te vinden, overleggen krijgen meer vorm. De inbreng vanuit de scholen wordt groter.
- Leerkrachten staan open voor audits in de scholen; er is een professionele leerhouding om nieuwsgierig te zijn hoe het beter kan.

Fantastisch werkgeverschap!

Goede medewerkers boeien en binden is en blijft een speerpunt. Opleiding en ontwikkeling initiëren ook door en voor medewerkers. In overleg met medewerkers kansen zien en oppakken. Onderling onze waardering uitspreken. Ondersteunen groei van onderzoek vaardigheden. Verhelderen rollen in veranderprocessen (o.a. interne begeleiding, schoolleiding). Huidig beleid toetsen op gewenste richting en doelen.

- We zijn gestart met de update van de gesprekkencyclus: dit is nog in ontwikkeling
- Startfeest/Scholengroepdag: is goed ontvangen. Daarin is gezamenlijk teruggekeken naar de Koersontwikkeling.
- Opstart on-boarding van nieuwe medewerkers is georganiseerd
- Bijeenkomst schoolleiders heeft plaatsgevonden
- Samen opleiden: bijv. Onderwijsbehoefte en Gedrag
- Onderzoek werking van de managementstructuur

Koesteren netwerkorganisatie, kenniskringen:

- Onderwijsbehoefte in relatie tot gedrag (ter ondersteuning van inclusief onderwijs)
- Kansengelijkheid, samen met leerlingen, ouders en ervaringsdeskundigen. Het begint bij bewustwording. De openbare onderwijsweek in 2024 zet dit onderwerp in de scholen op de agenda. Leerlingen van verschillende scholen met elkaar in verbinding brengen verrijkt het onderwijs
- Wetenschap en techniek/toekomstkunde samen met andere professionals, VO en/of enthousiaste ouders wordt overwogen en nemen we mee naar 2024. In 2023 hebben de I-coaches een start gemaakt de visie rond ICT-geletterdheid te beschrijven en scholen mee te nemen in deze nieuwe basisvaardigheid.
- Zorgen voor een goede inbedding/transfer van input/deelname/resultaat van de kenniskringen m.b.v. newsfeed. Dit is in 2023 voorbereid en gaat in 2024 gepubliceerd worden.

Daarnaast werkt de Scholengroep Veluwezoom in de omgeving samen met externe partijen:

- o Met ingang van 1 augustus 2022 zijn we met de Pabo HAN en 6 andere schoolbesturen een aspirant partnerschap aangegaan waarin we samen toekomstige professionals opleiden.
- o Samen met het Samenwerkingsverband Passendwijs dragen wij zorg voor een dekkend onderwijsaanbod. Binnen de regio Rheden Rozendaal werken we aan inclusiever onderwijs in onze regio.
- o We zijn partner in het samenwerkingsverband Sterk Techniek Onderwijs in de regio.
- o POVO, versterking doorgaande lijn. We werken samen met 't Rhedens en PCBO Rheden aan het versterken van de doorgaande lijn primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Een drietal projecten worden uitgewerkt en uitgevoerd: 1. Inhoudelijke kennis delen door professionals 2. Doorontwikkeling plusklas 3. Extra begeleidingsklas ter voorbereiding op deelname aan het voortgezet onderwijs.
- o Samen met de gemeenten werken we aan kansengelijkheid, gezonde scholen en het Integraal Huisvestingsplan.
- o Met PO- en VO-bestuurders in de regio Rheden en Rozendaal en Arnhem zorgen we voor een goede afstemming en overleggen drie keer per jaar.
- o PON. Scholengroep Veluwezoom werkt met vele besturen in Oost-Nederland samen. Met name voor de vervangingen is de Scholengroep aangesloten bij het PON.
- o Ook is de Scholengroep Veluwezoom aangesloten bij een RAP regio (=Regionaal Aanpak Personeelstekort). In dit overleg is met name de ontwikkeling naar de arbeidsmarktregio's aan de orde geweest. Het is de inzet van de overheid dat schoolbesturen en de Opleidingsscholen samenwerken om het tekort aan onderwijspersoneel aan te pakken.

Uitbouwen Samen Opleiden met HAN PABO.

In drie schooljaren gaan alle scholen bijdragen aan de opleiding van nieuwe leerkrachten. Wij nodigen de PABO uit om samen met hen de onderzoek vaardigheden te versterken. 2023 start het tweede jaar van het partnerschap.

- o Trots gestart met 2 scholen en 3 schoolopleiders, met verschillende leerroutes: voltijds, deeltijd, ALPO. Er zijn 36 studenten opgeleid in 2023.
- o Elke student is gekoppeld aan een mentor.
- o Inmiddels werken 7 scholen samen met HAN PABO.
- o De huidige mentoren zijn samen met de leerkrachten die in de toekomst studenten gaan opleiden en andere belangstellenden uitgenodigd voor de mentortraining. Deze training heeft plaatsgevonden in november 2023. Online zijn er ruim 40 collega's aanwezig geweest. Bij de fysieke bijeenkomst is dit niet geteld.
- o Rolbeschrijvingen schoolopleider en stagecoördinator zijn beschreven.
- o Ontwikkeling curriculum; eerste stappen in samen optrekken zijn gezet.
- o Warm ontvangst voor de studenten.
- o Communicatielijnen mentor, directeur, schoolopleider, instituut kreeg steeds meer structuur.

Medezeggenschap

Samen met de GMR werken we toe naar een moderne interactieve (gemeenschappelijke) medezeggenschap passend bij onze identiteit.

De ontwikkeling naar een compacte GMR is in ontwikkeling. In 2023 zijn de reglementen aangepast en ook het huishoudelijk reglement, profielschets voorzitter, en de communicatiematrix zijn afgesproken. De GMR is daarbij begeleid en ondersteund door de VOO (vereniging voor openbaar onderwijs). Ook is er een training voor de medezeggenschapsraad georganiseerd en bijgewoond.

Jaarverslag van de GMR

Naast de diverse besprekingen over de vernieuwing van de GMR, zijn in 2023 de volgende formele zaken behandeld:

- o Instemmen met het definitieve koersplan.
- o Instemmen met de hoofdlijnen van de begroting/kaderbrief begroting 2023.
- o Begroting, periodieke managementrapportages, bestuursjaarverslag en het financieel verslag.
- o Ingestemd met het bestuursjaarverslag.
- o Instemmen met de berekeningswijze van de arbeidsmarkttoelage.
- o Instemmen met verhoging budget uitruil aanschaf fietsen.
- o Bijdragen aan de werving en selectie van een nieuw lid van de RvT, waaronder het vaststellen van het profiel en deelname aan de Benoemingsadviescommissie.

Daarnaast zijn in de bijeenkomsten de volgende inhoudelijke onderwerpen aan de orde geweest.

- o Gesproken over de overgang van SchouderCom naar Social Schools.
- o In gesprek over digitale geletterdheid.
- o In gesprek over verzuimpreventie en de toekomstige arbodienstverlening.
- o Aanpak tevredenheidsspeilingen en via een leerkracht bijdragen aan de vragenlijsten.
- o Tweemaal in gesprek met de leden van de Raad van Toezicht (RvT). In de ene bijeenkomst werd met name over de rol van de RvT gesproken en in de tweede bijeenkomst is met name gesproken over de betrokkenheid van de nieuwe koers.

2.2.2. Mooie resultaten en hoge verwachtingen

We reflecteren op de eindresultaten van 2023 met een analyse van de referentieniveaus. Een kanttekening bij de weergegeven cijfers is dat we voorzichtig moeten zijn bij de interpretatie ervan. Er zijn scholen binnen onze scholengroep met kleine klassen, waardoor gemiddelde cijfers gevoeliger zijn voor extreme resultaten. Doordat er gebruik gemaakt wordt van harde grenzen van de cijfers is ook niet in beeld welke leerlingen 2F/1S net niet behalen of juist net wel. Voor die analyse kijken we op groeps- en schoolniveau in de zelfevaluatie.

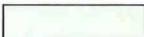
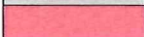
In totaal heeft 96,3% van onze leerlingen in groep 8 het fundamenteel niveau (1F) behaald en 59% het streefniveau (2F/1S). Het behaalde 1F niveau ligt boven het landelijk gemiddelde (96%) en behaalde 2F/1S niveau ligt gelijk met het landelijk gemiddelde.

In tabel 1 is een overzicht te zien van het behaalde 3-jaarsgemiddelde van de referentieniveaus van 9 van de 10 scholen binnen onze stichting. 't Sterrenbos is een SBO en vanwege de afwijkende normen is deze school buiten beschouwing gelaten. In de tabel is te zien dat alle scholen het fundamentele niveau boven de signaleringswaarde en 6 van de 9 op of boven het landelijk gemiddelde scoren. Het streefniveau behalen 7 van de 9 scholen, waarvan 3 boven het landelijk gemiddelde.

Tabel 1: Referentieniveaus Totaal 3-jaarsgemiddelde van schooljaar 2022/2023

Referentieniveaus 3-jaarsgemiddelde 2022/2023		
Brin – School – Schoolweging	1F	2F/1S
04HX - Dorpsschool Rozendaal - 22,45	100,0%	79,2%
13QE - O.D.S. Daalhuizen - 22,74	98,6%	69,3%
13XP - o.b.s. De Kameleon - 38,17	95,1%	46,5%
14EB - Rheder Enk - 29,97	93,5%	55,0%
14GV - De Lappendeken - 23,8	99,3%	72,5%
14LZ - Koningin Emmaschool - 27,37	94,2%	48,7%
15EI - Kindcentrum Robin - 36,51	93,2%	48,3%
15NB - De Expeditie - 30,17	98,6%	65,2%
15PP - O.D.S. Prinses Margrietschool - 30,82	93,8%	46,3%

Legenda

	≥ landelijk gemiddelde
	< landelijk gemiddelde en ≥ signaleringswaarde
	≤ signaleringswaarde en > correctiewaarde
	≤ correctiewaarde

In tabel 2 staan de resultaten van de referentieniveaus uitgesplitst per vak om een betere interpretatie te kunnen geven of we binnen de Scholengroep de doelen behalen die we moeten behalen. Alle scholen tezamen hebben in 2023 de signaleringswaarde (85%) behaald op het fundamenteel niveau (1F) bij alle drie de vakken, lezen, rekenen en taalverzorging. Bij lezen en taalverzorging behalen we ook de landelijke ambitie (65%) van het streefniveau (2F/1S). Dit halen we bij rekenen nog niet (landelijke trend). Wanneer we de vergelijking maken met het landelijk gemiddelde uit de Staat van het Onderwijs scoren we met alle 3 de vakken boven het landelijk gemiddelde op zowel het fundamenteel niveau (1F) als het streefniveau (2F/1S).

In tabel 2 kunnen we ook de ontwikkeling op eindresultaten vanaf 2017 aflezen. Wanneer we kijken naar de ontwikkeling van de resultaten over de afgelopen jaren (zie tabel 3) zien we dat, ten opzichte van vorig schooljaar, het fundamenteel niveau (1F) gegroeid is bij de vakken rekenen en taalverzorging. Het streefniveau (2F/1S) is gegroeid bij de vakken lezen en rekenen. Taalverzorging is gezakt, maar we behalen wel het landelijk ambitieniveau van 65%. Dit behalen we ook op lezen. Er is een afname van kinderen die onder het fundamenteel niveau scoren op rekenen en taalverzorging, wat een positieve ontwikkeling is. Als we naar de resultaten kijken van vorig jaar zien we dat nagenoeg alle resultaten hoger zijn dan het jaar voordat Covid een trendbreuk veroorzaakte. Alleen het resultaat op Taalverzorging 2F/1S is iets lager dan in 2018/2019.

Tabel 2: Ontwikkeling Referentieniveaus lezen, rekenen en taalverzorging op stichtingsniveau 2017-2023

Ontwikkeling Referentieniveaus 2017-2023									
	Lezen			Rekenen			Taalverzorging		
	<1F	1F	2F/1S	<1F	1F	2F/1S	<1F	1F	2F/1S
2017/2018	0%	100%	80%	6,1%	93,9%	48,9%	0%	100%	66,1%
2018/2019	2,2%	97,8%	80%	5,9%	94,1%	49,2%	3,8%	96,2%	62,7%
	+	-		-	+	+	+	-	-
2019/2020									
2020/2021	3,6%	96,4%	67,2%	10,9%	89,1%	38%	4,2%	95,8%	57,8%
	+	-	-	+	-	-	+	-	-
2021/2022	0,9%	99,1%	76,6%	5%	95%	44,6%	1,4%	98,6%	71,6%
	-	+	+	-	+	+	+	+	+
2022/2023	1,5%	98,5%	78,6%	4%	95,6%	48,1%	1%	99%	65%
	+	-	+	-	+	+	-	+	-

2.2.3. Kwaliteitsontwikkeling

In het nieuwe koersplan 2023-2027 raakt kwaliteit meerdere ontwikkelijnen (C en D). Hierin zijn ambities opgenomen om de kwaliteit van het onderwijs binnen de scholengroep en het kwaliteitszorgsysteem te verbeteren. Er zijn nieuwe beleidsadviseurs kwaliteit en onderwijs aangenomen om samen met de scholen te werken aan het realiseren van deze ambities.

Zelfevaluatie

De Scholengroep Veluwezoom heeft duidelijke doelen ten aanzien van de leeropbrengsten van de scholen en de opbrengsten worden twee keer per jaar geëvalueerd door de scholen. Door het vaste format en de overstap naar het nieuwe leerlingvolgsysteem werken we op een eenduidige manier. De zelfevaluatie zijn van de leraren, ib-ers en directieleden waardoor er een gezamenlijke verantwoordelijkheid en doelgerichtheid is ontstaan.

De doorontwikkeling van de zelfevaluatie als instrument is een van de punten die in de ontwikkelijnen van de nieuwe koers beschreven staat. Wat goed gaat is dat in de zelfevaluatie wordt gekeken naar verklaringen voor goede of tegenvallende resultaten en actiepunten worden opgesteld om betere resultaten te behalen. In 2023 is gewerkt aan de zelfevaluatie specifiek en objectiever te maken. De focus op de invloed van ons eigen handelen op de resultaten is uitgelicht. Een werkgroep zelfevaluatie is van start gegaan met deze input en het format van de zelfevaluatie is laagdrempelig aangepast om op korte termijn in 2024 een vervolgstap te maken op de kwaliteit van de analyses. Van daaruit zal het format als instrument gefaseerd verder worden ontwikkeld, passend bij de ontwikkelingen binnen de kwaliteitszorgambities van de organisatie.

Ambitieplannen

In 2023 zijn de ambitieplannen 2023-2027 opgesteld door de scholen. Deze geven inhoud aan de gezamenlijke visie zoals deze in de koers *Ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen* is beschreven. Ouders en leerlingen op school waren betrokken bij de ontwikkeling van deze plannen. Mooie ambities en pijlers zijn geformuleerd en deze zijn ingebed in de kwaliteitscyclus. In de ambitieplannen hebben we hoge verwachtingen van onze medewerkers en leerlingen opgenomen in de doelstellingen op de referentieniveaus. In de ambitieplannen zijn verbeterpunten uit de zelfevaluaties, landelijke doelstellingen en de ambities uit de koers opgenomen. Zo werken we doelgericht. De ambitieplannen zijn gecontroleerd op de kwaliteitsdomeinen van de inspectie en voor volledigheid en vastgesteld door het bestuur.

Burgerschap

Scholen hebben dit jaar de visie op Burgerschapsonderwijs aangescherpt en hebben een plan geschreven om het aanbod van Burgerschapsonderwijs goed in beeld te brengen. Hiermee is het aanbod verhelderd. Zo heeft burgerschap als basisvaardigheid steeds meer dezelfde aandacht als lezen, rekenen en taalvaardigheid.

Audits

In 2023 hebben er op 4 scholen audits plaatsgevonden in het kader van het kwaliteitsbeleid. Elke school heeft 1 keer in de 3 jaar een auditteam op bezoek. In 2023 waren dat de Prinses Margrietschool, Rheder Enk, 't Sterrenbos en de Emmaschool.

De feedback van de audits is geïmplementeerd in de plannen van de scholen en de effecten van interventies zijn geanalyseerd in hun zelfevaluaties.

2.2.4. Veiligheidsmonitor en sociale veiligheid

Binnen Scholengroep Veluwezoom en op alle Veluwezoom-scholen werken we aan een veilig leerklimaat en richten we ons op preventie. We willen incidenten voorkomen, zoals ongepast gedrag, intimidatie, pesten, diefstal en agressie. Daarom investeren we in een goede vertrouwensband, een optimaal leerklimaat, een open cultuur en heldere regels hoe we met elkaar omgaan. Alle scholen werken met behulp van een erkende methode aan de sociale veiligheid. Minimaal een keer per jaar wordt de monitor sociale veiligheid bij leerlingen afgenomen. Scholen reflecteren op de uitkomsten hiervan en werken hier stelselmatig aan. De Sociale veiligheid komt terug in de zelfevaluaties van de scholen.

Leerlingen leren persoonlijke competenties zodat zij vaardig worden in burgerschap en positief met elkaar om te gaan. Leerkrachten en medewerkers geven daarbij het goede voorbeeld: ikjijwij, samenwerken is een belangrijke competentie die we in onze organisatie hebben ontwikkeld en jaarlijks blijven borgen en door-ontwikkelen.

Een passend onderwijsaanbod en ontwikkelingen op het gebied van de sociale competenties zoals de vreedzame school zijn hier voorbeelden van. We hebben ook oog voor het tijdig signaleren van ongewenst gedrag en investeren in een methode van aanpak om hier op een juiste wijze mee om te gaan. Ons anti-pest protocol en ons protocol schorsing en verwijdering zijn hierin helpend. Leerkrachten volgen bij indiensttreding de gecertificeerde opleiding van de Meldcode, per school is er sprake van een interne contactpersoon. Deze fungeert als vertrouwenspersoon. Van incidenten wordt verslag gelegd voor evaluatie. De externe vertrouwenspersoon doet eveneens jaarlijks verslag van alle ontwikkelingen. Deze uitkomsten vormen onderdeel van het bestuurlijke jaarverslag.

Het algemene veiligheidsbeleid komt binnen Scholengroep Veluwezoom tot stand in samenspraak met het college van bestuur en het directieurenteam. Jaarlijks blikken scholen terug op de ontwikkeling sociale veiligheid in het schooljaarverslag. Dit kan leiden tot aanpassing in interventies en onderliggend beleid.

In 2024 gaan we het veiligheidsbeleid wat breder evalueren en actualiseren waar nodig. Als eerste aanpassing geldt het protocol schorsing en verwijdering.

Tot slot wordt er samengewerkt met het Samenwerkingsverband. Wanneer er binnen de stichting sprake is van handelingsverlegenheid in de aanpak van grensoverschrijdend gedrag, kan er een beroep worden gedaan op specialisten binnen het SWV. Arrangementsgelden en specifieke expertise kunnen worden ingezet om problematieken op schoolniveau te beslechten, met het oog op de verbetering van sociale veiligheid.

2.2.5. Passend onderwijs

De Scholengroep Veluwezoom valt onder het Samenwerkingsverband PassendWijs. Vorig jaar is binnen dat samenwerkingsverband een nieuw ondersteuningsplan ontwikkeld. In dat ondersteuningsplan staat het doel geformuleerd waar we met elkaar aan werken. Onze inzet is gericht ervoor te zorgen dat de leerling kan blijven op de school van keuze. Naast de algemene vergaderingen in het samenwerkingsverband werken schoolbesturen samen in de regio Rheden Rozendaal. Het boven-bestuurlijk netwerk van de interne begeleiders en de groepsinterventie Talent zijn voorbeelden van deze samenwerking.

De middelen die scholen ontvangen ten behoeve van het vormgeven van inclusiever onderwijs zijn beperkt. Het samenwerkingsverband heroriënteert zich op de werkwijze en is in transitie. Een heroriëntatie op de benodigde expertise die scholen in de verschillende regio's nodig hebben vindt momenteel plaats en zal in 2024 zijn beslag krijgen.

Op dit moment is de ondersteuning in onze regio als volgt. Via het samenwerkingsverband is er voor elke school een schoolcontactpersoon beschikbaar. De schoolcontactpersoon is veelal een orthopedagoog en adviseert scholen met de ontwikkeling naar inclusiever onderwijs. Zij zijn een belangrijke schakel tussen de school en de inzet van aanvullende onderwijsarrangementen. De schoolcontactpersonen worden uit de middelen vanuit het Samenwerkingsverband bekostigd. Op vragen vanuit onze scholen zijn er deskundigen beschikbaar uit het ondersteuningsteam (OT). Zij ondersteunen scholen op inhoudelijke vraagstukken zoals gedrag, rouwverwerking of andere vraagstukken.

Binnen de Scholengroep Veluwezoom stellen we op basis van behoefte middelen beschikbaar om individuele leerlingen aanvullend te ondersteunen, zodat zij op de school van voorkeur kunnen blijven.

In 2023 volgden vanuit de reguliere basisscholen 12 leerkrachten de opleiding *Onderwijsbehoefte in relatie tot Gedrag*, waardoor onze kennis vergroot is. Bij passend onderwijs gaat het erom dat alle leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen op school. Dit betekent voor een schoolteam dat er bewust gewerkt moet worden aan een positief en veilig klimaat voor alle leerlingen. Het betekent ook dat er meer leerlingen zijn met specifieke onderwijsbehoeften en gedragskenmerken. De uitdaging bestaat dan ook uit het bouwen van een goede basis met gewenst gedrag en het inspelen op de onderwijsbehoefte en het gedrag van individuele leerlingen. Met deze opleiding krijgen leerkrachten vaardigheden aangereikt dit te realiseren. Ook het voltallige team van de speciale basisschool volgt deze opleiding in-company, specifiek passend bij hun schoolontwikkeling.

Het aantal toelaatbaarheidsverklaringen van leerlingen naar het speciaal onderwijs (SO) en het speciaal basisonderwijs (Sbao)vanuit de basisscholen en de speciale basisschool van de Scholengroep Veluwezoom waren de afgelopen jaren als volgt.

Kalenderjaar	2023	2022	2021
TLV SO	12	4	4
TLV SBAO	27*	22	29

- 22 van de 27 TLV SBAO waren in 2023 verlengingen van leerlingen op t Sterrenbos.

Het valt op dat met name TLV SO in het kalenderjaar 2023 hoger is dan de jaren daarvoor. We zien dat met in 2023 name de speciale basisschool 7 leerlingen heeft verwezen naar het speciaal onderwijs. Ook zien we de ontwikkeling dat meer leerlingen vanuit groep 1 worden verwezen naar het SBAO of SO.

Sinds enige jaren stellen de gemeenten Rozendaal en Rheden schoolmaatschappelijk werk beschikbaar voor alle scholen in hun gemeenten. Scholen zijn bijzonder tevreden over het schoolmaatschappelijk werk. Leerlingen worden hierdoor sneller ondersteund.

Voor uitgebreide informatie over het samenwerkingsverband kunt u naar de website van de scholen en van Passend Wijs (www.swv-passendwijs.nl).

2.2.6. Onderwijsachterstandsmiddelen

Scholengroep Veluwezoom ontvangt extra onderwijsachterstandsmiddelen. Dit ontvangt de organisatie van het Rijk op basis van kengetallen rondom scholen. Als er in de omgeving van de school meer risico bestaat voor onderwijsachterstanden ontvangen scholen extra middelen. Bijvoorbeeld de economische omstandigheid, eventuele schuldhulpverlening van de mensen uit de omgeving van de school en bijvoorbeeld het opleidingsniveau bepalen hoeveel extra middelen de school ontvangt. Het landelijke uitgangspunt is dat deze omstandigheden invloed hebben op het risico van onderwijsachterstand.

De middelen worden weliswaar toegekend aan de stichting, maar worden direct toegevoegd aan de formatie van deze individuele scholen. Zij zetten deze middelen om in formatie zodat zij bijvoorbeeld kleinere groepen, onderwijsassistenten of extra interne begeleiding kunnen realiseren.

Twee scholen zijn gestart met het aanbieden van ontbijt of hebben gekozen voor de boodschappenkaart. Hiervoor is subsidie aangevraagd en ontvangen vanuit het ministerie.

2.2.7. Besteding Nationaal Programma Onderwijs

Zoals eerder beschreven werkt de Scholengroep aan de onderwijskwaliteit met behulp van de zelfevaluaties. Uit deze zelfevaluaties kwamen de benodigde interventies naar voren die bekostigd konden worden vanuit de extra bekostiging. Scholen hebben deze plannen ontwikkeld, met de beoogde doelen daarvan en besproken in de medezeggenschapsraden. Ook reflecteren zij of deze doelen behaald worden in de zelfevaluaties.

Deze zelfevaluaties worden ook in de medezeggenschapsraden besproken. Grofweg zien we twee bestedingen: teamontwikkeling en realiseren van meer ontwikkelkracht in de school door extra leerkrachten aan te stellen.

3. Ontwikkelingen HR

Inzet van personeel niet in loondienst

In 2023 is totaal € 19.088 aan kosten gemaakt voor de inzet van extern personeel welke ten laste komt van de NPO-bestedingen. Ten opzichte van de ontvangen subsidiebaten betreft dit 2,5%.

Medewerkers & Professionalisering

In 2023 hebben 13 leerkrachten de incompany opleiding *Specialist Onderwijsbehoeften en Gedrag* succesvol afgerond. Deze post-HBO opleiding is in februari 2023 opnieuw van start gegaan.

Doelstelling van de opleiding:

Scholen hebben middelen voor opleiding en ontwikkeling en zetten dit passend bij de schoolontwikkeling in. Zo zijn in 2022 opnieuw leerkrachten opgeleid tot reken- en taalspecialist.

Daarnaast een overzicht van de gevolgde opleidingen in dit jaar, vanuit bovenschoolse middelen.

Avans hogeschool, opleiding vakbekwaam 2 medewerkers
Augeo Academy, meldcode alle medewerkers, lidmaatschap
Dit is Talent
Expertis, opleiding rekenspecialist
Studiedag Scholengroep, alle medewerkers
Schoolleidersregister, 9 personen
Taaluielen, traject Mission Statement en schrijven, alle schoolleiders
Onderwijs maak je samen, opleiding vakbekwaam 1 medewerker en opleiding basis bekwaam 1 medewerker
Uniek, coaching in de groep
Mo-teaching, coaching
KPZ, onderwijs behoefte en gedrag
VOO, opleiding MR/GMR Start en Plus
VOO, vernieuwing GMR, begeleiding
Heutink, opleiding I-coach

Met een schatkaart zijn onze kinderen op zoek gegaan naar een schat

De Kameleon – Velp

Meer dan dat je ooit voor mogelijk hield
Ja echt! Want kom je bij ons op De Kameleon? Dan voel je het aan alles. De wereld zit vol met kansen. Jij doet ertoe, en mag jouw kansen pakken. Er 100% voor gaan zelfs. Op het tempo dat bij jou past. Samen onderzoeken we waar je al goed in bent. En waar je nog beter in wil worden. Stap voor stap ontwikkel jij je tot de persoon die jij graag wil zijn. Je merkt dat leren leuk is. Niet ophoudt bij de muren van de school. Verbaas jezelf! ... en de rest van de wereld natuurlijk.

Rheder Enk - Rheden

Wij streven op de Rheder Enk naar passend onderwijs voor ieder kind, waarbij elke ruimte in het gebouw een functie heeft in onze leer-omgeving. Ons onderwijs verbreden en verrijken we om elke leerling optimaal te bedienen. Talentontwikkeling is geïntegreerd, met onderzoekend leren voor leerlingen met verdiepvragen en extra ondersteuning voor anderen. Burgerschapsonderwijs geven we explicieter vorm met betrokkenheid van de omgeving en gemeente. Op de Rheder Enk gebruiken we o.a. de Leer- en Ontwikkelingslijnen jonge kind van Gouwe Academie. Kleuterleerkrachten hebben diverse scholings-trajecten gevolgd, zoals implementatie van leerlijnen, spelbegeleiding en werken met kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Deze trainingen zijn door alle kleuterleerkrachten en onderwijsassistenten gevolgd om een goede overgang te garanderen van kleutergroepen naar groepen 3 en 4. In de kleutergroepen werken we thematisch, waarbij doelen van de leerlijnen spel, taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele vaardigheden aan bod komen. Deze doelen worden verwerkt in een themaplan om elk kind een passend aanbod te bieden.

Dorpsschool Rozendaal – Rozendaal

Bij IKC Dorpsschool Rozendaal hebben we een stevige en stabiele basis. We hebben een team met veel expertise. Leerkrachten werken graag op de Dorpsschool. Ondanks de kansen in de arbeidsmarkt voor leerkrachten heeft in 2023 niemand van het team gekozen om ergens anders te gaan werken. Dit geeft rust op de school en ruimte om verder te bouwen aan wat we al samen hebben neergezet. Leerlingen ontwikkelen zich met grote sprongen. Het sociale klimaat op de Dorpsschool is goed. Met zelfevaluaties onderzoeken we steeds wat we morgen zouden kunnen verbeteren.

We vieren onze successen en leren van onze reflecties.

Daarnaast gebruiken we ook in 2023 de digitale gesprekkencyclus. Eind 2023 heeft ruim 98% van de medewerkers een start gemaakt met de gesprekken.

Personele bezetting en mobiliteit

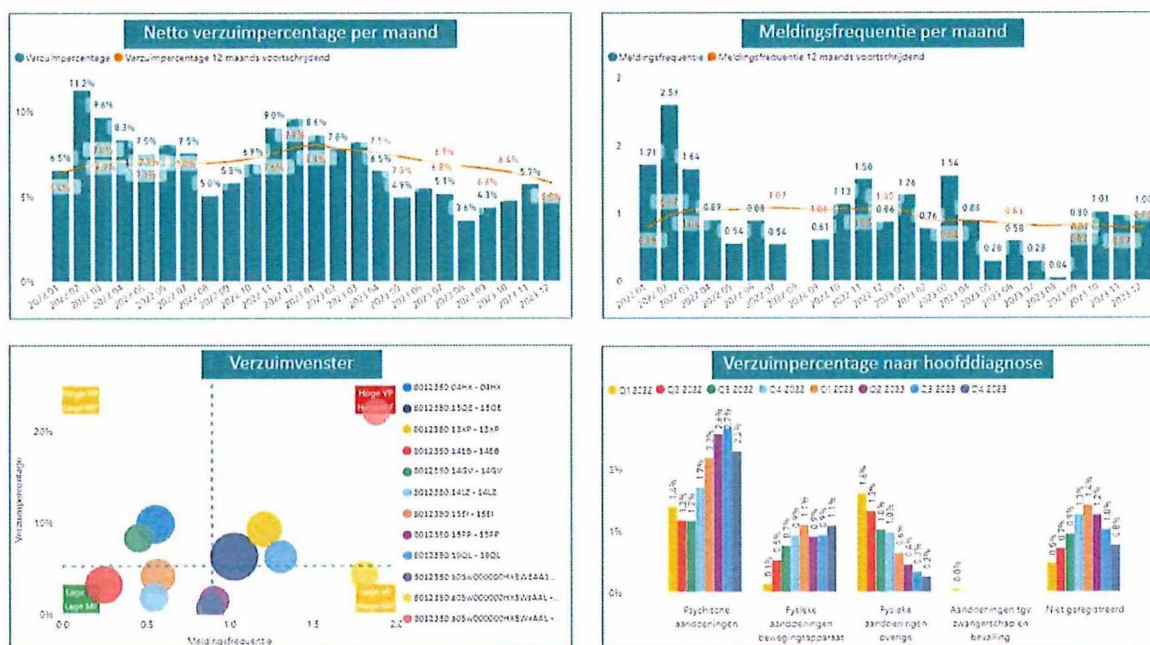
Ook in 2023 zijn de personele wisselingen bij aanvang van het nieuwe schooljaar het grootst. Op basis van leerlingenaantallen wordt de formatie aan de scholen toegekend. In de 1^e helft van 2023 heeft een vacatureronde plaatsgevonden waarin alle medewerkers en ook externen konden solliciteren. Met medewerkers die hebben gesolliciteerd, zijn gesprekken gevoerd door twee (adjunct)directeuren, waarna definitief invulling is gegeven aan de bezetting in de formatie. Daarnaast is opnieuw geworven voor de vacatureruimte in de eigen vervangingspool. Deze bevat bij het afsluiten van 2023 7,5 FTE waarvan 3 FTE is bezet. Voor een gedetailleerd overzicht van het totaal aantal FTE in functies zie hoofdstuk 2.5.5.

In 2023 zijn een adjunct-directeur en een directeur op eigen verzoek uit dienst gegaan. Beide functies zijn in respectievelijk mei en oktober ingevuld.

Banenaafspraken

In verband met de geldende banenaafpraak van het ministerie, zijn wij als werkgever verplicht een percentage van 2,35 van ons medewerkersbestand in FTE medewerkers aan te stellen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Momenteel hebben wij 4 medewerkers in dienst met deze zogenaamde doelgroep registratie. Daarmee voldoen we aan de vereisten, we ontvangen voor deze medewerkers loonkostensubsidie.

Verzuim

Uit het Jaarverslag 2023 van de Arbodienst:

Citaat:

Het gemiddelde voortschrijdende verzuimpercentage over de laatste 12 maanden (2023) is 5,8% en de meldingsfrequentie is 0,8. Het gemiddelde verzuimpercentage en de meldingsfrequentie zijn daarmee in het laatste jaar iets afgenomen. Het Verzuimpercentage 2023 ligt hoger dan het branche onderwijs gemiddelde (5,1%). Psychische belasting/aandoeningen zijn in het laatste kwartaal gedaald. Dit blijft echter een belangrijke categorie die het verzuimpercentage hoog kan houden. Wellicht is het zinrijk om hier een verdiepende analyse op los te laten. "Fysieke aandoeningen bewegingsapparaat" is de categorie die eveneens een belangrijk aandeel is van het verzuim. Dit is voornamelijk niet werk gerelateerd.

Verder valt op dat specifieke "scholen/afdelingen" sterk verhoogde verzuimpercentage en of meldingsfrequentie kennen. Hoewel anders in cijfers, lijkt dit op het beeld zoals beschreven in het voorgaande jaar. Geadviseerd wordt om de scholen in het kwadraat rechtsboven een plan van aanpak te laten opstellen met als doel aan te geven wat ze nodig hebben om richting het midden van de grafiek op te schuiven (nb. Het midden van de grafiek is de interne benchmark van de organisatie (lees: het gemiddelde verzuimpercentage en meldingsfrequentie). Zie verderop.

Psychische problematiek blijft een grote rol spelen in het verzuim. Wat opvalt in de spreekkamer is dat werknemers regelmatig moeite hebben de privé-werkbalans in evenwicht te houden. Dit is een vaststelling die vergelijkbaar is met de problematiek beschreven in het jaarverslag van 2022. Daarnaast is er waargenomen dat er stappen zoals beschreven in de Wet Verbetering Poortwachter soms wat eerder gezet zouden kunnen worden. Een voorbeeld hiervan is het laten doorvoeren van een arbeidsdeskundig onderzoek.

Het inzetten van de vanuit de Scholengroep beschikbaar gestelde coach lijkt voor meerdere medewerkers een positieve factor te zijn in de re-integratie.

De adviezen zijn vanwege het psychische verzuim voor een goed deel overeenkomstig het advies van afgelopen jaar.

Een analyse onder medewerkers zou wellicht een ingang geven om preventief hieraan te kunnen werken. Er zou gezamenlijk gekeken kunnen worden wat de eventuele verklaarbare factor is om vervolgens een plan van actie in te zetten ter ondersteuning van de "scholen/afdelingen" die bovengemiddeld hoog scoren op het verzuim en de meldingsfrequentie.

Mogelijke aandachtspunten/oplossingsrichtingen: versterken van de weerbaarheid van medewerkers en de balans werk/privé. Leidinggevend coachen op preventieve aanpak: gesprekken en preventieve interventies. Het trainen van leidinggevend in wetgeving en werkwijze ten aanzien van de Wet verbetering poortwachter alsook het goede gesprek voeren zorgt voor meer kennis en toename van vaardigheden die dagelijks ingezet kunnen worden. HCC ondersteunt op dit vlak veel organisaties en staat klaar om uw leidinggevende verder te ontwikkelen. Einde citaat.

Peter Koornneef, Arts in opleiding tot Bedrijfsarts HCC

De hiervoor genoemde verzuimcijfers ontvangen wij van HCC, onze arbodienst. Deze cijfers komen niet overeen met de verzuimcijfers die wij van ons administratiekantoor ontvangen. We doen op dit moment onderzoek bij beide organisaties om de mogelijke verschillen in de grondslag van de berekeningen te verhelderen. Daarnaast hebben wij het vervangingsfonds gevraagd een nulmeting binnen de scholengroep te doen naar verzuimpercentage, verzuimoorzaak en verzuimpreventie. De uitslag van beide onderzoeken nemen we mee in het proces van aanbesteding van een nieuwe arbodienst.

In 2022 hebben we afscheid genomen van onze bedrijfsarts in verband met haar pensionering. In augustus is ze opgevolgd door een nieuwe bedrijfsarts (in opleiding) vanuit dezelfde Arbodienst. Ook zij heeft afscheid genomen in 2023 waarna een nieuwe bedrijfsarts (in opleiding) is gestart.

Klachten en vertrouwenspersoon

Inzet van de vertrouwenspersoon; in 2023 is door 1 medewerker van onze organisatie gebruikgemaakt van de inzet van de vertrouwenspersoon.

Categorie	Aantal hulpvragen
Intimidatie	1
Seksuele intimidatie	0
Pesten	0
Discriminatie	0
Agressie en (verbaal) geweld	0
Overig	0
Totaal	1

Samenvatting en Advies namens de vertrouwenspersoon: "de medewerker heeft advies gekregen over welke mogelijke vervolgstappen zij zou kunnen zetten. Daarbij is de afspraak gemaakt dat zij opnieuw contact kan leggen met de vertrouwenspersoon mocht dit niet voldoende zijn om te komen tot een oplossing.

Klachten en de Klokkenluidersregeling

Scholengroep Veluwezoom is aangesloten bij de Landelijke Klachten Commissie Onderwijsgeschillen. In 2023 is een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie. De uitspraak van de commissie en de reactie is gedeeld met de medezeggenschapsraad van de betreffende basisschool.

Risico-inventarisatie op scholen (RI&E)

Alle scholen hebben een geldige RI&E. Scholen worden jaarlijks bezocht om de voortgang van het plan van aanpak te bespreken. In 2023 is voor 2 scholen een nieuwe RI&E opgesteld.

Beleid over beheersing uitkering na ontslag

In 2023 was in een beperkt aantal gevallen sprake van ontslag op initiatief van de werkgever. Dit brengt het risico op doorberekening van uitkeringskosten met zich mee. Sinds 1 augustus 2022 is de regelgeving van het Participatiefonds veranderd ('Modernisering Participatiefonds'). Hierdoor is het risico op (gedeeltelijke) doorberekening van uitkeringskosten aan de werkgever groter geworden. Werkloosheidskosten in de toekomst worden zoveel mogelijk vermeden, door te investeren in de kwaliteit van onze medewerkers. Eventuele eigen wachtgelders worden periodiek benaderd, waarbij openstaande vacatures worden aangeboden. Dit kunnen ook vacatures zijn in de vervangingspool van de Scholengroep. Deze pool heeft een omvang van 7,5 fte. Dit biedt ons als werkgever de ruimte om medewerkers, wiens tijdelijke contract afloopt, aansluitend een baan aan te bieden als leerkracht in deze pool. Deze aanbieding en de reactie van betrokken medewerker worden schriftelijk vastgelegd.

4. Huisvesting en IHP

IHP-ontwikkeling.

De gemeente Rheden heeft samen met de schoolbesturen het Integraal Huisvestingsplan ontwikkeld. Het beleidsdeel en het uitvoeringsplan is inmiddels afgerond. De Scholengroep Veluwezoom heeft aan de hand van de uitgangspunten in het IHP de benodigde voorziening voor groot onderhoud bepaald en verwerkt in de jaarcijfers van 2023.

Emmaschool

Voor de Koningin Emmaschool is er nog geen duidelijkheid m.b.t. het terug leveren van de opgewekte zonne-energie. Helaas is de congestie op het net een voorkomend vraagstuk bij de verduurzaming van scholen.

Suvis-project Lappendeken

Voor de Lappendeken is de W-installatie afgerond. De netbeheerder heeft aangegeven, dat de opdracht bij de aannemer ligt en zij contact opnemen om de verzwaring uit te voeren. Betreffende de E-installatie wordt begin 2024 nog een aanpassing gedaan waardoor bij een storing het systeem eenvoudiger te resetten is.

Daalhuizen

Voor de dependance Daalhuizen is het definitief ontwerp en de vergunning aangevraagd. Deze is ingetrokken op het verzoek van de gemeente, omdat er veel tegenspraak/bezwaar komt vanuit omwonenden. Hierop hebben er nog gesprekken plaatsgevonden met de omwonenden en is de vergunning opnieuw ingediend op 1 februari 2024. Vanuit de gemeente zijn aanvullende onderzoeken nodig om de vergunning te verlenen. De offerte voor deze onderzoeken wordt in week 10 besproken met de gemeente. De eerste raming valt hoger uit dan het kaderstellend budget. Daarop is besloten om de aanbesteding te bespreken met ICS. Deze partij Rheden ondersteunt de gemeente bij de aanpak van het IHP.

Sterrenbos

Voor de verhuizing van het Sterrenbos naar de locatie van Leerrijk zijn meerdere scenario's besproken/geschetst. Hieruit is een voorlopig ontwerp gekozen. Op dit moment worden de tekeningen uitgewerkt.

Rheder Enk

Voor de Rheder Enk heeft een gesprek op locatie plaatsgevonden. Hierin zijn een aantal vragen naar boven gekomen zoals: heeft Rheder Enk een ruimtegebrek en of gaat deze ontstaan met de huidige leerlingenprognose. Het gesprek daarover zal in 2024 worden vervolgd.

Projectoverzicht

Investeringsbegroting	2023	Status
<i>Zonnepanelen</i>		
Zonnepanelen Koningin Emmaschool	€ 50.000	Gerealiseerd
Totaal	€ 50.000	
<i>Onderwijskundige aanpassingen</i>		
Kameleon	€ 20.000	Doorgeschoven naar 2024
Rheder Enk	€ 30.000	Doorgeschoven naar 2024
Daalhuizen	€ 40.000	Doorgeschoven naar 2024
Dorpsschool Rozendaal	€ 30.000	Gerealiseerd
Kon. Emmaschool	€ 20.000	Doorgeschoven naar 2024
Totaal	€ 140.000	

5. Belangrijkste kenmerken van het gevoerde financiële beleid

Het College van Bestuur stelde in 2023 de (meerjaren)begroting 2024-2028 en de jaarrekening 2022 vast. De Raad van Toezicht heeft deze goedgekeurd. De voorzitter College van Bestuur is budgethouder van de door het bestuur vastgestelde, en door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting. De schooldirecteur is sub-budgethouder voor de vastgestelde schoolbegroting.

Allocatiemodel

De stichting hanteert in 2023 een allocatiemodel voor de verdeling van de ontvangen baten. Bij het vaststellen van de (school)formatie wordt aan elke school een bedrag toegekend dat bestaat uit de bekostiging personeel, personeel- en arbeidsmarktbeleid, werkdrukmiddelen, onderwijs-achterstandsmiddelen en zorgmiddelen (Passend Onderwijs).

Om personele knelpunten op te lossen wordt van de bekostiging personeel 2% ingehouden. Bovendien zorgen we ervoor dat het verschil in leeftijd/salariskosten van de teamleden wordt gecompenseerd zodat hier geen oneerlijke effecten optreden.

Van de ontvangen baten personeel- en arbeidsmarktbeleid (P&A) wordt het bedrag m.b.t. werkdrukmiddelen volledig aan de school toegekend; van de overige P&A-middelen wordt 90% ingehouden om kosten van opleiding, arbo, extern personeel te financieren. Van de NPO-middelen wordt 12% aangemerkt als overhead/centrale kosten.

De materiële bekostiging wordt in principe volledig aan de scholen toegekend, met uitzondering van de kosten van groot onderhoud en meubilair.

De investeringen in materiële vaste activa worden door de scholen zelf bekostigd; de hieruit volgende afschrijvingskosten komen ten laste van de schoolbegroting. Uitzondering hierop zijn de investeringen in meubilair; deze worden bovenschools gedragen.

In 2024 wordt de allocatie van de stichting aangepast, waarbij de rijksmiddelen en loonkosten meer op schoolniveau worden gepresenteerd. Hiermee ontstaat een meer integraal financieel beeld per school.

Verantwoording besteding werkdrukmiddelen

In de teams is besproken hoe de werkdrukmiddelen het best kunnen worden ingezet. De resultaten hiervan zijn voorgelegd aan de MR-en. Deze hebben met de voorstellen ingestemd. De middelen zijn voornamelijk ingezet voor extra personeel (leerkrachten, onderwijsassistenten, vakleerkrachten).

Verantwoording besteding middelen Passend Onderwijs

In 2023 is een bedrag van € 207.291 ontvangen met betrekking tot Passend Onderwijs. Het gaat hierbij om een schoolcontactpersoon, interne begeleiding, onderwijsassistenten, en formatie Sterrenbos.

Dit zijn de bestedingen:

- o Opleiding Onderwijsbehoefte in relatie tot gedrag
- o Detachering medewerker tbv van Passend wijs
- o Personele inzet
- o Individuele arrangementen leerlingen

Verantwoording besteding onderwijsachterstandsmiddelen

Binnen Scholengroep Veluwezoom zijn er vier scholen die middelen ontvangen vanuit het onderwijsachterstandsbeleid. Dit betreft de basisscholen Kameleon, Rheder Enk, Prinses Margrietschool en Robin. De onderwijsachterstandsscore wordt bepaald op basis van een CBS-indicator. De onderwijsachterstandsmiddelen die de betreffende scholen ontvangen, kunnen de scholen voor meer formatieve inzet gebruiken. De schooldirecteuren kunnen de aanvullende middelen vanuit eigen beleid inzetten. Dit leidt in de praktijk tot verkleining van groepen en de inzet van meer onderwijsondersteunend personeel. Er is geen sprake van een afwijkend allocatiemodel.

Verantwoording besteding middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Vanaf augustus 2023 is de NPO-bekostiging gestopt. Scholen kunnen de eventuele niet bestede middelen nog inzetten tot en met 2024/2025. De bestedingen zijn gekoppeld aan de interventies vanuit de menukaart. In het kalenderjaar 2023 is een bedrag van € 739.987 NPO-middelen ontvangen. Hiervan is € 488.674 besteed aan personeel en € 57.623 aan materieel. De resterende middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Op schoolniveau wordt de NPO-uitputting gemonitord.

5.1. Financiën op balansdatum

Toelichting op de balans:

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2023. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31/12/2023	31/12/2022	Passiva	31/12/2023	31/12/2022
Materiële vaste activa	1.644.450	1.761.049	Eigen vermogen	2.986.087	4.279.176
Vorderingen	433.511	147.215	Voorzieningen	2.584.681	1.043.209
Liquide middelen	5.835.961	5.080.253	Kortlopende schulden	2.343.154	1.666.132
Totaal activa	7.913.922	6.988.517	Totaal passiva	7.913.922	6.988.517

Activa

Materiële vaste activa

In 2023 is er voor een bedrag van € 283.438 geïnvesteerd. Dit betreft met name investeringen rondom inventaris & apparatuur, ICT en leermiddelen.

Vorderingen

De toename van de vorderingen is te verklaren doordat er per jaareinde 2023 nog enkele project-afrekeningen en te ontvangen vergoedingen zijn opgenomen. Er is geen sprake van eventuele dubieuze posten die voorzien dienen te worden.

Liquide middelen

De omvang van de liquide middelen is in 2023 met circa € 755.000 toegenomen. Belangrijk om te vermelden is dat er binnen de aanwezige liquiditeit een bedrag van afgerond € 1.107.000 aanwezig is inzake vooruit ontvangen NPO-middelen. Deze middelen zullen komende jaren voor een uitgaande kasstroom leiden.

In het kasstroomoverzicht, hetgeen onderdeel is van de jaarrekening, is de opbouw van de liquiditeitsontwikkeling over 2023 terug te vinden.

Passiva

Eigen vermogen

Het exploitatieresultaat van € 287.263 is aan het eigen vermogen toegevoegd. Een belangrijk gedeelte van het resultaat 2023 ontstaat door niet ingezette NPO-middelen ad € 193.690. Deze zijn ondergebracht in een bestemmingsreserve, waarbij scholen deze middelen komende schooljaren kunnen inzetten. De NPO-middelen kunnen scholen nog inzetten tot 2024/2025.

Voorzieningen

Scholengroep Veluwezoom beschikt over een jubileum- en onderhoudsvoorziening. De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de lasten van de gratificaties bij een 25- en 40-jarig ambtsjubileum.

De onderhoudsvoorziening is bedoeld ter spreiding van de lasten voor het groot onderhoud. Vanaf 2023 wordt de componentenwaardering gebruikt voor de waardering van het groot onderhoud. Dit heeft ertoe geleid dat er een eenmalige correctie op de omvang van de onderhoudsvoorziening is verwerkt. Deze is ten laste gebracht aan de algemene reserve.

Kortlopende schulden. De belangrijkste kortlopende schulden zijn de nog af te dragen loonheffing en pensioenpremies, het nog te betalen vakantiegeld, vooruit ontvangen subsidiegelden en gemeentelijke middelen voor huisvestingsprojecten.

Kengetallen:

	Signaleringswaarde	2023	2022	2021
LIQUIDITEIT	< 0,75	2,68	3,14	2,98
De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.	< € 100.000			
Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.				
SOLVABILITEIT 2	< 30%	70%	76%	76%
Deze waarde van de solvabiliteit geeft aan welk deel van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het overige deel van het totale vermogen wordt gefinancierd met vreemd vermogen.				
Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.				
RENTABILITEIT	3-jarig < 0%	1,7%	0,9%	2,3%
De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.	2-jarig < -5% 1-jarig < -10%			
Definitie: resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief de financiële baten).				
Signaleringswaarde inspectie	2.396.030	2.986.087	4.279.176	4.136.325
Signalering voor eventueel bovenmatig vermogen.				

Liquiditeit

De current ratio komt uit op 2,68. Bij de beoordeling van de financiële positie van onderwijsinstellingen hanteert de Inspectie van het Onderwijs een ondergrens van 1,0. Deze ondergrens heeft een signaleringsfunctie. Gezien de huidige waarde van de current ratio is er sprake van voldoende liquiditeit om aan de verplichtingen op korte termijn te kunnen voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit 2 muteert met 6 procentpunten ten opzichte van 2022 en blijft ver boven de gestelde ondergrens van 30%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit komt uit op 1,7%. Een belangrijk gedeelte hiervan is te koppelen aan het NPO-resultaat. Dit fenomeen komt in 2023 voor het laatst voor, aangezien de actieve NPO-bekostiging per 1 augustus 2023 is gestopt.

Signaleringswaarde Inspectie

De signaleringswaarde is bedoeld om mogelijk bovenmatig vermogen binnen onderwijsinstellingen zichtbaar te maken. Op basis van de signaleringswaarde komt het normatief eigen vermogen voor Scholengroep Veluwezoom uit op € 2.39 miljoen. De feitelijke omvang van het eigen vermogen bedraagt € 2.98 miljoen. Dit zou kunnen suggereren dat er binnen Scholengroep Veluwezoom sprake is van bovenmatig vermogen ter omvang van € 590k. Voordat deze conclusie getrokken kan worden is er een belangrijke nuancering:

- Binnen de gepresenteerde stand van het eigen vermogen per ultimo september 2023 is een bestemmingsreserve opgenomen voor niet uitgegeven NPO-middelen. De omvang van deze bestemmingsreserve bedraagt ruim € 1.1 mln. Aan het einde van schooljaar 2024/2025 moet deze bestemmingsreserve verdwenen zijn. Nadat de bestemmingsreserve is ingezet komt het eigen vermogen onder de bandbreedte van de signaleringswaarde.

5.2. Gang van zaken gedurende het verslagjaar

Analyse realisatie 2023 versus begroting 2023

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil
Baten			
Rijksbijdragen OCW	16.131.068	14.699.885	1.431.183
Overige overheidsbijdragen	87.923	35.608	52.315
Overige baten	520.854	387.278	133.576
Totaal baten	16.739.845	15.122.770	1.617.074
Lasten			
Personele lasten	13.681.429	12.888.926	792.503
Afschrijvingen	400.037	447.438	-47.401
Huisvestingslasten	962.281	952.565	9.716
Overige instellingslasten	1.423.290	1.233.842	189.448
Totaal lasten	16.467.037	15.522.770	944.266
Saldo baten en lasten	272.808	-400.000	672.808
Financiële baten en lasten	14.455	-	14.455
Nettoresultaat	287.263	-400.000	687.263

Toelichting op afwijking jaarrealisatie – begroting 2023

In onderstaand overzicht staan de posten met verschillen met een omvang groter dan € 40.000. Deze worden verder toegelicht.

Afwijkingen jaarverwachting - begroting	
Omschrijving	Omvang
<i>Baten</i>	
Rijksbijdragen OCW	1.431.183
Overige overheidsbijdragen	52.315
Overige baten	133.576
	1.617.074
<i>Lasten</i>	
Personele lasten	-792.503
Afschrijvingen	47.401
Overige instellingslasten	-189.448
	-934.550
Overige mutaties < € 40.000	4.739
Mutatie jaarverwachting - begroting 2023	687.263

Baten

Rijksbijdragen OCW (€ 1.431.183 positief)

De afwijking in de rijksbijdragen OCW is opgebouwd uit vier elementen:

1. Definitieve subsidievaststelling 2023, ter financiering van de nieuwe cao € 710.000.
2. Vrijval projectsubsidie basisvaardigheden ad € 180.000.
3. Professionalisering begeleiding starters en schoolleiders € 84.000.
4. Maatwerkbekostiging nieuwkomers ad € 445.000.

Per punt vindt er een korte toelichting plaats:

1. In december 2023 wordt er een nabetaling verwacht van de definitieve subsidievaststelling voor 2023. In deze definitieve subsidievaststelling is een compensatie van 5,02% opgenomen ter financiering van de nieuwe cao.
2. Vanaf 1 augustus wordt de subsidie basisvaardigheden ingezet. De toegerekende baten komen uit op een niveau van € 180.000. Deze inkomsten waren in de begroting 2023 niet meegenomen. Voor het niveau aan inkomsten is ook een gelijk bedrag aan kosten gemaakt. Derhalve is dit een exploitatie neutrale ontwikkeling.
3. In de begroting 2023 is gerekend met een lager bedrag voor de subsidie Professionalisering begeleiding starters en schoolleiders. De regeling liep aanvankelijk tot eind juli 2023. Uiteindelijk is de regeling verlengd. Derhalve is er geheel 2023 een bedrag beschikt. De regeling loopt door naar 2024, in de begroting 2024 wordt tevens gerekend met € 100 per leerling.
4. Twee scholen binnen Veluwezoom voeren een klas(sen) voor taalopvang. Naast de reguliere middelen wordt hiervoor de maatwerkbekostiging nieuwkomers ontvangen. Voor deze bekostiging gelden aanvullende teldata. Door de snel wisselende leerling populatie is de omvang van deze middelen vooraf lastig in te schatten. Voor 2023 waren er geen gelden voor maatwerk begroot. Deze extra middelen zijn ingezet voor de ondersteuning van extra groepen. Eind 4e kwartaal 2023 en in januari 2024 zijn er nog twee beschikkingen ontvangen voor in totaal € 300.000. Eind oktober heeft DUO een herziening gestuurd waarin met terugwerkende kracht bedragen zijn aangepast voor telmomenten uit 2022 en begin 2023. De beschikking van januari 2024 heeft betrekking op de teldatum van de maatwerkregeling in het 4e kwartaal 2023.

Overige overheidsbijdragen € 52.315 positief

Onder de overige overheidsbijdrage staan diverse projecten gepresenteerd. Deze kennen soms een incidenteel karakter, waardoor deze niet allemaal in de begroting van 2023 zijn opgenomen. Uiteindelijk staan tegenover deze extra inkomsten ook extra projectuitgaven.

Overige baten € 133.576 positief

De overige baten komen met name door de extra verhuurbaten hoger uit. In 2023 is met enkele BSO-organisaties een nieuwe medegebruik vergoeding overeengekomen. Deze is (in sommige gevallen) met terugwerkende kracht naar 2022 gefactureerd. Dit verklaart waardoor de verhuurbaten in 2023 incidenteel hoog uitkomen.

Verder zijn er projectmatige inkomsten in de realisatie opgenomen voor onder andere schoolmaaltijden. Tegenover deze extra inkomsten staan ook extra kosten, omdat er ook kosten voor deze projecten worden gemaakt.

Lasten

Lonen en salarissen € 792.503 negatief

Voor een correcte interpretatie van de personele lasten dient er onderscheid gemaakt te worden in de kosten lonen en salarissen en de overige personele lasten.

a. **Lonen en salarissen (effect € 377.000)**

De overschrijving op de loonkosten is een direct gevolg van de nieuwe cao. De extra loonkosten als gevolg van de nieuwe cao komen uit op een bedrag van € 645.000. Dit omvat enerzijds de eenmalige uitkering alsook de verhoging die vanaf 1 juli 2023 van kracht is. Tegenover deze extra loonkosten staan ook extra rijksmiddelen waardoor er een exploitatie neutrale beweging van toepassing is. Per saldo is de overschrijding beperkt, dit komt doordat er in de realisatiecijfers een verschuiving zichtbaar is tussen de kosten voor lonen en salarissen en de overige personele lasten. De kosten voor ziektevervanging zijn in de begroting 2023 gepresenteerd onder de rubriek lonen en salarissen, waarbij de realisatiecijfers terugkomen onder de overige personele lasten als zijnde externe inhuur. Het verschuivingseffect komt uit op € 368.000.

b. **Overige personele lasten (effect € 415.000)**

De extra kosten worden met name gemaakt voor de inhuur van poolers. Deze vervangingskosten stonden in de begroting 2023 gepresenteerd onder de kosten lonen en salarissen. Zoals in de voorgaande passage is benoemd is het verschuivingseffect € 368.000. Scholengroep Veluwezoom heeft ter afdekking van het ziekteverzuim een verzekeringsvariant afgesloten. Daarbij geldt een bovengrens van 6% op jaarbasis.

Afschrijvingen € 47.401 positief

De afschrijvingskosten vallen in 2023 lager uit als hetgeen begroot was. Dit houdt verband met uitgestelde investeringen/investeringen die qua tijdstip later in het jaar hebben plaatsgevonden.

Overige instellingslasten € 189.448 negatief

De kostenoverschrijding komt onder andere door toegenomen kosten voor het onderwijsleerpakket, licenties en projecten. In toenemende mate investeren scholen minder in leermethodes, maar kiezen voor hybride of digitale varianten. In beide gevallen leidt dit tot meerkosten voor het onderwijsleerpakket en/of licenties.

6. Continuïteitsparagraaf

6.1. Ontwikkeling leerlingenaantallen en marktaandeel

De ontwikkeling in het aantal leerlingen en het marktaandeel van de scholen in onze omgeving geven zicht op het bestaansrecht en de continuïteit van de organisatie. In deze paragraaf gaan we in op de nieuwste cijfers en blikken we vooruit naar de nabije prognoses. De relevante peildatum is 1 februari. Deze peildatum is vanaf boekjaar 2023 de relevante grondslag voor de rijksbekostiging.

Brinnr/ School	1 feb 2022	1 feb 2023	1 feb 2024
04HX Dorpsschool Rozendaal	242	223	227
13QE Daalhuizen	441	424	403
13XP De Kameleon	138	166	193
14EB De Rheder Enk	238	225	233
14GV De Lappendeken	116	108	106
14LZ Koningin Emmaschool	160	158	167
15EI Robin	156	158	135
15NB De Expeditie	61	76	93
15PP Prinses Margrietschool	161	162	159
19QL SSBO 't Sterrenbos	93	89	74
Totaal	1.806	1.789	1.790

Bron: ParnasSys

Het aantal leerlingen laat op de diverse teldata een min of meer gelijk beeld zien. Wel is er een verschuiving te zien tussen het aantal boa-leerlingen en het aantal sbo-leerlingen.

Marktaandeel

De ontwikkeling van de leerlingaantallen op de scholen van Scholengroep Veluwezoom per deelregio's is opgenomen in onderstaande tabel. Voor onderstaand overzicht zijn de gegevens gebruikt die DUO publiceert. Bij deze gegevensset hanteert DUO de 1 oktoberdatum.

Gemeente	1 okt 2022	1 okt 2023
Velp	53%	55%
Rheden	52%	53%
Dieren	42%	43%

Bron: DUO.nl/open onderwijsdata dd. 22 december 2023

Prognoses scholen

In onderstaande opstelling is de prognose van het aantal leerlingen per school inzichtelijk gemaakt, daarbij is tevens inzichtelijk gemaakt welke telling voor welk kalenderjaar relevant is qua bekostigingsgrondslag.

Bij het samenstellen van de begroting 2024 hebben directeuren deze voorzichtige prognoses voor de komende jaren ontwikkeld. Bij het bestuursformatieplan 2024-2025 worden de prognoses opnieuw gemaakt en vergeleken met gemeentelijke prognoses. De ontwikkeling van het leerlingenaantal wordt nauwgezet gevolgd en gekoppeld aan de formatieve ontwikkeling.

Brinnr/ School	1 feb 2024	1 feb 2025	1 feb 2026	1 feb 2027
04HX Dorpsschool Rozendaal	227	233	234	230
13QE Daalhuizen	403	400	394	396
13XP De Kameleon	193	223	226	226
14EB De Rheder Enk	233	230	236	230
14GV De Lappendeken	106	108	108	108
14LZ Koningin Emmaschool	167	168	163	160
15EI Robin	135	137	144	140
15NB De Expeditie	93	106	110	110
15PP Prinses Margrietschool	159	153	146	150
19QL SSBO 't Sterrenbos	74	92	100	100
Totaal	1.790	1.850	1.861	1.850

Bron: meerjarenbegroting 2024-2027 Scholengroep Veluwezoom

6.2. Meerjarenexploitatie

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
Baten				
Rijksbijdragen OCW	15.349	14.618	14.523	14.665
Overige overheidsbijdragen	38	38	35	35
Overige baten	646	634	633	633
Totaal baten	16.033	15.290	15.191	15.333
Lasten				
Personele lasten	13.744	12.916	12.974	13.031
Afschrijvingen	376	378	363	344
Huisvestingslasten	1.015	941	941	940
Overige instellingslasten	1.202	1.065	1.062	1.063
Totaal lasten	16.337	15.300	15.340	15.378
Saldo baten en lasten	-304	-10	-149	-45
Saldo financiële baten en lasten	10	10	10	10
Resultaat	-294	0	-139	-35

Toelichting op exploitatie ontwikkeling

Interpretatie cijfers tabel

Voor een correcte interpretatie van bovenstaande overzicht wordt opgemerkt dat het begrote resultaat van € 293.932 negatief voornamelijk ontstaat doordat er gespaarde NPO-middelen worden ingezet. De omvang hiervan bedraagt € 182.738. Belangrijk is dat in meerjarig perspectief er sprake is van een sluitende exploitatie.

Het resultaat van 2024 is te splitsen in twee onderdelen, een resultaat vanuit reguliere activiteiten en een resultaat uit NPO-activiteiten. Deze splitsing is weergegeven in onderstaand beeld.

Uitsplitsing van het begrote resultaat		Begroting 2024
Resultaat NPO-project	€	-182.738
Resultaat uit reguliere activiteiten	€	-111.194
Totaal resultaat 2024	€	-293.932

Rijksbaten

De basisbekostiging is gebaseerd op basis van het aantal leerlingen van 1 februari 2023. De ontwikkeling van de verwachte basisbekostiging in de komende jaren is gelinkt aan de verwachte groei van het aantal leerlingen.

In de begroting 2024 is het definitieve bedrag per leerling van 2023 ad € 6.093,05 verhoogd met 3,93%. Deze verwerking is overeenkomstig het advies dat is uitgebracht door de PO-Raad.

In de meerjarenbegroting is gerekend met een nullijn op zowel de inkomstenkant als de ontwikkeling van de loonkosten. De insteek hierbij is dat eventuele extra middelen zullen leiden tot een herziening van de cao. De insteek van de PO-Raad is dat nieuwe cao-afspraken binnen de kaders van de aanwezige financiële ruimte moeten uitkomen.

Overige baten

Hieronder vallen de huurinkomsten, detacheringsinkomsten, ouderbijdragen, inkomsten tussen-schoolse opvang en diverse projectsubsidies.

Personele lasten

De personele lasten zijn qua omvang van het aantal fte's begroot op basis van de afspraken die in het bestuursformatieplan 2023/2024 zijn gemaakt.

De huidige cao is afgesloten op 12 september 2023 en kent een looptijd tot 30 september 2024. In meerjarenperspectief is gewerkt met een nullijn op zowel de ontwikkeling van de inkomsten als op de ontwikkeling van de loonkosten. Binnen de begrotingsmodule is de trede-ontwikkeling van het salaris wel meegenomen. Dit genereert een toename van de verwachte loonkosten in meerjarenperspectief.

De aanwezigheid van voldoende flexibele formatieomvang is een relevant aspect. De kostenstructuur van Scholengroep Veluwezoom bestaat voor een groot gedeelte uit loonkosten. 84 procent van de totale kosten is gekoppeld aan directe loonkosten. Het is van belang dat er gewerkt wordt met betrouwbare meerjarenprognoses rond het verwachte aantal leerlingen.

De huidige NPO-middelen en subsidie basisvaardigheden worden ingezet voor meer projectformatie. De formatieomvang hiervan komt uit op 7,7 fte. Deze projectmiddelen kennen een tijdelijk karakter. Daarom is het belangrijk dat er wordt geanticipeerd op formatieve ontwikkelingen in meerjarenperspectief.

Het verwachte aantal fte's laat de komende jaren onderstaand verloop zien. Hierbij is de uitsplitsing gemaakt naar directie, OP, OOP:

Ontwikkeling van het aantal fte	realisatie 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Functiecategorie					
Directeuren	9,0	9,4	9,3	9,3	9,3
OP	111,0	109,8	99,6	99,1	98,6
OOP	17,3	16,8	15,7	15,7	15,7
Bestuursbureau incl. College van Bestuur	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7
Totaal aantal fte	142,0	140,7	129,3	128,8	128,3

(Bron: meerjarenbegroting 2024-2027)

Vervangingspool/ ziektevervang

De eigen vervangingspool bevat momenteel ongeveer 3,5 fte leerkracht. Daarnaast is er een vacatureruimte opgenomen van 3 fte. Deze medewerkers worden door PON ingezet op vervanging bij de aangesloten besturen. Bij inzet buiten de Scholengroep worden de loonkosten gedeclareerd. Er wordt rekening gehouden met een loonkostenbedrag van € 508.000.

Scholengroep Veluwezoom is vanaf 1 januari 2022 eigenrisicodrager voor ziektevervang. Er is gekozen voor een verzekeringsvariant, waarbij de eerste 6% van de vervangingen voor rekening komen van Scholengroep Veluwezoom. Bij een verzuimpercentage groter dan 6% is er sprake van dekking vanuit het Vervangingsfonds.

6.3. Meerjarenbalans

Bedragen * € 1.000	2024	2025	2026	2027
	€	€	€	€
ACTIVA				
Materiele vaste activa	2.237	1.950	1.837	1.693
Financiele vast activa	-	-	-	-
Vorderingen	117	117	117	117
Liquide middelen	4.010	4.149	3.709	3.737
	6.364	6.216	5.663	5.547
PASSIVA				
Eigen vermogen	1.883	1.883	1.743	1.708
- Algemene reserve	958	958	818	783
- Bestemmingsreserve publiek	925	925	925	925
Langlopende schulden	-	-	-	-
Kortlopende schulden	2.442	2.442	2.442	2.442
	6.364	6.216	5.663	5.547

Bovenstaande meerjarenbalans is ontleend aan de meerjarenbegroting 2024-2027. Op basis van de huidige cijfers komt naar voren dat de omvang van het eigen vermogen is toegenomen als gevolg van het positieve resultaat 2023. Dit heeft een effect op de omvang van de algemene reserve.

Activa

Materiële vaste activa

In 2024 is er in totaal € 951.700 opgenomen als begrote investeringen. Deze investeringen zijn verdeeld over vier categorieën:

Investerings	Begroting 2024
Rubriek	
Gebouwen en terreinen	€ 250.000
Leermiddelen	€ 109.300
ICT	€ 268.700
Meubilair	€ 323.700
Totaal overige lasten	€ 951.700

De investeringen in gebouwen hebben betrekking op versnellingsvragen die voor enkele locaties nog uitgevoerd dienen te worden. Deze vloeien voort uit de meerjarenbegroting 2023-2026. Verder is er een bedrag begroot van € 100.000 voor verduurzaming.

Financieringsstructuur

Scholengroep Veluwezoom heeft haar financiële middelen ondergebracht bij de Rabobank, er is geen kredietfaciliteit overgekomen. Gezien de huidige liquiditeit is hiervoor geen noodzaak.

Eigen vermogen

De gepresenteerde omvang van het eigen vermogen is gekoppeld aan het verwachte resultaat voor de jaren 2024 t/m 2027. Voor het boekjaar 2024 is een negatief resultaat begroot van € 293.932. Een gedeelte van dit begrote resultaat ontstaat doordat door de inzet van nog in te zetten NPO-middelen.

Voorzieningen

Onder de post voorzieningen zijn personele voorzieningen, als ook een voorziening voor groot onderhoud opgenomen. De waardering van onderhoudsvoorziening is in 2023 aangepast een aangehouden op de geldende wet- en regelgeving omtrent de componentenbenadering.

Ontwikkeling van kengetallen

Financiële kengetallen	signaleringswaarde	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027
Solvabiliteit 1		0,30	0,30	0,31	0,31
Solvabiliteit 2	< 0,3	0,62	0,61	0,57	0,56
	cat. groot < 0,75 & < € 100.000				
Liquiditeit		1,7	1,7	1,6	1,6
Rentabiliteit		-1,83%	0,00%	-0,92%	-0,23%
Signaleringswaarde bovenmatig vermogen	2.375.407	1.882.892	1.882.639	1.743.397	1.708.381

Toelichting op ontwikkeling kengetallen

De kengetallen laten het financiële beeld op enig moment zien. Het betreft hierdoor een statische indicator van de financiële positie. Vanuit de inspectie wordt ook aangegeven dat het toekomstig perspectief een belangrijke graadmeter is. Er wordt vanuit het meerjarenperspectief gelet op de aanwezigheid van potentiële ontwikkelingen die een mogelijke invloed kunnen hebben op de financiële positie van Scholengroep Veluwezoom.

Liquiditeit

Bij de beoordeling van de financiële positie van onderwijsinstellingen hanteert de Inspectie van het Onderwijs een ondergrens van 0,75 en in absolute zin een omvang van € 100.000. Gezien de verwachte waarde van de current ratio is er sprake van voldoende liquiditeit om aan de verplichtingen op korte termijn te kunnen voldoen.

Rentabiliteit

De negatieve rentabiliteit is een onder andere een gevolg van de afbouw van de NPO-bestemmingsreserve. Op de lange termijn is een sluitende exploitatie het uitgangspunt voor Scholengroep Veluwezoom.

Solvabiliteit incl. VZ

De verwachte solvabiliteit inclusief voorzieningen neemt de komende jaren licht af, als gevolg van de negatieve resultaten die begroot zijn. De gepresenteerde solvabiliteit ligt boven de ondergrens van 30%.

Signaleringswaarde inspectie

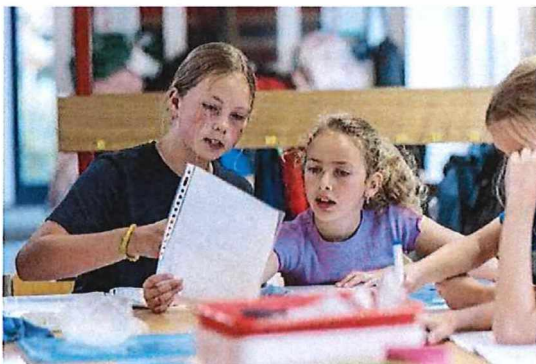
De omvang van het eigen vermogen blijft in meerjarenperspectief onder de signaleringswaarde bovenmatig vermogen. De ondergrens van het vermogen is, op basis van het huidige risicoprofiel, bepaald op € 1.086.000. Deze ondergrens fungeert als minimale waarde qua aan te houden vermogenspositie voor Scholengroep Veluwezoom.

In tweetallen in groep 3 aan de slag met een poster tijdens het thema: landen!

ODS Daalhuizen

Onze leerlingen worden ondergedompeld met uitdagend, betekenisvol onderwijs met thema's die werkelijkheidsnabij zijn. Onze leerlingen durven ongeremd de wereld om zich heen te verkennen. Ze raken verwonderd en zijn nieuwsgierig. De werkelijkheid roept steeds vragen op en prikkelt de spontane interesse!

Prinses Margrietschool – Spankeren

"Goedemorgen, fijn dat je er bent!" Dat is het eerste wat je hoort als je 's morgens de school binnenkomt. Je wordt gezien op de Prinses Margrietschool.

Als je binnenkomt kun je meteen zien wat je kan doen en ga je aan de slag. De vakken rekenen, spelling, taal en lezen staan bij ons centraal. Jij leert op onze school om zelfstandig te zijn. De juiste keuzes te maken. Je werk te plannen en je daar verantwoordelijk voor te voelen. Daarna reflecteer je op je werk. Heb ik het leerdoel begrepen? Hoe is het mij gelukt mijn werk te maken? Wij helpen je hierbij. Jij gaat samen met de leerkracht en je ouders in gesprek over de volgende ontwikkelstap. Zo leer je waar je goed in bent en hoe je jezelf kunt ontwikkelen.

Bij ons op school werk je vaak samen met andere kinderen. Samen leren is leuk en je leert veel van elkaar! Vaardigheden die je je hele leven nodig hebt zijn samenwerken, overleggen en luisteren. Dit leer je samen met kinderen uit je eigen groep, maar ook met kinderen uit andere groepen. Bijvoorbeeld tijdens maatjeslezen, wereldverkenning of gewoon tijdens een rekenles.

Laat zien wie je bent! Wij stellen vragen, zodat jij met een onderzoekende houding op zoek gaat naar antwoorden. Voor nieuwsgierigheid heb je LEF nodig. LEF staat voor

Leergierigheid, Eigenaarschap en Focus. Bij ons krijg je ruimte om op jouw manier de wereld en alles om je heen te ontdekken. En dat allemaal op een veilige plek. Hoe fijn is dat?

6.4. Overzicht personele bezetting 2023

De gemiddelde formatieomvang komt in 2023 uit op 140 fte. Deze omvang is opgebouwd uit verschillende functies: 109 fte leerkracht, 16 fte voor onderwijsondersteuners, bijna 10 fte directie en ruim 5 fte voor het bestuursbureau. Ten opzichte van 2022 is er een groei te zien van 5 fte. Dit houdt voornamelijk verband met de extra NPO-formatie en de uitbreiding op het bestuursbureau door de aanstelling van beleidsmedewerkers onderwijskwaliteit. In het aantal OP medewerkers zijn ook de leerkrachten in onze vervangingspool meegeteld.

Het beleid van Scholengroep Veluwezoom om medewerkers te boeien en te binden komt terug in de huidige samenwerking binnen de onderwijsteams en de aandacht en mogelijkheden voor opleiding en ontwikkeling van medewerkers. De opleiding van medewerkers betreft ook onze eigen kweekvijver waarin bijvoorbeeld onderwijsassistenten worden opgeleid tot leerkracht.

FTE 2023	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Gemidd
Directie	9,8	9,8	9,8	9,8	10,6	10,7	10,7	8,8	9	9	9,8	9,8	9,8
OP	110,1	108,8	108,6	108,7	109,2	109,9	109,5	111,3	108,7	107,7	108,3	108,2	109,1
OOP	15,2	15	15,5	15,8	15,8	16,3	17,1	17,4	15,6	15,7	16,2	16,3	16
Bestuur	4,7	4,3	4,3	4,3	4,2	4,9	5	5,4	6,2	6,2	6,2	6,2	5,2
Totaal	139,77	138	138	139	140	142	142	142	140	139	141	141	140

(Bron: HR2Day februari 2024)

6.5. Risicobeheersingssysteem

Scholengroep Veluwezoom heeft een professioneel systeem van planning en control dat continu in ontwikkeling is. Er wordt gewerkt met een cyclus van kwartaalrapportages waarin integrale verslaglegging plaatsvindt. In de kwartaalrapportages monitort de Scholengroep Veluwezoom de financiën zoals uitputting personele formatie, leeropbrengsten, leerlingenaantallen, groepsgrootte, en de belangrijkste HRM-kengetallen zoals verzuimcijfers, mobiliteit en investeringen in opleiding en ontwikkeling.

In de kwartaalrapportages is het proces van de ontwikkeling en de verdieping van de zelfevaluatie beschreven. Ook wordt in de kwartaalrapportages kort verslag gedaan van de bevindingen van de interne controle die periodiek wordt uitgevoerd. Vanaf 2024 wordt de overstap gemaakt naar een trimesterritme.

De leerontwikkelingen worden vastgelegd in ParnasSys. Door de bestuurlijke module en Ultimview kan deze informatie real-time worden ontsloten.

Enkele jaren wordt er nu gebruik gemaakt van Cogix, een systeem om de begroting op te stellen. Het voordeel van dit systeem is dat het centraal wordt beheerd en de kans op fouten aanzienlijk kleiner is dan het gebruik van maatwerk-spreadsheets.

Eind 2023 heeft de accountant een interimcontrole uitgevoerd, hierbij is de aanwezige planning & control getoetst. Vanuit deze controle komen geen grote leemtes naar voren.

6.5.1. Belangrijkste risico's en onzekerheden

Algemeen

In 2023 is de aanwezige risicoanalyse geüpdatet. Daarbij is met verschillende functionarissen stilgestaan bij eventuele nieuwe risico's die relevant zijn. De ondergrens van het benodigde buffervermogen is opnieuw actueel. In 2023/2024 moeten onderwijsinstellingen een keuze maken in de waardering van het groot onderhoud. De waarderingsaanpassing heeft significatie impact op het vermogen. Belangrijk is daarbij dat er een heldere zienswijze is op de benodigde ondergrens van het buffervermogen.

Tijdens de sessie is stilgestaan bij de vraagstelling hoe aanwezige risico's worden gemitigeerd met behulp van de zogenaamde oorzaak-beperkende maatregelen. Vervolgens is ook ingezoomd op gevolg-beperkende maatregelen: Indien de gebeurtenis zich ondanks alle oorzaak-beperkende maatregelen toch voordoet: wat is dan de (financiële) impact, hoe wordt dan gereageerd en welke beheersmaatregelen zijn mogelijk om de schade te verkleinen.

Om de risico's van Scholengroep Veluwezoom in kaart te brengen is zoals beschreven in samenwerking met de verschillende stakeholders uit de organisatie een risicoprofiel opgesteld. Een belangrijke gronddoelstelling van een organisatie is het borgen van financiële continuïteit. Het gaat hierbij om de vraag of de organisatie op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Om aan deze doelstelling te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om over voldoende vermogen te beschikken om de aanwezige (financiële) risico's af te kunnen dekken.

Voor de beantwoording van de vraag hoeveel (buffer-)vermogen noodzakelijk is, is het dus van belang om zicht te krijgen op het financiële risicoprofiel.

Overzicht van de gedefinieerde risico's

	Gebeurtenis	Kans (H / M / L)	Fin.gevolg (schatting) in €
Leerlingen			
1a	Negatieve ontwikkeling leerlingenaantallen (extern).	L	€ 97.500
1b	Lagere leerlingenaantallen dan voorzien.	M	€ 292.500
1c	Snelle terugloop van het aantal leerlingen binnen het SBO.	M	€ 120.000
1d	Onverwachte instroom van leerlingen, als gevolg van de performance van concurrentie.	L	€ 130.000
Onderwijs en kwaliteit			
2a	Maatschappelijke druk op hogere leeropbrengsten/ niet realiseren van doelen en ambities.	L	€ 150.000
2b	Toenemen van de zorgvraag waaraan niet kan worden voldaan.	H	€ 120.000
Bestuur en organisatie			
3	Ineffectieve aansturing / beleidsontwikkeling (koers/visie) stagneert;	L	€ 100.000
Personeel			
4	Niet in staat om kwalitatief goede directeurs en leerkrachten c.q. vervangers te vinden / te behouden (toename personeelsverloop en personeeltekorten).	M	€ 75.000
5	Toename van (langdurig) ziekteverzuim.	M	€ 127.800
Bedrijfsvoering			
6	Tegenvallende/ grillige bekostigingen (OCW en SWV).	H	€ 160.000
7	Vermindering/wegvallen van derde geldstromen en waarvan de lasten blijven bestaan (bijv. gemeentelijke subsidies, bijdragen partners, bijdragen tso, huren, enz).	L	€ 25.000
8	Niet begrote exploitatiekosten/ budgetoverschrijdingen.	L	€ 25.000
Huisvesting			
9	Hogere onderhoudskosten dan voorzien.	M	€ 50.000
10	Hoge(re) kosten MFA's / VVE's.	M	€ 25.000
IT			
11	Tekortkomingen in ICT (datalekken; misbruik; menselijke fouten; foutief gebruik).	M	€ 50.000
12	Tekortkomingen in ICT (menselijke fouten; onjuiste data- en systeemgebruik; afpersing; datalekken).	M	€ 50.000
13	Brand / diefstal / vandalisme.	L	€ 25.000

Het totaal van de risico's komt uit op een waardering van € 1.972.800. Het aanhouden van dit volledige bedrag is echter niet nodig. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Op basis van risicosimulaties die bij vergelijkbare PO-instellingen zijn uitgevoerd komt de kansverdeling neer op een aan te houden percentage dat ligt rond de 55% van de totale risico's. Voor Scholengroep Veluwezoom komt dit neer op een benodigde weerstandscapaciteit van € 1.086.000.

Op basis van de nieuwe scan die in 2023 is uitgevoerd heeft Scholengroep Veluwezoom een beeld van de aanwezige risico's. Deze worden periodiek gemonitord. Belangrijk daarbij is dat de aanwezige beheersingsmaatregelen passend blijven zijn om de risico's afdoende te mitigeren. Verder is het belangrijk dat er periodiek in het stafoverleg wordt stilgestaan bij de ontwikkeling van eventuele nieuwe risico's. De vastlegging hiervan vindt plaats in de periodieke rapportages.

Het college van bestuur is zich bewust van het belang en de noodzaak van risicomanagement en de continue bewaking en monitoring van de herkende risico's. Naast de hard controls is er ook aandacht voor de soft controls. Soft controls worden voornamelijk opgehaald uit de gevoerde managementgesprekken en schoolbezoeken.

6.5.2. Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Scholengroep Veluwezoom is € 159.000. Dit geldt naar rato voor de duur en/of omvang van het dienstverband. De beloningen van de bestuurder en van de toezichthoudende functionarissen van de Scholengroep Veluwezoom blijven onder de grens van het WNT-maximum.

Een gedetailleerde WNT-verantwoording is opgenomen in het financiële deel van dit jaarverslag, onder hoofdstuk 9.

6.5.3. Treasuryverslag 2023

Onderstaand wordt een beknopt overzicht gegeven van het treasurybeleid en resultaten van de Scholengroep Veluwezoom.

Beleid en uitvoering ten aanzien van beleggen en belenen

Scholengroep Veluwezoom heeft op 1 maart 2011 het treasurybeleid vastgesteld aan de hand van een treasurystatuut. De werking van het treasurystatuut wordt jaarlijks besproken in de raad van toezicht.

Het treasurybeleid is dienend aan de primaire doelstelling van Scholengroep Veluwezoom: het geven van onderwijs. Hiervan afgeleid is de doelstelling van het financieel beleid het borgen van de financiële continuïteit van de organisatie. Deze doelstelling valt uiteen in het realiseren en borgen van:

- voldoende liquiditeit;
- lage financieringskosten;
- risicomijdende uitzettingen;
- kosteneffectief betalingsverkeer;
- beheersen en bewaken financiële risico's.

In 2023 is er geen sprake geweest van beleggingen en leningen. De liquiditeitspositie is per ultimo 2023 ruim voldoende.

Scholengroep Veluwezoom heeft een Treasurycommissie ingesteld bestaande uit:

Mevrouw Hannelore Bruggeman: Voorzitter College van Bestuur
Mevrouw Imke Wilms: lid Raad van Toezicht
De heer Dick van Tulden: financieel adviseur

In 2024 worden de mogelijkheid onderzocht om gebruik te gaan maken van Schatkistbankieren, dat is ondergebracht bij het Ministerie van Financiën.

7. Wat staat voor 2024 op onze agenda

In deze paragraaf op hoofdlijnen de zaken waar we gezamenlijk aan werken. De scholen werken systematisch aan de eigen ontwikkeling met behulp van de schoolplannen. Een impressie van hun speerpunten is dwars door dit document opgenomen. Voor een volledig beeld, zie de website.

7.1. De werkagenda op de verschillende domeinen in 2024

Hieronder de Jaaragenda van de Scholengroep Veluwezoom zoals we deze hebben ontwikkeld voor medewerkers, ouders en stakeholders. Voor de volledige begrotingstekst verwijzen we naar de website www.scholengroepveluwezoom.nl.

8. Rapportage toezichthoudend orgaan

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) is het toezichthoudend orgaan van de Scholengroep. De taken en verantwoordelijkheden staan beschreven in de statuten van de Scholengroep.

De RvT houdt toezicht op het beleid van het college van bestuur (CvB), op de gang van zaken binnen de stichting en de onder de stichting ressorterende scholen en diensten. De RvT staat het CvB met raad terzijde en fungeert als klankbord. De RvT kan het CvB gevraagd en ongevraagd adviseren. De RvT treedt op als werkgever van het CvB.

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie	Datum benoeming	Einddatum termijn
R.D.T. Bierlaagh, voorzitter	Eigenaar TWNQL. Bureau voor innovatiestrategie en innovatie projecten.	n.v.t.	1 januari 2021 herbenoeming	31 december 2024
P.J. Spijkerboer, lid	Manager Marnix Innovatie Centrum, Marnix Academie te Utrecht	n.v.t.	1 januari 2020 herbenoeming	31 december 2023
N. Zinad, lid	Academieregisseur (hoofddocent Social Work)	Dimr Coach- psycholoog (per mei 2024)	1 januari 2023	31 december 2026
I.R.J. Wilms, lid	Directeur financiën en control, Koning Willem 1 College	n.v.t.	1 september 2021 Herbenoeming	31 augustus 2025
K.T. Boskma, lid	Eigenaar Westsingel Ondernemingsrecht Mede-initiatiefnemer Boskma van der Grinten Corporate Governance	-Publieksmede- werker Focus Filmtheater -Gastdocent Governance University	1 januari 2023	31 december 2026

Verantwoording toezicht

Bij de vervulling van zijn taak richt de RvT zich naar de belangen van de leerlingen en hun ouders, de belangen van de overige stakeholders, het belang van de onderwijsorganisatie en naar het belang van de samenleving (artikel 14 lid 1 van de statuten van de Scholengroep). De RvT legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden. In dit hoofdstuk is de rapportage van de RvT ten aanzien van 2023 opgenomen.

Evaluatie RvT

Elk jaar evalueert de RvT zijn eigen functioneren. Dit heeft in 2023 in oktober plaatsgevonden. De RvT heeft aan de hand van het bestaande Koersplan en de resultaten daarvan gereflecteerd op de wijze waarop hij de rol heeft ingevuld. Een van de nieuwe afspraken is een periodieke reflectie door de RvT leden na een reguliere RvT vergadering.

Eind 2023 is de RvT begonnen met het opstellen van een toezichtvisie opgesteld waarin de RvT invulling geeft aan de wijze waarop de RvT het toezicht houdt. Deze toezichtvisie wordt jaarlijks geëvalueerd en is te raadplegen via de website van de Scholengroep.

De eerstvolgende evaluatie vindt plaats in 2024 en zal –conform de Code Goed Toezicht van de VTOI-NVTK– opnieuw begeleid worden door een externe deskundige.

Permanente educatie

In 2023 hebben diverse leden van de RvT opleidingen gevolgd bij de VTOI-NVTK.

In 2023 gaat het om:

- VTOI Kwaliteitscongres is bijgewoond door de voorzitter RvT en CvB
- Leergang de startende toezichthouder in onderwijs en kinderopvang, 1 lid
- Leergang voor de voorzitter, voorzitter

Bijeenkomsten RvT

De RvT heeft in 2023 zeven keer vergaderd. Voorafgaand aan elke vergadering van de RvT zijn leden van de RvT in gesprek gegaan met schoolleiding en medewerkers van de school waar de vergadering gehouden wordt. De schoolleider/teamleden spreken over de dagelijkse praktijk in de school. Hierdoor ontstaat een aanvullend instrument om goed feeling te hebben met de organisatie.

Naast de reguliere vergaderingen neemt een lid van de RvT deel aan de treasurycommissie. Deze commissie zoomt in op de financiële middelen. In de treasurycommissie van december is het onderwerp Schatkistbankieren naar voren gebracht als alternatief voor het aanhouden van liquiditeiten bij een commerciële bank.

Gezien de gezonde en stabiele financiële positie van Scholengroep Veluwezoom heeft de RvT geen separate auditcommissie aangesteld. Informatie over de financiën wordt besproken in de reguliere RvT vergaderingen.

Een keer per jaar nodigt de Scholengroep Veluwezoom vertegenwoordigers van de politieke partijen uit de gemeenten Rheden en Rozendaal uit voor een gezamenlijke bijeenkomst. Bij deze bijeenkomst zijn naast het CvB en enkele schoolleiders ook (enkele) leden van de RvT aanwezig. Leden van de RvT hebben deelgenomen aan de brede stakeholdersbijeenkomst in het kader van de koersontwikkeling. Ook waren zij aanwezig op de Scholengroepmiddag- en avond op 4 oktober 2023.

Overleg met de medezeggenschap

Standaard beleid is dat leden van de RvT tweemaal aanwezig zijn bij een vergadering van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Deze hebben in 2023 plaatsgevonden op 27 juni en 6 december. Op een van deze vergaderingen zijn de leden van de RvT toehoorders, en op de andere vergadering gaan zij in gesprek met de leden van de GMR. Telkens zijn in de RvT-vergadering, na aanwezigheid in de GMR, de ervaringen met de gehele RvT gedeeld en besproken. In 2023 hebben de leden van de raad aan de leden gevraagd in hoeverre men betrokken is geweest bij de Koersontwikkeling.

Werving en selectie leden

Met ingang van 1 januari 2023 zijn twee leden van de RvT afgetreden. Samen met een selectiebureau hebben de RvT en twee ouders uit de GMR twee nieuwe leden aangetrokken en aan de gemeenteraden voorgedragen voor benoeming. Als nieuwe leden zijn Nabela Zinad en Theo Boskma toegetreden. In verband met het aftreden van de voorzitter is met ingang van 1 januari 2023 Rex Bierlaagh als nieuwe voorzitter aangewezen.

Met ingang van 1 januari 2024 is Jacolien Spijkerboer in verband met het aflopen van de zittingstermijn afgetreden en is de selectie en wervingsprocedure gestart, samen met de oudergeleding van de GMR.

Agenda van de RvT 2023

In deze paragraaf worden de belangrijkste onderwerpen op de agenda van de RvT in 2023 beschreven.

De RvT heeft toegezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat de organisatie ontving en heeft geconstateerd dat de rijksmiddelen doelmatig worden/zijn besteed. Waaronder ook de NPO gelden.

In 2023 is het contract met de huidige accountant weer met een jaar verlengd, conform de aanbestedingsafspraken.

In 2023 is de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 met meerjarenperspectief goedgekeurd. De uitgangspunten en hoofdlijnen van de begroting 2024 zijn voor de aanbidding van de begroting in de RvT besproken.

Onderdelen daarvan waren: hoofdlijnen van de doelen, het allocatiemodel, het tempo van investeringen en de effecten op de kengetallen. Ook is het aangepaste format van de schoolbegrotingen aan de orde geweest. Ook de kwartaalrapportages inzake de tussentijdse ontwikkelingen op financiën, kengetallen HRM en onderwijskwaliteit zijn in de vergaderingen van de RvT besproken.

Planning en control

De RvT is akkoord gegaan om volgend kalenderjaar te starten met een ander verantwoordingsritme. Met ingang van 1 januari 2024 start de Scholengroep met een viermaandelijks rapportage in plaats van een driemaandelijks rapportage. De kaderbrief die richting geeft aan de begroting 2024 is besproken. Ook is de werkwijze van het vier-ogenprincipe bij betalingen aan de orde geweest.

Hieronder staat kort per kwartaal weergegeven welke inhoudelijke onderwerpen aan de orde zijn geweest in de vergaderingen van de RvT.

In het eerste kwartaal van 2023 zijn naast het bespreken van de lopende zaken in de organisatie de volgende onderwerpen aan de orde geweest:

- Fusie, en fusie effectrapportage van twee scholen
- Themabezoeken Inspectie op twee scholen
- Bijeenkomst vertegenwoordigers politiek (februari)
- Ontwikkeling koersplan en ambitieplannen van de scholen
- Start twee nieuwe leden Raad van Toezicht
- Nieuwe samenstelling van de GMR

In het tweede kwartaal van 2023 heeft de Raad van Toezicht zich onder andere gericht op de volgende belangrijke zaken:

- Goedkeuren van het Bestuursjaarverslag 2022 nadat de accountantscontrole is afgerond
- Akkoord gaan met het wijzigen van een kwartaalrapportage naar een trimesterrapportage met ingang van 1 januari 2024
- Bijwonen van een GMR vergadering
- Het nieuwe Koersplan is voorzien van goedkeuring door de RvT. Leden van de raad waren aanwezig bij de brede stakeholdersbijeenkomst die hieraan voorafging.
- De RvT heeft kennisgenomen van de samenvatting van de zelfevaluaties door Jaap de Jonge van Expertis.
- Goedkeuring gegeven aan het besluit van de bestuurder om over te gaan tot fusie tussen Leerrijk en de Wensvogel

In de laatste twee kwartalen van 2023 heeft de Raad van Toezicht zich onder andere gericht op de volgende belangrijke zaken:

- Goedkeuren Begroting 2024 met meerjarenperspectief naar 2027.
- Na de instemming van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) is de nieuwe koers: "ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen" door de RvT goedgekeurd.
- Gesproken is over de modernisering GMR.
- Leden van de Raad van Toezicht hebben volgens afspraak een vergadering van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad bijgewoond
- De eindopbrengsten van groep 8 zijn in de vergadering van begin juli besproken. In die vergadering is ook ingezoomd op de verzuimcijfers van medewerkers en is de aanpak daarvan met de HRM adviseur besproken.
- In september heeft de raad zich laten informeren door Lumen Group, de bovenschoolse I-coach en de HRM adviseur over het normenkader AVG, privacy en beveiliging.
- Het besluit van de landelijke klachtencommissie naar aanleiding van een klacht op een van onze scholen.

Werkgeverschap bestuurder

In juni 2023 heeft een ontwikkelgesprek met de bestuurder plaatsgevonden met de voorzitter en een lid van de RvT aan de hand van een evaluatie door de bestuurder. Het beoordelingsgesprek heeft plaatsgevonden in december.

**SCHOLENGROEP VELUWEZOOM
TE DIEREN**

Rapport inzake jaarstukken 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	3
2	Balans per 31 december 2023, vergelijkende cijfers per 31 december 2022	8
3	Staat van Baten en Lasten 2023, vergelijkende cijfers 2022	10
4	Kasstroomoverzicht 2023	11
5	Verantwoording Subsidies	17
6	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	18
7	Wet Normering Topinkomens	22

OVERIGE GEGEVENS

1	(Voorstel) Bestemming van het resultaat	28
2	Gebeurtenissen na balansdatum	29

BESTUURSVERSLAG

JAARREKENING

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifiekewarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staan van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn regerenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's (€).

Activiteiten

Scholengroep Veluwezoom is het bevoegd gezag van 10 openbare basisscholen (waaronder één basisschool voor speciaal onderwijs) en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Gelderland.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Scholengroep Veluwezoom (geregistreerd onder KvK-nummer 09161451) is feitelijk gevestigd op Doesburgsedijk 7 te Dieren.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Scholengroep Veluwezoom zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekeninghoudend met een eventuele restwaarde.

Ondergrens voor de activering is vastgesteld op € 500.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Gebouw en nieuwbouw 20 jaar

Digitale schoolborden 7 jaar

Stoffering 15 jaar

Meubilair 10-20 jaar

Leermiddelen 8 jaar

Duurzame apparatuur 5 jaar

ICT apparatuur 3-4-5 jaar

Overige vaste activa 20 jaar

Subsidies op investeringen worden als schuld op de balans verantwoord en gelijk aan de afschrijvingstermijnen van de hiermee corresponderende investeringen in jaarlijkse termijnen ten laste van het resultaat gebracht.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. De kosten voor groot onderhoud aan de binnenkant en het buitenschilderwerk van de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Vorderingen

Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Vorderingen worden bij een eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van het bestuur, tenzij anders vermeld.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Deze post betreft de algemene (niet-gebonden) reserve die voortkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil van de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten.

In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de desbetreffende voorziening.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

Op basis van de Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. M.i.v. dit jaar is overgegaan naar de componentenmethode.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij een eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Opbrengstverantwoording

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

Overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend op het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Scholengroep Veluwezoom heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Pensioenen

Scholengroep Veluwezoom heeft voor haar werknemers een pensioenregeling toegezegd. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddelde verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad dit toelaat.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	(4)				
Algemene reserve		1.878.689		3.365.468	
Bestemmingsreserve (publiek)		<u>1.107.398</u>		<u>913.708</u>	
			2.986.087		4.279.176
Voorzieningen	(5)				
Personeelsvoorziening		289.352		243.209	
Voorziening onderhoud		<u>2.295.329</u>		<u>800.000</u>	
			2.584.681		1.043.209
Kortlopende schulden	(6)				
Schulden aan leveranciers		228.735		178.285	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		785.756		687.888	
Overlopende passiva		<u>1.328.663</u>		<u>799.959</u>	
			2.343.154		1.666.132
			<u>7.913.922</u>		<u>6.988.517</u>

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023, VERGELIJKENDE CIJFERS 2022

Baten		2023	Begroet 2023	2022
Rijksbijdragen	(7)	16.131.068	14.699.885	14.687.641
Overige overheden	(8)	87.923	46.296	93.360
Overige baten	(9)	<u>520.854</u>	<u>376.589</u>	<u>457.601</u>
Som der baten		16.739.845	15.122.770	15.238.602
Lasten				
Personeelslasten	(10)	13.681.429	12.888.925	12.121.095
Afschrijvingen	(11)	400.037	447.971	393.196
Huisvestingslasten	(12)	962.281	952.565	1.257.275
Overige lasten	(13)	<u>1.423.290</u>	<u>1.233.309</u>	<u>1.307.515</u>
Totaal lasten		16.467.037	15.522.770	15.079.081
Saldo baten en lasten		<u>272.808</u>	<u>-400.000</u>	<u>159.521</u>
Financiële baten en lasten	(15)	14.455	-	-16.671
Nettoresultaat		<u><u>287.263</u></u>	<u><u>-400.000</u></u>	<u><u>142.850</u></u>

4 KASSTROOMOVERZICHT 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	272.808		159.521	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	400.037		393.196	
Mutatie voorzieningen	1.541.472		307.253	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	-286.296		633.176	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	677.022		132.536	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.605.043		1.625.682
Ontvangen interest	14.455		101	
Betaalde interest	-		-16.772	
		14.455		-16.671
Kasstroom uit operationele activiteiten		2.619.498		1.609.011
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-283.438		-312.103
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Overige mutaties overige reserve		-1.580.352		-
		755.708		1.296.908
Samenstelling geldmiddelen				
		2023	2022	
		€	€	
Geldmiddelen per 1 januari		5.080.253	3.783.345	
Mutatie liquide middelen		755.708	1.296.908	
Geldmiddelen per 31 december		5.835.961	5.080.253	

ACTIVA**VASTE ACTIVA****1. Materiële vaste activa**

	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Leer- middelen	Overige materiele vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2023</i>					
Aanschaffingswaarde	507.173	3.705.987	1.313.053	566.150	6.092.363
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-85.346	-2.811.252	-1.172.870	-261.846	-4.331.314
	<u>421.827</u>	<u>894.735</u>	<u>140.183</u>	<u>304.304</u>	<u>1.761.049</u>
<i>Mutaties</i>					
Investerings	44.820	202.711	25.294	10.613	283.438
Desinvesteringen	-28.384	-84.720	-82.785	-	-195.889
Afschrijving desinvesteringen	9.391	86.534	83.117	-	179.042
Afschrijvingen	-29.750	-284.188	-38.522	-30.730	-383.190
	<u>-3.923</u>	<u>-79.663</u>	<u>-12.896</u>	<u>-20.117</u>	<u>-116.599</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2023</i>					
Aanschaffingswaarde	523.609	3.823.978	1.255.562	576.763	6.179.912
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-105.705	-3.008.906	-1.128.275	-292.576	-4.535.462
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>417.904</u>	<u>815.072</u>	<u>127.287</u>	<u>284.187</u>	<u>1.644.450</u>

VLOTTENDE ACTIVA**2. Vorderingen**

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	39.590	29.083
	<u>39.590</u>	<u>29.083</u>
Vordering op OCW		
Personeel	159.909	9.258
	<u>159.909</u>	<u>9.258</u>

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overlopende activa	234.012	108.874
Overlopende activa		
Nog te ontvangen huur	24.656	23.470
Rente spaarrekeningen en beleggingen	14.455	101
Overige overheden / gymvervoer	15.157	5.699
Vooruitbetaalde kosten	167.133	65.316
Vorderingen gemeenten	-	3.938
Overige overlopende activa	4.100	10.350
Vordering VVE Rozendaal	8.511	-
	234.012	108.874
3. Liquide middelen		
ABN AMRO	982.441	982.599
Rabobank	4.853.520	4.097.654
	5.835.961	5.080.253
ABN AMRO Bank N.V.	493.066	493.325
ABN AMRO Bank N.V.	489.375	489.274
Rabobank Hoofdbank	3.830.364	3.072.282
Rabobank Schoolbanken	29.007	28.840
Rabobank Spaarrekeningen	994.149	996.532
	5.835.961	5.080.253

PASSIVA

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
4. Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.878.689	3.365.468
Bestemmingsreserve (publiek)	1.107.398	913.708
	<u>2.986.087</u>	<u>4.279.176</u>

	Stand per 1-1-2023	Resultaat 2023	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	<u>3.365.468</u>	<u>93.573</u>	<u>-1.580.352</u>	<u>1.878.689</u>
Bestemmingsreserve (publiek)				
Bestemmingsreserve NPO-gelden	<u>913.708</u>	<u>193.690</u>	<u>-</u>	<u>1.107.398</u>

Uit een risico-analyse is gebleken dat het minimaal benodigde eigen vermogen € 1.050.000 is.

5. Voorzieningen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Personeelsvoorzieningen		
Voorziening Jubilea PO	<u>289.352</u>	<u>243.209</u>
		<u>Jubileum PO</u>
		€

Personeelsvoorzieningen

Stand per 1-1-2023	243.209
Dotatie	62.378
Onttrekking	-16.235
Vrijval	-
Stand per 31-12-2023	<u>289.352</u>
Kortlopend deel <1 jaar	11.641
Langlopend deel >1 jaar	277.711

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Onderhoudsvoorziening		
Voorziening onderhoud PO	2.295.329	800.000
		Voorziening onderhoud PO
		€
Onderhoudsvoorziening		
Stand per 1-1-2023		800.000
Dotatie stelselwijziging		1.580.352
Dotatie		281.875
Onttrekking		-366.898
Stand per 31-12-2023		2.295.329
Kortlopend deel <1 jaar		542.494
Langlopend deel >1 jaar		1.752.835

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband en is grotendeels langlopend.

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties en is grotendeels kortlopend.

6. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Crediteuren		
Crediteuren	228.735	178.285
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	2.140	-
Loonheffing	595.708	533.955
Bedrijfsvereniging	24.764	27.435
Pensioenen	163.144	126.498
	785.756	687.888
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva	1.328.663	799.959

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	407.838	373.136
Bindingstoelage	40.970	39.188
Accountantskosten	12.500	12.500
Nog te betalen bedragen	196.427	2.587
Vooruitontvangen subsidie	305.689	357.698
Vooruitontvangen bedragen	1.300	11.667
Voorschotten	534	3.183
Schulden gemeente	363.405	-
	<u>1.328.663</u>	<u>799.959</u>

5 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond	
	Kenmerk	Datum	Status (*)	
Arbeidsmarkttoelage	AMT41617PO	30-6-2022	Ja	
Arbeidsmarkttoelage	AMT41617PO	30-6-2022	Ja	
Arbeidsmarkttoelage	AMT41617PO	31-8-2023	Ja	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV22-PO-5228	11-11-2022	Ja	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3152	31-5-2023	Onderhanden	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-0957	31-5-2023	Onderhanden	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2188	31-5-2023	Onderhanden	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-2190	31-5-2023	Onderhanden	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-PO-3806	31-5-2023	Onderhanden	
SOOL	SOOL19207	29-2-2020	Ja	
SOOL	SOOL210276	28-2-2022	Ja	
Bewegingsonderwijs	IB210281	30-11-2021	Onderhanden	
Studieverlof	1350632-1	22-8-2023	Onderhanden	
Onderhanden =	De subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen			
Ja =	De subsidie is afgerond conform subsidieverplichtingen			
Nee =	De subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen			

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Kenmerk	datum	Totale				Te verrekenen per 31 december verslagjaar
				Bedrag van de toewijzing	Ontvange nt/m vorig verslagjaar	subsidiebel e kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari in verslagjaar	Subsidiebel e kosten in verslagjaar
			€	€	€	€	€	€
<u>G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar</u>								
Omschrijving	Toewijzing	Kenmerk	datum	Totale				Saldo per 31 december 20XX
				Bedrag van de toewijzing	Ontvange nt/m vorig verslagjaar	subsidiebel e kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari in verslagjaar	Subsidiebel e kosten in verslagjaar
			€	€	€	€	€	€

6 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2023	Begroot 2023	2022
	€	€	€
7. Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	15.923.777	14.582.986	14.441.155
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SVW	207.291	116.899	246.486
	<u>16.131.068</u>	<u>14.699.885</u>	<u>14.687.641</u>
8. Overige overheden			
Overige gemeentelijke subsidies	<u>87.923</u>	<u>46.296</u>	<u>93.360</u>
9. Overige baten			
Verhuur	118.912	74.497	70.173
Ouderbijdragen	21.128	28.100	20.382
Detacheringen	281.668	250.000	294.743
Overige baten	<u>99.146</u>	<u>23.992</u>	<u>72.303</u>
	<u>520.854</u>	<u>376.589</u>	<u>457.601</u>

Lasten

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
10. Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	9.360.134		8.968.570		8.384.136	
Sociale lasten	1.364.526		1.309.964		1.260.232	
Premies participatiefonds	205.219		192.940		111.826	
Premies vervangingsfonds	25.923		25.179		41.355	
Pensioenpremies	<u>1.403.802</u>		<u>1.485.826</u>		<u>1.272.637</u>	
		12.359.604		11.982.479		11.070.186
Mutaties personele voorzieningen	62.378		-		31.285	
Personeel niet in loondienst	773.483		405.500		628.081	
Overig	<u>524.373</u>		<u>560.946</u>		<u>518.880</u>	
		1.360.234		966.446		1.178.246
Uitkeringen van het Vervangingsfonds	21.096		-		-38.908	
Uitkeringen UWV	<u>-59.505</u>		<u>-60.000</u>		<u>-88.429</u>	
		-38.409		-60.000		-127.337
		<u>13.681.429</u>		<u>12.888.925</u>		<u>12.121.095</u>

Bij de Stichting waren in 2023 gemiddeld 145,5 FTE in dienst (2022: 138,7).

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
11. Afschrijvingen						
Gebouwen en terreinen	24.785		32.359		24.384	
Inventaris en apparatuur	282.374		328.504		290.460	
Leermiddelen	38.190		56.866		46.489	
Overige materiële vaste activa	30.730		30.242		31.863	
Resultaat desinvesteringen	23.958		-		-	
		<u>400.037</u>		<u>447.971</u>		<u>393.196</u>

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
12. Huisvestingslasten						
Huur	159.461		161.840		158.325	
Klein onderhoud en exploitatie	43.714		62.700		34.033	
Energie en water	224.632		190.100		154.491	
Schoonmaakkosten	224.725		229.700		221.724	
Heffingen	16.831		15.850		15.069	
Dotatie onderhoudsvoorziening	281.875		281.875		667.131	
Tuinonderhoud	4.442		2.500		1.718	
Bewaking/beveiliging	5.129		8.000		2.981	
Vandalisme	-		-		1.786	
Overige huisvestingskosten	1.472		-		17	
		<u>962.281</u>		<u>952.565</u>		<u>1.257.275</u>

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
13. Overige lasten						
Administratiekantoor	136.301		110.000		122.863	
Telefoon- en portokosten	624		1.300		1.204	
Kantoorartikelen	4.004		2.900		1.927	
Inhuur extern	22.030		23.500		10.224	
Accountantskosten	18.638		20.000		15.440	
Telefoon- en internetkosten	9.389		12.820		9.501	
Overige administratie en beheer	165.996		209.290		213.131	
Totaal administratie- en beheerslasten		356.982		379.810		374.290
ICT kosten	293.935		285.900		297.671	
Leermiddelen	265.255		204.000		240.220	
Reproductiekosten	72.493		55.750		59.471	
transporteren		631.683		545.650		597.362

	2023		Begroot 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
Transport		631.683		545.650		597.362
Overigen	59.218		53.886		45.761	
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		690.901		599.536		643.123
Buitenschoolse- cq. bijzondere activiteiten	58.053		62.400		60.322	
Culturele vorming	65.998		46.779		53.506	
Abonnementen	51.480		35.014		38.370	
Verzekeringen	13.779		12.500		12.795	
Overige	186.097		97.270		125.109	
		375.407		253.963		290.102
		<u>1.423.290</u>		<u>1.233.309</u>		<u>1.307.515</u>

14. Servicekosten

	2023	2022
	€	€
Accountantshonoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	18.638	15.440
Andere controleopdrachten	-	-
Fiscale adviesdiensten	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
	<u>18.638</u>	<u>15.440</u>
	<u>18.638</u>	<u>15.440</u>
	2023	2022
	€	€

15. Financiële baten en lasten

Rentebaten	14.455	101
Rentelasten en bankkosten	-	-16.772
	<u>14.455</u>	<u>-16.671</u>

Transacties met verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code Act.	EV 2023	Res 2023	Art2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	consolida- tie Ja/Nee
SWV Passend Wijs	Stichting	Arnhem	4	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t. *	n.v.t. *

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

* Aangezien er sprake is van Samenwerkingsverbanden (geen deelname in eigen vermogen), betreft dit n.v.t.

16. WNT-VERANTWOORDING 2023 SCHOLENGROEP VELUWEZOOM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Scholengroep Veluwezoom. Het voor Scholengroep Veluwezoom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 159.000,=.

Criteria ten behoeve van vaststelling bezoldigingsklasse.

criterium:		complexiteits- punten
Totale baten 2021	5 tot 25 miljoen €	4
Aantal leerlingen 2021	1.500 tot 2.500	2
Gewogen onderwijssoorten 2021	2	2
Totaal complexiteitspunten		<u>8</u>

Scholengroep Veluwezoom wordt ingedeeld in klasse C.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functie vervulling

Bedragen x € 1	Mw. J.E.M. Bruggeman
Functiegegevens Aanvang en einde functie vervulling in 2023 Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) Dienstbetrekking	Voorzitter CvB 01/01 - 31/12 1,0 ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.979
Beloningen betaalbaar op termijn	20.962
<i>Subtotaal</i>	<u>140.941</u>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	159.000
-/- Onverschuldigd en nog niet terugontvangen bedrag	-
Bezoldiging	<u>140.941</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens Aanvang en einde functie vervulling in 2022 Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) Dienstbetrekking	Voorzitter CvB 01/01 - 31/12 1,0 ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.313
transporteren	<u>119.313</u>

Bedragen x € 1	Mw. J.E.M. Bruggeman
Transport	119.313
Beloningen betaalbaar op termijn	21.790
<i>Subtotaal</i>	141.103
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	154.000
Bezoldiging	141.103

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Dhr. R. Bierlaagh	Mw. J. Spijkerboer	Dhr. K.T. Boskma
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 -31/12	1/1 -31/12	1/1 -31/12
Bezoldiging 2023			
Totale bezoldiging	6.474	4.316	4.316
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	23.850	15.900	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 -31/12	1/1 -31/12	n.v.t.
Bezoldiging 2022			
Totale bezoldiging	3.927	3.927	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.400	15.400	

Bedragen x € 1

	Mw. N. Zinad	Mw. I. Wilms
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2023		
Totale bezoldiging	4.316	4.316
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.900	15.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	n.v.t.	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2022		
Totale bezoldiging	-	3.927
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		15.400

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen . Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Scholingegroep Veluwezoom te Dieren

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Onderdeel	Leverancier	Ingangsdatum	Datum expiratie	< 1 jaar	> 1 en < 5 jaar	> 5 jaar	Lasten in 2023
Leermiddelen	Reinders	1-3-2023	28-2-2027	330.000	715.000	-	328.000
Schoonmaak	Cantordin	1-1-2022	31-12-2024	204.000	-	-	204.000
Telecommunicatie	DWE ICT	1-12-2018	30-11-2024	68.017	-	-	74.200
Sanitaire middelen	Uniqcare	1-2-2023	31-1-2027	19.700	41.042	-	19.700
Hardware	Dustin	1-3-2022	29-2-2024	nb	-	-	104.000
Administratie	Qualiant	1-1-2019	31-12-2024	140.000	-	-	140.000
Bedrijfsgezondheidszorg	HumanCapitalCare	1-10-2020	30-9-2024	24.900	-	-	33.200
Accountant	RA12		30-9-2024	18.700	-	-	18.700
Multifunctionals	Ricoh	1-4-2019	31-3-2024	17.700	-	-	70.800
Energie	Engie	1-1-2024	31-12-2025	nb	nb	-	-
Inkoopmanagement	Anculus	1-1-2021	31-12-2026	19.100	38.200	-	19.100
Contractmanagement facilitair	Anculus	1-1-2022	31-12-2026	15.400	30.800	-	15.400

Huurovereenkomst kantoorruimte

Er is in 2015 een huurverplichting aangegaan met Stichting Het Rhedens voor de huur van kantoorruimte. De huurovereenkomst is aangegaan voor een periode van 3 jaar en loopt tot 1 augustus 2018. Daarna is het contract stilzwijgend verlengd worden voor de periode van telkens een jaar. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt circa € 12.753,-.

Ondertekening van de jaarrekening

Dieren,2024

College van Bestuur

Mevrouw J.E.M. Bruggeman

Raad van Toezicht

De heer R. Bierlaagh, voorzitter

Mevrouw I. Wilms, lid

Mevrouw J. Spijkerboer, lid

N. Zinad, lid

T. Boskma, lid

OVERIGE GEGEVENS

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	Resultaat 2023		
	€	€	€
1 (Voorstel) Bestemming van het resultaat			
Algemene reserve	93.573		93.573
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>			
Bestemmingsreserve NPO-gelden	193.690	193.690	
Totaal resultaat			287.263

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Scholengroep Veluwezoom

Adres: Doesburgsedijk 7, 6953 AK Dieren

Telefoon: 026-4979333

E-mailadres: info@scholengroepveluwezoom.nl

Internetsite: www.scholengroepveluwezoom.nl

Bestuursnummer: 41617

Contactpersoon: Mevrouw J.E.M. Bruggeman
Telefoon: 026-4979333

E-mailadres: h.bruggeman@scholengroepveluwezoom.nl

04HX	IKC Dorpsschool Rozendaal
13QE	OBS Daalhuizen
13XP	OBS De Kameleon
14EB	OBS De Rheder Enk
14GV	OBS De Lappendeken
14LZ	OBS Koningin Emmaschool
15EI	Kindcentrum Robin
15NB	OBS De Expeditie
15PP	ODS Prinses Margriet
19QL	SBO 't Sterrenbos

Registeraccountants

RA12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting Scholengroep Veluwezoom

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Scholengroep Veluwezoom te Dieren gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Scholengroep Veluwezoom op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Scholengroep Veluwezoom zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Registeraccountants

RA12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Registeraccountants

RA12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn
 - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die

Registeraccountants

RA12 Registeraccountants B.V.

Traverse 1

3905 NL Veenendaal

verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veenendaal

RA12 Registeraccountants B.V.

Electronically signed by:

Marco Petar Burger
June 7 2024 6:24 PM -00:00

M.P. (Marc) Burger RA CIA

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling / cluster
24 september 2024	Gemeenteraad	Bedrijfsvoering / Communicatie
behandeld door	ons kenmerk	bijlage(n)

Onderwerp

Maatregelen financiële beheersing 2024 (aanvulling op 2^e berap 2024)

Aanleiding

Wij hebben u in de raadsinformatiebrief van 11 juli jl. meegenomen in de eerste resultaten van de maatregelen die we hebben getroffen om het jaar 2024 financieel positief af te sluiten. In de tweede bestuursrapportage 2024 leest u de verwachting voor het jaarrekeningresultaat terug.

Tijdens de behandeling van de tweede bestuursrapportage (hierna 2^e berap 2024) zijn diverse vragen gesteld over de voortgang op deze maatregelen, op de maatregelen die al in de begroting 2024 waren opgenomen¹ en de ontwikkeling op de financiële risico's.

De 2^e berap is een afwijkingen rapportage; dit betekent dat we alleen een inhoudelijke duiding geven als er sprake is van een afwijking. U mag er dan ook vanuit gaan dat we geen andere financiële afwijkingen zien, dan die u in de 2^e berap leest. We kunnen ons voorstellen dat u in deze periode behoefte heeft aan meer informatie. In deze aanvullende memo lichten we toe hoe wij bijsturen en wat we de komende periode op dit gebied kunnen verwachten.

Inhoudelijke lijnen

We onderscheiden een viertal lijnen waarop we u graag meenemen: Maatregelen opgenomen in de programmabegroting 2024, nieuwe maatregelen n.a.v. de eerste bestuursrapportage 2024 (1^e berap), maatregelen voor 2025-2028 en financiële risico's.

A. Maatregelen programmabegroting 2024-2027

Om tot een positief begrotingssaldo te komen voor 2024, is in de begroting 2024 een aantal maatregelen opgenomen. Deze maatregelen zijn opgenomen in de drie programma's, ten behoeve van een helder overzicht worden ze ook samengevat in bijlage 11. Bij de vaststelling van deze begroting zijn de budgetten bijgesteld en maken ze onderdeel uit van het budgetbeheer. Dit leidde tot een positief begrotingssaldo van afgerond € 1,2 miljoen (positief).

Voor een aantal van deze maatregelen hebben we geconstateerd dat ze voor 2024 toch niet haalbaar zijn. Dit kan diverse oorzaken hebben, bijvoorbeeld doordat de context veranderd is of doordat de maatregel niet het verwachte effect had. In de 1^e berap 2024 hebben we u meegenomen in een aantal ontwikkelingen, bijvoorbeeld de aanpassing van de tarieven zorg (- € 1,6 mln.) en de buig (- € 1,2 mln.). In de 2^e berap 2024 nemen we u wederom mee in de recente ontwikkelingen op de onderwerpen waarop we maatregelen hadden aangekondigd, bijvoorbeeld op Jeugdzorg en WMO.

¹ Bijlage 11 van de programmabegroting 2024-2027

Met de bestuursrapportages geven we u inzicht in de (financiële) afwijkingen, waarbij ook aandacht is voor de eerder genomen maatregelen.

B. Maatregelen n.a.v. de 1^e berap 2024

Op basis van de 1^e berap 2024 gingen we uit van een verwacht jaarrekeningresultaat van afgerond € 2,6 miljoen negatief. Na het eerste kwartaal is duidelijk geworden dat we in 2024 meer geld dreigden uit te geven, dan in de begroting was voorzien. Om dit te voorkomen zijn op 25 april 2024 maatregelen afgekondigd, die moeten bijdragen aan het beheersen van de kosten in 2024. Deze maatregelen zijn in beginsel beperkt tot 2024, maar we sloten niet uit dat er ook sprake kon zijn van structurele meerjarige kansen. In dat geval zijn de maatregelen tevens opgenomen in de begroting 2025.

C. Maatregelen programmabegroting 2025-2028

Deze memo richt zich op de maatregelen voor 2024, desondanks is het goed te beseffen dat we ook in de latere jaren voor een financiële uitdaging staan. Bij de behandeling van de kadernota 2025 hebben we de diverse ombuigingsmaatregelen die wij voorstellen met u besproken. In de programmabegroting 2025, die u inmiddels heeft ontvangen, zijn op basis van de het amendement en gesprekken met onze inwoners een aantal maatregelen verzacht en stellen wij alternatieve maatregelen voor. Waar technisch mogelijk en bestuurlijk reëel sorteren wij in 2024 al voor op deze maatregelen, het verhogen van de leges en tarieven van het zwembad zoals vastgelegd in de legesverordening zijn daar een goed voorbeeld van. Ook de verscherpte beoordeling van het openstellen van functies en inhuur van personeel vallen daar onder.

D. Ontwikkelingen financiële risico's

We zullen uiteindelijk in de jaarstukken 2024 op programmaniveau en daarbinnen op thema's inhoudelijke duiding geven aan de effecten van de getroffen maatregelen om de ombuigingen te realiseren. Daarbij zal ingegaan worden op zowel de financiële als de beleidsmatige aspecten. Daarmee legt het college aan de raad verantwoording af op de maatregelen geduid in de programmateksten uit de begroting 2024 en samengevat in bijlage 11.

In de tussentijd rapporteren wij periodiek op de belangrijkste financiële risico's. De top 3 risico's zijn (op basis van kans x financieel gevolg):

Risico	Kans	Financieel gevolg
1. Mogelijke hogere uitgaven voor WMO en jeugdzorg.	75%	€ 3 miljoen
3. Aanvullende bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen / verbonden partijen i.v.m. mogelijke negatieve exploitatie.	50%	€ 1,5 miljoen
2. Kosten van personele inzet.	75%	€ 1,5 miljoen

We lichten de maatregelen die we hierop hebben genomen graag op hoofdlijnen toe. In het verwachte jaarrekeningresultaat zoals opgenomen in de 1^e berap is rekening gehouden met hogere uitgaven voor WMO en jeugdzorg, aan de hand van de meest actuele gegevens. Ondertussen blijven we invulling geven aan de uitgangspunten van de hervormingsagenda.). De verbonden partijen zijn in regionaal verband aangeschreven en met klem verzocht om maatregelen te treffen voor 2024 en verder. Op de maatregelen op het gebied van beperken van een overschrijding op de formatiebudgetten (kosten van personele inzet) hebben we u separaat geïnformeerd middels de raadsinformatiebrieven.

Nadere communicatie

Namens u, de gemeenteraad, heeft de financiële commissie een belangrijk rol op het gebied van financiën. Zij houden een vinger aan de pols op het financieel reilen en zeilen van onze gemeente. In

de financiële commissie is afgesproken dat de wethouder financiën, namens ons, een toelichting geeft op de financiële ontwikkelingen en de ontwikkeling van de financiële risico's. Hiervoor is eerder op 18 januari jl. een wijze van rapporteren afgesproken, dat sindsdien elke financiële commissie wordt gebruikt.

Met de beschikbaarheid van de 2^e berap is er voor gekozen om in plaats hiervan een mondelinge toelichting te geven op de financiële ontwikkelingen, waaronder risico's. Bij nader inzien was dit geen handige keuze, omdat we ons voor kunnen stellen dat u in deze periode juist behoefte heeft aan aanvullende informatie. We stellen voor om hier de volgende financiële commissie meer tijd voor te nemen.

Daarnaast ontvangt u voor het einde van het jaareen nieuwe raadsinformatiebrief met daarin de stand van zaken op de extra maatregelen voor 2024. In deze raadsinformatiebrief zullen de effecten van de maatregelen beter inzichtelijk worden gemaakt. Wat u hier onder in kunt verwachten In de tussentijd sturen wij op een voordelig rekeningresultaat voor 2024.

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling / cluster
8-10-2024	Gemeenteraad	Bedrijfsvoering / Communicatie Burgerzaken
behandeld door	ons kenmerk	bijlage(n)

Onderwerp

Raadsinformatiebrief 'Dienstverlening dichterbij'

Geachte raad,

Hierbij zenden wij u de raadsinformatiebrief ter beantwoording van de motie 'Dienstverlening dichterbij' (d.d. 2 juli 2024). Zie bijlage.

1. Aanleiding

Op 2 juli 2024 is de raad bijeen geweest om te spreken over de Kadernota 2025 (24.47); de Raad constateert dat:

1. De Kadernota op pagina 33 een ombuiging is opgenomen om de dienstverlening van Burgerzaken te centraliseren naar één locatie;
2. Dit effectief betekent dat het Servicecentrum Dieren verdwijnt;
3. De financiële omvang van deze ombuiging € 10.000 bedraagt;
4. Er nu een servicecentrum zit in Velp dat bij opening van het nieuwe gemeentehuis zijn deuren zal sluiten;
5. 'Dichterbij' één van de basisuitgangspunten is van het coalitieakkoord;
6. Hiermee alle inwoners, ook de minder mobiele, naar De Steeg moeten reizen om fysiek contact te kunnen krijgen met de gemeente.

Daarbij heeft de raad verschillende overwegingen:

- De servicecentra het meest zichtbare en laagdrempelige gemeentelijke loketten zijn voor inwoners;
- Hierdoor ook minder mobiele Velpenaren een langere afstand zullen moeten reizen;
- Er een digitaliseringsprogramma loopt dat vergaande impact heeft op de dienstverlening;
- Hierdoor ook de vraag rijst of de fysieke loketten in Dieren en Velp nog meerwaarde hebben;
- Daarom een goed onderzocht en afgewogen besluit beter uitlegbaar is naar inwoners.

2. Vraag aan het College

- Drie scenario's uit te werken met betrekking tot de locaties van KCC Burgerzaken: Centraliseren naar één locatie (Gemeentehuis);
- In stand houden twee locaties (De Steeg en Dieren);
- Behouden van een locatie in Velp en in stand houden twee locaties (De Steeg, Dieren).

Hierin in ieder geval de volgende aspecten mee te nemen:

- Financiële gevolgen op basis van de huidige openstelling Velp en Dieren;
- Mogelijkheden tot en gevolgen van inperken openingstijden locatie Velp tot vergelijkbaar niveau met locatie Dieren;
- Personele impact;
- Het effect van het digitaliseringsprogramma op de fysieke balies van KCC/Burgerzaken en de noodzaak daarvan;

- Klantimpact (bijvoorbeeld: voor welke doelgroepen is de fysieke balie blijvend belangrijk?);
- Aantal bezoekers dat gebruik maakt van de locaties;

De vraag is aan het College of zij de raad hier uiterlijk één week voorafgaand aan de behandeling van de Meerjarenbegroting 2025-2028 in de betreffende voorbereidende vergadering over kan informeren.

Deze raadsinformatiebrief geeft antwoord op de bovenstaande vragen.

3. Inleiding

De balie is wellicht het oudste dienstverleningskanaal. Al in de Romeinse tijd konden burgers persoonlijk bij de overheid terecht om allerlei zaken te bespreken en de 'balie' bleef twee millennia lang populair. Maar dat tijdstip lijkt zich steeds meer te keren. Over de gehele linie daalt de laatste jaren het baliebezoek bij de overheid, ook bij de gemeente Rheden (Nationale Ombudsman, Kantar, 2019). Dienstverleningsconcepten en positionering van gemeentelijke locaties zijn aan verandering onderhevig.

Beeldvorming. Het open houden van een nevenvestiging wordt door inwoners gezien als het 'lokale' gemeentehuis. In de praktijk is dit beeld onjuist. Het is immers slechts een baliefunctie, waar slechts enkele producten worden afgehaald en diensten kunnen worden verleend, veelal beperkt tot Burgerzaken. De keuze voor decentrale locaties zou er eigenlijk één moeten zijn voor de totale dienstverlening. Dat is immers het beeld van inwoners, zij verwachten vaak ook dat bijvoorbeeld WMO-dienstverlening via de decentrale locaties geleverd wordt. Zo komen er ook regelmatig inwoners aan de Kennedylaan 104 langs voor een paspoort of rijbewijs. Voor inwoners is dit vaak onduidelijk.

Grote steden hebben dat: Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam. Geen van de kleine en middelgrote gemeenten in onze directe omgeving heeft decentrale locaties. Veel van onze dienstverlening is bovendien ook uitbesteed aan Incluzio, dorpshuizen en bibliotheken. Voor inwoners die minder mobiel is in de praktijk ook de lokale vestiging vaak te ver om zelfstandig te bereizen. De pijler 'Dichterbij' uit het coalitieakkoord kan in die zin niet letterlijk fysiek worden genomen. Wel 'dichterbij' in termen van betekenisvol, betrokken, gastvrij en laagdrempelig.

Digitalisering. De mogelijkheden bij gemeente Rheden voor digitale dienstverlening neemt daarnaast enorm toe. Voorjaar 2026 zijn alle producten en diensten van de gemeente digitaal toegankelijk! Vanuit huis kunnen daardoor veel producten en diensten in gang gezet of afgehandeld worden. Het baliebezoek neemt bij gemeenten, ook in Rheden, al jaren steeds verder af, zo blijkt uit onderzoek. Veel inwoners geven aan liever via e-mail contact te hebben met de gemeente. Met Idensys kunnen gemeenten ook al gezichtsherkenning toepassen, waardoor documenten als paspoorten in de toekomst mogelijk zonder bezoek aan de balie kunnen worden thuisgestuurd. Andere baliehandelingen als verhuizen, het sluiten van een huwelijk of overlijdensaangiftes kunnen inmiddels geheel digitaal worden geregeld. Het is in sommige gemeenten zelfs al mogelijk om elkaar digitaal te machtigen. Een balie-medewerker is in de toekomst vermoedelijk vooral bezig om de burgers die er niet uitkomen nog te woord te staan.

Toegankelijke website. De klantvriendelijkheid van veel gemeentelijke websites kan nog wel een flinke boost gebruiken. Vandaar dat ook de website van de gemeente Rheden wordt vernieuwd en geharmoniseerd met Arnhem. Ook kan er nog veel efficiëntiewinst worden geboekt met digitale formulieren. Het is niet voor niets dat bedrijven als Bol.com en Amazon diverse workshops verzorgden voor gemeenteambtenaren.

Digitalisering van de dienstverlening zorgt er dan ook voor dat mensen steeds meer online zijn gaan doen. Daarnaast heeft kanaalsturing ervoor gezorgd dat mensen minder aan de balies komen. Zo hebben bijvoorbeeld uitvoeringsorganisaties flink gesneden in het aantal fysieke locaties en gemeenten zijn grotendeels alleen op afspraak gaan werken. De inwoner met een vraag die eens binnen denkt te lopen en eens te gaan buurten bij de overheid kan eigenlijk nergens meer terecht. De gemeente Molenwaard was zelfs de eerste gemeente die het gemeentehuis dicht deed (Ze komen nog wel bij de mensen thuis, in Molenwaard, maar de baliefunctie bestaat vooralsnog niet meer). De verwachting voor de komende jaren is dat het

baliebezoek nog verder gaat dalen. Nu gemeenten ook paspoorten mogen gaan thuisbezorgen, zal opnieuw een groot deel van de fysieke contacten afnemen. Dit leidt, terecht, tot de vraag of het nog zin heeft om balies open te houden en zo ja, hoe dan.

4. Kwetsbare groepen

Ondanks alle mogelijkheden van digitale dienstverlening is er een groep inwoners die nog niet digivaardig is daarvoor wil de gemeente Rheden ook altijd fysiek toegankelijk blijven en inclusief. Dit betekent dat er te allen tijde een mogelijkheid bestaat om aan een balie te worden geholpen. Ook een inwoner die denkt even binnen te lopen voor een vraag. De Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) heeft hier ook oog voor. Zij vraagt naast het digitaliseren van alle producten en diensten ook om een plan voor het meenemen van de minder digivaardige inwoners. De gemeente Rheden heeft hiervoor een inventarisatie gemaakt van ondersteuningsmogelijkheden, deze zal zij begin 2025 gaan communiceren naar al haar inwoners. Ook wordt onderzocht of vervoer naar het nieuwe gemeentehuis kan worden gefaciliteerd voor diegenen die moeite hebben met de reisafstand. Degenen die dit betreffen hebben dit naar verwachting ook bij decentrale locaties.

Eén locatie voor alle dienstverlening schept duidelijkheid. De drempel van fysieke afstand kan worden verlaagd door mantelzorg en uiteindelijk een vangnet. Voor dit vangnet stelt het college voor inwoners die echt niet anders kunnen op te halen en thuis te brengen. Hiervoor biedt het college diegenen kosteloos BVO DRAN vervoer aan.

5. Samengevat: perspectieven vanuit belanghebbenden

- Vanuit het oogpunt van **efficiënte bedrijfsvoering** bezien is het centraliseren van Burgerzaken de goedkoopste optie. Bovendien zijn in het gemeentehuis in De Steeg alle ondersteunende diensten voorhanden voor het team Burgerzaken. Denk hierbij aan de receptie, de bodes, de facilitaire ondersteuners, de post, het archief, de kluis, de schoonmaak, het AIT (agressie interventie team) etc.
- Vanuit het oogpunt van **dienstverlening naar inwoners** heeft het centraliseren van Burgerzaken voor én nadelen. Het zichtbare nadeel is dat de inwoners van de gemeente op minder plaatsen fysiek hun product of dienst bij Burgerzaken kunnen aanvragen. Een ander nadeel is dat inwoners meer fysieke afstand tot hun lokale overheid kunnen gaan ervaren. Een voordeel is dat de dienstverlening van Burgerzaken geen nadere uitleg behoeft: alle producten en diensten zijn op alle dagen in het gemeentehuis in De Steeg aan te vragen en/of af te halen. Inwoners staan dus nooit voor een dichte deur of krijgen te horen dat ze niet geholpen kunnen worden, omdat ze op de andere locatie moeten zijn.
- Vanuit het oogpunt van **integrale klantbenadering** vraagt de positionering van Burgerzaken ten opzichte van andere disciplines blijvend aandacht. De basis blijft uiteraard het verstrekken van de eigen producten en diensten. Daarnaast is de samenwerking met andere teams belangrijk. Denk aan de teams in het sociaal domein (laaggeletterdheid, briefadres) maar ook de veiligheidsteams (ondermijning, fraudebestrijding). Hierbij is het belangrijk dat medewerkers van andere teams benaderbaar en dichtbij zijn. Dit is in het belang van de (kwetsbare) inwoner.
- Vanuit het oogpunt van **digitalisering** neemt baliebezoek steeds meer af. De inwoners die blijvend aan de balie komen zijn grofweg te verdelen in twee groepen: inwoners die niet of onvoldoende digitaal vaardig zijn én inwoners met een complexe vraag. Voor beide inwonersgroepen is vaak afstemming nodig met andere teams, vaak uit het sociaal domein. Deze medewerkers zijn niet aanwezig op decentrale locaties.
- Vanuit het oogpunt van **wet- en regelgeving** wordt verplichte functiescheiding voor het aanvragen en uitgeven van reisdocumenten steeds dwingender voorgeschreven. Dit betekent dat de medewerker die de aanvraag in behandeling neemt niet ook de uitgifte mag doen. Op een locatie met weinig burgerzakenmedewerkers is dit niet uitvoerbaar.

- Vanuit **goed werkgeverschap / personele impact** is het werken vanuit één locatie voor de medewerkers van Burgerzaken de beste optie. Zowel qua veiligheid als voorzieningen.

6. Scenario-analyse

	Scenario's	Scenario 1: werken met 1 locatie	Scenario 2: werken met 2 locaties	Scenario 3: werken met 3 locaties
	Criteria door Raad aangegeven			
1	Financiële gevolgen op basis van de huidige openstelling Velp en Dieren	++	-	--
2	Mogelijkheden tot en gevolgen van inperken openingstijden locatie Velp tot vergelijkbaar niveau met locatie Dieren	+	-	--
3	Personele impact	++	+/-	--
4	Het effect van het digitaliserings-programma op de fysieke balies van KCC/Burgerzaken en de noodzaak daarvan;	- (daling bezoek)	-- (daling bezoek)	-- (daling bezoek)
5	Klantimpact (bijvoorbeeld: voor welke doelgroepen is de fysieke balie blijvend belangrijk?)	Beperkt	Beperkt	Beperkt
6	Aantal bezoekers dat gebruik maakt van de locaties	++	+/-	+/-

Toelichting scenario-analyse

Ad.1. Financiële gevolgen op basis van de huidige openstelling Velp en Dieren

Scenario 1 is verreweg het goedkoopste scenario. Dit omdat er geen extra kosten gemaakt hoeven te worden voor: huur, hardware, beveiliging etc.

Scenario 2. Voor service centrum Dieren bedragen de directe externe kosten ongeveer 10.000 euro per jaar. Dit zijn de kosten genoemd in de kadernota. Daarnaast zijn er nog extra indirecte (verborgen) kosten zoals de extra inzet van uren van onder andere de bodes (postrondes), De Connectie (ICT en helpdesk), telefonie (vragen over producten, diensten, openingstijden). Voor Burgerzaken zelf zijn er ook verborgen kosten: inzet extra receptie uren (12 uur: dinsdag en vrijdagochtend), verplaatsingen medewerkers, meer onderhoud aan werkplekken en functioneel beheer en reiskostendeclaraties.

Scenario 3. Het in stand houden van drie locaties (Velp, Dieren en De Steeg) is de meest dure variant. Financieel voor Velp (Overtuin) betekent dit bijvoorbeeld:

- Huur (inclusief gas, licht, water): 80.000 euro
- Beveiliging: 70.000 euro
- Extra receptiemedewerker: 50.000 euro
- Schoonmaak, ICT, facilitair, beveiligingsinstallaties: 50.000 euro

De hiervoor bij de locaties benoemde indirecte kosten zijn vanzelfsprekend ook bij een aparte locatie Velp aanwezig.

Ad.2. Mogelijkheden tot en gevolgen van inperken openingstijden locatie Velp tot vergelijkbaar niveau met locatie Dieren

Een meer beperkte openstelling leidt tot een minder positieve beeldvorming bij inwoners. In de beeldvorming wordt de gemeente minder bereikbaar/toegankelijk. Daarnaast verminderen de vaste kosten niet evenredig met de openingstijden (technologie, huur etc.).

Ad.3. Personele impact

Het werken over meerdere locaties met relatief minder bezoekers per locatie leidt tot een meer inefficiënte inzet van medewerkers. Rooster-technisch heeft ziekte en uitval een grotere impact op de dienstverlening. Daarnaast is er meer coördinatie-tijd en reistijd noodzakelijk.

Ad.4. Het effect van het digitaliserings-programma op de fysieke balies van KCC/Burgerzaken en de noodzaak daarvan

Het effect van het digitaliseringsprogramma laat zich meten in een dalend baliebezoek. Dit is al jaren de trend. Decentrale locaties worden dan ook in toenemende mate minder rendabel.

Ad.5. Klantimpact (bijvoorbeeld: voor welke doelgroepen is de fysieke balie blijvend belangrijk?)

In het algemeen wordt het belang van de baliefunctie minder groot. Voor een kleine groep blijft nu en in de toekomst de baliefunctie essentieel. Te denken valt aan ouderen en anderstaligen. Om deze groep zo klein mogelijk te laten zijn, zijn er tal van voorzieningen voor vergroting van digivaardigheden en begeleiding, zoals formulierhulp.

Ad.6. Aantal bezoekers dat gebruik maakt van de locaties

Vanaf 2019 werkt de gemeente Rheden alleen nog op afspraak, dit om wachttijden te voorkomen en de benodigde capaciteit te spreiden over de dag. Ook is er nog wetgeving die bepaalt dat inwoners in persoon aan de balie moeten verschijnen. Wat we in Rheden in toenemende mate zien, is dat waar mogelijk inwoners digitale aanvragen doen:

- Rijbewijzen (ophalen nog wel wettelijke verplichting);
- Aanvraag uittreksel;
- Verhuizing doorgeven.

Deze digitale weg wordt steeds vaker gevonden door onze inwoners.

Daarnaast zien we vaker dat inwoners zelf hun afspraak digitaal inplannen. Voorheen kwam men hiervoor aan de balie of belde met de gemeente. Vaak wisten inwoners ook de digitale weg niet goed te vinden. Samen met afdeling communicatie zitten we bovenop heldere, juiste weergave van onze producten en mogelijkheden op onze website. Dus sturing hierin heeft geholpen in het terugdringen van andere kanalen dan de digitale weg. In de toekomst is er eventueel de mogelijkheid om documenten aan huis te bezorgen. Ook is het een optie om de niet mobiele inwoner naar het gemeentehuis te vervoeren. Hier zitten natuurlijk voor- en nadelen aan vast, dit is op termijn wellicht een nader onderzoek waard.

7. Conclusie

Het college stelt voor op basis van de geschetste trends en behoeften van inwoners haar dienstverlening te concentreren op één plek, met als belangrijkste argumenten:

- Duidelijkheid naar de inwoners: alle integrale dienstverlening op één plek.
- Mogelijkheid bieden tot een kwalitatief betere integrale dienstverlening.
- Ruime en éénduidige openingstijden.
- Trend van dalend baliebezoek door o.a. vergrote mogelijkheden van digitale dienstverlening.

Bovenop deze argumenten is er sprake van een meer effectief en efficiënte inzet van middelen (personeel, veiligheid, faciliteiten). De directie kosten van een locatie Velp (circa 250.000 euro) zijn beduidend hoger, dan de directe kosten van de locatie Dieren (10.000 euro). Daarnaast zal er zowel bij de locaties Velp als Dieren sprake zijn van indirecte kosten. Onder andere wet- en regelgeving vragen om functiescheiding, hetgeen kostenverhogend is gezien de personele impact. Daarnaast zijn er nog extra indirecte kosten zoals de extra inzet van uren van onder andere de bodes (postrondes), De Connectie (ICT en helpdesk), telefonie (vragen over producten, diensten, openingstijden).

Velp, 8 oktober 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

Bijlage Motie "Dienstverlening dichterbij"

Besluit	Aangenomen
Stemming	23 stemmen voor (GL, VVD, PvdA, GPRB, CDA, VPR, CU) en 4 stemmen tegen (D66, BR)

Motie Dienstverlening dichterbij

De raad in vergadering bijeen op 2 juli 2024, sprekende over de Kadernota 2025 (24.47);

Constateernde dat:

1. In de Kadernota op pagina 33 een ombuiging is opgenomen om de dienstverlening van Burgerzaken te centraliseren naar één locatie;
2. Dit effectief betekent dat het Servicecentrum Dieren verdwijnt;
3. De financiële omvang van deze ombuiging €10.000 bedraagt;
4. Er nu een servicecentrum zit in Velp dat bij opening van het nieuwe gemeentehuis zijn deuren zal sluiten;
5. 'Dichterbij' één van de basisuitgangspunten is van het coalitieakkoord;
6. Hiermee alle inwoners, ook de minder mobiele, naar De Steeg moeten reizen om fysiek contact te kunnen krijgen met de gemeente.

Overwegende dat:

1. De servicecentra het meest zichtbare en laagdrempelige gemeentelijke loketten zijn voor inwoners;
2. Hierdoor ook minder mobiele Velpenaren een langere afstand zullen moeten reizen;
3. Er een digitaliseringsprogramma loopt dat vergaande impact heeft op de dienstverlening;
4. Hierdoor ook de vraag rijst of de fysieke loketten in Dieren en Velp nog meerwaarde hebben;
5. Daarom een goed onderzocht en afgewogen besluit beter uitlegbaar is naar inwoners.

Draagt het College op:

1. Drie scenario's uit te werken met betrekking tot de locaties van KCC Burgerzaken:
 - a. Centraliseren naar één locatie (Gemeentehuis);
 - b. In stand houden twee locaties (De Steeg en Dieren);
 - c. Behouden van een locatie in Velp en in stand houden twee locaties (De Steeg, Dieren);
2. Hierin in ieder geval de volgende aspecten mee te nemen:
 - a. Financiële gevolgen op basis van de huidige openstelling Velp en Dieren;
 - b. Mogelijkheden tot en gevolgen van inperken openingstijden locatie Velp tot vergelijkbaar niveau met locatie Dieren;
 - c. Personele impact;
 - d. Het effect van het digitaliseringsprogramma op de fysieke balies van KCC/Burgerzaken en de noodzaak daarvan;
 - e. Klantimpact (bijvoorbeeld: voor welke doelgroepen is de fysieke balie blijvend belangrijk?);
 - f. Aantal bezoekers dat gebruik maakt van de locaties;
3. De Raad hier uiterlijk één week voorafgaand aan de behandeling van de Meerjarenbegroting 2025-2028 in de betreffende voorbereidende vergadering over te informeren.

GPR/Burgerbelangen

GroenLinks

PvdA

Thomas Eskes

Marloes van de Kolk

Mehmet Sahan

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling/cluster
15 oktober	Leden van de gemeenteraad	-
behandeld door	ons kernmerk	bijlage(n)

onderwerp

Financiële effecten septembercirculaire gemeentefonds 2024 en analyse op programmabegroting 2025

Aanleiding

Deze Raadsinformatiebrief (RIB) is een aanvulling op de programmabegroting 2025-2028 die op 23 september 2024 aan de gemeenteraad is aangeboden. In deze Raadsinformatiebrief gaan wij in op:

1. De constatering dat de programmabegroting op een aantal punten niet volledig is. In deze RIB worden de omissies toegelicht.
2. De financiële effecten van de septembercirculaire gemeentefonds 2024 die door het Ministerie van BZK op 17 september jl. is gepubliceerd.

Wij stellen u voor deze informatiebrief te betrekken bij de behandeling van de Programmabegroting 2025 op 5 november a.s..

Samengevat: gevolgen meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief is voor de jaren 2024 en 2025 verslechterd. Voor de periode 2026 en verder is het meerjarenperspectief verbeterd.

Het effect van de september circulaire voor de jaren 2025 en verder hebben wij samengevat in tabel 1. Dit is inclusief de geconstateerde omissies in de begroting. Voor de jaren 2025-2028 verwerken wij de effecten in de 1e bestuur rapportage 2025 en in de Kadernota 2026. In tabel 3 vindt u een nadere toelichting, waarbij alle stappen zijn beschreven van de primitieve begroting tot en met de september circulaire 2024.

Tabel 1 Meerjarig perspectief 2025 -2028 ná septembercirculaire

Meerjarig perspectief (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldi volgens 2e berap 2024 en Programmabegroting 2025	285	-1.845	720	926
Omissies:				
- verwerking amendement A8-Parkeerbeleid	-150	-150	-150	-150
- correctie budget 'Ik buurt mee'		-100	-100	-100
- correctie budget Integrale wijkaanpak				-100
Effect septembercirculaire:				
- ontwikkeling algemene uitkering	-412	1.266	1.397	1.593
- verhoging lastenkant: indexatie Wmo demografie		-65	-126	-181
effect op begrotingssaldo:	-412	1.201	1.271	1.412
Geactualiseerd financieel perspectief	-277	-894	1.741	1.988

De septembercirculaire heeft ook invloed op het verwachte resultaat voor 2024. De effecten hiervan zullen terugkomen in de jaarrekening 2024. Hierbij betrekken we ook de decembercirculaire. Het verwachte resultaat voor 2024 valt op basis van de septembercirculaire negatiever uit. We hebben te maken met een korting van € -699k in 2024. Het geactualiseerde financieel perspectief komt voor 2024 daarmee op - € 455k.

Ad 1. Toelichting omissies programmabegroting 2025 - 2028

In de huidige versie van de programmabegroting 2025 zijn per abuis enkele onderdelen niet correct verwerkt:

1. De raad heeft via Amendement A8 – *Parkeerbeleid* besloten niet in te stemmen met de ombuiging gericht op het invoeren van betaald parkeren in de Parkeergarage Dieren (€ 150k). Dit amendement is inhoudelijk verwerkt, maar per abuis financieel nog niet verwerkt waardoor de ombuiging nog is opgenomen in de programmabegroting 2025. De begroting moet hierop nog worden gecorrigeerd, dit levert een nadeel op van € 150 duizend structureel.
2. Daarnaast zijn twee ombuigingen in de kadernota niet juist verwerkt. Dit betreft de budgetten voor de 'Ik buurt mee! Inwonerinitiatieven' (voor 2026 t/m 2028 jaarlijks € 100k) en de 'Integrale Wijkaanpak' (voor 2028 € 100k). Deze financiële verwerking is 1-op-1 in de begroting overgenomen. Met deze raadsinformatiebrief corrigeren we deze omissie.
3. Een drietal doelen en onderliggende resultaten zijn tekstueel niet in de programmabegroting opgenomen. Deze omissie is een gevolg van een gebruikersfout. We hadden al voorgenomen om de inrichting van onze P&C applicatie vanaf de begroting 2026 aan te passen, zodat het minder waarschijnlijk is dat deze fout in de toekomst optreedt. Deze omissie heeft geen gevolgen voor het financieel perspectief. U leest de ontbrekende onderdelen in bijlage 1 van deze RIB. Het betreft:

- *Gespecialiseerde hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties (Prg.1 | thema Sociale basis),*
- *We zorgen voor een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid (Prg. 3 | Integrale veiligheid) en*
- *We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld (Prg. 3 | Integrale veiligheid).*

Ad. 2 Nadere toelichting septembercirculaire gemeentefonds 2024

Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaire over het gemeentefonds. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid en september van de vertaling van de Miljoenennota. De decembercirculaire is vervolgens op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af.

Septembercirculaire gemeentefonds 2024

Ten tijde van het opstellen van de Programmabegroting 2025 was de septembercirculaire 2024 van het gemeentefonds nog niet door het Ministerie van BZK gepubliceerd. De financiële effecten van de septembercirculaire ten opzichte van de meicirculaire zijn weergegeven in onderstaande tabel. Voor 2024 en 2025 is sprake van nadelige bijstellingen en voor 2026-2028 zijn het voordelige bijstellingen.

Tabel 2 Ontwikkelingen circulaire (mei – september)

Totaal Algemene Uitkering (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene uitkering o.b.v. meicirc. 2024	102.338	104.206	97.861	98.002	98.191
Algemene uitkering o.b.v. septicirc. 2024	101.639	103.794	99.127	99.399	99.784
verschil	-699	-412	1.266	1.397	1.593

Analyse Septembercirculaire jaren 2024-2025

Het nadeel in 2024 en 2025 is vooral het gevolg van:

- De ontwikkeling uitkeringsbasis: doordat de aantallen op de verdelingsmaatstaven sneller zijn gestegen dan ingeschat, wordt de uitkeringsfactor verlaagd ('de totale pot blijft gelijk, waardoor het gevolg een nadeel is'). Voor 2024 is dit nadeel € 555k en voor 2025 € 347k.
- Een nadelige bijstelling van het aantal leerlingen in Rheden: Het aantal leerlingen VO en (V)SO was te hoog geraamd bij de vorige berekening (van de meicirculaire). Deze bijstelling leidt tot nadelen in 2024 en 2025 van € 154k.
- Actualisatie van de WOZ-waarden: bij de berekening van de meicirculaire is bij de ontwikkeling WOZ-waarden uitgegaan van de landelijk gemiddelde stijging. Bij deze doorrekening septembercirculaire zijn de actuele WOZ-waarden gehanteerd (peildatum 1-1-2023). Dit geeft een nadeel in 2024 van € 352k en in 2025 € 366k nadeel.
- Diverse overige hoeveelheidsverschillen bij de verdelingsmaatstaven leiden tot een nadeel in 2024 van € 266k en tot een voordeel in 2025 van € 45k.

Daarnaast is in 2024 sprake van een voordelig effect m.b.t. het BTW Compensatiefonds (BCF). Het voorschot op de verwachte onderschrijving in 2024 op dit fonds bedraagt voor Rheden ruim

€ 1 miljoen. We hadden hiervoor een stelpost geraamd van € 400k. Dit leidt tot een voordeel van € 628k in 2024. Tevens is vanaf 2025 sprake van een voordelig effect m.b.t. indexatie voor inflatie. Deze indexatie volgt de prijs bbp (bruto binnenlands product) van het lopende jaar. Voor 2025 is de raming voor de prijs bbp omhoog bijgesteld. Dit geeft een voordeel van € 410k.

Analyse Septembercirculaire jaren 2026-2027

Het voordeel voor de jaren 2026-2028 komt grotendeels door een voordelige bijstelling van de middelen voor jeugdzorg en WMO. Het vorige kabinet (Rutte IV) had besloten om te besparen op jeugdzorg. Het nieuwe kabinet Schoof kiest ervoor om deze besparing te laten vervallen. In de meicirculaire 2024 is de besparing van € 500 miljoen voor 2025 al toegevoegd aan het gemeentefonds. In deze septembercirculaire is aanvullend € 500 miljoen in 2026 en € 511 miljoen vanaf 2027 toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit levert voor onze gemeente een voordeel op van afgerond € 1.300k vanaf 2026.

Met de VNG is afgesproken dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de WMO niet langer via de algemene uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering, waarbij rekening wordt gehouden met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing. Vooruitlopend op deze uitwerking is bij Voorjaarsnota 2024 van het Rijk een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen vanaf 2026 oplopend tot € 300 miljoen in 2029 gereserveerd. Deze middelen zijn nu daadwerkelijk toegevoegd aan de algemene uitkering. Wij hebben hier voor een belangrijk deel al rekening mee gehouden in de gemeentebegroting 2025 op de uitgavenpost 'Maatwerkvoorzieningen WMO' door hiervoor € 150k in 2025 oplopend naar € 450k in 2028 op te nemen. De bijdrage voor onze gemeenten valt met de septembercirculaire positiever uit (€ 215k in 2025 oplopend naar € 631k in 2028). De verschillen verwerken we nu in de doorrekening van de septembercirculaire.

Nieuw meerjarenperspectief

Op basis van geconstateerde omissies en bovenstaande doorrekening van de septembercirculaire is het financieel meerjarig perspectief ten opzichte van de Programmabegroting 2025 bijgesteld. Deze bijstelling ziet u terug in onderstaande tabel 3.

Tabel 3 Meerjarenperspectief ná september circulaire (gedetailleerd)

Bedragen x € 1.000		2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting 2024 (na amendement)		769	-6.431	-8.000	-8.000
Mutaties KN25	Autonome ontwikkelingen	-9.009	-6.768	-5.101	-8.011
	Ombuigingen	8.506	11.150	13.124	15.129
Saldo Solide Kadernota 2025		266	-2.049	23	-882
Mutaties PB25	Effect meicirculaire 2024	5.418	4.730	4.394	6.444
	Structurele effecten Beraps 2024	-2.613	-3.408	-3.352	-3.352
	Overige ontwikkelingen	-1.033	-1.234	-229	-949
	Aanvullende maatregelen na KN25	-1.753	116	-116	-335
Saldo Programmabegroting 2025		285	-1.845	720	926
Omissies	Amendement A8 - Betaald parkeren	-150	-150	-150	-150
	Correctie omissies ombuigingen		-100	-100	-200
Primitieve begroting 2024 (incl. omissie)		135	-2.095	470	576
Effect septembercirculaire op begrotingssaldo		-412	1.201	1.271	1.412
Geactualiseerd financieel perspectief		-277	-894	1.741	1.988

Tot slot

In tegenstelling tot de eerdere verwachtingen biedt de septembercirculaire een netto tegenvaller voor de jaren 2024 en 2025. Daarnaast zijn in de Programmabegroting een drietal omissies geconstateerd. Hierdoor komt het begrotingssaldo voor 2025 onder nul uit, terwijl juist alle inspanningen erop waren gericht om een positief begrotingssaldo te presenteren.

Wij stellen voor om:

1. De ontbrekende doelstellingen, zo u wilt, bij amendement toe te voegen aan de Programmabegroting 2025;
2. De financiële gevolgen van de septembercirculaire en de omissies te verwerken bij de Eerste bestuursrapportage 2025.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

BIJLAGE 1: Ontbrekende doelen

De volgende drie doelen, en onderliggende resultaten, ontbreken in de programmabegroting 2025-2028:

1. Gespecialiseerde hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties (Prg.1 | thema Sociale basis)
 2. We zorgen voor een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid (Prg. 3 | Integrale veiligheid)
 3. We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld (Prg. 3 | Integrale veiligheid)
-

Sociale basis

Gespecialiseerde hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties

Wat willen we bereiken?

Voor inwoners in een uiterst kwetsbare situatie zorgen we dat gespecialiseerde hulp geborgd blijft. Deze hulp zetten we, waar mogelijk kortdurend in om waar mogelijk met inzet van de sociale basis passende hulp te kunnen blijven bieden, formeel waar het moet en informeel waar het kan. De inzet vanuit de partners uit de sociale basis is hierbij belangrijk om passende hulp te kunnen bieden.

Ombuigingsvoorstellen 2025 e.v.

Gelet op de schaarse middelen en (gespecialiseerde professionele) menskracht, betekent dit dat er voor lichtere problematiek meer een beroep gedaan moet gaan worden op de eigen kracht van de inwoner zelf en van de samenleving, aangevuld met (collectieve vormen van) vrij toegankelijke voorzieningen in de sociale basis. Dit betekent dat we het minimale uitvoeren wat wettelijk nodig is in de toekenning van hulp en ondersteuning via door ons als gemeente toegekende beschikkingen (indicaties) aan een inwoner. Hiermee sluiten wij aan bij de door uw raad tijdens de behandeling van de kadernota geformuleerde uitgangspunten om in eerste instantie soberder uitvoering te geven aan medebewindstaken welke vanuit de rijksoverheid zijn toebedeeld aan ons als gemeente.

Concreet zullen de volgende ombuigingsvoorstellen in begrotingsjaar 2025 al uitgevoerd gaan worden. Deels zijn dit ook acties die in het jaar 2025 al worden ondernomen waarvan het effect financieel gezien te verwachten is vanaf begrotingsjaar 2026.

1. Schrappen van niet wettelijk verplichte taken welke nog opgenomen zijn in de Wmo verordening; Specifiek:
 - a. Schrappen alle vergoedingen aannemelijke meerkosten art. 20. (Uitwerking opgenomen in nadere regels art. 6 tegemoetkoming meerkosten voor afval gerelateerd aan een medische aandoening en art. 7 tegemoetkoming maaltijd service)
 - b. Afschaffen verhuiskosten tegemoetkoming art. 13.
 - c. Afschaffen mogelijkheid inzetten PGB netwerktaarif, art. 12 lid 6.
2. Structureel inrichten van casemanagement (regiefunctie) door consultants op casuïstiek.
3. Aanscherpen van het normenkader voor toekenning individuele begeleiding en groepsbegeleiding in de vorm van een Wmo maatwerkvoorziening welke ook juridisch houdbaar is.
4. Het niet meer inzetten van product activerend werk als geïndiceerde maatwerkvoorziening

vanuit de Wmo.

5. Niet meer dan 1 woning aanpassen per inwoner in de gemeente Rheden
6. Aanpassen verordening jeugdhulp op basis van aanscherping van de jeugdwet waarmee aanspraak op geïndiceerde jeugdhulp beperkter wordt.
7. Versobering van het leerlingenvervoer
8. Minder jeugdigen met jeugdhulp met verblijf.

Onderdeel van de ombuigingen is samen met onze partners in 2025 afstemmen hoe we de beschikbare middelen de komende jaren kunnen inzetten om de formele en de informele zorg en ondersteuning mogelijk te blijven maken.

De verantwoordelijk portefeuillehouder is Gea Hofstede. Speerpunt is G4 Een nog stevigere Sociale Basis.

Welk risico of welke risico's staan dit doel in de weg?

Bovengenoemde maatregelen zijn alleen te behalen als er een stevige en brede sociale basis bestaat waarnaar verwezen kan worden als zijnde voorliggende oplossingen voor de hulpvraag van de inwoner. Wettelijk gezien (vanuit de Wmo en Jeugdwet) is een gemeente verplicht zorg en ondersteuning te bieden in de vorm van geïndiceerde hulp als er geen andere voorliggende oplossingen beschikbaar zijn. Daarbij zien we dat in de huidige jurisprudentie dat er in de uitspraak nadrukkelijk gesteld wordt dat gemeenten maatwerkoplossingen moeten bieden en dat veel bezwaren in den lande gegrond verklaard worden.

Bij veel van de genoemde maatregelen moet rekening gehouden worden met reeds toegekende aanspraken van inwoners op een voorziening. Huidige beschikkingen kunnen op basis van het rechtszekerheidsbeginsel uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet zomaar beëindigd worden. Daarom zal van veel van genoemde maatregelen pas financieel effect verwacht kunnen worden vanaf het jaar 2026. Daarnaast vraagt het aanpassen van een verordening ook de nodige tijd in zowel de voorbereiding als bij de besluitvorming en uitvoering.

Het komen tot een nieuw normenkader vraagt een investering voor het inzetten van een gespecialiseerd onderzoeksbureau. Deze inzet is noodzakelijk om het te vormen normenkader ook juridisch stand te doen houden tijdens beroepszaken bij een rechtbank. Waarbij opgemerkt moet worden dat voor vormen van Wmo begeleiding landelijk nog veel debat is over wat nu wel en wat niet minimaal aan zorg en begeleiding vanuit gemeente ingezet dient te worden. Daarom ook dat dit wetenschappelijk onderbouwd dient te worden waarin wij als gemeente wel als pionier gezien zullen worden.

Er zijn een aantal landelijke ontwikkelingen die ook van grote invloed zijn op het behalen van de benoemde financiële doelstellingen. Denk daarbij aan de hervormingsagenda jeugd welke nadrukkelijk een herdefiniëring in zich heeft van de taken en rol welke gemeente moet vervullen in de uitvoering van de wettelijke kaders van de Wmo en jeugdwet. Daarnaast stijgt de levensverwachting van inwoners en is al enkele jaren een tendens dat mensen langer zelfstandig moeten blijven wonen en zorg en ondersteuning thuis geleverd wordt. Ten derde zijn er grote maatschappelijke opgaven rondom de doorstroming in de woningmarkt wat vaak ook direct invloed heeft op de inzet van voorzieningen vanuit de Wmo.

Een versobering van mogelijkheden voor inwoners om aanspraak te kunnen maken op geïndiceerde jeugd- en Wmo hulp heeft gevolgen voor de mate van vertrouwen van inwoners in de lokale overheid. Daarnaast is het waarschijnlijk dat het aantal bezwaar- en beroep procedures toe zullen gaan nemen, wat lastendruk op de ambtelijke organisatie tot gevolg heeft. Drijfveer van veel van onze uitvoerende medewerkers is het van betekenis kunnen zijn voor kwetsbare

inwoners. Dit betekent ook zij getraind en gecoacht moeten worden in competenties die nodig zijn om deze veranderende rol en functie te kunnen uitvoeren.

Relevante beleidskaders:

1. [Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden 2023](#)
2. ombuigingsvoorstellen opgenomen in stukken bij beraadslaging kadernota 2025:
 - <https://rheden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/dc7b4933-cd2f-405c-9924-f21a0c6ef946?documentId=a8957d83-64d2-467b-b110-98b1245385e3&agendaltemId=7945fa1d-f8ac-4978-b444-b22f061b1ae5>
 - <https://rheden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/dc7b4933-cd2f-405c-9924-f21a0c6ef946?documentId=0fcdedf0-d40e-43ef-998e-aa61e1efe066&agendaltemId=7945fa1d-f8ac-4978-b444-b22f061b1ae5>
 - <https://rheden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/dc7b4933-cd2f-405c-9924-f21a0c6ef946?documentId=0fcdedf0-d40e-43ef-998e-aa61e1efe066&agendaltemId=7945fa1d-f8ac-4978-b444-b22f061b1ae5>
 - <https://rheden.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/dc7b4933-cd2f-405c-9924-f21a0c6ef946?documentId=2e119e5f-e4c1-4952-924e-0d5886ee0490&agendaltemId=7945fa1d-f8ac-4978-b444-b22f061b1ae5>
3. [Koersdocument Sociaal Domein](#)

Beoogde resultaten:

Bij dit doel horen de volgende resultaten:

- Het aantal unieke inwoners dat gebruik maakt van geïndiceerde Wmo vormen van hulp en ondersteuning stijgt niet meer dan prognose VNG voorspel model van 3896 unieke inwoners. (2025).
- Het jeugdzorggebruik neemt af en is in 2025 niet meer dan 2% hoger dan het landelijk gemiddelde (Rheden 15,5%; Nederland 13,5% in 2023). (Als het jeugdzorggebruik ten opzichte van Nederland onder de 2% blijft.).

We voeren acties uit in het kader van de Hervormingsagenda 2023-2028.

Hoe meten wij onze prestaties?

Indicatoren per doel	Type indicator	Bron
Gespecialiseerd e hulp is beschikbaar voor inwoners in de meest kwetsbare situaties		
Het aantal unieke inwoners dat gebruik maakt van geïndiceerde vormen van hulp en ondersteuning vanuit de Wmo	Resultaatindicator	https://wmo voorspelmodel.vng.nl/?gemeentecode=GM02 75
Het % jeugdigen dat gebruik maakt van geïndiceerde jeugdzorg vanuit de Jeugdwet	Inspanningsindicator	CBS: waarstaatjegemeente.nl: jongeren met jeugdhulp (% van jongeren tot 18 jaar)

Integrale veiligheid

We zorgen voor een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid.

Wat willen we bereiken?

We stellen een de aanpak voorkomen escaleren op en daarbij gebruiken we de persoonsgerichte aanpak. Hierdoor is het inzichtelijker hoe casuïstiek op- en afgeschaald kan worden.

De verantwoordelijk portefeuillehouder is Carol van Eert.
Speerpunt is C1 Veiliger woon- en werkomgeving.

Welk risico of welke risico's staan dit doel in de weg?

Dit punt kan niet behaald worden zonder de samenwerking tussen verschillende zorg- en veiligheidspartijen.

Relevante beleidskaders:

Beoogde resultaten:

Bij dit doel horen de volgende resultaten:

- We hebben een aanpak voorkomen escaleren (AVE) opgesteld. (2025).

Samen met alle betrokken professionals uit de zorg en veiligheidsketen wordt de aanpak voorkomen escaleren opgesteld. Dit zorgt er voor dat duidelijk wordt hoe casuïstiek opgeschaald en afgeschaald kan worden en welke rol en taakverdeling daarbij hoort.

Hoe meten wij onze prestaties?

Indicatoren per doel	Type indicator	Bron
We zorgen voor een sluitende aanpak op het gebied van zorg en veiligheid.		
Aanpak voorkomen escaleren	Resultaatindicator	Aanpak

Integrale veiligheid

We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.

Wat willen we bereiken?

Door integrale controles brengen we bedrijventerreinen in beeld om zodoende onze informatiepositie te versterken (zogenoemde witte vlekken controles).

De verantwoordelijk portefeuillehouder is Carol van Eert.
Speerpunt is C1 Veiliger woon- en werkomgeving.

Welk risico of welke risico's staan dit doel in de weg?

Gebrek aan capaciteit kan er voor zorgen dat prioriteiten anders worden gelegd en dat controles geen doorgang vinden. Ook is er geen digitaal systeem beschikbaar waarin ingewonnen informatie kan worden verwerkt. Dit maakt het actueel houden van het ondermijningsbeeld kwetsbaar.

Relevante beleidskaders:

Beoogde resultaten:

Bij dit doel horen de volgende resultaten:

- We voeren zes integrale controles per jaar uit op het gebied van ondermijning.
(2026)(Kosten:€ 1.000,-).

Naast de integrale controles worden er ook ondermijningsoverleggen gehouden, waarin signalen wordt gedeeld en verrijkt.

Hoe meten wij onze prestaties?

Indicatoren per doel	Type indicator	Bron
We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel ondermijningsbeeld.		
Integrale controles	Inspanningsindicator	Integrale controle

B&W-voorstel

Algemene gegevens

Titel	:	Wijkvernieuwing Velp Zuid, deelgebied 3 Johan van Oldenbarneveltstraat e.o. (met o.a. H. de Grootstraat)
Portefeuillehouder	:	Gea Hofstede
Begrotingsprogramma	:	3 Gebiedsontwikkeling
Draagt bij aan Global Goal(s)	:	 11 Duurzame steden en gemeenschappen
Rol van de gemeenteraad	:	ter kennisname
Zaaknummer	:	2024-003466
Bijlage(n)	:	• Raamovereenkomst Vivare & gemeente 30-5-2012; • SPvE (Stedenbouwkundige Programma van eisen herstructurering van Velp Zuid, mei 2011; • Quicksan (Quicksan Gelders genootschap oktober 2010); • Tabel Vivare bijdrage aan doelstellingen.

Voorstel

Voor de nadere uitwerking van de Wijkvernieuwing Velp Zuid, deelgebied 3 Johan van Oldenbarneveltstraat e.o. te Velp:

- kennisnemen van ontwikkelopties: 1. 'Volledige sloop-nieuwbouw' en 2. 'Renovatie met beperkte sloop';
- instemmen met uitwerking van optie 1 'Volledige sloop-nieuwbouw'.

Aanleiding

Sinds 2008 werken we met Vivare en het toenmalige Wijkplatform Velp Zuid onder de naam 'Velp Zuid straks' aan vernieuwing van de wijk. Met Vivare is in mei 2012 hiertoe een Raamovereenkomst gesloten (zie bijlage). In het daarvan deel uitmakende Stedenbouwkundig Programma van eisen voor de herstructurering van Velp Zuid van mei 2011 (hierna: SPvE, zie bijlage), zijn 6 verandergebieden aangewezen:

Dit voorstel gaat over het laatste aan te pakken deelgebied 3: Johan van Oldenbarneveltstraat e.o. met o.a. H. de Grootstraat. In dit deelgebied houden partijen in het SPvE bij deze vooroorlogse de keuze open tussen de scenario's:

- Optie 1 Volledige sloop- en nieuwbouw;
- Optie 2 Renovatie met beperkte sloop.

Gelet op alle nog benodigde inspanningen van Vivare en Gemeente, is het verstandig om uit deze opties nu een keuze te maken. En aldus aan de voorkant uitgangspunt af te spreken voor de nadere uitwerking van deelgebied 3 in een Stedenbouwkundig plan.

In dit voorstel schetsen wij daarom eerst de plussen en minnen van beide scenario's uit het SPvE.

Daarnaast is het van belang te vermelden dat in de woonvisie "Samen wonen in Rheden, actualisatie 2023" een belangrijk hoofdstuk is opgenomen over de leefbaarheid.

In de kwetsbare wijken wonen steeds meer mensen met hele lage inkomens en inwoners voelen zich minder veilig. Omdat wij een gemeente willen zijn waar al onze inwoners prettig kunnen wonen en leven pakken we de kwetsbaarheid aan. Velp-Zuid is, ondanks de al plaatsgevonden wijkvernieuwing in aantal verandergebieden, één van de drie kwetsbare wijken in de gemeente Rheden (onderzoek Circusvis 2021). We streven naar meer differentiatie in deze kwetsbare wijken door meer variatie in woningtype, meer variatie in huurprijsklassen om de wijk meer divers te maken.

In de woonvisie wordt ook benoemd dat vergroening een enorme kwaliteitsimpuls kan geven om de leefbaarheid te versterken. Dit geeft de wijk een enorme boost, waardoor mensen weer een positieve keus maken voor de wijk. De wijk biedt met vergroening meer kansen om te spelen, te bewegen, te ontmoeten, minder hittestress, meer wateropvang en meer ruimte voor biodiversiteit. Uiteindelijk komt het neer op het versterken van de draagkracht van de wijk en dat alle inwoners een passende woning kunnen vinden.

Welk resultaat willen we met dit voorstel behalen?

Nu het uitgangspunt voor de nadere uitwerking vastleggen, om latere vertraging (en voorkomen van extra tijd/geld door discussies) te voorkomen.

Bij de nu voorliggende keuze speelt in ieder geval onderstaand een rol:

- a) de Raamovereenkomst van mei 2012 (volgens B&W besluit 28-2012) met o.a.:
 - vastlegging van uitgangspunt voor gehele wijkvernieuwing, op grond van de globale doorrekening, is gekozen het scenario Verbeterd Velp Zuid d.w.z. 'sloop nieuwbouw waar nodig en renovatie waar het kan' (art. 3.3).
 - gegeven dat partijen gezamenlijke inspanningsverplichting hebben maar ook een eigen afweging maken m.b.t. haalbaarheid van de wijkvernieuwing.
- b) het Stedenbouwkundig programma van eisen Herstructurering Velp Zuid (B&W 28-2-2012):
 - waarin te lezen valt dat dit een richtinggevend kader (geen blauwdruk maar flexibel werkdocument) vormt voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan per deelgebied;
 - welk SPvE in de Raamovereenkomst daarom is aangemerkt als een leidraad voor de verdere uitwerking;
 - waarin geen melding wordt gemaakt naar een eerder in (ambtelijke) opdracht van de gemeente door Gelders Genootschap uitgevoerde Quickscan Cultuurhistorische Waarden Velp-Zuid van oktober 2010. . We hebben nog contact gezocht met vml. projectleider gebiedsontwikkeling. Hij heeft uitgelegd dat in afstemming met (vml.) medewerker cultuurhistorie, destijds ervoor gekozen is om de quickscan als ambtelijke input te gebruiken voor de wijkvernieuwing. Kijkend naar de tekst van het SPvE (B&W besluit 28-2-2012 Raamovereenkomst met SPvE) over de 'Ruimtelijke karakteristiek wijkdelen' (blz 16 e.v.) lezen we inderdaad over 4 typologieën waaronder tuindorp in deelgebied 3;
 - waarin zoals gezegd beide opties 'Volledige sloop-nieuwbouw' en 'Renovatie met beperkte sloop' voor deelgebied 3 open gehouden worden, zie blz 33 SPvE:

▪ uitgangspunt herstructurering: keuze tussen renovatie met beperkte sloop of volledige sloop-nieuwbouw, kijkend naar cultuurhistorische waarde, toekomstwaarde woningen en financiële kaders

- c) de Woonvisie "Samen wonen in Rheden, actualisatie 2023" waarbij gestreefd wordt naar meer differentiatie in kwetsbare wijken door meer variatie in woningtype en meer variatie in huurprijsklassen aan te brengen. Eveneens wordt het belang van vergroening van de wijk aangegeven, wat een enorme kwaliteitsimpuls kan geven voor de leefbaarheid in de wijk.
- d) daarnaast is het goed om te beseffen dat geformuleerde uitgangspunten in de raamovereenkomst en SPvE al weer ruim meer dan 10 jaar oud zijn en mede door (bouw)kostenstijgingen, bijgestelde wet- en regelgeving, andere ambities dan die in de geactualiseerde woonvisie etc., mogelijk bijgesteld moeten worden.

Bij onderschrijving van optie 1 Volledige sloop-nieuwbouw, betekent dat voor Vivare dat zij hun interne (formele) besluitvorming verder in gang kunnen zetten. Daaropvolgend kan Vivare hun huurders die hun te slopen woningen moeten verlaten, andere woningen met voorrang aanbieden. Vivare gaat ervan uit dat er ca 1½ jaar nodig is om alle bewoners van de 138 woningen, een vervangende woning te bieden, zeker nu deze huurders veelal in Velp Zuid willen blijven wonen. Vivare heeft al met haar huurders gecommuniceerd: rechtstreeks meer ook via klankbordgroep,

huurdersvereniging (HVR) en participatieoverleg. Op basis van de participatie overleggen met participerende bewoners een maquette gemaakt voor het nieuwbouwplan van Vivare waarbij de wensen van bewoners zoveel mogelijk zijn meegenomen. Desondanks blijven een aantal bewoners tegen de sloop van de woning die zij van Vivare huren.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

Het duiden van voor- en nadelen bij elk scenario is lastig, omdat dit ook afhangt van ieders eigen perspectief. Ter verduidelijking zetten wij een aantal plussen en minnen voor u uiteen.

Optie 1 Volledige sloop-nieuwbouw

Voordelen:

- a. Efficiënter ruimtegebruik
De woningen dateren uit de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw; een tijd waarin de (relatief diepe) achtertuinen nog als moestuin in gebruik waren.
Bij volledige sloop kan deelgebied anders, dat wil zeggen doelmatiger en toekomstbestendiger ingericht worden zodanig dat het woningaantal en de openbare ruimte vergroot kan worden. Het gebied heeft nu plaatselijk een behoorlijk stenig karakter.
- b. Structurele bijdrage van verminderen woningtekort
De woningbehoefte is erg groot. Voor de 138 woningen (te slopen) woningen komen volgens huidige inschatting Vivare ca. 206-218 woningen terug, dus ca. 70 meer woningen.
- c. Woningdifferentiatie inclusief levensloopgeschikte woningen.
Bij nieuwbouw (grondgebonden woningen en appartementen) zijn verschillende woningtypes voor verschillende woongroepen mogelijk met verschillen in huurprijzen en mogelijk ook koopwoningen. Dus vergroting van de woondifferentiatie en verbetering van de draagkracht in de wijk.
De functionaliteit van de bestaande woningen is namelijk beperkt. Ze hebben bijvoorbeeld erg steile trappen en zeer kleine slaap- en badkamers en zijn daarom ongeschikt voor 'wonen met zorg'; ze zijn niet voor rollator geschikt (laat staan rolstoelgeschikt).
- d. Wens Vivare (zie bijgesloten tabel van Vivare over bijdragen aan de strategische doelstellingen)
in plaats van geld te besteden aan het op korte termijn verduurzamen van de woningen waarbij de kosten voor het groot onderhoud met energetische maatregelen steeds duurder uitvallen vanwege stijgende kostprijzen, investeert Vivare haar geld liever in meer levensloopgeschiktere en een hoger aantal woningen.
- e. Creëren van meer groene openbare ruimte en biodiversiteit
In een volledig nieuw plan met meer groene openbare ruimte zijn er meer mogelijkheden om als gemeente te sturen op meer biodiversiteit en behoud ervan.
- f. Tegengaan van hittestress en BENG-woningen zonder gasaansluiting
Meer groene openbare ruimte en groene daken vermindert de hittestress in de wijk. Nieuwe woningen voldoen aan BENG en krijgen geen gasaansluitingen meer.

Nadelen:

- a. Onrust bij huurders van Vivare
Vivare heeft al gecommuniceerd over haar voornemen om tot sloop over te gaan. Logischerwijs ontstaat daardoor onrust bij haar bestaande huurders, zeker als termijn waarop andere vervangende woningen beschikbaar komen en nieuwbouw gerealiseerd wordt, nog niet geheel duidelijk is.
- b. Verloren gaan van door Gelders Genootschap hoog gewaardeerde* cultuurhistorische waarde.
*ook krijgen een aantal woning de waardering 'Indifferent': i.e. 'laagst gewaardeerde bebouwing'.
In oktober 2010 is namelijk in opdracht van de gemeente Rheden een QuickScan vervaardigd door het Gelders Genootschap over de cultuurhistorische waarden in Velp-Zuid (zie bijlage inclusief daarbij horende cultuurhistorische waarderingskaart). Dit rapport was bedoeld om bij te dragen aan een bestuurlijke afweging van de cultuurhistorische waarden in het kader van het planproces met daaruit o.a.:
 - '.....tuindorppachtige sociale woningbouwcomplexen van "Sint Joseph" en "Ons Belang", gebouwd vanaf 1921. De qua omvang niet al te grote Velper tuindorppachtige uitbreidingen zijn karakteristiek voor de periode waarin zij tot stand kwamen, maar hebben door het veelal ontbreken van

voortuinen een wat stenig karakter gekregen. De meeste woningen hebben wel relatief diepe achtertuinen.'

en

'...architectuurhistorisch van waarde als een van de laatste voorbeelden in de gemeente Rheden in het algemeen en Velp in het bijzonder van een groter vooroorlogs complex arbeiderswoningen volgens de tuindorp typologie. Op hoofdlijnen gaaf (behoudens Johan de Wittstraat/ Johan van Oldenbarneveldtstraat). Detaillering met kenmerken Amsterdamse School (o.a. siermetselwerk topgevel en in verdwenen raamindelingen).

De ontwerpen zijn gemaakt door gerenommeerde architecten/ bouwkundigen waarvan het in volkshuisvesting gespecialiseerde Bureau Gulden en Geldmaker uit Amsterdam het bekendste is. stedenbouw: opzet gaaf, karakteristiek voor de tijd en het type wijk en bijzonder binnen Velp-Zuid; samenhangend geheel. algemeen historisch van belang als een van laatste voorbeelden van een groter complex vooroorlogse complexen sociale woningbouw die herinneren aan de industrialisatie.'

c. Verloren gaan van aanwezige flora en fauna (en biodiversiteit)

Het is onvermijdbaar dat een groot deel van de aanwezige flora en fauna (en biodiversiteit) in huidige ruime achtertuinen verloren gaat bij herverkaveling. Een deel kan behouden blijven door in het stedenbouwkundig ontwerp rekening te houden met behoud van waardevolle bestaande groenstructuren.

Optie 2: Renovatie met beperkte sloop

Voordelen:

- a. Geen gedwongen verhuizing van huurders
Een aantal huurders van Vivare zal opgelucht zijn indien gedwongen verhuizing afgewend is.
- b. Kans op behoud door Gelders Genootschap in 2010 hoog gewaardeerde cultuurhistorische waarde
Mocht Vivare als eigenaar van de bestaande woningen opteren voor deze optie (ondanks dat deze woningen geen monumentenbescherming genieten en ook anderszins formeel geen beschermde status hebben), dan kan de huidige hoge waarde van een aantal bestaande woningen bij een zorgvuldige renovatie en beperkte sloop, intact blijven en aldus vooroorlogs-tuindorppachtige deelgebied 3, deels bewaard blijven.
- c. Reeds aanwezige flora en fauna (en biodiversiteit)
In de huidige ruime achtertuinen gaat de reeds aanwezige flora en fauna (en biodiversiteit) niet direct verloren omdat de huidige woningen/percelen gehandhaafd blijven hoewel je niet kunt voorkomen dat (nieuwe) huurders hun tuin anders inrichten. In de verdere uitwerking van het stedenbouwkundig plan zijn er meer mogelijkheden om in te zetten op **behoud** van waardevolle groenstructuren van bestaande tuinen.

Nadelen:

- a. Geen doelmatige inrichting deelgebied 3
Bestaande stratenpatroon en afmetingen van (diepe) tuinen blijven (al dan niet grotendeels) intact, dus doelmatiger ruimtegebruik is niet/minder mogelijk.
- b. Geen structurele bijdrage vermindering woningtekort
Bij renovatie en beperkte sloop, is geen/minder sprake van verdichting, dus de hiervoor genoemde uitbreiding met ca. 70 woningen, vindt niet plaats.
- c. Weinig differentiatie
Verschillen aanbrengen in huurprijzen en eventuele toevoeging van koopwoningen, zal in dit scenario met beperkte sloop, ondergeschikt zijn aangezien in dit scenario het accent ligt op renovatie.
- d. Negatief standpunt Vivare
Op basis van haar eigen onderzoek heeft Vivare geconcludeerd dat op de strategische doelstellingen de optie 'renovatie met beperkte sloop' een stuk slechter scoort (zie bijgesloten tabel) en voor haar geen basis biedt om verder te onderzoeken.
- e. Geen creatie van meer groene openbare ruimte
In een behoudend plan zijn er vrijwel geen mogelijkheden om meer groene openbare ruimte te creëren en op behoud te sturen.

Alles afwegende zijn wij van mening dat in deelgebied 3 het uitgangspunt 'Volledige sloop-nieuwbouw' onderschreven en verder uitgewerkt moet worden. Hierbij is een doelmatige indeling van de wijk mogelijk waarbij het woningtekort wordt verminderd met minimaal 70 woningen. Bovendien worden duurzame en levensloopgeschikte woningen gebouwd met meer ruimte voor openbaar groen, wat de levensbestendige wijk ten goede komt.

Wat zijn de risico's van dit voorstel?

De recente aanvraag om een monumentenstatus zal op de gebruikelijke wijze in behandeling genomen worden; separate advisering hierover volgt binnen afzienbare tijd.

Via dit voorstel wordt keuze van Vivare voor 'Volledige sloop-nieuwbouw' onderschreven maar wordt géén uitspraak gedaan over de haalbaarheid daarvan. Beide partijen zullen namelijk de haalbaarheid (planologisch, technisch, financieel) nog moeten onderzoeken.

Waar moeten we rekening mee houden?

Financiële consequenties

Nu instemmen met uitgangspunt Volledige sloop-Nieuwbouw voor deelgebied 3, zegt nog niets over de haalbaarheid waaronder de financiële van de voorgenomen plannen. Deze moet nog onderzocht worden. Zodra de stedenbouwkundige uitwerking gereed is, volgt separate advisering.

Personele consequenties

Aleen de gebruikelijke ambtelijk inzet.

Communicatie en participatie

Vivare heeft al met haar huurders gecommuniceerd. Vivare heeft 3 participatieronden georganiseerd om tot een door deelnemende bewoners gedragen (concept) Stedenbouwkundig plan te komen.

Onderschrijving door uw college van uitgangspunt Sloop-nieuwbouw, zal met Vivare gecommuniceerd worden.

Evaluatie

-

De Raad wordt middels een Raadsinformatiebrief geïnformeerd over de reeds doorlopen stappen in de wijkvernieuwing van Velp Zuid en de laatste stand van zaken van de planontwikkeling voor deelgebied 3.

Bijlage Vivare

Dit project heeft een lange geschiedenis. Deelgebied 3 is onderdeel van de raamovereenkomst Velp Zuid uit 2012. In 2019 is een plan (SVP) om te slopen stilgelegd en is besloten om de woningen te onderhouden met energetische verbeteringen. Deze ingreep is de afgelopen jaren voorbereid en gecommuniceerd met bewoners. Omdat de kosten echter tegenvielen (gemiddeld € 120.000 per vhe) en we met deze ingreep geen verbeteringen in diverse andere doelstellingen realiseerden zoals

- Levensloopgeschiktheid,
- Differentiatie product en doelgroep,
- Weinig groen en smalle straten,
- Hittestress en Gasloos.

Is de afweging gemaakt dat we voor deze woningen een andere strategie moesten kiezen.

Onderstaand een samenvatting van de bijdrage op onze doelstellingen bij een project groot-onderhoud met energetische maatregelen en de bijdrage van een sloop-nieuwbouw project.

Strategische Doelstellingen	Bijdrage bij GO+E	Bijdrage bij Sloop-Nieuwbouw
Beschikbaarheid 1. Aantallen 2. Product type	1. Blijft gelijk 2. Zelfde product kleine EGW	1. Toevoeging van 67 vhe's 2. Differentiatie in product qua m2 en type
Betaalbaarheid 1. Netto huur 2. Streefhuur	1. Netto huur 1A, 1B1 en 1B2 2. Streefhuur na uitvoering 1B2, gezien m2 1C niet wenselijk.	1. Differentiatie in netto huur van 1B, 1C, 2 en (midden) dure huur 2. Differentiatie in streefhuur van 1B, 1C, 2 en (midden) dure huur
Leefbaarheid 1. Doorstroom 2. Toevoegen draagkracht 3. Levensloopgeschikt (hoge vergrijzing in gem Rheden)	1. Geen doorstroom 2. Geen 3. Niet Levensloopgeschikt	1. Doorstroom door stadsvernieuwingssurgentie en toevoegen producten 2. Differentiatie in producten, huurklassen en dus doelgroepen vraag- en draagkracht 3. Wel Levensloopgeschikt
Kwaliteit 1. CVO 2. Exploitatietermijn 3. Opzet buurt 4. Opzet straten 5. Parkeren	1. Minimaal CVO-score 2 na uitvoering 2. 25 jaar door exploiteren 3. Smalle en krappe opzet van buurt blijft gehandhaafd 4. Krap stratenprofiel tussen de 8 en 10 meter breed 5. Parkeren aan de straat en tussen de woningen	1. Nieuwbouwkwaliteit, CVO 1 2. 50 jaar door exploiteren 3. Opzet openbare ruimte is ruimer 4. Verbreding straatprofiel naar circa 11-12 meter 5. Incl. parkeercoffers.
Duurzaamheid 1. Energiestandaard 2. Label 3. Gasloos 4. Zonnepanelen 5. Natuur inclusief 6. Hittestress	1. Energiestandaard 2. Label B 3. Niet gasloos. Stap naar gasloos dient in de toekomst nog gemaakt te worden, 4. Incl. zonnepanelen	1. Energiestandaard 2. BENG 3. Gasloos 4. Zonnepanelen op EGW 5. Natuur inclusieve woonomgeving door o.a.
7. Wateropvang	5. Minimaal groen in openbare ruimten 6. Versteend straatbeeld, geen verbeteringen, kleurt rood 7. Geen aanpassingen	toevoegen groen in openbare ruimten. 6. Door groen tegengaan hittestress 7. Wateropvang wordt meegenomen in plan

B&W vergadering

Agenda nummer

Behandeling

☒ Openbaar☐ Besloten

EMBARGO tot info aan Vivare

Voorstel

☐ Circuleren☒ Bespreken

Afdeling

RORO

Adviseur

M.T.J. Fleuren

Telefoonnummer

(026) 49 76 412

Collegelid

R.C. König

Begrotingsprogramma

4 Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderwerp

Wijkvernieuwing Velp-Zuid, Raamovereenkomst

Voorstel

Instemming met:

1. De bijgevoegde Raamovereenkomst Wijkvernieuwing Velp-Zuid;
2. Ondertekening hiervan door wethouder R.C. König (volmacht is bijgevoegd).

Paraaf

Advies & Control	Afd. manager	Gemeente- secretaris	Portefeuille- houder (voor akkoord)	Collegeleden
(Coördinatie-)overleg (bij bespreekvoorstellen)		Datum	Paraaf portefeuillehouder (voor gezien)	
Ja			28-2-12	

Beslissing B en W

Datum:	
Beslissing:	

Verdere procedure

Ja, zo ja welke	datum vergadering:	advies/overeenstemming:	paraaf secretaris
OR			
GO			

Raad: Ja, ter info

definitief

B en W-voorstel

Portefeuillehouder
R.C. König

Begrotingsprogramma
4 Ruimtelijke Ontwikkeling

b en w-vergadering
28 februari 2012

agendapunt

bijlage(n)
Raamovereenkomst; SPvE;
volmacht

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Raamovereenkomst Wijkvernieuwing Velp-Zuid

INHOUD VOORSTEL

Instemming met:

- 1) de bijgevoegde Raamovereenkomst Wijkvernieuwing Velp-Zuid;
- 2) ondertekening hiervan door wethouders R.C. König (volmacht is bijgevoegd).

1 Wat is de aanleiding?

Vivare en Gemeente wensen op sociaal en fysiek terrein tot een beter Velp-Zuid te komen. Hiertoe is met medewerking van het Wijkplatform Velp-Zuid in 2009 de wijkvisie opgesteld genaamd: "Velp Zuid Straks, goed voor mekaar". Vervolgens is een uitvoeringsprogramma vastgesteld met daarin ruim 40 projecten (fysiek en sociaal) welke jaarlijks wordt geactualiseerd in een werkplan.

De in januari 2010 met Vivare gesloten intentieovereenkomst welke ziet op de beoogde kwaliteitsverbetering van ca. 700 huurwoningen en de verbetering van openbare ruimte, is thans weer een stapje verder uitgewerkt. In de nu voorliggende Raamovereenkomst hebben Vivare en gemeente basisafspraken gemaakt welke gehanteerd zullen worden bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden tot 2025. Dit voorstel gaat op deze basisafspraken in.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Wijkvisie: "Velp Zuid Straks, goed voor mekaar" (raadsbesluit 21-4-2009); Uitvoeringsprogramma en jaarlijkse werkplan; Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en SBO Onderhoud wegen; Nota heroverweging 2010.

3 Wat willen wij bereiken?

Zoals gezegd is het doel om binnen de planperiode die loopt tot 2025 te komen tot een beter Velp-Zuid.

Na de ondertekening van de intentieovereenkomst in januari 2010, gingen Vivare en Gemeente aan de slag om te komen tot het in deze overeenkomst genoemde ontwikkelplan. Dat plan zou concrete invulling geven aan de wijkvernieuwing en onderdeel gaan uitmaken van de te sluiten samenwerkingsovereenkomst.

Bij het uitwerken van de verschillende scenario's voor de wijkvernieuwing bleek dat, de opgave om vóór december 2011 tot een concreet ontwikkelplan & samenwerkingsovereenkomst te komen, niet haalbaar was. In plaats daarvan werden de door Vivare en Gemeente onderzochte drie scenario's voor de beoogde vernieuwing vertaald in het "Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herstructurering Velp-Zuid" (mei 2011), hierna te noemen: het SPvE (zie bijlage).

De partijen hebben daarom de duur van de intentieovereenkomst tussentijds verlengd en afgesproken om de intentieovereenkomst te laten volgen door een zogenaamde Raamovereenkomst.

Deze "kapstok-overeenkomst" bevat basisafspraken en intenties die bij de nadere uitwerking van de zes deelgebieden, als uitgangspunt genomen zullen worden. Per deelgebied zal een vervolgcontract, een samenwerkingsovereenkomst, gesloten worden welke getoetst zal worden aan de intenties en afspraken uit de nu voorliggende Raamovereenkomst (zie bijlage).

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Zoals gezegd vormt de Raamovereenkomst het kader, de kapstok voor de verdere uitwerking van de deelgebieden.

In de considerans van het contract wordt onder meer;

- de hoofdzaak uit de Wijkvisie verwoord, zoals het streven naar een gevarieerd woningaanbod voor verschillende leeftijd- en inkomens categorieën en het streven naar verbetering van de openbare ruimte door deze te vergroten en parkeerdruk te verminderen.
- de intentie door Gemeente en Vivare uitgesproken om jaarlijks € 50.000,00 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de jaarlijkse werkplannen;
- verwoord dat in plaats van het eerder bedoelde ontwikkelplan het SPvE tot stand is gekomen dat oplossingsrichtingen voor Velp-Zuid aangeeft;
- vastgesteld dat partijen hun onderlinge financiële afspraken gebaseerd hebben op het (midden) scenario 'Verbeterd Velp Zuid', d.w.z. sloop-nieuwbouw waar nodig, renovatie waar het kan.

Artikelsgewijs:

Art. 1 (Onderwerp)

Partijen grenzen allereerst de zes deelgebieden af van de wijkvernieuwing.

Art. 2 (Doel)

Bevat de gezamenlijke inspanning voor de realisatie van de totale wijkvernieuwing op sociaal en fysiek terrein; haalbaarheidsonderzoeken worden per deelgebied verricht waarbij aangestipt wordt dat partijen van plan zijn om forse financiële inspanningen te verrichten.

Art. 3 (Stedenbouwkundig Programma van Eisen)

Het SPvE wordt door partijen als richtinggevend kader / leidraad gezien voor de uitwerking. Partijen opteren voor het scenario 'Verbeterd Velp-Zuid' (sloop nieuwbouw waar nodig, renovatie waar het kan) met een mogelijke optimalisatie.

Artikel 4 Programma

Geconstateerd wordt dat de wijkvernieuwing een programma betreft van werkplannen en langlopende vernieuwingsprojecten.

In het herstructureringsgebied wensen partijen 30 % nieuwbouw te realiseren (zie ook indicatieve tabel in het SPvE op blz. 56).

Ook dienen er gedifferentieerde inkomens te komen. In de wijkvisie en het SPvE wordt gesteld dat Velp Zuid naast woon- en werkmilieus voor de lage inkomens ook plaats moet bieden voor de middeninkomens; een realiseringspercentage voor deze andere inkomensgroepen kan niet overeengekomen worden o.a. vanwege de huidige marktsituatie en regelgeving.

De verkoop van bestaande woningen zal door Vivare, in overleg met de gemeente plaatsvinden en mag niet ten kosten gaan van de ambities van de wijkvernieuwing; afhankelijk van de staat van deze bestaande woningen bij verkoop, beziet de gemeente hoeveel ze wil investeren in de Openbare Ruimte.

Artikel 5 Openbaar Gebied/ bekostigingsafpraak extra openbaar gebied.

Afgesproken is om de kwaliteitsingrepen aan de woningen zo goed mogelijk af te stemmen op die van de openbare ruimte. Bij de overeenkomst behoort een kaart met de geplande vervanging van de riolering (rode straten zijn urgent). Ook is de wens tot meer extra openbare ruimte (blauwe kleur) daarop aangegeven

Er is 5 ½ miljoen euro vanuit GRPgelden beschikbaar voor de (cyclisch) afgeschreven riolering. Deze gelden zullen niet zonder meer ingezet kunnen worden indien de riolering ondanks de afschrijving nog in redelijke staat is. Daarom is in de overeenkomst opgenomen dat daar enkel geïnvesteerd gaat worden door de gemeente indien Vivare ter plaatse grootschalig aan de gang gaat met structurele renovatie dan wel sloop en nieuwbouw (art 5.3).

Bedoeling van Vivare en Gemeente is dat er structureel meer openbare ruimte komt voor parkeren en groen & spelen; hiertoe zullen woningen gesloopt moeten worden. Voor de daarmee gemoeide kosten is een verdeelsleutel (50 % - 50 %) voor de inbrengwaarde van de grond overeengekomen. Deze geldt ook voor de verbetering van straten (bij structuurverbetering) waar de riolering niet is

afgeschreven (in blauw aangegeven). De aanleg van deze nieuwe extra openbare ruimte wordt geraamd op maximaal 5 ½ miljoen euro. Besluitvorming over de daadwerkelijke door partijen fifty-fifty te dragen uitgave voor het creëren van deze extra openbare ruimte, zal per deelgebied plaatsvinden.

Artikel 6 Planning deelgebieden/ riolering

Vivare en gemeente willen graag de aanpak van de woningen gelijk laten oplopen met de verbetering van het openbaar gebied. Op enkele plekken is gebleken dat vervanging riolering niet kan wachten op de beoogde woningverbetering. Om te voorkomen dat doelen van wijkvisie niet gehaald zullen worden is daarom afgesproken om nu beperkt en gezamenlijk € 170.000,00 te investeren in riolering (re-linen).

Artikelen 7, 8 en 9 Programmaorganisatie/ communicatie; Monitoring Stuurgroep; Samenwerking

In het programma van de wijkvernieuwing wordt gezocht naar een optimale mix tussen projecten en het fysieke en sociale programma. De wijkvernieuwing wordt aangestuurd door een Stuurgroep die probeert tot een unaniem standpunt te komen. Stuurgroepleden handelen binnen mandaat dat ze van hun bestuurders gekregen hebben; stuurgroepbesluiten zullen veelal, in ons geval, aan B&W ter besluitvorming worden voorgelegd. Onder artikel 8.2 is een toetslijstje opgenomen voor in de Stuurgroep te bespreken zaken. De programmaorganisatie en communicatie zijn nog onderwerp van gesprek en wordt binnen 3 maanden uitgewerkt. Partijen stellen ook in deze Raamovereenkomst opnieuw vast dat de gezamenlijke uitvoering van de wijkvernieuwing essentieel is (zie art. 9).

Artikelen 10 ev.

Bevatten de gebruikelijke bepalingen waarnaar wij u korthedshalve willen verwijzen.

5 Wat gaat het kosten?

In de Raad is vastgesteld een bufferreserve herstructurering te maken, welke onder andere de herstructureringsopgave van Velp Zuid moet dekken (nota heroverweging 2010). Nu met Vivare overeenstemming is bereikt over het verdelen van de kosten van de herstructurering Velp Zuid is inzichtelijk geworden welk beslag deze herontwikkeling op de bufferreserve legt. Nog niet zeker is in welk jaar de onttrekkingen zullen plaatsvinden. Naast een fysieke opgave heeft het project Velp Zuid ook een sociale opgave. Ook deze kosten worden gedekt uit de bufferreserve herstructurering.

Projectkosten:

De bufferreserve herstructurering gaat uit van een jaarlijkse onttrekking van € 100.000,-. Bij de vaststelling van de nota heroverweging 2010 is besloten dit geld aan te wenden voor algemene projectkosten waaronder het sociale programma van Velp Zuid, de programmacommunicatie en uitvoering werkplan. Jaarlijks wordt bekeken of dit bedrag ook daadwerkelijk benodigd is en op basis van werkelijke bestedingen worden deze gelden onttrokken.

Fysiek:

Het vervangen van het openbaar gebied wordt gedekt uit GRP, hiervoor is 5,5 miljoen euro beschikbaar. Daarnaast heeft de gemeente in de Raamovereenkomst met Vivare afgesproken dat de kosten voor het realiseren van extra openbaar gebied fiftyfifty gedeeld zullen worden. Vivare en gemeente hebben deze kosten maximaal gesteld op 5 ½ miljoen. De dekking van het gemeentelijke deel van deze maximale inbreng ad € 2.750.000,-, komt uit reserve herstructurering en ISV 3. Voor ISV 3 is € 425.000,- beschikbaar gesteld. Uit het reserve herstructurering is dan nog € 2.325.000,- nodig. Bekeken wordt of nog gelden uit ISV 2 of uit bestemmingsplangelden Velp Zuid kunnen komen. Wanneer dit zo is, wordt minder uit de reserve herstructurering gehaald. Voorlopig wordt hiervan echter nog niet uitgegaan.

Ook wordt een bedrag van € 85.000,- onttrokken voor extra maatregelen aan het riool. Vivare draagt hier een zelfde bedrag aan bij.

Herstructureringsfonds:

1-jan		Rente 4%	Toevoeging	Projectkosten	Onttrekking fysiek	31-dec
2010			€ 2.158.823			€ 2.158.823
2011	€ 2.158.823	€ 86.353	€ 158.823			€ 2.403.999
2012	€ 2.403.999	€ 120.200	€ 158.823	€ 100.000		€ 2.583.022
2013	€ 2.583.022	€ 129.151	€ 158.823	€ 100.000	€ 85.000	€ 2.685.996
2014	€ 2.685.996	€ 134.300	€ 158.823	€ 100.000	€ 600.000	€ 2.279.119
2015	€ 2.279.119	€ 113.956	€ 158.823	€ 100.000		€ 2.451.898
2016	€ 2.451.898	€ 122.595	€ 158.823	€ 100.000	€ 1.725.000	€ 908.316

Bovengenoemde onttrekkingen geven een volgend beeld voor de reserve herstructurering. Er is voldoende dekking om het project te bekostigen en om gelden beschikbaar te houden voor een herstructurering elders in de gemeente in de nabije toekomst.

De daadwerkelijke onttrekking van de gelden voor de fysieke ingrepen vindt plaats op basis van een realisatieovereenkomst die wordt gesloten voor verschillende deelgebieden van Velp Zuid. Op dat moment zal aan de raad de voorgestelde onttrekking ter besluitvorming worden voorgelegd.

6 Wat zijn de risico's?

Via het aangaan van de Raamovereenkomst beloven partijen zich in te spannen voor de beoogde wijkvernieuwing en m.n. voor de ambitie zoals opgenomen in het scenario Verbeterd Velp Zuid. Of deze doelen gehaald zullen worden hangt af van de uitkomst van de haalbaarheidsonderzoeken voor de deelgebieden; zo maakt het huidige economische getij de gewenste differentiatie in woningen niet gemakkelijk.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Over de raamovereenkomst is met Vivare overeenstemming bereikt.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Zoals hiervoor aangegeven zullen Vivare en gemeente nog nadere afspraken met elkaar maken over de wijze waarop de communicatie (op programma als op projectniveau) zal plaatsvinden.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Na instemming met deze Raamovereenkomst zal vervolg contractering m.b.t. deelgebied 1 gaan plaatsvinden. De ervaringen bij dat deelgebied en de overigen zullen worden gebruikt voor de overige.

De Steeg,

Ruimte, MFL 26-2-2012

SAMEN WONEN IN RHEDEN

Woonvisie 2020-2026

September 2020

gemeente Rheden

Colofon

Titel:

Samen Wonen in Rheden, woonvisie 2020-2026

Opgesteld door:

Team Beleid, gemeente Rheden

Tekst & beeld:

Gemeente Rheden

Vaststelling:

September 2020

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	6
1. Visie en beleidskaders	8
1.1 Visie: Samen wonen in Rheden	8
1.2 Beleidskaders	9
1.3 Wonen in de gemeente Rheden	9
1.4 Ontwikkelingen	10
1.5 Thema's Woonvisie	10
2. Leefbare wijken voor alle inwoners	13
2.1 Voldoende draagkracht in de wijken	13
2.2 Een passende woning voor jong en oud	15
2.3 Aandacht voor studenten, arbeidsmigranten, zorgcliënten en woonwagenbewoners	18
2.4 Wonen met zorg	20
2.5 Samenvatting leefbare wijken voor alle inwoners	22
3. Bestaande woningvoorraad duurzaam en toekomstbestendig	23
3.1 Verduurzaming van de woningvoorraad	23
3.2 Levensloopgeschikt maken van woningen	26
3.3 Integrale wijkvernieuwing	27
3.4 Bestaande woningvoorraad betaalbaar	28
3.5 Samenvatting bestaande woningvoorraad duurzaam en toekomstbestendig	31
4. Toevoegen van de juiste kwaliteit woningen	32
4.1 Nieuwbouwopgave	32
4.2 Grootste toevoeging in het middensegment gewenst	33
4.3 Kwaliteitscriteria voor woningbouw	35
4.4 Vernieuwende woonvormen	37
4.5 Koppeling wonen en werken	38
4.6 Samenvatting toevoeging van de juiste kwaliteit	39
Bijlage 1: Woonprofiel per dorp	40
Bijlage 2: Beleidskaders	44
Bijlage 3: Wonen in Rheden	47
Bijlage 4: Ontwikkelingen rondom wonen	53
Bijlage 5: Richtlijnen levensloop- en rolstoelgeschikte woningen	54
Bijlage 6: Begrippenlijst	57
Bijlage 7: Bronnen	62

Voorwoord

Voor u ligt de Woonvisie 2020 – 2026 van de gemeente Rheden. Ik ben blij dat wij deze woonvisie hebben kunnen opstellen met de hulp van velen. Zo zijn er bijeenkomsten geweest met bewonersorganisaties, woningcorporaties, makelaars, regiogemeenten en provincie. Wij spraken over thema's als woningen voor starters, doorstroming van ouderen, het toevoegen van de juiste woningen en de leefbaarheid in de wijken. Binnen onze organisatie spraken wij met collega's van klimaat, economie, welzijn, ruimtelijke ordening, leefbaarheid en strategie. En tot slot hebben wij veel reacties via Facebook mogen ontvangen van inwoners op stellingen rondom dit thema.

Een woning is veel meer dan vier muren met een dak erop. Het is een recht dat je hebt en jouw thuis. Hier wil je je veilig voelen, je kunnen ontspannen, je kinderen laten opgroeien of prettig oud kunnen worden. In een straat waar je samen leeft, waar je omziet naar elkaar, waar kinderen kunnen spelen en er voldoende groen is.

In onze gemeente wil je in een woning wonen die bij je past en behaaglijk is, of je nu jong of oud bent, veel of weinig geld hebt. We zorgen voor een breed aanbod aan woningen in alle wijken en buurten in onze gemeente. Zo verbeteren we de draagkracht. De vele ouderen in onze gemeente hebben gewerkt aan de samenleving zoals we die nu kennen en verdienen daarom een plek om prettig oud te kunnen worden. Soms is dat niet het huis waarin zij nu wonen. Dat betekent dat we moeten bouwen aan huizen waar zij graag willen gaan wonen. En er ligt ook een bouwopgave, want het woningtekort is groot. In deze woonvisie willen we richting geven aan die woningen die we willen toevoegen in onze mooie gemeente en aan de ontwikkeling van bestaande wijken.

Al met al een woonvisie waarin veel aandacht is voor leefbare wijken en een goede woonomgeving voor iedereen, duurzame en toekomstbestendige woningen en oog voor het toevoegen van de juiste kwaliteit woningen.

Ik wens u veel leesplezier!

Gea Hofstede
Wethouder Wonen

Inleiding

Waarom een Woonvisie?

De huidige Woonvisie loopt tot 2020. Inmiddels zijn er nieuwe ontwikkelingen en nieuwe inzichten, waardoor een nieuwe Woonvisie nodig is. In deze Woonvisie schetsen we een toekomstbeeld hoe we willen dat onze inwoners kunnen wonen en leven in Rheden. Vervolgens werken we dit uit in stappen, die we de komende jaren gaan nemen om dit ideaal te bereiken.

Participatie

Wij kunnen geen goed beleid maken zonder de inbreng van bewoners en professionals, die actief zijn in onze gemeente. In oktober 2019 organiseerden wij daarom een bijeenkomst voor bewonersorganisaties, woningcorporaties, makelaars, regiogemeenten en provincie. Wij spraken over thema's als woningen voor starters, doorstroming van ouderen, het toevoegen van de juiste woningen en de leefbaarheid in de wijken. Ook intern hebben wij met collega's van klimaat, eco-

nomie, welzijn, ruimtelijke ordening, leefbaarheid en strategie gebrainstormd over bijvoorbeeld het verduurzamen van woningen en allerlei andere thema's. Daarnaast hebben we op facebook stellingen geplaatst, waar inwoners op konden reageren. Met name de stelling: 'welke woningen zou u toe willen voegen in Rheden?' heeft honderden reacties opgeleverd. Fijn om te zien hoe betrokken inwoners zijn! Al deze input hebben we meegenomen en gebruikt bij het schrijven van deze integrale Woonvisie.

Veranderende woningmarkt

De Woonvisie schrijven we in principe voor 6 jaar. Maar niets is veranderlijker dan de woningmarkt. Daarom bouwen we nu in de regio aan een woningmarktmonitor. Deze monitor moet ons jaarlijks een actueel inzicht geven in de woningbehoefte en de gerealiseerde woningen. Het laat zien welke verhuisbewegingen en welke woningbouwplannen er zijn. En ook hoe het staat met de

Afbeelding 01: Peiling prioritering woonbeleid onder deelnemers bijeenkomst oktober 2019 (mentimeter)

betaalbaarheid en de verduurzaming van woningen. Als uit de monitor blijkt dat we de woningmarkt bij moeten sturen, zullen we de Woonvisie op die bepaalde onderdelen actualiseren.

Leeswijzer

Voor u ligt onze visie op wonen in Rheden. In hoofdstuk 1 beschrijven we onze visie, de belangrijkste beleidskaders, het wonen in Rheden,

ontwikkelingen en de thema indeling van deze visie. Hoofdstukken 2, 3 en 4 gaan daarna respectievelijk in op leefbaarheid, duurzaamheid & toekomstbestendigheid en het toevoegen van de juiste kwaliteit woningen. In de bijlagen vindt u de uitgangspunten per dorp voor nieuwbouwoontwikkelingen, verdieping van informatie, de begrippenlijst en de gebruikte bronnen. Wij wensen u veel leesplezier!

1. Visie en beleidskaders

1.1 Visie: Samen wonen in Rheden

Een woning zet je neer voor tenminste 100 jaar, liever een beetje langer, en een wijk wordt ontworpen om toch zeker net zo lang mee te gaan. De inzichten van vandaag bepalen het woonklimaat voor toekomstige generaties. Dat is een zware verantwoordelijkheid in een wereld die continu aan verandering onderhevig is. Prettig en veilig wonen gaat niet alleen over de woning maar zeker net zoveel over de wijk waarin die woning staat. Over de sociale samenhang in een wijk, over zelf- en samenredzaamheid van bewoners, maar ook over verkeer en groen in de wijk en de bereikbaarheid van voorzieningen.

De stip op de horizon

Als we kijken naar het Rheden van de toekomst, over pakweg dertig jaar, dan zien we een sociaal economisch bloeiende gemeente. Waar jong en oud samenleven in wijken waar men zich thuis voelt en waar het veilig is. Waar de verschillen tussen wijken minder groot zijn dan nu en waar men omkijkt naar elkaar. Waar we bewust omgaan met energie en natuur en wonen in duurzame woningen en natuur inclusieve wijken. Waar het woningtekort is afgenomen en er voldoende kansen zijn voor jongeren, gezinnen en ouderen om een passende woning te vinden. Om de eerste stappen te zetten naar dat Rheden van de toekomst is het nodig om onze koers op het gebied van wonen in Rheden te herijken. We worden uitgedaagd een aantal principe-uitspraken te doen die ons helpen om enerzijds nu de juiste stappen te kunnen zetten en anderzijds ons de vrijheid laten om snel in te kunnen spelen op veranderende inzichten en wetgeving.

Ontwikkelingen bijsturen, aanjagen of versterken

De gemeente Rheden is een prachtige gemeente

om in te wonen. Zeven dorpen en een groot buitengebied tussen de IJssel en de Veluwe bieden woon- en leefruimte aan ruim 43.300 inwoners. De meeste mensen wonen er met veel plezier, dat willen we graag zo houden en zelfs versterken. Om dat te kunnen doen moeten we een viertal ontwikkelingen onderkennen en proberen bij te sturen.

We zien dat de verschillen tussen sterke en kwetsbare wijken steeds groter worden. In de kwetsbare wijken wonen steeds meer mensen met lage inkomens en inwoners voelen zich steeds minder veilig. Naast aandacht voor de kwaliteit van de woningen en de woonomgeving willen we hier extra inzetten op het versterken van de sociaal economische draagkracht van deze wijken. Dit doen we samen met betrokken partijen en we zetten het Rhedens model voor zorg en ondersteuning in. Dit versterkt de samenredzaamheid en verlicht de druk op de individuele Wmo voorzieningen, op de Jeugdzorgvoorzieningen en die van de Participatiewet, daar waar het kan.

Het huidige verbruik van energie uit fossiele brandstoffen moet drastisch omlaag worden gebracht en we moeten meer duurzame energie opwekken. De Rhedense ambitie is om in 2040 energieneutraal te zijn. Met name voor de bestaande gebouwde omgeving ligt hier een grote opgave. Daarnaast moeten we onze woningen en wijken circulair, natuurinclusief en klimaatbestendiger maken, bestand tegen toenemende weersextremen. Dit vraagt om een integrale aanpak, waarbij partijen samenwerken en per wijk de fysieke en sociale problematiek erkennen en aanpakken.

Duurzaam wonen is ook levensloopbestendig wonen. Wij zijn een vergrijzende gemeente met

relatief veel senioren, die goed moeten kunnen wonen en leven. Voor hen zetten we in op voldoende levensloopgeschikte woningen, zowel in de bestaande woningvoorraad als in de nieuwbouw. Om het aanbod voor jongeren en gezinnen te vergroten zetten we met name in op doorstroming van senioren. Dit brengt lange verhuisketens teweeg, waardoor er ook gezinswoningen en starterswoningen vrijkomen. Voor een goede sociale balans in onze wijken hebben we jongeren en (jonge) gezinnen namelijk hard nodig. Zo kunnen jong en oud omzien naar elkaar, en als gevolg daarvan is er meer sociaal economische kracht in de wijken.

Tot slot bouwen we ook in Rheden honderden woningen bij om het woningtekort terug te dringen. Dit moeten dan wel woningen zijn die passen bij de vraag ofwel woningen van de juiste kwaliteit. Wij zetten in op 50% betaalbare woningen in de iets hogere huur- en koopsector, zodat met name inwoners met middeninkomens (of hoger) meer kansen krijgen, juist in die wijken die wel wat extra kracht kunnen gebruiken. We kijken per wijk welke woningen toegevoegd moeten worden en stellen daarbij hoge eisen aan duurzaamheid.

1.2 Beleidskaders

Een Woonvisie staat niet op zichzelf. We sluiten aan bij bestaand beleid, zowel landelijk, provinciaal als (sub)regionaal. Ook binnen de gemeente zijn er verschillende beleidskaders van belang voor de Woonvisie, zoals bijvoorbeeld het collegeakkoord 'Rheden geeft Energie', maar ook tal van gemeentelijke kaders op het gebied van ruimtelijke ordening, economie, erfgoed en het sociaal domein. Voor een uitgebreide beschrijving van de beleidskaders verwijzen we naar bijlage 2. In deze paragraaf volgt een korte samenvatting.

Het nationale en provinciale woonbeleid richt zich op het versnellen van de woningbouw, op doorstroming op de woningmarkt en het betaalbaar houden van wonen. Ook hebben we te maken

met de invoering van de omgevingswet, waar de Woonvisie onder komt te vallen. In de regio Arnhem Nijmegen hebben we een regionale Woongenda, waarin onder andere is afgesproken dat we samen woningmarktonderzoek doen en een woningmarktmonitor bouwen. In de subregio stemmen we grotere nieuwbouwprojecten op elkaar af en werken we samen aan thema's als middenhuur of doelgroepenbeleid.

Lokaal kijken we naar het coalitieakkoord, waarin het bevorderen van de doorstroming, verduurzaming, voldoende levensloopgeschikte woningen, leefbaarheid in de wijken en vernieuwende woonvormen centraal staan. De structuurvisies voor de dorpen en een omgevingsvisie voor het buitengebied vormen de paraplu voor het ruimtelijk beleid, waaronder wonen. En wonen raakt ook aan tal van gemeentelijke beleidskaders op vakgebieden zoals duurzaamheid, economie, erfgoed en het sociaal domein.

Bij het vormgeven van de Woonvisie hebben we rekening gehouden met al deze beleidskaders.

1.3 Wonen in de gemeente Rheden

Om vooruit te kunnen kijken en te kunnen sturen, hebben we inzicht nodig in de huidige woningmarkt, de huidige inwoners en de prognoses. Wat valt op? Waarin wijkt Rheden af van andere gemeenten? In bijlage 3 staat een uitgebreid overzicht, in deze paragraaf leest u de conclusies.

- Rheden heeft een grote goedkope huurvoorraad (sociale en particuliere huur);
- Rheden heeft relatief weinig appartementen;
- Rheden heeft een relatief oude woningvoorraad met lage (onzuinige) energielabels;
- De vergrijzing is al in volle gang, de ontgroening valt mee;
- Het aantal kleine huishoudens neemt toe;
- Rheden kent relatief veel huishoudens met lage inkomens;

- De meeste verhuizingen vinden binnen de gemeente of regio plaats.

1.4 Ontwikkelingen

Er is sprake van woningnood in Nederland, het klimaat verandert ongekend snel, de bevolking vergrijst en we hebben te maken met stikstofproblematiek en het coronavirus. Deze ontwikkelingen, die van invloed zijn op het woonbeleid, worden in bijlage 4 uitgebreid beschreven. In deze paragraaf volgt een samenvatting.

Zowel landelijk, als in onze regio is er een groot woningtekort. De verwachting is dat dit tekort de komende jaren nog zal toenemen. Door afspraken in de Woondeal werken we samen met Rijk, Provincie en regiogemeenten aan het versneld realiseren van woningbouw.

We staan in Nederland voor een enorme verduurzamingstransitie. Zo zal het verbruik van energie uit fossiele brandstoffen drastisch omlaag moeten en moeten we meer duurzame energie gaan opwekken, willen we over ongeveer 20 jaar energieneutraal zijn. Daarnaast zullen we onze woningen en woonomgeving circulair en klimaatbestendig moeten inrichten op weersextremen en ruimte voor flora en fauna creëren om de biodiversiteit te vergroten.

Verder hebben we te maken met verscherpte regelgeving rondom stikstof en pfas, waardoor woningbouwprojecten vertraging oplopen. En de verwachting is dat de corona pandemie ook gevolgen heeft voor de woningmarkt. Vanzelfsprekend zullen wij deze ontwikkelingen blijven volgen en waar nodig inspelen op de veranderende omstandigheden.

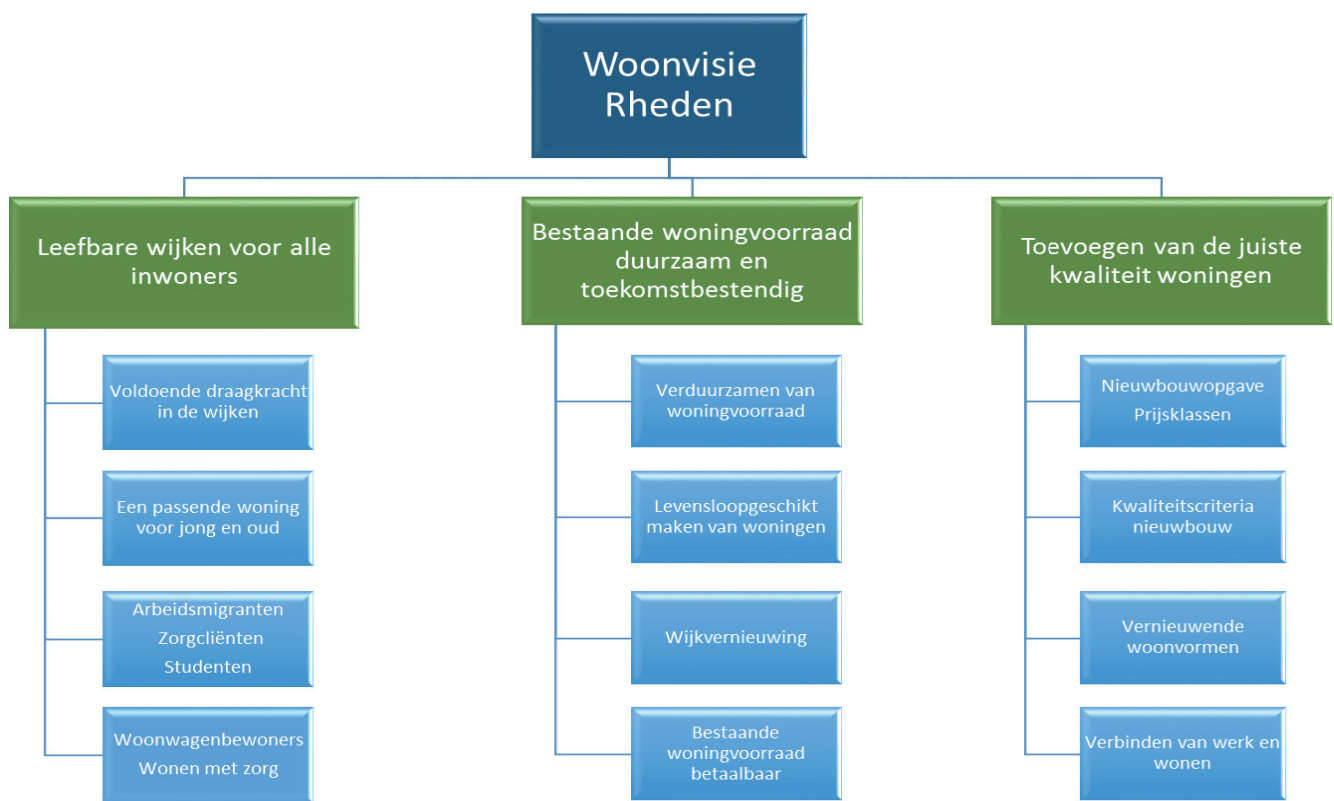
1.5 Thema's Woonvisie

De thema's voor de Woonvisie 2020-2026 zijn in september 2019 door de gemeenteraad vastgesteld in de startnotitie. De focus ligt op drie

speerpunten: leefbare wijken voor alle inwoners, de bestaande woningvoorraad duurzaam en toekomstbestendig maken en het toevoegen van de juiste kwaliteit woningen. De uitwerking van de speerpunten staat in onderstaand diagram, dit is ook de themaopzet voor deze Woonvisie.

Voor bepaalde doelgroepen is het goed om in een apart, zorgvuldig proces beleid te ontwikkelen om alle partijen genoeg ruimte te geven voor hun inbreng. Het gaat dan over arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en inwoners die een combi-

natie van wonen en zorg behoeven. Dit doelgroepenbeleid maakt na vaststelling integraal deel uit van deze woonvisie. Voor arbeidsmigranten en zorgcliënten met multiproblematiek is het beleid al vastgesteld in mei 2020. De herijking van de notitie Wonen, Welzijn, Zorg, waarin alle doelgroepen die zorg nodig hebben aan bod komen, wordt in 2021 verwacht en gaat na vaststelling ook deel uitmaken van de Woonvisie. In 2021 verwachten wij ook een beleidskader voor woonwagbewoners te kunnen laten vaststellen.

Afbeelding 02: Thema's Woonvisie 2020-2026

WIJKPLATFORM
VELP-ZUID
2017

1928 ONS BELANG
WIJKVERNIEUWING
VIVARE 2017

2. Leefbare wijken voor alle inwoners

We zien in Rheden de zorgelijke ontwikkeling dat verschillen tussen sterke en kwetsbare wijken steeds groter worden. In de kwetsbare wijken wonen steeds meer mensen met hele lage inkomens en inwoners voelen zich minder veilig. Omdat wij een gemeente willen zijn waar al onze inwoners prettig kunnen wonen en leven pakken we de segregatie aan. Waar dat nodig is zorgen we voor meer sociaal economische draagkracht van de wijken. Zo ontstaat er een situatie in wijken en buurten waar het Rhedens model voor zorg en ondersteuning, met name op het punt van samenredzaamheid is versterkt. Dit verlicht de druk op de Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet, daar waar het kan.

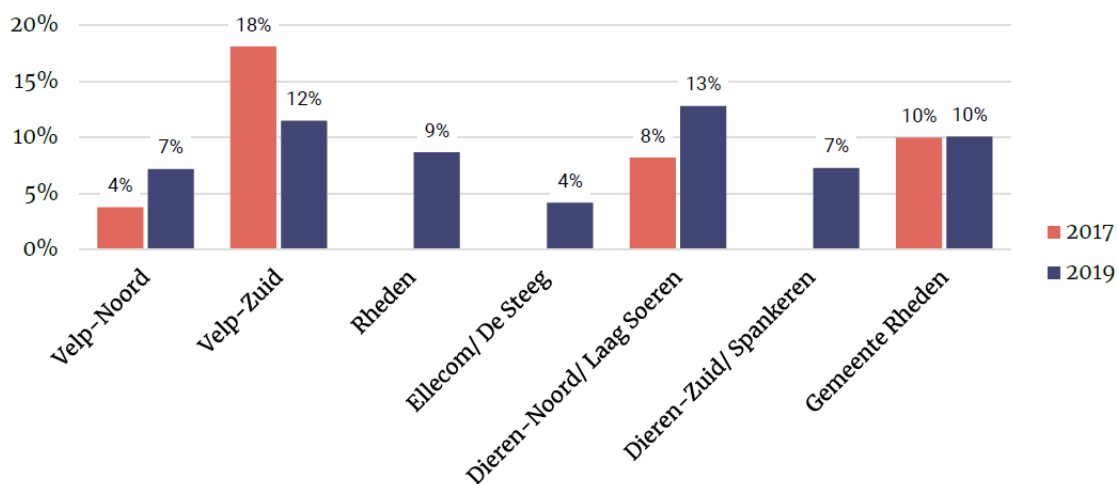
In onze sterk vergrijzende gemeente zorgen we voor een goede woon- en leefomgeving voor ouderen. Zo zetten we in op voldoende levensloopgeschikte woningen, met alleen nieuwbouw redden we het niet, dus er moeten ook woningen in de bestaande bouw worden aangepast. In de toekomst, als de grijze golf kleiner wordt,

moeten deze woningen ook geschikt (te maken) zijn voor jongeren en kleine huishoudens. Om de zorg voor ouderen op peil te houden, willen we jonge huishoudens binden aan onze gemeente. Zo kunnen jong en oud omzien naar elkaar en komt er meer evenwicht in zorgvraag en -aanbod. Om het aanbod voor jongeren en gezinnen te vergroten zetten we met name in op doorstroming van ouderen. Dit brengt de langste verhuisketens teweeg, waardoor er ook gezinswoningen en starterswoningen vrijkomen.

2.1 Voldoende draagkracht in de wijken

We willen de draagkracht, zelfredzaamheid en veiligheid vergroten in kwetsbare wijken. Dit kan alleen als we de krachten bundelen en met bewoners en andere belanghebbenden zowel fysiek als sociaal aan de slag gaan in deze wijken. We zetten in op meer differentiatie en verduurzaming van de woningvoorraad, maar ook op het verbeteren van de leefbaarheid, veiligheid en sociale samenhang.

Afbeelding 03: Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast) (Bron: Veiligheidsmonitor gemeente Rheden 2019)

Samenredzaamheid onder druk

Uit het onderzoek Veerkracht in het corporatiebezit (2020) komt naar voren dat de concentratie van kwetsbare groepen in de sociale huursector sinds 2016 verder is toegenomen. Dit geldt ook voor de gemeente Rheden. Een groot aandeel van deze huurders heeft een beperkte zelfredzaamheid. Daar waar zij geconcentreerd samenwonen, staat ook de samenredzaamheid onder druk. Deze bewoners zijn druk met hun eigen problemen en hebben daardoor weinig ruimte om anderen te helpen. Ook de overlast en onveiligheid zijn vaak toegenomen in buurten met veel sociale huurwoningen. De toename van specifieke kwetsbare groepen, zoals mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, mensen met een licht verstandelijke beperking en mensen met psychiatrische problematiek speelt hierbij een rol. Tijdens de themagesprekken met stakeholders werd dit beeld herkend. Met name in de wijken met veel sociale huurwoningen, zoals Stenfert in Dieren, Rheden-West en Velp-Zuid. Dit zijn de wijken waar de leefbaarheid al onder druk staat¹. Daar zijn de goedkoopste woningen te vinden en is de mutatiegraad het hoogst. Er is een uitstroom van hogere inkomens en een instroom van kwetsbare groepen.

Veiligheidsmonitor Rheden

Uit de Veiligheidsmonitor 2019 van de gemeente Rheden komt naar voren dat de bewoners gemiddeld genomen evenveel sociale overlast ervaren als in 2017. De meeste overlast wordt ervaren door inwoners van Dieren-Noord/Laag Soeren. De overlast van drugsgebruik of -handel en dronken mensen op straat is in deze wijk, ten opzichte van 2017 toegenomen. Inwoners van Velp-Zuid ervaren nog steeds bovengemiddeld veel sociale overlast, maar het is wel fors afgenomen sinds 2017 (zie afbeelding 03).

Bijna een kwart van de inwoners heeft last van de fysieke verloedering in de wijken. Hierbij valt te denken aan hondenpoep, rommel op straat en bekladding van muren. In Velp-Zuid wordt dit het meest ervaren. In Ellecom en De Steeg hebben inwoners het minst last van fysieke verloedering. Gemiddeld genomen is de overlast niet toegenomen sinds 2017.

Mensen ervaren de meeste overlast van het verkeer (33%). Ze noemen te hard rijden, parkeerproblemen en agressief gedrag in het verkeer. Met name de overlast door te hard rijden is toegenomen sinds 2017.

¹⁾ Bron: Leefbarometer 2018, Ministerie van BZK

Veiligheid en leefbaarheid in de wijken

Onze inzet is om de veiligheid en leefbaarheid in de wijken te behouden en waar nodig te verbeteren. Parkeeroverlast, jeugdoverlast, horeca overlast en zwerfvuil pakken we aan door de inzet van BOA's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar). Zij spreken burgers aan en daar waar het moet wordt handhavend opgetreden. Bij grotere veiligheidsproblemen is de politie aan zet. Iedere woonplaats kent zijn eigen wijkagent(en). De jongerenwerker is er voor de jongeren, ook als zij aangesproken moeten worden op overlastgevend gedrag. En in het geval van burenruzie wordt buurtbemiddeling ingezet. Doorgaans is dit een effectieve werkwijze om als burensamenleving weer naast elkaar te kunnen leven zonder spanningen. Huiselijk geweld, verslavingsproblematiek en psychische problematiek leiden regelmatig tot woonoverlast. Om meer grip te krijgen op de sociale problematiek in de wijken heeft de gemeente een casusregisseur veiligheid aangesteld. De casusregisseur geeft sturing aan de 'oplossing' van het proces. In het geval van zware en complexe problematiek (zorg en strafrecht) neemt het Veiligheidshuis de regie op het proces. Sinds enkele jaren is er specifiek aandacht voor ondermijning. We gaan integrale controles uitvoeren om ondermijning en andere misstanden tegen te gaan.

“We moeten het ‘cement’ in de wijk terug zien te krijgen. Bijvoorbeeld door gemêleerde doelgroepen en het opvangen van de kwetsbaren.”

- Deelnemer brainstormsessie

Hoe krijgen we meer draagkracht in de wijken?

Met de woningcorporaties en particuliere eigena-

ren gaan we aan de slag om woningen in kwetsbare wijken te verbeteren en verduurzamen (warmtevisie). Hierbij zetten we ook in op verbetering van de openbare ruimte en groen. Dit geeft de wijk een enorme boost, waardoor mensen weer een positieve keus maken voor de wijk. We streven naar meer differentiatie in wijken door meer middeldure woningen toe te voegen in wijken met vooral sociale huur en sociale huurwoningen toe te voegen in wijken met weinig sociale huur. We maken afspraken met Vivare en Veluwonen over meer sturen op de instroom: geconcentreerde toewijzing aan kwetsbare groepen beperken en de ruimte voor toewijzing van woningen aan hogere inkomens benutten. Vivare is gestart met een pilot door woningen toe te wijzen aan mensen, die zich verplichten om een bijdrage te leveren aan de buurt. We gaan ook in overleg met zorgpartijen over de mate van extramuralisering en begeleiding en we geven ruimte aan vernieuwende vormen van geclusterd wonen voor ouderen. Hierdoor vermindert de eenzaamheid en wordt de samenredzaamheid vergroot. We moeten ervoor zorgen dat er goede zorg en ondersteuning geleverd wordt. Bewoners moeten het gevoel hebben dat er naar hen omgekeken wordt. En we werken samen met alle partijen, in de eerste plaats met de bewoners zelf, aan een goede integrale wijkaanpak. Goede ideeën van inwoners om de leefbaarheid te verbeteren in de wijken worden gestimuleerd doordat inwoners twee keer per jaar een voucher krijgen van € 7,50. Hiermee kunnen zij doelen ondersteunen van dorpsgenoten via het platform www.ikbuurtmee.nl.

2.2 Een passende woning voor jong en oud

Jonge starters hebben het moeilijk op de woningmarkt, maar we zetten niet in op het grootschalig toevoegen van specifieke starterswoningen. Hiermee breng je namelijk geen lange verhuisketens op gang. Door passende woningen voor ouderen toe te voegen, zorg je voor vrijkomende eengezinswoningen voor gezinnen, die weer woningen

voor starters achterlaten. De doorstroming op de woningmarkt zorgt ervoor dat meer mensen een woning vinden, die bij hun levensfase past.

Jongeren/Starters

Jonge starters, die voor het eerst de woningmarkt betreden, hebben het lastig op de krappe woningmarkt. Binnen de sociale huur heb je meettijd nodig of geluk bij de lotingwoningen, de vrije sector huur kent strenge looneisen, en dit geldt ook voor het aanvragen van een hypotheek. Toch zijn jongeren van vitaal belang voor Rheden. Zeker met de huidige en toekomstige vergrijzing van de gemeente. Uit de cijfers van Enserve blijkt dat er in 2018 ca. 4.000 starters en 4.000 doorstromers actief reageerden op sociale huurwoningen in onze gemeente. Doorstromers maken vanwege hun langere meettijd meer kans op een woning. Daardoor is de slaagkans voor starters 2,1% en voor doorstromers 6,2%. De slaagkans voor starters in Rheden wijkt nauwelijks af van de slaagkans voor starters in de regio: 2,2%. De actieve zoektijd (tijd van reageren totdat er een woning wordt aangeboden en geaccepteerd) voor jongeren tot 27 jaar is gemiddeld 1,8 jaar en dan hebben ze een meettijd opgebouwd van 5 jaar (tijd vanaf moment van inschrijven). Bij de woningen die verloot worden heeft iedereen evenveel kans. Voor starters is dit ook een kans om een woning te vinden. Omdat starters toch minder slaagkans hebben dan doorstromers, zetten we in de prestatieafspraken met Vivare in op een

project voor starters binnen het lokaal maatwerk.

Starters op de koopmarkt hebben het ook moeilijk. De prijzen van veel koopwoningen zijn zo hoog geworden dat ze voor starters niet te betalen zijn. In Rheden hebben we gelukkig een grote goedkope woningvoorraad: 38% heeft een prijs onder de 200.000 euro (Companen, 2019). Door in te zetten op meer doorstroming op de woningmarkt, komen er ook meer woningen in deze prijsklasse vrij. Voor starters, die niet in de sociale huur of koop terecht kunnen is meer aanbod in de middenhuur gewenst. Hier zetten we ook op in, zie paragraaf middenhuur.

Senioren

Rheden is een sterk vergrijzende gemeente, meer dan een kwart van de inwoners is boven de 65 jaar. En dit zal de komende jaren toenemen naar circa 32%. Met name de groep 75-plussers zal toenemen. We zouden het liefst zien dat als ouderen niet passend wonen, ze doorstromen naar een voor hen geschikte woning. We zetten daarom in op het vergroten van het aantal levensloopgeschikte woningen in Rheden. Vivare heeft een 10-tal complexen binnen de sociale huur specifiek voor senioren gelabeld. In de prestatieafspraken met Vivare hebben wij vastgelegd dat deze complexen beschikbaar blijven voor die doelgroep. Naast aanbod in de sociale huursector, moet er ook voldoende aanbod zijn in het middeldure en dure segment. Bij nieuwbouwwoningen stellen we de eis dat alle woningen levensloopgeschikt zijn. Hierdoor komt er meer aanbod voor ouderen en komt de doorstroming op de woningmarkt op gang. Ook binnen de bestaande voorraad stimuleren wij de doorstroming. Ouderen wonen vaak in een eengezinswoning. Als zij verhuizen naar een levensloopgeschikte woning, kan een gezin doorstromen naar een eengezinswoning en komt er een starterswoning vrij voor jongeren. Dit zorgt voor lange verhuisketens waarbij veel inwoners een 'stapje' kunnen maken naar een beter passende en gewenste woning. In

2020 laten we samen met Vivare en de HVR een onderzoek uitvoeren naar de beweegredenen van senioren om wel of niet te verhuizen naar een geschiktere woning. We onderzoeken of een wooncoach kan helpen met ontzorgen of faciliteren van een verhuizing.

Ondanks al deze maatregelen, is het tekort aan levensloopgeschikte woningen zo groot, dat doorstroming niet altijd mogelijk is. Ook willen sommige ouderen graag zo lang mogelijk blijven wonen in hun huidige woning. We hebben daarom in Rheden het project Mijn Huis Mijn Toekomst opgezet. Hierbij krijgen ouderen in een vroeg stadium advies op welke manier zij hun woning levensloopgeschikt kunnen maken en er is subsidie beschikbaar. Met de woningcorporaties maken we afspraken hoe de sociale huurwoningen van senioren aangepast kunnen worden als dit nodig is. En hoe we omgaan met aangepaste of geschikte woningen die vrijkomen. Dit alles draagt bij aan het waardig ouder worden en omzien naar elkaar.

Naast levensloopgeschikte appartementen, zetten we ook in op andere woonvormen zoals groene, duurzame hofjeswoningen of een woonvorm met een mix van jongeren en ouderen. De sa-

menredzaamheid wordt door dit soort concepten versterkt en de eenzaamheid wordt teruggedrongen. Senioren moeten volop kunnen meedoen in de samenleving. Daarom bouwen wij levensloopgeschikte woningen waar mogelijk op loopafstand van voorzieningen. We beseffen dat het niet mogelijk zal zijn om alle ouderen dichtbij voorzieningen te huisvesten. Vaak spelen bepaalde sentimenten en hechting aan de woonomgeving mee. Ook in de kleinere kernen met minder aanwezige voorzieningen, zoals Laag-Soeren, De Steeg, Ellecom en Spankeren zetten wij ons daarom in voor het realiseren van levensloopgeschikte woningen.

In de visie Wonen, Welzijn, Zorg is aandacht voor diverse doelgroepen waaronder senioren. Deze visie wordt opgesteld na vaststelling van de Woonvisie en zal na vaststelling integraal onderdeel gaan uitmaken van de Woonvisie.

Gezinnen/Doorstromers

Wij willen een vitale gemeente zijn. Juist een mix van verschillende leeftijden kan hieraan een bijdrage leveren. We richten ons dus niet alleen op jongeren en ouderen, maar ook op gezinnen. Het zou mooi zijn als we gezinnen kunnen vasthouden

en aantrekken om te komen wonen in onze mooie gemeente. Dit is belangrijk voor de draagkracht voor onze voorzieningen en de draagkracht in de wijken. Wij leggen hierbij de link tussen wonen en werken. Een uitgebreidere beschrijving van onze voornemens volgt in paragraaf 4.5 'verbinding wonen en werken'.

2.3 Aandacht voor studenten, arbeidsmigranten, zorgcliënten en woonwagenbewoners

Ook voor studenten, arbeidsmigranten, zorgcliënten en woonwagenbewoners willen wij een gemeente zijn waar zij graag wonen. Deze doelgroepen hebben hun eigen specifieke huisvestingsvraag, waar we aandacht aan besteden. De visie voor huisvesting van arbeidsmigranten en zorgcliënten is in mei 2020 vastgesteld. We hebben voldoende huisvesting voor deze doelgroepen, maar we zetten wel in op spreiding over de kernen en op verbetering van de leefomstandigheden in en rond de woonpanden. Voor studenten is het beleid herijkt. We hebben voldoende studentenhuysvesting, maar we zetten wel in op het tegengaan van malafide verhuurders. Voor woonwagenbewoners gaan we in 2021 aan de slag met nieuw beleid.

Studentenhuysvesting

In onze gemeente hebben we één HBO instelling: Van Hall Larenstein (VHL) en drie MBO instellingen: Helicon, Aeres en het Astrum College. Allen zijn gevestigd in Velp. In Arnhem Presikhaaf, tegen Velp aan, zit de HAN, Hogeschool Arnhem Nijmegen. Een logisch gevolg is dus dat de meeste studentenhuysvesting in onze gemeente in Velp zit. De kamermarkt van Velp en Arnhem loopt in elkaar over. Veel studenten geven er de voorkeur aan om in Arnhem te wonen, maar er zijn ook studenten van VHL, die juist liever in Velp wonen vanwege de rust en het groen.

Bij VHL studeren ca. 2.000 studenten. Uit de Landelijke Monitor Studentenhuisvesting, waarbij

Velp ook is meegenomen, blijkt dat van de hbo studenten 41% uitwonend is. Dat zou betekenen dat er ca. 800 VHL-studenten op kamers wonen, waarvan ruim 200 internationale studenten.

Bij de MBO instellingen in Rheden studeren een kleine 1.000 studenten. Uit onderzoek komt naar voren dat ca. 20% van de MBO studenten uitwonend is. Dat zou betekenen dat er 200 MBO-studenten op kamers wonen.

Van de Rhedense studenten wonen er naar schat-

ting ca. 1.000 studenten op kamers. Waar zij precies wonen is niet bekend. In de Lokale Monitor Studentenhuisvesting (LMS 2019) worden Arnhem en Velp als één geheel gezien. Hieruit blijkt dat er totaal in Arnhem en Velp 8.200 uitwonende studenten wonen (mbo/hbo/wo). De prognose is dat het aantal reguliere studenten de komende 8 jaar zal afnemen tot 8.000 studenten. Het aantal studiepuntmobiele (short stay) studenten zal juist toenemen van 350 naar 470 in 2027. Het totaal aantal uitwonende studenten in Arnhem en Velp zal de komende jaren dus ongeveer gelijk blijven.

Het totale kameraanbod in Arnhem en Velp is 8.200. Hiervan worden er 600 verhuurd door de Stichting Studentenhuisvesting Arnhem-Nijme-

gen (SSH&) en de overige 7.600 door particulieren. Vraag en aanbod van studentenkamers is in evenwicht in Arnhem en Velp. De SSH& ziet dan ook geen aanleiding om in nieuwe studentenhuisvesting in Arnhem of Velp te investeren op dit moment. Uitbreiding van het aantal studentenkamers in onze gemeente is niet nodig.

Er zijn weinig meldingen van overlast bekend rondom studentencomplexen. Maar we hebben als gemeente ook weinig zicht op kamerverhuur aan studenten. Inwoners mogen in hun eigen woning 2 kamers verhuren zonder dat er een vergunning nodig is. Willen inwoners 3 of meer kamers verhuren dan hebben ze een kamerverhuurvergunning nodig. Deze kunnen ze aanvragen bij de gemeente. Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag wordt rekening gehouden met de gevolgen voor de woon- en leefomgeving en het karakter van de straat of wijk. Ook kan er sprake zijn van het toetsen van de eigenaar/verhuurder om zeker te weten dat deze in het verleden niet in aanraking is geweest met justitie of politie. Het doel is om ondermijnende en overlast gevende situaties te vermijden. Er wordt nu niet gestuurd op het aantal kamerverhuurpanden. Met het vaststellen van de visie Huisvesting arbeidsmigranten en zorgcliënten is het de bedoeling dat we als gemeente wel gaan sturen op het aantal kamerverhuurpanden en een evenwichtige verdeling over de kernen van de gemeente. Dit geldt ook voor kamerverhuurpanden voor studenten.

Verder is de prijs/kwaliteit verhouding van sommige studentencomplexen onder de maat. Deze verhuurders worden ook wel huisjesmelkers genoemd. Soms klagen studenten zelf hun huisbaas aan, omdat ze bijvoorbeeld te veel huur of borg moeten betalen. Soms echter weten studenten niet wat hun rechten zijn. We gaan als gemeente onderzoeken of we aanvullende voorwaarden kunnen stellen bij het verlenen van een vergunning voor kamerverhuur. Hierbij valt te denken aan minimale kwaliteitseisen, maximale huurprijs-

zen en borg en het verduurzamen van de complexen.

Arbeidsmigranten

In mei 2020 is de Visie "Huisvesting Arbeidsmigranten en Zorgcliënten in balans" door de Raad vastgesteld. In deze verkenning en visie is zowel een analyse gemaakt van de huisvesting voor arbeidsmigranten als een analyse van de huisvesting voor zorgcliënten met psychische klachten. In deze paragraaf geven we kort weer wat de analyse en de visie is met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten. Voor het volledige verhaal verwijzen wij u graag naar de visie zelf.

De afgelopen 10 jaar is er een forse toename geweest van arbeidsmigranten in de gemeente Rheden. Er wonen nu ca. 1.000 arbeidsmigranten, waarvan de grote meerderheid (83%) in Velp. Ook in De Steeg wonen verhoudingsgewijs veel arbeidsmigranten. De leefbaarheid en veiligheid in deze wijken en in de panden staan onder druk. Op dit moment kunnen we als gemeente niet goed sturen op huisvesting voor arbeidsmigranten, met het Plan van Aanpak dat volgt op de visie, kunnen we dat wel. Omdat de werkgevers voor arbeidsmigranten zich grotendeels buiten onze gemeente bevinden, is voor Rheden het aanbod van huisvesting voor 1.000 arbeidsmigranten op dit moment voldoende. Extra toevoeging is niet gewenst, spreiding binnen en over de kernen is wel gewenst.

Verder moet de leefbaarheid en veiligheid in en rond panden met huisvesting voor arbeidsmigranten verbeteren. Er moet meer aandacht komen voor de kwetsbare positie van arbeidsmigranten. Dit betekent dat we ons richten op een goede prijs/kwaliteit verhouding van de huisvesting. En de koppeling tussen wonen en werk moet niet dwingend zijn of afhankelijk maken.

Ook de leefbaarheid rondom de panden moet verbeteren als er overlast wordt ervaren. Voorko-

men van en optreden tegen overlast en ondermijnende activiteiten is belangrijk. Hiervoor is toezicht en handhaving essentieel. En exploitanten worden aangesproken op het onderhouden van contacten met de buurt.

Als uitwerking van de Visie komt er in 2020 een Plan van Aanpak waarin staat welke uitvoeringsinstrumenten het beste kunnen worden ingezet om de doelen te realiseren.

Zorgcliënten

Het aantal zorgcliënten, met psychische klachten, dat beschermd of begeleid woont in Rheden is fors toegenomen de afgelopen 10 jaar. Er wonen nu 228 zorgcliënten in onze gemeente, waarvan de meesten in Velp (73%). De overige zorgcliënten wonen in Dieren (15%) en Rheden (12%). Wij huisvesten ten opzichte van de regio en het landelijk gemiddelde veel zorgcliënten, met name voor beschermd wonen. We streven daarom naar een afname van minimaal één derde van het aantal plekken beschermd en begeleid wonen de komende 10 jaar. Dit doen we door natuurlijke afbouw en het niet toelaten van nieuwe zorgaanbieders. Een extra reden voor afbouw is dat het budget voor deze doelgroep met 40% zal afnemen de komende 10 jaar. Ook is een betere spreiding over de kernen gewenst.

Er moet aandacht zijn voor de leefbaarheid en veiligheid in en rond panden met huisvesting voor zorgcliënten. Ook zorgcliënten zijn kwetsbare inwoners. Zij verdienen goede huisvesting en goede zorg. De koppeling tussen wonen en zorg moet niet dwingend zijn of afhankelijk maken.

Ook bij huisvesting voor zorgcliënten wordt soms overlast ervaren. Zorgaanbieders worden aangesproken op het onderhouden van contacten met de buurt. Daarnaast is toezicht en handhaving nodig om overlast en ondermijnende activiteiten te voorkomen. Voor meer informatie verwijzen we naar de Visie Huisvesting Arbeidsmigranten

en Zorgcliënten.

Als uitwerking van de Visie komt er een Plan van Aanpak waarin staat welke uitvoeringsinstrumenten het beste kunnen worden ingezet om de doelen te realiseren. Ook wordt de doelgroep meegenomen in de visie Wonen, Welzijn en Zorg.

Woonwagengewoners

In juli 2018 is er door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een beleidskader vastgesteld voor de doelgroep woonwagengewoners. Hierin wordt gesteld dat de afbouw van standplaatsen (het zogenaamde uitsterfbeleid) niet langer toegepast mag worden. Woonwagengewoners moeten, net als andere doelgroepen, binnen afzienbare tijd kans maken op een standplaats. Om in kaart te brengen wat de behoefte is aan standplaatsen voert de gemeente hier een onderzoek naar uit. Op basis van dit onderzoek stellen we vervolgens beleid op voor deze doelgroep. Na vaststelling zal dit beleid integraal onderdeel uitmaken van deze Woonvisie.

2.4 Wonen met zorg

Ook voor mensen die niet zelfstandig kunnen wonen en zorg nodig hebben, willen wij een gemeente zijn waar het prettig wonen is. Wat is het mooi om te zien als inwoners omkijken naar elkaar en samenredzaam zijn. Wij hebben enorme waardering voor inwoners, die zich belangeloos inzetten voor anderen in het kader van mantelzorg. Wij willen dit graag faciliteren door ruime mogelijkheden om mantelzorgwoningen te plaatsen of een woning in de buurt te vinden met een mantelzorgurgentieverklaring. De overige vraagstukken rondom wonen en zorg behandelen wij in de Visie Wonen, Welzijn, Zorg, die in 2021 geactualiseerd zal worden.

Mantelzorgwoningen

Soms is het handig als zorgontvanger en zorgverlener dichtbij elkaar kunnen wonen. In dat geval biedt een tijdelijke mantelzorgwoning uitkomst.

Een mantelzorgwoning is een extra woning op de grond van zorgontvanger of zorgverlener. Eén van beiden kan in de mantelzorgwoning gaan wonen zodat de zorg dichtbij aanwezig is. Het plaatsen van een mantelzorgwoning kan (zolang de mantelzorg duurt) vergunningsvrij worden geplaatst, zolang dit op de eigen grond is en aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Wij moedigen inwoners wanneer nodig dan ook aan om hiervan gebruik te maken. Het is echter wel belangrijk om te realiseren dat wanneer de mantelzorg eindigt de mantelzorgwoning niet meer bewoond dient te worden. Bij uitbreiding van de woning voor mantelzorg, denken we mee over de mogelijkheden. Wel moet aangetoond kunnen worden dat de uitbreiding ten behoeve van mantelzorg is.

Om mantelzorg beter mogelijk te maken bieden wij mensen, die mantelzorg verlenen of ontvangen in de sociale huursector de mogelijkheid om dicht bij elkaar in de buurt te gaan wonen. Zij kunnen met voorrang op zoek naar een woning met een mantelzorgurgentieverklaring (verhuisindicatie). De voorwaarden hiervoor zijn vastgelegd in de huisvestingsverordening en de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Rheden 2019.

Visie Wonen, welzijn, zorg

Niet elke inwoner kan zelfstandig wonen. Inwoners met specifieke zorgbehoeften kunnen aanspraak maken op het wonen in een woonzorgcomplex. Dit staat niet voor iedereen open, er moet namelijk sprake zijn van een zorgindicatie. Het gaat bijvoorbeeld om senioren met psychische of lichamelijke klachten, verstandelijk gehandicapten, lichamelijk gehandicapten of inwoners die een beschermde woonomgeving nodig hebben. De vraagstukken rondom wonen en zorg zijn complex. Omdat wij dit zorgvuldig en uitgebreid willen behandelen, wordt er een nieuwe Visie wonen, welzijn en zorg geschreven. Hierin staat waar wij als gemeente Rheden naartoe willen als het gaat om wonen met zorg voor onze inwoners. Wij baseren ons hierbij op de nieuwste cijfers van vraag en aanbod naar verschillende doelgroepen van wonen met zorg. Daarnaast zal er een afwegingkader worden vastgesteld voor de beoordeling van de vestiging van nieuwe initiatieven voor wonen met zorg in onze gemeente. De Visie wonen, welzijn en zorg zal na vaststelling integraal deel uitmaken van de Woonvisie. In de Visie wonen, welzijn en zorg gaat het over verschillende doelgroepen voor wonen met zorg. In de visie op arbeidsmigranten en zorgcliënten van mei 2020 gaat het in het geval van zorgcliënten enkel om inwoners met psychische en psychosociale klachten wonend in een instelling voor beschermd of begeleid wonen.

2.5 Samenvatting leefbare wijken voor alle inwoners

Draagkracht in de wijken

- Met de woningcorporaties en particuliere eigenaren zetten we in op onderhoud en verduurzaming van woningen. Door daarnaast in te zetten op het klimaatbestendig maken van de woonomgeving en gedragsverandering ten aanzien van energiegebruik, krijgen wijken een kwaliteitsimpuls.
- Meer differentiatie in wijken door meer duurdere woningen in wijken met vooral sociale huur en goedkope huurwoningen in wijken met weinig sociale huur.
- Minder eenzaamheid en meer samenredzaamheid door passende woonvormen voor ouderen.
- Minder kwetsbare wijken door sturen op instroom door woningcorporaties. Samen met bewoners en andere partijen werken aan een integrale wijkaanpak, waardoor de leefbaarheid verbetert.

Een passende woning voor jong en oud

- We zetten in op doorstroming van senioren naar passende woningen. Hiervoor doen we samen met Vivare onderzoek naar de doorstroming van senioren uit eengezinswoningen.
- Om het aanbod voor senioren te vergroten stellen we bij nieuwbouwwoningen de eis dat alle woningen levensloopgeschikt moeten zijn.
- We realiseren tenminste één project met een vernieuwende woonvorm voor senioren in deze woonvisieperiode.
- Wij zetten ons ervoor in om in alle kernen, ook in de kleinere kernen van de gemeente, levensloopgeschikte woningen te realiseren.
- Door met name levensloopgeschikte woningen te bouwen, komen door middel van doorstroming ook woningen vrij voor gezinnen en starters.
- We maken prestatieafspraken met Vivare en Veluwonen om geschikte woningen voor senioren ook aan deze doelgroep toe te wijzen. En we maken afspraken hoe we omgaan met aangepaste woningen, die vrijkomen.
- Voor senioren die thuis willen blijven wonen zetten we in op vroegtijdige advisering en subsidie voor aanpassingen in de woning, gericht op duurzaamheid, levensloopgeschiktheid en comfort.
- Met woningcorporaties maken we prestatieafspraken om de slaagkansen van starters te verbeteren door een pilot binnen het lokaal maatwerk op te zetten.

Studenten, arbeidsmigranten, zorgcliënten, woonwagenbewoners

- Uitbreiding van studentenkamers is niet nodig. Wel zetten we in op het tegengaan van malafide verhuurders.
- Uitbreiding van het aanbod voor arbeidsmigranten is niet nodig. We huisvesten nu ca. 1.000 arbeidsmigranten. Een betere spreiding over de dorpen is gewenst. En een beter leefklimaat in en rond de woonpanden.
- We zetten in op het verkleinen van het aanbod begeleid en beschermd wonen de komende jaren met één derde, zodat deze meer in lijn komt met onze opgave. Zowel in samenwerking met partners als door toezicht en handhaving brengen we overlast van deze doelgroepen terug.
- We laten onderzoek uitvoeren naar vraag en aanbod van woonwagenstandplaatsen, zodat we als gemeente beleid kunnen ontwikkelen op deze specifieke doelgroep.
- Wij ondersteunen mantelzorgers door mogelijkheden te bieden voor het plaatsen van mantelzorgwoningen of het aanvragen van een mantelzorgurgentieverklaring.

3. Bestaande woningvoorraad duurzaam en toekomstbestendig

We staan in Nederland voor de grote opgave van de energietransitie. Het verbruik van energie uit fossiele brandstoffen zal drastisch omlaag moeten en we moeten meer duurzame energie gaan opwekken. Ook moeten we onze woningen en wijken aanpassen om weersextremen op te kunnen vangen en de biodiversiteit te vergroten. We willen circulair bouwen stimuleren, net zoals duurzame mobiliteit. Dit vraagt om een integrale aanpak, waarbij partijen samenwerken en per wijk ook de fysieke en sociale problematiek wordt aangepakt. Dit is een enorme uitdaging, die we samen aan willen gaan.

Een toekomstbestendige woningvoorraad betekent ook dat we helpen om de woningvoorraad geschikt te maken voor de groeiende groep ouderen, die zo lang mogelijk zelfstandig moeten

kunnen blijven wonen. En we willen een betaalbare woningvoorraad waardoor mensen ook in de komende jaren hun woonlasten kunnen blijven betalen en niet in de schulden komen.

3.1 Verduurzaming van de woningvoorraad

Bij duurzaam wonen denken de meesten van ons aan energie besparen en opwekken: isoleren, van het aardgas af en zonnepanelen op je dak. Dit is heel belangrijk en hier willen we ook vol op inzetten, want het energieverbruik vanuit de woningen is de helft van het totale energieverbruik in Rhenen. Een flinke besparing op dit verbruik draagt zeker bij aan het tegengaan van klimaatverandering. Maar duurzaamheid is zo veel meer dan energie. Circulariteit, natuurinclusief bouwen, klimaatbestendigheid en duurzame mobiliteit zijn

minstens zo belangrijke pijlers als het energievraagstuk.

Deze vijf duurzaamheidspijlers zetten we de komende jaren in bij nieuwbouw, maar waar mogelijk ook bij verbouw of grootschalige renovaties. Vaak is een verhuizing hét moment om de woning te gaan verduurzamen. Inwoners en partners nemen we mee in onze ambities om al die woningen straks energieneutraal, circulair, klimaatbestendig, natuurinclusief en met aandacht voor duurzame mobiliteit (fiets, elektrisch laden en openbaar vervoer) te hebben, ofwel, klaar voor de toekomst! We gaan dit realiseren met een mix aan instrumenten. Hierbij valt te denken aan voorbeeldprojecten, leningen, prestatieafspraken met de woningcorporaties en kwaliteitscriteria bij nieuwbouw. Voor de vele monumentale panden die Rheden rijk is hebben we het project Maatwerk voor Monumenten, waarmee we met inwoners deze panden verantwoord willen verduurzamen.

“Duurzaam, betaalbaar en levensloopbestendig. Veel collectieve voorzieningen en een mix van senioren en gezinnen. Zou mooi zijn om een win-win situatie te creëren door groepen mensen met elkaar in contact te brengen waardoor ze minder beroep op hulp van buitenaf hoeven doen.”

- Inwoner gemeente Rheden

Energiebesparing en -opwekking

Op energiegebied staan we aan de vooravond van grote veranderingen. Als we over 20 jaar energie- of CO₂-neutraal willen zijn dan moeten we alle zeilen bijzetten! Om het fraaie landschap zo veel mogelijk te ontzien – helemaal lijkt onmogelijk – zullen we extra moeten inzetten op het zo zuinig mogelijk maken van onze woningen en onze daken maximaal moeten inzetten voor zonne-energie.

Concreet betekent dit:

- We gaan maximaal inzetten op zon op dak en op andere locaties in onze kernen (zoals parkeerplaatsen);
- We stellen aantrekkelijke leningen voor inwoners (Toekomstbestendig Wonen regeling) beschikbaar ter verduurzaming van de woningen;
- We besteden extra aandacht aan energie in de jaarlijkse prestatieafspraken met woningcorporaties;
- We starten met de eerste wijken van het aardgas af te halen (Transitievisie Warmte);
- We besteden extra aandacht aan bewustwording van inwoners ten aanzien van energieverbruik;
- We zetten in op doorstroming op de woningmarkt: een verhuizing is hét moment waarop mensen ervoor kiezen om te gaan verbouwen en verduurzamen.

Natuurinclusief

De achteruitgang van de flora en fauna is naast de klimaatopgave een grote bedreiging voor het leven op aarde. Als groene gemeente leven we in Rheden dicht bij grote natuurgebieden zoals de Veluwe en zijn we ons bewust van de diversiteit van planten en diersoorten die in Nederland voorkomen. De wereld kan niet zonder biodiversiteit. Soorten en natuurgebieden zorgen bijvoorbeeld voor de productie van zuurstof, afbraak van dode dieren en planten, bestuiving van planten (waaronder landbouwgewassen), waterzuivering en het

beheersen van plagen. Biodiversiteit betekent voor de mens voedsel, bouw materiaal, brandstof (hout), grondstoffen voor kleding (zoals katoen) en medicijnen.

Concreet betekent dit:

- We vragen bij nieuwbouw om mee te denken met de aanwezigheid van bedreigde of beschermde soorten en minimaal drie maatregelen in het ontwerp op te nemen die de lokale biodiversiteit verhogen;
- Bij werkzaamheden aan bestaande bebouwing houden we rekening met aanwezigheid van eventuele beschermde soorten en motiveren wij het plaatsen van biodiversiteit verhogende maatregelen zoals het plaatsen van inbouwkasten voor vogels en vleermuizen in de gevel.

Klimaatbestendig

Klimaatbestendig wonen is wonen zonder wateroverlast bij hevige regenval, dat is wonen met beperkte last van de hitte tijdens warme zomerdagen omdat zonwering de hitte buiten houdt en omdat groen voor verkoeling zorgt. En klimaatbestendig wonen is wonen in een omgeving waar groen tegen een stootje kan bij droogte en waar regenwater maximaal kan infiltreren in de bodem en zo verdroging tegengaat.

Concreet betekent dit:

- We streven naar meer groen en minder bestrating in de openbare ruimte en op particulier terrein. Voor tuinen is het streven om 2/3 van het tuinoppervlak te benutten voor groen. We realiseren 20% minder verharding in de openbare ruimte ten opzichte van 2018;
- Bij nieuwbouw of herstructurering van wijken ontwerpen we bewust grootschalige aaneengesloten 'groen-blauwe buffers' ten behoeve van waterberging, verkoeling, biodiversiteit en ontmoeting;
- We zijn zuinig op de bestaande groene

ruimte in wijken, ook bij kleine omvang, en nemen de huidige aanpak ten aanzien van 'snippergroen' in heroverweging;

- Bij nieuwbouw eisen we maximaal 33% bestrating van de buitenruimte;
- Daken kunnen 'groen' gemaakt worden;
- Klimaatbestendighedsmaatregelen zijn opgenomen in onze lening (Toekomstbestendig wonen regeling);
- We nemen hittebestendigheid mee in onze nieuwbouwplannen (zonwering, dakoverstek, hoeveelheid glas, etc.);
- We nemen klimaatbestendigheid mee in de jaarlijkse prestatieafspraken.

Circulair bouwen

We (ver)bouwen in Rheden met respect voor grondstoffen. Grondstoffen die wereldwijd steeds schaarser worden. Herbruikbaarheid van materialen en grondstoffen wordt dan ook een sleutelbegrip bij alle bouwplannen en aanbestedingen. Het materialenpaspoort gaan we op steeds meer plekken introduceren. In de Woondeal is afgesproken dat bij nieuwe woningbouwplannen partijen zich inspannen om minimaal 25% circulair te ontwikkelen. Voor bestaande plannen gaan partijen bij de locaties die onderdeel zijn van de woondeal in gesprek met de ontwikkelaars over het verhogen van gebruik van circulaire bouwmaterialen naar minimaal 10%. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van conceptbouw. In 2020 wordt er een gemeentelijk beleidskader opgesteld voor circulair bouwen.

Duurzame mobiliteit

Dumoproof wonen, een hippe term om aan te geven dat een woonomgeving gericht is op meerdere vormen van duurzame mobiliteit: gericht op het gebruik van openbaar vervoer, op de fiets en op elektrisch rijden. Rheden is voor een dorpsgemeente goed per trein te bereiken met maar liefst drie stations in haar gemeente, waaronder zelfs een IC-halte. Maar dumoproof wonen is ook voldoende ruimte om je (elektrische) fiets in of

om je woning te stallen en deze op te laden en is ook gericht op ruime oplaadfaciliteiten voor de elektrische auto.

Concreet betekent dit:

- We vragen bouwpartijen en woningcorporaties rekening te houden met oplaadmogelijkheden voor elektrisch rijden;
- We vragen bouwpartijen en woningcorporaties rekening te houden met een fietsvriendelijke inrichting van woningen en wijken.

Het uitgangspunt voor het duurzaamheidsbeleid is het klimaatbeleid en programma van de gemeente Rheden, dat begin 2019 is vastgesteld. Bovengenoemde punten worden verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma duurzaamheid op het thema Wonen in dat programma.

3.2 Levensloopgeschikt maken van woningen

Om de grote groep ouderen in onze gemeente nu en in de toekomst passend te kunnen huisvesten, moeten er heel veel levensloopgeschikte woningen bij komen. Met alleen nieuwbouwwoningen gaan we het tekort niet oplossen, ook veel woningen in de bestaande woningvoorraad moeten worden aangepast. Als gemeente denken we hier graag over mee met inwoners.

Een levensloopgeschikte woning is goed toegankelijk, ook met een rollator en heeft alle noodzakelijke ruimten gelijkvloers of het is mogelijk om een traplift te plaatsen². Daarmee is een levensloopgeschikte woning bewoonbaar voor alle leeftijdsgroepen. Verder worden er eisen gesteld aan de grootte van de ruimten. Op dit moment is er een tekort van ca. 1.800 levensloopgeschikte woningen in onze gemeente en dit tekort zal oplopen tot bijna 2.800 in 2040.

Nieuwbouw

Het uitgangspunt is dat alle nieuwbouwwoningen levensloopgeschikt worden. Dit betekent dat we

²⁾ De eisen waaraan een levensloopbestendige woning moet voldoen zijn te vinden in bijlage 3.

in alle kernen inzetten op het toevoegen van levensloopgeschikte appartementen of levensloopgeschikte grondgebonden woningen.

Aanpassen woningen particuliere eigenaren

Als doorstroming niet mogelijk of wenselijk is, stimuleren wij oudere particuliere eigenaren om hun woningen vroegtijdig aan te passen door het project Mijn Huis Mijn Toekomst. Vrijwilligers van Stichting Stoer maken een inventarisatie van mogelijke aanpassingen. Hierbij kan gedacht worden aan het verlagen van drempels, beugels bij toilet en douche, een verhoogde toiletpot, het aanleggen van een intercom etc. Voor de uitvoering is een gemeentelijke subsidie beschikbaar om een deel van de kosten vergoed te krijgen. Ook kunnen ouderen gebruik maken van een gemeentelijke lening: de Blijverslening. Hiermee kunnen zij makkelijker en goedkoper geld lenen om aanpassingen in hun woning te bekostigen. Deze regelingen gaan samen in de Toekomstbestendig Wonen Lening vanuit de provincie Gelderland, waarbij ook cofinanciering mogelijk is.

Aanpassen sociale huurwoningen

Samen met Vivare en Veluwonen zetten we in op het vergroten van het aanbod levensloopgeschik-

te sociale huurwoningen. Om overzicht te houden brengen we vraag en aanbod in beeld en bepalen we hoeveel woningen aangepast of toegevoegd zouden moeten worden. Ook kijken we naar de toegankelijkheid van appartementencomplexen en de ruimte voor scootmobielen. Omdat we niet willen dat aanpassingen bij vertrek van een huurder ongebruikt blijven of eruit gesloopt worden, maken we afspraken met de corporaties hoe we hier goed mee om kunnen gaan. Ouderen met een verhuisindicatie voor een levensloopgeschikte sociale huurwoning kunnen soms moeilijk een passende woning vinden. Samen met Vivare onderzoeken we hoe dit komt en nemen we maatregelen om dit te verbeteren.

3.3 Integrale wijkvernieuwing

In de meest kwetsbare wijken in onze gemeente zetten we in op integrale wijkvernieuwing. Samen met bewoners en andere stakeholders maken we plannen voor zowel fysieke als sociale maatregelen. Zo worden de wijken duurzaam en veilig, een prettige plek om te wonen, een thuis voor velen.

Afronden wijkvernieuwing Velp Zuid

Met Vivare zijn meerjarige afspraken gemaakt over de herstructurering van Velp Zuid. Daar

zijn de afgelopen jaren 162 woningen gesloopt, 110 woningen gebouwd en 200 woningen gerenoveerd. Hierdoor zijn er minder kleine goedkope woningen in de wijk gekomen en meer grotere, wat duurdere sociale huurwoningen. Er is een flinke kwaliteitsslag gemaakt. De komende jaren worden de overige 3 deelgebieden in Velp Zuid aangepakt. De plannen zijn dat er bij ruim 200 woningen sloop/nieuwbouw plaatsvindt en dat er ruim 400 woningen worden gerenoveerd. Woningen worden bij deze aanpak ook zo goed mogelijk verduurzaamd. Door meer differentiatie in woningtypen en prijssklassen, vergroening en verduurzaming, ontstaat een toekomstbestendige wijk.

Integrale wijkvernieuwing Rheden en Dieren

Gemeente, Vivare en HVR zijn gezamenlijk en aangevuld met andere stakeholders in gesprek over een toekomstvisie op de wijken waar Vivare bezit heeft. Deze toekomstvisie moet leiden tot een integrale wijkaanpak. Hierbij wordt niet alleen naar verbetering van de woningen en openbare ruimte gekeken, maar ook naar verbetering van de sociale cohesie in een wijk, de zelfredzaamheid, de samenredzaamheid en de leefbaarheid. Per wijk onderzoeken we wat de drager moet zijn voor de integrale wijkaanpak, afhankelijk van de drijfveren van de bewoners. In de Woondeal³ is afgesproken dat de gemeente Rheden zal deelnemen aan de samenwerkingstafel met Arnhem en Nijmegen over stadsvernieuwing 3.0. Dit is een pilot in Arnhem om op een vernieuwende manier te komen tot een integrale wijkaanpak in Arnhem Oost. Deze kennis gebruiken we om de komende

jaren ook een goede integrale wijkaanpak in Rheden en Dieren van de grond te krijgen.

3.4 Bestaande woningvoorraad betaalbaar

De betaalbaarheid van het wonen staat onder druk. Huur- en koopprijzen blijven stijgen en ook de energiekosten nemen toe. De betaalbaarheid van het wonen in Rheden volgt de landelijke trend. De woonquote blijft de afgelopen jaren vrij stabiel, zowel voor huishoudens in corporatiewoningen als voor huurders van particuliere huurwoningen. We streven ernaar dat de woonquote niet toeneemt.

De woonquote geeft aan welk deel van het netto besteedbaar inkomen een huishouden uitgeeft aan de netto woonlasten. De netto woonlasten bestaan uit kale huur, water, energie en heffingen (zie afbeelding 04).

Corporatiewoningen

Huurders van corporatiewoningen zijn gemiddeld 32% van hun inkomen kwijt aan woonlasten. Omdat corporaties de woonquotes het liefst niet zien toenemen, hebben ze de afgelopen jaren een inflatievolgende huurverhoging doorgevoerd. Begin 2020 is er zelfs een wetsvoorstel Wijziging huursomstijging aangenomen door het rijk. In deze wet is vastgelegd dat de gemiddelde huurverhoging (maximale huursomstijging) per woningcorporatie is vastgesteld op maximaal het inflatieniveau. De huren van corporatiewoningen zullen dus gemiddeld genomen gelijk op gaan met de inflatie. De lokale heffingen voor huurders: afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn in Rheden iets hoger

Woonquote in %	2014		2015		2016		2017	
	Rheden	NL	Rheden	NL	Rheden	NL	Rheden	NL
Corporatie woningen	31,4	31,6	32,3	32,5	31,2	31,5	32,2	32,0
Particuliere woningen	-	-	36,0	36,8	35,0	35,9	36,5	36,8

Afbeelding 04: Woonquote in % (Bron: Lokale Monitor Wonen (de cijfers van 2018 zijn nog niet beschikbaar))

³⁾ De Woondeal bestaat uit afspraken tussen het rijk, de provincie en de regio Arnhem-Nijmegen om de woningmarkt in de regio Arnhem-Nijmegen structureel te verbeteren, maart 2020

(€ 374 prijspeil 2020) dan het gemiddelde in Nederland (€ 363 prijspeil 2020)⁴. Ook de kosten voor energie en water zijn voor huurders van corporatiewoningen in Rheden (€ 127 p. mnd.) hoger dan gemiddeld in Nederland (€ 118 p. mnd)⁵. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de oudere woningvoorraad in Rheden. De verwachting is dat de energiekosten in 2020 afnemen vanwege de keus van het kabinet om de energiebelasting te verlagen. In 2021 zullen de energiekosten waarschijnlijk weer gaan stijgen, omdat de energiebelasting dan weer toeneemt en er meer kosten zijn voor het netwerkbeheer. Ook zullen huishoudens, die veel gas verbruiken meer belasting gaan betalen dan huishoudens die voornamelijk elektriciteit gebruiken. Als we de woonquote tenminste gelijk willen houden zullen we dus in ieder geval moeten streven naar minder energieverbruik. Hier zetten we samen met de corporaties op in.

Daarnaast zien we in Rheden bovengemiddeld veel mensen met een betaalrisico. Een huishouden heeft een betaalrisico indien het netto besteedbaar huishoudinkomen niet voldoende is om de basisuitgaven volgens het Nibud te kunnen betalen. In Rheden heeft 13,1% van de huishoudens in een corporatiewoning een betaalrisico, in Nederland is dit gemiddeld 11,9% (LMW). Om mensen te helpen geen schulden op te bouwen, hebben Vivare, Veluwonen, nutsvoorzieningen, zorgverzekeraars en Gemeente in 2019 een convenant Vroegsignalering ondertekend. We zetten de komende jaren in op het signaleren van betalingsachterstanden in een vroeg stadium, waardoor er snel afspraken kunnen worden gemaakt en schulden niet verder oplopen.

Particuliere huurwoningen

Huurders van particuliere huurwoningen betalen gemiddeld 36,5% van hun inkomen aan woonlasten. Zij hebben gemiddeld genomen hogere inkomens dan huishoudens in de corporatiesector, maar de huren in de particuliere huursector zijn gemiddeld genomen fors hoger: ca. €200 euro

meer per maand. Ook betalen zij gemiddeld iets meer voor water en energie. De lokale heffingen zijn vergelijkbaar (LMW). Particuliere huurwoningen zijn er zowel in het sociale huursegment (huur < € 737 prijspeil 2020) als in het vrije sector segment (huur > € 737). Als woningen een huurprijs onder de liberalisatiegrens (€ 737) hebben wordt de maximale huur bepaald door het Woning Waarderingsstelsel (WWS). Ook wordt er een maximum gesteld aan de jaarlijkse huurverhoging. Is de huurprijs boven de liberalisatiegrens dan zijn particuliere verhuurders niet gebonden aan landelijke regelgeving over maximale huurprijzen of huurverhogingen. Deze worden in overleg tussen huurder en verhuurder vastgelegd in het huurcontract. In Rheden heeft 63% van de particuliere huursector een huur in het sociale huursegment, 37% van de woningen wordt verhuurd in de vrije sector (LMW).

In de particuliere huursector is minder kans op een betaalrisico, omdat verhuurders vaak forse eisen stellen aan het inkomen van de nieuwe huurder. Het inkomen moet gemiddeld genomen 4x de bruto maandhuur zijn. Dat betekent bij een huur van € 800 euro per maand, een inkomen van € 3.200 per maand. Dit ligt boven het modale inkomen in Nederland van € 3.000 (prijspeil 2020). De meerderheid van de Nederlandse huishoudens komt dus niet in aanmerking voor een particuliere huurwoning met een huur van 800 euro of meer. Verhuurders vragen dit inkomen, zodat ze meer zekerheid hebben dat de huur wordt betaald. Ondanks de hogere woonquote, houden mensen door hun hogere inkomens meer geld over voor andere uitgaven. Hierdoor is het betaalrisico kleiner dan in de sociale huursector.

Om de woonquote ook in de particuliere huursector niet te laten stijgen, is het van belang dat verhuurders investeren in maatregelen voor energiebesparing. Hier zetten we als gemeente op in. We onderzoeken welke instrumenten we hiervoor het beste in kunnen zetten. Het project Vroegsig-

⁴) Onderzoek Eigen Huis 2020

⁵) Lokale Monitor Wonen 2019 (LMW)

nalering richt zich overigens ook op huishoudens in de particuliere huursector en de koopsector. Mochten zij betalingsachterstanden hebben, dan worden ook zij geholpen.

Koopwoningen

De prijzen van koopwoningen zijn in 2019 weer met ruim 6% gestegen. De gemiddelde m² prijs in Rheden is 2.645 euro. In Nederland ligt deze m² prijs iets hoger op 2.666 euro. Voor een woning van 100m² wordt dus gemiddeld 260.450 euro gevraagd. Dit is veel geld, zeker voor starters. Maar bij woningen met een aankoopbedrag van maximaal 310.000 euro kunnen zij gebruik maken van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Wil je ook nog energiebesparende maatregelen treffen kun je zelfs lenen tot 328.600 euro. Met de NHG krijg je korting op de hypotheek en loop je minder financiële risico's. De prijs van koopwoningen kan overigens in een volgende economische dip

ook weer flink omlaag gaan, wat dat betreft is de woningmarkt grillig.

De woonquote van huishoudens in koopwoningen ligt gemiddeld genomen lager dan bij huurwoningen. In 2018 was het volgens het CBS 29%. Dat de woonquote voor koopwoningen de afgelopen jaren is afgenomen heeft te maken met de lage rentestand en het feit dat er steeds meer wordt afgelost op de hypotheek. De lokale heffingen voor kopers zijn ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Gemiddeld genomen zijn deze heffingen in Rheden voor kopers vrij laag (€ 679 prijspeil 2020) ten opzichte van het gemiddelde in Nederland (€ 734 prijspeil 2020)⁶. Kopers hebben er natuurlijk ook financieel voordeel van als zij op energie besparen of het zelf opwekken. Dit stimuleren wij als gemeente. Mochten kopers toch betalingsproblemen krijgen dan is het project Vroegsignalering er ook voor hen.

⁶) *Onderzoek Eigen Huis 2019*

3.5 Samenvatting bestaande woningvoorraad duurzaam en toekomstbestendig

Verduurzamen van de woningvoorraad

- We zetten maximaal in op energiebesparing en –opwekking door isoleren van woningen en het plaatsen van zonnecollectoren op daken te stimuleren. En we starten met het aardgasvrij maken van wijken.
- We zetten bij nieuwbouw en verbouw in op natuurinclusief bouwen voor meer biodiversiteit.
- Bij nieuwbouw en in de prestatieafspraken met corporaties vragen we aandacht voor het klimaatbestendig maken van woningen en woonomgeving tegen de negatieve effecten van klimaatverandering (te nat, te warm, te droog).
- We zetten in op meer circulair bouwen: herbruikbaarheid van materialen en grondstoffen wordt dan ook een sleutelbegrip bij alle bouwplannen en aanbestedingen.
- We vragen bouwpartijen en woningcorporaties rekening te houden met duurzame mobiliteit: gebruik van fiets, openbaar vervoer en elektrische auto's.

Levensloopgeschikt maken van woningen

- Alle nieuwbouw moet levensloopgeschikt worden.
- We maken afspraken met de woningcorporaties om voldoende aanbod te creëren van levensloopgeschikte woningen.
- Als senioren niet willen of kunnen doorstromen naar een passende woning, helpen we particuliere eigenaren om hun woning levensloopgeschikt te maken.

Integrale wijkvernieuwing

- Samen met Vivare gaan we verder met de wijkvernieuwing van Velp Zuid, waarbij verduurzaming voorop staat.
- We maken plannen voor integrale wijkvernieuwing in Rheden en Dieren, waarbij fysieke maatregelen worden gekoppeld aan sociale maatregelen.

Bestaande woningvoorraad betaalbaar

- In de sociale huursector zetten we samen met woningcorporaties in op het gelijk houden van de woonquote.
- Ook bij de particuliere huursector en koopsector stimuleren we eigenaren om woningen te verduurzamen waardoor de energielasten omlaag gaan.
- Om schulden te voorkomen zetten we in op het signaleren van betaalachterstanden in een vroeg stadium.

4. Toevoegen van de juiste kwaliteit woningen

Er is een groot woningtekort in Nederland. De komende jaren zullen er zo'n 700.000 woningen bij moeten komen. In de regio Arnhem/Nijmegen zijn er de komende 10 jaar 35.000 extra woningen nodig. Wij willen in Rheden graag meebouwen om het tekort terug te dringen. De opgave voor Rheden is om 550 woningen te realiseren tot 2027. Daarbij letten we niet alleen op de aantallen, maar zeker ook op de kwaliteit die we toevoegen. We zetten daarbij ook in op vernieuwende woonvormen en verbinding tussen werk en wonen. We moeten wel voor ogen houden dat we kunnen sturen op de nieuwbouw, maar dat het om vrij kleine aantallen gaat. Het effect op de totale Rhedense woningmarkt is daardoor niet zo groot. De Coronacrisis lijkt grote gevolgen te gaan hebben voor de economische situatie in Nederland. De verwachting is dat dit een vertragende werking zal hebben op de realisatie van woningen. Wij zetten daarom een extra tandje bij om versnelling van de bouw te bewerkstelligen. De Woondeal is hiervoor een goede eerste aanzet. Het bouwen in tijden van crisis (anticyclisch bouwen) heeft een positief effect op de economische situatie in Nederland en bij het terugdringen van het woningtekort.

4.1 Nieuwbouwopgave

In onze subregio Arnhem hebben we afgesproken om 13.500 woningen te bouwen in de periode 2017–2027. In Rheden was de opgave 681 woningen te bouwen. In de jaren 2017-2019 hebben we 131 woningen toegevoegd, waardoor de opgave nu nog 550 woningen is.

Op onze planningslijst staan voldoende woningen, maar er is nog ruimte voor nieuwe initiatieven. De ervaring leert dat overcapaciteit noodzakelijk is om uiteindelijk het gewenste aantal woningen

te realiseren. Er moet wel een goede balans zijn tussen het aantal "harde" plannen waarvoor het bestemmingsplan reeds is vastgesteld en het aantal "zachte" plannen waarvoor de planvorming nog plaatsvindt. Dit geeft flexibiliteit om bij te kunnen sturen als het nodig is. Met de regionale woningmarktmonitor brengen we jaarlijks vraag en aanbod in beeld, zodat snel duidelijk wordt of er bijgestuurd moet worden. Daarnaast gaan we adaptief programmeren, zodat afspraken met marktpartijen over het woningbouwprogramma makkelijker bijgesteld kunnen worden als de omstandigheden dat vragen.

Om versnelling van de woningbouw voor elkaar te krijgen richten de regio en de provincie een Versnellingstafel op, die gefaciliteerd wordt door het Rijk. Het versnellen van de woningbouw, de versnellingslocaties en het bespreken van de plan-capaciteit zijn een vast onderdeel van de agenda. Aan de versnellingstafel bespreken overheden, corporaties en marktpartijen obstakels die versnelling in de weg staan met als doel deze weg te nemen.

“Veel ouderen wonen in een eengezinswoning. Om plaats te maken voor starters zou er derhalve primair seniorenwoningen gebouwd kunnen worden. Mogelijk in groepsvorm, of met collectieve voorzieningen, zodat ze elkaar kunnen ondersteunen. Een mix met gezinswoningen is hierbij een optie.”

- Inwoner gemeente Rheden

4.2 Grootste toevoeging in het middensegment gewenst

Om de zorgelijke ontwikkeling van steeds grotere verschillen tussen wijken tegen te gaan, zetten we in op toevoeging van woningen in het midden- en duurdere segment in de kwetsbare wijken. Omdat we onze huidige sociale huurvoorraad niet willen verkleinen, zetten we in meer draagkrachtige wijken in op toevoeging van een klein aantal sociale huurwoningen, naast het midden- en duurdere segment. Zo voorkomen we dat er wijken ontstaan waar mensen niet graag willen wonen.

Sociale huur

Rheden heeft ten opzichte van vergelijkbare dorpsgemeenten een grote sociale huurvoorraad (30%). Er zijn 8 woningcorporaties actief, maar 93% van de sociale huurwoningen wordt door Vivare verhuurd. Ondanks de huidige druk op de sociale huurmarkt is de prognose dat we de komende 10 jaar geen extra sociale huurwoningen nodig hebben in onze gemeente. Dit in tegenstelling tot de andere gemeenten in de subregio, waar nog wel een vraag is naar meer sociale huurwoningen. Wij zetten dus in op behoud van de huidige aantallen sociale huurwoningen met een bandbreedte van 6100 – 6300 woningen.

Dit betekent niet dat er geen nieuwe sociale huurwoningen meer gebouwd mogen worden. In het onderzoek komt namelijk ook naar voren dat er een mismatch is in het huidige aanbod van

sociale huurwoningen. Er zijn teveel eengezinswoningen en te weinig appartementen. Dit heeft te maken met de veranderende doelgroep in de sociale huursector. Er komen steeds meer 1- en 2-persoonshuishoudens en steeds meer ouderen. Daarnaast willen we meer differentiatie in eenzijdige wijken. Dit kunnen we bereiken door een koppeling te maken tussen nieuwe sociale huurwoningen in wijken met weinig sociale huur en meer differentiatie in sociale huurwijken. Mogelijke oplossingen voor meer differentiatie zijn: liberaliseren van sociale huurwoningen, sloop met terugbouw in het duurdere segment of maatwerk bij toewijzing. Het verkopen van sociale huurwoningen is niet gewenst als dat leidt tot versnipperd bezit of nieuwe eigenaren, die de verduurzaming van hun woning niet kunnen bekostigen. We zoeken samen met woningcorporaties en banken naar financiële constructies, waardoor er bij verkoop de garantie is dat de nieuwe eigenaar de woning kan verduurzamen. We zetten de komende 6 jaar in op nieuwbouw van 100 sociale huurwoningen in draagkrachtiger buurten, gekoppeld aan de afname van 100 sociale huurwoningen in kwetsbare buurten.

Middenhuur en dure huur

In Rheden spreken we over middenhuur wanneer de kale huur van een woning grofweg tussen de € 650 en € 1.000 per maand ligt. Er is dus een kleine overlap tussen de sociale huur en de middenhuur. Voor mensen met een laag middeninkomen is een huur boven de liberalisatiegrens (€ 737,14

prijspeil 2020) namelijk nog te hoog. Het huidige aanbod aan middenhuur ligt in Rheden op 16% (Stec 2019). Slechts 1% van de woningvoorraad bestaat uit dure huurwoningen (> 1.000 euro). Vooral in de middenhuur zijn grote tekorten. Uit onderzoek van Companen en Stec blijkt dat we tussen de 165 en 330 woningen in de middenhuur zouden moeten toevoegen. Een deel hiervan kan worden opgevangen door het toevoegen van betaalbare koopwoningen. De vraag naar middenhuur komt grotendeels van kleine huishoudens, zowel starters als senioren. Zij zijn vaak op zoek naar een appartement of levensloopgeschikte woning. Zij komen niet in aanmerking voor een sociale huurwoning en willen of kunnen (in de huidige markt) geen koopwoning kopen. Om het aanbod in de middenhuur te vergroten stellen wij een verordening middenhuur vast. Hiermee kan de gemeente door middel van het bestemmingsplan sturen op de realisatie van woningen in de middenhuur. Ook maken we afspraken met Vivare om hun mogelijkheden om vrije sector woningen te verhuren optimaal te benutten. Woningbouwcorporaties mogen namelijk maximaal 10% van

hun bezit boven de liberalisatiegrens verhuren. Er is ook nog een tekort in het dure huursegment van een kleine 100 woningen (Companen 2019). Bij nieuwbouwplannen tot 2027 zetten we in op een aandeel middeldure en dure huur, totdat we de gewenste aantallen hebben behaald.

Koop

Meer dan de helft van de woningen in Rheden is een koopwoning. Hiervan valt 38% in het goedkope koopsegment (<200.000 euro), 44% in het middeldure segment (200.000 – 350.000 euro) en 19% in het dure segment (>350.000 euro) (Companen 2019). Volgens de regionale woningmarktanalyse zouden we moeten bijbouwen in het goedkope koopsegment (<200.000 euro) en wordt er een overschot verwacht van duurdere koopwoningen (>200.000). Hier plaatsen wij een kanttekening bij: doordat de kooprijzen zo zijn gestegen is het goedkope koopsegment kleiner geworden en het duurdere segment groter. Mensen kunnen deze dure koopwoningen niet meer betalen en dus moeten we bijbouwen in het goedkope koopsegment. Echter, zodra de woningprij-

zen weer gaan dalen, vallen er weer meer woningen in het goedkope koopsegment en hebben we een minder groot tekort. Ook kunnen we een deel van de vraag opvangen met woningen in de middenhuur. Ten tweede hebben we relatief gezien een grote goedkope koopvoorraad van 38%. In de regio Arnhem-Nijmegen is dit gemiddeld 32%. Als we in Rheden dus een evenwichtige woningvoorraad willen, is het belangrijk om naast goedkope koop, ook middeldure en dure koop toe te voegen. In nieuwbouwprojecten streven we naar een evenwichtige mix van koopwoningen in verschillende prijsklassen. Om de nieuwbouwwoningen in de goedkope koop ook in dit segment te behouden, onderzoeken we welke instrumenten we hiervoor in kunnen zetten, bijvoorbeeld zelfbewoningsplicht of een verordening sociale koop.

4.3 Kwaliteitscriteria voor woningbouw

De woningen die in de gemeente Rheden toegevoegd worden, zowel bij nieuwbouw als bij transformatie moeten passend zijn, duurzaam en van de juiste kwaliteit. Een woningbouwproject wordt daarom getoetst aan kwaliteitscriteria, zowel in de regio (vooral volkshuisvestelijk) als gemeentelijk (verscheidene disciplines). We maken een integrale afweging, waarbij niet alleen wonen, maar ook stedenbouw, welstand, milieu, duurzaamheid, verkeer, economie, ruimtelijke ordening, erfgoed (bij monumenten) en zorg (bij zorginitiatieven) betrokken worden. In dit hoofdstuk benoemen we de volkshuisvestelijke toetsingscriteria.

Volkshuisvestelijke subregionale kwaliteitscriteria

Hoe zorgen we ervoor dat we in onze woningmarktregio (subregio Arnhem) niet allemaal dezelfde woningen gaan toevoegen? We hebben afgesproken om projecten met meer dan 10 woningen af te stemmen in de subregio. We toetsen de plannen van nieuwbouw en transformatie aan de volgende kwaliteitscriteria:

- *Woningbouwontwikkelingen moeten inspelen op de behoefte, waarbij de Regionale Woningmarktanalyse leidend is;*
- *Er moet aandacht zijn voor duurzaamheid en levensloopgeschiktheid;*
- *Hergebruik van bestaand vastgoed;*
- *Herontwikkeling rotte plekken;*
- *Versterken verzorgingsstructuur door bijdrage aan een gevarieerde wijkopbouw;*
- *Vroegtijdige betrokkenheid van inwoners;*
- *Inbreiding gaat voor uitbreiding, tenzij dit ten koste gaat van de ruimtelijke kwaliteit van de wijk of kern.*

Voldoet een plan aan bovenstaande criteria, dan betekent het dat het plan bijdraagt aan het toevoegen van de juiste volkshuisvestelijke kwaliteit in de subregio. Ook krijgen we door plannen te delen inzicht in elkaars planvoorraad en welk type woningen waar wordt gebouwd.

Volkshuisvestelijke gemeentelijke kwaliteitscriteria woningbouw

Nieuwbouwprojecten moeten daarnaast voldoen aan gemeentelijke kwaliteitscriteria. Wij benoemen hier de volkshuisvestelijke toetsingscriteria:

- *70% betaalbaar: sociale huur, middeldure huur en betaalbare koop (NHG grens) (>5 won.). Afwijken van de genoemde 70% is mogelijk indien aangetoond wordt dat een project niet haalbaar blijkt;*
- *Alle nieuwbouw levensloopgeschikt (bijlage 5);*
- *Splitsen van panden toegestaan als: app.>70m² (GBO), levensloopgeschikt en min. label B;*
- *In Velp moeten woningen >70m² (GBO) zijn, in de overige kernen >60m² (GBO);*
- *Panden ombouwen tot kamers is niet toegestaan;*
- *Project moet passen in het woonprofiel per kern (bijlage 1).*

Met het ondertekenen van de Woondeal hebben we afgesproken dat we van de zachte plancapa-

citeit 50% realiseren in het betaalbare segment (sociale- en middeldure huur en betaalbare koop tot de NHG-grens, conform landelijke definities). Als gemeente verhogen we deze ambitie bij nieuwe projecten naar 70% in het betaalbare segment.

Vanwege de nog steeds toenemende vergrijzing en het grote tekort aan levensloopgeschikte woningen willen we dat alle nieuwbouw levensloopgeschikt is. Tenzij er hele goede argumenten zijn waarom er op die locatie geen levensloopgeschikte woningen mogelijk zijn.

Het splitsen van grotere woningen in kleinere appartementen is alleen toegestaan als de appartementen minimaal 70m² zijn, levensloopgeschikt en minimaal label B ($EI < 1,4$) hebben. Bij

herbestemming van monumenten wordt er een labelsprong gevraagd, omdat label B niet altijd haalbaar is.

Panden ombouwen tot kamers is ook niet toegestaan. De kamervoorraad in onze gemeente is groot genoeg voor alle doelgroepen, die eventueel een kamer wensen: studenten, arbeidsmigranten, zorgcliënten. Het verplaatsen van legale huisvesting voor arbeidsmigranten, waardoor een betere spreiding ontstaat, is wel toegestaan.

Niet elke kern kent dezelfde bevolkingsopbouw, woningvoorraad, verhuisdynamiek en aantrekkingskracht. Vandaar dat we per kern aangeven welke woningen toegevoegd zouden moeten worden om een goede balans en differentiatie op de

woningmarkt te krijgen. Een overzicht van de profielen per kern is terug te vinden in bijlage 1. Toekomstige initiatieven zullen worden getoetst aan dit kader.

Overige beleidskaders

Bij nieuwbouwinitiatieven toetsen we aan het volkshuisvestingsbeleid, maar ook aan andere beleidskaders. Een project moet qua ruimtelijke ordening passen op die locatie en moet geschikt zijn voor de beoogde doelgroep. Ook stellen we eisen aan duurzaamheid. Daarnaast maakt elk relevant vakgebied op basis van wet- en regelgeving en beleidsstukken zijn afweging, waarna een integraal advies wordt uitgebracht.

Duurzaamheid

Duurzaamheid hebben we hoog in het vaandel staan en dus moeten nieuwbouwprojecten voldoen aan hoge duurzaamheidseisen.

Bij projecten van enige omvang stellen wij het gebruik van een meetinstrument (BREEAM of een vergelijkbaar instrument) om de duurzaamheidsscore inzichtelijk te maken verplicht. In de komende jaren wordt op basis van de eerste ervaringen met meetinstrumenten het gewenste ambitieniveau voor de duurzaamheidsscore

bepaald. Tot die tijd is de ondergrens BREEAM: 'very good' (of een vergelijkbare score van een ander meetinstrument).

4.4 Vernieuwende woonvormen

Vernieuwende woonvormen zijn een niche in de woningmarkt, toch zouden we graag zien dat er een aantal kleinschalige initiatieven van de grond komt. Vernieuwende woonvormen voor ouderen of een mix van jong en oud hebben onze voorkeur.

Steeds vaker krijgen wij vragen van inwoners over vernieuwende woonvormen. Vooral Tiny Houses zijn hierin een veelgehoord begrip. Het zijn kleine, volwaardige en vrijstaande woningen met een vloeroppervlak van maximaal 50 m², met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. In Tiny Houses wordt permanent gewoond en deze zijn dus niet bedoeld als recreatiewoning. Daarnaast hebben vernieuwende woonvormen voor ouderen, waarbij het samenleven centraal staat onze aandacht. Andere vernieuwende woonconcepten zijn bijvoorbeeld: 3D geprinte huizen, verticale boswoningen en woningen van gerecyclede materialen. Dit lijstje is natuurlijk niet uitputtend, maar er is veel meer mogelijk dan de standaard rijtjeswoning.

Afbeelding 05: Wikkelhuis in Dordrecht, van Vision Factory. Gemaakt van karton, heeft levensduur van minimaal 50 jaar en 100% te recyclen.

Om de komst van bijzondere woonvormen te stimuleren willen we initiatiefnemers actief begeleiden en informeren. Ook proberen we grondeigenaren en ontwikkelaars te verbinden met potentiële bewoners van bijzondere woonvormen. Hierbij kan herbestemming van monumentaal vastgoed, waardoor het monument behouden blijft, ook een rol spelen.

Waar het gaat om vernieuwende woonvormen voor senioren geven wij specifieke aandacht aan woonvormen voor wonen en zorg in de nieuwe Visie Wonen, Welzijn en Zorg, die na vaststelling van de Woonvisie aan de raad zal worden voorgelegd.

4.5 Koppeling wonen en werken

Het zou mooi zijn als we beroepsgroepen waar een tekort aan is, zouden kunnen aantrekken door de juiste woningen beschikbaar te hebben. Ook zetten we in op het vasthouden van studenten, die afgestudeerd zijn, door voldoende aanbod van betaalbare woningen in het middensegment.

Terugdringen personeelstekort

Hoe kan wonen bijdragen aan het tekort aan personeel, bijvoorbeeld in de zorg?

Het UWV schat dat er momenteel 140.000 vacatures in de zorg openstaan. De coronacrisis onderstreept nog eens extra het belang van voldoende zorgpersoneel. Ook in Rheden is een tekort aan zorgpersoneel. Vandaar dat wij willen onderzoeken of hulp bij het vinden van geschikte huisvesting zou helpen bij het terugdringen van het tekort aan zorgpersoneel.

In Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Gouda is al een start gemaakt om onmisbare beroepsgroepen te helpen bij hun zoektocht naar een woning. Hierbij gaat het meestal om zorgpersoneel, maar ook leraren en politieagenten. Het zijn maatschappelijke beroepsgroepen waar een groot tekort aan is in de betreffende

stad. Het idee is dat zij voorrang krijgen bij sociale huurwoningen of middeldure huurwoningen. Gemeenten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn en of zij hierover afspraken kunnen maken met woningcorporaties of marktpartijen. Ook wij willen onderzoeken wat in Rheden de onmisbare beroepsgroepen zijn en of een voorrangsregeling mensen kan overhalen om in onze gemeente te komen wonen en werken.

Hierbij valt te denken aan samenwerking met particuliere verhuurders of ontwikkelaars van nieuwbouw. Of een pilot samen met Vivare, waarbij gezocht kan worden naar een combinatie met meer differentiatie in kwetsbare wijken.

Vasthouden afgestudeerde studenten

Graag zouden we als gemeente afgestudeerde studenten de kans bieden om in onze gemeente te blijven wonen. Het vasthouden van een hoog opgeleide beroepsbevolking is namelijk van belang voor de lokale economie. Een belangrijke factor om wel of niet te blijven is de lokale woningmarktsituatie. Kunnen jonge hoogopgeleiden hun woonwensen realiseren? De inkomens van net afgestudeerden zijn vaak nog relatief laag, velen hebben geen vast contract en ze hebben meestal een studieschuld. Gevolg is dat het kopen van een woning voor deze groep in het algemeen lastig is. Hbo studenten verdienen gemiddeld zo'n € 2.300 per maand als startsalaris, dit is € 27.600 per jaar.⁷ Afhankelijk van het totale huishoudensinkomen kunnen ze in aanmerking komen voor een sociale huurwoning of een huurwoning in het middensegment. Een aantrekkelijke sociale huurvoorraad en een toegankelijk middenhuursegment vergroot de kans op het vinden van een woning voor recent afgestudeerden. We zetten met name in op doorstroming op de woningmarkt, waardoor er meer woningen voor starters vrijkomen. Incidenteel kunnen er woningen specifiek voor starters gebouwd worden, bijvoorbeeld in een project waar een mix van jong en oud gewenst is.

⁷) Studie en Werk 2019, SEO Economisch onderzoek. Data zijn uit 2016.

4.6 Samenvatting toevoeging van de juiste kwaliteit

Woningbouwopgave

- Tot 2027 hebben we een nieuwbouw- of transformatieopgave van ca. 550 woningen in de gemeente Rheden.
- Om woningbouw sneller van de grond te krijgen, doen we mee aan de Versnellingstafel van regio, provincie en Rijk.

Grootste toevoeging in het middensegment gewenst

- We zetten in op behoud van het huidige aantal sociale huurwoningen in Rheden met een bandbreedte van 6100-6300 woningen.
- Meer differentiatie in wijken door toevoeging van ca. 100 sociale huurwoningen in wijken met weinig sociale huurwoningen gekoppeld aan afname van ca. 100 sociale huurwoningen in eenzijdige sociale huurwijken.
- Bij nieuwbouwplannen zetten we in op een groot aandeel middeldure en dure huur, totdat we de gewenste aantallen hebben behaald (165-330 middeldure huur en 100 dure huur).
- We stellen een verordening middenhuur op, zodat we als gemeente meer kunnen sturen op het realiseren van woningen in de middenhuur.
- We gaan het gesprek aan met Vivare om hun mogelijkheden om vrije sector woningen te verhuren optimaal te benutten.
- Bij nieuwbouwplannen zetten we in op een aandeel koopwoningen met een evenwichtige mix in de verschillende prijsklassen (goedkope, middeldure en dure koop).

Volkshuisvestelijke kwaliteitscriteria voor woningbouw

- Kwaliteit in de subregio stemmen we af: woningbouwprojecten met meer dan 10 woningen worden voorgelegd in de subregio en getoetst op kwaliteitscriteria.
- Aanvullend daarop hebben we gemeentelijke volkshuisvestelijke kwaliteitscriteria voor woningbouwprojecten en een woonprofiel per kern.
- Een woningbouwproject moet passend zijn op een bepaalde locatie en voor de beoogde doelgroep. Een project wordt dus niet alleen volkshuisvestelijk, maar breed getoetst aan wet- en regelgeving en beleidsstukken van de verschillende vakgebieden.

Vernieuwende woonvormen

- Wij streven naar een paar kleinschalige initiatieven met vernieuwende woonvormen.

Koppeling wonen en werk

- Wij onderzoeken wat in Rheden de onmisbare beroepsgroepen zijn en of een voorrangregeling mensen kan overhalen om in onze gemeente te komen wonen en werken.
- Wij zetten ons in om pas afgestudeerden te behouden voor Rheden.

Bijlage 1: Woonprofiel per dorp

Nieuwbouwwoningen moeten passend zijn binnen de volkshuisvestelijke beleidskaders, zowel sub-regionaal als gemeentelijk. Zoals in paragraaf 4.3 wordt aangegeven worden nieuwbouwinitiatieven ook getoetst aan duurzaamheidseisen, stedenbouwkundige aspecten, welstand, verkeer, economie e.a. Elk dorp en elke wijk heeft zijn eigen karakteristiek en dynamiek. De nieuwbouw moet hier een goede aanvulling op zijn. We hebben daarom een profiel per dorp (of wijk) opgesteld. Bij toekomstige nieuwbouwwontwikkelingen, zullen we volkshuisvestelijk toetsen aan dit profiel, naast de kwaliteitscriteria.

De 11 wijken waar we in Rheden vanuit gaan zijn op onderstaande kaart aangegeven met nummers (zie afbeelding 06).

De opdeling in wijken is vrij statisch. Wij beseffen dat binnen de bestaande wijken die het CBS heeft gedefinieerd verschillen kunnen bestaan. Zo kunnen binnen een wijk buurten verschillende bebouwing kennen. Wij houden hier rekening mee bij onze toetsing. Deze profielen per wijk geven ons houvast, maar de toetsing blijft altijd maatwerk.

Afbeelding 06: Indeling van dorpen/wijken conform CBS (bron: CBS)

Dieren-Zuid

Dieren-Zuid is de oude dorpskern van het dorp Dieren. In 2011 is deze wijk vanwege haar cultuurhistorische waarden aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Deze van rijkswege toegekende status heeft als doel de karakteristieke, historische structuur en ruimtelijke kwaliteit van het gebied te onderkennen en versterken bij toekomstige ontwikkelingen. Dit is in deze wijk een kader om rekening mee te houden. Er staan ca. 1.000 woningen. De grootste categorie woningen zijn vrijstaande- of 2-onder-1-kap-woningen en dit percentage ligt een stuk hoger dan in de rest van Dieren. Daarnaast zien we een relatief groot aandeel appartementen (26%). Met 17% is er weinig corporatiebezit in vergelijking met de rest van Dieren. Vanwege het karakter van de wijk en het hoge niveau appartementen, willen we hier inzetten op een duurzame mix aan woningen die het karakter van Dieren-Zuid behouden. Vrijstaande grotere woningen, maar ook middeldure huur (appartement of grondgebonden) en sociale huur.

Dieren-Noord/Oost

Dieren-Noord/Oost is het gebied boven de spoorlijn en ten oosten van de Harderwijkerweg. Er staan een kleine 3.600 woningen. Dit gebied kenmerkt zich door het brede scala aan woonmilieus. Van een typische jaren '30 buurt naar vooroorlogse tuindorp complexen en naoorlogse tuinwijktypologie. Ook de laatste grootschalige dorpsuitbreiding valt in dit deelgebied met de jaren '70 en '80 uitbreidingen boven de Imboslaan, ook wel bekend om zijn bloemkoolstructuur. Een hoog percentage van de woningen in dit dorpsdeel zijn in bezit van woningcorporatie Vivare. Het Winkelcentrum Dieren bevindt zich ook in deze wijk. De gemiddelde woningwaarde ligt hier met € 160.000 vrij laag. Qua leeftijdsopbouw is de wijk redelijk in evenwicht. De groep 65+ is ongeveer even groot als de groep van 25-44 jaar. Vanuit differentiatieoogpunt willen we hier graag koopwoningen in alle prijsklassen en middenhuur toe-

voegen. In de sociale huur zouden we graag een oplossing zien voor de mismatch tussen vraag en aanbod. Vivare heeft veel eengezinswoningen, maar de huurders zijn steeds vaker 1-persoonshuishoudens. Met het oog op de toenemende vergrijzing zetten we hier ook in op het toevoegen van levensloopgeschikte appartementen.

Dieren-West

De wijk Dieren-West is het gebied ten westen van de Harderwijkerweg. Het gebied varieert van rijwoningen in blokverkavelingen met hier en daar een portiekflatje naar wat meer parkachtige woonbuurtjes van vrijstaande en 2-onder-1 kapwoningen. De Akker, Da Costa en het markante ronde gebouw aan het Johan Wagenaarplein zijn voorbeelden van meer recente inbreidingen. Er staan een kleine 1.900 woningen. De wijken Dieren-West en Dieren-Noord lijken vrij veel op elkaar. Deze wijk kent net als Dieren-Noord een vrij hoog percentage aan corporatiewoningen. Ook zijn de meerderheid van de woningen rij- of hoekwoningen. In Dieren-West is het percentage 65+-ers met 32% wel een stuk hoger dan in Dieren-Noord, waar het aantal 65+-ers 22% bedraagt. Hier zetten we in op een mix aan koopwoningen in alle prijsklassen en woningen in de middenhuur. Omdat er zo weinig appartementen zijn hebben levensloopgeschikte appartementen onze voorkeur.

Spankeren

Spankeren is een rustig dorp met een open karakter. Het dorp wordt gekenmerkt door een eenvoudige ruimtelijke opbouw en sterke relatie met het omliggende agrarisch gebied. Wij zetten in op het behoud van het rustige, groene en open karakter. Verdichting en schaalvergroting willen we hier ontmoedigen. De ca. 340 woningen liggen verspreid. Het corporatiebezit is met 33% ongeveer hetzelfde als in het aangrenzende Dieren-Noord. Het dorp kent een redelijke diversiteit aan type woningen, in verschillende prijsklassen, in zowel de koop- als huursector. In vergelijking

met andere kleine kernen heeft Spankeren relatief veel huurwoningen. In Spankeren zijn er echter weinig appartementen te vinden, hetgeen met het oog op de vergrijzing wel eens tot problemen zou kunnen leiden. Wij willen hier dan ook inzetten op het toevoegen van levensloopgeschikte appartementen in alle prijsklassen.

Ellecom

Ellecom is een klein dorp met 800 inwoners en zo'n 350 huishoudens. Ellecom kenmerkt zich als een parkachtig dorp als gevolg van de vele groene voortuinen, prominente bomenlanen en de vele hoge, oude bomen. De bebouwing in het dorp is kleinschalig van aard en kent veel historische karakteristieken. In het dorp staan veel vrijstaande- en 2-onder-1-kap-woningen. Het aandeel van dit type woningen in Ellecom is bijna 70%. Veel van de woningen in Ellecom zijn koopwoningen. Het corporatiebezit is maar 6%. De gemiddelde woningwaarde ligt met € 296.000 vrij hoog vergeleken met andere CBS-buurtten in de gemeente. Wij zetten in op het behoud van het karakter van Ellecom. 62% van de inwoners van Ellecom is 45+ en 28% 65+, waarmee we kunnen stellen dat het dorp sterk vergrijst. Uit het oogpunt van differentiatie en vergrijzing willen wij hier inzetten op levensloopgeschikte koop- en huurappartementen in alle prijsklassen.

Laag-Soeren

Laag-Soeren is een kleinschalig dorp dat 'Veluwe' ademt. Het dorp kenmerkt zich hoofdzakelijk met lintbebouwing langs oude routes (zoals de Harderwijkerweg) en heeft enkele dorpse uitbreidingen, waarvan het recent opgeleverde Hof van Soeren een aansprekend voorbeeld is. In totaal wonen er 800 mensen in Laag-Soeren in 350 woningen. Opvallend is het hoge percentage rijwoningen in de sociale huursector. Deze woningen worden verhuurd door woningcorporatie Veluwoenen. Wij willen in Laag-Soeren vooral inzetten op het toevoegen van levensloopgeschikte appartementen en levensloopgeschikte grondgebonden

woningen in alle prijsklassen.

De Steeg

De Steeg is een klein dorp met zo'n 1000 inwoners. In het kleine dorp is de invloed van de historische landgoederen als Middachten en Rhederoord –waar het haar oorsprong aan te danken heeft- vrijwel overal voelbaar. Het verleden van een toevluchtsoord voor vakantiegangers en welgestelden die tijdelijk of permanent 'buiten' wilde wonen is nog te zien aan de van oorsprong vele hotels en pensions aan de Hoofdstraat en de Buitenplaatsen en villa's in het dorp. De 470 woningen hebben een gemiddeld woningoppervlak van 151m² en zijn daarmee relatief groot. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen binnen het open en traditioneel bebouwingkarakter van het dorp. Het aandeel inwoners van middelbare- of oudere leeftijd is relatief groot. 35% van de inwoners in De Steeg is 45-64 jaar oud en nog eens 26% is 65+. Ondanks de forse vergrijzing zijn er weinig levensloopgeschikte woningen in De Steeg. Hier willen we dan ook op inzetten. Ook woningen in de huur zijn er relatief weinig, we zetten met name in op (middel)dure huurwoningen.

Rheden

Rheden is een centraal gelegen dorp in de gemeente en heeft zo'n 7500 inwoners. Het van oorsprong agrarische dorp met een organische groei langs wegen en paden, veranderde in het begin van de 20ste eeuw tot een industriedorp met daar aan gekoppeld complexmatige bouw van arbeiderswoningen. In de wederopbouwperiode na de oorlog is het dorp relatief groot-schalig uitgebreid met veelal rijwoningen (Rheden-West). De 3400 woningen in het dorp Rheden bestaan voor ongeveer de helft uit rij- en hoekwoningen. 32 procent van de woningen in Rheden is een vrijstaande of 2-onder-1-kap-woning. Nog eens 10 procent bestaat uit appartementen. Ongeveer één op de drie woningen is in het bezit van de woningcorporaties. Het grootste deel van de inwoners in Rheden is tussen de 45 en 64

jaar oud. De groepen 65+ en 25-44 zijn ongeveer gelijk qua grootte. De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Rheden is €190.000. In Rheden willen wij vooral appartementen toevoegen, zowel in de koop- als in de (midden)huur. Daarnaast zouden we in de wijken met veel corporatiebezit meer differentiatie aan willen brengen in type woningen en prijsklasse.

Velp-Zuid

Velp-Zuid kenmerkt zich, naast de historische structuren aan de noordzijde van dit dorpsdeel, als een patchwork van voor- en naoorlogse woonbuurtjes en wijken. De woonmilieus variëren van kleinschalige tuindorpen met smalle straatjes en kleine woningen tot de grootschalig verkavelde tuinwijken van rijwoningen en portiekflatjes in blok- en stempelverkaveling. Rondom de zuidelijke dorpsentree (President Kennedylaan nabij het Velperbroekcircuit) bepaalt een stedelijke uitstraling met hoogbouw het beeld. Het grootste gedeelte van de woningen in Velp-Zuid bestaat uit rij- en hoekwoningen, waarvan 70 procent in de huur. Met 47 procent corporatiebezit is een groot deel van de woningen in handen van een woningcorporatie, voornamelijk Vivare. Sinds een aantal jaar is in het oude gedeelte van Velp-Zuid een wijkvernieuwingsopgave met grootschalige herstructurering aan de gang, waarbij de woningen een kwaliteitsimpuls krijgen. Velp-Zuid kent een relatief jongere bevolking dan Velp-Noord. In Velp-Zuid zetten wij in op een mix van verschillende woningtypen, waarbij een aantal categorieën extra belangrijk zijn. Speciale aandacht gaat uit naar woningen in de middenhuur en koopwoningen in alle prijsklassen. Omdat er in de particuliere sector al veel kleine appartementen zijn in Velp zetten we in op wat grotere (>70m²) appartementen en woningen. Hiermee is de minimale maat van 100m² voor nieuwe woningen, zoals genoemd in de structuurvisie Velp niet meer van toepassing.

Velp-Noord

Velp-Noord (het gedeelte van Velp ten noorden van de spoorlijn) kent veel tegenstellingen met Velp-Zuid (het gedeelte van Velp ten zuiden van de spoorlijn). Velp-Noord is het dorpsdeel met een vrij verdicht centrum met vele historische villa's langs de oude postroute tussen Arnhem en Zutphen en de parkachtige woongebieden die in noordelijke richting de flanken van de Veluwe opkruipen. Het villapark Overbeek is aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Velp-Noord kenmerkt zich door verschillende woonbuurten met een groot aandeel vrijstaande- en 2-onder-1-kap-woningen, zo'n 48 procent. 32 procent van de woningen zijn appartementen. Dit zijn appartementencomplexen, maar ook grote vrijstaande woningen die omgebouwd zijn tot appartementen, zowel in de huur als de koop. Een relatief klein gedeelte (12 procent) van de woningvoorraad in Velp-Noord zijn rij- of hoekwoningen. Velp-Noord is sterk vergrijsd, met bijna 30 procent van haar inwoners boven de 65 jaar. De leeftijdscategorie daar net onder is ook groot. Levensloopgeschikte appartementen of grondgebonden levensloopgeschikte woningen zijn daarom gewenst in alle prijsklassen. Omdat er in de particuliere sector al veel kleine appartementen zijn in Velp zetten we in op wat grotere (>70m²) appartementen en woningen. Hiermee is de minimale maat van 100m² voor nieuwe woningen, zoals genoemd in de structuurvisie Velp niet meer van toepassing.

Buitengebied

Naast de 7 kernen kent de gemeente Rheden een groot buitengebied. Voor het buitengebied is de Omgevingsvisie Buitengebied opgesteld. Uit ons beleid volgt dat wij het buitengebied niet zien als een locatie voor nieuwbouw. Een uitzondering hierop kan zijn dat er sprake is van een functieverandering van vrijkomende agrarische bebouwing of herbouw van historische bebouwingselementen

Bijlage 2: Beleidskaders

De Woonvisie staat niet op zichzelf, maar heeft te maken met allerlei beleidskaders. De kaders worden in deze bijlage beschreven.

Nationaal

Het nationale woonbeleid ligt vast in de Nationale Woonagenda 2018-2021. Dit beleid is door de Rijksoverheid opgesteld samen met diverse betrokkenen. Deze betrokkenen komen tot de gezamenlijke ambities om zich in te zetten voor een beter werkende woningmarkt. Belangrijke speerpunten uit dit beleid zijn:

- Meer woningen bouwen. Door het versnellen van bestaande projecten. En door het vergroten van de plancapaciteit (wat mogelijk gemeenten bouwen);
- Het betaalbaar houden van wonen. Door het vergroten van de doelgroep van de sociale huursector. En door te onderzoeken hoe de koopmarkt toegankelijker wordt;
- Het beter benutten van de bestaande woningvoorraad. Door de doorstroming te bevorderen tussen sociale huur, middenhuur en koop.

De Nationale Woonagenda zet de landelijke ontwikkelingen en ambities centraal. Ook Rheden heeft met deze ontwikkelingen te maken. De voornemens uit de Nationale Woonagenda worden vertaald in het gemeentelijk beleid.

Omgevingswet

Met de invoering van de Omgevingswet wordt het stelsel van ruimtelijke regels voor het beheer en de ontwikkeling van de leefomgeving volledig herzien. Het is één wet die alle wetten voor de leefomgeving bundelt en moderniseert. De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten:

omgevingsvisie, programma, omgevingsplan, algemene rijksregels, omgevingsvergunning en projectbesluit. Delen van de woonvisie kunnen straks een plek krijgen in de Omgevingsvisie of in een Programma. De gemeenteraad zal in een later stadium van het invoeringsproces van de Omgevingswet nog een besluit moeten nemen over de inzet en reikwijdte van beide instrumenten.

Provinciaal/Regionaal

De provincie Gelderland is een belangrijke speler in het regionale woonbeleid. Zij zet voor een deel de lijnen uit waarbinnen de gemeenten functioneren. Haar speerpunten zijn samen met partners vastgelegd in Ruimte voor Goed Wonen uit 2018 en het Actieplan Wonen 2020. Dit beleid is in lijn met de Nationale Woonagenda. Zo wordt ook hier ruimschoots stilgestaan bij de krapte op de woningmarkt. Daarnaast wordt hier veel aandacht besteed aan duurzaamheid. De bestaande woningvoorraad moet worden aangepast, zowel vanuit de duurzaamheidgedachte als om in te spelen op de vergrijzing.

Deze aanpassing van de woningvoorraad is ook in Rheden erg belangrijk. In maart 2020 is de Woondeal ondertekend door het Rijk, de Provincie en de Regio Arnhem-Nijmegen. Hierin staan actiepunten op het gebied van versnelling en verduurzaming. Zoals een korting op de verhuurdersheffing voor woningcorporaties om de bouw van nieuwe woningen te stimuleren. Ook zijn er samenwerkingsafspraken op thema's als betaalbaarheid en leefbaarheid gemaakt. Deze afspraken zijn verwerkt in de Woonvisie.

Subregionaal

Rheden maakt deel uit van de subregio Arnhem

en Omstreken. Dit zijn de gemeenten: Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden en Rozendaal. Het woonbeleid voor de subregio ligt vast in de Subregionale Woonagenda. Deze woonagenda kent de thema's: betaalbaarheid, beschikbaarheid, duurzaamheid en nieuwe woonvormen. Ook stemmen we grotere nieuwbouwprojecten in de subregio met elkaar af om de juiste kwaliteit toe te voegen.

Beleid baseren we zoveel mogelijk op wetenschappelijke onderzoeksresultaten. Voor het opstellen van het (sub)regionaal en Rhedens woonbeleid maken wij gebruik van de Regionale Woningmarktanalyse (Companen 2019). Het rapport geeft een actueel beeld van de woningmarkt. Het geeft daarnaast de tekorten en overschotten weer van woningen. Met het rapport kunnen we werken naar een 'stip op de horizon'. De belangrijkste uitkomsten voor Rheden zijn:

- Er is behoefte aan behoud van de huidige sociale huurvoorraad, maar er is een mismatch binnen de sociale huursector. Er zijn te veel traditionele eengezinswoningen en te weinig kleinere woningen voor 1- en 2-persoons-huishoudens;
- Er is behoefte aan meer middenhuurwoningen (€ 650 - € 950);
- Er is behoefte aan meer dure huurwoningen (> € 950);
- Er is behoefte aan meer betaalbare koopwoningen (< € 200.000);
- Er is meer behoefte aan appartementen of kleine grondgebonden woningen voor 1- en 2-persoonshuishoudens, dan aan eengezinswoningen.

Dit is een prognose en daarmee afhankelijk van veel factoren. Vraag en aanbod op de woningmarkt gaan we jaarlijks monitoren. Hiervoor is een Regionale Woningmarktmonitor in de maak. Als het nodig is, passen we de Woonvisie op basis van de nieuwste inzichten aan.

Lokaal

Coalitieakkoord

De coalitie in Rheden heeft haar speerpunten in het coalitieakkoord 'Rheden geeft Energie' staan. Het coalitieakkoord is in 2018 vastgesteld voor een periode van 4 jaar. De coalitie heeft voor het woonbeleid een vijftal speerpunten opgenomen:

- Het bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt;
- Het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad;
- Voldoende levensloopgeschikte woningen en aangepaste woningen voor inwoners die dit nodig hebben;
- De leefbaarheid in de wijken vergroten;
- Open staan voor vernieuwende woonvormen.

Evaluatie Woonvisie

In 2019 hebben wij de Woonvisie 2014-2020 geëvalueerd. De herstructurering van Velp-Zuid loopt op schema en wordt de komende jaren voortgezet. Het aantal gerealiseerde woningen in de periode 2014-2020 is minder dan we hadden voorgenomen. In de periode 2017-2027 willen we 680 woningen toevoegen. De afgelopen jaren zijn er 130 gerealiseerd, dus de opgave is nu nog 550 woningen. Het aantal sociale huurwoningen is de laatste jaren gestegen. Recent onderzoek laat zien dat er in deze sector voldoende woningen zijn. Duurzaamheid en levensloopbestendigheid van onze woningvoorraad blijven enorm belangrijk. De lessen uit de evaluatie zijn meegenomen in deze Woonvisie.

Structuurvisies/omgevingsvisie

Voor de kernen in de gemeente zijn Structuurvisies vastgesteld. Hierin wordt een integrale ruimtelijke visie gegeven op het betreffende gebied. Deze Woonvisie sluit aan bij hetgeen is vastgelegd in de Structuurvisies, waar dit niet het geval is geldt de Woonvisie. Voor verdere informatie over de Structuurvisies verwijzen wij u dan ook naar de betreffende beleidskaders. Aansluitend

bij de Structuurvisies is ook de Welstandsnota van belang. Hierin is op concreter niveau vastgelegd hoe een bouwwerk architectonisch in de omgeving moet passen.

Voor het buitengebied is de Omgevingsvisie Buitengebied op 29 oktober 2019 vastgesteld door de raad als strategisch beleidskader voor het buitengebied. Daarin is opgenomen dat we het buitengebied niet zien als locatie voor nieuwe woningbouw, behalve als er sprake is van bijvoorbeeld een functieverandering van vrijkomende agrarische bebouwing of herbouw van historische bebouwingselementen. Voor die gevallen geeft de omgevingsvisie Buitengebied de ruimtelijke randvoorwaarden weer. Voor verdere informatie over het buitengebied in Rheden verwijzen wij u dan ook naar de betreffende visie.

Duurzaamheidsbeleid

Begin 2019 heeft de gemeenteraad het Klimaatbeleid vastgesteld. Hierin staat hoe wij een bijdrage gaan leveren aan energiebesparing, energieopwekking en klimaatadaptatie, circulariteit en natuurinclusiviteit.

Economisch beleid

Het woonbeleid raakt zeker ook het economisch beleid. Dit economisch beleid van Rheden is o.a. vastgelegd in de Economische beleidsnota 2016-2020 (2015) en de Detailhandel Structuurvisie 2017. Waar het gaat om de transformatie van kantoren of winkelpanden naar woningen is de samenhang in beleid van belang en dienen plannen integraal bekeken te worden. Een belangrijk standpunt is dat binnen de kernwinkelgebieden niet op de begane grond gewoond mag worden, een punt dat in deze Woonvisie nogmaals wordt benadrukt. Om levendige centra te behouden is het transformeren van winkels naar wonen in het kernwinkelgebied niet wenselijk.

Erfgoedbeleid

Rheden heeft veel prachtige monumentale pan-

den en delen van de gemeente zijn aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Dit betreft ook woningen of panden, die herbestemd worden tot woningen. In de erfgoednota Verbindend verleden 2017- 2021 staat beschreven hoe wij als gemeente om willen gaan met dit erfgoed.

Rhedens model

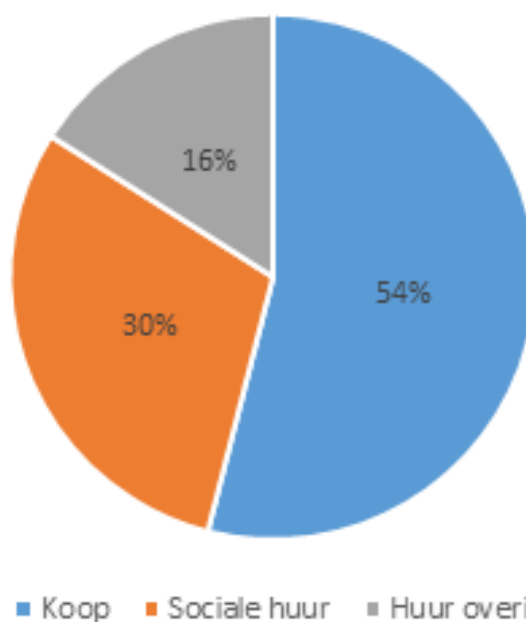
Naast de fysieke kant van wonen, heeft wonen ook nauwe samenhang met de sociale kant: armoedebeleid, schuldhulpverlening, wonen en zorg. De gemeente biedt zorg en ondersteuning aan inwoners. Hierbij werken we met Het Rhedens Model. Dit model gaat uit van de eigen kracht van de inwoner en zijn omgeving en het versterken van de zelfregie. Het gaat om een omslag in denken van afhankelijkheid naar het terugbrengen van eigen verantwoordelijkheid. Het Rhedens model geeft een opschaling van ondersteuning door familie en vrienden tot professionele ondersteuning en begeleiding.

Bijlage 3: Wonen in Rheden

Om vooruit te kunnen kijken en te kunnen sturen, hebben we inzicht nodig in de huidige woningmarkt, de huidige inwoners en de prognoses. Wat valt er op? Waarin wijkt Rheden af van andere gemeenten? In deze bijlage vindt u een uitgebreid overzicht.

Rheden heeft een grote goedkope huurvoorraad

De woningvoorraad van de gemeente Rheden bestaat uit 21.189 woningen (CBS, 2019). De gemeente Rheden heeft een grote huursector. Zowel de sociale huursector (30%) als de particuliere huursector (16%) zijn groot voor een dorpsgemeente. Vergelijkbare gemeenten hebben een sociale huursector van 25% en een particuliere huurvoorraad van 10%. De particuliere huurvoorraad in Rheden bestaat voor een groot deel uit goedkope huurwoningen: 65% heeft een huur onder de liberalisatiegrens.⁸ Bij vergelijkbare gemeenten ligt dit percentage een stuk lager: 50%. Het aandeel koopwoningen in Rheden is 54%.

Afbeelding 07: Verdeling koop/huur gemeente Rheden 2018 (www.waarstaatjegemeente.nl)

Rheden heeft relatief weinig appartementen

Van de woningen in Rheden is 26,1% een meergezinswoning en 73,9% een eengezinswoning. Als we de vergelijking trekken met regiogemeenten is het percentage meergezinswoningen vrij laag. Per wijk/kern is deze verhouding anders. Zo is in dorpen als De Steeg en Ellecom meer dan de helft van de woningen vrijstaand of twee-onder-een-kap. De meeste appartementen zijn te vinden in Velp, zo bestaat de woningvoorraad in Velp Zuid voor een groot deel uit appartementen (64%), in Dieren-West is het aantal appartementen juist heel klein (6%).

In de afbeeldingen 08, 09 en 10 staat de grootte van woningen weergegeven uitgesplitst naar corporatiewoningen, particulieren huurwoningen en koopwoningen.

Bij de corporatiewoningen is het opvallend dat er verhoudingsgewijs weinig appartementen zijn in Die-

⁸⁾ Lokale Monitor Wonen, cijfers van 2017, liberalisatiegrens 2017 was < 710,68

Corporatie woningen	Wijk 00 Dieren		Wijk 01 Rheden		Wijk 02 Velp	
	EGW	APP	EGW	APP	EGW	APP
80m² en minder	420	470	390	280	340	580
Tussen 80m² en 105m²	1.030	50	380	130	1.065	380
Tussen 105m² en 135m²	385	5	105	5	170	5
Meer dan 135m²	5	0	5	5	10	10
Totaal	1.840	525	880	420	1.585	975

Afbeelding 08: Grootte van corporatiewoningen (Bron: Lokale Monitor Wonen 2017).
EGW = Eengezinswoning APP = appartement, kan ook boven-benedenwoning zijn.

ren. In Velp juist vrij veel. De appartementen zijn grotendeels kleiner dan 80m². En de eengezinswoningen zijn grotendeels tussen de 80 en 105m².

Bij particuliere huurwoningen valt het enorme aantal kleine appartementen in Velp op. In Rheden en

Particuliere huur	Wijk 00 Dieren		Wijk 01 Rheden		Wijk 02 Velp	
	EGW	APP	EGW	APP	EGW	APP
80m² en minder	65	85	85	75	40	935
Tussen 80m² en 105m²	145	140	130	5	95	185
Tussen 105m² en 135m²	275	30	100	5	155	100
Meer dan 135m²	160	15	120	10	235	55
Totaal	645	270	435	95	525	1.275

Afbeelding 09: Grootte van particuliere huurwoningen (Bron: Lokale Monitor Wonen 2017)

Dieren zijn juist weinig appartementen. De eengezinswoningen zijn er juist ook in de grotere categorie > 135m².

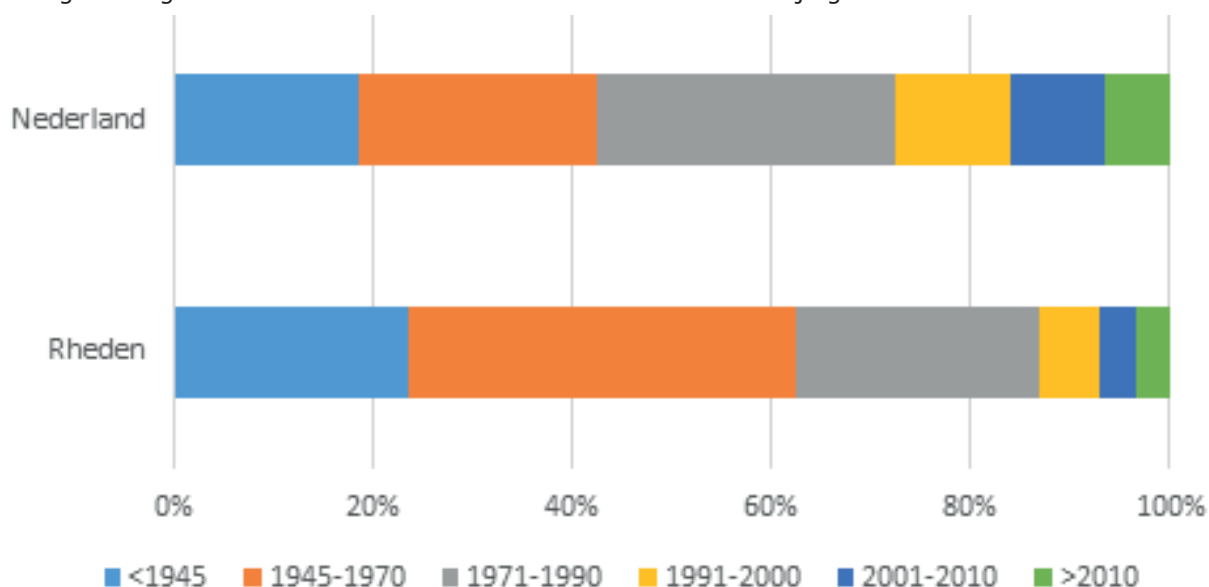
Koopwoningen	Wijk 00 Dieren		Wijk 01 Rheden		Wijk 02 Velp	
	EGW	APP	EGW	APP	EGW	APP
80m² en minder	300	135	150	10	70	460
Tussen 80m² en 105m²	1.105	105	550	15	530	225
Tussen 105m² en 135m²	1.345	80	780	30	1.145	150
Meer dan 135m²	1.300	65	660	20	1.710	65
Totaal	4.050	385	2.140	75	3.455	900

Afbeelding 10: Grootte van koopwoningen (Bron: Lokale Monitor Wonen 2017)

Bij de koopwoningen zijn de eengezinswoningen fors in de meerderheid in alle kernen. Verhoudingsgewijs heeft Velp de meeste koopappartementen. De meeste appartementen hebben een oppervlakte kleiner dan 80m². De meeste eengezinswoningen zitten boven de 105m².

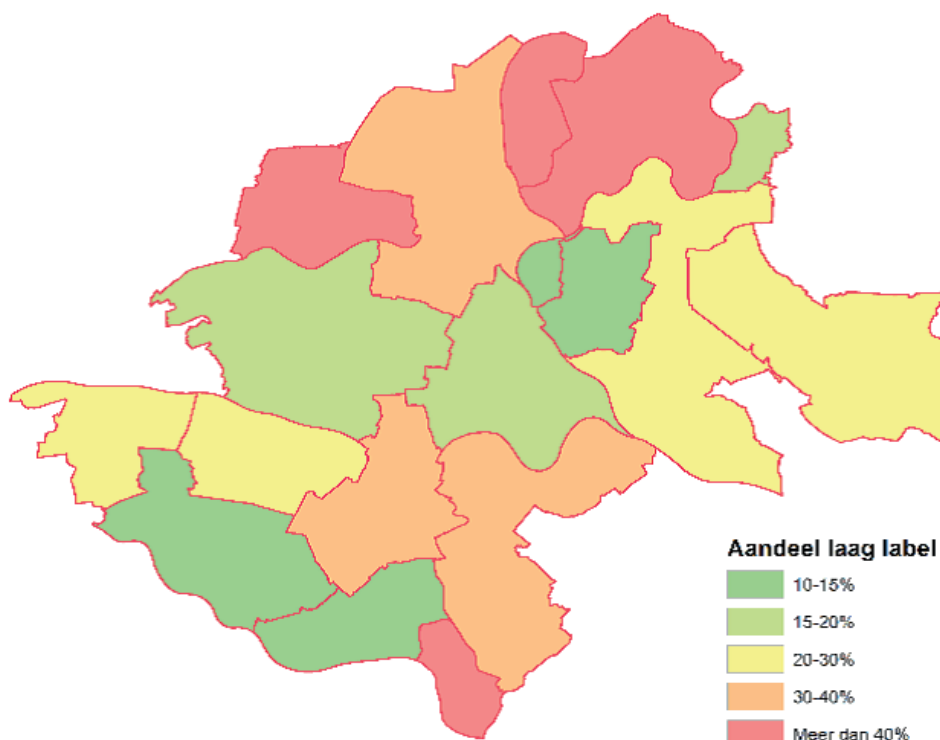
Rheden heeft een relatief oude woningvoorraad met lage energielabels

Gemeente Rheden heeft een relatief oude woningvoorraad. Vooral het aandeel woningen dat is gebouwd tussen 1945 en 1970 is een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarnaast is het aandeel woningen dat gebouwd is na 1991 een stuk kleiner dan het landelijk gemiddelde.

Afbeelding 11: Woningen naar bouwjaar

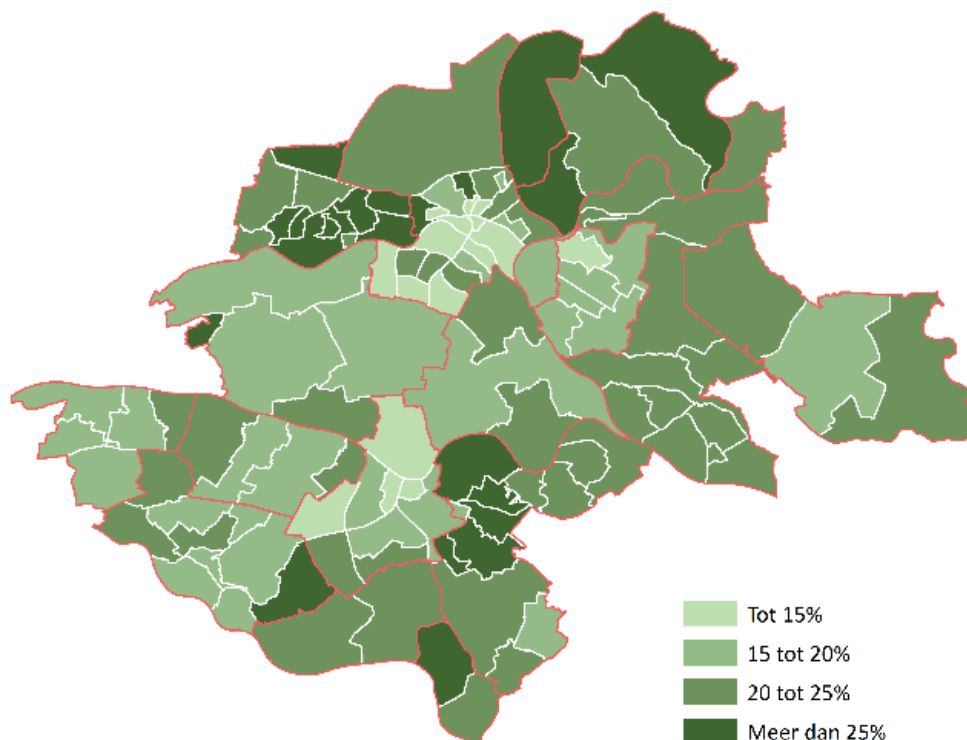
De relatief oude woningvoorraad heeft consequenties voor de duurzaamheid van de woningen. Over het algemeen heeft de woningvoorraad in Rheden een laag energielabel. In Rheden heeft 11% van de woningvoorraad energielabel A. In Nederland is dit gemiddeld bij 20% van de woningen het geval. Daarnaast heeft in Rheden 56% van de woningen energielabel D of lager, terwijl dit gemiddeld in Nederland bij 35% van de woningen het geval is. Zoals hieronder te zien scoren we qua energielabels in Rheden ook ten opzichte van de subregio laag.

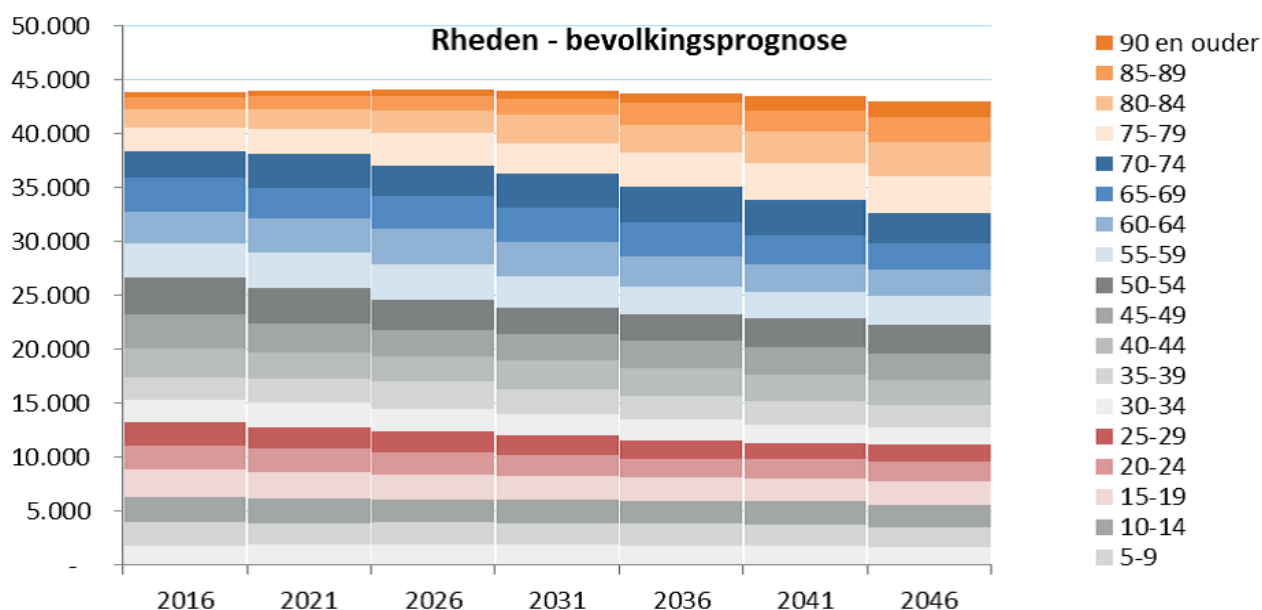
Afbeelding 12: Woningen met een laag energielabel in de regio. (Bron: BAG gemeenten, energieatlas)

Vergrijzing is al in volle gang, ontgroening valt mee

In Rheden wonen veel ouderen, maar de vergrijzing zet nog even door. Het aantal 65-plussers zal de komende 20 jaar toenemen van 26% naar 32%. Nu zijn er 11.400 65-plussers en in 2040 zijn dit er 14.000. De sterkste groei zit in het aantal 75-plussers. Deze groep is vaak minder mobiel en heeft vaker zorg nodig, waardoor aanpassingen van de woning of verhuizing noodzakelijk zijn. Het aantal kinderen en jongeren (<20 jaar) neemt nauwelijks af. In de leeftijd 20-30 jaar wordt wel een lichte afname verwacht. Ook de overige leeftijdscategorieën (30-65 jaar) zullen iets kleiner worden.

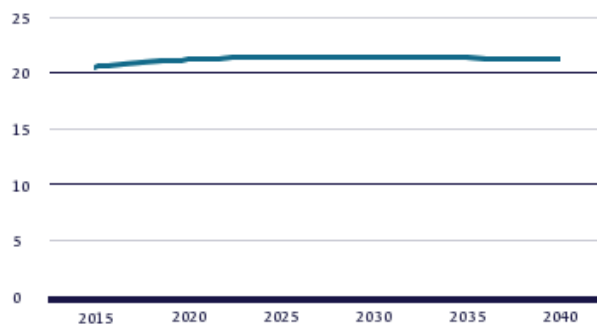
Afbeelding 13: Aandeel 75-plussers in de regio. (Bron: CBS, Waarstaatjegemeente)

Afbeelding 14: Bevolkingsprognoses gemeente Rheden

Het aantal kleine huishoudens neemt toe

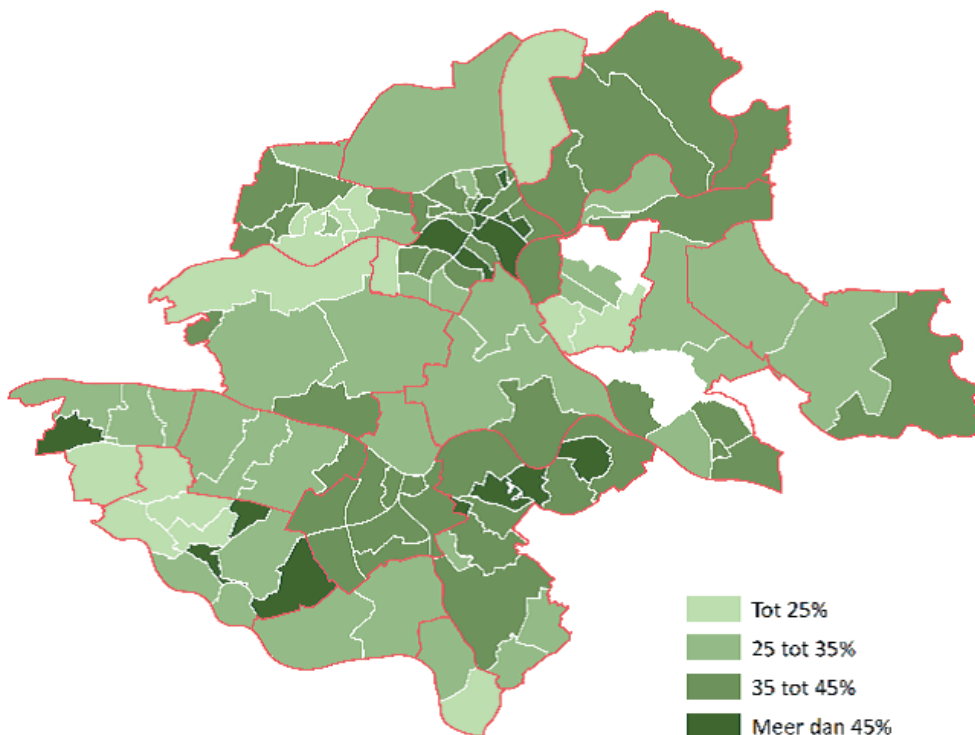
Het is een landelijke trend dat het aantal kleine huishoudens steeds meer toeneemt. Dit heeft te maken met de vergrijzing, maar ook met jongeren, die later aan een vaste relatie beginnen. Ook in Rheden is te zien dat het aantal huishoudens de komende jaren nog zal toenemen. Dit zullen met name 1- en 2-persoonshuishoudens zijn.

Afbeelding 15: Huishoudensprognoses x1000
(Bron: Prognose Provincie Gelderland 2017 (Primos 2016 Gelderse variant))

Rheden kent relatief veel huishoudens met lage inkomens

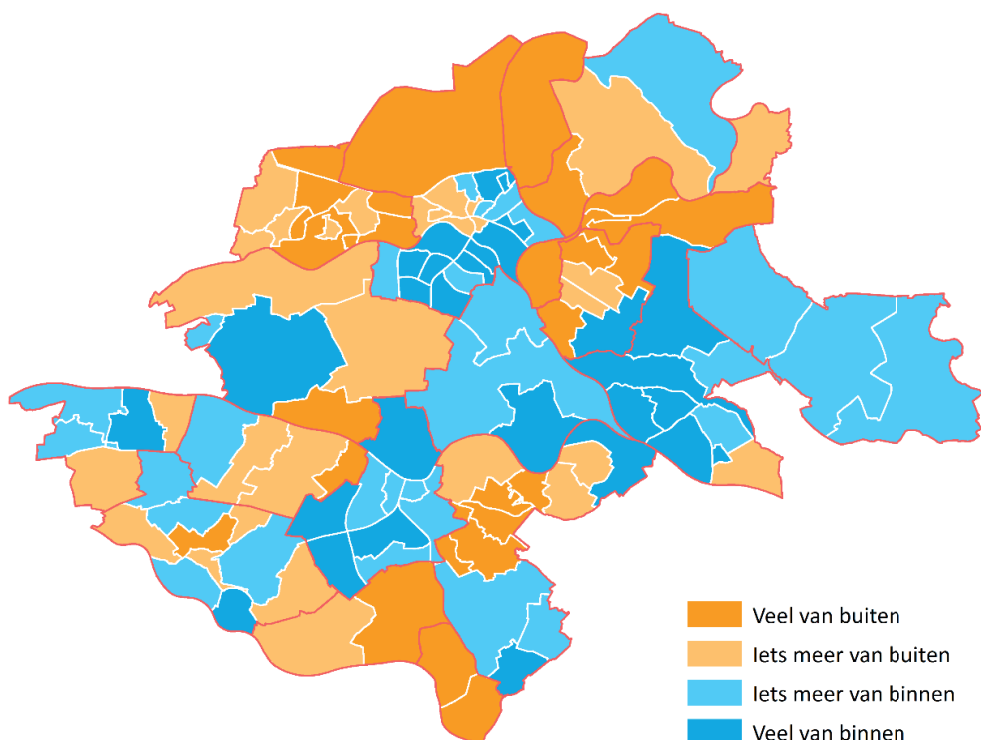
Rheden kent relatief veel huishoudens met lage inkomens. In Rheden heeft 9% van de inwoners een inkomen van 100% tot 150% van het minimumloon. Ter vergelijking, in Renkum is deze groep 7%. In Overbetuwe en Lingewaard is deze groep 6%. Wanneer we kijken naar het aandeel aan inkomens tot €38.035 (zie afbeelding 16) zien we dat dit in Rheden een relatief hoog percentage betreft, zo'n 35 á 45%.

Afbeelding 16: Aandeel lage inkomens in de regio (tot €38.035) (Bron: CBS, waarstaatjegemeente)

Velp trekt meeste mensen van buiten de regio

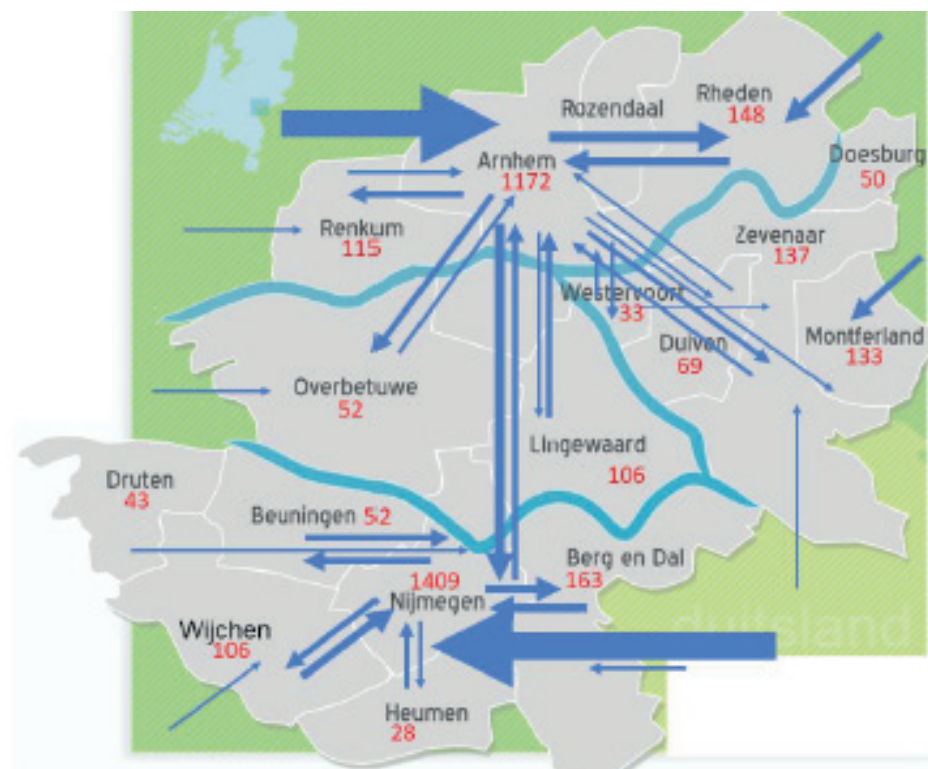
In de gemeenten Arnhem en Nijmegen zien we veel verhuizingen binnen de regio. Ook in De Liemers en in delen van de Betuwe zien we verhoudingsgewijs veel verhuizingen binnen de regio. Kernen als Oosterbeek, Doorwerth, Rozendaal, Velp, Westervoort, Beek, Berg en Dal en Malden trekken veel vestigers van buiten de regio. Dit zijn in belangrijke mate ook kernen met een aanbod van duurdere koopwoningen. Leefstijl is hierbij een verklarende factor.

Afbeelding 17: Verhuisbewegingen binnen de regio (Bron: CBS microdata)

In sociale huursector meeste verhuizingen binnen de regio

In de sociale huursector verhuizen veel mensen binnen onze gemeente (46%). Tussen Arnhem en Rheden vinden ook veel verhuisbewegingen plaats, waarbij er ongeveer evenveel mensen van Arnhem naar Rheden verhuizen als van Rheden naar Arnhem. Ten opzichte van de andere gemeenten in de regio, komen er vrij veel nieuwe huurders van buiten de regio (18%).

Afbeelding 18: Verhuisbewegingen sociale huur (Bron: Rapportage woonruimteverdeling Entree 2019)

Bijlage 4: Ontwikkelingen rondom wonen

Er is sprake van woningnood in Nederland, het klimaat verandert ongekend snel en we hebben te maken met stikstofproblematiek en het coronavirus. Deze ontwikkelingen, die van invloed zijn op het woonbeleid, worden in deze bijlage uitgebreid beschreven.

Krapte op de woningmarkt

Het woningtekort in Nederland is begin 2020 opgelopen tot 315.000 woningen. Ook in de regio Arnhem-Nijmegen is er een groot tekort. De verwachting is dat dit tekort de komende jaren nog zal toenemen, omdat er meer huishoudens bij zullen komen. Dit zijn met name kleine huishoudens (1- en 2-persoons huishoudens). In onze regio zijn er 35.000 extra woningen nodig de komende 10 jaar. Het tekort zorgt ervoor dat de huur- en koopprijzen hoog zijn. Ook in de sociale huursector zien we het aantal verhuringen afnemen en het aantal actief woningzoekenden toenemen. Het wordt voor veel mensen steeds moeilijker om een woning te vinden die past bij hun voorkeuren en budget. Overheden, marktpartijen en woningcorporaties doen hun best om meer woningen te bouwen, maar bouwtrajecten kosten veel tijd en de voortgang is afhankelijk van veel ontwikkelingen. Momenteel hebben we te maken met verscherpte regelgeving rondom stikstof en pfas. Ook in Rheden staan veel projecten in de startblokken. Zo zijn er plannen voor een groot aantal woningen op het ziekenhuisterrein in Velp. Daarnaast zijn er veel kleinere plannen waar aan gewerkt wordt. Om het woningtekort terug te dringen zetten we in op versnelling. Door afspraken in de Woondeal werken we samen met Rijk, Provincie en regiogemeenten aan het versneld realiseren van woningbouw.

Enorme duurzaamheidsopgave

We staan in Nederland voor de grote opgave van de energietransitie. Het verbruik van energie uit fossiele brandstoffen zal drastisch omlaag moeten en we moeten meer duurzame energie gaan opwekken. Hierover zijn afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord van Parijs. In de provincie Gelderland werken we aan een CO2 reductie van 55% in 2030. Daarnaast moet ten minste 32% van onze energie hernieuwbaar zijn. De verduurzaming van de woningvoorraad is hiervoor essentieel.

Daarnaast hebben we steeds vaker te maken met weersextremen, waarop de woonomgeving moet worden aangepast. En de natuur heeft het zwaar, er is een drastische afname van soorten en diversiteit. Flora en fauna moeten beschermd worden en de ruimte krijgen.

Coronacrisis

Sinds het begin van 2020 heeft de wereld te maken met een pandemie. Het Coronavirus legt voor langere tijd het normale dagelijkse leven grotendeels stil. Dit heeft enorme gevolgen voor de economie en waarschijnlijk ook voor de woningmarkt. De verwachting is dat het tekort op de woningmarkt nog sterker zal oplopen. Vanzelfsprekend zullen wij deze ontwikkelingen blijven volgen en waar nodig inspelen op de veranderende omstandigheden.

Bijlage 5: Richtlijnen levensloop- en rolstoelgeschikte woningen

Levensloopgeschikte woonruimten

1. *Goed bereikbare entree*

- a. De entree van de woonruimte dient goed bereikbaar te zijn, dat wil zeggen dat een bewoner/bezoeker die gebruik maakt van loophulpmiddelen de woning goed moet kunnen gebruiken:
- b. De toegangsroute naar een woning dient verhard en voldoende stroef te zijn
- c. Breedte van de toegangsroute dient groter dan 900 mm te zijn
- d. Hoogteverschil dient kleiner dan 250 mm te zijn, te overbruggen met helling niet steiler dan 1:12
- e. De toegangsroute naar een woongebouw dient verhard en voldoende stroef te zijn
- f. Breedte van de toegangsroute groter dan 1200 mm
- g. Hoogteverschil tussen 250 en 500 mm, te overbruggen met een helling niet steiler dan 1:12
- h. Hoogteverschil vanaf openbare weg mag niet meer zijn dan 500 mm
- i. Bij appartementen dient een lift aanwezig te zijn voor woonruimten die niet op de begane grond liggen.
- j. Aan de buitenzijde van de voordeur dient een vrije ruimte van minimaal 1200 x 1200 mm te zijn, op waterpas niveau. Aan de binnenzijde minimaal 1200 mm breed en 1500 mm diep met ruimte voor een garderobe.

2. *Indeling*

Alle primaire ruimten (woonkamer, keuken, toilet, hoofdslaapkamer en badkamer) dienen op één bouwlaag te liggen. Als er verblijfsruimten op meer dan één bouwlaag liggen, zijn ze onderling verbonden door een veilige trap. Als de primaire ruimten (woonkamer, keuken, toilet, hoofdslaapkamer en badkamer) op meer dan één bouwlaag liggen, moet tevens de mogelijkheid aanwezig zijn om een traplift aan te brengen.

3. *Drempels en draaicirkels*

- a. In de woonruimte zijn lage (max. 20 mm) of geen drempels. Dat geldt ook voor de toegangsdeuren tot de woonruimte of het woongebouw (in het geval van appartementen e.d.).
- b. Als dat laatste niet mogelijk is, dienen hogere drempels door een hellingbaan te worden overbrugd.
- c. De afmetingen van de keuken, hoofdslaapkamer en badkamer dienen zodanig te zijn dat een draaicirkel van 1200 mm mogelijk is.
- d. In het geval van een afzonderlijk toilet dient de toegangsdeur bij voorkeur haaks op de lengterichting van de toiletpot te staan.

4. *De vertrekken*

- a. Voor alle vertrekken geldt dat alle deurposten minimaal 750 mm breed zijn.
- b. Een woonruimte van minimaal 19 m² en een breedte van minimaal 3,30 m, ruimte voor zitten

- en eten, voldoende vrij uitzicht.
- c. Een privé buitenruimte (balkon, terras) van minimaal 2000 x 1200 mm, met de bereikbaarheid conform punt 1c.
- d. Een open of gesloten keuken met een aanrecht lengte van bij voorkeur 2400 mm en een vrije ruimte achter het aanrecht van minimaal 1200 mm diep.
- e. Een hoofdslaapruimte van minimaal 10 m², een breedte van minimaal 2700 mm, een vrije bewegingsruimte aan minimaal één lange zijde van een tweepersoonsbed en naar een garderobe kast van minimaal 800 mm.
- f. Een badruimte met een bij voorkeur drempelloze douche, wastafel en toilet, en antislipvloer.

5. *Indien sprake is van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:*

- a. De aanwezigheid van een intercom/videofoon.
 - b. Een goede verlichting in de hal, trappenhuizen, bergingen, enz.
 - c. Een goed voor rollatorgebruikers bereikbare entree.
 - d. Een goed voor rollatorgebruikers bereikbare berging.
 - e. Bij de entree van het woongebouw een vrije ruimte aan de buitenzijde van minimaal 1500 mm x 1500 mm, op waterpas niveau.
 - f. In de entreehal een vrije ruimte van 1500 mm x 1500 mm excl. een vaste zitplaats voor 2 personen
 - g. Een lift met een binnenbreedte van minimaal 900 mm breed en 1300 mm diep, met schuifdeur of automatische deur.
 - h. Verkeersruimten (gangen, galerijen e.d.) van minimaal 1200 mm breed.
 - i. Licht of elektrisch bedienbare deuren van minimaal 800 mm breed en drempelloos dan wel met een lage drempel.
 - j. Een stalling en oplaadpunt voor een scootmobiel.
6. In de woonruimte dient voldoende comfort (binnenklimaat) te zijn. Indien sprake is van een woongebouw dient dit gebouw voldoende veiligheid (sociale veiligheid, valveiligheid) binnen en buiten de woonruimte te bieden.
7. Corporaties kunnen overeenkomstig certificaat A (rollatorgeschikt) van het Handboek WoonKeur Bestaande Bouw aanvullende eisen stellen.

Rolstoelgeschikte woonruimten

Naast de hierboven voorschriften voor levensloopgeschikte woningen gelden voor rolstoelgeschikte woonruimten de volgende aanvullende voorschriften:

1. *Goed bereikbare entree*

- a. De bezoekbaarheid van de woning dient goed te zijn, dat wil zeggen dat een bewoner/bezoeker die gebruik maakt van een rolstoel de woning goed moet kunnen gebruiken.
- b. Aan de buitenzijde van de voordeur dient een vrije ruimte van minimaal 1500 mm x 1500 mm te zijn, op waterpas niveau. Aan de binnenzijde eveneens minimaal 1500 mm x 1500 mm diep met ruimte voor een garderobe.

2. *De vertrekken*

- a. Een privé buitenruimte (balkon, terras) van minimaal 2000 mm x 1500 m.
 - b. Een hoofdslaapruimte van minimaal 12 m², een breedte van minimaal 3000 mm, een vrije bewegingsruimte aan minimaal één lange zijde van een tweepersoonsbed en naar een garderobekast van minimaal 900 mm;
 - c. De afmetingen van de keuken, hoofdslaapkamer en badkamer dienen zodanig te zijn dat een draaicirkel van 1500 mm mogelijk is.
 - d. Het aanrecht dient onderrijdbaar en nastelbaar te zijn voor iemand in een rolstoel.
 - e. Een badruimte met extra ruimte in voor de grotere draaicirkel van een rolstoel en extra parkeer ruimte naast closet en douchezitje.
 - f. Wanneer sprake is van drie of meer slaapkamers een apart tweede toilet van minimaal 1100 mm x 850 mm.
3. In het geval van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen alle deuropeningen minimaal 850 mm breed en drempelloos te zijn. Indien dit niet anders kan, dient een drempel maximaal 20 mm hoog te zijn.

4. *Indien sprake is van een woongebouw (zoals bij appartementen) dienen de volgende voorzieningen te worden getroffen:*

- a. Een goed voor rolstoelgebruikers bereikbare berging met een bergingsgang van minimaal 1100 mm breed.
- b. Verkeersruimten (gangen, galerijen e.d.) van minimaal 1500 mm breed.
- c. Bij voorkeur licht of elektrisch bedienbare deuren van minimaal 850 mm breed en drempelloos.

Bijlage 6: Begrippenlijst

Actieve zoektijd	Tijd van reageren totdat er een woning wordt aangeboden en geaccepteerd.
Appartement	Een appartement is een woning in een groter gebouw, zoals een flat. Een appartement is de benaming voor een woning van één verdieping.
Beschermd wonen	Beschermd wonen is een regeling voor iedereen die niet meer zelfstandig kan wonen vanwege psychische en/of psychosociale problematiek. Wanneer ambulante hulp aan huis (begeleid wonen) niet voldoende is, wordt door beschermd wonen een kamer aangeboden in een instelling of wooninitiatief.
Blijverslening	Een specifieke lening binnen de gemeente Rheden waardoor inwoners tegen gunstige voorwaarden geld kunnen lenen voor het levensloopgeschikt maken van de woning.
BREAAM	BREEAM is de Building Research Establishment (BRE) Environmental Assessment Method. Dit is een duurzaamheidskeurmerk voor het realiseren van duurzame gebouwen met minimale milieu impact.
Circulaire economie	Een economisch systeem van gesloten kringlopen waarin grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde zo min mogelijk verliezen, hernieuwbare energiebronnen worden gebruikt.
Decentralisatie	In 2015 zijn er taken vanuit de Rijksoverheid naar de gemeente gegaan. Het gaat dan voornamelijk om taken op het gebied van Wmo, jeugdzorg en participatie. Het overhevelen van taken van een hogere overheid naar een langere overheid heet decentralisatie.
Doorstromers	Een doorstromer laat een zelfstandige huur- of koopwoning achter als hij verhuist.
Dure huur	Een huurwoning met een maandelijkse huurprijs van meer dan €950.
Dure koopwoning	Een koopwoning met een waarde van meer dan €300.000.

Duurzaamheidslening	Een specifieke lening binnen de gemeente Rheden, die inwoners in staat stelt tegen gunstige voorwaarden een lening af te sluiten voor het verduurzamen van de woning.
Eengezinswoning	Een woning zonder boven- of benedenburen. Hieronder vallen vrijstaande woningen, 2-onder-1-kap woningen en rijwoningen.
Energie-index	De Energie-Index is een vrijwillig instrument waarmee men de energieprestatie van een woning kan berekenen. Op basis van de Energie-Index kan een energielabel worden bepaald.
Energy Service Company (Esco)	In essentie is een ESCo een bedrijf dat het energiebeheer van een gebouw voor langere periode overneemt, investeert in energiebesparende maatregelen en al het onderhoud pleegt. In een zogenoemd prestatiecontract wordt vastgelegd dat de ESCo verantwoordelijk is voor het behalen van energiebesparingen en een beter comfort voor de gebruiker.
Extramuralisering	Extramuralisering is het streven om buiten de muren van een intramurale instelling (waar iemand dopgenomen wordt) gelijkwaardige zorg aan te bieden, bijvoorbeeld in de eigen woning (thuiszorg).
Goedkope koopwoning	Een koopwoning met een waarde van maximaal €200.000.
Harde plannen	Woningbouwplannen die op de planningslijst staan, waarover de gemeenteraad al een besluit heeft genomen.
Herstructurering	Het ontwikkelen van een gebied om de woonkwaliteit te verbeteren. Dit kan door het opknappen van woningen of door sloop en nieuwbouw.
Hittestress	Door stedelijk land- en materiaalgebruik (veel wegen en gebouwen, minder groen en water) blijft de warmte er langer hangen en blijft de temperatuur hoger dan in het omringende landelijk gebied. Dit heeft effecten op de gezondheid van de inwoners.
Huurdersvereniging	Vereniging van personen die in een bepaalde buurt of een bepaald complex een woning huren en gezamenlijk opkomen voor hun belangen; belangenvereniging voor huurders.
Klimaatadaptatie	Het aanpassen van de bebouwde omgeving om beter te kunnen inspelen op het veranderende klimaat.
Levensloopgeschikt maken	Het aanpassen van een woning zodat deze geschikt is voor bewo-

	ning door een senior. Er wordt onderscheid gemaakt tussen volledig levensloopgeschikt waarbij alle voorzieningen op één verdieping liggen en gedeeltelijk levensloopgeschikt waarbij er gebruik kan worden gemaakt van bijvoorbeeld een traplift.
Liberalisatiegrens	De bovengrens voor het ontvangen van huursubsidie. Jaarlijks wordt dit bedrag vastgesteld. Voor 2020 is de grens vastgesteld op €737,14.
Magic Mix	Het laten samenwonen van verschillende doelgroepen in één gebouw of complex met het oog op het vergroten van de samenredzaamheid. Het meest voorkomend is de magic mix van senioren en starters.
Meettijd	De meettijd is voor Entree van belang bij de toewijzing van woningen. In de regel krijgt diegene met de hoogste meettijd de woning toegewezen. Voor starters is de meettijd de periode na de inschrijving, voor doorstromers is de meettijd de woonduur van de huidige woning.
Middenhuur	Huurwoningen met een huurprijs tussen de €650 en €1.000 euro per maand.
Middeldure koopwoning	Een koopwoning met een koopbedrag tussen de €200.000 en €300.000.
Mijn huis mijn toekomst	Een subsidieregeling in de gemeente Rheden waarbij inwoners subsidie kunnen ontvangen voor het levensloopgeschikt maken van hun woning.
Mutatiegraad	Het aantal verhuizingen in verhouding tot de omvang van het woningbestand.
Nationale Hypotheek Garantie (NHG)	Garantiestelling voor een hypotheek die de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen onder bepaalde voorwaarden afgeeft. De geldverstrekker loopt daardoor geen risico meer en hanteert dan een (iets) lagere hypotheekrente.
Natuurinclusief	Natuurinclusief bouwen is een vorm van duurzaam bouwen waarbij zodanig gebouwd en ingericht wordt dat een bouwwerk bijdraagt aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden.
Nul op de meter lening	Een lening grotendeels gelijkwaardig aan de duurzaamheidslening, maar dan voor bedragen hoger dan €25.000.

Ondermijning	De vermenging van de onderwereld en de bovenwereld, de sluipende bedreiging van de integriteit van openbaar bestuur, overheidsambtenaren en bedrijfsleven, bedreigde bestuurders en ambtenaren, afpersingspraktijken etc.
Particuliere huur	Huurwoningen welke niet in het eigendom zijn van een woningcorporatie.
PFAS	De afkorting PFAS staat voor poly- en perfluoralkylstoffen. Dit zijn door de mens gemaakte stoffen die van nature niet in het milieu voorkomen, welke in grote hoeveelheden schadelijk zijn voor de mens en milieu.
Plancapaciteit	De woningbouwprojecten welke bekend zijn bij de gemeente en zijn opgenomen op de planningslijst.
Planningslijst	Een lijst met woningbouwprojecten welke op de middellange termijn zullen worden gerealiseerd in de gemeente.
Prestatieafspraken	Jaarlijkse afspraken tussen de gemeente, de woningcorporatie en de huurdersvereniging over hetgeen zij dat jaar gezamenlijk willen bereiken.
Regionale woningmarktanalyse	Een onderzoek dat eens per 2 á 3 jaar wordt uitgevoerd. Het onderzoek geeft richting aan de beleidsvorming voor de middellange- en lange termijn.
Slaagkans	De kans dat diegene die reageert op een beschikbare woning deze woning ook krijgt toegewezen.
Sociale huursector	Alle huurwoningen onder de liberalisatiegrens.
Starters	Iemand die voor het eerst een zelfstandige woning gaat huren/kopen.
Stikstof	Stikstof (N ₂) is een kleur- en reukloos gas. Bepaalde scheikundige verbindingen van stikstof (stikstofmoxide en ammoniak) zijn in grote hoeveelheden schadelijk voor mens en milieu.
Subregionale Woonagenda	Een beleidsdocument waarin de gezamenlijke afspraken staan die de gemeenten in de subregio zijn aangegaan voor bepaalde tijd.
Tiny houses	Een tiny house is een volledig uitgeruste woning, met een oppervlakte dat niet groter is dan 50 m ² . Een tiny house is op duurzame

	wijze gebouwd en is bedoelt om het hele jaar door bewoond te worden.
Toekomstbestendig wonen lening	Een nieuw op te stellen lening waarin de blijverslening, duurzaamheidslening en nul op de meter lening worden opgenomen.
Transitievisie warmte	In de transitievisie warmte legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast waarop wijken van het aardgas gaan.
Vergrijzing	Vergrijzing is een term voor het steeds ouder worden van een bevolking. Het gaat om het aandeel ouderen in de bevolking dat stijgt, waardoor ook de gemiddelde leeftijd stijgt.
Verhuisketen	Een verhuisketen is een reeks op elkaar volgende verhuizingen door het realiseren van een nieuwe woning of doordat een bestaande woning vrijkomt.
Vroegsignalering	Vroegsignalering is het zo vroeg mogelijk signaleren van betalingsproblemen van inwoners.
Woning Waarderingsstelsel (WWS)	Woning Waarderingsstelsel, een systeem om via punten voor bijvoorbeeld oppervlakte, voorzieningen en omgeving (locatie) een maximale huurprijs voor een woning vast te stellen.
Woningabonnementen	Een maandelijks abonnement op energiebesparende maatregelen.
Woningcorporatie	Een woningcorporatie is een onderneming die zich bezighoudt met het bouwen, beheren en verhuren van woningen in de sociale huursector.
Woondeal	De woondeal is het startpunt van een langjarig partnerschap tussen regio, provincie en Rijk, in nauwe samenwerking met corporaties, marktpartijen en maatschappelijke partners.
Woonquote	De verhouding tussen de netto woonlasten en het netto besteedbaar inkomen.
Woonzorgcomplex	Instelling waar zorgbehoevenden kunnen wonen en daarnaast de nodige zorg ontvangen.
Zachte plannen	Woningbouwplannen die op de planningslijst staan, waarover de gemeenteraad nog geen besluit heeft genomen.

Bijlage 7: Bronnen

Blik op Middenhuur, Position Paper en MKBA voor middenhuur in de gemeente Rheden, Stec groep, oktober 2019

Coalitieakkoord 2018-2022 'Rheden geeft Energie', Gemeente Rheden 2018

Erfgoednota Rheden Verbindend Verleden 2017-2021, gemeente Rheden 2017

Klimaatprogramma, Gemeente Rheden 2019

Landelijke monitor studentenhuysvesting 2019, Kences, Ministerie BZK, ABF research, oktober 2019.

Nationale Woonagenda 2018-2021, Rijksoverheid 2018

Omgevingsvisie Buitengebied, gemeente Rheden 2019

Online encyclopedie, <https://www.encyclo.nl/>

Rapportage woonruimteverdeling Entree 2018 Woningmarktregio Arnhem Nijmegen, maart 2019.

Rijksdienst voor ondernemend Nederland, <https://www.RVO.nl>

Ruimte voor Goed Wonen 2018, Provincie Gelderland 2018

Startnotitie Woonvisie 2020-2026, Gemeente Rheden 2019

Structuurvisies, Gemeente Rheden

Subregionale woonagenda 2017, subregio Arnhem e.o. 2017

Veerkracht in het corporatiebezit, Infact Research, Circusvis, Rigo, Jan. 2020.

Veiligheidsmonitor gemeente Rheden 2017; Hoe veilig is Rheden?, I&O Research, juni 2018.

Visie Wonen, Welzijn en Zorg, Gemeente Rheden 2016

Woningmarktonderzoek 2019, Regio Arnhem-Nijmegen, Companen 2019.

www.klimaatplein.nl

Gemeente Rheden / Gemeentehuis Hoofdstraat 3 / 6994 AB De Steeg / postbus 9110
6994 ZJ De Steeg / (026) 4976911 / gemeentehuis@rheden.nl / www.rheden.nl

Raamovereenkomst

30 mei 2012

RAAMOVEREENKOMST Wijkvernieuwing Velp-Zuid

Inhoudsopgave:

Artikel 1	Onderwerp van deze overeenkomst
Artikel 2	Doel van deze overeenkomst
Artikel 3	Stedenbouwkundig programma van eisen
Artikel 4	Programma
Artikel 5	Openbaar gebied/bekostigingsafpraak extra openbaar gebied
Artikel 6	Planning Deelgebieden/riolering
Artikel 7	Programmaorganisatie/communicatie
Artikel 8	Monitoring Stuurgroep
Artikel 9	Samenwerking
Artikel 10	Publiekrechtelijke verantwoordelijkheid
Artikel 11	Einde
Artikel 12	Overige bepalingen
Artikel 13	Faillissement en beslag
Artikel 14	Bijlagen

PARTIJEN

de Gemeente Rheden, kantoorhoudende te De Steeg, te dezen rechtsgeldig krachtens volmacht vertegenwoordigd door haar wethouder, de heer R.C. König, als zodanig handelende volgens besluit van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rheden d.d. 22 mei 2012, hierna te noemen "**de Gemeente**"

en

Stichting Vivare, gevestigd te Arnhem, kantoorhoudende te Arnhem aan de Westervoortsedijk 60, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar Directeur Bestuurder, de heer drs. W.J.M. Angenent, hierna te noemen "**Vivare**"

hierna gezamenlijk te noemen "**de partijen**"

OVERWEGENDE DAT

- partijen in 2009, samen met het wijkplatform Velp-Zuid, de wijkvisie genaamd "Velp Zuid Straks, goed voor mekaar" hebben vastgesteld;
- in deze wijkvisie onder andere is bepaald dat in Velp-Zuid:
 - o een gevarieerd woningaanbod gewenst is voor verschillende leeftijds- en inkomenscategorieën;
 - o de openbare ruimte een kwaliteitsslag dient te maken, zodanig dat de hoeveelheid openbare ruimte toeneemt en de parkeerdruk wordt verminderd.
 - o er wordt gestreefd naar een wijk met een goede leefbaarheid, vermindering van overlast en ruimte voor ontmoeting.

- partijen op basis van de wijkvisie het uitvoeringsprogramma hebben opgesteld, met daarin ruim 40 projecten (fysiek en sociaal). Dit uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd in een werkplan;
- partijen de intentie uitspreken om jaarlijks ieder € 50.000,00 voor de verdere uitvoering van het werkplan beschikbaar te stellen met de kanttekening dat dit alleen geldt indien de andere partij gelijke financiële middelen inzetten zal. Het werkplan wordt getoetst op de bijdrage aan de wijkvernieuwing;
- partijen nu nadere afspraken wensen te maken m.b.t. de verdere planvorming voor de wijkvernieuwingplannen binnen de verandergebieden in de wijk Velp-Zuid, zoals gedefinieerd in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herstructurering Velp-Zuid (mei 2011);
- deze nadere afspraken een uitwerking zijn van de op 21 januari 2010 gesloten intentieovereenkomst welke ziet op een kwaliteitsverbetering van circa 700 huurwoningen en de verbetering van de openbare ruimte binnen de planperiode die afloopt in 2025;
- hetgeen in deze intentieovereenkomst is vastgesteld hier als herhaald en ingelast dient te worden beschouwd;
- voor zover er discrepantie bestaat tussen de intentieovereenkomst en de onderhavige raamovereenkomst prevaleert hetgeen in deze overeenkomst is vastgelegd;
- partijen in plaats van het in de intentieovereenkomst genoemde ontwikkelplan gekomen zijn tot een door partijen gezamenlijk gedragen Stedenbouwkundig Programma van Eisen voor de herstructurering Velp-Zuid (hierna: SPvE);
- in het SPvE een drietal scenario's uitgewerkt zijn welke als bandbreedten dienen voor de mogelijke oplossingsrichtingen;
- het SPvE het ruimtelijk en programmatisch kader vormt voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan voor elk van de in het SPvE opgenomen zes deelgebieden;
- partijen hun onderlinge financiële afspraken gebaseerd hebben op het scenario Verbeterd Velp-Zuid;
- voor Vivare in het algemeen is aangetoond dat er bij haar huurders/bewoners voldoende draagvlak is voor de in het SPvE verwoorde woningverbetering door renovatie en sloop/nieuwbouw conform jurisprudentie indien 70% van haar huurders/bewoners daarmee instemt;
- partijen, in aanvulling op de in 2010 gesloten intentieovereenkomst, uitgangspunten en onderlinge afspraken voor de uitwerking per deelgebied schriftelijk wensen vast te leggen;

VERKLAREN ALS VOLGT TE ZIJN OVEREENGEEKOMEN

Artikel 1 Onderwerp van deze overeenkomst

- 1.1 Deze overeenkomst heeft betrekking op de kaders voor de herstructurering van de zes deelgebieden gelegen in Velp-Zuid welke opgenomen zijn in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herstructurering Velp-Zuid (mei 2011), hierna SPvE (**Bijlage 1**) welke herstructurering de volgende componenten als uitgangspunt zal hebben:

- a. vernieuwbouw, renovatie en sloop/nieuwbouw;
- b. herinrichting en vergroting van de openbare ruimte (met parkeren en openbaar groen).

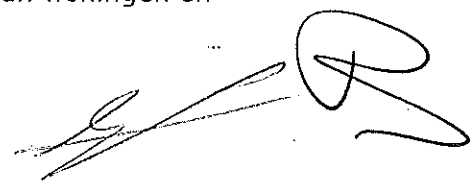
- 1.2 De afspraken in deze raamovereenkomst m.b.t. de zes deelgebieden zien op het eigendom van Vivare respectievelijk gemeente en zien niet op het eigendom van derden.
De begrenzing van de zes deelgebieden is aangeduid op bijgaande situatietekening afkomstig uit het SPvE (**Bijlage 2**). De gezamenlijke deelgebieden worden hierna ook aangeduid als "herstructureringsgebied".

Artikel 2 Doel van deze overeenkomst

- 2.1 Het doel van deze overeenkomst is om op sociaal en fysiek terrein tot een beter Velp-Zuid te komen. Hiertoe worden afspraken vastgelegd ten aanzien van de wijze waarop en met welke uitgangspunten de herstructurering van alle zes de deelgebieden zal plaatsvinden waarbij het fysieke programma en het sociale programma van de wijkvernieuwing zo goed mogelijk op elkaar af gestemd zullen worden.
- 2.2 Partijen hebben een gezamenlijke inspanningsverplichting voor de realisatie van de totale wijkvernieuwing. Fasegewijs zal de herstructurering van de afzonderlijke deelgebieden worden aangepakt; per deelgebied zal door partijen onderzoek plaatsvinden naar de financiële, politieke, planologische en technische haalbaarheid van de herstructurering. Per deelgebied zal door partijen een nadere overeenkomst gesloten worden.
- 2.3 Afhankelijk van de uitkomsten van de haalbaarheidsonderzoeken zijn partijen voornemens om voor de realisatie van de totale wijkvernieuwing gedurende de looptijd van de overeenkomst forse financiële inspanningen te leveren.
Vivare raamt hiertoe een bedrag van ca. 93 miljoen voor de wenselijk geachte woningverbetering inclusief de investering in de extra openbare ruimte. De verbetering inclusief uitbreiding van de openbare ruimte door de gemeente wordt geraamd op een bedrag van 11 miljoen. Daarnaast is er nog een door partijen te betalen bijdrage voor de sociale projecten in het werkplan.

Artikel 3 Stedenbouwkundige Programma van Eisen

- 3.1 leidraad
Het door partijen opgestelde Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herstructurering Velp-Zuid, mei 2011, hierna: SPvE (**Bijlage 1**) vormt een richtinggevend kader voor de herstructurering en wordt door partijen als leidraad gebruikt bij de uitwerking van de deelgebieden.
- 3.2 In dit SPvE zijn kwantitatieve en kwalitatieve voorwaarden vastgelegd inzake de door partijen gewenste kwaliteitsverbetering van woningen en van de openbare ruimte.

- 3.3 Partijen stellen vast dat de in het SPvE opgenomen variant 1 genaamd 'Gerenoveerd Velp-Zuid' onvoldoende bijdraagt aan de beoogde herstructurering en de daarvoor in de Wijkvisie geformuleerde ambities. Daartegenover zijn partijen van mening dat de in de SPvE genoemde varianten 2 & 3, respectievelijk genaamd 'Verbeterd Velp-Zuid' en 'Vernieuwd Velp-Zuid' hieraan wel bijdragen. Partijen bij de globale doorrekening van de wijkvernieuwingsplannen het scenario 'Verbeterd Velp-Zuid' (sloop nieuwbouw waar nodig, renovatie waar het kan) als uitgangspunt hebben genomen, waarbij gestreefd wordt naar een optimalisatie van het programma. Bij de uitwerking zullen partijen bezien of ambities opgenomen in het scenario 'Vernieuwd Velp-Zuid' (sloop- nieuwbouw en renovatie gaan hand in hand) meegenomen kunnen worden.
- 3.4 stedenbouwkundige plannen
Partijen zullen het SPvE in onderlinge samenwerking conform planning uitwerken tot een stedenbouwkundig plan voor elk deelgebied. Elk stedenbouwkundig plan zal aan de Stuurgroep Wijkvernieuwing Velp Zuid (zie artikel 8) ter beoordeling worden voorgelegd. De Stuurgroep beoordeelt of het getoonde plan past binnen de kaders van het SPvE en de doelen van de wijkvernieuwing.

Artikel 4 Programma

- 4.1 De wijkvernieuwing Velp-Zuid betreft een programma, bestaande uit een jaarlijks te actualiseren werkplan en de langlopende vernieuwingsprojecten in de verandergebieden. Partijen hechten eraan om gedurende de looptijd van de wijkvernieuwing er zorg voor te dragen dat de optelsom van de werkplannen en projecten leiden tot realisatie van de doelen en ambities van de wijkvisie en het SPvE.
- 4.2 30 % nieuwbouw
Voor het herstructureringsgebied gaan partijen ervan uit dat er 30% nieuwbouw in de huur- of koopsector door Vivare gerealiseerd zal worden zoals aangegeven in de variant "Verbeterd Velp-Zuid" uit het SPvE. Partijen constateren dat de in het SPvE op bladzijde 56 opgenomen tabel met aantallen woningen per scenario, indicatief van aard is. Verfining van de daarin opgenomen aantallen woningen zal bij de uitwerking van de deelgebieden plaatsvinden. Partijen stellen vast dat deze 30% nieuwbouw niet per deelgebied beoordeeld zal worden maar over het eindresultaat van de gehele herstructurering. Via de stuurgroep zal monitoring plaatsvinden.
- 4.3 wens gedifferentieerde inkomens
- 4.3.1 In de Wijkvisie en in het SPvE hebben partijen uitgesproken dat er nieuwe doelgroepen aangetrokken moeten worden; Velp-Zuid moet niet alleen een wijk worden voor de lage inkomens maar ook voor andere inkomensgroepen. Partijen streven ernaar om naast betaalbare huurwoningen ook huur- en koopwoningen voor deze andere inkomensgroepen te realiseren.

4.3.2 Partijen wensen deze nieuwe doelgroepen aan te trekken door 25% van de woningen in het herstructureringsgebied te willen aanwenden voor deze andere inkomensgroepen in de huur- en/of koopsector. Per deelgebied zal bezien worden hoe aan deze wens invulling gegeven kan worden. Partijen hebben in het SPvE aangegeven dat ondermeer door het samenvoegen van woningen, nieuwe doelgroepen aangetrokken kunnen worden.

4.3.3 Partijen constateren dat, onder andere vanwege de huidige marktsituatie en regelgeving, de gezamenlijke doelstelling om in het herstructureringsgebied meer koopwoningen voor deze andere inkomensgroepen te realiseren onder druk staat. Gelet hierop constateren partijen dat het niet mogelijk is om in deze Raamovereenkomst een vast realiseringspercentage hieromtrent vast te leggen.

In plaats daarvan spreken partijen af om per verandergebied (SPvE) gezamenlijk te bezien of en zo ja hoeveel koopwoningen voor deze andere inkomensgroepen gerealiseerd kunnen worden. Dit overleg zal plaatsvinden in de Stuurgroep.

4.4 verkoop bestaande woningen/streven meer koopwoningen

4.4.1 Vivare wenst, bestaande woningen in het herstructureringsgebied aan particulieren te verkopen. De gemeente onderkent deze behoefte van Vivare. Daarnaast geldt dat partijen het aantal koopwoningen in het herstructureringsgebied willen vergroten om de bestaande verhouding huur/koop te wijzigen.

4.4.2 Partijen spreken af dat een verkoop van bestaande woningen in het herstructureringsgebied niet ten koste mag gaan van de geformuleerde ambities voor de wijkvernieuwing; de verkoop van deze woningen zal moeten bijdragen aan de revitalisatie van het herstructureringsgebied. Met het oog hierop zal verkoop van deze woningen en de staat waarin (groot onderhoud dan wel renovatie) door Vivare pas plaatsvinden na en in overleg met de gemeente. Dit overleg zal plaatsvinden in de Stuurgroep. De zeggenschap over de verkoop van deze woningen en de staat waarin, berust bij Vivare.

4.4.3. In aansluiting op het in lid 2 bedoelde overleg bepaalt de gemeente, na overleg met Vivare, via de Stuurgroep, of daaraan gekoppeld de openbare ruimte wordt verbeterd. De kwaliteitsingrepen van de woningen bepalen mede de mate van de verbetering van de openbare ruimte met name in die delen van het herstructureringsgebied waar geen directe noodzaak bestaat tot vervanging van de riolering (zie verder artikel 5).

Artikel 5 Openbaar gebied/bekostigingsafspraken extra openbaar gebied

5.1 uitgangspunt verbetering

Partijen spreken af bij de beoogde verbetering van de openbare ruimte d.w.z. meer oppervlakte, meer kwaliteit en structuurverbetering, uit te zullen gaan van de ambitie neergelegd in de variant Verbeterd Velp-Zuid in het SPvE.

In elk deelgebied zullen de kwaliteitsingrepen van de woningen en de openbare ruimte zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd waarbij gestreefd zal worden naar een bij elkaar passend kwaliteitsniveau.

5.2 afstemming stuurgroep

Partijen zullen in de Stuurgroep de inzet van het in artikel 5.3 genoemde gemeentelijke budget en de in artikel 5.4 genoemde maximale bijdrage voor extra openbare ruimte, zo goed mogelijk trachten af te stemmen met de voorgenomen woningverbetering conform de wijkvisie. Dit wordt vastgelegd in de nadere overeenkomst voor dat deelgebied.

5.3 gemeentelijk budget

Binnen het Gemeentelijke Rioleringsplan en de daarop gebaseerde onderhoudsprogramma's bedraagt het beschikbare budget 5 ½ miljoen euro (zegge: vijfenhalf miljoen euro). Voor een gedeelte van het budget worden in **bijlage 3** in de met de kleur rood aangegeven straten zowel de riolering als de openbare ruimte vervangen (zie verder artikel 6 van deze overeenkomst). Het resterende budget is bedoeld voor de vervanging van de (cyclisch) afgeschreven riolering en bijbehorende vervanging van de bestaande openbare ruimte in de woonstraten die in de kleuren geel, oranje en groen staan aangegeven en wordt ingezet waar Vivare grootschalig aan de gang gaat met structurele renovatie danwel sloop en nieuwbouw.

Voor niet afgeschreven riolering (op bijgaande kaart als blauwe straten aangegeven) en voor het creëren van extra openbaar gebied, is aldus geen budget aanwezig binnen de reguliere gemeentelijke middelen zoals het GRP en SBO (**bijlage 3**).

De inzet van het gemeentelijke budget is, na afstemming in Stuurgroep, ter uiteindelijke beoordeling van de gemeente.

5.4 extra openbare ruimte: fifty-fifty

5.4.1 Partijen onderkennen het gezamenlijk belang van meer openbare ruimte en zijn van mening dat door samenwerking en gezamenlijke financiering meer resultaat behaald zal worden dan de enkele som der delen.

Met het oog hierop spreken partijen af de te maken kosten voor de nieuwe/extra openbare ruimte voor parkeren, groen en spelen, gezamenlijk "fifty-fifty" te zullen dragen.

In deze 50/50 bekostigingsafspraken is eveneens begrepen de door de gezamenlijke partijen noodzakelijk geachte eventuele verbetering van bestaand openbaar gebied waarvan de riolering niet is afgeschreven en waarvoor aldus geen gemeentelijke vervangingsbudget beschikbaar is zoals beschreven in artikel 5 lid 3. Op bijgaande kaart zijn deze gebieden in blauw weergegeven (**bijlage 3**).

5.4.2 Partijen stellen deze in artikel 5.4.1 genoemde kosten voor nieuwe/extra openbare ruimte op een totaal bedrag van maximaal 5½ miljoen euro (zegge: vijf en een half miljoen euro) voor de gehele planperiode.

- 5.4.3 Deze maximale bijdrage bestaat enerzijds uit de aanlegkosten van de extra Openbare Werken (**bijlage 3**) (naast/bovenop het in 5.3 genoemde gemeentelijk budget) welke geraamd worden op maximaal 4 miljoen en anderzijds uit de kosten van de te slopen maar niet terug te bouwen woningen welke vooralsnog geraamd worden op 1½ miljoen; als inbrengwaarde voor de te slopen, niet terug te bouwen woning wordt door partijen het bedrag van € 15.000,00 (zegge: vijftienduizend euro) per woning gerekend. Het bedrag van de in te brengen woningen mag niet hoger worden dan de kosten van het extra openbaar gebied.

Elke partij heeft door de te maken keuzes bij de uitwerking van de deelgebieden rechtstreeks invloed op deze (maximale) kosten. De inzet van dit budget is ter uiteindelijke beoordeling van de gemeente en Vivare gezamenlijk.

Artikel 6 Planning deelgebieden/riolering

- 6.1 Partijen wensen een globale en indicatieve planning voor de aanpak van de zes deelgebieden af te spreken welke zal plaatsvinden gedurende de planperiode die afloopt in 2025. Partijen trachten de aanpak van de woningen in de deelgebieden gelijk op te laten lopen met de aanpak van de openbare ruimte.

- 6.2 De gemeente heeft onderzocht hoe de kwaliteit van de riolering in Velp Zuid is en heeft geconstateerd dat op 3 locaties in de deelgebieden de riolering dringend aan vervanging toe is. Partijen hebben vervolgens onderzocht hoe het vervangen van deze riolering het beste kan aansluiten bij de wijkvernieuwing (ter voorkoming van kapitaalvernietiging) en hebben het volgende hierover afgesproken:

- 6.2.1 Deelgebied 5: met Louisestraat:
de gemeente zal het slechte deel van het riool met beperkte inzet van haar middelen gedurende 10 jaar bruikbaar houden waarna in het jaar 2022 vervanging van het riool moet plaatsvinden. Vivare zal zich inspannen om binnen deze periode deelgebied 5 aan te pakken.

- 6.2.2 Deelgebied 2 met Beltjeshofstraat:
De gemeente is van mening dat daar het riool nog maximaal 10 jaar mee kan waarna in het jaar 2022 vervanging moet plaatsvinden. Vivare zal zich inspannen om binnen deze periode deelgebied 2 aan te pakken.

- 6.2.3 Deelgebied 3 met Van Oldenbarneveldstraat e.o.:
De gemeente stelt vast dat uiterlijk in het jaar 2013 het riool aangepakt moet worden. Partijen constateren echter dat een vervanging van het riool uiterlijk in het jaar 2013 tot gevolg zal hebben dat de beoogde wijkvernieuwing (met o.a. een wegenstructuurverandering en sloop/nieuwbouw) niet meer tot stand kan komen. Met het oog op de door partijen in de planperiode gewenste structuurverbetering, opteren partijen derhalve voor een beperkt herstel van het riool zodanig dat deze nog maximaal 20 jaar mee kan.

De kosten van het in 2012/2013 uit te voeren (beperkte) re-linen van het riool ad € 170.000,00 zullen door partijen gezamenlijk 50/50 worden gedragen.

- 6.4 Deelgebied 1 start planvorming 2010, volgens prognoses gereed 2015
- Deelgebied 4 start planvorming 2010, volgens prognoses gereed 2019
- Deelgebied 2 & 5: start planvorming 2015, volgens prognoses gereed 2020
- Deelgebied 3 & 6: start planvorming 2020, volgens prognoses gereed 2025

Artikel 7 Programmaorganisatie / communicatie

- 7.1 De wijkvernieuwing Velp-Zuid wordt beschouwd als een programma, waarbij het programma meer is dan de som der delen. Belangrijk hierbij is het fysieke en sociale programma, waarbij bij voortduring wordt gezocht naar een optimale mix tussen projecten en het fysieke en sociale programma.
- 7.2 De wijkvernieuwing wordt aangestuurd door een stuurgroep waarin zitting hebben: wethouder RO van de gemeente en de directeur Regio van Vivare. De wethouder RO en de directeur Regio hebben een besluitvormende rol in de stuurgroep binnen het mandaat dat ze van het College van Burgemeester en Wethouders van Rheden respectievelijk Raad van Bestuur van Vivare hebben gekregen.
- 7.3 De aansturing van de wijkvernieuwing door de partijen in de Stuurgroep geschiedt op basis van unanimiteit. Indien er geen overeenstemming bereikt kan worden, kan het discussiepunt gemotiveerd worden voorgelegd aan de beslissingsbevoegde organen genoemd in lid 2 van dit artikel.
- 7.4 Partijen maken nog afspraken over de wijze waarop het wijkvernieuwingsprogramma wordt aangestuurd en uitgevoerd. Partijen streven ernaar om binnen een periode van 3 maanden na ondertekening van deze Raamovereenkomst over de programmaorganisatie nadere afspraken te maken evenals over de wijze waarop de communicatie (op programma als op projectniveau) zal plaatsvinden. Deze nadere afspraken zullen aan de Stuurgroep ter beoordeling worden voorgelegd; de Stuurgroep zal de programmaorganisatie en communicatie vaststellen.

Artikel 8 Monitoring Stuurgroep

- 8.1 Partijen zien de wijkvernieuwing als een programma dat door de optelsom van projecten en werkplannen zal worden gerealiseerd. De wijkvernieuwing wordt aangestuurd door de Stuurgroep. Bij elk project en activiteit uit het werkplan beziet de Stuurgroep nadrukkelijk welke bijdrage dit project levert aan het totale wijkvernieuwingsprogramma. De Stuurgroep ziet er aldus op toe dat bij de nadere uitwerking van en contractering over de zes deelgebieden, de doelstellingen van de wijkvernieuwing zoals verwoord in de wijkvisie en het SPvE, behaald worden en de te maken vervolgafspraken passen binnen de kaders van de Raamovereenkomst.
- 8.2 Partijen constateren dat de hiervoor in deze Raamovereenkomst verwoorde zaken in ieder geval in de Stuurgroep besproken zullen worden:

- a. Vaststelling werkplannen en bijbehorende budgetten (considerans);
- b. Vervolg contractering via afzonderlijke nadere overeenkomsten voor elk deelgebied (art. 2.2);
- c. Stedenbouwkundig plan van elk deelgebied (art. 3.3);
- d. Afweging m.b.t. Groot Onderhoud, Renovatie, Sloop/ Nieuwbouw of verkoop van woningen in het herstructureringsgebied;
- e. Monitoring grens van 30 % nieuwbouw in herstructureringsgebied (art. 4.1);
- f. Monitoring wens meer koopwoningen voor andere inkomensgroepen per deelgebied (art. 4.2.3);
- g. Verkoop bestaande woningen (art. 4.4.) en daaraan gekoppeld de mate van verbetering van de openbare ruimte (art 4.4.3);
- h. Afstemming tussen de kwaliteitsverbetering in het openbaar gebied en de kwaliteitsverbetering in de woningen(art. 5.2);
- i. De realisatie van extra openbare ruimte waarvan de kosten fifty-fifty gedragen zullen worden door partijen (art. 5.4).
- j. Programmaorganisatie en Communicatie (art.7.4);
- k. Uitgangspunten deelgebieden (art. 9.3);
- l. Einde raamovereenkomst (art.11).

8.3 Partijen stellen overigens uitdrukkelijk vast dat m.b.t. de in de Stuurgroep genomen besluiten:

- Vivare de uiteindelijke zeggenschap heeft over de door Vivare voorgenomen inzet van de financiële middelen van ca. 93 miljoen voor de woningverbetering en de Stuurgroep hierin een adviserende rol heeft;
- De Gemeente de finale zeggenschap heeft over de voorgenomen gemeentelijke investering van 5½ miljoen euro (GRP/SBO's) voor de vervanging van de afgeschreven riolering waarbij de Stuurgroep eveneens een adviserende rol heeft;
- Vivare en de Gemeente samen beslissen over de inzet van de gezamenlijke maximale bijdrage voor extra openbare ruimte waarbij de Stuurgroep eveneens een adviserende rol heeft.

Artikel 9 Samenwerking

- 9.1 In artikel 1 van de intentieovereenkomst van 21 januari 2010 is verwoord dat Partijen gezamenlijk de wijkvernieuwing wensen uit te voeren en dat dit voor alle Partijen een essentieel onderdeel is.
- 9.2 In aansluiting op deze Intentieovereenkomst (en op het bepaalde in artikel 2 van deze Raamovereenkomst) hechten Partijen er aan om de ambitie voor de beoogde wijkvernieuwing te benadrukken en de kernpunten van deze samenwerking te benoemen:
 - a. de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de beoogde kwaliteit van de openbare ruimte en voor de kwaliteit van de woningen zoals beschreven in het SPvE;
 - b. de gezamenlijke uitwerking van de deelgebieden door bij aanvang eerst het vertrekpunt te formuleren van uitgangspunten m.b.t. o.a.:
 - i. de gewenste integraliteit;
 - ii. het programma;

- iii. het proces;
- iv. de programmaorganisatie en de communicatie.

- 9.3 Bij aanvang van elk deelproject zullen de geformuleerde uitgangspunten ter beoordeling worden voorgelegd aan de Stuurgroep.
- 9.4 De nadere uitwerking van de geformuleerde uitgangspunten en onderlinge afspraken voor elk deelgebied, zullen door partijen vastgelegd worden in de voor elk deelgebied te sluiten nadere overeenkomst.

Artikel 10 Publiekrechtelijke verantwoordelijkheid

- 10.1 De gemeente behoudt volledig haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de (ruimtelijke ordening en vergunning) procedures. Dit houdt in dat er van de zijde van de gemeente geen sprake kan zijn van een toerekenbare tekortkoming indien het handelen naar deze verantwoordelijkheid vereist dat de gemeente bezwaren van derden honoreert, nalaat rechtshandelingen te verrichten, respectievelijk rechtshandelingen verricht, die niet in het voordeel zijn van de aard of strekking van deze raamovereenkomst.
- 10.2 Vivare beseft derhalve dat de hier in dit artikel genoemde publiekrechtelijke verantwoordelijkheid betekent dat de gemeente in een planologische procedure (als mogelijk vervolg op door partijen vastgesteld stedenbouwkundig plan voor een deelgebied) een gemeentelijke inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting zal verrichten.

Artikel 11 Einde

Indien tijdens de looptijd van deze overeenkomst tot 2025, zou blijken dat het herstructurering geen haalbare ontwikkeling betreft, dan wordt deze overeenkomst geacht daarmee van rechtswege te zijn ontbonden, zonder dat partijen elkaar over en weer schaden en/of kosten in rekening zullen brengen. Indien zou blijken dat alleen de herstructurering van een bepaald deelgebied niet haalbaar is, dan blijft deze raamovereenkomst voor de overige deelgebieden wel in stand.

Partijen zullen hierover pas besluiten na overleg in en na advies van de Stuurgroep.

Artikel 12 Overige bepalingen

- 12.1 Het is een partij niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van de andere partijen zijn rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen aan een derde. Onder een overdracht van rechten en verplichtingen wordt in dit verband mede verstaan de overdracht van de meerderheid van de aandelen van een partij.

12.2 Indien een partij de bepalingen uit deze overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomt, kan de andere partij de niet-nakomende partij schriftelijk in gebreke stellen. Aan de niet-nakomende partij dient een redelijke termijn gegund te worden teneinde alsnog aan haar

verplichtingen te kunnen voldoen. Indien de niet-nakomende partij ondanks de daartoe gestelde redelijke termijn niet alsnog aan haar verplichtingen voldoet, is de andere partij gerechtigd deze overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst ontbonden te verklaren, een en ander onverminderd de eventuele verplichting tot vergoeding van kosten, schaden en interesten.

- 12.3 Indien onverhoopt sprake is van een geschil tussen partijen, welke zij niet in der minne kunnen schikken, dan zal het de meest gerede partij vrijstaan deze voor te leggen aan de bevoegde burgerlijke rechter te Arnhem. Indien partijen daaraan gezamenlijk de voorkeur geven, kunnen zij bij akte van compromis in een voorkomend geval gezamenlijk besluiten het geschil aan arbitrage te onderwerpen.
- 12.4 Deze raamovereenkomst wordt aangegaan onder het voorbehoud dat wet- en regelgeving en de stand van de jurisprudentie de uitvoering van deze raamovereenkomst niet in de weg staan.

Artikel 13 Faillissement en beslag

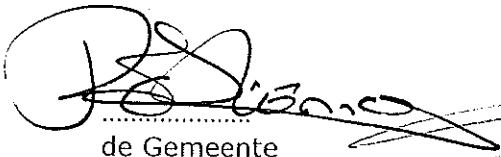
Indien Vivare vóór of na de datum van ondertekening van deze overeenkomst in staat van faillissement wordt verklaard of surséance van betaling is verleend, is de Gemeente bevoegd de overeenkomst als ontbonden te beschouwen, zonder dat enige ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist. Vivare is bevoegd de overeenkomst als ontbonden te beschouwen, zonder dat enige in gebrekstelling of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist, indien de Gemeente onder financiële curatele van het Rijk wordt geplaatst volgens artikel 12 van de Financiële-Verhoudingswet.

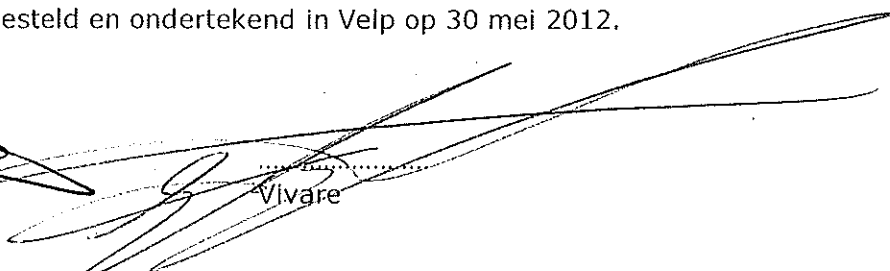
Artikel 14 Bijlagen

Van deze overeenkomst maken de volgende bijlagen deel uit:

- Bijlage 1 Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herstructurering Velp-Zuid, mei 2011 (SPVE);
- Bijlage 2 Herstructureringgebied bestaande uit zes deelgebieden;
- Bijlage 3 kaart riolering met maatregelen extra openbare ruimte d.d. 31 januari 2012.

Aldus in tweevoud opgesteld en ondertekend in Velp op 30 mei 2012.

de Gemeente

Vivare

bijlage 1

Velp Herstructurering Velp Zuid

Stedenbouwkundig Programma van Eisen

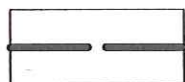
Rijndraat

Kieftstraat

President Kennedylaan

Wubbenstraat

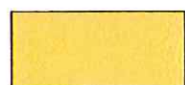
bijlage 3

LEGENDA:

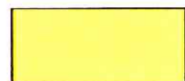
Plangrenzen

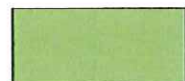
Vervanging urgent, kan niet 3 jaar mee, cyclische en technische vervanging noodzakelijk

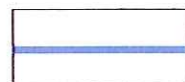
Streng kan niet onbezorgd 20 jaar mee, renovatie mogelijk, aanlegjaar 1952 / 1957

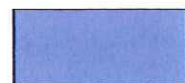
Cyclische vervanging, aanlegjaar 1935 / 1937

Aanlegjaar 1952 / 1957

Verbreding straatprofiel gezamenlijke kosten gemeente - Vivare

Gezamenlijke kosten gemeente - Vivare

Nieuw te realiseren parkeerplaatsen (locatie onbekend)
gezamenlijke kosten gemeente - Vivare

Datum	Par.	Wijziging	VP Velp-zuid			
			Overzicht riolering Veld-zuid			
			Openbare Werken Hoofdstraat 3 Postbus 9110 6994 AB De Steeg Fax: 026-4976518 Tel: 026-4976911		Schaal	1:1500
					Getekend	TGN
					Gezien	
					Aantal bld.	1/1
					Formaat	A1
					Tekeningnummer	001
					Status	
					Definitief	

Velp Herstructurering Velp Zuid

Stedenbouwkundig Programma van Eisen

Velp Herstructurering Velp Zuid

Stedenbouwkundig Programma van Eisen

Gemeente Rheden

Mei 2011

Projectnummer 2623

In opdracht van:

gemeente Rheden

Vivare

**WIJKPLATFORM
VELP- ZUID**

Uitgevoerd door:

SVP

architectuur en stedenbouw

parkeerplekken

openbare ruimte

Sinds de wijk is opgeknapt, is ook de openbare ruimte flink verbeterd. Ik kan mijn auto weer normaal parkeren, mijn bezoek verdwaalt niet meer en de straten zien er weer verzorgd uit.

trapveldje

jongeren

Vroeger was het hier echt saai, maar nu zijn er leuke plekken waar ik mijn vrienden kan ontmoeten, zoals in het wijkcentrum, maar ook op de speelplek die voor de oudere jeugd gemaakt is.

speeltuinen

starters

Wij waren op zoek naar een leuk en betaalbaar huis. In Velp Zuid zijn die te vinden. Na de wijkverbetering een paar jaar geleden zijn er veel woningen opgeknapt en gemoderniseerd. Het is een leuke en levendige wijk geworden waar veel verschillende mensen wonen.

kinderen en spelen

Ik vind het leuk om in Velp Zuid te wonen want er zijn veel leuk speelplekken waar je verschillende dingen kunt doen. Ik speel echt super veel buiten met mijn vriendjes uit de straat en dat is vetcoool!

ouderen

'Wij wonen ons hele leven al in Velp Zuid. Sinds de wijkvernieuwing heeft plaats gevonden is het hier echt verbeterd: er zijn veel voorzieningen voor ouderen en alles is op een goede en veilige manier met elkaar verbonden. Heerlijk om hier te kunnen blijven wonen. De zorg kunnen we inkopen bij 'Casa Intermezzo'.'

Droombeeld: Velp Zuid in 2025

Aan SVP Architectuur en Stedenbouw is voorafgaand aan het opstellen van het ontwikkelplan gevraagd een ideaal toekomstbeeld voor Velp Zuid te schetsen. Onderstaande tekst en de illustraties op de pagina geven een beeld van onze droom voor Velp Zuid!

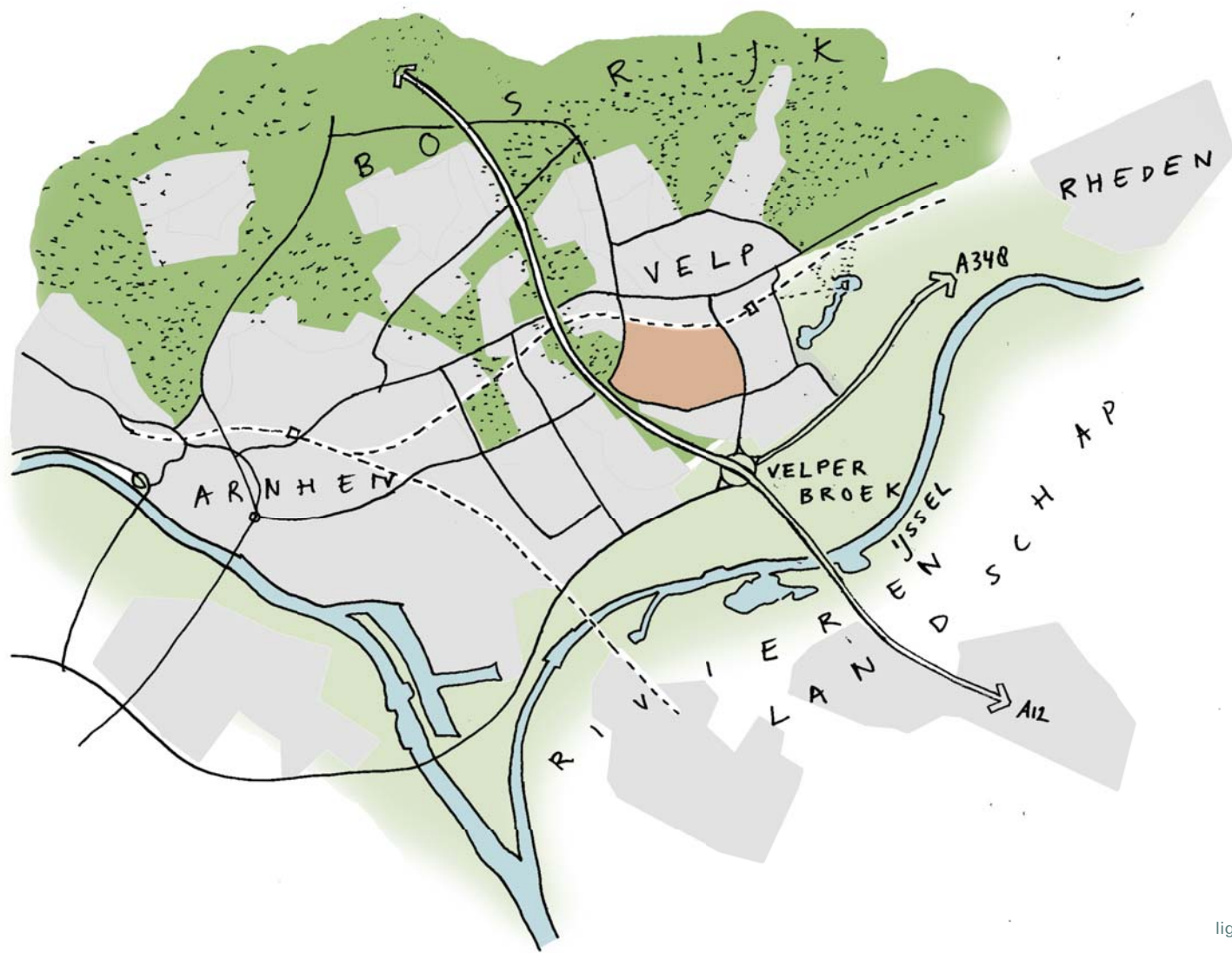
Velp Zuid is een echte volksbuurt gebleven waar mensen prettig wonen, werken en samen met elkaar leven. De wijk heeft de afgelopen jaren op veel punten grote veranderingen ondergaan. Dat was soms best moeilijk, het is niet niks als het huis waarin je al jaren woont gesloopt wordt of ingrijpend gerenoveerd. Maar uiteindelijk mag het resultaat er zijn. De wijk ligt er weer prachtig bij en veel van de problemen die er waren, zijn opgelost. Ondanks alle verandering is Velp Zuid nog steeds die gezellige vertrouwde buurt.

zorg en welzijn

Inhoud

1. Inleiding	9	5. Principes inrichting openbare ruimte	41
Wijkvisie Velp Zuid	9	Basisprofielen	41
Opgave	11	Speel- en ontmoetingsruimten	45
Leeswijzer	11	Hondenuitlaatplaatsen	49
Status van SPVE	11	Achterpaden en erfscheidingen	49
		Gerenoeverd Velp Zuid	51
2. Ruimtelijke analyse	13	Bijlage 1: Scenario's	51
Ruimtelijke structuur en kwaliteit openbare ruimte	15	Scenario Gerenoeverd Velp Zuid	51
Verkeersstructuur	15	Scenario Verbeterd Velp Zuid	53
Groenstructuur	16	Scenario Vernieuwd Velp Zuid	55
Ruimtelijke karakteristiek wijkdelen	16	Toetsing scenario's uitgangspunten wijkvisie	57
3. Uitgangspunten en doelstellingen	23	Bijlage 2: Mogelijkheden renovatie	59
1. Versterken ruimtelijke structuur:	23	Vooroorlogse bouw (tuindorp)	59
2. Kwaliteit openbare ruimte versterken	23	Naoorlogse bouw (Tuinwijk)	61
3. Meer ruimte voor groen en ontmoeten	25	Bijlage 3: Duurzaamheid/veiligheid	62
4. Meer differentiatie in woningtypen en beeldkwaliteit	25	Duurzaamheid	62
4. Stedenbouwkundig Programma van Eisen	27	Veiligheid	63
Deelgebied 1: Graaf Ottostraat en Troelstrastraat e.o.	29	Verbeteren sociale veiligheid op woningniveau	63
Deelgebied 2: Beltjeshofstraat e.o.	31	Verbeteren sociale veiligheid op wijkniveau	63
Deelgebied 3: Johan van Oldenbarneveldtstraat e.o.	33	Colofon	64
Deelgebied 4: Van Kolplein e.o.	35		
Deelgebied 5: Dr. Schaepmanstraat en IJsselstraat e.o.	37		
Deelgebied 6: Vianenstraat e.o.	39		

ligging in de regio

“verandergebied” in Velp Zuid

1. Inleiding

Wijkvisie Velp Zuid

Velp Zuid is een gemengde laagbouwwijk in het dorp Velp, op de overgang van het rivierenlandschap naar de Veluwe. De wijk kenmerkt zich door een relatief hoog percentage sociale huurwoningen. De afgelopen jaren is er door de gemeente, Vivare en het Wijkplatform hard gewerkt aan wijkvernieuwing in Velp Zuid. Als vervolg op de Wijkvisie (april 2009) en het Uitvoeringsprogramma (september 2009) is in januari (2010) een intentieovereenkomst ondertekend tussen de gemeente en Vivare ondersteund door het wijkplatform. Deze overeenkomst gaat over de kwaliteitsverbetering van 700 huurwoningen en de verbetering van de openbare ruimte in het “verandergebied”. Het voorliggende Stedenbouwkundig Programma van Eisen gaat nader in op de ontwikkelingsmogelijkheden van dit gebied.

De ambities voor de wijk zijn breed geformuleerd en liggen zowel op sociaal als ruimtelijk vlak en op woonverbetering. Belangrijke doelstellingen zijn onder andere:

- Velp Zuid is in de toekomst een sterke levendige en leefbare wijk, waarin ruimte is voor ontmoetingen tussen bewoners.
- Velp Zuid is een onderscheidende, aantrekkelijke wijk in Velp en de regio Arnhem met meer ruimte voor openbare ruimte, parkeren, groen, ‘schoon en veilig’.
- Velp Zuid biedt een gevarieerd woonaanbod voor verschillende leeftijdscategorieën met toekomstbestendige en duurzame woningen voor lage en middeninkomens.

—
onduidelijke verkeersstructuur

+
speelplekken in de wijk

—
versteende voortuinen

+
sociale samenhang

—
diversiteit aan bestrating

+
groene hofjes

—
te weinig parkeerplaatsen

+
identiteit/herkenbaarheid

Velp Zuid is een echte volksbuurt waar veel mensen prettig wonen. Toch zijn er ook zaken die verbeterd zouden kunnen worden. In de Wijkvisie die is opgesteld in 2009 zijn goede en slechte punten benoemd. Op de naastgelegen pagina is een aantal van deze punten benoemd.

Opgave

De intentie is om de komende 10 tot 15 jaar de wijkvisie per deelgebied verder te concretiseren en gefaseerd uit te voeren. Om invulling te geven aan deze kwaliteitsverbeteringen is door de gemeente Rheden en Vivare aan SVP Architectuur en Stedenbouw gevraagd een Stedenbouwkundig programma van eisen per deelgebied op te stellen. Dit SPVE ligt voor u. Het SPVE is een verdere uitwerking van de wijkvisie waarin getoetst is of de ambities en doelen ook echt haalbaar zijn. Het SPVE vormt straks het ruimtelijk kader voor de verdere uitwerking van deelplannen en leidt tot een kwaliteit die past binnen de wijkvisie. Het Ontwikkelplan legt vast wat nodig is, maar geeft ook ruimte waar dat kan, het geeft dus de breedte aan waarbinnen de oplossingen gezocht moeten worden. Ook draagt het SPVE bij aan een samenhangende aanpak tussen verschillende deelgebieden en waarborgt zo de integraliteit van de verschillende oplossingen. Bij de verdere uitwerking zullen de bewoners nadrukkelijk betrokken worden.

Leeswijzer

Voorliggende rapportage is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 bevat een ruimtelijke analyse van Velp Zuid. Hierin is beschreven hoe Velp Zuid is ontstaan en ruimtelijk is opgebouwd. Het doel is om de identiteit van Velp Zuid scherp te krijgen maar ook om de knelpunten in de wijk te analyseren. In hoofdstuk 3 zijn op basis van de analyse een aantal belangrijke ruimtelijke en programmatische uitgangspunten geformuleerd. In hoofdstuk 4 wordt per deelgebied een Stedenbouwkundig Programma van Eisen beschreven dat als vertrekpunt dient voor de verdere uitwerking van de wijkvisie. In bijlage 1 zijn de scenario's opgenomen die als basis hebben gediend voor de bandbreedte van de oplossingsrichtingen zoals

die is vastgelegd in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen. In bijlage 2 is de studie samengevat die SVP heeft uitgevoerd naar de mogelijkheid om bestaande woningen, zowel vooroorlogse als naoorlogse typen, te renoveren en/of uit te breiden. In bijlage 3 wordt ingegaan op een tweetal specifieke vraagstukken, te weten duurzaamheid en veiligheid.

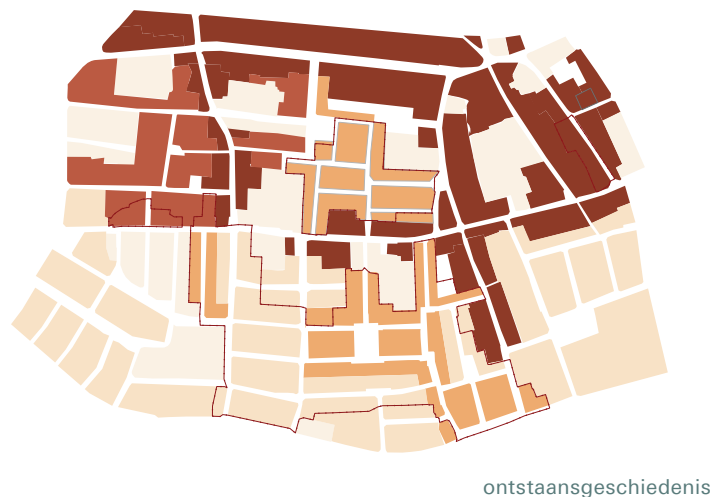
Status van Stedenbouwkundig Programma van Eisen

Het voorliggende SPVE vormt het ruimtelijk en programmatisch kader voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan per deelgebied. In het SPVE zijn deels kwantitatieve eisen vastgelegd, deels kwalitatieve eisen. Ook is per deelgebied aangegeven wat de belangrijkste vraagstukken/ontwerpopgaven zijn die in samenspraak met de betreffende bewoners van dat deelgebied uitgewerkt moeten worden.

Het Stedenbouwkundig Programma van Eisen is geen blauwdruk (keiharde randvoorwaarden), maar vormt een richtinggevend kader. Het is een flexibel werkdocument dat de komende 10-15 jaar per deelgebied nader uitgewerkt wordt. Met het SPVE kunnen rekenprenten worden gemaakt waarbij stedenbouwkundige verbanden integraal zichtbaar worden gemaakt en blijven.

Sociale, fysieke, financiële, maatschappelijke, cultuur-historische, proce-
duele, planologische aspecten etc. kunnen van invloed zijn bij de definitieve uitwerking van de deelgebieden.

- historisch lint
- historisch gegroeid dorp
- uitbreiding jaren '30
- uitbreiding vanaf jaren '50
- uitbreiding vanaf jaren '80

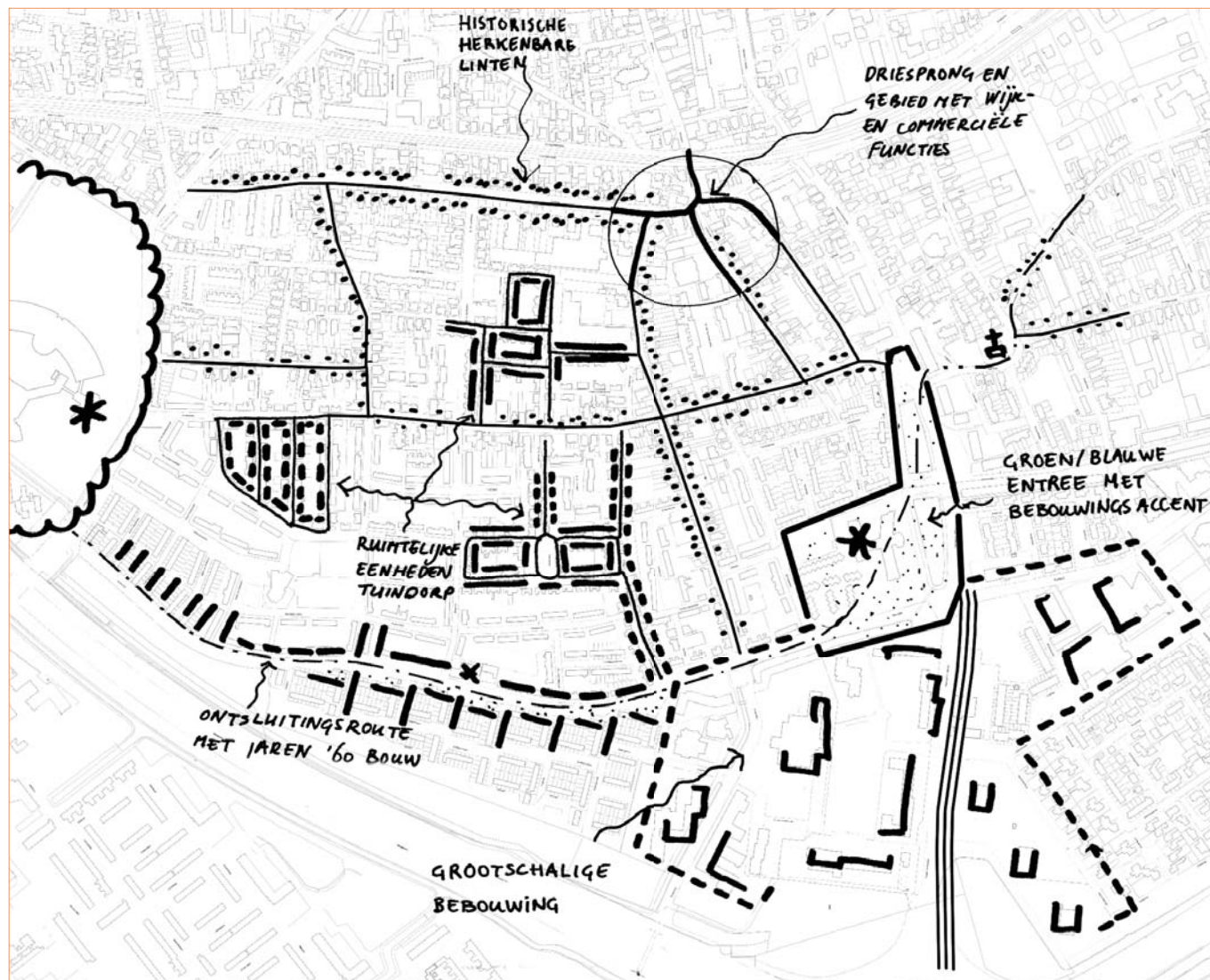
2. Ruimtelijke analyse

Velp Zuid ligt tussen de A12 en de spoorlijn Arnhem-Rheden op de overgang van het rivierenlandschap naar de Veluwe. De wijk is goed ontsloten en ligt op een steenworpafstand van Arnhem.

Oorspronkelijk stond er in Velp Zuid alleen wat bebouwing langs de oude ontginningslinten: Kerkallee, IJsselstraat, Willemstraat en Alexanderstraat. De eerste bebouwing daartussen ontstond ten noorden van de Willemstraat en kan getypeerd worden als 'historisch dorp'. Na deze perceelsgewijze ontwikkelingen werden voor de oorlog ook de eerste projectmatige woningbouwontwikkelingen in Velp Zuid gerealiseerd: de tuindorp-buurtjes rond het Van Kolplein, de Caspar Fagelstraat en Karel van Gelderstraat en omgeving.

De grootste delen van Velp Zuid zijn echter pas na de Tweede Wereldoorlog gebouwd. Veel kleine bedrijfjes zoals tuinderijen maar ook wat grotere industrieën, waren in en rond de wijk te vinden en de behoefte aan betaalbare woningen voor arbeiders was dan ook groot.

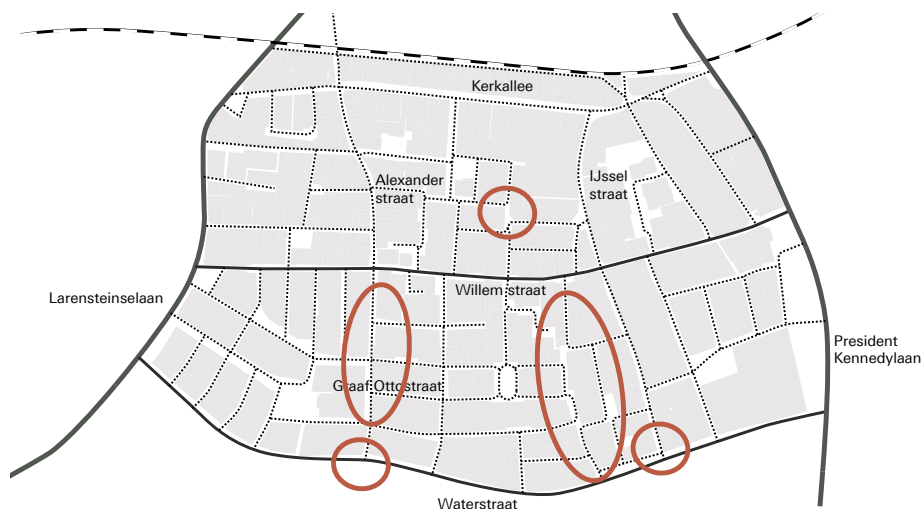
Op vrijkomende plekken heeft nieuwbouw plaatsgevonden als gevolg van wegtrekkende bedrijvigheid of plekken waar sprake is geweest van sloop-nieuwbouw. Hierdoor is een gemêleerde wijk ontstaan die zich laat lezen als een mozaïek van verschillende buurtjes uit verschillende tijdsperiodes.

ruimtelijke karakteristiek

bebouwingsstructuur

verkeersstructuur en knelpunten

Ruimtelijke structuur en kwaliteit openbare ruimte

Vanaf de President Kennedylaan valt meteen de grootschalige bebouwing op van het ziekenhuis met de woonblokken daaromheen. Deze bebouwing contrasteert sterk met de rest van de wijk doordat hier vrijwel alleen kleinschalige laagbouw staat van wisselende kwaliteit. Bebouwing uit verschillende tijden staat op schijnbaar willekeurige wijze door elkaar heen en de structuur van de wijk is op veel plekken onduidelijk waardoor het lastig is om te oriënteren. Vanaf de oostzijde oogt Velp Zuid groen door de waterpartij die omzoomd is met groene taluds, maar over het algemeen is de openbare ruimte zeer steenachtig. De inrichting is sober en er zijn veel verschillende bestratingmaterialen toegepast ongeacht de status van de betreffende straat. In de wijk liggen tal van speelplekjes, maar die zijn vaak klein en liggen erg achteraf. Auto's domineren het straatbeeld, doordat vaak in zeer smalle profielen aan weerszijden van de weg wordt geparkeerd. Op veel plekken zijn maatregelen getroffen om het verkeer te remmen, bijvoorbeeld door lantaarnpalen als obstakels midden in de rijbaan te zetten. Het straatmeubilair, zoals de verlichting, past bovendien niet bij de kleinschalige bebouwing van de wijk.

Verkeersstructuur

De verkeersstructuur is in principe opgebouwd als een heldere rasterstructuur: de Larensteinselaan en de President Kennedylaan aan de west- en oostzijde, de Waterstraat en Kerkallee aan de zuid- en noordzijde en de Willemstraat dwars door de wijk. Naast deze structuur zijn er ook een aantal problemen. Zo zijn de (hoofd)toegangen tot de wijk vanaf de Waterstraat moeilijk te vinden en is de stratenstructuur in de tuindorpen verwarrend door vreemde bochten en straten die niet met elkaar verbonden zijn. Velp Zuid niet berekend op het toegenomen autobezit met als gevolg dat op meerdere plekken in de wijk knelpunten zijn ontstaan.

Groenstructuur

Hoewel aan de randen van Velp Zuid veel groen ligt met buitenplaats Larenstein aan de westzijde en de groenzone langs de A12 aan de zuidzijde, is er binnen de wijk nauwelijks sprake van structurerend groen. Langs enkele wegen, met name de oude linten, staat wat laanbeplanting. Daarnaast vormen de pleintjes in de tuindorpen verblijfsplekken met een deels groene invulling. Ook staat hier en daar, waar de maatvoering van de openbare ruimte dat toe laat, een solitaire boom. Soms zijn rondom deze bomen 'boomtuintjes' ontstaan die door de bewoners zijn aangelegd en onderhouden worden. De beperkte omvang van het openbare groen wordt door de bewoners als een gemis beschouwd. Het gebrek aan openbaar groen wordt deels gecompenseerd door de relatief diepe achtertuinen. Ook hebben veel woningen een voortuin, met uitzondering van de tuindorpbuurtten. De voortuinen zijn echter vaak volledig bestraat en ogen soms rommelig door de verschillende erf-scheidingen en het wisselende onderhoud.

Ruimtelijke karakteristiek wijkdelen

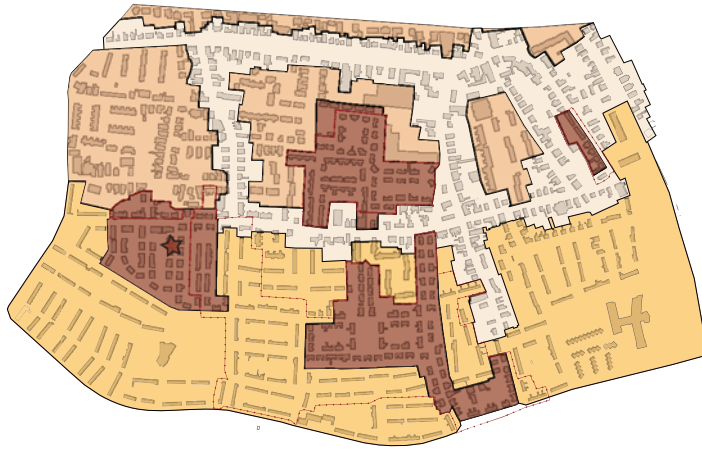
De verschillende bebouwing in de wijk is in essentie terug te brengen tot vier verschillende ruimtelijke typologieën die de identiteit van de wijk bepalen:

- de linten: dit woonmilieu wordt gekenmerkt door gevarieerdere bebouwing met een kleine korrel en is organisch gegroeid. Er staan hier veel vrijstaande en twee-onder-één-kapwoningen. De bebouwing kenmerkt zich door wisselende kapvormen en verspringende rooilijnen. Er is sprake van veel functiemenging met niet-woonfuncties op de begane grond.
- het oude dorp: dit woonmilieu kenmerkt zich door een perceelsgewijze ontwikkeling met gevarieerde bebouwing uit verschillende tijden. Er staat met name kleinschalige losse bebouwing. Dit woonmilieu is duidelijk terug te vinden in de noordwesthoek van de wijk.

groenstructuur

- verharding
- groenplekken
- water
- bomen

bestaande ruimtelijke structuur

- tuinwijk
- tuindorp
- ★ 'nieuw' tuindorp (Beltjeshofstraat e.o.)
- linten
- historisch dorp

- tuindorp: deze buurten zijn voor de oorlog gebouwd als de eerste projectmatige ontwikkelingen in de wijk. De buurten zijn duidelijk als stedenbouwkundig ensemble ontworpen en hebben dan ook een cultuurhistorische waarde. De bebouwing heeft één laag met kap en karakteristieke dakoverstekken. De profielen zijn smal en stenig en voortuinen ontbreken. Op stedenbouwkundige belangrijke plekken bevinden zich verbijzonderingen in de architectuur. De verkeersstructuur in de tuindorpen is op veel plaatsen onoverzichtelijk.
- tuinwijk: in deze delen van de wijk staat naoorlogse bebouwing die ook projectmatig ontwikkeld is. De woningen zijn gebouwd in twee lagen met een flauwe kap in zowel korte als langere rijen. De architectuur is sober en schraal. De straten in tuinwijk zijn duidelijk ruimer opgezet als in de tuindorpbuurten en vrijwel alle woningen hebben een voortuin. De laatste jaren heeft op sommige plekken in de wijk al sloop-nieuwbouw plaatsgevonden. Deze meer recente ontwikkelingen kunnen het beste onder de tuinwijk-typologie geschaard worden (ruimere straatprofielen, bebouwing twee lagen met kap), met uitzondering van het buurtje rondom de Beltjeshofstraat dat door het kleinschalige karakter van de bebouwing meer het karakter van een 'nieuw' tuindorp heeft.

Men kan stellen dat de linten, het oude dorp en de tuindorpdelen qua ruimtelijke kwaliteit hoger gewaardeerd worden dan de tuinwijkdelen van de wijk, alhoewel in de laatst genoemde typologie de kwaliteit van de woningen wellicht beter te noemen is. De tuindorp delen van de wijk worden ook door velen als 'typisch Velp Zuid' beschouwd. Juist het samenspel van de verschillende bebouwingstypologieën maakt Velp Zuid tot de gevarieerde laagbouwbuurt die de wijk vandaag de dag is: hierin ligt dan ook de identiteit van Velp Zuid verankerd.

Feiten in 'verandergebied'

101.809 m²

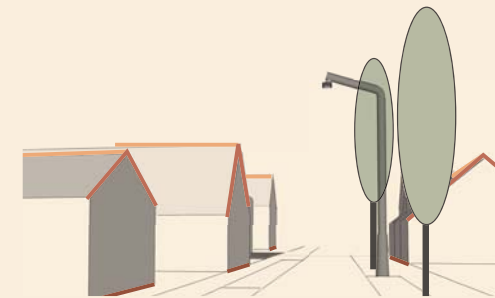
393 woningen

39 wo/ha

73% uitgeefbaar gebied

27 % openbaar gebied

Lint

Kenmerken bebouwing

- organisch gegroeid
- perceelsgewijze ontwikkeling
- wisselende rooilijn
- wisselende kapvorm
- wisselende kaprichting
- wisselende goot- en nokhoogte
- functiemenging op de begane grond
- gevarieerd architectonisch beeld

Kenmerken openbare ruimte

- steenachtig, fietser op de rijbaan
- brede trottoirs
- smalle ranke bomen
- langsparkeren
- gebakken klinkers

Feiten in 'verandergebied'

70.147 m²

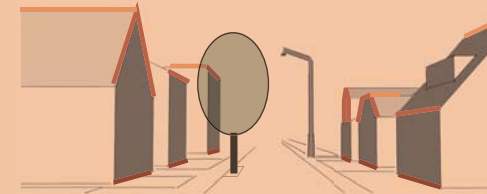
250 woningen

36 wo/ha

72% uitgeefbaar gebied

28 % openbaar gebied

Dorp

Kenmerken bebouwing

- organisch gegroeid
- perceelsgewijze ontwikkeling
- nauwelijks verspringende rooilijn
- wisselende kapvorm
- wisselende kaprichting
- wisselende goot- en nokhoogte
- gevarieerd architectonisch beeld

Kenmerken openbare ruimte

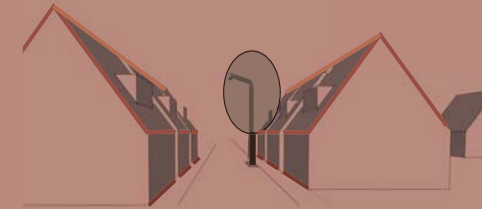
- smalle en steenachtige profielen
- smalle trottoirs
- langsparkeren
- gemengd bestratingsmateriaal

Feiten in 'verandergebied'

- 101.809 m²
- 393 woningen
- 39 wo/ha
- 73% uitgeefbaar gebied
- 27 % openbaar gebied

Tuindorp

Kenmerken bebouwing

- ontworpen als stedenbouwkundig ensemble (soms rondom een plek in openbare ruimte)
- strakke rooilijn
- alle woningen zelfde kapvorm: zadeldak evenwijdig aan de straat
- bebouwing één laag met kap
- 2e kap en korte rijen
- geen voortuinen
- verbijzondering op stedenbouwkundig belangrijke plekken, bijvoorbeeld hoeken

Kenmerken openbare ruimte

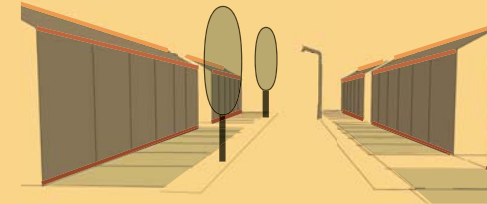
- smalle profielen met langsparkeren
- nauwelijks groen
- geen voortuinen: stenig karakter
- gebakken klinkers

Feiten in 'verandergebied'

- 70.147 m²
- 250 woningen
- 36 wo/ha
- 72% uitgeefbaar gebied
- 28 % openbaar gebied

Tuinwijk

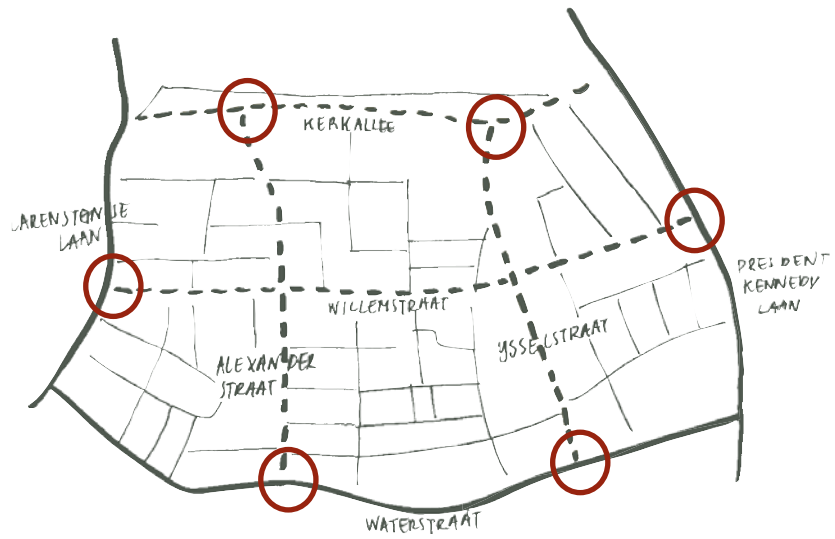

Kenmerken bebouwing

- planmatig ontwikkelde strokenbouw
- strakke rooilijnen
- kapvorm alle woningen: zadeldak evenwijdig aan de straat met flauwe kaphelling
- bebouwing twee lagen met kap
- schrale architectuur
- zorgvuldige detaillering dakrand en soms ook entree van woning (bijz. metselverband)
- gelijke kaprichting
- voortuin variërend in diepte tussen 2-5 m

Kenmerken openbare ruimte tuinwijk

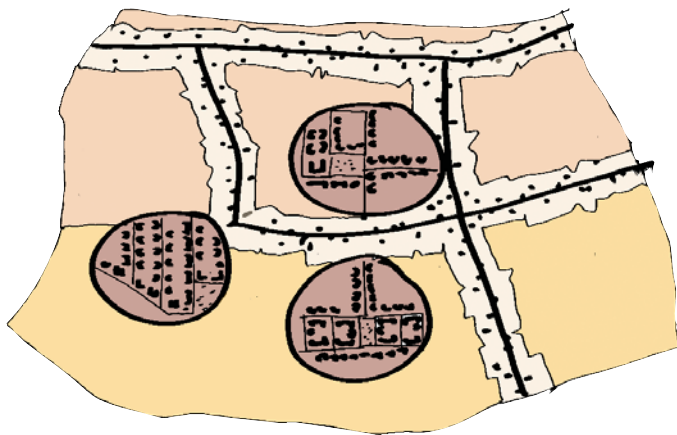
- ruim opgezette profielen
- langsparkeren, soms aan twee zijden
- af en toe groen, plantsoenstroken
- rijbanen vaak asfalt

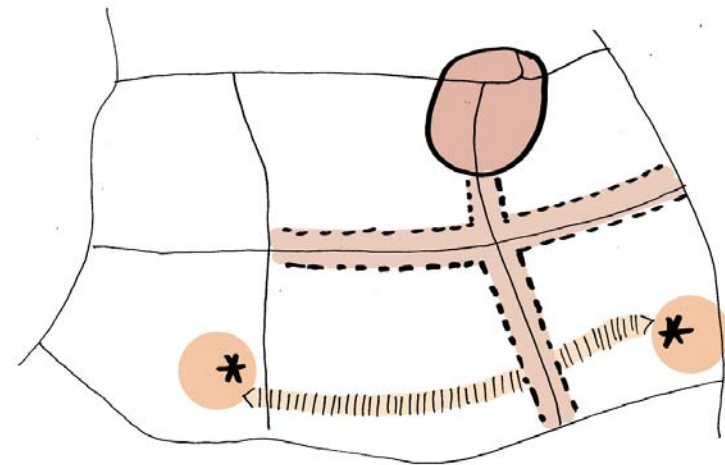
aanbrengen hiërarchie in wegen en verduidelijken entrees

meer ruimte voor groen en ontmoeten

ruimtelijke eenheden definiëren en versterken

voorzieningen concentreren, linten geschikt voor functiemenging

3. Uitgangspunten en doelstellingen

Op basis van de ruimtelijke analyse is door SVP Architectuur en Stedenbouw een aantal algemene doelstellingen opgesteld die als uitgangspunt hebben gediend voor de verdere uitwerking van de wijkvisie:

1. Versterken ruimtelijke structuur: weeffouten herstellen

De vernieuwing van Velp Zuid biedt de kans om de ruimtelijke structuur te versterken en te verbeteren:

- Hiërarchie in wegen: door een duidelijkere hiërarchie in wegen aan te brengen kan de oriëntatie in de wijk sterk verbeteren. Met name in het zuid-westelijke deel van de wijk hebben in het verleden verkeerskundige ingrepen plaats gevonden die de ruimtelijke structuur van de wijk onduidelijk hebben gemaakt. Deze straten vallen binnen het 'verandergebied' en hier bestaat dan ook de mogelijkheid om een aantal verbindingen te herstellen/verbeteren waardoor een meer orthogonaal ontsluitingssysteem van doorlopende wegen ontstaat. Duidelijk is de ruit van hoofdontsluitingswegen die om de wijk heen loopt. Daarbinnen ligt een raamwerk van doorlopende straten, de buurtontsluitingswegen, die de wijk in zes- en verdeelt en toegang biedt tot de woonstraten. Ieder type ontsluiting heeft een eigen herkenbaar profiel. De wijkontsluiting heeft een doorgaande laanbeplanting aan twee zijden van de weg, met uitzondering van de President Kennedylaan waar losse boombegeleiding staat. De buurtontsluiting heeft een beplanting aan één zijde van de weg. De Willemstraat-Sophiastraat vormt hierop een uitzondering met beplanting aan weerszijden van de straat. De woonstraten hebben een informelere beplanting waarbij hier en daar een boom kan staan.

- Ruimtelijke eenheden definiëren: De wijk laat zich momenteel lezen als een weefwerk van verschillende buurten uit verschillende tijden. Er is geen relatie tussen de ruimtelijke structuur en de begrenzing van deze buurten, waardoor een logische stadsplattegrond voor Velp Zuid ontbreekt. Met name in de zuid-oosthoek van de wijk lopen de tuindorp en tuinwijk delen door elkaar heen. Tezamen met de onduidelijke verkeersstructuur in dit deel van de wijk ligt hier duidelijk een veranderopgave. De vernieuwing van Velp Zuid biedt de kans de bebouwings- en ontsluitingsstructuur van de wijk zo aan te passen, dat er weer duidelijk begrensde buurtjes en ruimtelijke eenheden van de verschillende typologieën ontstaan. Dit biedt met name voor de zuid-oost hoek van het plangebied kansen.
- Herkenbaar maken van entrees: met name vanaf de Waterstraat zijn de entrees van de wijk onduidelijk. Door hier ruimte te maken bij de buurtontsluitingsstraten, bijvoorbeeld door middel van een kleine groenplek en verbijzondering in de Waterstraat, wordt duidelijk onderscheid gemaakt met de rest van de straten die aansluiten op de Waterstraat. Een mooie, ranke poort, een naambord van de wijk of het verbijzonderen van de kop van een gerenoveerd woningbouwblok kan hier ook een bijdrage aan leveren.

2. Kwaliteit openbare ruimte versterken

De kwaliteit van de openbare ruimte is een belangrijke graadmeter voor hoe het met de wijk gesteld is en draagt ook in ruime mate bij aan de aantrekkelijkheid van de wijk voor bewoners. Het streven is dan ook om met de ruimtelijke vernieuwing van Velp Zuid niet alleen de kwaliteit van de bebouwing te verbeteren, maar ook de kwaliteit van de openbare ruimte.

Herinrichting van straten is op veel plaatsen mogelijk, omdat binnen 10-15 jaar volledige herinrichting van veel straten aan de orde is door de slechte kwaliteit van de riolering. Binnen 5 jaar is de vervanging van de riolering in Tuindorp Noord en de Graaf Ottostraat noodzakelijk.

Door meer rust en samenhang aan te brengen en te kiezen voor uniformiteit van profielen, materialisatie, principe details en straatmeubilair kan een grote kwaliteitsverbetering plaatsvinden. Hierdoor zal de wijk, ondanks de verschillen in architectuurstijlen, meer als eenheid ervaren worden. Uitgangspunt is het ontwerpen van een functionele en veilige openbare ruimte, waar de verschillende gebruikers (voetgangers, fietsers en automobilisten) samen, met zo min mogelijk conflicten, gebruik van kunnen maken.

Ook zal meer ruimte voor parkeren in de wijk gevonden moeten worden om ruimte te bieden aan het ruimere autobezit in de wijk. Voor nieuwbouw geldt een parkeernorm van 1,4 parkeerplaats per woning en bij renovatie wordt gestreeft naar 1,4 parkeerplaats per woning.

3. Meer ruimte voor groen en ontmoeten

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren is het wenselijk meer ruimte voor groen en ontmoeting in de wijk te creëren. In de straatprofielen kan gezocht worden naar meer ruimte voor bomen/groen/verblijven door bijvoorbeeld parkeren te concentreren aan één zijde. Door te werken met assymetrische profielen kan in veel straten aan één zijde een bredere stoep gemaakt worden (bij voorkeur aan de goed bezonde zijde van de straat en mits de 'smalle' stoep voldoet aan de minimum richtlijnen), waardoor ruimte ontstaat voor kinderen om te spelen/te hinkelen etc. Daarnaast kan een deel van het 'blik' van straat gehaald worden door daar waar voldoende ruimte is binnen de bouwblokken parkeergelegenheid op achterterreinen te realiseren of in 'parkeerkoffers' tussen en/of op de kop van bouwblokken. Tot slot is het wenselijk ook meer lucht in de wijk te creëren door op verschillende plekken (groene) pleintjes/ontmoetingsplekken toe te voegen. Deze pleintjes kunnen een verschillend karakter krijgen waarbij samen met het betreffende buurtje over de exacte invulling kan worden nagedacht (bijv. gemeenschappelijke moestuin, kinderspeeltuin, heemtuin, sportplein, bbq plek, jeux-de-boulesbaan)

4. Meer differentiatie in woningtypen en beeldkwaliteit

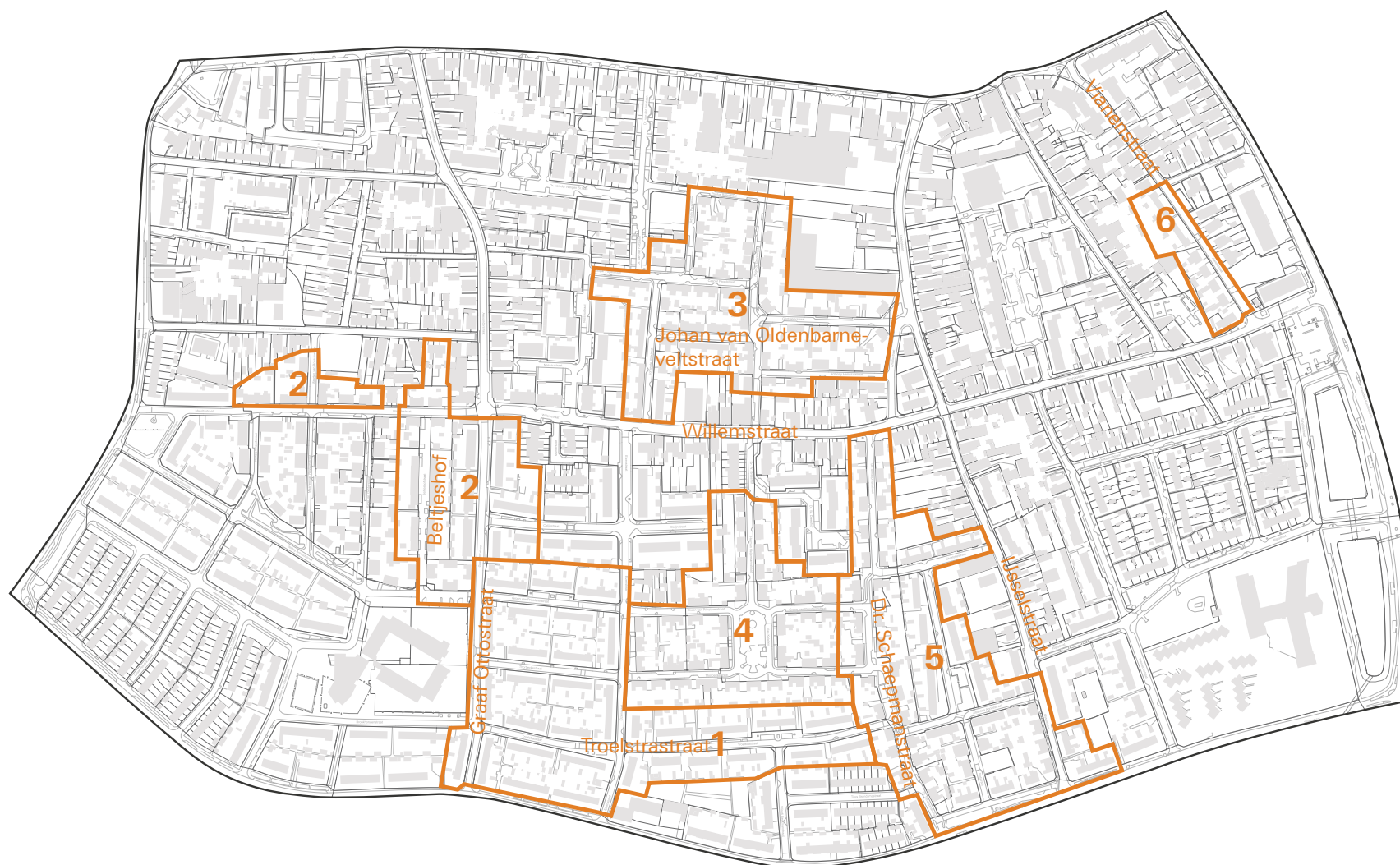
Bij het aanpakken van de woningen in het 'verandergebied' kan voortgeborduurd worden op de reeds aanwezige typologieën en woonmilieus van tuindorp en tuinvijk. Het toevoegen van een nieuw woonmilieu zou alleen maar nog meer variatie toevoegen aan de wijk zonder meer kwaliteit en samenhang te creëren. De contour van het 'verandergebied' is bovendien dusdanig grillig dat het lastig is om gefaseerd te herontwikkelen en tot hele nieuwe invullingen en verkavelingsvormen te komen. Door het bestaande stratenpatroon grotendeels te respecteren kan eenvoudig worden

gefaseerd en kunnen onwenselijke achterkantsituaties worden voorkomen. Specifiek voor de tuindorp buurten is de opgave om de kwaliteit van de woningen te verbeteren (door met name woningen te vergroten zodat ze beter voldoen aan de wensen en eisen van deze tijd) zonder dat de kenmerkende kleinschaligheid en intimiteit van deze buurtjes verloren gaat.

Voor de tuinvijkbuurten is de opgave, naast het aanpassen van de woningen aan de wensen en eisen van deze tijd, om het sobere straatbeeld te verrijken door wellicht de profielen anders in te richten, maar ook het uiterlijk van de woningen te upgraden waardoor een levendiger en afwisselender straatbeeld kan ontstaan. Deze typologie vraagt om een herdefiniëren van de wijze waarop de woning grenst aan het openbaar gebied.

Renovatie versus sloop-nieuwbouw

De kwaliteit van de woningen binnen het 'verandergebied' is wisselend. Een beperkt aantal woningen is te slecht om nog te renoveren en zullen gesloopt moeten worden. Voor de overige woningen kan men grofweg stellen dat het voor de naoorlogse bouw (tuinvijk) de voorkeur heeft om te renoveren en dat bij de vooroorlogse bouw (tuindorp) beide opties, zowel sloop-nieuwbouw als renovatie, nog mogelijk zijn. SVP heeft voor zowel de vooroorlogse bouw als de naoorlogse bouw op basis van de plattegronden van verschillende woningen beoordeeld welke mogelijkheden er zijn om de woning te renoveren/aan te passen. Hierbij is ook gekeken naar het geschikt maken van de woningen voor verschillende doelgroepen, variërend van starters en ouderen tot (grotere) gezinnen. Deze studie is in de bijlage opgenomen. In de verschillende scenario's die onderzocht zijn, is gekeken naar de consequenties van sloop-nieuwbouw dan wel renovatie voor verschillende delen van de wijk, opgenomen in bijlage 1.

deelgebieden in het verandergebied (volgens exploitatieopzet Vivare)

4. Stedenbouwkundig Programma van Eisen

In deze notitie worden de scenario's voor het 'verandergebied' geabstraheerd tot een Stedenbouwkundig Programma van Eisen per deelgebied. Samen met de uitgangspunten voor de herinrichting van de openbare ruimte, zoals die zijn verwoord in hoofdstuk 5, vormen deze het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van deelgebieden.

De mogelijkheid én het moment van ingrijpende (opnieuw inrichten) kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte in Velp Zuid worden bepaald door de vervangingsnoodzaak van de riolering. Aanvullend daarop zal de gemeente in het 'verandergebied' investeren in kwaliteitsverbetering. De omvang en het moment is afhankelijk van de plannen van Vivare (sloop-nieuwbouw dan wel renovatie van de woningen) en de mate waarin doelen uit de wijkvisie worden gerealiseerd. Sociale veiligheid speelt uiteraard bij alle verdere uitwerkingen een belangrijke rol.

In het SPvE wordt uitgegaan van de stedenbouwkundig samenhangende gebieden. Hierin zitten kleine afwijkingen van de deelgebiedgrenzen die Vivare hanteert (aangegeven met witte stippellijn):

- Deelgebied 1: Tuinwijk Graaf Ottostraat en Troelstrastraat e.o.
- Deelgebied 2: Tuindorp West Beltjeshofstraat
- Deelgebied 3: Tuindorp Noord Johan van Oldenbarneveltstraat e.o.
- Deelgebied 4: Tuindorp Zuid van Kolplein e.o.
- Deelgebied 5: Herinrichting Dr. Schaepmanstraat en IJsselstraat e.o.
- Deelgebied 6: Herinrichting Vianenstraat e.o.

Het SPVE vormt het ruimtelijk en programmatisch kader voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan per deelgebied. In het SPVE zijn deels kwantitatieve eisen vastgelegd, deels kwalitatieve eisen. Ook is per deelgebied aangegeven wat de belangrijkste vraagstukken/ontwerpopgaven zijn die in samenspraak met de betreffende bewoners van dat deelgebied uitgewerkt moeten worden.

Per deelgebied wordt eerst een aantal algemene uitgangspunten beschreven zoals de typologie van het betreffende deelgebied (tuindorp, tuinwijk), de herstructureringsstrategie (sloop-nieuwbouw, renovatie of beiden mogelijk), de gewenste structuurverbetering op wijkniveau en het gewenste aantal groen- en ontmoetingsplekken. Vervolgens worden de stedenbouwkundige uitgangspunten voor zowel de bebouwing als de openbare ruimte verder uitgewerkt in spelregels.

De geformuleerde spelregels moeten niet gelezen worden als keiharde randvoorwaarden maar als richtinggevend kader. Bij de definitieve keuze voor bijvoorbeeld parkeer- en groenplekken zal altijd een afweging gemaakt moeten worden tussen sociale, fysieke en financiële argumenten. Ook voor de cultuurhistorische waarden geldt dat hier per deelgebied zorgvuldig naar gekeken zal worden bij de afweging sloop-nieuwbouw dan wel renovatie. Als er bij de verdere uitwerking spanning ontstaat tussen het programma van eisen voor de openbare ruimte en de woningen zal in de geest van het ontwikkelplan gezamenlijk naar een oplossing gezocht worden.

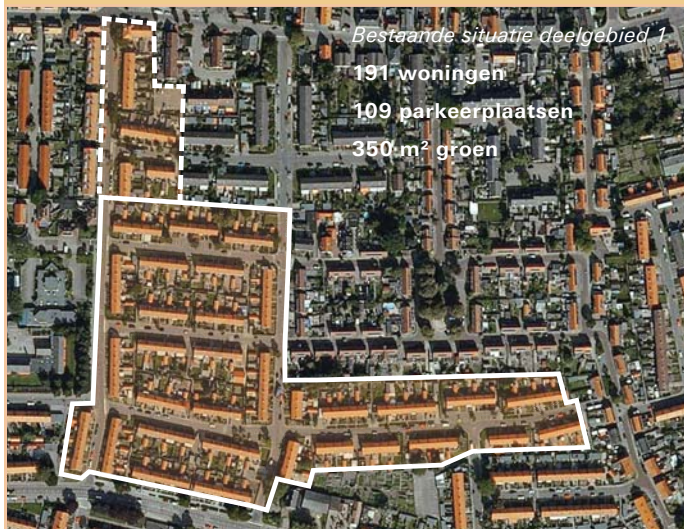
max. 159 woningen	
173 pp op straat	
50 pp in bouwblok	
1500 m² op 2 plekken	

	nieuwbouw tuinwijk
	renovatie tuinwijk
	inrichten als wijkontsluiting
	inrichten als buurtontsluiting
	inrichten als straten
	bijzondere herinrichting
	wijkentree
	mate van groen in de straten
	grens deelgebieden nader onderzoeken

Ontwerpvraagstukken Deelgebied 1:

- wijze van renovatie (uitbreidingsmogelijkheden, aanpassingen gevel)
- inrichting Troelstrastraat (profiel, parkeren) en sloop blok om Troelstralaan door te trekken naar A. Agnesstraat i.r.t. toevoegen parkeren en groen
- keuze en positie van groen-/speelruimte bepalen in relatie met groen/speelruimte in omliggende wijk (mede bepalend voor grens met deelgebied 4)
- wijze van verduidelijken/zichtbaar maken entree vanaf Waterstraat

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- maximaal 159 woningen (uitgaande van samenvoegen duplexwoningen)
- parkeernorm - streven 1,4 pp per woning: $159 \times 1,4 = 223$ pp
- circa 1.500 m² groen verdeeld over 2 plekken

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: tuinwijk
- uitgangspunt herstructurering: renovatie
- gewenste structuurverbetering: stratenpatroon aanpassen
 - Graaf Ottostraat: herinrichten tot buurtontsluitingsstraat, entree zichtbaar/herkenbaar maken
 - Troelstrastraat: aansluiten op Albertina Agnesstraat

Deelgebied 1:

Graaf Ottostraat en Troelstrastraat e.o.

Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: twee lagen met kap, verbijzondering koppen van blokken mogelijk door bijvoorbeeld kap op te tillen.
- Uitbreidingsmogelijkheden bij renovatie: aan achterzijde over twee lagen, vernieuwen van kap, toevoegen erkers voorzien van woning, samenvoegen van duplexwoningen tot één grote woning.
- Rooilijn: mag verspringen door toevoegen van erkers op begane grond
- Tuinen: voortuin circa 2 meter en achtertuin circa 9 meter.
- Gevel: uniform voor hele straat of per straatdeel kiezen voor verbijzonderen van gevel om meer variatie in straatbeeld toe te voegen, balans zoeken tussen variatie/samenhang, één strategie voor buurt kiezen.
- Kleur- en materiaalgebruik: toevoegen van materialen in gevel is toegestaan, mits ondergeschikt aan basismateriaal, bijv. door gevel deels te keimen of erkers toe te voegen.

Spelregels openbare ruimte

- Type straat: basisprofiel 4 m.u.v. Graaf Ottostraat (basisprofiel 2).
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden.
- Parkeren: in de straten langsparkeren, deels (haaks)parkeren op koppen van bouwblokken, belangrijke opgave in Troelstrastraat.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: bomen toevoegen in straatbeeld.
- Spelen en ontmoeten: twee nieuwe plekken en speelstoepen.
- Erfafscheiding: uniform voor hele straat of per straatdeel kiezen voor één oplossing, bijv. hekwerk, groene haag.

voorbeelden van 'nieuwe' tuindorpen

max. 18 woningen	
max. 39 woningen	
20 pp op straat	
60 pp in bouwblok	
1700 m² op 1 plek	

- nieuwbouw lint
- nieuwbouw tuindorp
- inrichten als wijkontsluiting
- inrichten als buurtontsluiting
- inrichten als straten
- mate van groen in de straten

Ontwerpvraagstukken Deelgebied 2:

- woningen langs Mauritsstraat huur of koop?
- zoeken naar ruimtelijke samenhang met naastgelegen recente nieuwbouw
- oriëntatie van bebouwing in nieuwe tuindorp
- keuze en positie van groen-/speelruimte bepalen in relatie met groen-/speelruimte in omliggende wijk
- wijze van parkeren in nieuwe buurtje

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- maximaal 57 woningen
- parkeernorm - 1,4 pp per woning : $57 \times 1,4 = 80$ pp
- circa 1.700 m² groen, één nieuwe groen/ontmoetingsplek

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: 'nieuw' tuindorp, ruimtelijk gezien aansluiten op naastgelegen nieuwbouwbuilt, lint langs Mauritsstraat
- uitgangspunt herstructurering: sloop-nieuwbouw
- structuurverbetering: stratenpatroon handhaven/aanvullen
 - Graaf Ottostraat: herinrichten als buurtontsluitingsweg en scheiding tussen tuindorp en tuinwijk
 - nieuwe ontwikkeling van Beltjeshof zorgvuldig afronden als stedenbouwkundig ensemble rondom nieuwe groenplek

Deelgebied 2:

Beltjeshofstraat e.o.

Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: in nieuwe tuindorp zowel lage als hoge goot mogelijk (bezien in samenhang met naastgelegen nieuwe buurt), langs lint gevarieerde kappen en goten.
- Rooilijn: binnen het bouwblok van tuindorp tot maximaal een halve meter verspringen .
- Tuinen: geen voortuin voor tuindorp, waar mogelijk stoepenzone i.v.m. privacy, achtertuin is minimaal 9 meter, langs het lint variabel.
- Gevel: tuindorp ontwerpen als stedenbouwkundig ensemble, verbijzondering bij groenplek is mogelijk. Langs het lint gevarieerd beeld.
- Kleur- en materiaalgebruik: een uniform gekozen materialisatie voor het tuindorp. Voor woningen die horen bij het lint is variatie gewenst.

Spelregels openbare ruimte

- Type straat: basisprofiel 3 in tuindorp, langs Graaf Ottostraat en Mauritsstraat basisprofiel 2.
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden.
- Parkeren: aan één zijde langsparkeren in de straat, in parkeerkoffers tussen de woningen of op achterterreinen.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: beplanting toevoegen in straatbeeld waar mogelijk.
- Spelen en ontmoeten: nieuwe hof met speelplek voor kinderen.
- Erfafscheiding: tuindorp n.v.t., langs lint vrij.

- nieuwbouw lint
- nieuwbouw tuindorp
- renovatie tuindorp
- inrichten als wijkontsluiting
- inrichten als buurtontsluiting
- inrichten als straten
- parkeren
- groen/ontmoetingsplek
- mate van groen in de straat

max. 5 woningen

max. 128 woningen

100 pp op straat

87 pp in bouwblok

1.000-2.000 m², 1 plek

Ontwerpvraagstukken Deelgebied 3:

- sloop - nieuwbouw of renovatie?
- bij renovatie: wijze van renoveren/uitbreidingsmogelijkheden?
- parkeren toevoegen: binnen bouwblokken of in parkeercoffers tussen de woningen
- keuze en positie van groen-/speelruimte bepalen in relatie met groen-/speelruimte in omliggende wijk

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- ruimte voor wonen en werken aan de Willemstraat
- maximaal 133 woningen bij nieuwbouw
- parkeernorm - 1,4 pp per woning : $133 \times 1,4 = 187$ pp
- circa 1.000-2.000 m² groen, één nieuwe groen/ontmoetingsplek

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: tuindorp, lint langs Willemstraat
- uitgangspunt herstructurering: keuze tussen renovatie met beperkte sloop of volledige sloop-nieuwbouw, kijkend naar cultuurhistorische waarde, toekomstwaarde woningen en financiële kaders
- sloop bebouwing tussen C. Fagelstraat en J. van Oldenbarneveltstraat
- structuurverbetering: grotendeels handhaven bestaande stratenpatroon
 - Johan de Wittstraat: straat afsluiten biedt kansen voor afronden Willemstraat en extra parkeerplaatsen

Deelgebied 3:

Johan van Oldenbarneveldtstraat e.o.

Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: in tuindorp lage goot (3m) aan de voorzijde van de woning, asymmetrische kap met hoge goot aan achterzijde mogelijk, langs lint gevarieerde kappen en goten.
- Uitbreidingsmogelijkheden bij renovatie: bv. aan achterzijde met één laag, patio-uitbreiding, dakkapellen, samenvoegen woningen.
- Rooilijn: binnen het bouwblok tot maximaal een halve meter verspringen. Bij verbreding van profiel t.b.v. bomen kan de rooilijn tussen de bouwblokken verspringen tot maximaal 5 meter.
- Tuinen: geen voortuin in tuindorp, waar mogelijk stoepenzone i.v.m. privacy, achtertuin is minimaal 9 meter.
- Gevel: tuindorp ontwerpen als stedenbouwkundig ensemble, verbijzondering bij groenplek is mogelijk. Langs het lint gevarieerd beeld.
- Kleur- en materiaalgebruik: een uniform gekozen materialisatie voor het tuindorp. Voor woningen die horen bij het lint is variatie gewenst.

Spelregels openbare ruimte

- Type straat: basisprofiel 3 in tuindorp (langs Willemstraat basisprofiel 2).
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden.
- Parkeren: aan één zijde langsparkeren in de straat, in parkeerkoffers tussen de woningen of op achterterreinen.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: beplanting toevoegen in straatbeeld.
- Spelen en ontmoeten: nieuwe hof met speelplek voor kinderen.
- Erfafscheiding: tuindorp n.v.t., langs lint vrij.

- nieuwbouw tuindorp
- renovatie tuindorp
- inrichten als wijkontsluiting
- inrichten als buurtontsluiting
- inrichten als straten
- parkeren
- groen/ontmoetingsplek
- mate van groen in de straat
- grens deelgebieden nader onderzoeken

max. 100 woningen

68 pp op straat

108 pp in bouwblok

1.000 m² op 1 plek

Ontwerpvraagstukken Deelgebied 4:

- sloop - nieuwbouw of renovatie?
- bij renovatie: wijze van renoveren/uitbreidingsmogelijkheden?
- parkeren toevoegen: binnen bouwblokken of in pakeerkoffers tussen de woningen (mede bepalend voor grens met deelgebied 1 en 5)
- keuze en positie van groen-/speelruimte bepalen in relatie met groen-/speelruimte in omliggende wijk

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- maximaal 126 woningen
- parkeernorm - 1,4 pp per woning : $126 \times 1,4 = 176$ pp
- circa 1.000 m² groen, verdeeld over één plek

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: tuindorp
- uitgangspunt herstructurering: keuze tussen renovatie met beperkte sloop of volledige sloop-nieuwbouw kijkend naar cultuurhistorische waarde, toekomstwaarde woningen en financiële kaders
- structuurverbetering: handhaven/aanvullen bestaande stratenpatroon
- groen/ontmoetingsplekken: herinrichting van Kolplein

Deelgebied 4: Van Kolplein e.o.

Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: in tuindorp lage goot (3m) aan de voorzijde van de woning, asymetrische kap met hoge goot aan achterzijde mogelijk.
- Uitbreidingsmogelijkheden bij renovatie: bv. aan achterzijde met één laag, patio-uitbreiding, dakkapellen, samenvoegen woningen.
- Rooilijn: binnen het bouwblok tot maximaal een halve meter verspringen. Bij verbreding van profiel ten behoeve van bomen kan de rooilijn tussen de bouwblokken verspringen tot maximaal 5 meter.
- Tuinen: geen voortuin in tuindorp, waar mogelijk stoepenzone in verband met privacy, achtertuin is minimaal 9 meter
- Gevel: tuindorp ontwerpen als stedenbouwkundig ensemble, verbijzondering bij groenplek is mogelijk.
- Kleur- en materiaalgebruik: een uniform gekozen materialisatie voor het tuindorp.

Spelregels openbare ruimte

- Type straat: basisprofiel 3 in tuindorp.
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden
- Parkeren: aan één zijde langsparkeren in de straat, in parkeerkoffers tussen de woningen of op achterterreinen.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: beplanting toevoegen in straatbeeld.
- Spelen en ontmoeten: hof inrichten met speelplek voor kinderen.
- Erfafscheiding: tuindorp n.v.t.

Argumentatie structuurverbetering

In dit deelgebied wordt om twee redenen voorgesteld om bestaande woningen te slopen:

- De ruimtelijke- en verkeerskundige structuur kan verbeterd worden als de Dr. Schaepmanstraat weer een doorlopende straat wordt voor autoverkeer.
- Een groot deel van de bestaande woningen langs de Dr. Schaepmanstraat zijn kleine twee-onder-een kappers. De tuinen zijn vaak te ondiep om de woningen aan de achterzijde te kunnen uitbreiden. Samenvoegen tot één woning is niet reëel in dit huursegment.

Door woningen hier terug te bouwen in de 'tuinwijk'sfeer kunnen meerdere vliegen in één klap geslagen worden. Er kunnen ruimere eengezinswoningen worden gebouwd, er ontstaat een logischere begrenzing van deelgebieden/buurtten in de wijk en er ontstaan logische plekken ruimte voor groen en parkeren.

max. 16 woningen

max. 120 woningen

120 pp op straat

70 pp in bouwblok

2000 m² op 2 plekken

- nieuwbouw lint
- nieuwbouw tuinwijk
- renovatie tuinwijk
- inrichten als wijkontsluiting
- inrichten als buurtontsluiting
- inrichten als straten
- parkeren
- groen/ontmoetingsplek
- mate van groen in de straten
- wijkentree

Ontwerpvragestukken Deelgebied 5:

- mate van sloop- nieuwbouw en renovatie
- wijze van renovatie (uitbreidingsmogelijkheden, aanpassingen gevel)
- oplossingen parkeren
- keuze en positie van groen-/speelruimte bepalen in relatie met groen-/speelruimte omliggende wijk
- wijze van verduidelijken entree vanaf Waterstraat

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- ruimte voor wonen en werken aan de IJsselstraat
- maximaal 136 woningen
- parkeernorm - 1,4 pp per woning : $136 \times 1,4 = 190$ pp
- circa 2.000 m² groen, verdeeld over minimaal 2 plekken

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: grotendeels tuinwijk, lint langs IJsselstraat
- uitgangspunt herstructurering: combinatie van sloop-nieuwbouw en renovatie om de ruimtelijke structuur en identiteit van de buurten te verbeteren
- structuurverbetering: stratenpatroon deels aanpassen:
 - Dr. Schaepmanstraat doorlopende straat maken
 - IJsselstraat inrichten als buurtontsluitingsweg
 - Troelstrastraat en Albertina Agnesstraat aansluiten

Deelgebied 5:

Dr. Schaepmanstraat en IJsselstraat e.o.

Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: twee lagen met kap, koppen kunnen verbijzonderd worden door bijvoorbeeld kap op te tillen.
- Uitbreidingsmogelijkheden: aan achterzijde over twee lagen, vernieuwen van kap, toevoegen erkers voorzijde van woning.
- Rooilijn: mag verspringen door toevoegen van erkers op begane grond.
- Tuinen: voortuin circa 2 meter en achtertuin minimaal 9 meter.
- Gevel: uniform voor hele straat of per straatdeel kiezen voor verbijzonderen van gevel om meer variatie in straatbeeld toe te voegen, balans zoeken tussen variatie/samenhang, één strategie voor buurt kiezen.
- Kleur- en materiaalgebruik: toevoegen van materialen in gevel is toegestaan, mits ondergeschikt aan basismateriaal, bijvoorbeeld door gevel deels te keimen of houten erkers toe te voegen.

Spelregels openbare ruimte

- Type straat: basisprofiel 4 m.u.v. IJsselstraat (basisprofiel 2).
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden.
- Parkeren: in de straten langsparkeren, deels (haaks)parkeren op koppen van bouwblokken of tussen woningen in parkeerkoffers.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: bomen toevoegen in straatbeeld.
- Spelen en ontmoeten: minimaal drie plekken, inrichten voor verschillende doelgroepen.
- Erfafscheiding: groene hagen en/of hekwerken.

- nieuwbouw historisch dorp
- renovatie historisch dorp
- inrichten als wijkontsluiting
- inrichten als buurtontsluiting
- inte richten als straten
- mate van groen in de straat
- invloed tankstation onderzoeken

max. 13 woningen

6 pp op straat

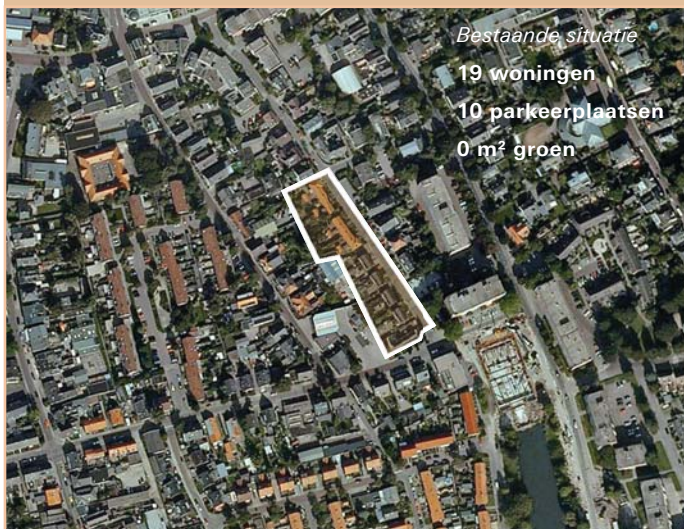

12 pp in bouwblok

Ontwerpvraagstukken Deelgebied 6:

- woningen in sociale huur of koop?
- aantal woningen/woningtype
- parkeeroplossing

Kwantitatieve uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- ruimte voor wonen en werken aan de Sophiastraat
- maximaal 13 woningen
- parkeernorm - 1,4 pp per woning : $13 \times 1,4 = 18$ pp

Algemene uitgangspunten stedenbouwkundige eenheid

- typologie: historisch dorp/lint
- uitgangspunt herstructurering: sloop/renovatie en aansluiten bij omliggende bebouwing

Deelgebied 6:

Vianenstraat e.o.

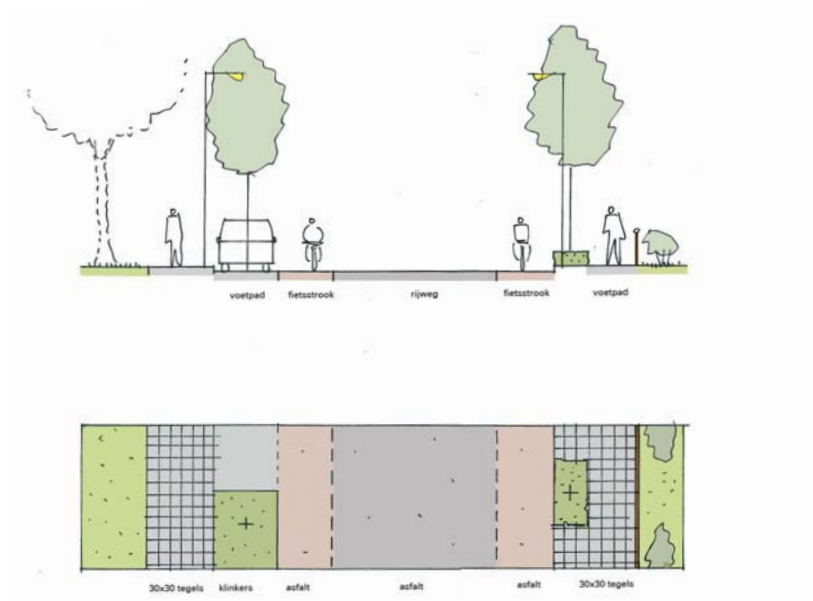
Spelregels bebouwing

- Bouwvolume: gevarieerde kappen en goothoogten.
- Rooilijn: verspringingen mogelijk.
- Tuinen: wenselijk, diepte variabel.
- Gevel: gevarieerd architectuurbeeld.
- Kleur- en materiaalgebruik: verscheidenheid in kleur en materiaal, maar gebruik van baksteen en dakpannen.

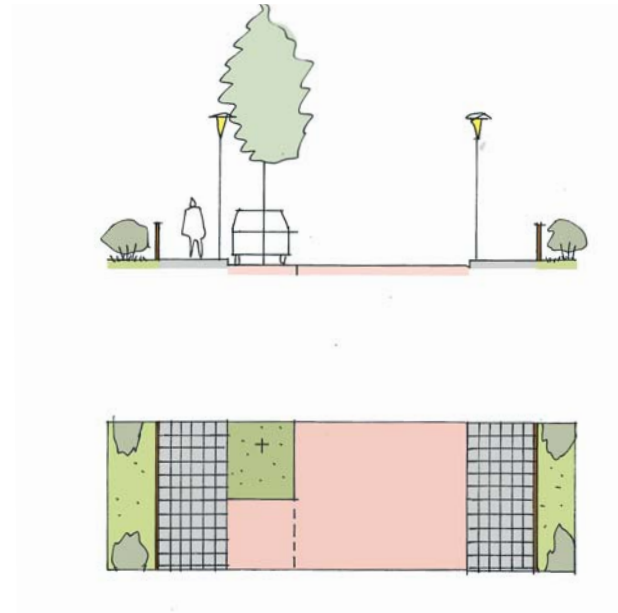
Spelregels openbare ruimte

- Type straat: straat in historisch dorp.
- Materiaal: bruin gebakken klinkers voor straat en tegels voor voetpaden.
- Parkeren: deels in de straat langsparkeren, deels in nieuwe parkeerkoffer.
- Verlichting: lichtmast met paaltop.
- Groen: beplanting toevoegen in straatbeeld.
- Spelen en ontmoeten: geen opgave.
- Erfafscheiding: gevarieerde invulling, bij voorkeur een groene haag.

Basisprofiel 1: Wijkontsluitingsweg

functie	gebiedsontsluitingsweg (50 km/uur)
wegbreedte	8,5 - 11 meter
verkeerssysteem	twee richtingverkeer, fiets op aparte strook
materialisatie	asfalt voor de weg en tegels voor stoepen
parkeren	langsparkeren, enkelzijdig/dubbelzijdig
groen	groenstroken, grasvelden en beplanting
bomen	dubbelzijdige boombegeleiding (m.u.v. Kennedylaan)
verlichting	gebogen lichtmast, Stela-long (v.a. 6 meter hoog)
voetpaden/trottoir	minimaal 1,5 meter
fietspaden	2,0 meter en rood asfalt

Basisprofiel 2: Buurtontsluiting

functie	verblijfsgebied (30 km/uur)
wegbreedte	5,50 à 6,00 meter indien mogelijk
verkeerssysteem	twee richtingen, fiets op rijbaan
materialisatie	rode gebakken klinker en tegels voor stoepen
parkeren	enkelzijdig
groen	als herinrichting Willemstraat, wel ander type boom
bomen	verspreid staande bomen
verlichting	gebogen lichtmast, Stela-long (6 meter hoog)
voetpaden/trottoir	minimaal 1,5 meter

basisprofielen

- wijkontsluitingsweg
- buurtontsluiting
- straten tuindorp
- straten tuinwijk
- 'verandergebied'

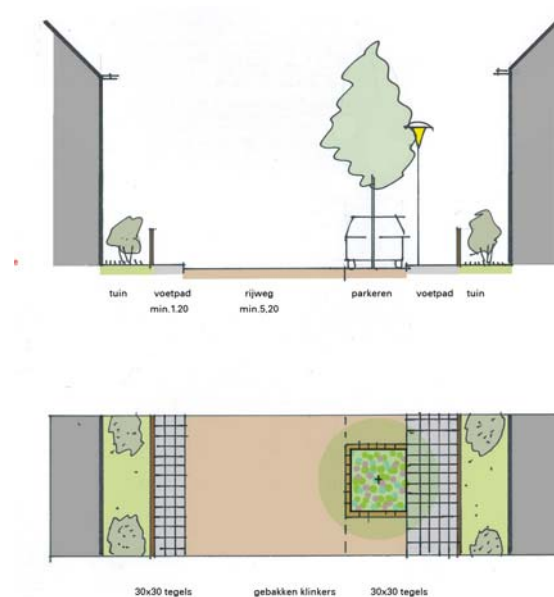
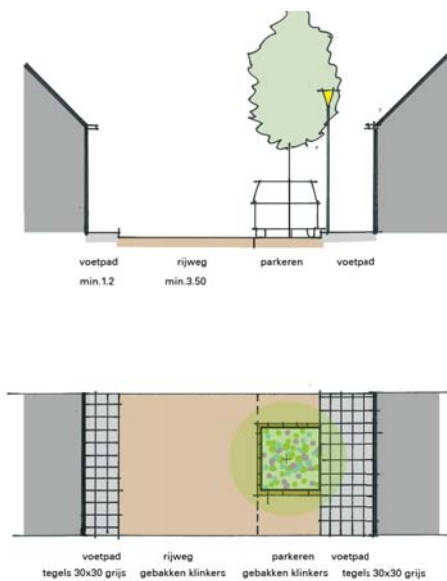
5. Principes inrichting openbare ruimte

De vernieuwing van Velp Zuid is een samenspel van enerzijds het aanpassen/ vernieuwen van de bebouwing, anderzijds het herinrichten van de openbare ruimte. Juist in een wijk die versnipperd dreigt te raken door talloze postzegelplannetjes en een op sommige plekken onduidelijke ruimtelijke structuur, kan de inrichting van de openbare ruimte letterlijk het bindmiddel vormen dat zorg draagt voor rust en samenhang in de wijk. In hoofdstuk 3 zijn reeds de belangrijkste doelstellingen ten aanzien van deze gewenste kwaliteitsverbetering verwoord. In dit hoofdstuk worden de verschillende aspecten die te maken hebben met de inrichting van de openbare ruimte verder uitgewerkt. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten op de principes/materialen die zijn toegepast bij straten die recent zijn heringericht in de wijk.

Basisprofielen

Het doel is om tijdens de vernieuwing van Velp Zuid tot een logische hiërarchie van straten en wegen in de wijk te komen. Er kan onderscheid gemaakt worden in vier typen straten:

- Basisprofiel 1 de wijkontsluitingen: de grote doorgaande wegen rondom Velp Zuid die de verbindende schakel vormen met de rest van Velp. Deze straten zijn relatief breed, de rijbaan is geasfalteerd, er wordt enkelzijdig geparkeerd en het profiel kent een dubbelzijdige boombegeleiding (met uitzondering van Kennedylaan) in groenstroken. Langs deze wegen staan gebogen lichtmasten.
- Basisprofiel 2 de buurtontsluitingswegen: een raster van hoofdstraten binnen Velp Zuid die vanaf de wijkontsluitingswegen de belangrijkste toegangen vormen tot de buurten binnen de wijk. Deze straten zijn minimaal 5,50 meter breed en dus geschikt voor tweerichtingverkeer en er wordt een rode gebakken klinker toegepast.

Basisprofiel 3: Straten Tuindorp

functie	verblijfsgebied 30 km/uur
wegbreedte	4,60 à 4,80 meter tweerichting, 3,40 à 3,60 éénrichting, fiets op rijbaan
verkeersverkeersysteem	twee richtingverkeer, éénrichting als het niet anders kan
materialisatie	bruine gebakken klinker en tegels voor stoepen
parkeren	enkelzijdig langs parkeren in de straat, overige in parkeer koffers tussen bebouwing of binnen bouwblokken
groen	af en toe een boom in een plantvak
bomen	willekeur aan groenplekken met bomen indien mogelijk
verlichting	profiel 3: lichtmast, Stela-long of Stela-square (afhankelijk van inrichting straat, v.a. 4 meter hoog)
voetpaden/trottoir	1,5 meter waar mogelijk en minimaal 1,2 meter

Basisprofiel 4: Straten Tuinwijk

functie	verblijfsgebied (30 km/uur)
wegbreedte	5,20 à 5,40 meter
verkeerssysteem	twee richtingverkeer, fiets op rijbaan
materialisatie	bruine gebakken klinker en tegels voor stoepen
parkeren	enkelzijdig en dubbelzijdig langsparkeren, haaksparkeren ook mogelijk (minimale wegbreedte 11 meter)
groen	groenstroken, beplanting en voortuinen
bomen	willekeur aan groenplekken met bomen in plankvak
verlichting	lichtmast, Stela-long of Stela-square (afhankelijk van inrichting straat, v.a. 4 meter hoog)
voetpaden/trottoir	minimaal 1,5 meter aan beide zijden, bij vernauwingen van het profiel kleiner dan 10 meter breed 1,20 meter, bij puntvernauwingen (lichtmast,borden) 0,90 meter breed

mogelijke verkeerscirculatie deelgebied 3

mogelijke verkeerscirculatie deelgebied 4

Er wordt enkelzijdig geparkeerd en aan één zijde van de straat is ruimte voor een losse boombegeleiding. In deze straten wordt een gebogen lichtmast toegepast.

- Basisprofiel 3 de woonstraten in tuindorp: de kleinere woonstraatjes binnen de buurten met een tuindorp karakter. Deze straten zijn relatief smal en overwegend éénrichtingverkeer, er liggen bruine gebakken klinkers, er wordt enkelzijdig geparkeerd, op willekeurige plekken kan door een kleine verspringing in de gevel plek ontstaan voor een smalle groenstrook eventueel met bomen. Ook hier worden lichtmasten met paaltop toegepast.
- Basisprofiel 4 de woonstraten in tuinwijk: de woonstraten binnen de buurten met een tuinwijk karakter. Deze straten zijn breder dan de tuindorpstraten en geschikt voor twee richting verkeer. Ook hier ligt een bruine gebakken klinker en er wordt enkelzijdig of dubbelzijdig geparkeerd. Op sommige plekken is ruimte in het profiel voor groenstroken en/of bomen. Ook hier worden lichtmasten met paaltop toegepast.

Door te kiezen voor consequente indelingen van het profiel, wegbreedtes, materialisatie, parkeeroplossingen, toepassing van groen in het profiel en verlichting en straatmeubilair per type straat, wordt deze hiërarchie verduidelijkt en versterkt. Per buurt zal bij de verdere uitwerking een inrichtingsplan voor de openbare ruimte worden opgesteld waarin deze principes verder uitgewerkt worden. Het beleid voor beheer en onderhoud in Velp Zuid is 'laag (kwaliteit C pub. 245 CROW)'.

De gemeente is op dit moment bezig met een pilot LED-verlichting rondom Binnentuin in Velp Zuid. Bij een positieve evaluatie zal in de woonstraten worden gekozen voor een lichtmast van 6 meter (mast met uitlegger) met een LED-armatuur type Stela-Long en in de woonerven voor een lichtmast van 4 meter (paaltop) met een LED-armatuur type Stella-Square.

huidige situatie Louisestraat

voorbeeld mogelijke aanpak Louisestraat:
herinrichting openbaar gebied en renovatie gevels

suggestie bestratingsmaterialen

Speel- en ontmoetingsruimten

Een belangrijke opgave in het 'verandergebied' is meer groene ruimtes ontwikkelen en mogelijkheden voor spelen en ontmoeting vergroten. Het is belangrijk dat alle doelgroepen binnen de wijk goed bediend worden, spelen en ontmoeten is van essentieel belang voor een goede geestelijke en lichamelijke ontwikkeling van kinderen en volwassenen!

Ontmoeten

Ontmoeting faciliteren in de wijk is belangrijk, als mensen elkaar tegenkomen, elkaar kennen, dan is er meer kans op een hechte sociale structuur in de wijk. Mensen spreken elkaar eerder aan op ongepast gedrag en zijn bereid elkaar te helpen, indien nodig.

Ontmoeting kan plaats vinden op allerlei schaalniveaus in de wijk. Het begint voor de woning, bijvoorbeeld door middel van een praatje over de heg, bij het uitpakken van de boodschappen uit de auto, het wassen van de ramen of doordat mensen lekker in de zon op een bankje voor hun woning kunnen zitten. In de straat kunnen kinderen spelen op een brede stoep, kan een balletje getrapt worden, wordt één keer per jaar een straat barbecue gehouden, staat hier en daar een bankje als rustplek voor mensen die een ommetje maken. In de buurt ligt een speelplek waar het altijd gezellig is en jong en oud elkaar tegen komen, laten de mensen de hond uit, wordt jaarlijks een rommelmarkt gehouden. Tot slot kan men elkaar in de wijk ontmoeten, bij het boodschappen doen, op het schoolplein, in het zorgcentrum, in het park aan de zuidzijde van de wijk en natuurlijk tijdens een ommetje door de wijk.

In de scenario's uit hoofdstuk 5 worden verschillende aanleidingen gecreëerd voor ontmoeting. Deze zullen bij de verdere uitwerking van de plannen in samenspraak met de bewoners verder ingevuld moeten worden.

3% speelruimte?

Het Ministerie van VROM gaat er van uit dat 3% van woongebieden minimaal beschikbaar moet zijn als speelruimte. Dit houdt in dat van de beschikbare ruimte minimaal 300 m² per hectare moet worden gereserveerd voor formele speelruimte. De speelruimte voor kinderen in de wijk kan op verschillende manieren zijn ingericht. Met speeltoestellen, maar zeker ook als plein, park of voetbalveldje. Ook openbaar toegankelijke sportvelden, schoolpleinen, geschikte delen van oevers en natuurterreinen komen in aanmerking. Om te zorgen voor een goede bereikbaarheid is een gelijkmatige verdeling van speelplaatsen van belang. De minister benadrukt dat er ook oog moet zijn voor de kwaliteit van de speelplekken. Afhankelijk van de bevolkingssamenstelling kan de gemeente bepalen of deze ruimte ook daadwerkelijk als speelplaats moet worden ingericht en voor welke leeftijdscategorie.

Bronnen: Spelen met ruimte, handboek gemeentelijk speelbeleid, Childfriendly cities, 2006

Spelen voor kinderen

In Velp Zuid zijn er voldoende speelplekken, zo staat verwoord in de beleidsnota 'R(h)eden om meer te spelen'. Gemeente Rheden gaat uit van de norm die VROM hanteert. Deze norm gaat uit van 3% van het woongebied, de bruto-oppervlakte, dus uitgeefbaar en openbaar gebied. Voor het 'verandergebied' met een totale grootte van circa 17 ha, betekent dat hier 5.100 m² ruimte voor speelruimte zou moeten zijn. VROM maakt niet zo'n duidelijk onderscheid tussen echte speelplekken en spelaanleidingen in parken, langs oevers en op natuurterreinen. Het lijkt er dus op dat spelen en groen elkaar gedeeltelijk overlappen maar echt kijkgroen (waar niet gespeeld kan worden) valt er duidelijk niet onder. Extra groen wordt door ons overigens alleen voorgesteld wanneer de ruimtelijke kwaliteit in het geding is of bijdraagt aan de bestaande of nieuw voorgestelde ruimtelijk structuur.

In het 'verandergebied' is er momenteel een oppervlakte van 2.200 m² aan spelen en groen. Er is voor het 'verandergebied' in principe een tekort aan speelruimte. In heel Velp Zuid is echter wel voldoende ruimte (zie bijlage IV beleidsnota) Het toevoegen van nieuwe groenplekken in het 'verandergebied' versterkt enerzijds de ruimtelijke structuur (meer kwaliteit in het openbaar gebied) en kan anderzijds gebruikt worden om aan de 3% in het 'verandergebied' te voldoen. Als in de nabijheid van het 'verandergebied' al te veel of te weinig speelplekken zijn, is de behoefte aan nieuwe speelgelegenheden in mindere of meerdere mate noodzakelijk in het 'verandergebied'.

Niet alleen de oppervlakte is belangrijk, het gaat natuurlijk ook om de inrichting, het gebruik en de afstand tot woningen. De speelplekken moeten gelegen zijn langs goed bereikbare en veilige routes, kinderen moeten zelfstandig en veilig naar de speelplaatsen kunnen gaan en op iedere

speelplek moet informeel toezicht vanuit de buurt mogelijk zijn. Een speelplek dient mogelijkheden te bevatten voor:

- beweging (actief bezig zijn met je lichaam)
- socialisatie (omgaan met anderen/elkaar)
- fantasie/verkennen (onderzoeken van mogelijkheden)

Bij het toekennen van speelplekken worden de volgende schaalniveaus onderscheiden:

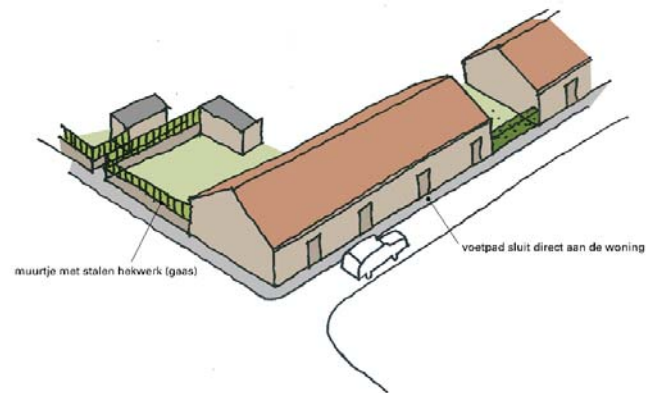
0 - 6 jaar

- alleen spelen
- bewegen: kruipen, liggen, draven, klauteren, steppen, graven, schommelen, glijden, klimmen
- fantasie - rollenspel
- constructiespel: bouwen met zand, water
- verhardingen voor steppen/fietsen, hoogteverschillen (uitdaging), beplanting
- actieradius van 150 meter

6-12 jaar

- samen spelen
- bewegen: hollen, klimmen, springen, rolschaatsen, ballen
- fantasie/rollenspel
- constructiespel: bouwen met zand, water
- regel en wedstrijdspel
- avontuurlijk spel (bouwspeelplaats, rommellandje)
- verschil in spel jongens en meisjes
- actieradius van 400 meter

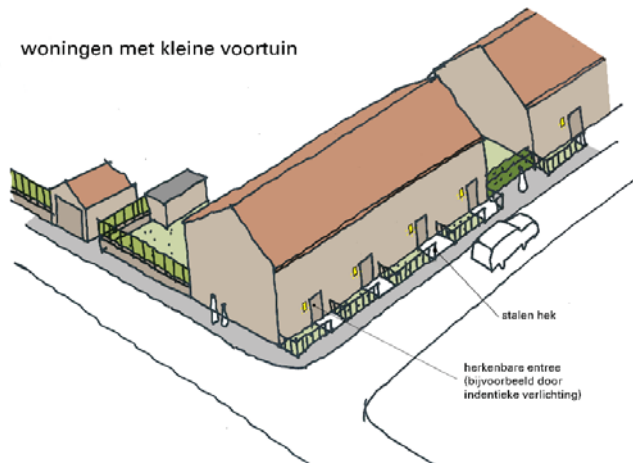
woningen zonder voortuin

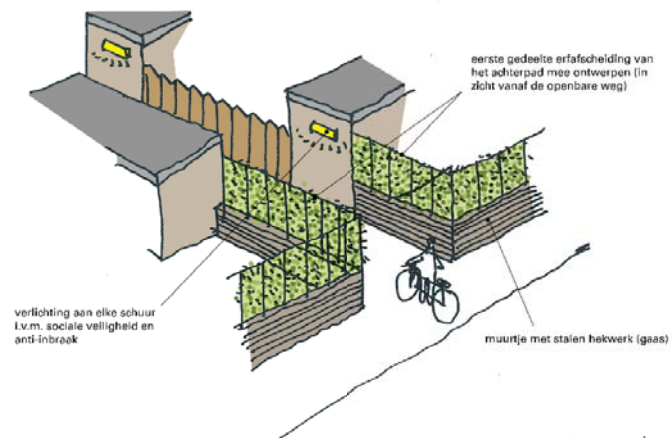
woningen met grote voortuin

woningen met kleine voortuin

achterpaden

toepassing erfsccheidingen

12 - 23 jaar

- sport
- muziek maken/luisteren, dansen, hobby's
- gevoelig voor trends
- ontmoeting, 'hangen'
- actieradius van 1000 meter

Scenario B Verbeterd Velp Zuid is getoetst aan bovenstaande uitgangspunten. Het streven is om in Velp Zuid niet alleen voldoende ruimte voor groen en ontmoeten te realiseren, maar de plekken ook zodanig in te richten dat deze door verschillende doelgroepen gebruikt kunnen worden. Kinderen moeten een leuke speelplek hebben, maar ook ouderen moet zich prettig voelen in de wijk en lekker op een bankje kunnen zitten.

Hondenuitlaatplaatsen

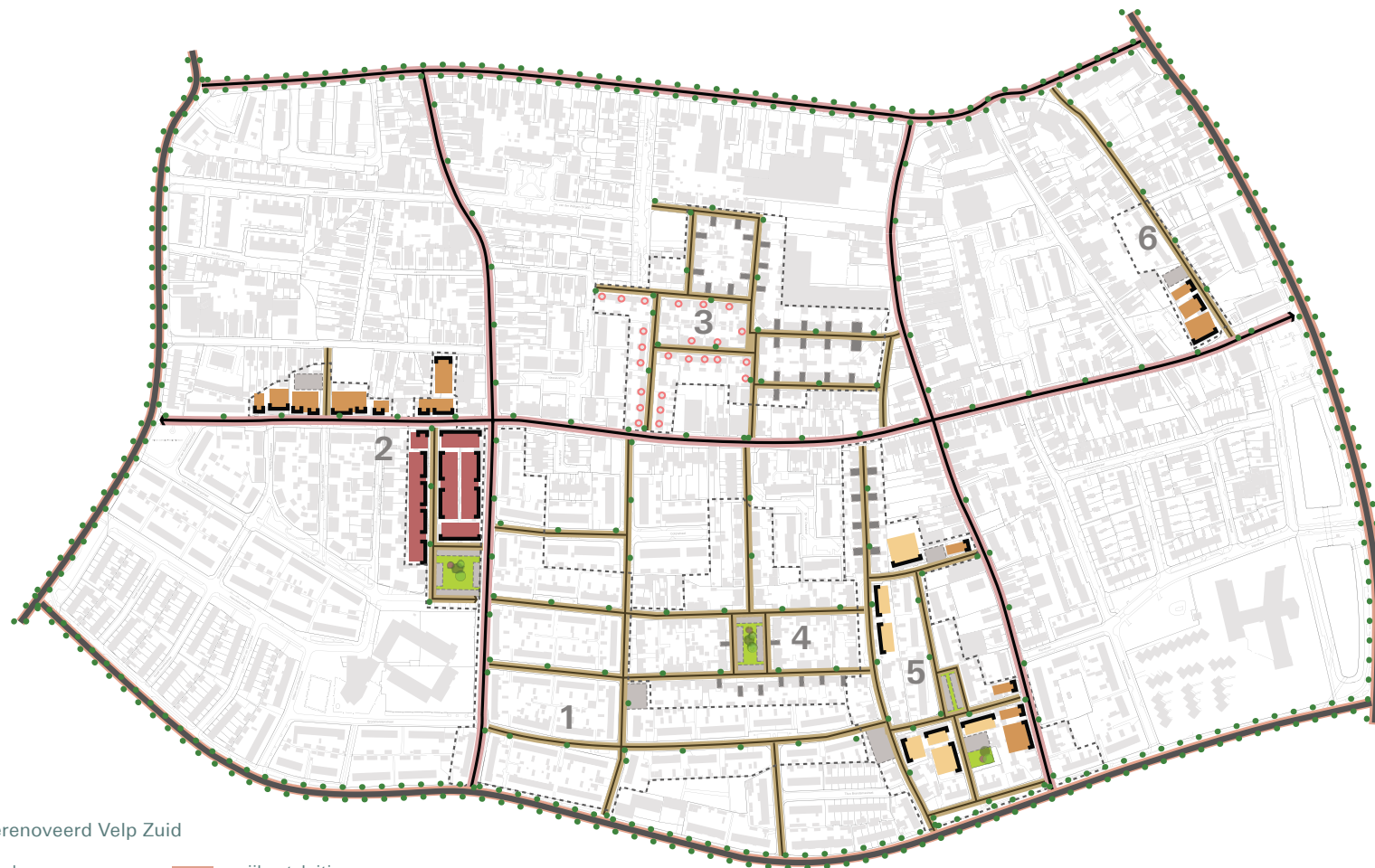
Hondenpoep is nog steeds een van de grootste ergernissen in de wijk. Bij het opnieuw inrichten van de straten en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte hoort ook een duidelijke visie op hondenuitlaatplaatsen. Dit gemeentelijke beleid is verwoord in het 'Plan van aanpak hondenpoep' dat eind 2007 is vastgesteld. In Velp Zuid is dit nieuwe hondenpoepbeleid gerealiseerd. Kernpunten van het beleid zijn:

- Geen losloop-/uitlaatgebieden binnen de bebouwde kom
- Opruimplicht binnen bebouwde kom
- Verbeteren van 'opruimentaliteit' door
 - Verhoging pakkans door het aanstellen van APV-controleurs.
 - Faciliteren opruimplicht door middel van het plaatsen van hondenpoepbakken. De locatie van de bakken wordt in overleg met een wijk geplaatst op route van 'langeafstandsliep'.

Doel van het beleid is om de mentaliteit van de hondenbezitter te veranderen waarbij het normaal wordt om de hondenpoep op te ruimen. Hierbij wordt repressief (boetes) en faciliterend (hondenpoepbakken) opgetreden. In Velp Zuid wordt sinds enige tijd volgens dit beleid gewerkt en dit heeft geleid tot een vermindering van overlast door hondenpoep. Bij de herinrichting van de openbare ruimte moet rekening gehouden worden met het inpassen van hondenpoepbakken in de straten. Het plan is om de groene zone langs de snelweg in te richten als losloop-/uitlaatgebied.

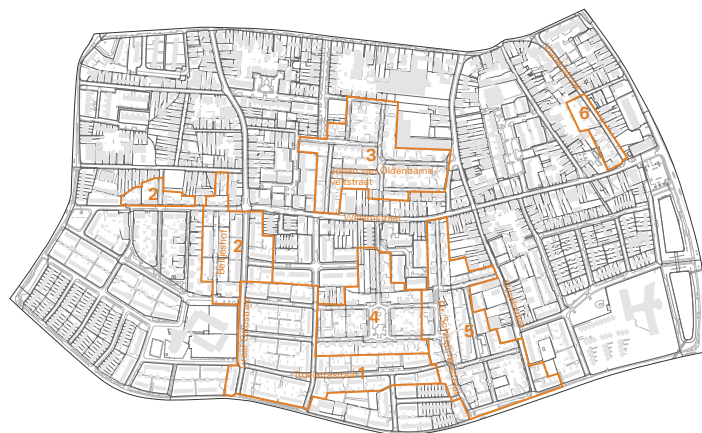
Achterpaden en erfscheidingen

De overgang tussen openbaar en privé is bepalend voor de kwaliteit van de openbare ruimte. Uniforme erfscheidingen zorgen voor een rustig beeld in de straat. Dit geldt niet alleen aan de voorzijde van woningen, maar ook aan de achterzijde. Binnen het 'verandergebied' kan door middel van het vastleggen van een uniforme erfscheiding voor zowel de voorzijde als achterzijde van de woningen een rommelig en onverzorgd beeld voorkomen worden. In een vervolgfase zullen de opties besproken worden met de bewoners. De voorkeur gaat hierbij uit naar groene oplossingen, een haag aan de voorzijde van woningen en een groenscherm begroeid met Hedera aan de achterzijde. Hiermee krijgt het openbaar gebied een groene aankleding waardoor veel van de steenachtige profielen verzacht worden. Eventueel kan aan de voorzijde van woningen ook een haag in combinatie met een eenvoudig hekwerk toegepast worden, waardoor de haag minder kwetsbaar is. Het onderhoud van een groen erfscheiding ligt bij de bewoners. In verband met sociale veiligheid is achterpadverlichting van belang. Achterpaden worden niet door de gemeente verlicht, en is een verantwoordelijkheid van de eigenaar(-gebruiker).

Scenario A: Gerenoveerd Velp Zuid

— —	deelgebieden	— —	wijkontsluiting
■	nieuwbouw tuinwijk	— —	buurtontsluiting
■	nieuwbouw tuindorp	— —	straten
■	nieuwbouw linten	■	parkeren
■	renoveren woningen	■	groenvoorzieningen
○	samenvoegen woningen	● ● ●	mate van groen in straat

deelgebieden 'verandergebied'

Ten behoeve van het ontwikkelplan zijn verschillende scenario's opgesteld. Hierbij is bewust een brede bandbreedte bekeken om de consequenties van bepaalde keuzes goed inzichtelijk te maken. In alle modellen is het plangebied verdeeld in een zestal deelgebieden. De grenzen van deze deelgebieden zijn bepaald op basis van de analyse van de ruimtelijke structuur van de wijk en zo gekozen dat bij de verdere uitwerking logische deelgebieden ontstaan waarin de problematiek/opgave voor alle woningen min of meer gelijk is. Hierdoor kan op een gelijkwaardige manier de discussie met bewoners over de toekomst van hun buurtje worden aangegaan.

Bijlage 1: Scenario's

Scenario Gerenoveerd Velp Zuid

Minimale sloop en maximale renovatie

In het eerste scenario is de sloop tot een minimum beperkt. Voor vrijwel alle woningen is het uitgangspunt renovatie, met uitzondering van woningen (met name deelgebied 2 en 5) waarvan de bouwkundige staat danwel de stedenbouwkundige situatie dusdanig slecht is dat sloop de enige optie is. In deelgebied 2 betekent dit dat dit gebied in ruimtelijke samenhang met het recente buurtje rondom de Beltjeshof kan worden afgerond. Dit biedt tevens de mogelijkheid een extra groen- en ontmoetingsplek toe te voegen. De stedenbouwkundige structuur van de wijk wordt niet aangepast, alleen ter plekke van de Dr. Schaepmanstraat wordt door enkele blokken woningen te slopen de mogelijkheid gecreëerd om de straat door te trekken voor autoverkeer en de hinderlijke verkeerskundige knippen die hier nu liggen op te heffen. Doordat het bebouwingsbeeld langs de Dr. Schaepmanstraat echter zeer gevarieerd is blijft het beeld rommelig.

In dit scenario is meer parkeerruimte gecreëerd in de straten door de profielen anders en efficiënter in te richten. Er zijn geen extra parkeerplaatsen op binnenterreinen of tussen de woningen opgenomen. Om aan de parkeernorm te kunnen voldoen zullen ook de bestaande pleintjes/groenplekken deels ingericht moeten worden ten behoeve van parkeren. In sommige gevallen, bijvoorbeeld in deelgebied 3, wordt de parkeernorm dan nog niet gehaald en is bijvoorbeeld het samenvoegen van woningen bij renovatie een middel om het aantal woning terug te brengen en zo ook de parkeerdruk op het openbaar gebied te verlagen. Per saldo neemt de hoeveelheid groen in de wijk dus af. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt voornamelijk bepaald door geparkeerde auto's langs de straten.

Scenario B: Verbeterd Velp Zuid

	deelgebieden		wijkontsluiting
	nieuwbouw tuinwijk		buurtontsluiting
	nieuwbouw tuindorp		straten
	nieuwbouw linten		parkeren
	renoveren woningen		groenvoorzieningen
	samenvoegen woningen		mate van groen in straat

Scenario Verbeterd Velp Zuid

Sloop-nieuwbouw waar nodig, renovatie waar het kan

In het tweede scenario wordt op grotere schaal sloop-nieuwbouw voorgesteld, met name in deelgebied 5. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om tot een meer logische begrenzing van ruimtelijke eenheden in de wijk te komen, waardoor de helderheid en ruimtelijke structuur van de wijk verbetert. De straten krijgen een heldere rasterstructuur en de aangrenzende bebouwing ondersteunt en versterkt deze structuur. Vrijwel de gehele Dr. Schaepmanstraat wordt vernieuwd in de 'tuinwijk' typologie waardoor relatief veel grotere gezinswoningen kunnen worden toegevoegd. Ook kunnen dan in dit gebied nieuwe groen-/ontmoetingsplekken worden toegevoegd. De Troelstrastraat kan helemaal doorgetrokken worden tot de IJsselstraat en krijgt over de hele lengte een nieuwe inrichting. Als bijvoorbeeld aan één zijde haaks geparkeerd wordt kan aan de andere bezonde zijde een brede speel-stoep ontstaan. Bomen en groenplekken zorgen voor een groene aankleding van deze nieuwe allee. De twee bestaande tuindorpen worden in dit scenario gerenoveerd. In deelgebied 3 is het middelste bouwblok gesloopt om ruimte te creëren voor groen/ontmoeten/spelen. Doordat het woningaantal als gevolg van de voorgestelde sloop ook afneemt in deze buurt kan het parkeren worden opgelost, bijvoorbeeld grotendeels op straat en beperkt op nieuw aan te wijzen parkeerterreinen op binnengebieden. In dit scenario is bewust gezocht naar alternatieve locaties om parkeren op te lossen. Door extra parkeerplaatsen te realiseren binnen in bouwblokken, daar waar de tuindieptes dat toelaten, kunnen de straten een aantrekkelijkere inrichting krijgen. Er is meer ruimte voor groen en bomen in de straat en soms kan de stoep (deels) verbreed worden zodat een echte speelstoep ontstaat. De openbare ruimte kan overal een groenere en hoogwaardigere inrichting krijgen en de auto is minder dominant in het straatbeeld. Dit gaat wel ten koste van de tuindieptes.

Scenario C: Vernieuwd Velp Zuid

— deelgebieden	■ wijkontsluiting
■ nieuwbouw tuinwijk	■ buurtontsluiting
■ nieuwbouw tuindorp	■ straten
■ nieuwbouw linten	■ parkeren
■ renoveren woningen	■ groenvoorzieningen
○ samenvoegen woningen	● ● ● mate van groen in straat

Scenario Vernieuwd Velp Zuid

Sloop-nieuwbouw en renovatie gaan hand in hand

Dit scenario onderzoekt de meest extreme variant waarbij een aanzienlijk deel van de woningen binnen Velp Zuid op termijn gesloopt wordt en vervangen door nieuwbouw.

De structuurverbeteringen in deelgebied 5 worden nog een stap verder doorgevoerd en ook de woningen langs de Louiestraat worden gesloopt. Hierdoor ontstaat ten oosten van de Dr. Schaepmanstraat een volledig nieuwe buurt in de tuinwijken sfeer die als samenhangend gebied ontworpen kan worden. Ook in dit model wordt de Troelstrastraat doorgetrokken tot de IJsselstraat. In plaats van een uniform profiel van begin tot eind, zou ook gekozen kunnen worden voor het opdelen van de straat in verschillende deelgebieden die ieder hun eigen karakter kunnen krijgen. Dit karakter wordt bepaald door de indeling van het profiel (wijze van parkeren, breedte van stoep) en de wijze waarop de woning grenst aan de straat (voortuin, stoepenzone, haag of hekwerk, wintererker). Het schrale karakter van de naoorlogse bouw langs deze straat kan hierdoor een enorme facelift krijgen.

In dit scenario is ook onderzocht wat de consequenties zijn als de beide tuindorpen, deelgebied 3 en 4, gesloopt zouden worden en hoe met nieuwbouw het karakteristieke verschil tussen de twee ruimtelijke typologieën, tuindorp en tuinwijk, in tact kan blijven. In deelgebied 4 is het stratenpatroon gehandhaafd en is nieuwe bebouwing ingetekend die voldoet aan de eisen die Vivare stelt aan nieuwbouwwoningen (min. 110 m², 3 slaapkamers, woning 9-10 meter diep). Dit kan niet met tweelaagse bebouwing met kap doordat de smalle straten een dergelijke hoge bebouwing niet toelaten. In dit geval is dan ook gekozen voor een woning met een asymmetrische kap en een lage goot aan de voorzijde van de woning om

het kleinschalige tuindorpkarakter zo veel mogelijk in tact te laten.

Het verbreden van de straten is geen optie aangezien de bouwblokken dan te ondiep worden/ de tuinen te klein worden. De rooilijn van de nieuwe bebouwing verspringt hier en daar om ruimte te maken voor smalle groenstroken in het profiel. Dit compenseert de langere bloklengtes van de nieuwbouw ten opzichte van de bestaande bouw (voornamelijk twee-onder-een kappers).

In het noordelijke tuindorp, deelgebied 3, is het stratenpatroon deels aangepast waardoor de buurt een grotere centrale groen/ontmoetingsplek heeft gekregen en er ook goede parkeeroplossingen zijn gevonden aan de randen van de buurt.

Voor dit scenario geldt net als voor scenario B: Verbeterd Velp Zuid, dat de kwaliteit van de openbare ruimte aanzienlijk verbetert ten opzichte van de huidige situatie doordat er meer ruimte is voor groen in de profielen en alternatieve parkeeroplossingen zijn gevonden voor de auto's.

De smalle straten laten hogere bebouwing ook niet toe. Het verbreden van de straten is geen optie aangezien de bouwblokken dan te ondiep worden/ de tuinen te klein worden. De rooilijn van de nieuwe bebouwing verspringt hier en daar om ruimte te maken voor smalle groenstroken in het profiel. Dit compenseert de langere blok lengtes van de nieuwbouw ten opzichte van de bestaande bouw (voornamelijk twee-onder-één kappers).

In het noordelijke tuindorp, deelgebied 3, is het stratenpatroon deels aangepast waardoor de buurt een grotere centrale groen/ontmoetingsplek heeft gekregen en er ook goede parkeeroplossingen zijn gevonden aan de randen van de buurt.

Voor dit scenario geldt net als voor scenario B: Verbeterd Velp Zuid, dat de kwaliteit van de openbare ruimte aanzienlijk verbetert ten opzichte van de huidige situatie doordat er meer ruimte is voor groen in de profielen en alternatieve parkeeroplossingen zijn gevonden voor de auto's.

Doelstelling	Gereneveerd Velp	Verbeterd Velp	Vernieuwd Velp
Parkeren	+	+	+
Groen/ kwaliteit openbare ruimte	-	+	+
Herkenbaarheid/ identiteit	-	+	±
Verkeersstructuur	±	+	+
Woningvoorraad/ meer differentiatie	±	±	+
Ontmoetingsruimte	-	+	+

toetsing van scenario's aan uitgangspunten wijkvisie

Doelstelling		Gereneveerd Velp			Verbeterd Velp			Vernieuwd Velp		
bestaand		RV	NB	totaal	RV	NB	totaal	RV	NB	totaal
Gebied 1	191	184	7	191	152	7	159	148	7	155
Gebied 2	103	0	63	63	0	63	63	0	57	57
Gebied 3	136	100	0	100	89	17	106	0	133	133
Gebied 4	86	96	0	96	96	0	96	0	126	126
Gebied 5	146	74	39	113	45	76	121	0	121	121
Gebied 6	19	8	7	15	8	7	15	0	13	13
Totaal	681	462	116	578	390	170	560	148	457	605
		80%	20%		70%	30%		24%	76%	

RV= renovatie

NB= nieuwbouw

opmerking: de aantallen van de scenario's zijn gebaseerd op stedenbouwkundige eenheden en wijken soms af van de deelgebiedgrenzen van Vivare.

aantallen woningen per scenario

Gerenoveerd Velp

Verbeterd Velp

Vernieuwd Velp

Toetsing scenario's uitgangspunten wijkvisie

De verschillende scenario's zijn getoetst aan de belangrijkste ambities en doelstellingen van de wijkvisie en de uitgangspunten zoals die verwoord zijn in hoofdstuk 4.

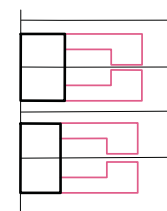
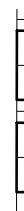
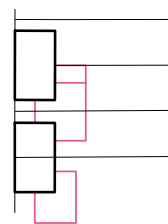
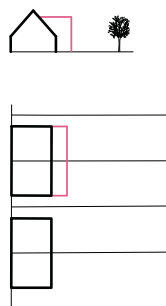
Gerenoveerd Velp Zuid, voldoet duidelijk niet aan de ambities en doelstellingen uit de Wijkvisie, met uitzondering van het uitgangspunt om meer ruimte te creëren voor parkeren.

De beide andere scenario's, Verbeterd Velp Zuid en Vernieuwd Velp Zuid, voldoen wel aan deze uitgangspunten. Beide scenario's laten zien dat het mogelijk is om invulling te geven aan de gestelde doelstellingen en uitgangspunten, meer grotere gezinswoningen aan de wijk toe te voegen, meer ruimte voor parkeren te creëren maar ook meer ruimte voor groen en ontmoeting en een kwalitatief hoogwaardigere openbare ruimte. In beide scenario's gaat dit ten koste van aantallen woningen, in scenario Vernieuwd Velp Zuid kunnen meer woningen worden teruggebouwd dan in Verbeterd Velp Zuid.

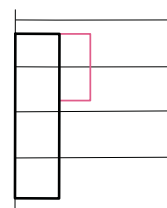
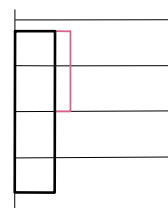
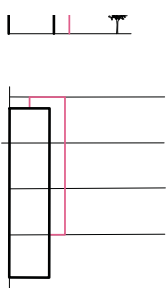
In deze fase is het nog niet nodig om een keuze te maken tussen beide scenario's. Wel laten de scenario's de bandbreedte van oplossingen zien en de kansen en risico's van de verschillende varianten. De grootste opgave/keuzes liggen met name in deelgebied 5 en in de tuindorpen, deelgebied 3 en 4. In deelgebied 5 zal een afweging gemaakt moeten worden tussen het integraal vernieuwen van de hele buurt en de logische structuur die daarmee kan ontstaan versus het behoud/renovatie van meer woningen en een meer fragmentarisch karakter van de buurt.

Voor wat betreft de tuindorpen geldt dat deze als zeer karakteristiek bestempeld zijn, de woningen zijn echter erg klein en bouwtechnisch gezien van slechte kwaliteit. Renovatie/uitbreiding van deze woningen zal een kostbare zaak zijn. Nieuwbouw zal kwalitatief betere en grotere woningen opleveren, alleen het karakter van de buurten zal daarmee wel ingrijpend veranderen. Het contrast met de tuinwijkbuurten kan door middel van het samenspel van smalle profielen, lage goten en een zorgvuldig ontworpen stedenbouwkundige ensemble blijven bestaan, maar de buurt zal doordat de bebouwing uit een andere tijd is een nieuwe identiteit krijgen.

Tuindorp

Tuinwijk

starters

gezinnen

senioren

voorbeeld uitwerking van omgeving Van Kolplein
met diverse typen uitbreidingen

Bijlage 2: Mogelijkheden renovatie

Bij het renoveren van woningen worden in de eerste plaats de woningen weer naar een goed basisniveau gebracht qua isolatie en installaties. Een groot deel van de woningen in de wijk is echter ook zeer klein. Bij renovatie is het ook mogelijk woningen te vergroten. Woningen kunnen op verschillende manieren uitgebreid worden waardoor ze voor verschillende doelgroepen geschikt zijn.

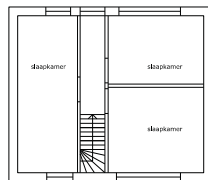
Vooroorlogse bouw (tuindorp)

Deze woningen zijn over het algemeen zeer klein en ondiep. Doordat het bouwvolume uit één laag met kap bestaat, is ook de ruimte op de eerste verdieping zeer beperkt. Men kan twee typen onderscheiden, korte rijtjes en twee- en drie-onder-één-kapwoningen.

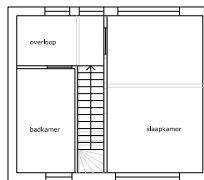
Het samenvoegen van woningen leidt tot een groot verlies aan woningen. Bovendien betekent dat in veel gevallen er van twee twee-onder-één-kapwoningen één vrijstaande woning gemaakt zou worden. Het is niet realistisch om te veronderstellen dat een dergelijke type vervolgens nog in de sociale huur verhuurd kan worden. Veel van de woningen staan op een redelijk diep kavel. Hierdoor is renovatie in combinatie met uitbreiden van de woning een goede mogelijkheid om de woningen te vergroten en het totale woningaantal niet te ver terug te laten lopen.

Het uitbreiden kan op verschillende manieren, afhankelijk van welke doelgroep je wilt bedienen.

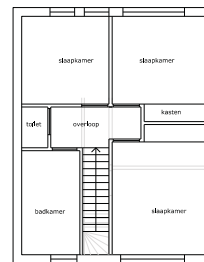
De woningen lenen zich bijzonder om te worden uitgebreid tot een patio-achtig type (bijvoorbeeld geschikt voor ouderen) met een volledig woonprogramma op de begane grond en een extra slaap- en badkamer op de verdieping.

plattegrond verdieping

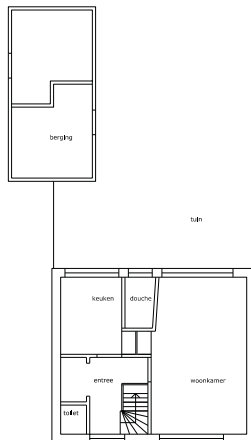
plattegrond verdieping

plattegrond verdieping

plattegrond verdieping

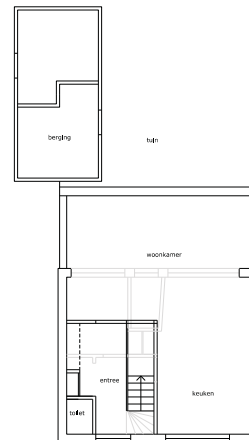
plattegrond b.g.

bestaand
Troelstrastraat

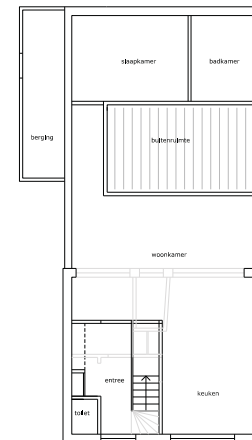
plattegrond b.g.

uitbreiding 1
1 laags

plattegrond b.g.

uitbreiding 2
2 laags

plattegrond b.g.

uitbreiding 3
1 laags

starters

gezinnen

senioren

Ook zijn de woningen goed geschikt te maken voor één en twee persoons huishoudens (bijvoorbeeld starters) door alleen de begane grond over de hele breedte naar achter toe uit te bouwen. Om de woningen geschikt te maken voor gezinnen dient de woning aan de achterzijde volledig uitgebouwd te worden, bij voorkeur ook op de verdieping. Dat kan met grotere dakkapellen aan de voor- en achterzijde, maar ook door het uitbouwen en optrekken van de achtergevel waardoor meer ruimte ontstaat in de kaplaag. Bij de twee-onder-één kapwoningen kan door de relatief brede kavels tussen de woningen als het ware een nieuw achterhuis gebouwd worden dat geschakeld is aan de woningen aan de straat. Hierdoor blijft de kleine korrel aan de straat behouden maar kan wel de woning aanzienlijk vergroot worden.

Voordelen van deze wijze van renoveren is dat het kleinschalige beeld van de tuindorpdelen behouden blijft en dat er meer differentiatie in woningen komt. Ook is het niet slopen van woningen natuurlijk in principe een duurzame oplossing. Nadeel is dat het erg kostbaar is, zowel de bestaande woning dient gerenoveerd te worden maar er vindt ook een stuk nieuwbouw plaats.

Naoorlogse bouw (Tuinwijk)

De naoorlogse bouw bestaat uit twee lagen met een flauwe kap. Over het algemeen zijn de rijtjes wat langer dan bij de vooroorlogse bouw, twee- en drikappers komen niet voor. Wel hebben sommige blokken bijzondere kopwoningen, zogenaamde duplexwoningen. Ook deze woningen zijn over het algemeen klein, met name door de zeer geringe diepte. Bovendien worden deze woningen ook gekenmerkt door een zeer schrale en sobere architectuur.

Het samenvoegen van woningen tot ruimere eengezinswoningen leidt tot het halveren van het aantal woningen. Dit heeft alleen de voorkeur daar waar achtertuinen te ondiep zijn om uit te bouwen (kleiner dan circa 8 meter). Daar waar tuinen diep genoeg zijn kunnen de woningen wederom op verschillende wijze uitgebouwd worden (alleen op de begane grond, of over meerdere verdiepingen). Ook het vervangen van de kap waardoor een echte zolderlaag ontstaat (eventueel met dakkapellen) voor extra slaapkamers behoort tot de mogelijkheden. De duplexwoningen op de koppen kunnen worden samengevoegd en wellicht verbijzonderd waardoor de blokken wat minder éénvormig worden.

Ook zijn er mogelijkheden om de gevels van de woningen aan te passen om meer variatie in het straatbeeld te krijgen. Dit kan bijvoorbeeld door het keimen (wit verven) van delen van de gevel (past goed bij naoorlogse bouw) of door bijvoorbeeld entrees te verbijzonderen of erkers aan woningen toe te voegen over één of meerdere lagen.

Bijlage 3: Duurzaamheid/veiligheid

Duurzaamheid

Duurzaamheid en met name energiezuinigheid is een speerpunt van beleid van Vivare. De herstructurering van de wijk biedt tal van mogelijkheden om Velp Zuid te verduurzamen, zowel bij renovatie van woningen als bij sloop-nieuwbouw.

Bij renovatie van woningen kan gedacht worden aan het beter isoleren van woningen, het vervangen van ramen en kozijnen door driedubbel glas en het vervangen van CV-installaties. Doordat de buurten in verschillende tijden gebouwd zijn (vooorlogs-naoorlogs) vraagt dit om verschillende aanpakken. Zo ligt het voor de hand om de vooroorlogse bebouwing van binnenuit te isoleren om de uitstraling van buiten af zo min mogelijk aan te tasten. Bij de na-oorlogse bouw kan er ook voor worden gekozen om dit van buiten te doen en zo de woning een totale 'facelift' te geven. Er zijn systemen ontwikkeld waarbij dit zelfs plaats kan vinden zonder dat de bewoner hoeft te verhuizen! De bestaande woning wordt als het ware ingepakt en krijgt een nieuwe jas, zo kan een echt 'passief huis' ontstaan wat 's winters z'n warmte goed vast houdt en 's zomers koel blijft.

Ook kan gedacht worden aan het overstappen van individuele energiesystemen naar collectieve energiesystemen. De rijtjes van de naoorlogse bebouwing kunnen bijvoorbeeld gekoppeld worden aan een warmte-koudeopslag systeem en zonnepanelen op de daken, door de eindwoning van een blok op te offeren voor technische installaties en een pomp. Dergelijke systemen zijn al bij kleine projecten rendabel te maken. In principe lenen alle op het zuiden georiënteerde daken aan de achterzijde van woningen zich voor het toevoegen van zonnepanelen.

Binnen het 'verandergebied' is het dan mogelijk om op circa 150 bestaande en nieuwe woningen zonnepanelen toe te voegen. Het toevoegen van zonnepanelen aan de straatzijde heeft vanwege het minder fraaie beeld niet onze voorkeur.

Bij nieuwbouw zal uiteraard moeten worden voldaan aan het bouwbesluit en de EPC-norm die de gemeente heeft vastgesteld. Ook hierbij is het overstappen op collectieve energiesystemen een interessante optie.

Veiligheid

Ingrepen in de fysieke ruimte en bebouwing kunnen bijdragen aan het verbeteren van de sociale veiligheid in de wijk, maar ook de bewoners zelf zullen hier een bijdrage aan moeten leveren. Sociale veiligheid kun je niet maken, maar wel faciliteren.

Bij het verbeteren van de sociale veiligheid kan gekeken worden naar maatregelen op het niveau van de wijk en op het schaalniveau van de woning. Er zijn specifieke richtlijnen, bijv. Handboek Politiekeurmerk Veilig Wonen, waarin eisen worden gegeven voor het verbeteren van de sociale veiligheid in een bestaande wijk. Het verschil tussen het realiseren van een nieuwbouwwijk met een politiekeurmerk of een bestaande wijk met politiekeurmerk is groot. Bij bestaande bouw is de inrichting van de wijken langer geleden bepaald en ingrepen zijn kostbaar. Daarnaast is de zeggenschap over de verantwoordelijkheid van de woningen en beheer van de openbare ruimte versnipperd. In de wijkverbetering Velp Zuid valt de versnippering mee, omdat Vivare en gemeente Rheden nauw betrokken zijn bij de herontwikkeling.

Verbeteren sociale veiligheid op woningniveau

Aan de voorzijde van woningen kan de sociale veiligheid verbeterd worden door te zorgen voor herkenbare entrees met buitenverlichting. Het is belangrijk dat een bewoner een bezoeker goed kan waarnemen en een deur met glasraam of spionnetje is dan ook een vereiste. Bij het vervangen van ventilatieopeningen en zij- en dakramen kan geïnvesteerd worden in inbraakwerende materialen en toepassingen. Politiekeurmerk Veilig Wonen geeft daar handvatten voor. Ook aan de binnenzijde van de woningen kan Vivare de veiligheid vergroten door het aanbrengen van rookmelders, zodat de bewoners bij brand of rook tijdig worden gealarmeerd.

Verbeteren sociale veiligheid op wijkniveau

Op wijkniveau speelt met name de inrichting van de openbare ruimte een belangrijke rol als het gaat om sociale veiligheid. Belangrijk is het beheer en onderhoud van de omgeving. Mensen voelen zich veiliger in een wijk die een goede en verzorgde indruk maakt. Kapotte, vernielde elementen en vuil verminderen de betrokkenheid van de bewoners. Het is belangrijk dat bewoners die overlast ervaren een meldpunt hebben en dat er een beheerplan is dat problemen kan oplossen. Het goed verlichten van straten en de achterpaden is ook essentieel. Zichtbaar zijn in het donker geeft mensen een veilig gevoel en weerhoudt onguere personen ervan om op te treden. Politiekeurmerk Veilig Wonen geeft aanwijzingen om te kiezen voor een juiste verlichting. De ontmoetingsplekken voor de wijk zijn zo te ontwerpen dat ze in potentie sociaal veilig zijn. Bij het inrichten van de ontmoetingsplekken kunnen bewoners en jongeren worden betrokken. Plekken die gekoesterd worden door de bewoners houden de verloedering tegen.

Colofon

Gemeente Rheden
mei 2011
Projectnummer 2623

Ontwerp Maartje Luisman [SVP]
 Erwin Stoffer [SVP]
 Peter van Beek [SVP]

In samenwerking met Gemeente Rheden
 Vivare
 Wijkplatform Velp Zuid

Grafische vormgeving Marjon Boekholt [SVP]

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder vooraf schriftelijke
toestemming van SVP Architectuur en Stedenbouw

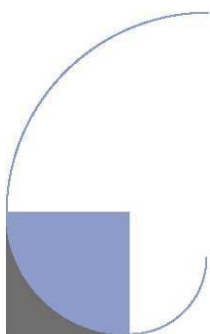
SVP Architectuur en Stedenbouw
't Zand 17
Postbus 465
3800 AL Amersfoort

telefoon: **033 470 11 88**
fax: **033 470 06 11**
e-mail: **info@svp-svp.nl**
internet: **www.svp-svp.nl**

Gemeente Rheden

Quicksan Cultuurhistorische Waarden Velp-Zuid

Titel: Quickscan Cultuurhistorische Waarden Velp-Zuid
Projectnummer: CH.RHED-17
Opdrachtgever: Gemeente Rheden
(contactpersoon: Mevr. Drs. F.A.M. Disselhorst)
Projectleider: Drs. R.J.A. Crols
Auteurs: Drs. R.J.A. Crols en Drs. G.J.M. Derks
Fotografie: Drs. G.J.M. Derks en Drs. R.J. A. Crols; Google Maps
Cartografie: Mevr. C.R. van Oorschot-Rudolphie
Versie: definitieve versie oktober 2010

**GELDERS
GENOOTSCHAP**

Gelders Genootschap
Vereniging tot bevordering en instandhouding van de schoonheid van stad en land
Sector Cultuurhistorie
Zypendaalseweg 46
Postbus 68, 6800 AB Arnhem
Telefoon: (026) 442 17 42
Fax: (026) 442 94 04
www.geldersgenootschap.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Historisch-stedenbouwkundige waarden	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Situatie voor de eerste complexmatige sociale woningbouw	8
2.3	Sociale woningbouw 1920-1940 (tuindorpachtige uitbreidingen)	8
2.4	Uitbreidingsplannen en herzieningen 1936-1955	9
2.5	Het uitbreidingsplan van 1958-1959	13
2.6	Waardering huidige ruimtelijke karakteristiek	18
3	Cultuurhistorische waarden bebouwing	21
3.1	Inleiding	21
3.2	Sociale woningbouw (1920-1965)	22
3.3	Typering en waardering sociale woningbouwcomplexen	26
3.3.1	De vooroorlogse complexen	27
	13 (a) noordelijke deel; Hugo de Grootstraat e.o. (1921-1924)	27
	13 (b) zuidelijke deel; Van Kolplein e.o. (1927-1931)	35
	20 diverse kleinere blokken sociale woningbouw, o.a. IJsselstraat-hoek Waterstraat, Mauritsstraat; Vianenstraat (vooroorlogs) en Beltjeshofstraat (naoorlogs)	40
3.3.2	De naoorlogse complexen 1945-1965	42
	11 Vianenstraat (1953-1954)	42
	23 Gr. van Prinstererstraat, Thorbeckestraat, Troelstrastraat (1952-1954)	44
	21 Graaf Ottostraat - Colijnstraat (1957)	47
	10 Merwedestraat-Maasstraat-Waalstraat-Scheldestraat-Rijnstraat (1957)	49
	16 Louisestraat-Albertine Agnesstraat-Charlottestraat (ca 1955-1960)	52
	19 Heeckerenstraat e.o. (1958-1960)	54
	07 W. Beckmanstraat (1963)	63
	22 Colijnstraat-Elzenstraat; twee blokken hoek IJsselstraat-Rijnstraat (ca 1965?)	65
	24 Gebied ten zuiden van de Waterstraat; De Straatweiden (1964)	67
4	Conclusies en aanbevelingen	69
	Geraadpleegde bronnen	71
	Archieven	71
	Literatuur	71
	Internet	72
	Bijlagen	
1.	Overzicht Totstandkoming Uitbreidingsplannen Velp	73
2.	Adressen cultuurhistorisch waardevolle bebouwing	75

Cultuurhistorische Waarderingskaart

1 Inleiding

In dit rapport zijn de resultaten vastgelegd van het onderzoek naar de cultuurhistorische waarden van het zuidwestelijke deel van de kern van het dorp Velp. Voor dit gebied - begrensd door de spoorlijn Arnhem-Zutphen in het noorden, de President Kennedylaan in het oosten, de A12 in het zuiden en de Larensteinselaan in het westen - is een verbetering van het woon- en leefklimaat dringend gewenst.

Het westelijke deel van Velp-Zuid.

Het onderzoek betreft een cultuurhistorische analyse in de vorm van een quickscan waarin weliswaar niet het hele gebied uitputtend is onderzocht en beschreven maar waarin wel de essenties zijn weergegeven. Overeenkomstig de wens van de gemeente Rheden is met het rapport vooral ook beoogd om meer inzicht te bieden in de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van de vooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen en de meer grootschalige naoorlogse uitbreidingen uit de wederopbouwperiode.

Het rapport start in hoofdstuk twee met een schets van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied waarbij vooral is ingezoomd op de twintigste eeuw, de periode waarin de grotere planmatige uitbreidingen tot stand kwamen. Dit hoofdstuk is tot stand gekomen op basis van een bestudering van de schaarse literatuur over Velp-Zuid, studies van historisch kaartmateriaal en onderzoek naar de uitbreidingsplannen die aan de ontwikkeling van Velp-Zuid ten grondslag hebben gelegen. Hoewel veel relevante informatie boven tafel is gekomen bleken juist met betrekking tot enkele belangrijke uitbreidingsplannen de officieel vastgestelde plankaarten met bijbehorende toelichtingen vooralsnog niet traceerbaar in de archieven. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een waardering van de huidige ruimtelijke karakteristiek.

Het derde hoofdstuk handelt over de bebouwing. Het hoofdstuk begint na een korte inleiding met een algemene beschouwing waarbij ook kort gekeken wordt naar de bebouwing aan de historische linten en bijzondere complexen als het Record-fabrieksterrein en het Lorentzhuis, oorspronkelijk gebouwd voor de bejaardenhuisvesting. De meeste aandacht gaat echter uit naar de verschillende sociale woningbouwcomplexen die samen het grootste deel van het gebied betreffen. Daarbij is de grens

gelegd bij 1965, zodat ook de gehele wederopbouwperiode met een cultuurhistorische bril is bekeken. De jongere complexen zijn vanwege hun nog geringe ouderdom buiten beschouwing gebleven.

Het rapport wordt afgesloten met een vierde hoofdstuk waarin de conclusies en aanbevelingen op grond van de onderzoeksresultaten uitgeschreven zijn. Deze informatie dient bij te dragen aan een meer verantwoorde bestuurlijke afweging van de cultuurhistorische waarden in het kader van het planproces rond de wijkvernieuwingsopgaven met betrekking tot Velp-Zuid.

De cultuurhistorische waarden zijn ook in kaart gebracht op de bij dit rapport gevoegde Cultuurhistorische Waarderingskaart. Deze kaart biedt een snel zicht op de in het rapport breder omschreven cultuurhistorische waarden op de verschillende schaalniveaus.

De onderzoeksresultaten dienen tenslotte een drieledig doel. Ten eerste legt het onderzoek een basis voor te maken keuzes betreffende sloop en nieuwbouw, renovatie en restauratie en transformatie van de woningbouwcomplexen en de openbare ruimte. De gegevens kunnen tevens worden gebruikt voor een verfijning van het welstandsbeleid en leveren bovendien stof tot discussie voor het te volgen cultuurhistorisch beleid inzake de erfenis van het volkshuisvestelijk beleid in de twintigste eeuw in de gemeente Rheden.

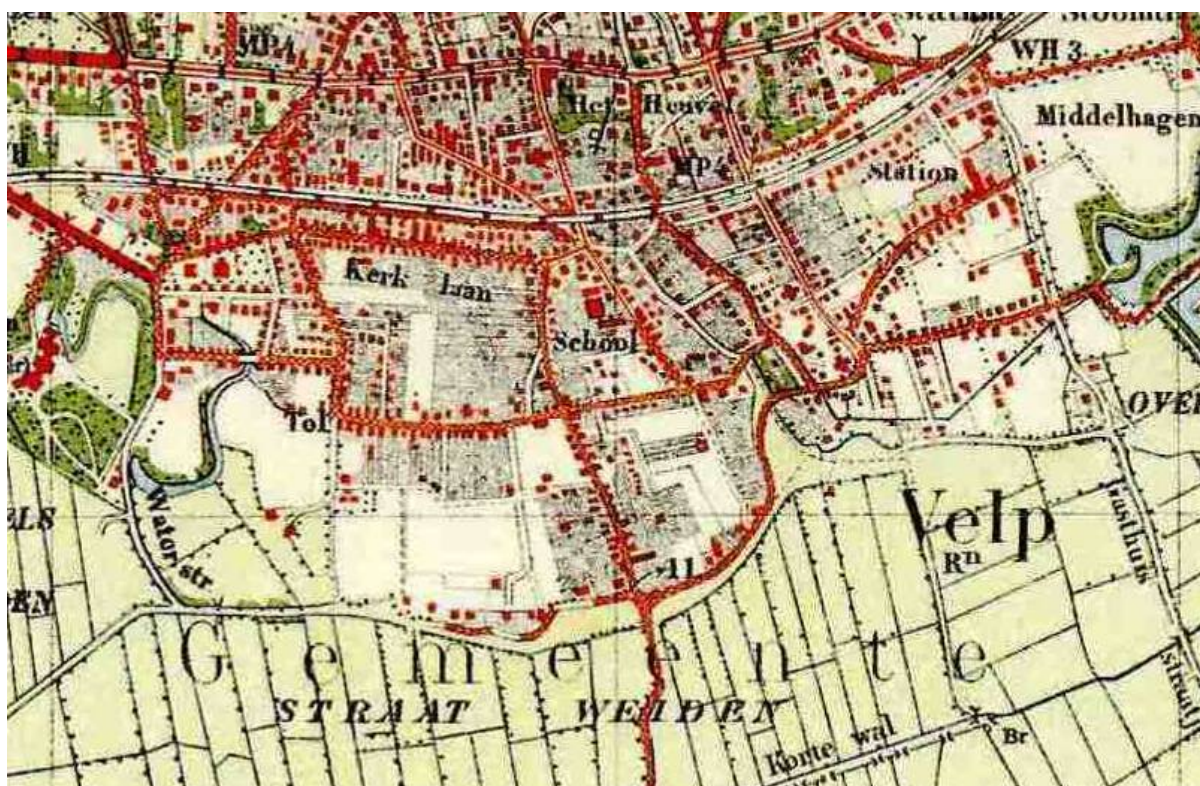
Een anticiperende houding gericht op het benutten van kansen staat voorop onder het motto 'behoud door zorgvuldige ontwikkeling'.

2 Historisch-stedenbouwkundige waarden

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt in vogelvlucht nader ingezoomd op de stedenbouwkundige ontwikkeling van Velp-Zuid en de daaraan toe te kennen cultuurhistorische waarden. In de stedenbouwkundige ontwikkeling van Velp-Zuid zijn enkele fasen te onderscheiden. Allereerst wordt in de tweede paragraaf de in de loop der eeuwen gegroeide situatie geschetst zoals die bestond omstreeks 1910-1920, net voor de totstandkoming van de eerste complexmatige (sociale) woningbouw. Een tweede belangrijke fase was de periode 1920-1940 waarin de tuindorppachtige uitbreidingen werden gerealiseerd, geconcentreerd op een drietal plekken, namelijk Hugo de Grootstraat e.o. (1921-1924), later uitgebreid langs de Dr. Schaepmanstraat e.o. (1927; 1940), voorts de Maarten van Rossumstraat e.o. (1927) en tenslotte het Van Kolplein e.o. (1930). Deze fase wordt in de derde paragraaf beschreven. In de vierde paragraaf komen de verdere meer grootschalige dorpsuitbreidingen aan de orde. Al in 1936, dus nog voor de oorlog, werd een uitbreidingsplan opgesteld, dat voorzag in deze dorpsuitbreidingen tot aan de Waterstraat, waarmee alle hoger gelegen voor woningbouw geschikte gronden zouden zijn benut. Door de stagnatie in de (sociale) woningbouw kwam daar tot in het begin van de jaren vijftig niets van terecht. De eerste naoorlogse uitbreidingen kwamen tot stand op basis van een geheel herzien uitbreidingsplan van 1951 - met een veel rationelere opzet met rechtere straten en vooral strokenbouw - en enkele latere partiële herzieningen. Het uitbreidingsplan van 1959 wordt in de vijfde paragraaf behandeld. Dit plan was nodig omdat de woningbouw ver achterbleef bij de toenemende behoefte. Het accent lag sterk op de dorpsuitbreidingen in het gebied ten zuiden van de Waterstraat, de zogenaamde Straatweiden, waar uiteindelijk werd gekozen voor een voor die tijd moderne stedenbouwkundige opzet met een "gestempelde" herhaling van min of meer identieke bouwblokpatronen. Voor het gebied ten noorden van de Waterstraat was slechts sprake van verdere afrondende invullingen.

Het hoofdstuk wordt afgesloten met een cultuurhistorische waardering voor wat betreft de stedenbouwkundige aspecten.

Velp-Zuid; 1865, herzien 1903, gedeeltelijk herzien 1910.

2.2 Situatie voor de eerste complexmatige sociale woningbouw

Kaarten uit het begin van de twintigste eeuw, zoals de hiervoor afgebeelde van 1903/1910, geven een indruk van de toestand van Velp-Zuid voor de eerste grotere, meer planmatige dorpsuitbreidingen ten behoeve van de woningbouw aan deze zijde van het dorp. Deze kaarten markeren een overgangsfase waarbij nu ook in Velp-Zuid de oude agrarische nederzetting geleidelijk aan plaats maakt voor een dorp met vooral woonbebouwing. Met name aan de Kerkallee, IJsselstraat en Schoolstraat, maar ook aan enkele andere straten, was reeds sprake van enige lintbebouwing. Dit was ook het geval aan de Zuider Parallelweg, aangelegd langs de in 1865 geopende spoorwegverbinding tussen Arnhem en Zutphen. Door de aanleg van de spoorverbinding werd de bouw van villa's maar ook andere woonbebouwing sterk bevorderd. De woningen aan de Parallelweg werden op het spoor georiënteerd.

De omstreeks 1910 bestaande oost-westverbindingen, waren van noord naar zuid:

- Zuider Parallelweg;
- Kerkallee (destijds nog Kerklaan); de oude kerkweg van de voormalige landgoederen Ommershof en Larenstein;
- Mauritsstraat;
- Willemstraat (m.u.v. het meest westelijke deel);
- Waterstraat, de destijds nog niet verharde weg op de overgang van de akkers naar het broekgebied met de weilanden (de zogenaamde Straatweiden).

De omstreeks 1910 bestaande noord-zuidverbindingen, waren van west naar oost:

- het noordelijke deel van de huidige Larensteinselaan overgaande in de Waterstraat;
- de Alexanderstraat en Graaf Ottostraat, waarvan het zuidelijke deel nog onverhard;
- de IJsselstraat;
- het noordelijke deel van de huidige President Kennedylaan.

Tussen deze oude structuren zijn de eerste nog wat kleinschalige nieuwe invullingen zichtbaar, zoals in het noordelijke deel van de voormalige buitenplaats Ommershof (Annastraat en omgeving) waarvan een deel van de waterpartijen nog resteren. Deze eerste invullingen betroffen veelal slecht gebouwde woningen waarin talloze families opeen gepropt woonden, net als in sommige van de resterende boerderijen en landarbeiderswoningen het geval was.

In Velp-Noord was daarentegen, bijvoorbeeld met de verkaveling van het landgoed Overbeek ten behoeve van een villapark vanaf 1900, al een eerste aanzet gegeven tot een grootschaliger en meer planmatige dorpsuitbreiding. Deze werd in 1909 opgenomen in het uitbreidingsplan voor Velp-Noord van 1909, voor zover bekend het eerste na de invoering van de Woningwet (1901) opgestelde uitbreidingsplan in de gemeente Rheden.

2.3 Sociale woningbouw 1920-1940 (tuindorppachtige uitbreidingen)

In Velp-Zuid werden de eerste meer planmatige uitbreidingen gevormd door de tuindorppachtige sociale woningbouwcomplexen van "Sint Joseph" en "Ons Belang", gebouwd vanaf 1921. Mogelijk werden voor deze tuindorpen specifieke afzonderlijke stedenbouwkundige plannen gemaakt, zonder dat daaraan een groter algemeen en gedetailleerd uitbreidingsplan aan ten grondslag heeft gelegen. Het nu oudst bekende uitbreidingsplan dat (ook) Velp-Zuid betrof zou pas van 1936 dateren. Wellicht was er echter ook nog een uitbreidingsplan van 1924-1925 van de hand van Ir. W.F.C. Schaap (1870-1933). Schaap was van 1900-1921 directeur gemeentewerken in Arnhem en de opsteller van de uitbreidingsplannen voor deze stad van 1904 en 1917. Vanaf dit laatste jaar was hij overigens ook stedenbouwkundig adviseur van de gemeente Rheden. In 1920 richtte hij in Arnhem een eigen bureau op: Ingenieurs- en Architectenbureau Schaap. In 1924 kreeg hij opdracht van de gemeente Rheden om een uitbreidingsplan te ontwerpen. Het is nog onbekend wat daar precies van terecht is gekomen. De tuindorppachtige uitbreidingen kwamen tot stand onder invloed van de Tuinstadbeweging, die zich vanuit Engeland internationaal had verbreid en overal in Nederland leidde tot de aanleg van zogenaamde tuindorpen met name in de decennia voor de Tweede Wereldoorlog. De Nederlandse tuindorpen of tuinwijken zijn buitenwijken van steden en grotere dorpen en daarmee in feite niet meer dan een flauwe afspiegeling van tuinsteden die bedoeld waren als zelfstandige nederzettingen. Tot de vroege voorbeelden behoren vooral complexen die op initiatief van plaatselijke industriëlen werden ontwikkeld zoals 't Lansink in Hengelo. Een ander bekend voorbeeld is het tuindorp Vreewijk dat in Rotterdam-Zuid in verschillende fasen tot stand kwam naar ontwerp van M.J. Granpré Molière. Kenmerkend voor de Nederlandse tuinwijkachtige uitbreidingen is een gevarieerd stratenpatroon met

overwegend korte straten met vaak korte zichtlijnen, bijvoorbeeld door een bochtig beloop of verspringingen in profielen en onderlinge aansluitingen van straten. Voor- en achtertuinten, doorgaans begrensd door hagen, moesten bijdragen aan een groen, dorps karakter. Het zijn vooral door woningbouwverenigingen en -stichtingen ontwikkelde woonwijken met woningen in korte rijtjes en in plattelandsgemeenten vaak ook in blokjes van slechts twee, drie of vier woningen.

De qua omvang niet al te grote Velper tuindorpachtige uitbreidingen zijn karakteristiek voor de periode waarin zij tot stand kwamen, maar hebben door het veelal ontbreken van voortuinen een wat stenig karakter gekregen. De meeste woningen hebben wel relatief diepe achtertuinten.

Velp-Zuid; situatie omstreeks 1930.

Op bovenstaande kaart van omstreeks 1930 zijn de eerste tuindorpachtige uitbreidingen met sociale woningbouw inmiddels ingetekend. In het midden de arbeiderswoningen van Sint Joseph (complex 1, waardenkaart 13a) en Ons Belang (1921-1924) in het gebied De Grindakkers (Hugo de Grootstraat e.o.). Meer westwaarts, op het terrein van de voormalige buitenplaats Ommershof - waarvan een deel van de aanleg met de waterpartij nog zichtbaar is - de in 1927 gebouwde arbeiderswoningen van Sint Joseph (complex 2, waardenkaart 13b), thans grotendeels door nieuwbouw vervangen. Midden onderaan is te zien dat een begin is gemaakt met de aanleg van het Van Kolplein en omgeving en de doortrekking van de Dr. Schaepmanstraat in zuidelijke richting (1927-1931).

2.4 Uitbreidingsplannen en herzieningen 1936-1955

Tussen 1930 en 1940 lag de sociale woningbouw in Velp zo goed als stil. Zo bouwde de vereniging Sint Joseph slechts zes grotere eengezinswoningen aan Dr. Schaepmanstraat 45-51 en 50-52. (complex 4) in aanvulling op de reeds bestaande sociale woningbouw. Ook het uitbreidingsplan van 1936 bracht daar kennelijk geen verandering in. Van dit uitbreidingsplan wordt melding gemaakt in het gedenkboek van de voormalige woningbouwvereniging St. Joseph.

Helaas kon dit plan in de archieven in de archieven nog niet worden getraceerd, zodat geen verdere details boven water zijn gekomen. Een afbeelding in bovengenoemd gedenkboek (blz. 30) van een detail van het plan voor wat betreft het westelijke deel van Velp-Zuid, laat zien dat het uitbreidingsplan voorzag in een verdere afronding en invulling van de bebouwde kom tot aan de Waterstraat. De hoofdroutes werden in zuidelijke richting doorgetrokken tot aan de Waterstraat terwijl daartussen een stelsel van licht gebogen straten met enkele kleine plantsoenen en pleinvormige straatverbredingen, nog geheel in de sfeer van de vooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen.

Detail van het uitbreidingsplan van 1936 voor wat betreft Velp-Zuid.

Het door H.I. den Breeje, directeur bouw- en woningtoezicht, in september 1943 ontworpen uitbreidingsplan in hoofdzaken voor het gehele gemeentelijke grondgebied biedt voor Velp-Zuid geen (nieuwe) details. Opmerkelijk is dat dit plan (vermoedelijk) in april 1944, dus nog in de oorlogsjaren werd vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders als waarnemende de taak van de gemeenteraad.

Uitbreidingsplan 1951

In 1951 werd een nieuw uitbreidingsplan vastgesteld, waarmee niet alleen het voorgaande plan maar vermoedelijk ook de daarbij behorende vormtotaal geheel van tafel verdween. Met het nieuwe plan had men vermoedelijk een rationelere, meer orthogonale verkaveling met strokenbebouwing voor ogen ten einde een groter aantal woningen te kunnen bouwen. Zeker is dat niet want het feitelijke plan met de bijbehorende toelichting kon echter - evenmin als die van 1924/1925 en 1936 - worden getraceerd in de archieven. Bekend is wel dat door Gedeputeerde Staten - met name voor wat betreft Velp-Zuid - aan belangrijke delen goedkeuring werd onthouden.

De rationelere verkaveling met strokenbouw werden populair onder invloed van de architecten en stedenbouwers van de in de twintiger jaren opkomende stroming die wordt aangeduid als de "Nieuwe Zakelijkheid". Zij waren van mening dat de architect bij het ontwerpen van een gebouw vooral uit diende te gaan van de doelmatigheid ervan voor de toekomstige bewoners of gebruikers en niet zijn persoonlijke smaak voorop mocht stellen. De architecten van de Nieuwe Zakelijkheid werkten met strakke lijnen, geometrische vlakken en primaire kleuren en moderne materialen zoals beton, staal en glas.

De Nieuwe Zakelijkheid bood de mogelijkheid om grote bouwstromen (goedkoop) te realiseren, terwijl er toch aandacht bleef voor het plan van elke individuele woning. Dit was van groot belang in een tijd waarbij tegen zo laag mogelijke kosten snel grote aantallen woningen gebouwd moesten kunnen worden om in de grote behoefte te voorzien. In de loop van de dertiger jaren verbreedde de Nieuwe Zakelijkheid zich tot een internationale stroming, ook wel aangeduid als het Functionalisme, die zich vooral richtte op concrete aspecten van de sociale woningbouw met als voornaamste doel de verbetering van de woning zelf: deze diende functioneel ingericht te zijn en er moest genoeg licht, lucht en zon binnen kunnen komen. Om dit te bereiken werden geen gesloten bouwblokken met afgesloten binnenterreinen meer toegepast maar een strokenbouw met open ruimtes tussen de bouwblokken met al dan niet gemeenschappelijk groen. In de grote steden werden al voor de Tweede

Wereldoorlog de eerste uitbreidingsplannen volgens deze nieuwe principes opgesteld, doch in de plattelandsgemeenten veelal pas in de vijftiger jaren.

Velp-Zuid. Situatie omstreeks 1955. De woningen aan de Thorbeckestraat en Troelstrastraat e.o., westelijk en zuidelijk van het Van Kolplein, zijn dan juist gebouwd of nog in aanbouw. Het is het eerste grotere naoorlogse sociale woningbouwcomplex in Velp-Zuid.

Herziening 1954

In maart 1954 volgde de vaststelling van een herziening van het in 1951 vastgestelde plan, waarmee een nieuwe capaciteit van ruim 800 nieuw te bouwen woningen kon worden bereikt. Ook van deze herziening zijn helaas geen verdere details bekend. Wellicht was deze herziening reeds ontworpen door het Arnhemse Architecten- en Stedenbouwkundig Bureau Van Straaten en Van Droffelaar, dat in januari 1954 de vaste stedenbouwkundige adviseur van de gemeente Rheden was geworden.

Ten behoeve van een vlotte daadwerkelijke realisering van het uitbreidingsplan moest een afzonderlijk onteigeningsplan worden opgesteld, waarbij in Velp-Zuid een dertiental percelen was betrokken bestemd voor woningbouw in de klasse "halfgesloten bebouwing A" en/of voor de aanleg van wegen en groenvoorzieningen. De onteigeningen moesten de bouw mogelijk maken van:

- een dertigtal woningen op een terrein ten zuiden van de Dulkeshofstraat in aanvulling op de in augustus 1955 reeds in voorbereiding zijnde bouw van zestig woningwetwoningen;
- de bouw van een school en een complex van circa 180 woningen op terreinen ten zuiden van de Looierstraat en ten westen van de Hertog Arnoudstraat en Graaf Ottostraat;
- wegaanleg en woningbouw ten oosten van de in aanbouw zijnde 46 woningen en een winkel voor de bouwvereniging "Ons Belang";
- 10 à 12 woningen aan de westzijde van de Moeshofweg (buiten het onderzoeksgebied).

Het gebied tussen de Dulkeshofstraat en Rijnstraat is een goed voorbeeld van hoe de in deze periode tot stand gekomen buurten werden vormgegeven. Door de aanleg van de Maasstraat en de Waalstraat werd dit gebied in drie min of meer even grote bouwblokken verdeeld, die werden

bebouwd met noord-zuid-gerichte stroken woningen, welke aan de zuidzijde werden afgesloten met parallel aan de Rijnstraat gelegen woningbokken.

Midden op de kaart de strooksgewijze bebouwing tussen de Dulkeshofstraat en Rijnstraat (Detail bebouwingskaart uitbreidingsplan 1962).

Ansichtkaart van omstreeks 1960. Links de Merwedestraat, rechts het begin van de Rijnstraat. De woningen aan de linkerkant van de Merwedestraat maakten in de jaren tachtig plaats voor complexmatige nieuwbouw; de overige woningen bestaan nog altijd.

De hiervoor afgebeelde ansichtkaart geeft een goed beeld van de wijze waarop in de vijftiger en (vroeg) zestiger jaren vrijwel overal in Nederland met de openbare ruimte en het groen in dergelijke uitbreidingswijken werd omgesprongen. De bouwblokken werden geheel omzoomd door relatief brede trottoirs. Openbare groenstroken zoals op de hoek van de Merwedestraat en Rijnstraat hadden vaak een wat langgerekte driehoekige vorm en waren doorgaans ingericht als gladgeschoren gazons met daarin slechts enkele opgaande bomen en voor de woningen een smalle strook met laagblijvende heesters. Ook voor de woningblokken aan de rechterzijde van de Merwedestraat ligt in het trottoir een smalle, langgerekte groenstrook.

Samen zorgde dit voor een wat strak maar rustig straatbeeld, waarin voor auto's eigenlijk nog geen plaats was. Later is dit karakteristieke beeld - niet alleen hier, maar ook op verschillende andere plekken in de wijk - sterk gewijzigd als gevolg van de noodzakelijke aanleg van parkeerplaatsen, maar waarschijnlijk ook van veranderende ideeën over de aanleg en het beheer van openbaar groen.

Partiële herziening van 1955

In juni 1955 werd een partiële herziening van het uitbreidingsplan Velp vastgesteld door de gemeenteraad. Het plan was in april 1955 ontworpen door Architecten- en stedenbouwkundig bureau Van Straaten en Van Droffelaar. Voor wat betreft Velp-Zuid betrof dit plan het gebied tussen de Waterstraat, de Van Wassenbergstraat-Hertog Arnoudstraat, en Graaf Ottostraat, dus vrijwel de gehele zuidwestelijke hoek van Velp-Zuid ook wel bekend als Wijlhuizen. Ten behoeve van de uitbreidingen verdwenen de laatste restanten van de waterpartijen van de buitenplaats Ommershof, terwijl de Waterstraat in een rechte lijn zou worden doorgetrokken waarbij de bocht aan de zijde van Larenstein verdween.

In het plan was relatief veel aandacht voor groen, onder andere in de vorm van laanbeplanting langs de Waterstraat, een groot plantsoen of plein met bomen aan de oostzijde van de Willem van Kleefstraat, en smalle groenstrook met opgaande bomen langs de Larensteinselaan en groenstrookjes ter afsluiting van de bouwblokken tussen de Waterstraat en de Heeckerenstraat.

Herziening 1955.

Tussen de woningen gebouwd in het kader van deze partiële herziening van het uitbreidingsplan bevindt zich een bijzonder deelcomplex aan de Bronkhorstenstraat nrs. 1 t/m 15, waarbij de bestaande hoogteverschillen in het terrein aanleiding gaven tot in typologisch opzicht afwijkende woningen.

2.5 Het uitbreidingsplan van 1958-1959

De partiële herziening van 1955 was de laatste kleine wijziging van het toen vigerende uitbreidingsplan. Er waren veel ingrijpendere wijzigingen nodig want de woningbouw in Velp bleef ver achter bij de

groeijende behoefte hetgeen reeds in november 1953 de aandacht had van het college van Burgemeester en Wethouders. Er werd lang gediscussieerd, met name ook over de richting van de verdere uitbreidingen van het dorp Velp. Van Straaten en Van Droffelaar hadden een duidelijke voorkeur voor een verdere uitleg zuidwaarts en bepleitten de noodzaak van een nieuw uitbreidingsplan voor wat betreft het gebied ten zuiden van de Waterstraat. Ook was er discussie over het streven naar meer sociale menging in de woonwijken. Dit vond men theoretisch gewenst, maar bleek in de praktijk moeilijk, zo niet onmogelijk, te realiseren. Aldus bleef in dit opzicht een globale scheiding in stand tussen Velp-Noord met zijn villaparken en woonwijken voor de beter gesitueerden en Velp-Zuid met vooral arbeiderswoningen.

In september 1955 maakte de gemeente middels een voorbereidingsbesluit kenbaar dat zowel een herziening van het uitbreidingsplan in hoofdzaak als van het uitbreidingsplan in onderdelen voor wat betreft de kom van het dorp Velp werd voorbereid. Nieuwe voorbereidingsbesluiten werden genomen in 1956 en 1957; in maart 1958 werd het oude uitbreidingsplan ingetrokken. Het nieuwe herziene uitbreidingsplan in onderdelen voor Velp werd echter pas eind december 1959 vastgesteld.

Van het uitbreidingsplan zijn alleen bebouwingskaarten en een concept-toelichting van februari 1958 in de archieven getraceerd. Daaruit kan in ieder geval worden afgeleid dat de vormgeving van het nieuwe plan in belangrijke mate werd bepaald door de ligging direct noordoostwaarts van de Rijksweg A 12 en noordwaarts van het tracé van de dan juist ontworpen zogenaamde IJsselweg (huidige A 348) en de nieuwe aansluiting (de huidige President Kennedylaan) van Velp op het nieuw aan te leggen circulatieplein (het Velperbroekcircuit). De ruimte voor grootschalige nieuwe ontwikkelingen werd vooral gevonden ten zuiden van de Waterstraat, maar ook langs de President Kennedylaan. Langs de westzijde van de Kennedylaan was ruimte voor enkele grootschalige voorzieningen, zoals een complex voor de huisvesting van bejaarden (huidige Lorentzhuis) en later het ziekenhuis. Tussen de Dulkeshofstraat en Waterstraat werd langs de President Kennedylaan ruimte gereserveerd voor twee langgerekte waterpartijen in een groene setting, die later ook daadwerkelijk zijn aangelegd.

Detail van de bebouwingskaart behorende bij het uitbreidingsplan van 1959 voor wat betreft het westelijke deel van Velp-Zuid ten zuiden van het spoor.

In het uitbreidingsplan van 1959 zijn enkele principes van de zogenaamde "Wijkgedachte" terug te vinden, die haar roots vooral in Engeland en de Verenigde Staten had. In Nederland werd de Wijkgedachte geïntroduceerd met de publicatie "De stad der toekomst, de toekomst der stad" van de Rotterdamse studiegroep Bos uit 1946. Een belangrijk vertrekpunt van de Wijkgedachte was de

negatieve beoordeling van de moderne grote stad; deze moest weer leefbaar worden gemaakt door opdeling in verschillende leefgemeenschappen. Ruimtelijk gezien betekende dit een onderverdeling van de stad in verschillende woonwijken met eigen voorzieningen op loopafstand. Aldus werden winkels veelal geconcentreerd in een centraal in de wijk gelegen winkelcentrum, in de nabijheid waarvan vaak ook andere voorzieningen als scholen en kerken werden gesitueerd. De meeste wijken werden voorzien van plantsoenen en groenpartijen die behalve als buffer tussen de bouwblokken en verkeerswegen ook als gemeenschappelijk groen moesten dienen.

Hoewel de Wijkgedachte zich vooral richtte op grote steden zijn veel principes op een meer bescheiden schaal terug te vinden in de naoorlogse uitbreidingen van tal van Nederlandse steden en grotere dorpen. In Velp-Zuid kan daarbij gedacht worden aan de realisering van de eerste winkelcentra, de langs de drukke President Kennedylaan gesitueerde groenstroken met waterpartijen en die langs de A12, maar ook in de opzet van een wijk als de Straatweiden.

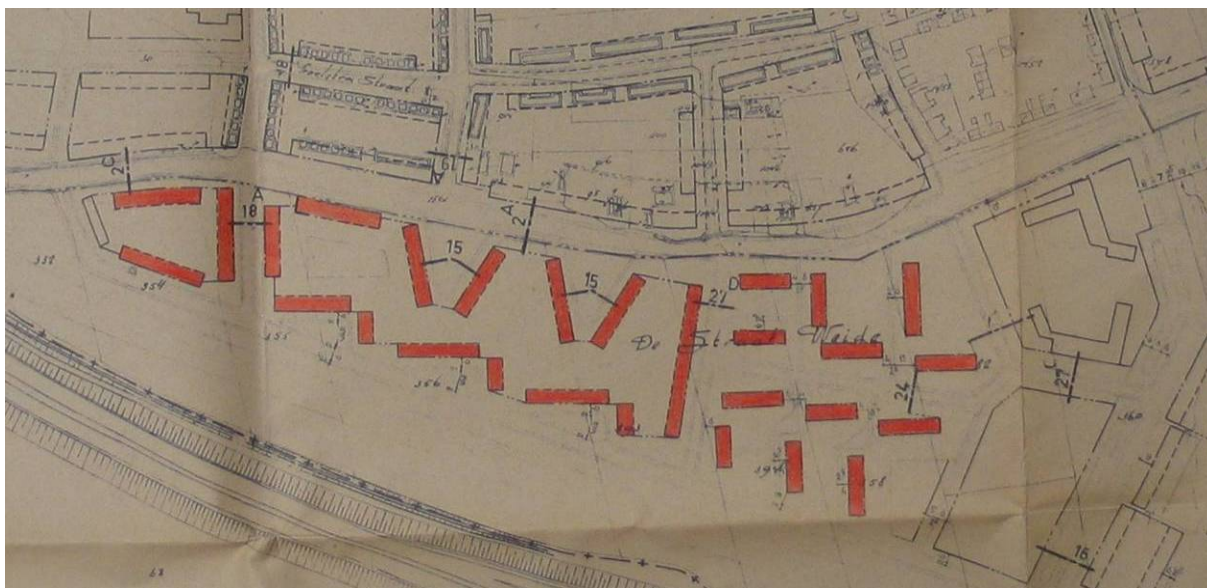

Waterpartijen langs de President Kennedylaan.

Detail van de bebouwingskaart behorende bij het uitbreidingsplan van 1959 voor wat betreft het gebied De Straatweiden tussen de Waterstraat en de A12. Duidelijk herkenbaar is de gestempelde herhaling van bouwblokken in een vaste compositie.

De Straatweiden is een goed voorbeeld van een zogenaamde stempelwijk. Dergelijke wijken, karakteristiek voor de periode vanaf circa 1955, zijn doorgaans duidelijk herkenbare en samenhangende eenheden binnen de totale stads- of dorpsplattegrond met daarbinnen kleinere stedenbouwkundige eenheden bestaande uit enkele bouwblokken in een bepaalde vaste compositie die als zogenaamde stempels worden herhaald. De wijk werd in 1964 gerealiseerd. Overigens hadden de ontwerpers aanvankelijk voor het gebied de Straatweiden geheel andere verkavelingen en bebouwingspatronen in gedachten getuige de hierna volgende afbeelding van een niet uitgevoerd bebouwingsplan voor deze wijk.

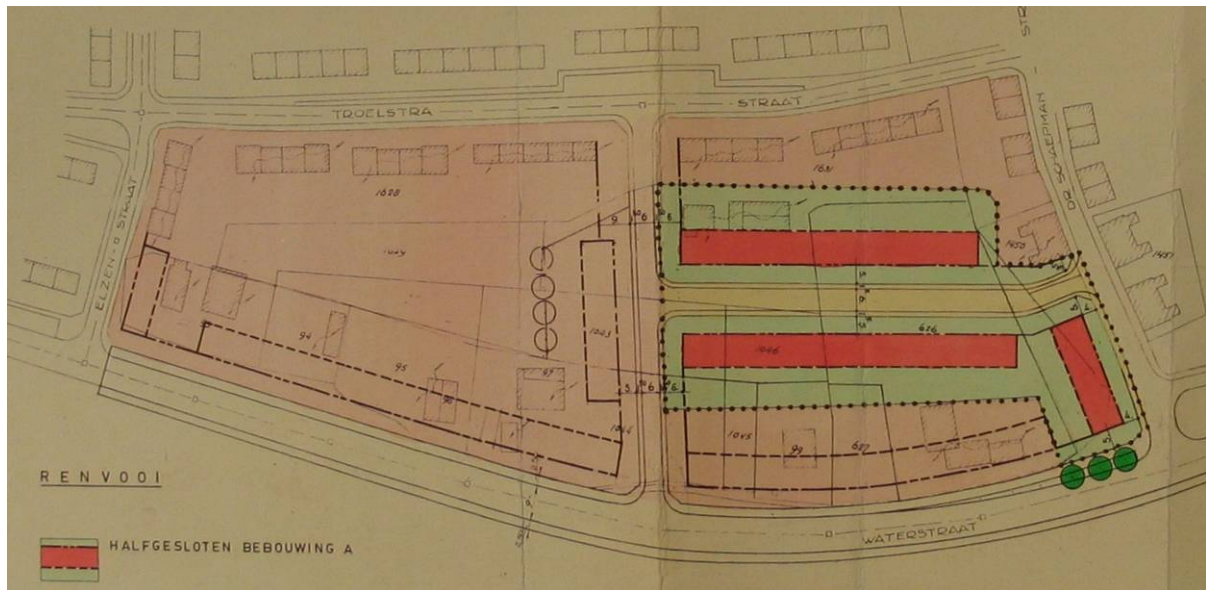

Niet uitgevoerd bebouwingsplan voor het gebied de Straatweiden.

Herzieningen

Ook voor het in 1959 vastgestelde uitbreidingsplan zijn herzieningen opgesteld hetgeen waarschijnlijk mede een gevolg was van de gedeeltelijke onthouding van goedkeuring door Gedeputeerde Staten begin februari 1961. Binnen het onderzoeksgebied werd al in mei 1962 voor de gronden tussen de Wiardi Beckmanstraat en de Dr. Schaepmanstraat een herziening vastgesteld.

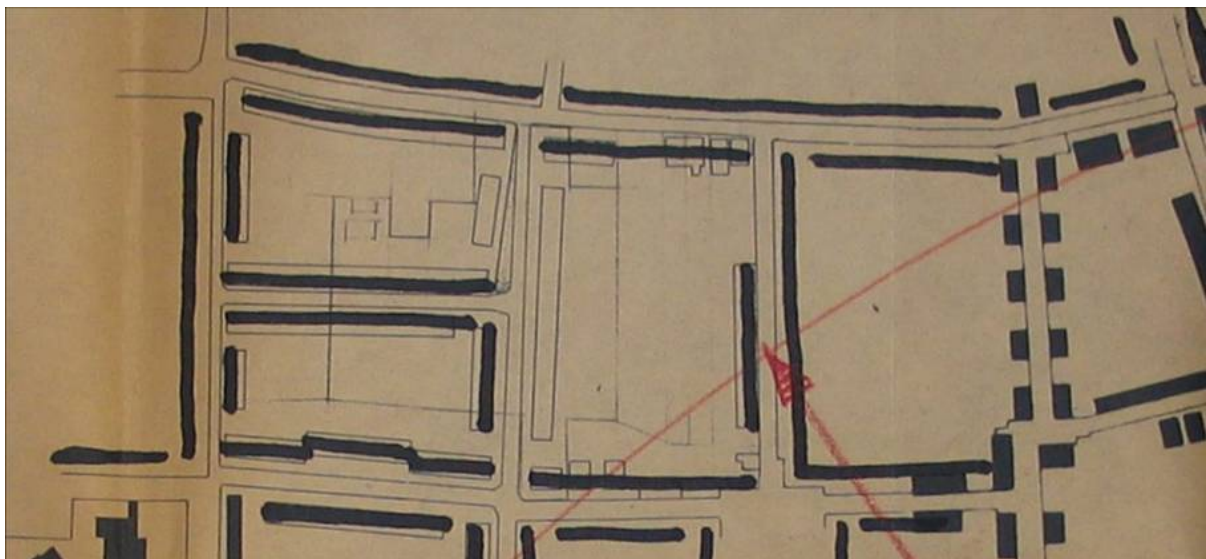
De herziening stond in het teken van een vergroting van het aantal te bouwen woningen op een stedenbouwkundig acceptabele wijze. Door de aanleg van een extra weg (de huidige Titus Brandsmastraat) op het grote binnenterrein werd de capaciteit verhoogd van circa 14 naar circa 30 woningen.

Partiële herziening uitbreidingsplan 1962.

Colijnstraat e.o.

Een van de laatste geheel nieuwe invullingen in het onderzoeksgebied betreft het complex aan de Colijnstraat e.o., gelegen tussen de Willemstraat en Groen van Prinstererstraat. Aanvankelijk liepen de kavels van de woningen aan de zuidzijde van de Willemstraat door tot aan de Groen van Prinstererstraat, waardoor woningbouw hier niet mogelijk was. Vermoedelijk konden deze terreinen pas in het begin van de zestiger jaren voor de woningbouw worden verworven. Onduidelijk is of voor ook voor deze woningbouw een herziening van het uitbreidingsplan nodig was. Het gebied werd uiteindelijk anders ingevuld dan aangegeven op een bij het uitbreidingsplan behorende bebouwingskaart van 1962. De Colijnstraat werd namelijk alsnog in oostelijke richting verlengd, waardoor ook de woningstroken anders geplaatst konden worden.

Bebouwingskaart 1962 voor het gebied tussen de Willemstraat en Groen van Prinstererstraat .

2.6 Waardering huidige ruimtelijke karakteristiek

In deze paragraaf wordt vanuit cultuurhistorisch oogpunt op het schaalniveau van het gehele onderzoeksgebied een waardering voor wat betreft de huidige ruimtelijke karakteristiek uitgeschreven op het stedenbouwkundige schaalniveau. Criteria waar daarbij op gelet kan worden zijn o.a.:

- historische waarden: bijvoorbeeld het belang van het gebied als bijzondere uitdrukking van een bepaalde culturele, sociaal-economische of geestelijke ontwikkeling;
- historisch-ruimtelijke of stedenbouwkundige waarden: bijvoorbeeld het belang van het gebied voor de geschiedenis van de ruimtelijke ordening en/of stedenbouw; het belang van het gebied wegens de bijzondere samenhang tussen de stedenbouwkundige opzet, het bebouwingsbeeld, infrastructuur en groenvoorzieningen;
- gaafheid / herkenbaarheid;
- zeldzaamheid.

De waardering wordt voor wat betreft de sociale woningbouwcomplexen in hoofdstuk 3 verder in detail uitgewerkt.

Hoewel de door de oude linten en later aangelegde hoofdontsluitingswegen gevormde hoofdstructuur helder is, wordt wel beweerd dat onderdelen van Velp-Zuid wat rommelig en weinig samenhangend overkomen. Een van de oorzaken is gelegen in het wat fragmentarische karakter van de voor de sociale woningbouwcomplexen beschikbaar komende percelen in de eerste decennia na 1920, maar wellicht ook in het mogelijk ontbreken van een overkoepelende, voldoende gedetailleerde, richtinggevende stedenbouwkundige visie in de vooroorlogse jaren.

Voorts is sprake van een zeer gevarieerd bebouwingsbeeld - zeker aan en nabij de oude linten - tot stand gekomen als gevolg van de geleidelijke, grotendeels fasegewijze ontwikkeling. Voor wat betreft de linten kan dat op zich als een positieve kwaliteit worden opgevat, door waar de oude linten de meer planmatige opgezette gebieden raken kan dat rommelig en weinig samenhangend overkomen. Als gevolg van het op onderdelen soms wat fragmentarische karakter van latere aanvullende en vervangende nieuwbouw is dit gevarieerde beeld soms verder toegenomen, terwijl wellicht een duidelijke bijdrage aan meer samenhang wenselijker was geweest. Voorts heeft de qua positionering, massa, kleur- en materiaalgebruik afwijkende recente nieuwbouw ter plekke van de voormalige scholen op het terrein tussen de Bronkhorstenstraat en Hertog Arnoudstraat evenmin bijgedragen aan een versterking van de visueel-ruimtelijke samenhang binnen het gebied.

Dit alles neemt niet weg dat er toch verschillende duidelijke kwaliteiten zijn te benoemen. Karakteristiek voor de huidige stedenbouwkundige verschijningsvorm van Velp-Zuid is vooral het feit dat deze is opgebouwd uit allerlei structuren uit verschillende, elkaar opvolgende fasen van de ontwikkelingsgeschiedenis, namelijk:

- de oude linten met hun gevarieerde bebouwing;
- de tuindorpachtige uitbreidingen met sociale woningbouw, hoofdzakelijk uit de periode 1920-1930;
- de eerste naoorlogse woonbuurten met strokenbouw, op basis van de uitbreidingsplannen van 1951/1954 en de daarop volgende kleine herzieningen;
- de uitbreidingen op basis van het uitbreidingsplan van 1959, waaronder met name het gebied de Straatweiden ten zuiden van de Waterstraat.

Doordat uit al deze fasen (voldoende) voorbeelden bewaard zijn gebleven is de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied nog zeer goed afleesbaar, op grond waarvan aan het gebied een duidelijke cultuurhistorische waarde kan worden toegekend. Het gebied vormt in zekere zin een staalkaart van de elkaar opvolgende stedenbouwkundige principes met de daarbij behorende bebouwing.

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt zijn op het stedenbouwkundige schaalniveau het meest waardevol:

historische linten

- de historische linten, samen in belangrijke mate mede bepalend voor de stedenbouwkundige hoofdstructuur, met hun gevarieerde bebouwing waaronder diverse beschermde monumenten en beeldbepalende panden, met name aan de Zuider Parallelweg en de Kerkallee;

voooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen

- de vooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen aan de Hugo de Grootstraat e.o. en het Van Kolplein e.o. (van het complex aan de Maarten van Rossumstraat e.o. zijn slechts wat fragmenten

overgebleven); de laatst overgebleven en op hoofdlijnen gaaf bewaard gebleven voorbeelden van de vooroorlogse tuindorpachtige ontwikkelingen in het dorp Velp; karakteristiek voor een destijds veel voorkomende wijze van bouwen voor de arbeidersklasse;

strokenbouw

- het complex Wijkhuizen tussen de Waterstraat, Heeckerenstraat, Larensteinselaan en Willem Van Kleefstraat als zijnde het binnen het onderzoeksgebied in stedenbouwkundig en architectonisch opzicht meest interessante voorbeeld van de eerste naoorlogse woonbuurten met uit het Functionalisme voortvloeiende strokenbouw; het deelcomplex aan de Bronkhorstenstraat 1 t/m 15 op grond van de bijzondere, uit de bestaande hoogteverschillen in het terrein voortvloeiende afwijkende typologie van de woningen;

stempelwijk

- van de uitbreidingen op basis van het uitbreidingsplan van 1959 het gebied de Straatweiden ten zuiden van de Waterstraat, het enige voorbeeld van een stempelwijk in de gemeente Rheden met een herhaling van blokvormige patronen.

groenstructuur

- voor wat betreft de groenstructuur:
 - * de groenstrookjes op de hoek Grintakkerstraat-IJsselstraat als markering van de entree tot het gebied (noordelijke tuindorp); het Van Kolplein (zuidelijke tuindorp);
 - * diverse kleinere plantsoentjes en groenstroken verspreid over het gebied (met name in relatie tot de strokenbouw);
 - * de groenstroken met waterpartijen langs de President Kennedylaan, en die langs de A12, karakteristiek voor het mede op de principes van de Wijkgedachte gebaseerde uitbreidingsplan van 1959;
 - * door hagen omgeven voortuintjes.

Met betrekking tot de groenstructuren is vaak alleen de ligging nog van belang; de huidige inrichting op zich is niet altijd even waardevol (meer). De vooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen hebben een stenige uitstraling gekregen in verhouding tot het oorspronkelijke aan dergelijke uitbreidingen ten grondslag liggende stedenbouwkundige gedachtengoed. Later toegevoegd groen, veelal ook met een verkeers- of parkeerregulerende functie, werkt in sommige gevallen eerder beeldverstorend dan dat het een positieve bijdrage levert aan de ruimtelijke kwaliteit. Het verdwijnen van groene hagen rondom voortuinen en de nog steeds verder oprukkende verstening van deze voortuinen heeft verspreid over het hele gebied een negatieve invloed op de ruimtelijke kwaliteit.

3 Cultuurhistorische waarden bebouwing

3.1 Inleiding

Velp-Zuid is als historisch gegroeid gebied een boeiend ensemble met een kaleidoscopisch architectuurbeeld. De historische gelaagdheid van het gebied komt tot uitdrukking in een aanzienlijk aantal monumentale objecten uit periode 1850-1965. In de eerste helft van de jaren negentig van de vorige eeuw heeft een door het Gelders Genootschap uitgevoerde monumenteninventarisatie geleid tot de aanwijzing van elf gemeentelijke monumenten, voornamelijk gelegen in de zone langs het spoor. De bebouwing in dit gebied kent een groot aantal monumentale villa's die verzezen in de jaren na de aanleg van de spoorlijn Arnhem-Zutphen in 1865. Het noordelijke deel van Velp-Zuid kent tevens een aanzienlijk aantal in de inventarisatie als beeldbepalend gewaardeerde objecten waarvoor nog altijd geen beleid is ontwikkeld. De betreffende objecten zijn weergegeven op de waardenkaart en opgenomen in bijlage 2. Deze lijst is aangevuld met een enkel object naar aanleiding van de quickscan. Enkele als beeldbepalend in dit overzicht opgenomen objecten zouden overigens naar de huidige inzichten wellicht nog in aanmerking kunnen komen voor een aanwijzing als gemeentelijk monument. De school aan de Schoolstraat 12 is op basis van de door het Gelders Genootschap in opdracht van het Rijk uitgevoerde Monumenten Selectie Project inmiddels aangewezen als rijksmonument. In dit rapport zijn ook de objecten en complexen opgenomen die in het kader van de quickscan inventarisatie van erfgoed uit de wederopbouwperiode (1940-1965) zijn gesignaleerd en gewaardeerd waaronder de Record metaalwarenfabriek en het verpleeg- en bejaardencentrum Lorentz aan de Rijnstraat.

Het navolgende overzicht biedt met name meer inzicht in de identiteit, de kwaliteiten en waarden van het twintigste-eeuwse volkshuisvestelijke erfgoed. De geschiedenis en waardering van dit voor de gemeente Rheden belangrijk erfgoed is tot voor kort enigszins onderbelicht gebleven krijgt nu alsnog de aandacht die het verdient.

Bejaardencentrum Lorentz aan de Rijnstraat; ca.1970 (collectie G. van Veersen, Velp).

Vm. Nederlands Gereformeerde kerk a/d Kerkallee (beeldbepalend).

Villa Stephana, onderdeel van de villabebouwing langs het spoor (gemeentelijk monument).

Winkelwoonhuizen aan de Emmastraat (gemeentelijk monument).

Staalkaart van industrieel erfgoed uit de 20ste eeuw: Metaalwarenfabriek Record, gelegen tussen de Kerkallee, IJsselstraat en de Hugo de Grootstraat/Paulus Buijsstraat (in procedure als gemeentelijk monument).

3.2 Sociale woningbouw 1920-1965

Een van de hoofdkenmerken van de bebouwing in Velp Zuid en tevens hoofdonderwerp van de quickscan is de omvangrijke nalatenschap van het volkshuisvestelijk beleid uit de jaren 1920-1965. De initiatieven van de Bouwvereniging Velp, de Coöperatieve Bouwvereniging Ons Belang en de RK Bouwvereniging St. Joseph resulteerden in de huidige staalkaart aan bebouwingstypen en -stijlen die gezamenlijk een bijzonder goed beeld geven van de ontwikkelingen in de sociale woningbouw in de twintigste eeuw. Samen met de nog aanwezige particuliere woningbouw uit met name de late 19de en

vroege 20ste eeuw en het aanwezige industrieel erfgoed zoals het Recordcomplex zorgen zij voor een gevarieerde, levendige en verrassende wijk met heel eigen karakter.

Voorgeschiedenis

De volkshuisvesting begint in Nederland in de tweede helft van de negentiende eeuw. Door de Industriële revolutie trekken velen van het platteland naar de steden om werk te zoeken. De woonomstandigheden van de arbeiders zijn over het algemeen slecht. Fabrikanten en welgestelde burgers worden zich hiervan bewust en ondernemen uit filantropische en economische motieven initiatieven om de huisvesting te verbeteren. Het betreft hier over het algemeen kleinschalige complexen zoals bijvoorbeeld in Klarendal in Arnhem in 1854-1855 gebouwde eenkamerwoningen. In 1853 liet koning Willem III onderzoek doen naar de woonsituatie van de arbeidersklasse. Mede naar aanleiding van het rapport werden in de navolgende jaren tal van particuliere initiatieven genomen om te komen tot de verbetering van de huisvesting van arbeiders.

Woningwet

Actieve bemoeienis van de overheid kreeg pas vorm na de invoering van de Woningwet van 1901. Belangrijk in deze was de mogelijkheid om van overheidswege leningen en bijdragen te verstrekken voor de bouw van woningen. De rijksbijdrage bedroeg 50% terwijl de gemeenten de overige 50 % geacht werden bij te dragen. De bouw en het beheer werd verzorgd door verenigingen, stichtingen en vennootschappen die op grond van de woningwet als officiële toegelaten instelling te boek werden gesteld. Soms betrof het al bestaande particuliere instellingen die al eerder met sociaal oogmerk hadden gebouwd. Naast woningcorporaties realiseerden ook gemeentelijke woningbouwbedrijven sociale woningbouw.

De sociale woningbouw kwam maar langzaam op gang en bleef tot 1920 vooral een zaak van particuliere initiatieven. Als gevolg van het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog stagneerden de particuliere woningbouw en steeg de woningnood snel. Door stimulerende maatregelen van overheidswege om de bouw van woningen door corporaties en gemeenten te bevorderen groeide tussen 1918 en 1920 het aantal corporaties explosief. In enkele jaren tijd werden maar liefst 743 instellingen toegelaten. Ook in de gemeente Rheden ontstond nu een groot aantal bouwverenigingen.

Initiatieven in de gemeente Rheden

In de jaren tussen 1918 en 1930 kwam de bouw van woningwetcomplexen in de gemeente pas echt goed op gang. In korte tijd werd een groot aantal woningbouwverenigingen opgericht. Overigens werd al in 1903 de *Woningbouwvereniging Velp* opgericht en in 1906 de *Dierensche Maatschappij tot exploitatie van Woningen*. Beiden werkten echter nog niet conform de Woningwet en kregen daarom geen overheidssteun en verkregen hun kapitaal door de uitgifte van aandelen.

De eerste volwaardige woningcorporaties ontstaan vanaf 1916 wanneer de *Bouwvereniging Dieren* wordt opgericht. In de navolgende jaren ontstaan vervolgens de *Bouwvereniging Rheden* (1917), de *Woningbouwvereniging Velp* (1917), de *Stichting tot Woningbouw De Steeg* (1918, op initiatief van Graaf Bentinck van Middachten), de Coöperatieve Bouwvereniging Ons Belang te Velp (1920) en tenslotte de *Roomsch-Katholieke Woningstichting St. Joseph* te Velp (1920).

Ook ontstonden bouwverenigingen ten behoeve van de bouw van middenstandswoningen zoals de NV Middenstandswoningbouw die in Velp aan de Van Pallandtstraat een fraai woningbouwcomplex realiseerde naar ontwerp van de bekende architecten P. Vorkink (1878-1960) en J.Ph. Wormser (1878-1935) in de jaren 1921-1922. Het complex heeft inmiddels de status van gemeentelijk monument.

De explosieve bouw van arbeiderswoningen kwam mede als gevolg van de crisis van 1929 in de jaren dertig in rustiger vaarwater. De bouwaanvragen betreffen dan veelal slechts kleine wijzigingen en de bouw van schuurtjes. Na de Tweede Wereldoorlog ontstaat als gevolg van de toenmalige woningnood en het stimulerende overheidsbeleid wederom een golf aan woningbouw op een nog grotere schaal dan in de vooroorlogse jaren. Deze nieuwe volkshuisvestelijke bloeiperiode betekent de bouw van aanzienlijke wijken in Velp-Zuid, Rheden-West en Dieren-Noord. De in deze jaren ongekende groei is ook deze keer gerelateerd aan de aldaar aanwezige industrie. De in Velp-Zuid woonachtige bevolking is overigens ook werkzaam in Arnhem. Dit blijkt onder andere uit de met steun van de AKU (nu AKZO) ten behoeve van haar werknemers door St. Joseph in 1960 gebouwde woningen tussen de Larensteinselaan, de Heeckerenstraat, de Hertog Arnoudstraat, de Graaf Hendrikstraat en de Mauritsstraat (kaart: complex 19b).

In deze jaren is er gebouwd vanuit een gevoel van optimisme met aandacht voor de sociale component: geen plaats voor standsverschil en een aantrekkelijke woning voor iedereen. Een uitdagende opgave in een tijd van grote bevolkingsgroei en waarin de woningnood gezien werd als

volksvijand nr.1. Het adagium was licht, lucht en ruimte. Het resultaat was wijken met een duidelijk herkenbare structuur zoals bijvoorbeeld stempels en veel groen en een sobere traditionele architectuur met een levendige gevelritmiek en soms versieringen in de vorm van kleurig metselwerk, gevelstenen en goed doordachte ingangspartijen.

De betreffende woningbouwverenigingen zijn vanaf de jaren negentig van de vorige eeuw gefuseerd en opgegaan in Woningbouwvereniging Veluwezoom en later in Vivare.

Gemeentelijk erfgoedbeleid en sociale woningbouw

In de gemeente Rheden is op dit moment een viertal vooroorlogse woningbouwcomplexen beschermd als gemeentelijk monument en één complex als rijksmonument:

- de Schweer bey der Beckestichting (1910-1912) te Dieren naar ontwerp van C.B. Posthumus Meyes sr. (rijksmonument).
- een complex landarbeiderswoningen aan de Worth-Rhedenseweg 30-64 (1918-1922) van de architect ir J.H.W. Leliman (1878-1921)
- het "Strooien Dorp" (1920) in De Steeg naar ontwerp van W.P. Meijer uit Laren en G.J. Uiterwijk uit Dieren.
- complex middenstandswoningen Van Pallandtstraat e.o.(19121-1922) te Velp naar ontwerp van de architecten Vorkink en Wormser.

De Schweer bey der Beckestichting (1910-1912) te Dieren naar ontwerp van C.B. Posthumus Meyes sr. (1858-1922).

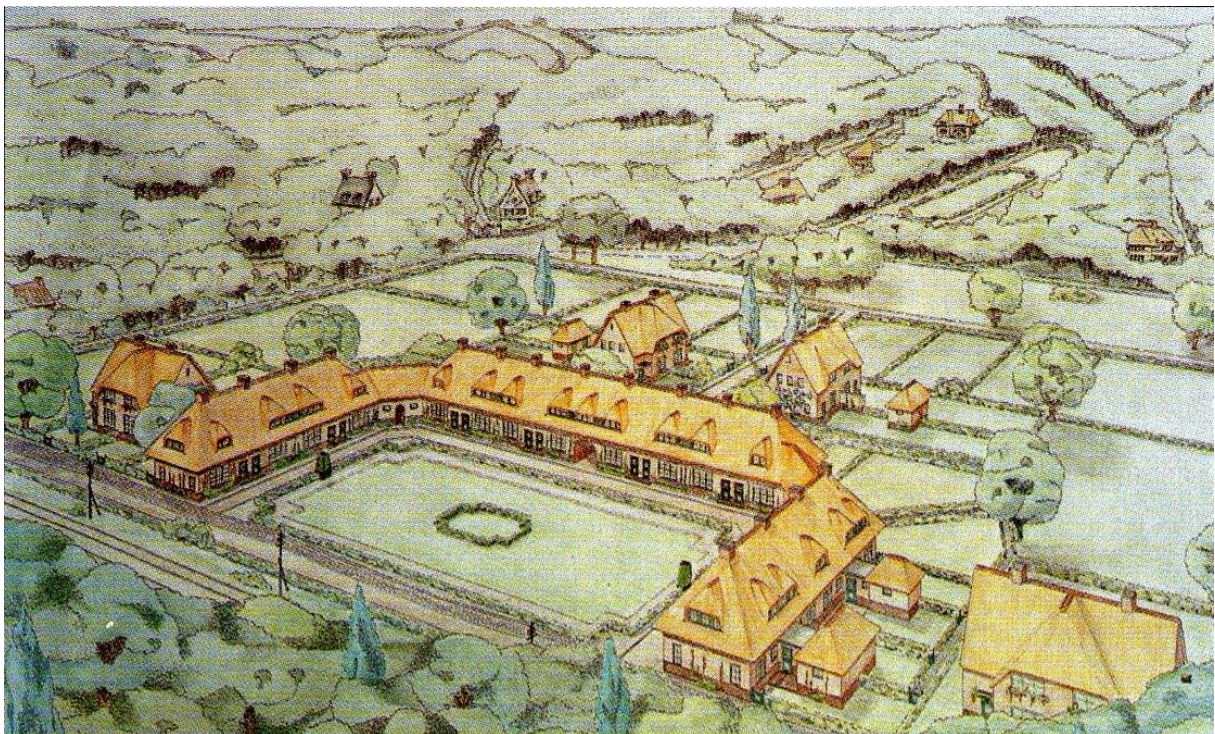
De betreffende complexen zijn in de late jaren tachtig en in het midden van de jaren negentig van de twintigste eeuw geselecteerd op basis van door het Gelders Genootschap uitgevoerde monumenten-inventarisaties. Naar de huidige inzichten zijn echter niet alleen deze evident monumentenwaardige complexen exemplarisch voor de ontwikkelingen in de sociale woningbouw in de gemeente Rheden. Ook andere nauw met de industrialisatie van Velp, Rheden en Dieren verbonden complexen zoals de nog resterende tuindorpen in Velp-Zuid en het door de bekende architect K.P.C. De Bazel (1869-1923) in 1920 ontworpen tuindorp in Dieren-Noord verdienen nadere aandacht. De geldt eveneens voor de naoorlogse complexen zoals gesignaleerd in de quickscan inventarisatie van architectuur en stedenbouw uit de wederopbouwjaren in de gemeente Rheden (2007).

Naar aanleiding van de diverse herstructureringsopgaven en de Modernisering van de Monumentenwet (MoMo) is het dan ook noodzakelijk alvorens beleid te formuleren eerst de cultuurhistorische waarden van deze complexen nader in kaart te brengen. De noodzaak hiertoe blijkt ook uit het feit dat voorjaar 2010 het oudste nog bestaande complex arbeiderswoningen gesloopt is. Het betreft de in opdracht van de *Woningbouwvereniging Velp* naar ontwerp van J.G.A. Heineman in 1918-1919 gerealiseerde woningen tussen de Daalhuizerweg en de Bergweg in Velp. Het waardevolle Rhedense

erfgoed bestaat aldus niet alleen uit de bijzondere en hoogwaardige collectie villa's die zo kenmerkend zijn voor de Veluwezoom doch óók uit een voor een gemeente van deze omvang uitzonderlijk grote en hoogwaardige collectie sociale woningbouw uit de jaren 1918-1965.

Landarbeiderswoningen aan de Worth-Rhedenseweg 30-64 (1918-1922) van de architect ir J.H.W. Leliman (1878-1921).

Het Strooien Dorp in De Steeg naar een ontwerp uit 1920 van W.P. Meijer uit Laren en G.J. Uiterwijk uit Dieren in opdracht van de Stichting tot Woningbouw De Steeg (uit: Veninga, p.22).

Middenstandswoning aan de Van Pallandtstraat (19121-1922) te Velp naar ontwerp van de Amsterdamse architecten P. Vorkink (1878-1960) en J. Ph. Wormser (1878-1935), waarschijnlijk op basis van een stedenbouwkundig plan van ir. W.F.C. Schaap (1870-1933).

3.3 Typering en waardering sociale woningbouwcomplexen

Voor wat betreft de waardering van de bebouwing is een indeling gemaakt in een drietal categorieën, namelijk A: hoge waarde; B: waardevol en C: indifferent.

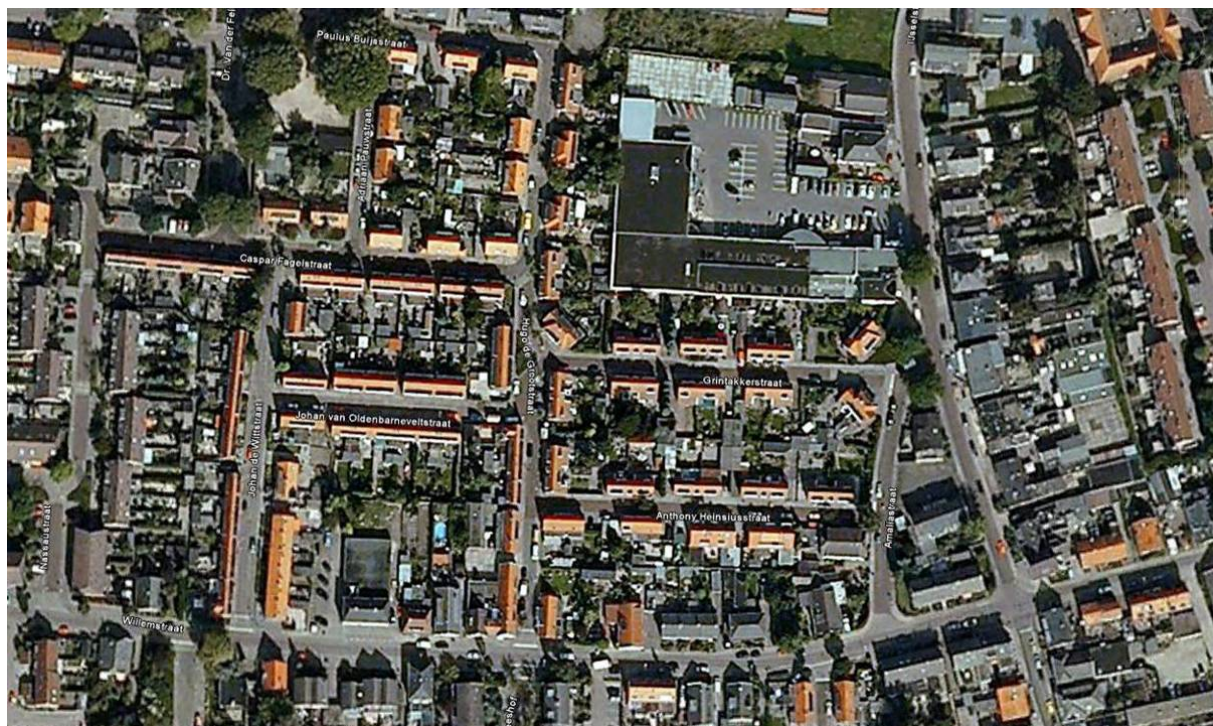
- * De categorie “hoge waarde” (A) wil zeggen dat deze bebouwing in ieder geval behoudenswaardig en mogelijk ook beschermenswaardig is. Bescherming kan een aanwijzing als gemeentelijk monument inhouden; daaraan voorafgaand zal doorgaans nader onderzoek nodig zijn.
- * Plaatsing in de categorie “waardevol” (B) geeft aan dat de bebouwing weliswaar behoudenswaardig is ter ondersteuning van het karakteristieke voor de wederopbouwperiode kenmerkende bebouwingsbeeld, maar dat de bebouwing niet waardevol genoeg is voor een eventuele plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst. Situering aan de belangrijkste stedenbouwkundige structuren kan een (aanvullend) argument zijn voor plaatsing in deze categorie.
- * In de categorie “indifferent” (C) is de laagst gewaardeerde bebouwing geplaatst. Ook deze bebouwing ondersteunt wellicht op hoofdlijnen nog het karakteristieke voor de wederopbouwperiode kenmerkende bebouwingsbeeld, doch is zo sober vormgegeven of zo zwaar gerenoveerd dat vervanging door nieuwbouw, passend binnen de karakteristieken van de wijk acceptabel en soms ook wenselijk is.

Voorts dient te worden opgemerkt dat dit een waardering betreft op hoofdlijnen op basis van beschikbare archiefgegevens (bouwtekeningen e.d.) en veldbezoek, waarbij de bebouwing slechts vanaf de openbare ruimte is bekeken. De bouwkundige staat van de bebouwing lijkt vanaf de openbare ruimte in alle gevallen redelijk tot goed, doch is in deze waardering niet meegewogen. Ook zijn geen woningen van binnen bekeken.

De sociale woningbouwcomplexen worden in twee subparagrafen behandeld. allereerst de vooroorlogse complexen in paragraaf 3.3.1, vervolgens de naoorlogse complexen in paragraaf 3.3.2. De nummers voor de complexen zijn gelijk aan de door Vivare gehanteerde aanduidingen.

3.3.1 De vooroorlogse complexen

13 (a) noordelijke deel; Hugo de Grootstraat e.o. (1921-1925)

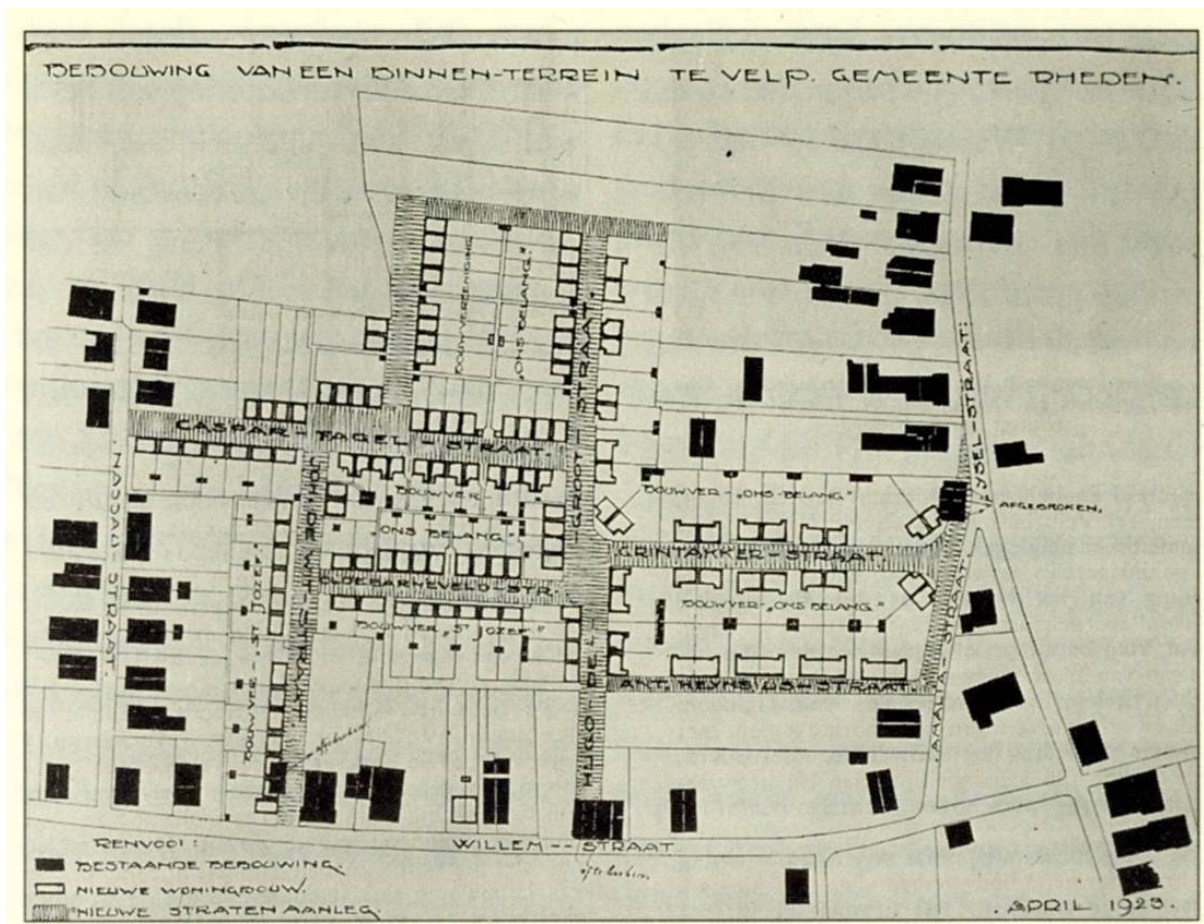
Korte typering:

- oudste (grotere) sociale woningbouwcomplex in Velp-Zuid; woningbouwverenigingen Ons belang en St. Joseph
- architecten: Bureau Gulden (Z.D.J.W. Gulden 1875-1960) en Geldmaker (M. Geldmaker 1874-1930) te Amsterdam / H. Klomp te Zwolle (ca.1881-1942) / N. Andriessen (1892-1947) te Hilversum
- bouwaanvragen in 1921, 1922, en 1924; diverse woningtypen
- tuindorppachtige opzet met korte straten en zichtlijnen en verbijzonderingen in de vorm van de "entree" aan de Amaliastraat/Grintakkerstraat met de beide schuin geplaatste dubbele kopwoningen een pleinvormige verbreding van de Hugo de Grootstraat en enkele teruggerooide woningen aan de Caspar Fagelstraat.
- niet geheel uitgevoerd volgens oorspronkelijke plan voor wat betreft bebouwing; dubbele woningen en in langere rijtjes aaneen gebouwde woningen
- architectuur: invloeden Amsterdamse School; één bouwlaag met kap, gedekt met rode pannen; enig siermetselwerk; oorspronkelijke voordeuren, detaillering ramen verdwenen en op sommige blokken de schoorstenen; dakkapellen gewijzigd en (aanzienlijk) vergroot. Architectuur gedeelte Sint Joseph (Johan de Wittstraat/ Johan van Oldenbarneveltstraat) sterker aangetast als gevolg van renovaties (metselwerk gevels, vergroting dakkapellen).
- groen: door het ontbreken van voortuinen voor een tuindorppachtige uitbreiding een relatief stenige uitstraling; de meeste woningen hebben echter relatief diepe achtertuinen.

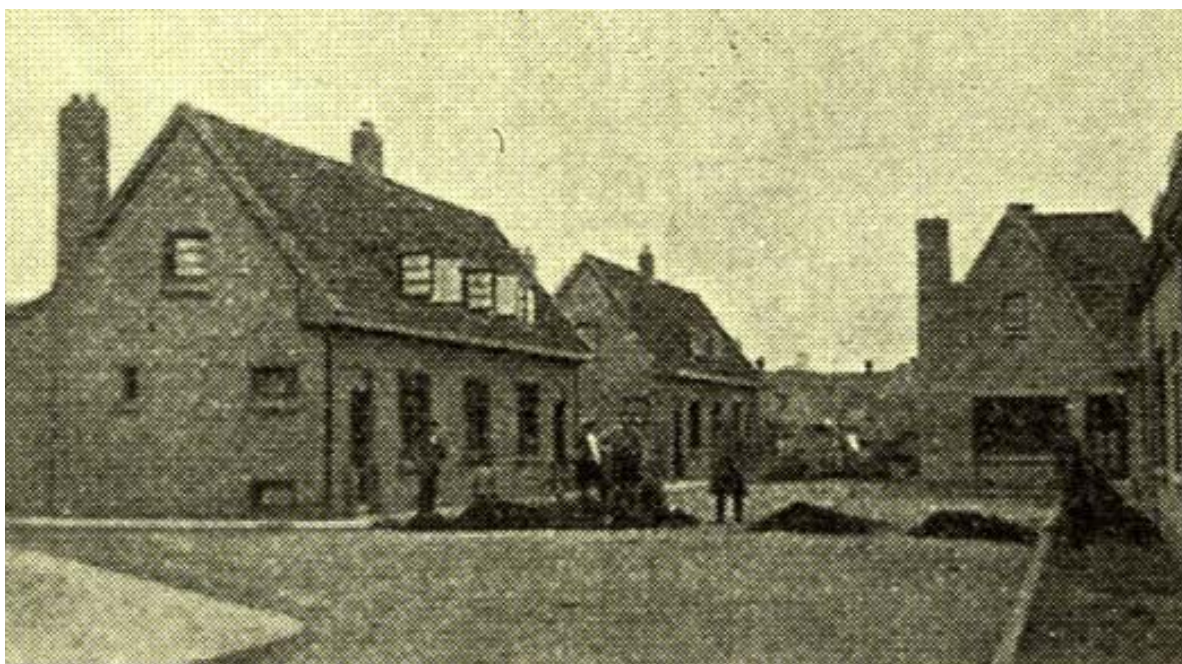
Waardering: **hoge waarde; indifferent** (Johan de Wittstraat/Johan van Oldenbarneveltstraat, Caspar Fagelstraat 25-37)

- architectuurhistorisch van waarde als een van de laatste voorbeelden in de gemeente Rheden in het algemeen en Velp in het bijzonder van een groter vooroorlogs complex arbeiderswoningen volgens de tuindorptypologie. Op hoofdlijnen gaaf (behoudens Johan de Wittstraat/Johan van Oldenbarneveltstraat). Detaillering met kenmerken Amsterdamse School (o.a. siermetselwerk topgevel en in verdwenen raamindelingen). De ontwerpen zijn gemaakt door gerenommeerde architecten/bouwkundigen waarvan het in volkshuisvesting gespecialiseerde Bureau Gulden en Geldmaker uit Amsterdam het bekendste is.
- stedenbouw: opzet gaaf, karakteristiek voor de tijd en het type wijk en bijzonder binnen Velp-Zuid; samenhangend geheel.

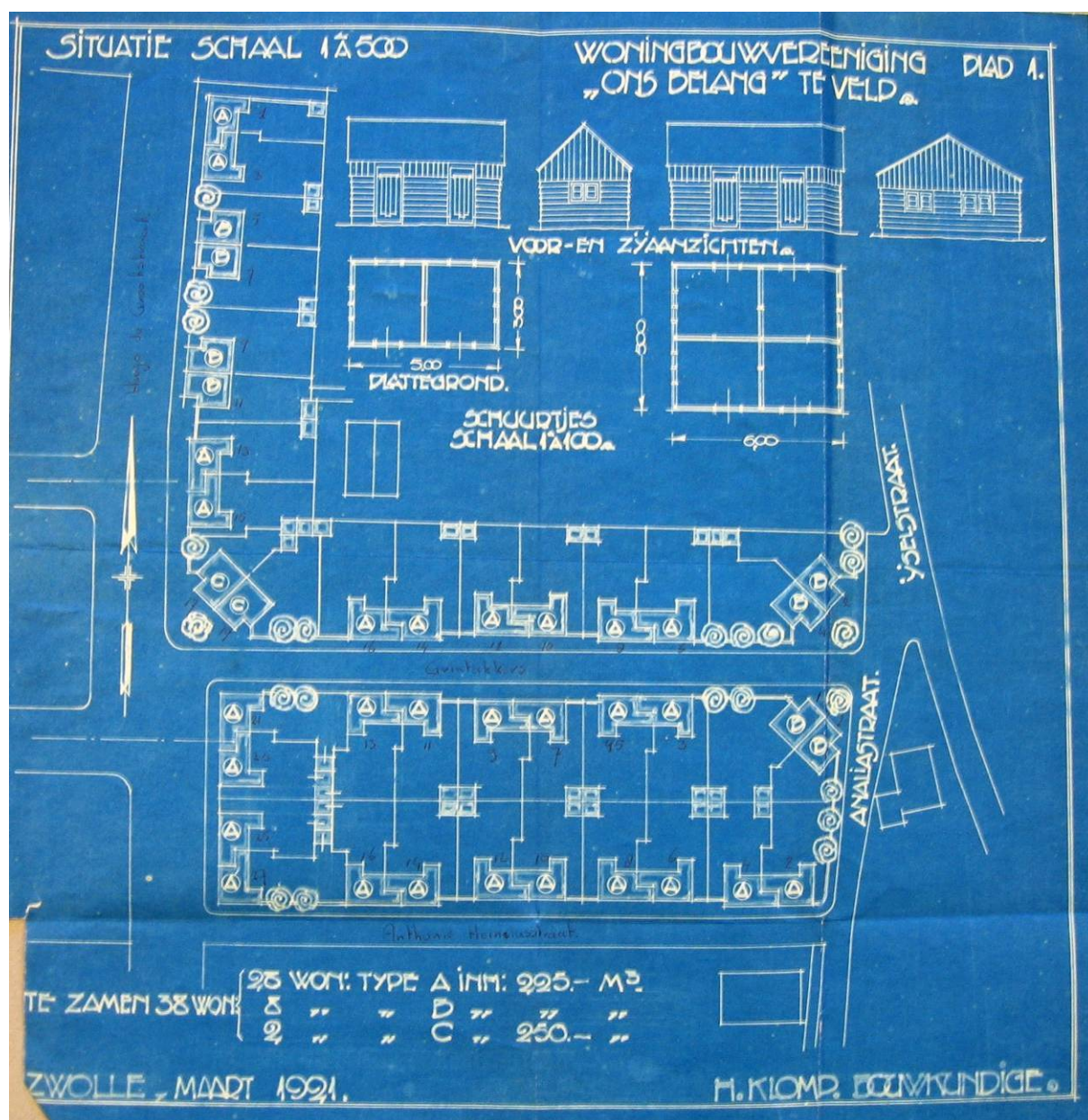
- algemeen historisch van belang als een van laatste voorbeelden van een groter complex vooroorlogse complexen sociale woningbouw die herinneren aan de industrialisatie.

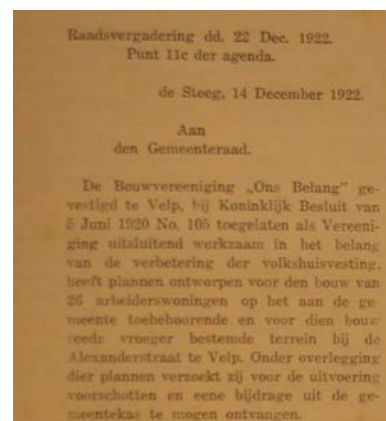
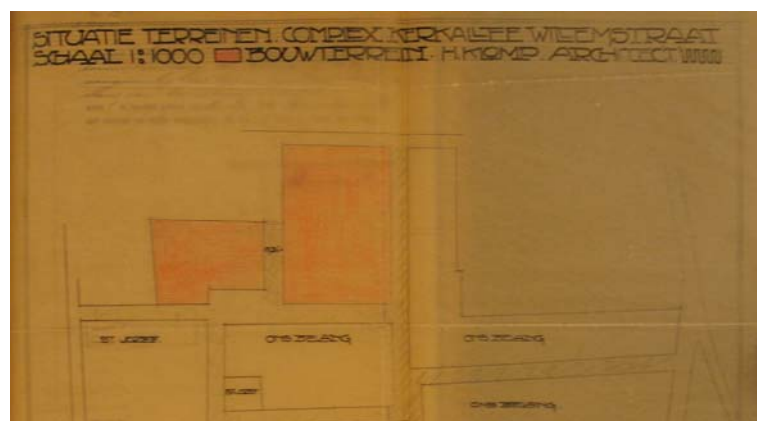
Bouwterrein van de woningbouwverenigingen "Ons Belang" en "St. Joseph" te Velp situatie 1923.

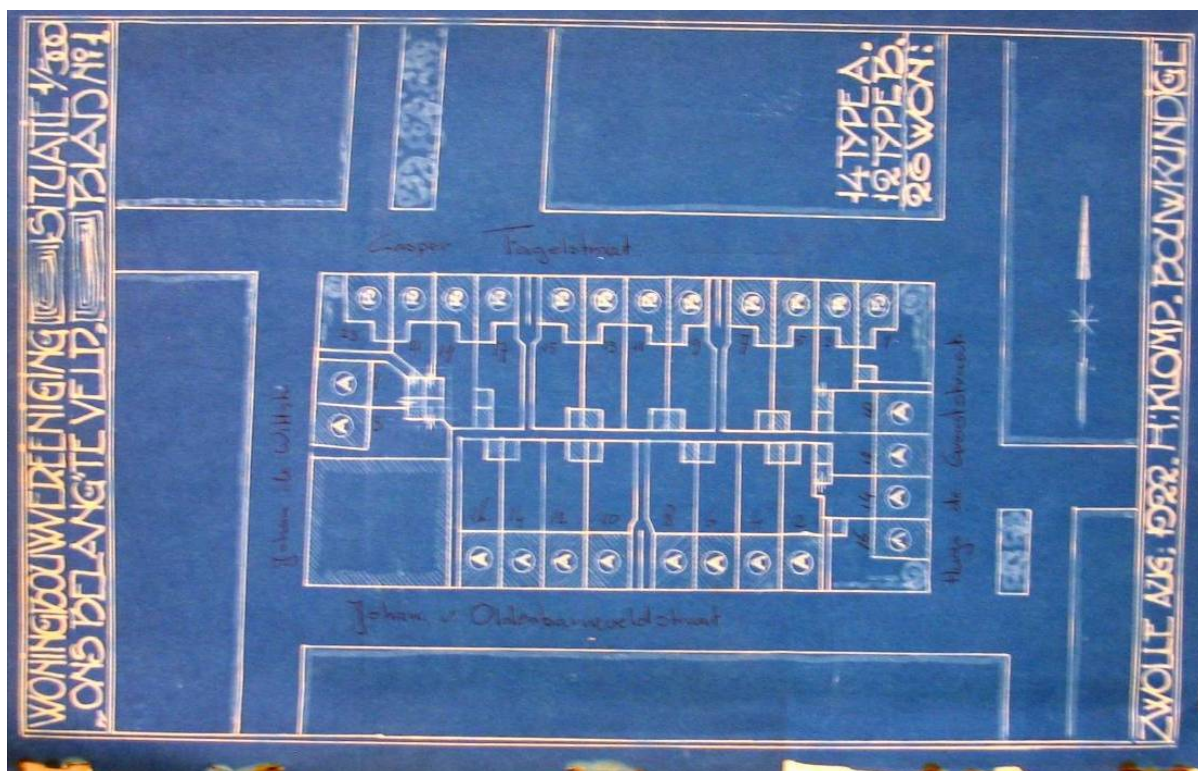

Het pleintje aan de Hugo de Grootstraat. Links aansluiting op de Grintakkerstraat, situatie ca. 1924 (uit: Veninga, p.69).

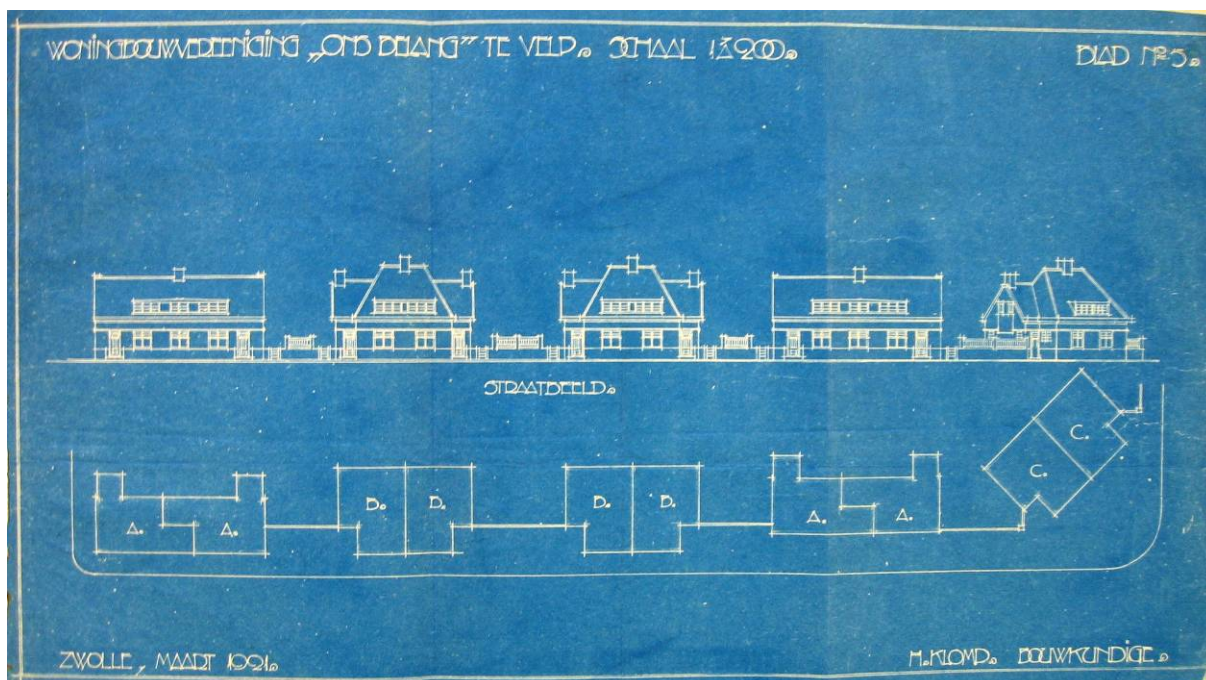

Detail blauwdruk met situatie, woningtypen en schuurtjes bouwaanvraag Ons Belang betreffende de bouw van woningen aan de oostzijde van de Hugo de Grootstraat, de Grintakkers, de westzijde van de Amaliastraat en de noordzijde van de Anton Heinsiusstraat (1921). De woningen zijn oorspronkelijk in 1921 ontworpen door het bekende, in volkshuisvesting gespecialiseerde, Amsterdamse architectenbureau Gulden en Geldmaker en vrijwel ongewijzigd datzelfde jaar overgenomen door de bouwkundige H. Klomp uit Zwolle.

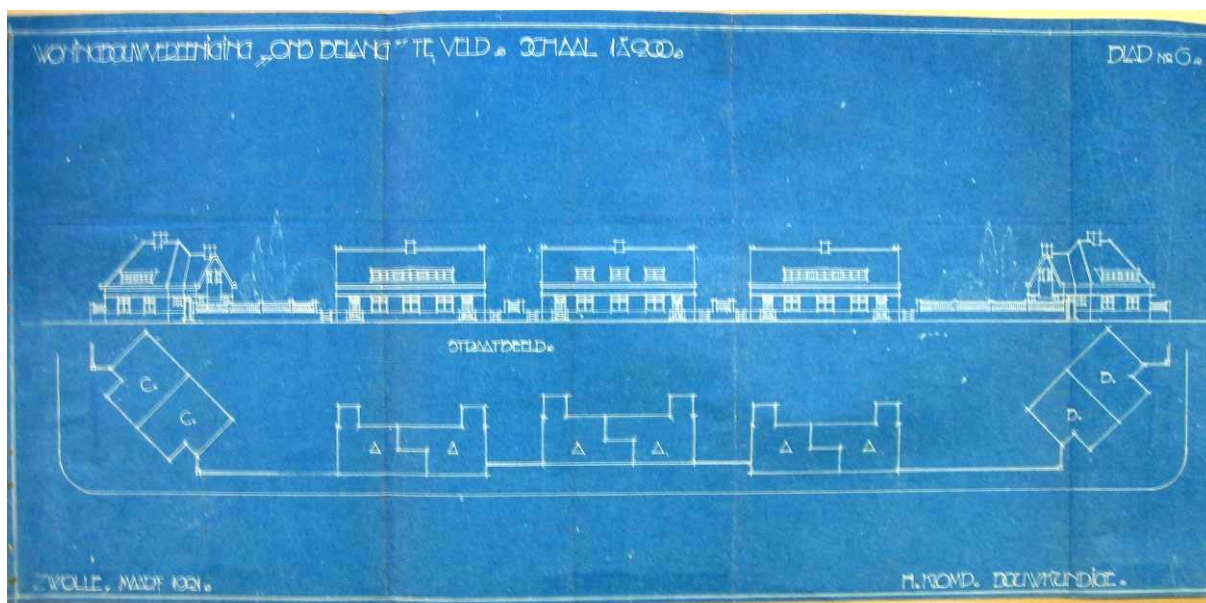

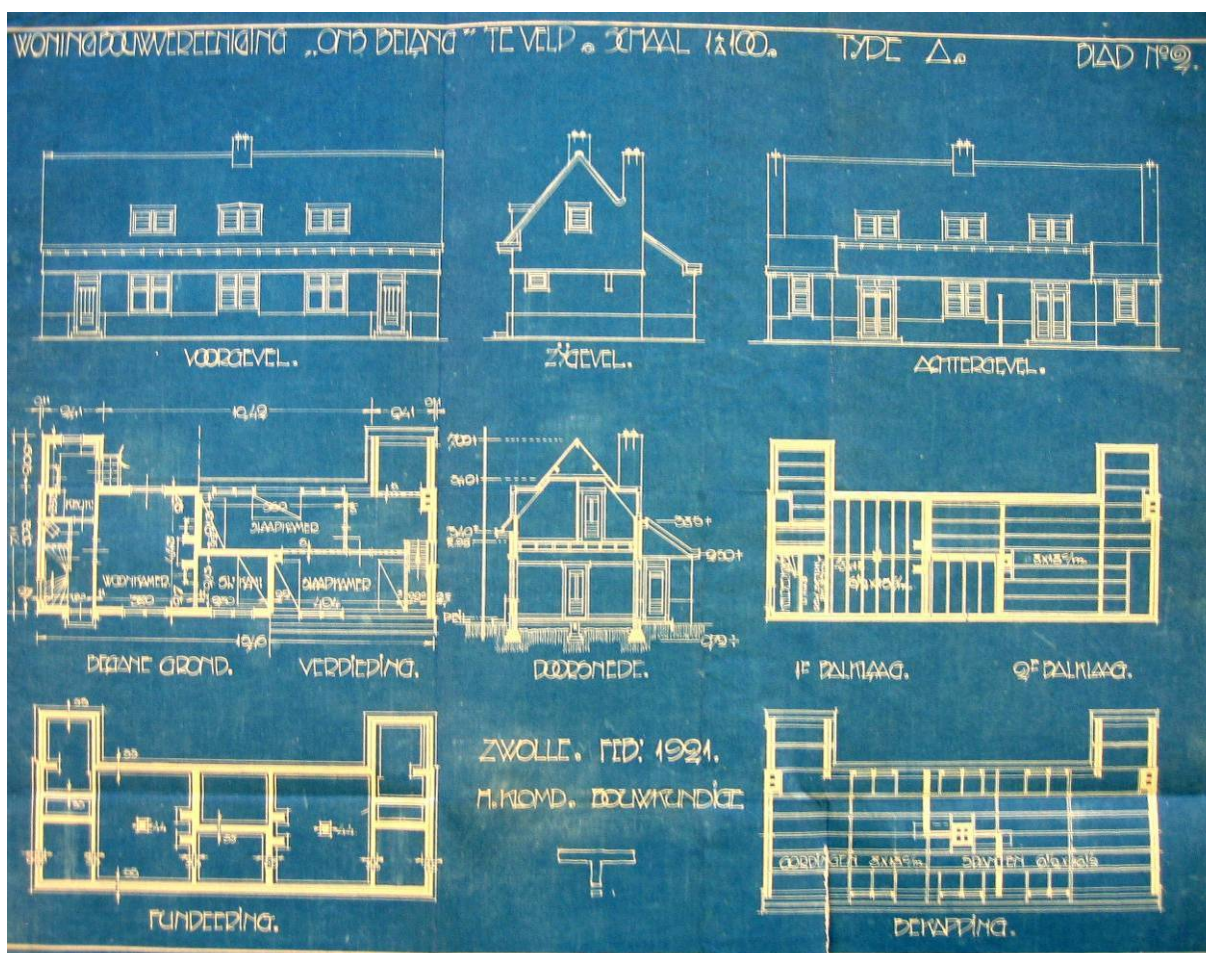
Detail blauwdruk bouwplan bouwblok tussen Hugo de Grootstraat, Johan van Oldenbarneveldstraat, Johan de Wittstraat en de Caspar Fagelstraat (1922). Op de situatietekening zijn behalve de verdieping van de woningtypen tevens twee plantsoentjes te zien respectievelijk aan de Hugo de Grootstraat en de Adriaan Pauwstraat. De laatste is niet uitgevoerd vanwege de hier gerealiseerde bebouwing. Op basis van de voor de quickscan beschikbare gegevens is niet duidelijk of het plantsoentje aan de Hugo de Grootstraat daadwerkelijk is uitgevoerd.

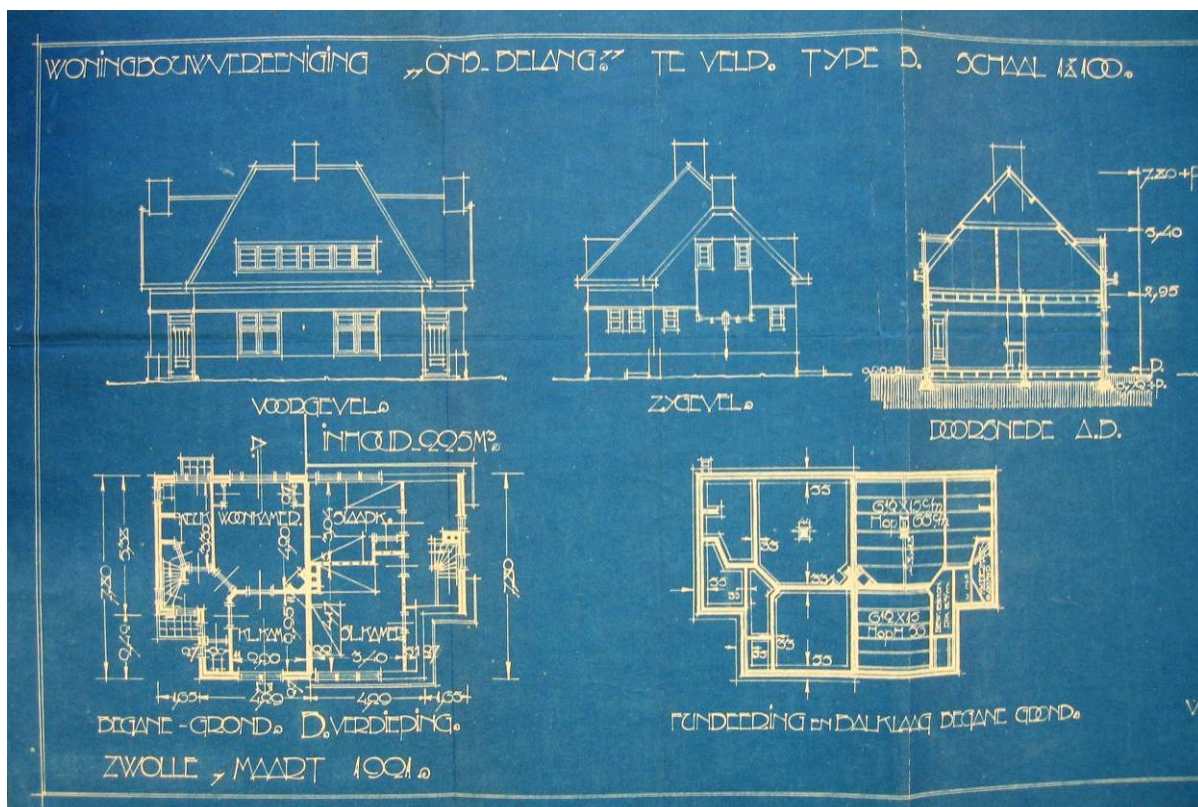
Detail bouwplan Ons Belang (1921): gevelaanzicht oostzijde Hugo de Grootstraat.

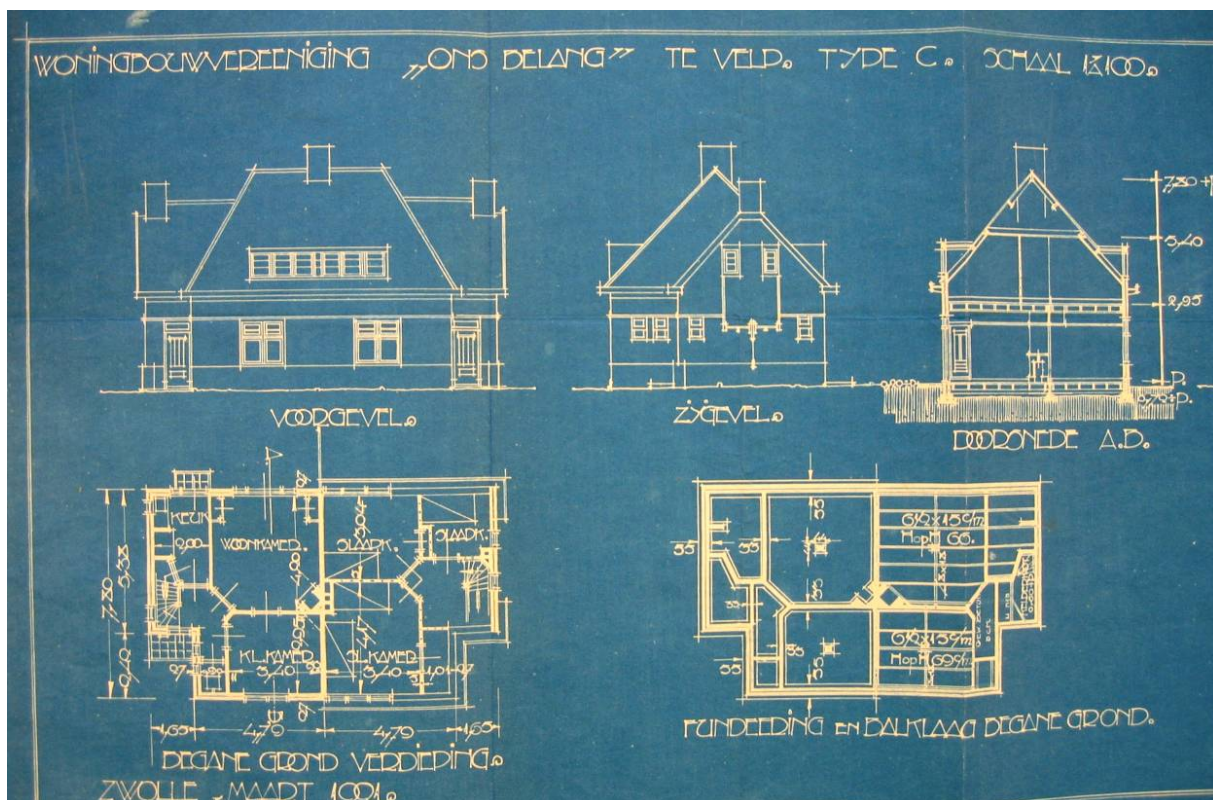
Detail bouwaanvraag Ons Belang (1921): gevelaanzichten noordzijde IJsselstraat.

Blauwdruk bouwaanvraag Ons Belang (1921): woningtype A, het meest gerealiseerde woningtype. Let op de kenmerkende raamindeling.

Blauwdruk bouwaanvraag Ons Belang (1921): woningtype B, gebouwd aan de oostzijde van de Hugo de Grootstraat en aan de Amaliastraat.

Blauwdruk bouwaanvraag Ons Belang (1921): woningtype C, gebouwd op de hoek van de Hugo de Grootstraat en de Grintakkers.

Hugo de Grootstraat (rechts Ons Belang).

Links: Anthony Heinsiusstraat; rechts: Amaliastraat (Ons Belang).

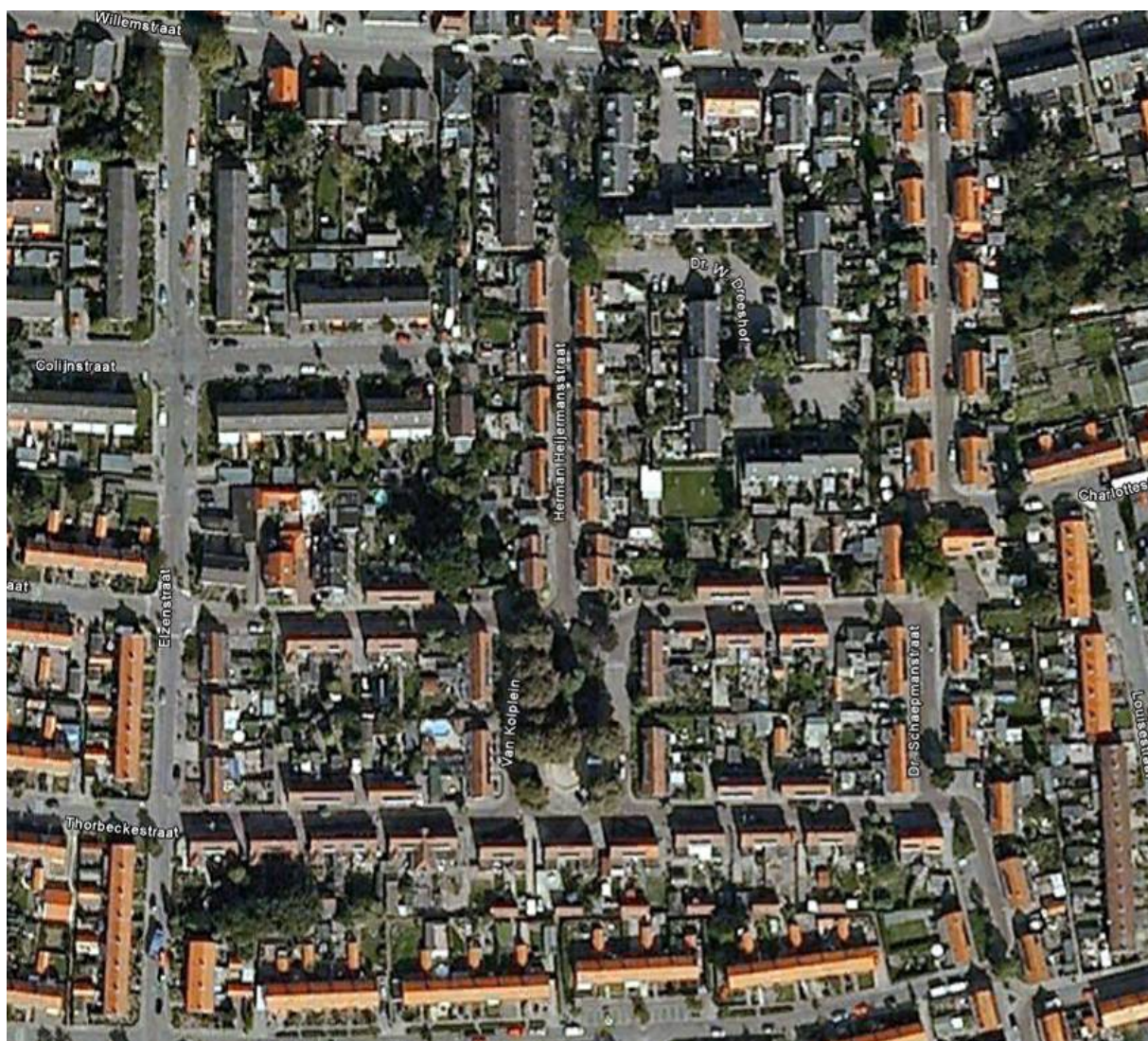

Links: zijgevel met siermetselwerk van een woning aan de oostzijde van de Hugo de Grootstraat. Rechts stichtingsteen Ons Belang.

Hoekpand Hugo de Grootstraat en de Van Oldenbarneveldstraat met stichtingssteen St. Joseph. Het pand is voorzien van een markante schoorsteen en een topgevel siermetselwerk.

13 (b) zuidelijke deel; Van Kolplein e.o. (ca.1928-1931)

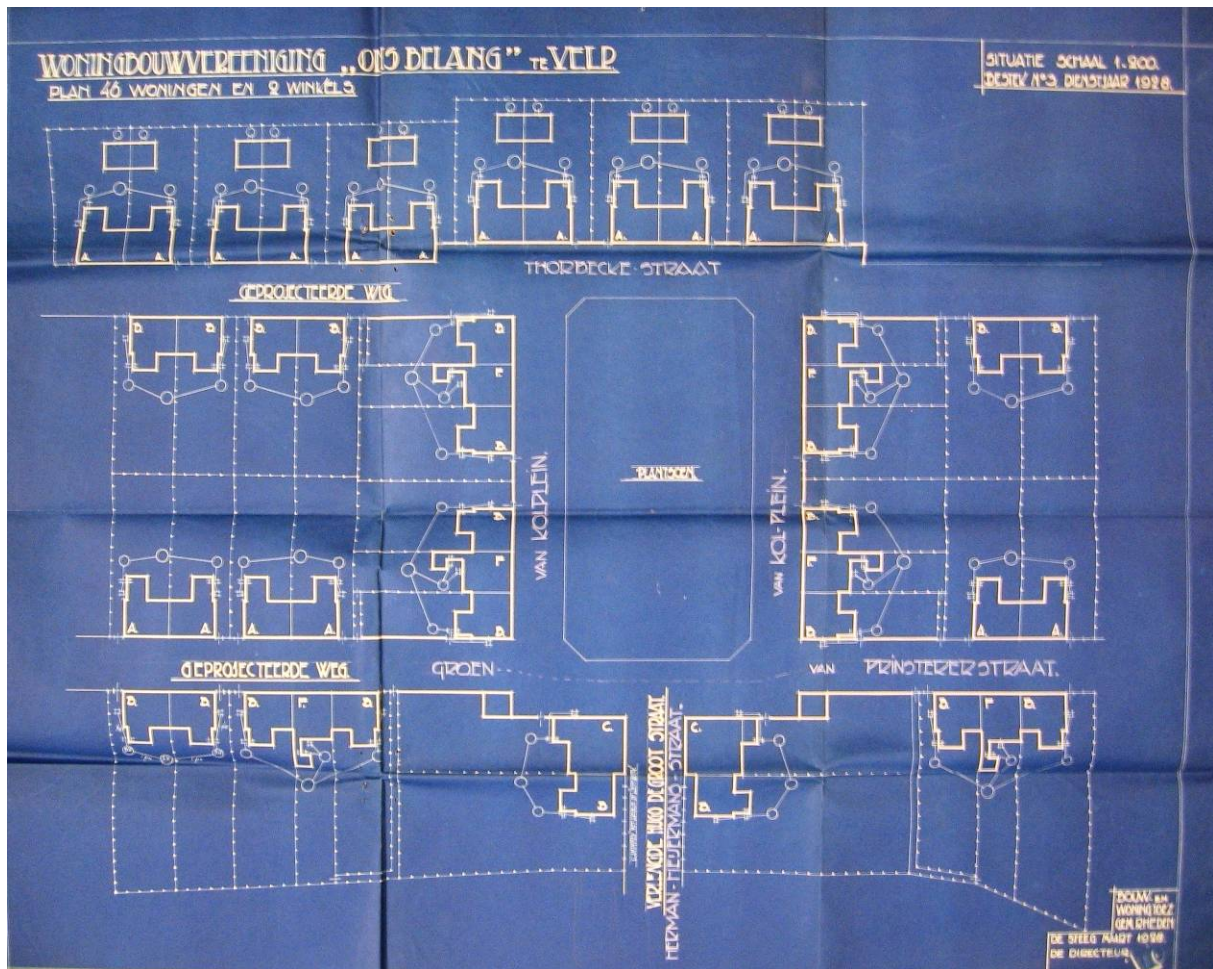
Korte typering:

- woningbouwverenigingen Ons Belang en St. Joseph; architect: Bouw en Woningtoezicht Gemeente Rheden; bouwaanvragen in 1928, 1930
- vooroorlogs, sterk samenhangend complex sociale woningbouw
- tuindorppachtige opzet (wat royaler dan het vorige) met rondom het centraal gelegen Van Kolplein gegroepeerde straten - waaraan uitsluitend dubbele woningen - met als verbijzonderingen genoemd Van Kolplein, enkele (voormalige) winkelpanden op straathoeken, verspringende rooilijnen, mee ontworpen tuinmuren met karakteristieke ronde beëindigen; trafo aan Herman Heijermansstraat.
- architectuur: invloeden Amsterdamse School; relatief sober, één bouwlaag met kap, gedekt met rode pannen; oorspronkelijke voordeuren, detaillering ramen en schoorstenen verdwenen; dakkapellen gewijzigd en wellicht ook wat vergoot, doch minder ingrijpend dan bij het vorige complex
- groen: Van Kolplein met monumentale opgaande bomen; verder door het overwegend ontbreken van voortuinen voor een tuindorppachtige uitbreiding een relatief stenige uitstraling.

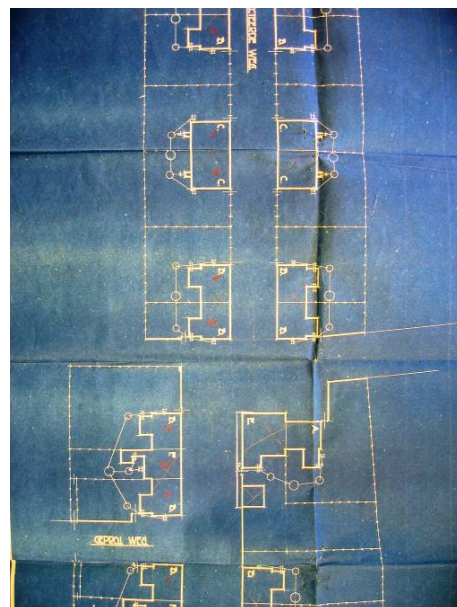
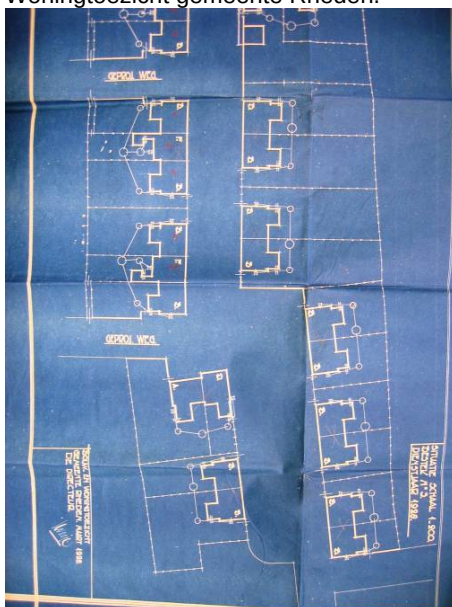
Waardering: **hoge waarde**

- architectuurhistorisch van waarde als een van de laatste voorbeelden in de gemeente Rheden in het algemeen en Velp in het bijzonder van een groter vooroorlogs complex arbeiderswoningen volgens de tuindorptypologie. Op hoofdlijnen gaaf. Detaillering met kenmerken Amsterdamse School (o.a. siermetselwerk, tuinmuurtjes en in verdwenen raamindelingen). De ontwerpen zijn gemaakt door de gemeente Rheden.

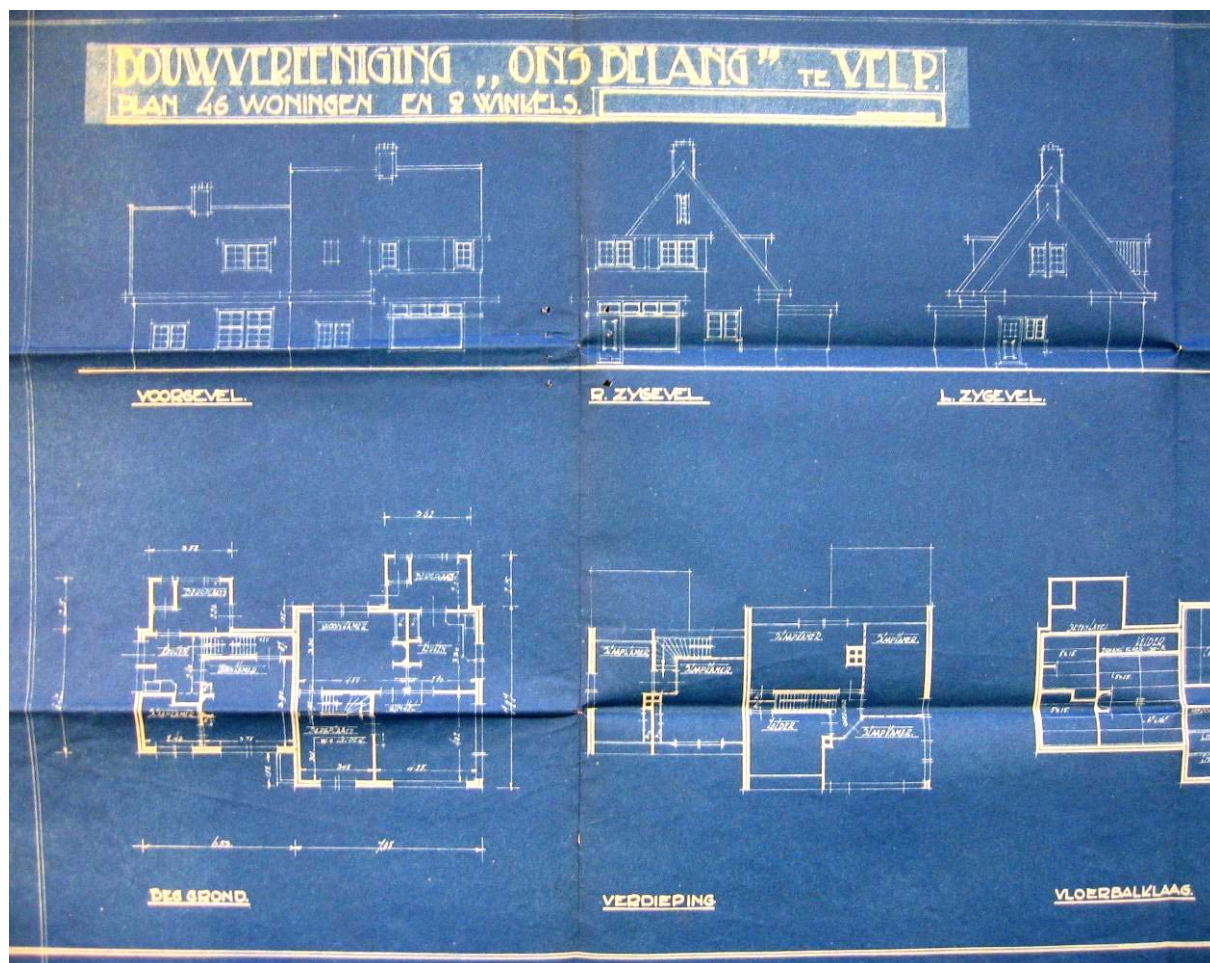
- stedenbouw: opzet gaaf, karakteristiek voor de tijd en het type wijk en bijzonder binnen Velp-Zuid; samenhangend geheel met centraal plein.
- algemeen historisch van belang als een van laatste voorbeelden van een groter complex vooroorlogse complexen sociale woningbouw die herinneren aan de industrialisatie.

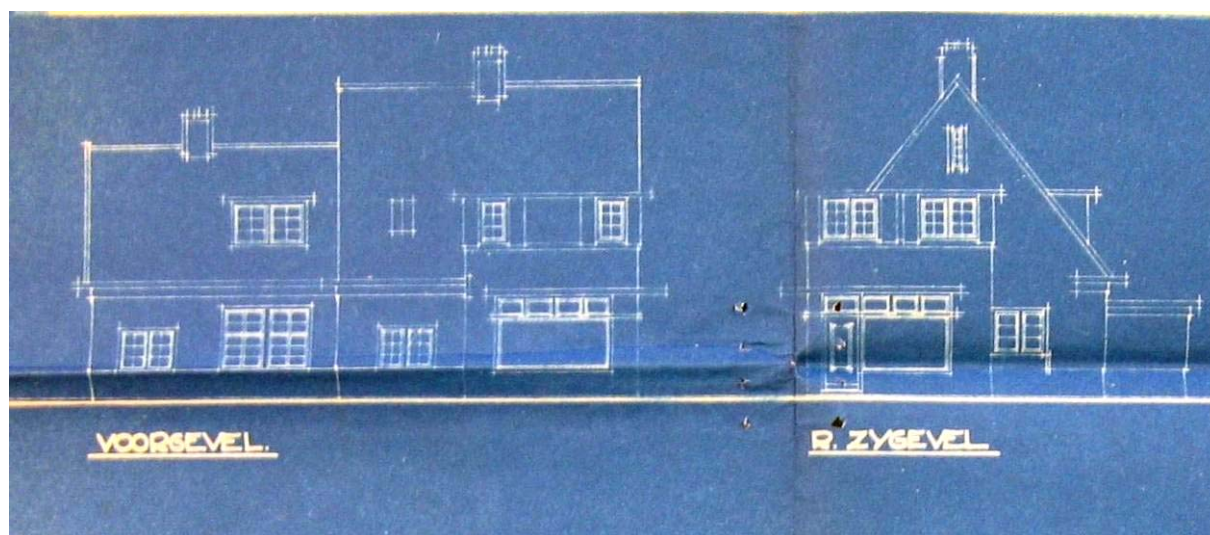
Detail blauwdruk bouwaanvraag Ons Belang met situatie en verdeling van de woningtypen betreffende de bouw van woningen aan het van Kolplein en omgeving (1928). De tekeningen zijn vervaardigd door Bouw en Woningtoezicht gemeente Rheden.

Detail blauwdruk bouwwaanvraag Ons Belang met situatie en verdeling van de woningtypen aan de Dr. Schaepmanstraat. Kenmerkend voor de stedenbouwkundige opzet zijn de bajonetachtige aansluitingen.

Detail blauwdruk bouwaanvraag Ons Belang (1928) met gevelaanzichten en plattegronden van de winkel-woonhuizen op de hoek van het Van Kolplein en de Herman Heijermansstraat.

Van Kolplein.

Voormalige winkel-woonhuizen hoek Van Kolplein en de Herman Heijermansstraat.

Groen van Prinstererstraat.

Dr. Schaepmanstraat (gezien in noordelijke richting).

20. diverse kleinere blokken sociale woningbouw, o.a. Mauritsstraat; IJsselstraat-hoek Waterstraat, Vianenstraat (vooorlogs) en Beltjeshofstraat (naoorlogs)

Korte typering:

- Onder complex nummer 20 is een wat merkwaardige verzameling, verspreid over heel Velp-Zuid gelegen, kleinere blokken sociale woningbouw samengebracht, daterend uit verschillende perioden.
 - * De woningen aan de Mauritsstraat (St. Joseph; 1927) zijn de laatste restanten van de vooroorlogse tuindorpachtige uitbreiding aan de Maarten van Rossumstraat e.o. waarvan het merendeel in 2001 door nieuwbouw is vervangen. De woningblokken aan de Beltjeshofstraat (zowel in twee bouwlagen met kap als (seniorenwoningen?) in één bouwlaag met kap) lijken een wat oudere naoorlogse vervanging van een deel van hetzelfde tuindorp (op de kaart van 1930 is hier al bebouwing ingetekend; oorlogsschade?)
 - * Onder de woningen in het gebied in de noordwestelijke hoek tussen de IJsselstraat en Waterstraat vallen vooral de dubbele, met de topgevels naar de straatzijde gesitueerde woningen op.
 - * Aan de Vianenstraat staat een vijftal dubbele woningen

Waardering: **waardevol** (IJsselstraat 106-118; Waterstraat 36-38); **indifferent** (overig)

- stedenbouw: vanwege het fragmentarische karakter zijn de woningblokken van geringe waarde in stedenbouwkundig opzicht;
- architectuur: in het algemeen gering; de dubbele, met de topgevels naar de straatzijde gesitueerde woningen aan IJsselstraat nrs. 106 t/m 118 en Waterstraat nrs. 36-38 (wellicht) van enig belang in typologisch opzicht.

Aanbeveling:

- het merendeel van de woningen is beeldondersteunend te noemen doch ze zijn niet onmisbaar. De woningen aan de Beltjeshofstraat, in het bijzonder de blokken van één bouwlaag met kap, dragen het minst bij aan de ruimtelijke kwaliteit, waardoor hier ruimte is voor vernieuwing.
- de dubbele, met de topgevels naar de straatzijde gesitueerde woningen aan IJsselstraat nrs. 106 t/m 118 en Waterstraat nrs. 36-38 behouden

Mauritsstraat, rechts hoek Maarten van Rossumstraat (St. Joseph 1927).

Beltjeshofstraat.

IJsselstraat.

Vianenstraat.

3.3.2 De naoorlogse complexen 1945-1965

11. Vianenstraat (1953-1954)

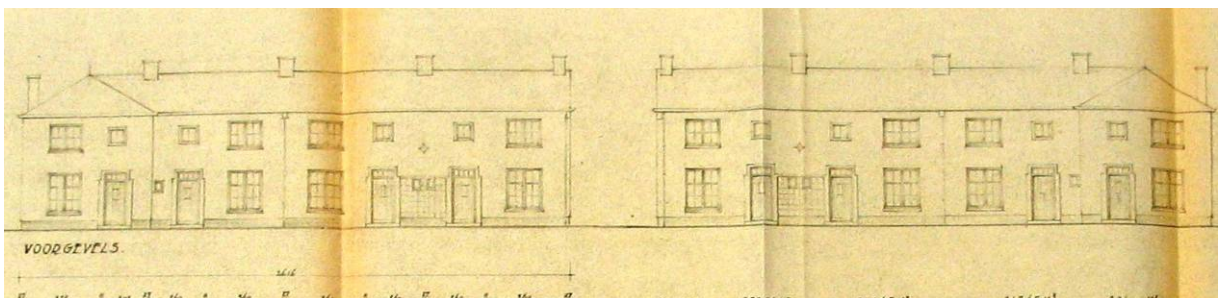
Korte typering:

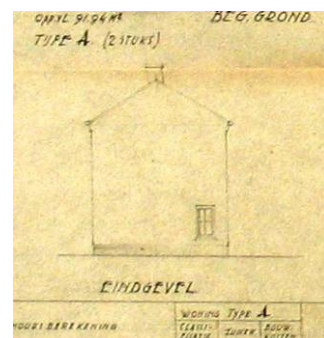
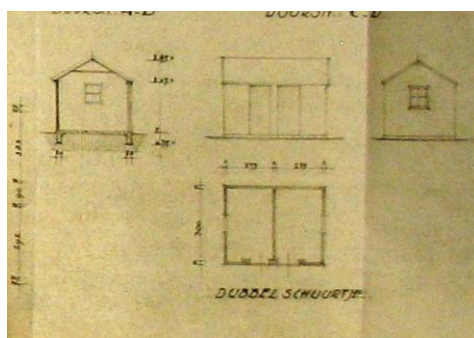
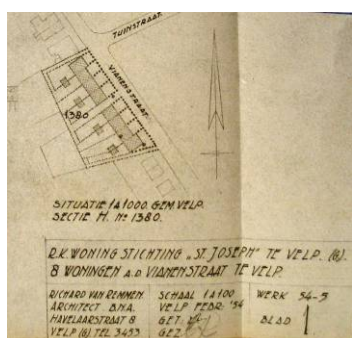
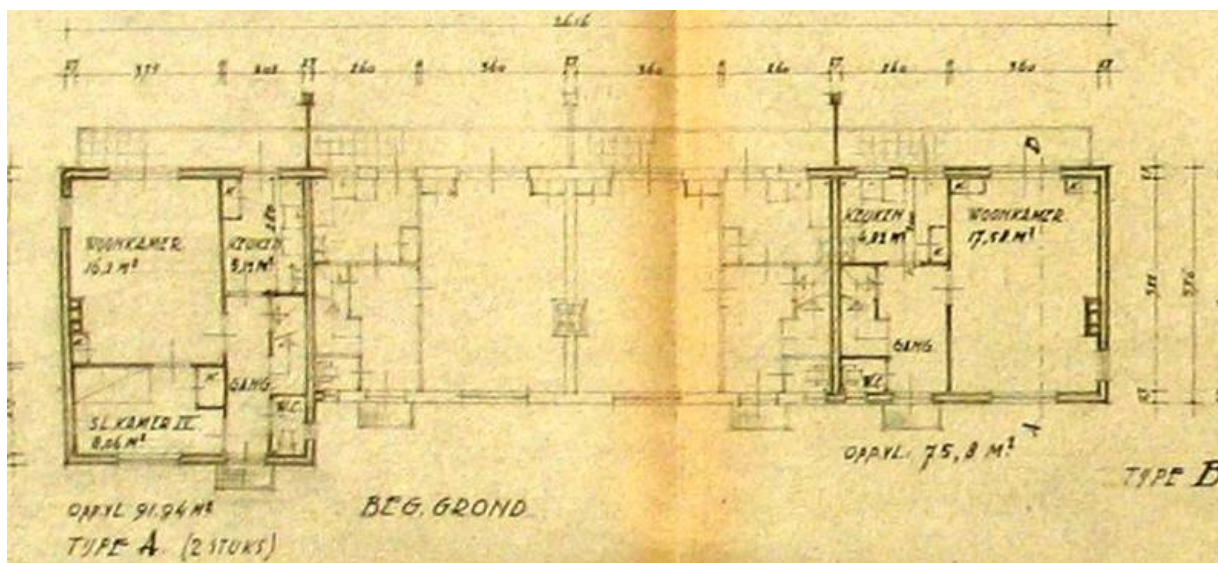
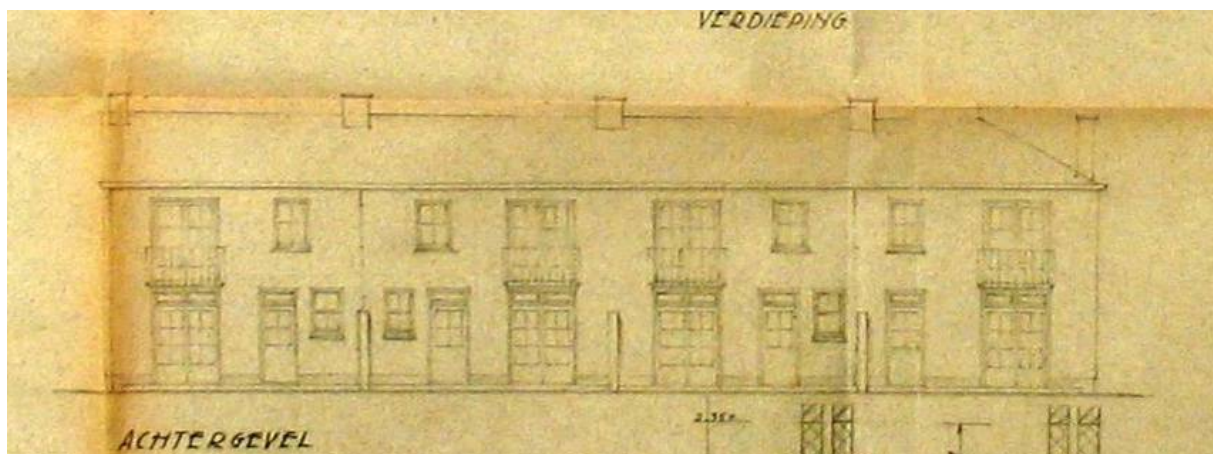
- woningbouwvereniging St. Joseph
- 8 woningen (2 typen) door 'huisarchitect' Richard van Remmen (1898-1983).
- twee ten opzichte van elkaar gespiegelde blokken van elk vier woningen (nrs. 32 t/m 38 en 40 t/m 46), waarvan de eindwoningen (nrs. 32 en 46) een dichter op de Vianenstraat gelegen voorgevelrooilijn hebben en dus naar voren springen. De woningen in twee bouwlagen met kap, gedekt met rode pannen, grenzen direct aan de woningblokken van het vorige complex. De woningen hebben kleine voortuinen.

-

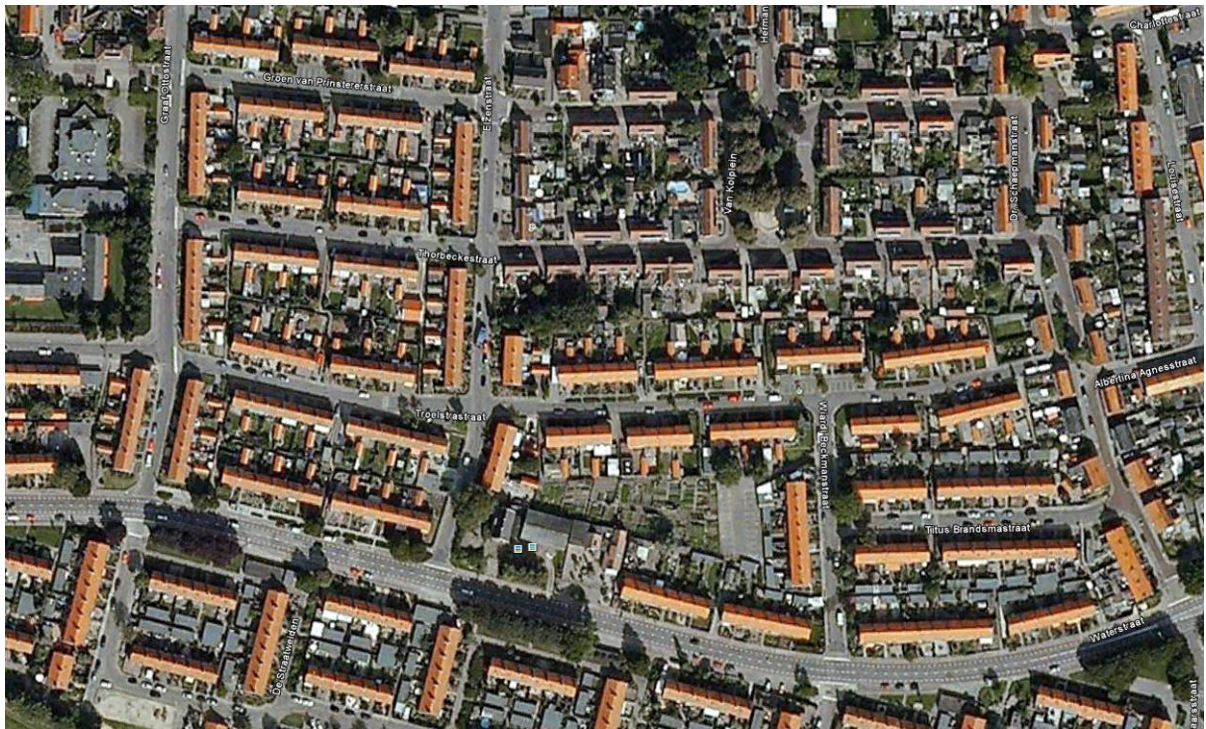
Waardering: **hoge waarde**

- architectuurhistorisch van belang als representatief voorbeeld van zorgvuldig gedetailleerde middenstandwoningen uit de jaren vijftig van de 20ste eeuw. Voorbeeld van traditionalistische architectuur met invloeden van Delftse School die in die jaren haar invloed zou gaan verliezen ten gunste van meer functionalistisch geïnspireerde architectuur. Van belang voor het oeuvre van de architect R. van Remmen
- stedenbouw: gemiddeld (beeldondersteunend; onderdeel van de straatwand)
- algemeen historisch van belang als voorbeeld van door een woningbouwvereniging gebouwde middenstandwoningen uit de jaren vijftig van de 20ste eeuw.

23. Groen van Prinstererstraat-Thorbeckestraat-Troelstrastraat e.o. (1952-1954)

Korte typering:

- woningbouwvereniging Ons Belang
- oudste grotere naoorlogse sociale woningbouwcomplex in Velp-Zuid met in rijen van drie tot zeven aaneen gebouwde woningen die veelal samen een bouwblok omsluiten. De woningen hebben kleine voortuinen en in het algemeen wat grotere achtertuinen. Een deel van de voortuinen is nog van de straat gescheiden door middel van (liguster?)hagen.
- Het complex voegt zicht binnen de stedenbouwkundige hoofdstructuur van Velp-Zuid maar kent geen verbijzonderingen, afgezien van de teruggerooide ligging van het blok tegenover de Wiardi Beckmanstraat en een blok aan de Groen van Prinstererstraat.
- De architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode; siermetselwerk. Op hoofdlijnen gaaf; raamindelingen en voordeuren echter vernieuwd.
- Er zijn geen grotere stukken openbaar groen; enige smalle groenstroken met bomen voor de woningen aan de Waterstraat en enkele opgaande bomen in de overige straten.

Waardering: **waardevol tot hoge waarde**

- architectuurhistorische waarde als voorbeeld van traditionalistische vroeg-naoorlogse woningbouw in stroken met toepassing van duplexwoningen. Relatief gaaf en zorgvuldige gedetailleerd met enkele verbijzonderingen
- stedenbouw: gemiddeld, karakteristiek voor de bouwtijd /overgang van tuindorpkarakter naar strokenbouw met ruime voor- en achtertuinen
- algemeen historisch waarde als oudste grotere naoorlogse sociale woningbouwcomplex in Velp-Zuid

Groen van Prinstererstraat.

Thorbeckestraat.

Troelstrastraat, teruggerooid blok tegenover Wiardi Beckmanstraat.

Waterstraat.

21. Graaf Ottostraat - Colijnstraat (1957)

Korte typering:

- zevental woningblokken aan de Graaf Ottostraat en Colijnstraat uit 1957. De woningblokken aan de even zijde van de Graaf Ottostraat (nrs. 2 t/m 24bis) zijn blokken met beneden- en bovenwoningen.
- de woningblokken begeleiden genoemde straten maar zijn verder van geen bijzondere stedenbouwkundige betekenis. Opmerkelijk is het wat schuin geplaatste blok Colijnstraat 1 t/m 11. Daarvoor is ruimte voor een smal en langgerekt driehoekig plantsoen zoals dat in vele jaren vijftig wijken werd toegepast; ter plekke komt het weinig uit de verf.
- de architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode; de meeste blokken hebben balkons aan de voorgevelzijde. Op hoofdlijnen gaaf; raamindelingen en voordeuren echter vernieuwd.
- groen: kleine voortuinen, grotere achtertuinen; kleine groenstroken tussen rijbaan en trottoir aan oostzijde Graaf Ottostraat en voor blok Colijnstraat 1 t/m 11.

Waardering: **waardevol**

- architectuurhistorisch gemiddeld? (beneden- en bovenwoningen?; nader onderzoek wenselijk)
- stedenbouw: gemiddeld (onderdeel straatwand; begeleiding straten)

Blokken beneden- en bovenwoningen aan de even zijde van de Graaf Ottostraat.

Graaf Ottostraat (oneven zijde; 13 t/m 19).

Colijnstraat 1 t/m 11 (hoek met Graaf Ottostraat); met voormalig driehoekig groenstrookje.

10. Merwedestraat-Maasstraat-Waalstraat-Scheldestraat en Rijnstraat (1957)

Korte typering:

- diverse woningblokken aan de Merwedestraat, Maasstraat, Waalstraat, Scheldestraat en Rijnstraat uit 1957. De bouwblokken tussen de Merwedestraat en Scheldestraat zijn aan de noordzijde open; aan de zuidzijde staan - parallel aan de Rijnstraat - afsluitende woningblokken. De woningen zijn aaneengebouwd in rijen van wisselende lengte. Van een groot deel van de woningblokken zijn de eindwoningen dieper waardoor ze zowel aan de voor- als aan de achterzijde uitspringen en een lagere goothoogte hebben.
- Het complex voegt zich binnen de stedenbouwkundige hoofdopzet van Velp-Zuid. Het langgerekte driehoekige plantsoen op de hoek van de Merwedestraat en Rijnstraat is de enige verbijzondering, karakteristiek voor uitbreidingsplannen uit de vijftiger jaren van de 20ste eeuw.
- de architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode; de meeste blokken hebben balkons aan de voor- of zijgevels. Op hoofdlijnen gaaf; raamindelingen en voordeuren echter vernieuwd.
- groen: kleine voortuinen, grotere achtertuinen; klein driehoekig plantsoen aan Rijnstraat; groenstroken met opgaande bomen tussen rijbaan en trottoirs langs oostelijke deel van de Rijnstraat.

Waardering: **waardevol**

- architectuurhistorische waarde als redelijk gaaf bewaarde karakteristieke rijwoningen uit de late jaren vijftig
- stedenbouw: gemiddeld (onderdeel straatwand; begeleiding straten; plantsoen/groenstroken karakteristiek voor jaren vijftig)

Driehoekig plantsoen op de hoek van de Merwedestraat (links) en Rijnstraat (rechts).

Merwedestraat gezien in noordelijk richting (ansichtkaart ca. 1960).

Waalstraat (gespiegelde blokken; verspringende gootlijn, balkons).

Merwedestraat.

16. Louisestraat-Albertine Agnesstraat-Charlottestraat (ca 1955-1960)

Korte typering:

- tiental woningblokken aan de Louisestraat-Albertine Agnesstraat en Charlottestraat uit ca 1955-1960. Het complex valt op door de drie schuin geplaatste woningblokken aan de westzijde van de Louisestraat. Het meest zuidelijke blok aan de oostzijde van de Louisestraat ligt ver teruggedrooid waardoor daar ruimte was voor een plantsoen waarvan tegenwoordig het grootste deel voor parkeerplaatsen is ingericht.
- de architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode; raamindelingen en voordeuren vernieuwd; meeste schoorstenen verwijderd
- groen: plantsoen aan de Louisestraat; voor- en achtertuinen

Waardering: **indifferent**

- architectuurhistorisch lage waarde (sober en verschaald)
- stedenbouw: gemiddeld

Louisestraat gezien in noordelijke richting.

Plantsoen/parkeerplaats aan de Louisestraat.

Louisestraat, gezien in zuidelijke richting, rechts de schuin ten opzichte van de weg geplaatste woningblokken aan de westzijde.

19. Heeckerenstraat e.o. (1958-1960)

Deelgebied a

zuidwesthoek (tussen Larensteinselaan, Waterstraat, Willem van Kleefstraat en Heeckerenstraat)

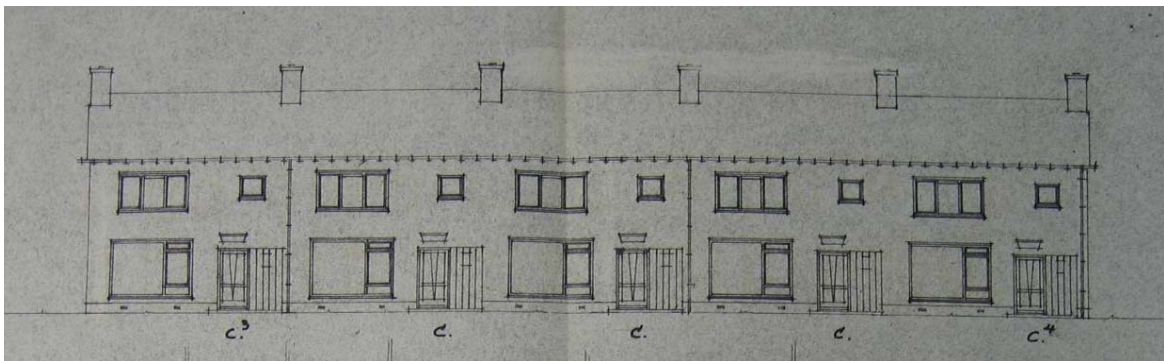
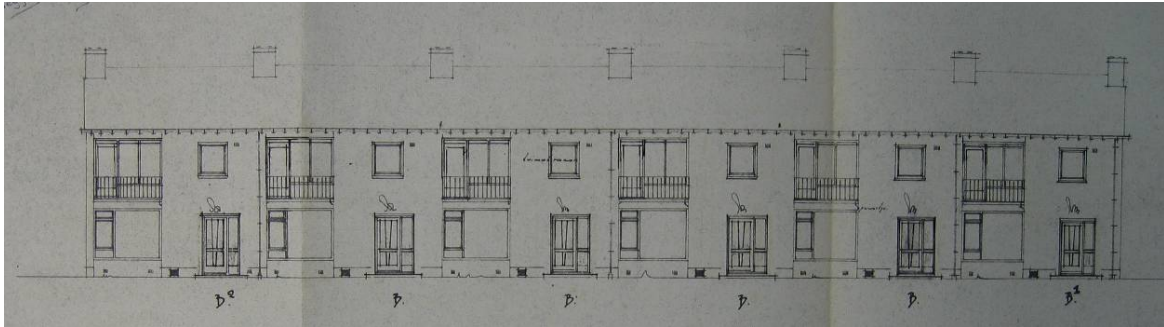
Korte typering:

- woningbouwvereniging Ons Belang
- een ontwerp van de in Velp gevestigde architect H.J. van Breda (1913-1970) die in Velp eveneens de bij het station gelegen Altantaflat ontwierp, de eerste hoogbouwflat in de gemeente Rheden. Van Breda ontwierp ook diverse bouwsystemen.
- een van de grotere naoorlogse sociale woningbouwcomplex in Velp-Zuid met rijen aanen gebouwde tweelaags woningen in verschillende typen. De huizenrijen zijn haaks op de Waterstraat gelegen met per straatwand twee bouwblokken. De wijk wordt van noordwest naar zuidoost doorneden door een centraal gesitueerd pad dat de Larensteinselaan en de Willem van Kleefstraat met elkaar verbind. De woningen hebben kleine voortuinen en in het algemeen wat grotere achtertuinen met schuurtjes. Een deel van de voortuinen is nog van de straat gescheiden door middel van (liguster?)hagen.
- Het complex vormt een sterk samenhangend ensemble en voegt zicht binnen de stedenbouwkundige hoofdstructuur van Velp-Zuid; er zijn verbijzonderingen in de vorm van een plantsoen aan zijde Larensteinselaan, groenstroken aan de zuidzijde van de Heeckerenstraat en een doorlopend, centraal de wijk doorsnijdend voetpad en achterpaden.
- De architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode en valt op door de toepassing van siermetselwerk en gevelstenen met afbeeldingen van vogels. De woningen aan de Larensteinselaan en de Willem van Kleef zijn soberder uitgevoerd zonder siermetselwerk en gevelstenen

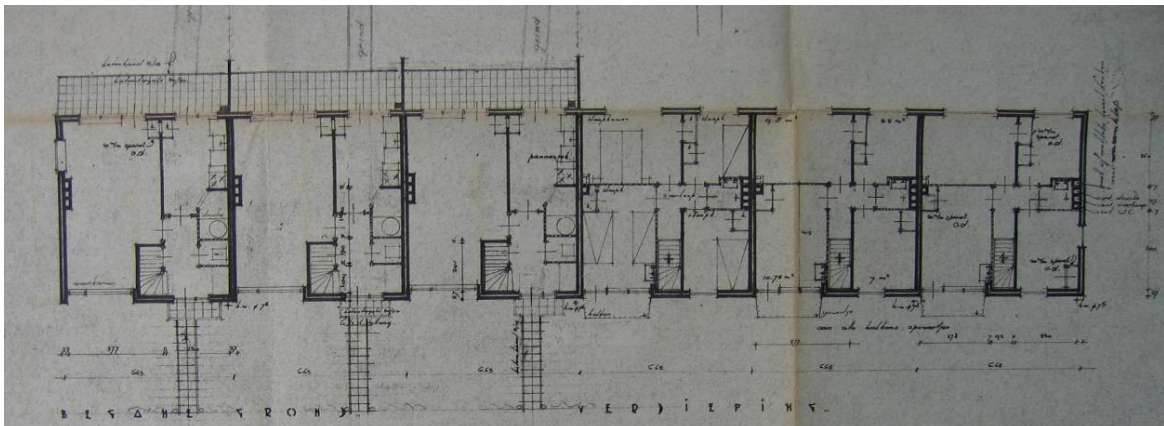
Waardering: **hoge waarde**

- architectuurhistorisch van waarde als op hoofdlijnen gaaf, traditioneel materiaalgebruik met voor dergelijke woningen en bouwtijd relatief rijke detaillering. Zo is een deel van de woningen voorzien van gevelstenen en is gebruik gemaakt van diverse typen baksteen. Goed voorbeeld van seriematige gebouwde woningen in stroken met toepassing van prefab elementen. Van belang voor het oeuvre van de in Velp gevestigde architect H.J. van Breda die in Velp eveneens de bij het station gelegen Altantaflat ontwierp.

- stedenbouw: opzet gaaf, karakteristiek voor de tijd en het type wijk, karakteristiek voorbeeld van rijwoningen met toepassing van strokenbouw en achterpaden.
- algemeen historisch van belang als voorbeeld van een groot hoogwaardig complex woningwoningen uit de late jaren vijftig waarin een hoge woningbouwproductie werd nagestreefd die hier echter niet tot een kwaliteitsverlies heeft geleid.

Gevelaanzichten verschillende woningtypen door H.J. van Breda.

Plattegronden woningen door H.J. van Breda.

Willem van Kleefstraat.

19. Heeckerenstraat e.o. (1960) - Deelgebied b
(ten noorden van de Heeckerenstraat)

Korte typering:

- woningbouwvereniging Ons Belang met steun van de AKU (AKZO), deels gebouwd voor de huisvesting van werknemers van de AKZO
- eenvoudige rijen tweelaags woningen in rijen van diverse lengte. De huizenrijen zijn evenwijdig aan de straat gelegen. De woningen hebben kleine voortuinen en in het algemeen wat grotere achtertuinen met schuurtjes. Een deel van de voortuinen is nog van de straat gescheiden door middel van (liguster?)hagen.
- Het complex voegt zicht binnen de stedenbouwkundige hoofdstructuur van Velp-Zuid met verbijzonderingen in de vorm van plantsoen aan zijde Larensteinselaan en aan de Heeckerenstraat ten opzichte van straat iets verdraaide bouwblokken voor afwisseling in het straatbeeld.
- De architectuur van de woningen is sober en traditioneel; schoorstenen en oorspronkelijke indeling ramen en deuren niet meer aanwezig.

Waardering: indifferent

- architectuurhistorisch: gemiddeld, eenvoudige traditionalistische rijwoningen.
- stedenbouw: gemiddeld; karakteristiek voorbeeld van rijwoningen, plein aan zijde Larensteinselaan.

Heeckerenstraat hoek Graaf Hendrikstraat.

Plantsoen Larensteinselaan / Jan van Schaffelaarstraat .

Larensteinselaan nrs. 49 t/m 65.

19. Heeckerenstraat e.o. (1960) - Deelgebied c
tussen Waterstraat en Bronkhorstenstraat

Korte typering:

- woningbouwvereniging Ons Belang
- een ontwerp van de in Velp gevestigde architect H.J. van Breda (1913-1970) die in Velp eveneens de bij het station gelegen Altantaflat ontwierp, de eerste hoogbouwflat in de gemeente Rheden. Van Breda ontwierp ook diverse bouwsystemen.
- rijen aaneen gebouwde seriematige woningen (vier, zes en acht) met uitzondering van twee opvallende, typologisch bijzondere rijen woningen aan de **Bronkhorstenstraat 1-15**. De huizenrijen zijn evenwijdig aan de straat gelegen Een deel van de voortuinen is nog van de straat gescheiden door middel van (liguster?)hagen.
- Het complex voegt zicht binnen de stedenbouwkundige hoofdstructuur van Velp-Zuid maar kent geen verbijzonderingen.
- De architectuur van de woningen aan de Bronkhorstenstraat valt op de door afwijkende typologie met aan de straatzijde een beeld van souterrain, beletage en zolderverdieping en aan de tuin twee volwaardige bouwlagen met een zolderverdieping waarschijnlijk gebaseerd op hoogteverschillen in het terrein en wellicht een bijzondere doelgroep.

Waardering: **hoge waarde** (Bronkhorstenstraat 1-15) **indifferent** (overig)

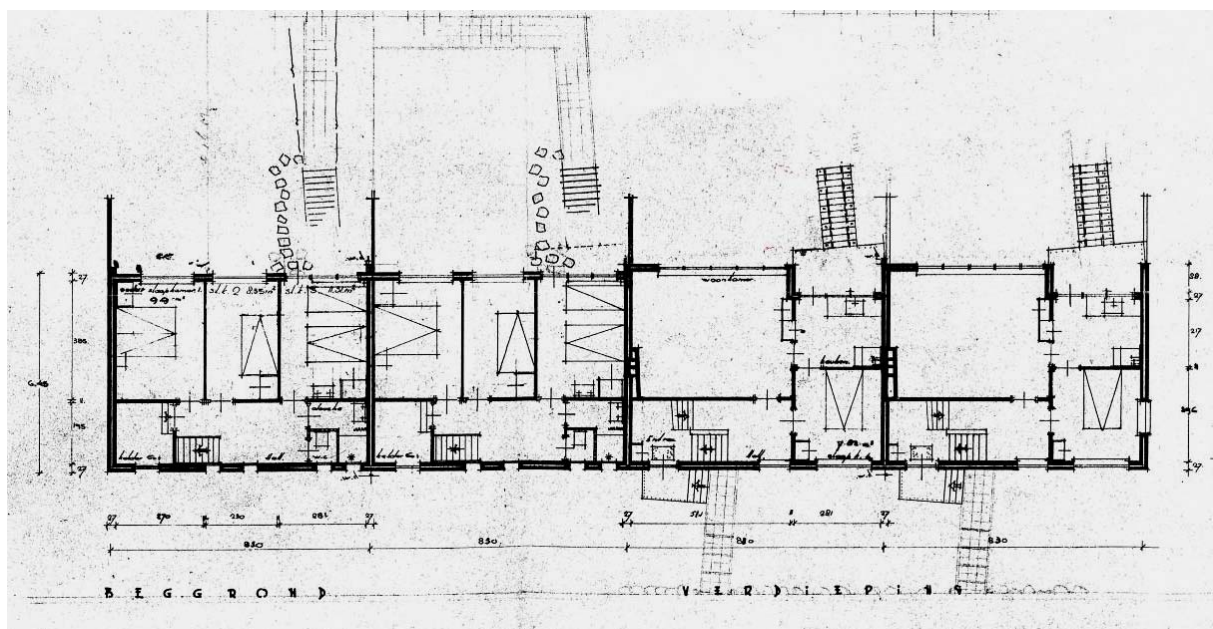
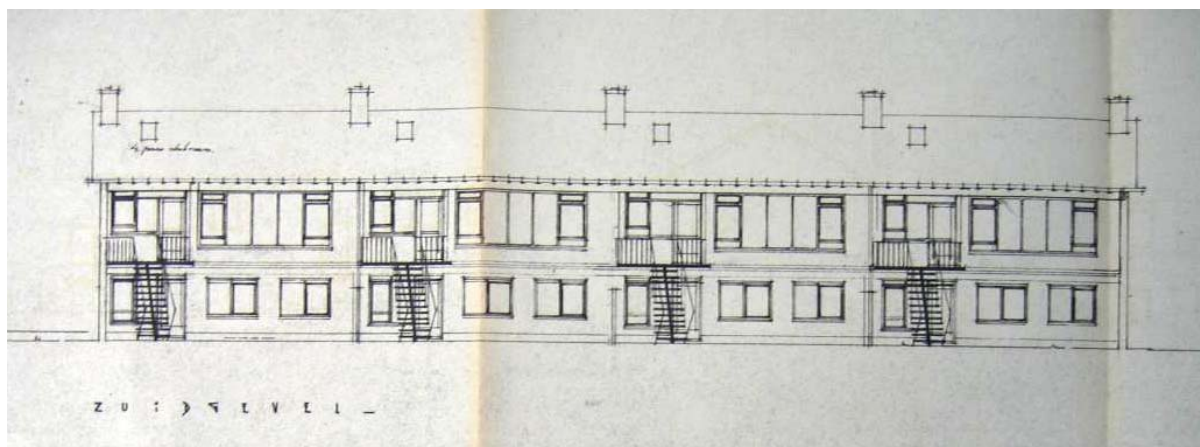
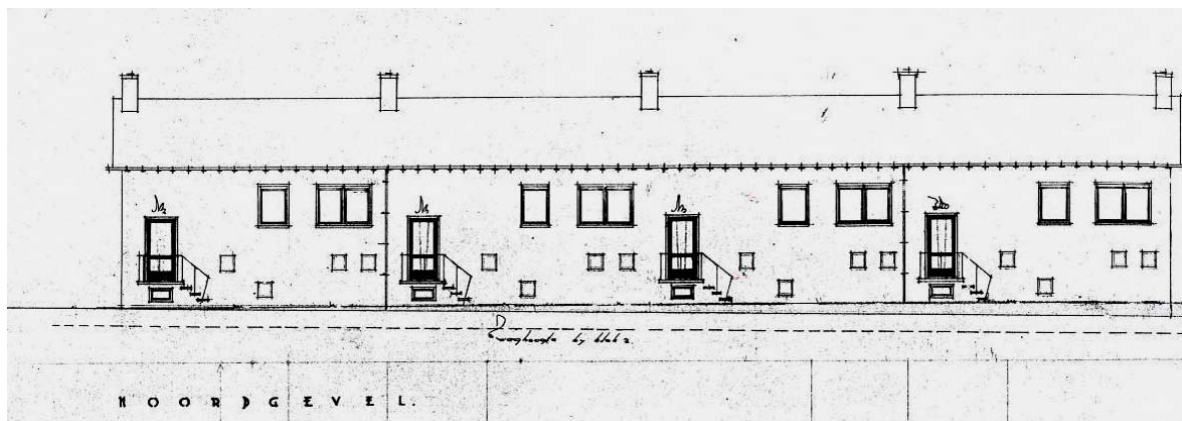
- architectuurhistorisch van waarde (Bronkhorstenstraat 1-15) vanwege de gaafheid, hoge typologische waarde (hoogteverschillen), bijzondere plattegronden en opzet, traditioneel en modern materiaalgebruik met voor dergelijke woningen en bouwtijd relatief rijke detaillering. Van belang voor het oeuvre van de in Velp gevestigde architect H.J. van Breda die in Velp eveneens de bij het station gelegen Altantaflat ontwierp.
- stedenbouw: gemiddeld
- algemeen historisch van belang als voorbeeld van woningwetwoningen uit de late jaren vijftig voor een specifieke doelgroep (nader onderzoek).

Voorzijde woningen Bronkhorstenstraat 1-15.

Achterzijde woningen Bronkhorstenstraat 1-15.

Woningen Bronkhorstenstraat: voorgevels, achtergevel en plattegronden naar ontwerp van H.J. van Breda (1958).

Waterstraat 148 t/m 154.

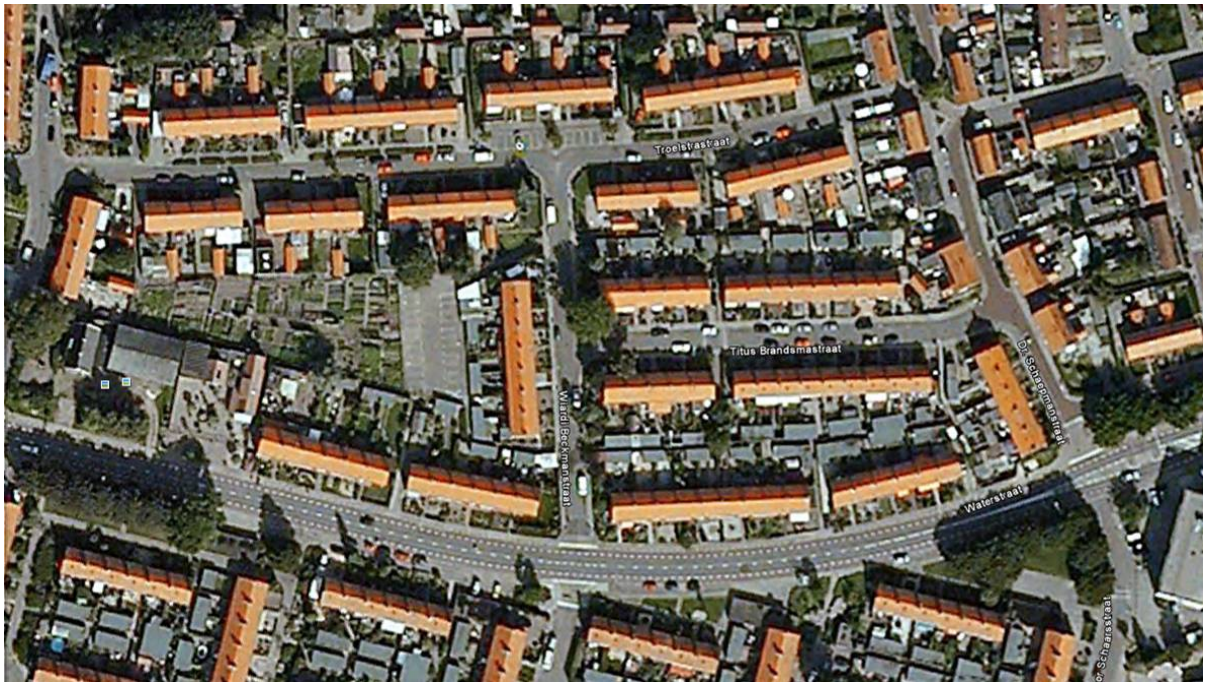

Willem van Kleefstraat nrs. 2 t/m 14.

Larensteinselaan nrs. 81 t/m 89.

07. W. Beckmanstraat e.o (1963)

Korte typering:

- zevental woningblokken aan de Waterstraat, Wiardi Beckmanstraat, Titus Brandsmastraat en Dr. Schaepmanstraat uit 1963.
- Het complex voegt zich binnen de stedenbouwkundige hoofdopzet van Velp-Zuid en kent geen verbijzonderingen in stedenbouwkundig opzicht.
- de architectuur van de woningen is karakteristiek voor de wederopbouwperiode; de (meeste) woningen zijn gerenoveerd waarbij een deel van de voorgevel op de begane grond enigszins naar voren is geschoven en de kleurstelling van de gevels is gewijzigd. Raamindelingen en voordeuren vernieuwd.
- groen: voor- en achtertuinen. Van de groene (liguster)hagen ter scheiding van de voortuinen van de trottoirs is slechts een beperkt deels bewaard gebleven.

Waardering: **indifferent**

- architectuurhistorisch geringe waarde (mede door de renovatie die op zich heeft geleid tot een aantrekkelijk, vernieuwd aanzicht van deze buurt)
- stedenbouw: gemiddeld (onderdeel straatwand; begeleiding straten)

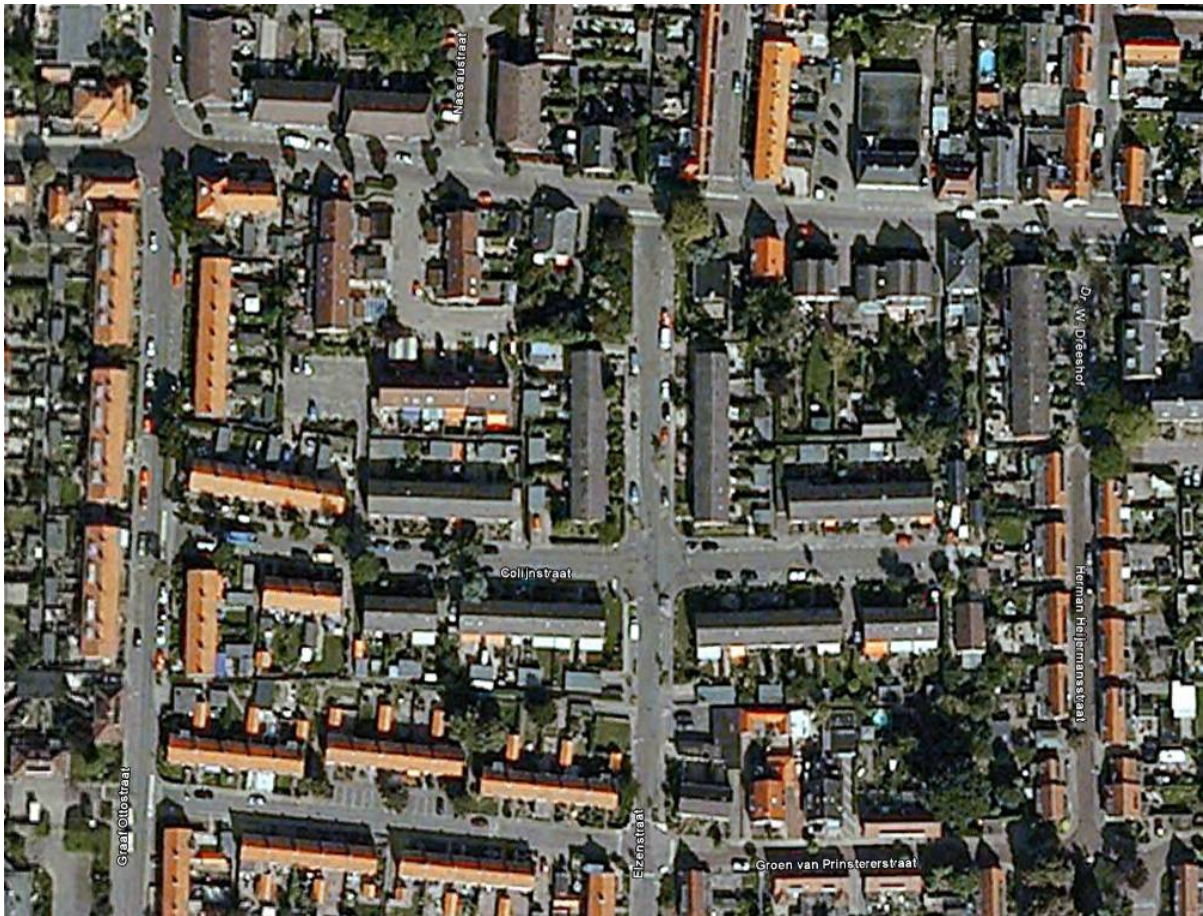

Wiardi Beckmanstraat, gezien vanaf de Waterstraat.

Waterstraat.

22. Colijnstraat-Elzenstraat; hoek IJsselstraat-Rijnstraat (ca 1965?)

Korte typering:

- diverse woningblokken rondom het kruispunt van de Colijnstraat en Elzenstraat en elders in kleinere aantallen.
- Het complex voegt zich binnen de stedenbouwkundige hoofdpzset van Velp-Zuid en kent geen verbijzonderingen in stedenbouwkundig opzicht.
- de architectuur van de woningen is sober en traditioneel.
- groen: voor- en achtertuinen. Van de (oorspronkelijke?) groene (liguster)hagen ter scheiding van de voortuinen van de trottoirs is slechts een zeer beperkt bewaard gebleven.

Waardering: **indifferent**

- architectuurhistorisch geringe waarde
- stedenbouw: gemiddeld (onderdeel straatwand; begeleiding straten)

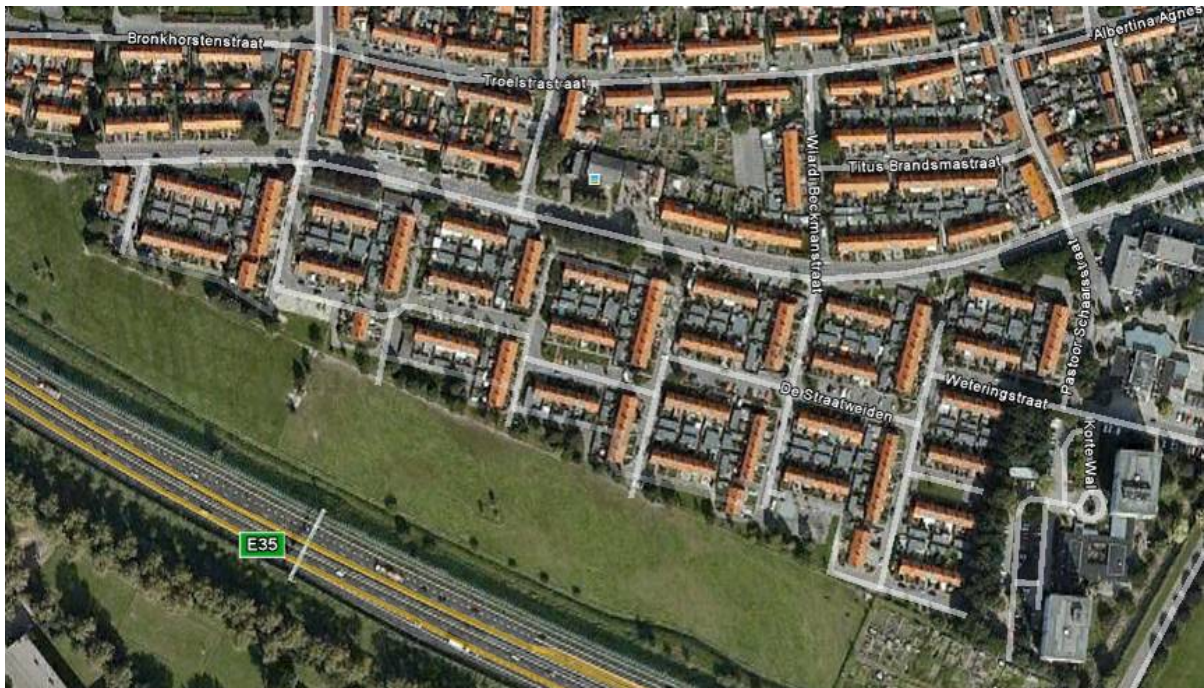
Elzenstraat vanaf kruising met Colijnstraat.

hoek IJsselstraat-Rijnstraat.

24. Gebied ten zuiden van de Waterstraat; De Straatweiden (1964)

Korte typering:

- huizenrijen overwegend bestaande uit zes tot acht woningen die veelal samen een bouwblok omsluiten. De woningen hebben kleine voortuinen en in het algemeen wat grotere achtertuinen. Een deel van de voortuinen is nog van de straat gescheiden door middel van (liguster?)hagen.
- Het complex vormt een sterk samenhangend ensemble en neemt door de toepassing van stempels, typerend voor de stedenbouw na 1955, een bijzondere positie in binnen de stedenbouwkundige hoofdstructuur van Velp-Zuid.
- De architectuur van de woningen is karakteristiek voor seriematige, uiterst sober vormgegeven woningbouw na 1955.

Waardering: **waardevol**

- architectuurhistorisch gemiddeld/geringe waarde; op hoofdlijnen gaaf, seriematige sobere woningbouw
- stedenbouw: hoge waarde; stempelwijk, voor de gemeente Rheden relatief zeldzaam

4 Conclusies en aanbevelingen

► Algemeen

* In het tweede hoofdstuk zijn in paragraaf 2.6 de cultuurhistorische waarden op het stedenbouwkundige schaalniveau nader omschreven. Aan de cultuurhistorische waarden op het schaalniveau van de afzonderlijke bebouwing in het algemeen en de sociale woningbouwcomplexen in het bijzonder is in het derde hoofdstuk volop aandacht besteed. Op de bij dit rapport horende Cultuurhistorische Waardenkaart zijn de verschillende waarden in kaart gebracht.

* Vanuit cultuurhistorisch oogpunt ligt een groot belang vooral in het herkenbaar houden van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied.

Stedenbouwkundig

* Op het stedenbouwkundige schaalniveau betekent het herkenbaar houden van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied behalve het behouden van de stedenbouwkundige hoofdstructuur, gevormd door de oude linten en later geheel nieuw aangelegde of doorgetrokken hoofdontsluitingswegen, óók dat voldoende voorbeelden van de sociale woningbouwcomplexen uit de verschillende elkaar opvolgende fasen in het stedenbouwkundig en architectonische denken behouden zullen moeten blijven, zoveel mogelijk in hun stedenbouwkundige context zoals die oorspronkelijk was bedoeld.

* Vanuit cultuurhistorisch oogpunt wordt het belang van het gebied - of onderdelen ervan - echter niet dusdanig groot geacht dat een aanwijzing als beschermd dorpsgezicht wordt aanbevolen. De aanwezige cultuurhistorische waarden kunnen ook zonder aanwijzing als beschermd dorpsgezicht in het bestemmingsplan worden verankerd.

Bebouwing

* Op het schaalniveau van de afzonderlijke bebouwing betekent het herkenbaar houden van de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied dat voor wat betreft de historische linten het behouden van voldoende historische bebouwing ter ondersteuning van het historisch gegroeide straatbeeld. In het verleden zijn daartoe verschillende panden op de rijksmonumentenlijst en de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst. Ten aanzien van de in bijlage 2 opgenomen beeldbepalende panden wordt geadviseerd een beleid te ontwikkelen voor deze categorie objecten en tevens deze nog een keer kritisch te beoordelen op eventueel aanwezige potentiële gemeentelijke monumenten.

* Voor wat betreft de sociale woningbouwcomplexen worden de complexen waaraan een hoge waarde is toegekend voorgedragen voor een plaats op de gemeentelijke monumentenlijst. Het behouden van alleen deze complexen met een hoge waarde zal niet voldoende zijn om de afleesbaarheid van de ontwikkelingsgeschiedenis in voldoende mate in stand te houden. Ook voor de als waardevol aangemerkte complexen is een zekere vorm van behoud wenselijk, bijvoorbeeld via regelgeving in bestemmingsplannen, al dan niet in combinatie met een regeling beeldbepalende panden (zie ook bijlage 2) en koppeling met monumentenverordening. De als indifferent aangeduide complexen bieden vanuit cultuurhistorisch oogpunt de meeste ruimte voor vernieuwing.

► Groenstructuur / openbare ruimte

* Met betrekking tot de groenstructuur is geconstateerd dat daar enkele waardevolle locaties zijn te benoemen, waaronder:

- de groenstrookjes op de hoek Grintakkerstraat-IJsselstraat als markering van de entree tot het gebied (noordelijke tuindorp); het Van Kolplein (zuidelijke tuindorp);
- diverse kleinere plantsoentjes en groenstroken verspreid over het gebied (met name in relatie tot de strokenbouw);
- de groenstroken met waterpartijen langs de President Kennedylaan, en die langs de A12, karakteristiek voor het mede op de principes van de Wijkgedachte gebaseerde uitbreidingsplan van 1959.

Daarbij gaat het in veel gevallen vooral om de ligging. De actuele inrichting is niet altijd even waardevol (meer). Wanneer tot herinrichting wordt besloten wordt aanbevolen om voorafgaand te onderzoeken wat de oorspronkelijk bedoelde inrichting is geweest zodat die kennis bij de besluitvorming kan worden ingebracht.

* Bevorderen van het behoud en heraanplant van groene hagen als erfafscheiding, in ieder geval tussen de voor/zijtuin en de openbare ruimte, dit is van wezenlijk belang voor de (ook oorspronkelijk beoogde) groene uitstraling van de wijk alsmede ten behoeve van de instandhouding van zowel de samenhang tussen de diverse woningen als ten behoeve van een samenhangend straatbeeld. Terugdringen van de verstening van voortuinen. Ook bij de bouw van nieuwe complexen groene hagen als erfafscheiding toepassen.

* Nieuwe parkeervoorzieningen op binnenterreinen zorgvuldig afstemmen op de gebiedskarakteristieken. Geen parkeervoorzieningen aanbrengen in de relatief diepe tuinen in de vooroorlogse tuindorpen. De hier aanwezige tuinen zijn een belangrijk groenelement in deze stenige wijken en van belang als ruimte voor eventuele toekomstige uitbreidingen van woningen.

► Vernieuwing, renovatie en restauratie

* Binnen het onderzoeksgebied is ruimte voor nieuwe impulsen. Voor wat betreft de sociale woningbouwcomplexen van hoge waarde zal dat gaan om zorgvuldig uitgevoerde renovaties met als doel comfortverbetering (gepaard met een zoveel mogelijk herstel van het oorspronkelijke beeld) al dan niet in combinatie met zorgvuldig ontworpen, op de diverse woningtypen afgestemde standaarduitbreidingen. Een belangrijk uitgangspunt bij uitbreiding is het intact laten van het silhouet van de kappen. Uitbreiding dient dan ook alleen plaats te vinden op het niveau van de begane grond. Grotere uitbreidingen bij voorkeur met een smaller tussenlid met de woningen verbinden. Bij sommige naoorlogse complexen is het aanbrengen van een steilere kap voorstelbaar waardoor meer leefruimte ontstaat. Voor wat betreft de overige sociale woningbouwcomplexen kan vernieuwing eventueel ook sloop en vervangende nieuwbouw inhouden.

* Zowel bij renovaties als bij eventuele sloop en vervangende nieuwbouw is een complexmatige aanpak van essentieel belang. Vernieuwing moet leiden tot (nieuwe) logisch samenhangende ruimtelijke eenheden die passen bij de schaal, maat en materiaalgebruik van de bestaande omgeving.

* Steeds zal maatwerk nodig zijn op alle schaalniveaus. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat bij uitbreidingen voor hoekwoningen, of woningen die anderszins het straatbeeld in belangrijke mate meebepalen, andere oplossingen moeten worden bedacht dan voor woningen midden in een rijtje.

* Bij het vernieuwingsproces dienen op stedenbouwkundig schaalniveau eventuele kansen op verbetering van de ruimtelijke opbouw van het gebied en de samenhang daarbinnen zoveel mogelijk te worden benut. Dit kan in voorkomende gevallen betekenen dat ten behoeve daarvan de grenzen tussen de bestaande complexen enigszins wijzigen, of dat getracht moet worden belendende niet tot het complex behorende percelen aan te kopen of anderszins bij de herontwikkeling te betrekken. Bij eventuele sloop en vervangende nieuwbouw nieuwe groene pleintjes / plantsoenen integreren in de nieuwe stedenbouwkundige opzet van de complexen.

* Vanuit cultuurhistorisch oogpunt geniet het behoud van de woningen voor de huursector en beheer door de corporatie de voorkeur aangezien dit in principe een beter perspectief biedt voor het behoud van de cultuurhistorische waarden, in het bijzonder voor wat betreft de samenhang en eenheid in de verschijningsvorm van de woningen.

Wanneer toch tot (gedeeltelijke) verkoop wordt besloten is het van belang te zorgen voor adequate aanvullende garanties om de beeldkwaliteit te behouden (bijvoorbeeld: bepalingen in koopcontracten, verplichte deelname aan een beheervereniging, ondergrond in erfpacht uitgeven in plaats van meeverkopen en in erfpachtregeeling zaken als type erfafscheidingen, hoogte hagen etc. regelen)

Tenslotte:

Voor wat betreft de aanpak rond het behoud en de vernieuwing van waardevolle oudere woonwijken is veel interessante informatie te vinden op www.kei-centrum-nl, de website van het Kenniscentrum Stedelijke Vernieuwing. Voor wat betreft vooroorlogse tuindorpachtige uitbreidingen zijn bijvoorbeeld de projecten Blauwe Dorp (Groningen) en Lessepsbuurt (Utrecht) van belang. Voor wat de naoorlogse wijken betreft zijn Pendrecht-Zuid in Rotterdam en de Robijnhof in Utrecht, hoewel van een wat grotere schaal, waardevolle voorbeelden.

Geraadpleegde bronnen

Archieven

* Archief gemeente Rheden.

- Dossiers met betrekking tot uitbreidingsplannen (8373 t/m 8376, 8386, 8415)
- Bouwdossiers Gemeente Rheden

* Gelders Archief

- Archief Gemeentebestuur van Rheden 1818-1949 (Toegang 2503)
- Kaartenverzameling van de Gemeente Rheden (Bloknummer 1508)
- Bouwdossiers Gemeente Rheden
- Archief Gedeputeerde Staten (Toegang 39)

Literatuur

Back, A. de, Coenen, J., Kuipers, M., Röling, W., *Gesloopt, gered, bedreigd. Omgaan met naoorlogse bouwkunst*, Rotterdam 2004

Blom, A., Jansen, B., Heiden, M. van der, *Typologie van de vroeg-naoorlogse woonwijken*, Categoriele studies Wederopbouw RdMz, Zeist 2004.

Bosma, K., Wagenaar, C.(red.), *Een geruisloze doorbraak: de geschiedenis van architectuur en stedenbouw tijdens de bezetting en de Wederopbouw van Nederland*, Rotterdam 1995.

Crols, R.J.A., 'Vroeg-naoorlogse woningwetwoningen op het Gelderse platteland: markant erfgoed uit de geschiedenis van de volkshuisvesting in de twintigste eeuw', in: *Bijdragen en Mededelingen Vereniging Gelre 2008*, p.227-244.

Crols, R.J.A, m.m.v. Meeuwsen, L., *Quickscan architectuur en stedenbouw wederopbouw gemeente Rheden*, Gelders Genootschap, Arnhem 2007.

Doorn, E., 'De Wederopbouw en de Volkshuisvesting in Gelderland na de oorlog', in: Alsche, C.B., Bodden Hosang, J.E., Bos, Joh., *Gelderland*: Officiële propaganda-uitgave met medewerking van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, V.V.V.'s en tal van andere autoriteiten en instanties, Amsterdam 1954, p.51-60.

Gelders Genootschap, *Velp, een historisch-stedenbouwkundige analyse*, Arnhem 1989.

Korthals Altes, J., *Tuinsteden:tussen utopie en realiteit*, Bussum 2004.

Kruidenier, M., *Z.D.J.W. Gulden (1875-1960) en M. Geldmaker (1874-1930) specialisten in volkshuisvesting*, Rotterdam 2003.

Kuipers, M., *Toonbeelden van de Wederopbouw, Architectuur, stedenbouw en landinrichting van herrijzend Nederland*, Zwolle 2002.

Lange, E. de, *Sober en solide. De Wederopbouw van Nederland 1940-1965*, Rotterdam 1995.

Meeuwsen, L., *Architectuur aan de lopende band. Systeemwoningbouw in Nederland 1945-1970* (doct. scr.), Groningen 2001.

Schuyt, K., Taverne, E., *1950. Welvaart in zwart-wit*, Den Haag 2000.

Tellinga, J., *De grote verbouwing. Verandering van naoorlogse woonwijken*, Rotterdam 2004.

Scholte, W., *Vijfenzeventig jaar St. Joseph Velp: geschiedenis van een kleine woningcorporatie in de gemeente Rheden*, Velp 1995.

Velp Zuid Nu: Velp in feiten cijfers, uitgave gemeente Rheden, Wijkplatform Velp Zuid en Vivare in kader Wijkvernieuwing Velp Zuid, De Steeg 2008.

Velp Zuid Straks: 'Goed voor mekaar', Wijkplatform Velp Zuid en Vivare in kader Wijkvernieuwing Velp Zuid, De Steeg 2008.

Veninga, T.J., *Woningbouwvereniging Veluwezoom: 75 jaar onderdak 1916-1991*, Dieren 1991.

Vreeze, N. de, *Woningbouw, inspiratie en ambities, kwalitatieve grondslagen van de sociale woningbouw in Nederland*, Almere 1993

Internet

<http://www.cultureelerfgoed.nl/leren/wetenschappelijke-publicaties/rapporten-categoriaal-onderzoek-wederopbouw>

<http://www.kei-centrum.nl/>

<http://zoeken.nai.nl> (Archivista)

<http://www.rheden.com/>

<http://www.vivare.nl/>

Bijlage 1 - Overzicht Totstandkoming Uitbreidingsplannen Velp

1909-1910

Velp, uitbreidingsplan, april 1909, twee deelgebieden in Velp-Noord, vastgesteld 23.12.1909 en 31.10.1910. Ontwerp: gemeente-architect, april 1909

1924-1925

Ir. W.F.C. Schaap krijgt opdracht om voor de gemeente Rheden een uitbreidingsplan te maken. (Zie: De Gelderlander vrijdag 07.11.1924). Verder onbekend. Wellicht horen hierbij de zogenaamde (Reclame)komkaarten (o.a. van) Velp, met daarop een verwijzing naar het B&W-besluit d.d. 14.07.1925 (1^e afd. nr. 698).

1931

*Partieel uitbreidingsplan Velp, behorend bij raadsbesluit d.d. 05.08.1931, nr. 9a en 9b

*Plattegrond Velp, behorend bij raadsbesluit d.d. 05.08.1931, nr. 9a

Betreft Beekhuizen (gebied in Velp-Noord-grenzend aan de gemeente Rozendaal, omgeving Alteveerselaan-Pinkenbergseweg). Ontwerp: H.I. den Breeje, directeur Bouw- en Woningtoezicht.

1936

Uitbreidingsplan. [Nog geen nadere gegevens bekend]

1943-1944

Uitbreidingsplan in Hoofdzaken Gemeente Rheden. Ontwerp: H.I. den Breeje, directeur Bouw- en Woningtoezicht, september 1943. Besluit B&W (als waarnemende de taak van de gemeenteraad) 27.04.1944.

1951

Velp, uitbreidingsplan, vastgesteld 1951. (gedeeltelijke onthouding goedkeuring door GS, o.a. voor Velp-Zuid)

1954

Velp, herziening uitbreidingsplan, vastgesteld (15?) maart 1954 met bijbehorende bebouwingsvoorschriften.

1955-1956

Velp, partiële herziening uitbreidingsplan Velp. Betreft de zuid-westelijke hoek van Velp-Zuid, het gebied tussen de Waterstraat, de Van Wassenbergstraat-Hertog Arnoudstraat, en Graaf Ottostraat; en een niet uitgevoerd plan bij Daalhuizen. Ontwerp: Architecten- en stedenbouwkundig bureau Van Straaten en Van Droffelaar, april 1955. Vastgesteld door de gemeenteraad 28.06.1955. (gedeeltelijke goedkeuring en gedeeltelijke onthouding door GS 11.07.1956)

1958

Velp, gedeeltelijke intrekking uitbreidingsplan; intrekking vastgesteld 25.03.1958.

1959

Velp, herziening uitbreidingsplan in onderdelen voor Velp, vastgesteld 29.12.1959 (gedeeltelijke goedkeuring en gedeeltelijke onthouding door GS 08.02.1961). Ontwerp: Architecten- en stedenbouwkundig bureau Van Straaten en Van Droffelaar

1962

Velp, partiële herziening uitbreidingsplan in onderdelen, vastgesteld 29.05.1962 (goedkeuring GS 15.10.1962). Betreft gronden tussen de Wiardi Beckmanstraat en de Dr. Schaepmanstraat
Ontwerp/tekening: Dienst van Gemeentewerken Rheden 31.07.1961 en wijziging d.d. 19.01.1962

1962

Velp, Uitbreidingsplan 1962. Ontwerp bebouwingsplan Velp-Zuid (schetsplan); Dienst van Gemeentewerken Rheden (directeur P.J. Baauw)

Bijlage 2 - Adressen cultuurhistorisch waardevolle bebouwing

* Zie ook de Cultuurhistorische Waarderingskaart

A Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende objecten

Overzicht van rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende objecten op basis van door het Gelders Genootschap in de jaren negentig uitgevoerde inventarisaties aangevuld met een enkel beeldbepalend object naar aanleiding van deze quickscan, de voor de gemeentelijke monumentenlijst in procedure zijnde Recordfabriek en het in de quickscan wederopbouw hoog gewaardeerde Lorentzhuis.

Rijksmonumenten

Schoolstraat 12 - school

Gemeentelijk monumenten

Emmastraat 28;30 - winkelwoonhuis
Emmastraat 34 - winkelwoonhuis
Gravin Adalaan 1 - villa
Gravin Adalaan 2 - villa
Kerkallee 21 - fabriekscomplex Record (in procedure)
Kennedylaan 16;18 - villa
Zuider Parallelweg 9 - villa
Zuider Parallelweg 10 - villa
Zuider Parallelweg 41 - villa
Zuider Parallelweg 42 - villa
Zuider Parallelweg 45 - villa

Potentieel gemeentelijk monument

Rijnstraat 1 - Verpleeghuis en bejaardencentrum Lorentz

Beeldbepalende objecten

Brugweg 135 - horeca
Kerkallee 1 - voormalig Christelijk Verenigingsgebouw
Kerkallee 13 - winkel-woonhuis
Kerkallee 29-31 - villa
Kerkallee 33-35 - villa
Kerkallee 39-41 - villa
Kerkallee 43 - voormalige Nederduitsch Gereformeerde kerk
Kerkallee 45-47 - villa
Kerkallee 73 - villa
Kerkallee 81-83 - villa
Kerkallee 87-89 - woonhuis
Tuinstraat 1 - villa
Tuinstraat 12-Vianenstraat 33-35 - woonhuizen
Zuider Parallelweg 5-6 - villa
Zuider Parallelweg 12-13 - villa
Zuider Parallelweg 16-17 - villa
Zuider Parallelweg 18;19;19a - villa
Zuider Parallelweg 43 - villa
IJsselstraat 1 - villa
IJsselstraat 4-6 - woonhuis
IJsselstraat 80-82 - woonhuis

B Adressen cultuurhistorisch waardevolle woningbouwcomplexen

Overzicht van de in het kader van deze quickscan gewaardeerde woningbouwcomplexen met inbegrip van de gegevens uit de quickscan wederopbouw uit 2007.

► Potentiële gemeentelijke monumenten (hoge waarde)

a. Tuindorp Noord *complex 1* 1921-1924 (kaart complex 13a)*

- Adriaan Pauwstraat
- Caspar Fagelstraat (deels)
- Grintakkerstraat
- Hugo de Grootstraat
- Paulus Buijsstraat

N.B.: de volgende objecten zijn in sterkere mate aangetast dan de bovenstaande woningen en lager gewaardeerd. Nieuwbouw binnen de contouren van de huidige bebouwing is mogelijk. Renovatie met versterking van de karakteristiek heeft indien mogelijk echter de voorkeur.

- Caspar Fagelstraat (deels)
- Johan de Wittstraat
- Johan van Oldenbarneveldstraat

b. Tuindorp Zuid *complex 2* 1927-1931 (kaart complex 13b)

- Dr. Schaepmanstraat
- Groen van Prinstererstraat (deels)
- Herman Heijermansstraat
- Thorbeckestraat (deels)
- Van Kolplein

c. Vianenstraat 32-46 1953-1954 (kaart complex 11)

d. Wederopbouwwijk Wijlhuizen 1958-1960 (kaart complexen 19a en 19c gedeeltelijk)

- Larensteinselaan (deels)
- Graaf Gerhardstraat
- Graaf Hendrikstraat
- Willem van Gulikstraat
- Willem van Kleefstraat
- Bronkhorstenstraat 1 t/m 15 (19c)

► Potentiële beeldbepalende objecten/complexen (waardevol)

a. Thorbeckestraat e.o. 1954 waardevol / hoge waarde (kaart complex 23)

Groen van Prinstererstraat (deels); Thorbeckestraat (deels); Troelstrastraat; Waterstraat (deels)

b. Graaf Ottostraat e.o. 1957 (kaart complex 21)

Colijnstraat; Graaf Ottostraat

c. Merwedestraat e.o. 1957 (kaart complex 10)

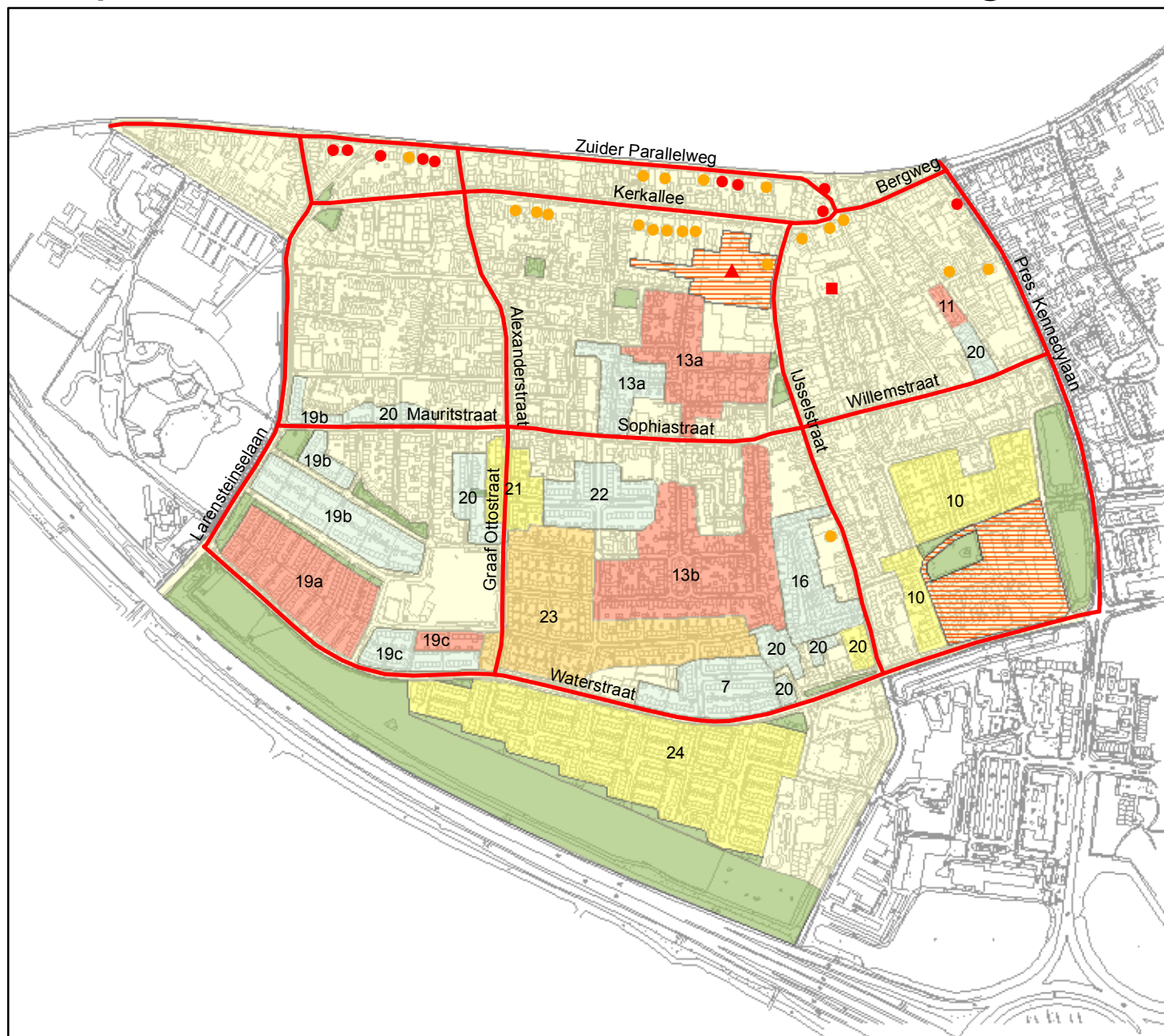
Maasstraat; Merwedestraat; Rijnsstraat; Scheldestraat; Waalstraat

d. Straatweiden (kaart complex 24)

De Straatweiden; Haveland; Hazepad; Waterstraat (deels); Weteringstraat

* De complexnummers zijn gebaseerd op de kaart met bouwjaren van Vivare/gemeente Rheden

Velp-Zuid Cultuurhistorische waarderingskaart

Legenda

Woningbouwcomplexen

- Hoge waarde
- Hoge waarde / Waardevol
- Waardevol
- Indifferent

Waardevolle stedenbouwkundige structuur

- Waardevolle groenstructuren

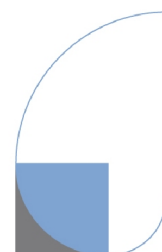
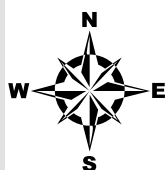
Bijzondere bebouwing

- hoge waarde (Record / Lorentz)

monumenten en beeldbepalende panden

- Rijksmonument
- Gemeentelijk monument
- Gemeentelijk monument-in procedure
- Beeldbepalend pand
- begrenzing onderzoeksgebied

0 0,05 0,1 0,2
Kilometers

GELDERS
GENOOTSCHAP

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Dorus Klomberg

begrotingsprogramma
3 Bestuur & Organisatie

draagt bij aan Global Goal(s)
 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
2e Berap 2024 De Connectie

INHOUD VOORSTEL

- Kennis te nemen van de 2e Bestuursrapportage 2024 van De Connectie (zie bijlage);
- En deze ter kennisneming aan te bieden aan de raad.

1 Wat is de aanleiding?

Volgens de Gemeenschappelijke Regeling rapporteert het bestuur twee maal per jaar over de voortgang van de uitvoering van de begroting, inclusief te verwachten ontwikkelingen voor het desbetreffende jaar. Op 12 september heeft het bestuur de 2e bestuursrapportage 2024 (verder te noemen de Berap) aangeboden aan onze gemeente.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- De Wet gemeenschappelijke regelingen;
- De gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Uitvoeringsorganisaties;
- Het bedrijfsplan De Connectie.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Dit voorstel beoogt inzicht te geven in de uitvoering van de aan De Connectie overgedragen taken en inzicht te geven in de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen De Connectie gedurende het lopende jaar.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

In de tweede Berap ligt het accent op de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen gedurende het lopende jaar. In de tweede Berap worden geen begrotingswijzigingen voorgesteld.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Deze tweede Berap heeft geen financiële consequenties.

<i>Inzicht verloop beschikbaar budget</i>	<i>Structureel/ incidenteel</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Budget	Structureel	8.733	9.214	9.174	9.140
<i>Af: aangegane verplichtingen</i>					
<i>Bij: inkomsten</i>					
Beschikbaar		8.733	9.214	9.174	9.140
Gevraagd budget		8.733	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Restant budget nog beschikbaar		0			

Bij de regel 'budget' zijn de bedragen na de 1^e Berap 2024 vermeld. De Connectie geeft aan dat een negatief saldo kan ontstaan maar ziet nog mogelijkheden tot bijsturen in de laatste maanden. Daarom is als mutatie 0 aangegeven.

In de eerste bestuursrapportage is gevraagd te rapporteren over de gevolgen van de ontwikkeling naar outputsturing en – bekostiging. Inmiddels heeft validatie van het kostprijsmodel plaatsgevonden. Verrekening op basis van dit model kan leiden tot herverdeelfecten en een hogere bijdrage in de kosten voor de bedrijfsvoering. Deze mogelijke effecten zijn nog niet verwerkt in deze rapportage.

6 Wat zijn de risico's?

In de tweede Berap wordt een eerste voorzichtige indicatie gegeven van een verwacht negatief eindejaarsresultaat ad € 562.000,- ofschoon de afstand tot het einde van het jaar nog aanzienlijk is. De belangrijkste veroorzaker hiervan is de nog niet gerealiseerde taakstelling loon- en prijsontwikkeling ad € 733.000,-. Mocht dit eindejaarsresultaat inderdaad negatief uitvallen, dan zal dit een extra kostenpost voor de gemeente vormen. Het bestuur wil een negatief eindejaarsresultaat zoveel mogelijk tegen gaan en heeft De Connectie om maatregelen gevraagd om te komen tot kostenreductie.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Er heeft afstemming plaatsgevonden tussen De Connectie en de drie gemeenten binnen het Opdrachtgeversoverleg en het Controllersoverleg.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Dit voorstel wordt ter kennis gebracht van de raad.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

De berap geeft een beeld van de te verwachten ontwikkelingen en prognoses. In de jaarstukken van 2024 zal blijken in hoeverre deze prognoses zich daadwerkelijk hebben voorgedaan en in welke mate.

Velp,

Aan de raden van de gemeenten Arnhem,
Renkum en Rheden

Datum : 12-9-2024
Contactpersoon : Diderick Holtland
Telefoonnummer : 026 377 2410

Onderwerp: Aanbieding tweede Bestuursrapportage De Connectie 2024

Geachte raadsleden,

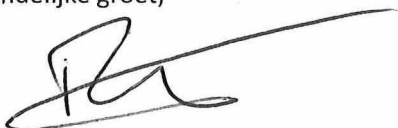
Volgens de Gemeenschappelijke regeling (GR) rapporteert het bestuur voor 1 september van elk lopend boekjaar over de voortgang van de uitvoering van de begroting, inclusief te verwachten ontwikkelingen voor het desbetreffende jaar. De tweede bestuursrapportage wordt u, net als de afgelopen jaren, voor 15 september aangeboden. Dit geeft tijdens en net na het zomerreces iets meer ruimte voor ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en behandeling.

Bijgaand treft u de, door het bestuur van De Connectie op 12 september 2024 vastgestelde, tweede Bestuursrapportage van De Connectie over 2024. De eerste Bestuursrapportage was met name gericht op de ontwikkelingen in het financieel kader en de begroting. In de tweede bestuursrapportage ligt het accent op de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen gedurende het lopende jaar.

In de tweede Bestuursrapportage wordt ook een eerste voorzichtige indicatie gegeven van een verwacht negatief eindejaarsresultaat. Voorzichtig, aangezien de afstand tot het einde van het jaar nog aanzienlijk is en hiermee in de regel de onzekerheid van de prognose toeneemt. De nog voorliggende periode tot aan het einde van het jaar zal worden benut om, samen met de gemeenten, zoveel als mogelijk te sturen op het behalen van de doelstellingen voor dit begrotingsjaar.

In de tweede bestuursrapportage worden geen begrotingswijzigingen voorgesteld. Derhalve hoeft geen rekening te worden gehouden met een zienswijzeprocedure. Deze bestuursrapportage bieden wij u dan ook ter kennisneming aan.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van De Connectie,
T.A.F.A. Klomberg, voorzitter

De Connectie

Tweede Bestuursrapportage 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Leeswijzer	3
2. Ontwikkelingen programmaplan	4
2.1 Programma Bedrijfsvoering Gemeenten	4
2.2. Programma Belastingen Gemeenten	7
3. Ontwikkelingen De Connectie	8
3.1 Risicoprofiel	8
3.2 Financiering	9
3.3 Bedrijfsvoering	10
4. Ontwikkeling realisatie Begroting 2024	13
4.1. Ontwikkelingen financieel kader	13
4.2. Verwachte voor- en nadelen	14
4.3. Investeringsprogramma	19

1. Inleiding

1.1. Inleiding

Voor u ligt de tweede Bestuursrapportage van De Connectie over 2024. De eerste Bestuursrapportage was met name gericht op de ontwikkelingen in het financieel kader en de begroting. In de tweede Bestuursrapportage ligt het accent op de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen gedurende het jaar.

De nu zichtbare afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn zowel programmatisch als financieel toegelicht. Hiermee wordt een eerste voorzichtige indicatie gegeven van het te verwachten eindejaarsresultaat. Voorzichtig, want de afstand tot het einde van het jaar is nog aanzienlijk.

Ook is er aandacht voor de interne bedrijfsvoering van De Connectie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de doorontwikkeling die de organisatie momenteel aan het maken is aan de hand van drie thema's:

1. De Connectie op orde: doelstellingen halen en het herkennen en beheersen van risico's
2. De Connectie: jij doet ertoe!
3. Dienstverlening: het gaat om de klant!

1.2. Leeswijzer

De opbouw van deze bestuursrapportage volgt zoveel mogelijk de structuur van de Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027, waarbij het accent ligt op afwijkingen ten opzichte van het programmaplan, het interne bedrijfsvoeringsbeleid en de begroting. Over de realisatie van het programmaplan wordt gerapporteerd in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op ontwikkelingen binnen De Connectie en hoofdstuk 4 rapporteert over de ontwikkelingen van het financieel kader en de realisatie van de begroting 2024 en de investeringsplanning.

2. Ontwikkelingen programmaplan

In het programmaplan uit de vastgestelde MJPB 2024-2027 doen zich ontwikkelingen voor, die mogelijk afwijkingen veroorzaken in de realisatie. De afwijkingen ten opzichte van het programmaplan worden in de volgende paragrafen toegelicht. Wanneer de ontwikkelingen leiden tot financiële afwijkingen is dit verder toegelicht in hoofdstuk 4.

2.1 Programma Bedrijfsvoering Gemeenten

ICT

In de regionale Informatievisie en -strategie zijn de technologische trends op het gebied van informatievoorziening uitgewerkt. Een belangrijke ontwikkeling is de beweging naar Cloud computing. Bij Cloud computing zijn hardware, software en gegevens steeds meer via het internet beschikbaar. Met de gemeenten is gesproken over het mogelijk versnellen van deze beweging. Besloten is dat de trend en het tempo van de markt hierin leidend zal zijn en blijven.

Er zijn diverse autonome technologische ontwikkelingen die impact hebben op het bestaande IT-landschap. Denk hierbij aan informatieveiligheid, AI en robotisering. Deze autonome technologische ontwikkelingen komen uit de markt en zijn door de organisatie niet te temporiseren. Regionaal is over deze trendmatige ontwikkeling gesproken en geconstateerd dat nog vastgesteld moet worden bij wie de verantwoordelijkheid voor deze ontwikkelingen ligt. Afspraken hierover worden in de 2^e helft van 2024 gemaakt. Daarna wordt hier weer verder uitvoering aan gegeven.

In de regio is in 2023 en 2024 gewerkt aan een harmonisatie- en ontwikkelagenda van de gemeentelijke applicaties. Dit is de regionale strategische IV-agenda. De eerder gehanteerde harmonisatieagenda is onderdeel gemaakt van deze IV-agenda. Speciale focus voor de Connectie ligt hierbij op doorvertaling naar het IT-landschap zodat de nog te maken keuzes goed kunnen worden ingebed in het bestaande IT-landschap. Daarnaast is het de gemeentelijke ambitie om aan de hand van een extern onderzoek invulling te geven aan het verbeteren van centraal opdrachtgeverschap. Het verbeteren van het centraal opdrachtgeverschap heeft als doel om de sturing op technologische en maatschappelijke ontwikkelingen beter vorm te geven. De gemeenten hebben ervoor gekozen om beide ontwikkelingen te temporiseren.

Documentaire Informatievoorziening

Een centraal Document Management Systeem - Record Management Application (DMS-RMA) is een systeem dat in grote mate kan bijdragen aan geharmoniseerd archiefbeheer. De bedoeling was dat in het voorjaar van 2024 regionaal keuzes gemaakt zouden worden hoe we hier invulling aan gaan geven. Dit is niet gelukt omdat de gemeenten hier nog geen eenduidige keus in konden maken. De opdracht is herzien en naar verwachting wordt in de tweede helft van 2024 een besluit genomen over de regionaal gewenste oplossingsrichting.

Het vervangen en implementeren van het zaakstelsel van de gemeente Renkum en het zaakstelsel van de gemeente Rheden is afgerond. De Connectie heeft proactief geadviseerd en ondersteund bij de uitvoering. Beide projecten zijn door de gemeenten succesvol afgerond. De digitale archieven uit het oude zaakstelsel worden dit jaar nog geïmporteerd in het nieuwe zaakstelsel.

De drie gemeenten ervaren op dit moment een hoge werkdruk door het grote aantal documenten dat geanonimiseerd moet worden, vooral voor WOO-verzoeken. Hierdoor komt de afhandeling van deze verzoeken in het gedrang. Daarom is door de gemeenten, ondersteund door De Connectie, een project gestart met als doel te komen tot een zo veel als mogelijk geautomatiseerde anonimiseringsoplossing. De projectgroep is op dit moment bezig met de voorbereiding, de beschikbaarstelling van de oplossing en het inbedden van de bijbehorende processen en koppelingen. Het voornemen is om het beheer en de dienstverlening m.b.t. anonimiseren te beleggen bij de afdeling DIV.

Facilitaire Zaken

De gemeente Arnhem heeft een programma van eisen opgesteld voor het realiseren van toekomstige huisvesting met de intentie naar één hoofdlocatie te gaan. Tegelijkertijd is de gemeente Arnhem ook bezig met visieontwikkeling voor de lange termijn inzake de huisvestingsbehoefte. Deze visieontwikkeling zal uiteindelijk de route gaan bepalen op welke wijze de toekomstige huisvesting ingevuld gaat worden en wat dit van de dienstverlening van De Connectie vraagt.

De gemeenteraad van de gemeente Renkum heeft besloten dat er voor het gemeentehuis ook moet worden gekeken naar andere locaties. Er loopt nu een project om te onderzoeken welke alternatieve locaties er zijn. Tevens is er geld vrijgemaakt om op korte termijn de noodzakelijke renovatiewerkzaamheden te verrichten in het huidige gemeentehuis.

Autonome ontwikkelingen

De wegwerpbekers zijn voor de gemeenten Renkum en Rheden vervangen door alternatieven. Voor de gemeente Arnhem is er onlangs een keuze gemaakt voor een alternatief wat z.s.m. in gebruik wordt genomen.

Administratie & Beheer

De inrichting van het (nieuwe) e-HRM systeem verloopt langzamer dan verwacht. Dat heeft twee oorzaken. Allereerst zien we dat gemeenten in toenemende mate de wens hebben hun eigen processen in te richten. Dat vraagt een andere inrichting van het systeem en vergt meer capaciteit. De aanwezige capaciteit is beperkt zodat het langer duurt om de inrichting af te ronden. Daarnaast merken we dat veel van de processen die we oppakken ook andere omissies (veelal uit het verleden) aan het licht brengen. Deze worden vaak gesignaleerd en waar mogelijk opgelost gedurende het project.

De impact van deze vertraging wordt momenteel geanalyseerd. Het projectteam en De Connectie werken aan een roadmap die verschillende mijlpalen onderkent waardoor geprioriteerd kan worden en sturing kan worden gegeven op de beschikbare capaciteit.

Inkoop & Aanbesteding

Team Inkoop en Aanbesteding (I&A) heeft vanaf september de vaste formatie op orde. Dit betekent dat de inhuur op inkoopadviseurs terugloopt. De klantvraag blijft onverminderd hoog, zeker ten opzichte van de beschikbare capaciteit. Wat daarbij helpt is het tijdig plannen van aanbestedingen door onze klanten en het stellen van prioriteiten door de gemeenten/opdrachtgevers. Vanuit Team I&A dragen we onder andere bij aan de planbaarheid van de dienstverlening door het uitbreiden van contractbeheer. Essentieel hiervoor is het aanleveren van contracten vanuit gemeenten/opdrachtgevers.

De aanbesteding voor vervanging van het contractbeheersysteem loopt volgens planning. De vervanging is gepland voor 2025. Het nieuwe systeem zal voorzien in kijkrechten voor alle medewerkers van de gemeenten en De Connectie. Dit is een verbetering in de dienstverlening omdat nu in gezamenlijkheid beter sturing kan worden gegeven aan rechtmatigheid.

2.2. Programma Belastingen Gemeenten

In 2024 ontving De Connectie de helft van het aantal bezwaren ten opzichte van 2023. Dat is fors minder, maar nog altijd meer dan 2022 en de jaren daarvoor. In 2023 heeft het bestuur via de eerste bestuursrapportage incidenteel extra middelen toegekend voor de afhandeling van WOZ-bezwaren als gevolg van de stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waardebepalingen. Voor de niet-bestede middelen heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. In de eerste bestuursrapportage is een onttrekking gedaan uit deze bestemmingsreserve voor het afhandelen van de bezwaren in 2024. Naar verwachting is deze onttrekking niet helemaal nodig. De resterende middelen zullen vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Landelijk zien we een gelijke ontwikkeling. Er is sprake van een structurele toename van bezwaren tegen de WOZ-waarde. Het is de verwachting dat voor de afhandeling van bezwaren in de toekomst structureel meer middelen nodig zijn. In 2025 willen we met de gemeenten in gesprek om hier structurele afspraken over te maken.

In januari is de vergoeding van proceskosten aan NCNP- bureaus (no cure no pay) door aanpassing van wetgeving aan banden gelegd. Op dit moment wordt de beperking van deze vergoeding aangevochten bij de hoge raad. De uitkomst is onzeker, maar het risico is aanwezig dat deze beperking gedeeltelijk wordt teruggedraaid. Dit kan tot gevolg hebben dat het structureel tekort nog verder oploopt.

Medio juni 2024 is het voormeldingsproces ingericht. Door het verzenden van (gerichte) voormeldingen worden inwoners betrokken bij het waarderingsproces. Via een (digitale) voormelding kan een inwoner of belanghebbende de secundaire objectkenmerken (bijvoorbeeld ligging, onderhoudstoestand, kwaliteit van de voorzieningen) ingeven en/of veranderen met een onderbouwing. In samenspraak met gemeenten is gekozen om eerst een pilot te draaien. Doel hiervan is om gezamenlijk de impact en resultaten van deze pilot te evalueren voordat we besluiten dit structureel en breed te gaan uitzetten. Deze pilot is inmiddels gestart en loopt gedurende de 2^e helft van dit jaar.

3. Ontwikkelingen De Connectie

3.1 Risicoprofiel

Het met de MJPB 2024-2027 vastgestelde risicoprofiel is bij de behandeling van de Jaarstukken 2023 en de MJPB 2025-2028 geactualiseerd. De beschreven risico's zijn het resultaat van een proces van identificeren en kwalificeren van risico's en de wijze waarop deze risico's kunnen worden beheerst. Hiermee wordt bedoeld dat er gekeken wordt naar de (mogelijke) bedreigingen die het behalen van de organisatiedoelstellingen in de weg staan. Hierbij wordt zowel aandacht besteed aan de kans dat een risico zich voordoet, als de mogelijke impact hiervan. Ook wordt de beheerstrategie bepaald.

In het laatste kwartaal van 2024 zal een nieuwe brede risico-inventarisatie plaatsvinden waarbij bestaande risico's zullen worden geëvalueerd en eventuele nieuwe risico's worden geïdentificeerd. Op dit moment voorzien wij, op hoofdlijnen, de volgende onderliggende bewegingen die het risicoprofiel zullen beïnvloeden:

Afhankelijkheid van inhuur

Ondanks de aandacht voor strategische personeelsplanning blijft inhuur nodig voor het uitvoeren van projecten, maat- en meerwerk, op vacatures waarvoor geen vaste invulling te vinden is en voor vervanging bij ziekte. De Connectie heeft de ambitie om vooral de inhuur op niet ingevulde vacatures terug te brengen. Om dit te bereiken is er een recruiter aangenomen en de arbeidsmarktbenadering verbeterd. Dit heeft al tot resultaten geleid. Voor 2025 blijft de ambitie om de inhuur op vacatureruimte verder terug te brengen.

Toename WOZ-bezwaren

Al een aantal jaren zien we landelijk een stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waarde. Deze stijging kwam door de toename van het aantal No Cure No Pay (NCNP) bureaus en het verdienmodel dat zij hanteren. Ook in 2024 waren de kosten van de bezwaarafhandeling hoger dan de regulier hiervoor beschikbare budgetten. De hogere kosten zijn gedekt uit de hiervoor beschikbare bestemmingsreserve. Deze bestemmingsreserve was echter alleen bedoeld voor 2024 en de niet benodigde middelen zijn teruggevloeid naar de gemeenten in de 1^e bestuursrapportage 2024. Dit betekent dat er voor 2025 en verder geen aanvullende middelen beschikbaar zijn. Gevolg is dat er in 2025 het risico bestaat dat de beschikbare middelen niet voldoende zijn. In 2025 willen we met de gemeenten in gesprek om hier structurele afspraken over te maken.

Onbenut harmonisatiepotentieel en ontbreken collectief opdrachtgeverschap

Het harmoniseren en standaardiseren van de dienstverlening is belangrijk om de financiële en inhoudelijke doelstellingen van De Connectie te behalen. De centralisering van het opdrachtgeverschap in de informatievoorzieningsketen kan helpen bij het verder benutten van het harmonisatiepotentieel. Het programma geeft de mogelijkheid kansen tot samenwerking beter te benutten en de sturing op de verschillende opgaven te verbeteren. Ook kan het programma bijdragen aan het verbeteren van het collectief opdrachtgeverschap. Daarmee wordt invulling gegeven aan de behoefte aan meer proactieve en collectieve strategische en tactische sturing van de gemeenten. De gemeenten hebben ervoor gekozen het programma te temporiseren. Daarmee draagt dit programma voorlopig nog niet bij aan het terugbrengen van deze risico's.

Het risicoprofiel is een momentopname en hiermee een statische weergave binnen een dynamisch speelveld. Niettemin is risicomanagement een continu proces als gevolg van voortdurende verandering in de omgevingsfactoren en de effecten van de gekozen beheerstrategie.

3.2 Financiering

In de bestuursvergadering van 4 juli 2024 is het bestuur akkoord gegaan met het voorzien in de additionele financieringsbehoefte. De financieringsbehoefte is afgestemd op het totaal van het geprognosticeerde boekwaardeverloop van de materiele vaste activa per ultimo 2023, inclusief het onderhanden werk, gerealiseerde investeringen binnen het Investeringsprogramma (IP) 2024 en de helft van het nog beschikbare IP 2024.

Conform dit besluit zijn er in juli 2024 twee langlopende leningen afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank (NWB). De looptijden van de leningen zijn afgestemd op de afschrijvingstermijnen van de investeringen.

	Looptijd jaren	Eindjaar lening	Rente	Leningbedrag
Bedragen x 1.000 euro				
Verloopoverzicht leningen				
Lening 1	3	2027	3,26%	2.500
Lening 2	5	2029	3,13%	2.500
Totaal				5.000

De leningenportefeuille ziet er, na het verwerken van de nieuw afgesloten leningen, als volgt uit.

	2024	2025	2026	2027	2028
Bedragen x 1.000 euro					
Leningportefeuille op 31-12					
Resterende looptijd					
2 jaar	993	-	-	-	-
3 jaar	4.520	2.677	833	-	-
4 jaar	2.625	1.750	875	-	-
5 jaar	5.740	4.430	3.120	1.810	500
6 jaar	500	400	300	200	100
7 jaar	600	500	400	300	200
8 jaar	613	525	438	350	263
Totaal	15.591	10.282	5.966	2.660	1.063

Het monitoren van de financieringsbehoefte ten opzichte van de looptijd van de activa en nieuwe investeringen is een continu proces. Mocht dit tot een aanvullende financieringsvraag leiden, dan wordt dit separaat ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd.

3.3 Bedrijfsvoering

Sturing op organisatiedoelstellingen

Binnen het managementteam is onderzocht waar De Connectie nu staat. Dit heeft in 2023 geleid tot een nieuwe visie voor de organisatie: met oog voor talent, ontwikkeling en diversiteit bieden wij de beste dienstverlening. We kennen onze klant en zijn een betrouwbare en transparante organisatie.

Deze nieuwe visie laat zien waar De Connectie in de toekomst voor wil staan. Er zijn drie thema's benoemd die bijdragen aan het realiseren van onze visie. Dat zijn:

1. De Connectie op orde: doelstellingen halen en het herkennen en beheersen van risico's

Dit thema gaat over interne beheersing. Daarbij gaat het om het realiseren van onze organisatiedoelstellingen en het herkennen en beheersen van interne risico's. Binnen dit thema lopen momenteel twee projecten. Het meetbaar maken van onze dienstverlening met KPI's (kritische prestatie indicatoren) en het verbeteren van processen en procesmatig werken. De eerste set van KPI's is inmiddels opgeleverd en wordt in de 2^e helft van het jaar met de gemeenten besproken. Het project procesmatig werken is opgestart en het eerste proces wordt op basis van de lean-methodiek inzichtelijk gemaakt en beter ingericht.

2. De Connectie: jij doet ertoe!

Het kloppende hart van De Connectie zijn alle medewerkers. Samen doen we het! Wie je bent, waar je ook in gelooft, hoe je er ook uitziet. Jij doet ertoe! Binnen dit thema worden projecten opgezet om dit versterken. Deze projecten zijn gericht op:

- Het bieden van kansen aan medewerkers;
- Externe profilering. Wat maakt ons een aantrekkelijke organisatie om voor te werken?;
- Inclusie en diversiteit (zie hieronder);
- Duurzame inzetbaarheid.

In mei 2024 heeft een onafhankelijk onderzoeksbureau een medewerkersonderzoek uitgevoerd. De gestelde vragen gingen onder andere over samenwerking, leiderschap, betrokkenheid, werkdruk, werkgeverschap, ontwikkeling en (sociale) veiligheid. De uitkomsten van het onderzoek geven waardevolle input voor het thema "Jij doet ertoe!". Met de uitkomsten van dit onderzoek gaan we in teamverband de komende maanden aan de slag.

3. Dienstverlening: het gaat om de klant!

We denken en handelen vanuit de klant door ze beter te leren kennen en actief te bevragen.

In maart 2024 heeft De Connectie een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was om inzicht te krijgen in wat goed gaat en wat beter kan in de dienstverlening van De Connectie. Met de resultaten kan De Connectie gericht verbeteracties uitvoeren zodat de dienstverlening nog beter aansluit bij de verwachting van alle eindgebruikers.

Onafhankelijk onderzoeksbureau Enneüs verstuurde een vragenlijst naar alle eindgebruikers. Ongeveer 2500 eindgebruikers, verdeeld over de gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden en De Connectie, konden meedoen aan het onderzoek. Uiteindelijk vulden 785 collega's de vragenlijst in.

In het algemeen zijn de eindgebruikers tevreden over De Connectie. Meer dan de helft van de eindgebruikers (55%) laat weten in het algemeen (heel) tevreden te zijn over De Connectie. 30% is neutraal en 13% ontevreden. Wat betekent 'neutraal'? Een voorbeeld: als een vliegtuig landt, is er een deel van de passagiers dat klapt voor de piloot, terwijl het andere deel niets doet omdat ze vinden dat dit gewoon onderdeel van het werk is. Met andere woorden: het is niet slecht maar het is zoals men verwacht dat het hoort te zijn.

Een kwart van de eindgebruikers merkt een verbetering in de dienstverlening het afgelopen jaar. Het is goed om te zien dat de verbeteringen die we doorvoeren ook écht merkbaar zijn.

Het klanttevredenheidsonderzoek van De Connectie heeft waardevolle inzichten opgeleverd in de huidige stand van onze dienstverlening. Veel zaken gaan goed, maar er is ook ruimte voor verbetering. Uit de resultaten blijkt dat drie onderwerpen vaker genoemd worden. Eindgebruikers geven aan dat er ruimte voor verbetering is als het gaat om de inlogmethode en de autorisatie van gebruikersaccounts. Dit geldt ook voor de administratie rondom instroom, doorstroom en uitstroom. Daarnaast zien eindgebruikers ruimte voor verbetering in de telefonische bereikbaarheid van De Connectie. Een eerste verbetering is dat het inloggen makkelijker is gemaakt, dit kan nu ook met een pincode of vingerafdruk. Verder zijn we nu aan het onderzoeken hoe we de andere verbeterpunten kunnen aanpakken. Hiermee gaan we de komende periode aan de slag. We betrekken de eindgebruikers en opdrachtgevers bij de ontwikkelingen en verbeteringen die de komende periode plaatsvinden.

Net voor de zomer is eerst de gemeente Rheden persoonlijk geïnformeerd. Vrij snel daarna volgde de gemeente Renkum. Dit gebeurde in samenwerking met onderzoeksbureau Enneüs. De resultaten werden besproken met onder anderen de wethouders, die ook onderdeel zijn van het bestuur van De Connectie. De gemeente Arnhem volgt in het begin van het najaar.

HR-beleid

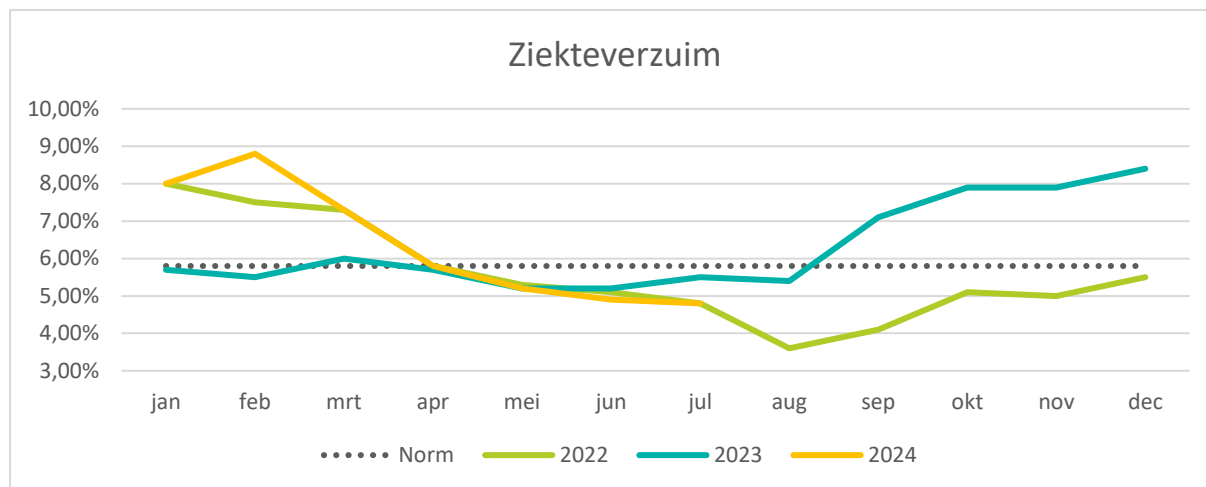
Formatie, bezetting en inhuur

	Begroting 2024	Prognose Vast	Prognose Inhuur	Prognose Totaal	Verschil
Personeel (in fte's)					
Administratie en Beheer & Inkoop en Aanbestedingen	62,38	54,51	7,80	62,31	0,07
Bedrijfsbureau	17,87	16,25	5,35	21,60	-3,73
Belastingen & Basisregistraties	63,07	58,13	5,44	63,57	-0,50
Directeur	1,00	1,00	-	1,00	-
Documentaire informatievoorziening	37,25	31,49	0,21	31,70	5,55
Facilitaire zaken en Frontoffice	46,34	42,30	1,59	43,89	2,45
ICT	96,34	69,68	29,21	98,89	-2,55
Management Support	63,33	55,32	6,45	61,77	1,56
Totaal	387,57	328,68	56,05	384,73	2,84

De Connectie stuurt erop om meer formatie met eigen mensen in te vullen en de inhuur terug te dringen. Het afgelopen jaren was er een daling te zien op inhuur. Vergeleken met de cijfers uit de tweede bestuursrapportage 2023 is het aantal ingehuurd krachten teruggelopen van 64 naar 56 FTE. Verder huren we vooral personeel in voor het opvangen van ziekteverzuim, het realiseren van projecten en het leveren van maat- en meerwerk. Onze ambitie is om in 2025 de inhuur op vaste formatieplekken verder te verminderen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim begin 2024 was hoger dan begin 2023. Dit is vooral kortdurend verzuim inherent aan de tijd van het jaar. Inmiddels is, nu de wintermaanden achter ons liggen, het verzuim weer terug op en zelfs onder het verzuim in 2022 en 2023, en daarmee ook onder de norm. In ons verzuimbeleid gaat bijzondere aandacht uit naar het frequent verzuim en mentaal werkgebonden verzuim. Binnen het thema 'Je doet er toe' zijn er vanuit de projectgroep Vitaliteit activiteiten ontwikkeld die zich richten op het voorkomen van deze soorten verzuim.

Outputsturing en -verrekening

De ontwikkeling naar outputfinanciering en -bekostiging draagt bij aan het inzicht in, en het sturen op afnamevolumes door gemeenten. Hiermee krijgt de gemeente meer invloed op het kostenniveau van de bedrijfsvoering.

In het afgelopen kwartaal zijn de uitgangspunten van het kostprijsmodel en de verrekeneenheden geaccordeerd door de gemeenten. Vooralsnog wordt het kostprijsmodel gebruikt als stuurinformatie op de afnamevolumes voor de gemeenten. De resultaten hiervan worden gebruikt om in afstemming met de gemeenten het kostprijsmodel steeds verder te verbeteren. De gemeenten oriënteren zich op het gebruik van de inzichten uit het kostprijsmodel.

Informatieveiligheid en Privacy

In het kader van het programma Informatieveiligheid en Privacy op orde zijn een aantal deelprojecten van start gegaan. Het project veilig mailen en de wachtwoordkluis worden volgens planning dit jaar opgeleverd. Ook het deelproject t.b.v. businesscontinuïteit gaat dit jaar van start. Een ander belangrijk onderdeel is het zogenaamde Identity en Acces management, het beheersen van (digitale) identiteiten, de on/offboarding hiervan en toekennen en beheersen van rechten en toegang.

Onderdeel van een goede informatiebeveiliging is bewustwording. De gemeenten Arnhem, Rheden, Renkum en De Connectie hebben als onderdeel van het programma IB&P e-learnings georganiseerd. In totaal zijn er 12 thema's geselecteerd die de komende twee jaar aan bod komen. Tot nu toe zijn onder andere phishing en privacy en gegevensbescherming aan bod gekomen.

4. Ontwikkeling realisatie Begroting 2024

4.1. Ontwikkelingen financieel kader

De eerste Bestuursrapportage was met name gericht op de ontwikkelingen in het financieel kader en de knelpunten die hierin werden voorzien. De mutaties die hieruit naar voren zijn gekomen, zijn verwerkt in de begroting. Het verloop van het financieel kader kan hiermee als volgt worden weergegeven:

	Lasten	Baten	Resultaat
Bedragen x 1.000 euro			
Begroting 2024			
Totaal primitieve begroting	49.971	-49.993	-21
Begroting 2024 na mutaties	49.971	-49.993	-21
Mutaties 1e bestuursrapportage 2024			
<i>Administratieve wijzigingen over de programma's</i>			
Mutatie baten en lasten	590	-590	-
<i>Kadercorrecties</i>			
Kadercorrecties agv (bestuurlijke) besluitvorming	697	-697	-
Kadercorrecties agv maat- en meerwerk	1.803	-1.803	-
Overige kaderwijzigingen	581	-581	-
<i>Ontwikkelingen begroting 2024-2027</i>			
Loon- en prijsontwikkelingen	1.787	-1.787	-
Stelposten	-1.555	1.555	-
Overige ontwikkelingen	186	-186	-
Toename WOZ-bezwaren	440	-440	-
Mutaties 1e bestuursrapportage 2024	4.529	-4.529	-
Saldo baten en lasten	54.501	-54.522	-21

In de tweede Bestuursrapportage worden, in beginsel, geen begrotingswijzigingen voorgesteld. Afwijkingen ten opzichte van de begroting, met impact op het financieel kader, worden via de exploitatie met de gemeenten verrekend.

4 .2. Verwachte voor- en nadelen

	Begroting 2024	Prognose 2024	Saldo	Voordeel/ Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
Totaal lasten	53.922	60.107	-6.185	N
Totaal baten	-53.048	-57.012	3.964	V
Totaal saldo baten en lasten	874	3.095	-2.221	N
Totaal toevoeging aan reserves	580	580	-	V
Totaal onttrekkingen aan reserves	-1.474	-3.134	1.659	V
Totaal saldo na reserves	-21	541	-562	N

Een eerste voorzichtige indicatie van het eindejaarsresultaat laat een nadeel zien van per saldo € 562.000 ten opzichte van de begroting 2024 na de eerste bestuursrapportage. Dit nadeel wordt veroorzaakt door het saldo van verschillende voor- en nadelen. Daarbij moet de nog niet gerealiseerde taakstelling loon- en prijsontwikkeling als belangrijkste veroorzaker worden gezien. Zonder deze nog niet gerealiseerde taakstelling zou de indicatie van het eindejaarsresultaat een voordeel laten zien van per saldo € 171.000. Deze en overige ontwikkelingen ten opzichte van de begroting worden in het hiernavolgende verder toegelicht.

Reguliere exploitatie

	Begroting 2024	Prognose 2024	Saldo	Voordeel/ Nadeel
Bedragen x 1.000 euro				
Lasten	53.922	60.107	-6.185	N
Baten	-53.048	-57.012	3.964	V
Saldo baten en lasten	874	3.095	-2.221	N
Toevoeging aan reserves	580	580	-	V
Onttrekkingen aan reserves	-1.474	-3.134	1.659	V
Saldo na reserves	-21	541	-562	N
<i>Lasten</i>				
- Personele lasten lager door vacatureruimte			4.880	V
- Personele lasten hoger door inhuur			-5.048	N
- Personele lasten hoger door verlofvoorziening			-150	N
- Hogere kapitaalslasten			1	V
- Hogere lasten maat- en meerwerk ICT			-1.516	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk FZF			-1.222	N
- Hogere lasten i.v.m. vluchtelingenopvang			-969	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk Managementsupport			-684	N
- Hogere lasten postvoorziening			-361	N
- Hogere lasten project vervanging telefooncentrale			-220	N
- Hogere rentelasten langlopende leningen			-208	N
- Lagere lasten bezwaarafhandeling			182	V
- Lagere lasten advies en onderhoudskosten belastingen en basisregistraties			176	V
- Hogere lasten project vervanging simkaarten			-130	N
- Hogere lasten maat- en meerwerk DIV			-119	N
- Hogere lasten verkiezingen			-88	N
- Hogere lasten huisvesting			-56	N
- Overige verschillen			82	V
- Nog niet gerealiseerde taakstelling loon- en prijsontwikkeling			-733	N
<i>Baten</i>				
- Hogere opbrengst maat- en meerwerk			4.949	V
- Resultaat jaarrekening 2023 naar gemeenten			-1.829	N
- Rentebaten			442	V
- Hogere opbrengsten uitkeringen			247	V
- Hogere opbrengsten dwanginvordering			76	V
- Overige verschillen			79	V
<i>Onttrekkingen aan reserves</i>				
- Vrijval Jaarrekeningresultaat 2023			1.829	V
- Lagere onttrekking bestemmingsreserve Informatieveiligheid			-170	N

Een eerste indicatie van het eindejaarsresultaat op de reguliere exploitatie laat hiermee een nadeel zien van € 562.000. Gezien het vroege moment in het jaar, hebben we ons beperkt tot voordelige en nadelige afwijkingen ten opzichte van de begroting, die een redelijk zeker karakter hebben. Anderzijds biedt de voorliggende periode tot aan het einde van het jaar nog mogelijkheden ten aanzien van het sturen op de realisatie van de, aan de begroting ten grondslag liggende, activiteiten.

Personele lasten

De vacatureruimte is toegenomen ten opzichte van 2023. Dit heeft een aantal oorzaken. Zo is er in plaats van budget voor inhuur meer vaste formatie begroot bij ICT om projectleiders aan te nemen. Dit zodat de inhuur kan afnemen. Ook blijft het lastig om op korte termijn vacatures in te vullen, vooral bij de afdeling ICT. De Connectie stuurt actief op het structureel invullen van formatie en dus het af laten nemen van inhuur op vaste formatieplekken. We kunnen dat nu beter doordat we een recruiter in dienst hebben. In vacatureruimte wordt tijdelijk voorzien door in te huren. De lasten voor inhuur zijn hoger dan de vacatureruimte. Dit heeft verschillende oorzaken. Inhuur is vaak duurder dan reguliere bezetting op een functie. Ook wordt er waar nodig ingehuurd voor het opvangen van het ziekteverzuim en het realiseren van projecten. Deze kosten kunnen deels worden opgevangen door opbrengsten uit projecten.

Voorziening bovenwettelijk verlof (€150.000)

In de cao is bepaald dat medewerkers bovenwettelijke vakantie-uren mogen sparen. Dit 'verlofsparen' biedt medewerkers de mogelijkheid verlof af te stemmen op hun loopbaanfase en privéomstandigheden. Op basis van het huidige saldo aan verlofuren en de inschatting voor de rest van 2024 schatten we in dat deze voorziening € 150.000 hoger moet zijn dan is opgenomen als voorziening.

Vrijval kapitaalslasten (€9.000)

Doordat het investeringsniveau in 2024 per saldo achterloopt bij de begroting kan ook een deel van het bijbehorende kapitaalslastenbudget incidenteel vrijvallen. Een verdere toelichting op de investeringsplanning is opgenomen in paragraaf 4.3.

Maat- en Meerwerk ICT (€1.516.000)

Op verzoek van de gemeenten worden ICT-projecten door De Connectie uitgevoerd. De projecten worden op basis van werkelijke lasten aan de opdrachtgever gefactureerd. Daarnaast zijn er nog enkele grotere projecten uitgevoerd. Hierbij valt te denken aan SOC/SIEM en implementatie van Office365. Naast deze projecten zijn er ook maat- en meerwerkkosten voor uitbreidingen op de ICT dienstverlening.

Maat- en meerwerk Facilitaire zaken en Frontoffice (€1.222.000)

Deze maat- en meerwerkkosten betreffen onder andere de kosten voor evenementen, drukwerk, banqueting voor de gemeente Arnhem. Met ingang van 2022 zijn deze budgetten overgedragen aan de gemeente Arnhem en wordt deze dienstverlening op basis van werkelijk gemaakte kosten verrekend. Daarnaast wordt sinds 2023 thuiswerkmeubilair geleased. Deze kosten worden ook verrekend met gemeente Arnhem.

Maat- en meerwerk vluchtelingenopvang (€969.000)

Dit betreffen de meerkosten die gemaakt worden voor het faciliteren van vluchtelingenopvang. Deze kosten worden via een maat- en meewerkovereenkomst doorbelast.

Maat- en Meerwerk Management Support (€684.000)

Op verzoek van de gemeenten worden zij meer ondersteund door de afdeling Management Support. Bijna het volledige meerwerk wordt afgenomen door de gemeente Arnhem. Deze kosten worden via een maat- en meewerkovereenkomst doorbelast.

Hogere lasten postvoorziening (€361.000)

In 2023 is de postvoorziening opnieuw aanbesteed wat heeft geleid tot een forse prijsstijging. De verklaring hiervoor is dat de prijzen in het vorige contract nog ver onder de op dit moment gangbare marktprijzen lagen.

Hogere lasten project vervanging telefooncentrale (€220.000)

De implementatie van het project vervanging telefooncentrale is begin 2024 afgerond. Uit de aanbesteding kwam een software as a service oplossing als beste optie naar voren. Dit betekent dat de kosten voor de implementatie van dit project niet geactiveerd konden worden, maar als eenmalige kosten in de exploitatie vallen.

Hogere rentelasten langlopende leningen (€208.000)

Dit betreffen de rentelasten voor de langlopende leningen die worden aangetrokken ter dekking van de investeringsuitgaven. Deze vallen hoger uit dan begroot.

Lagere lasten bezwaarafhandeling (€182.000)

In 2024 ontving De Connectie de helft van het aantal bezwaren ten opzichte van 2023. Dat is fors minder, maar nog altijd meer dan 2022 en de jaren daarvoor. Hiervoor zijn extra middelen nodig boven op de reguliere middelen in de begroting. In 2023 heeft het bestuur via de eerste bestuursrapportage incidenteel extra middelen toegekend voor de afhandeling van WOZ-bezwaren als gevolg van de stijging van het aantal bezwaren tegen de WOZ-waardebepalingen. Voor de niet-bestede middelen heeft het bestuur een bestemmingsreserve ingesteld. In de eerste bestuursrapportage is een onttrekking gedaan uit deze bestemmingsreserve voor het afhandelen van de bezwaren in 2024. Naar verwachting is deze onttrekking niet helemaal nodig. De resterende middelen vallen vrij ten gunste van het resultaat.

Lagere lasten advies en onderhoudskosten belastingen en basisregistraties (€176.000)

Voor het onderhoud en de inrichting van onze applicaties en het uitvoeren van onze werkzaamheden is soms expertise van buitenaf nodig. Daarvoor zijn structureel middelen opgenomen in de exploitatie. Incidenteel is een deel van deze middelen niet nodig. Dit komt doordat zich in 2024 weinig problemen hebben voorgedaan.

Hogere lasten project vervanging simkaarten (€130.000)

Doordat er vanuit de gezamenlijke aanbesteding van de Vereniging Nederlandse Gemeenten mobiele telefonie een nieuwe leverancier is voortgekomen, dienden alle simkaarten in de mobiele devices van medewerkers verwisseld te worden. Deze omwisselactie heeft inmiddels plaatsgevonden. De meerkosten hiervan waren in de begroting niet voorzien.

Maat- en meerwerk Documentaire Informatievoorziening (€119.000)

Sinds 2023 wordt het fysieke archief van de gemeente Rheden bewerkt zodat de documenten overgedragen kunnen worden aan het Gelders Archief. De kosten die hiervoor worden gemaakt worden verrekend met de gemeente via een maat- en meerwerk overeenkomst.

Hogere lasten verkiezingen (€88.000)

De kosten voor de postverzending voor de Provinciale Statenverkiezingen en de waterschapsverkiezingen zijn als maat- en meerwerk bij de gemeenten in rekening gebracht.

Hogere lasten huisvesting (€56.000)

De Connectie heeft een huurovereenkomst gesloten met de gemeente Arnhem voor het beschikbaar stellen van werkplekken voor medewerkers van De Connectie. Deze huurovereenkomst wordt jaarlijks geïndexeerd. Ter compensatie van deze indexatie ontvangt De Connectie een aanvullende gemeentelijke bijdrage.

Nog niet gerealiseerde taakstelling loon- en prijsontwikkeling (€733.000)

Het bestuur heeft bij het vaststellen van de 1^e bestuursrapportage 2024 besloten om in te zetten op een compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen van 3,5%. Dit betekent dat er in 2024 een taakstellende opgave ontstaat van € 733.000. Hierover is afgesproken dat de gemeenten hier, met ondersteuning van De Connectie, invulling aan geven door inhoudelijke keuzes te maken in de dienstverlening. Op dit moment zijn er nog geen keuzes gemaakt betreffende de dienstverlening. Daarom is deze stelpost op dit moment opgenomen als nadeel in de exploitatie. Mocht het de gemeenten, samen met De Connectie, niet lukken deze taakstelling te realiseren dan zal de taakstelling voor vaststelling van het jaarrekeningresultaat verrekend worden met de gemeenten.

Opbrengsten maat- en meerwerk (€4.949.000)

Extra opbrengsten zijn gerealiseerd door het leveren van maat- en meerwerk. Hier staan personele en materiële kosten tegenover. De financiële effecten van structureel maat- en meerwerk worden verwerkt in het begrotingsjaar volgend op het jaar waarin de maat- of meerwerkovereenkomst tot stand is gekomen.

Resultaat Jaarrekening 2023 naar gemeenten (€1.829.000)

Op 25 april 2023 heeft het bestuur van De Connectie de jaarrekening 2023 vastgesteld. Onderdeel van de vaststelling is het maken van een beslissing over de inzet van het jaarrekeningresultaat. Hierbij is gekozen om € 1.829.000 van het positieve resultaat terug te geven aan de gemeenten. Tegenover de terugbetaling aan de gemeenten staat de onttrekking van het jaarrekeningresultaat vanuit de Algemene reserve.

Hogere rentebaten (€442.000)

Er is een voordeel ontstaan als gevolg van de opbrengsten uit de rente die De Connectie ontvangt over het saldo op de lopende rekeningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De BNG vergoedt dagrente die aansluit bij de dagrente van de Europese Centrale Bank (ECB) en is hiermee moeilijk te voorspellen. Dit levert een incidenteel voordeel op wat ten gunste komt van het resultaat.

Hogere opbrengsten uitkeringen (€247.000)

Bij bijvoorbeeld ziekte, zwangerschap, of kosten bij het uitdiensttreden van een medewerker kan De Connectie in sommige gevallen hiervoor een vergoeding krijgen. Deze vergoedingen worden niet begroot. Dit is een voordeel waar personele kosten tegenover staan.

Hogere opbrengsten dwanginvordering (€76.000)

De inkomsten uit dwanginvordering betreffen de meeropbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen opgelegd door de afdeling Belastingen. Deze bedragen worden, samen met de belastingeninkomsten zelf, via de gemeenten geïnd en aan het einde van het jaar verrekend. Geprognosticeerd is dat er dit jaar meer wordt opgehaald dan begroot.

4.3. Investeringsprogramma

		Begroting	Prognose		Prognose totaal	Verschil
Afdeling	Activum omschrijving	2024	Regulier	Maat- en Meerwerk	2024	
Bedragen x 1.000 euro						
BR	Gereedschappen	55	55	-	55	-
FZF	Inrichting gebouwen en inventaris	706	753	224	977	-271
FZF	Personenautos	45	96	-	96	-51
ICT	Glasvezelbekabeling	-	79	18	97	-97
ICT	Hardware	3.100	1.432	1.376	2.808	292
ICT	Mob App (tablets/laptops/smartphone)	1.750	1.729	403	2.132	-382
ICT	Telecommunicatievoorzieningen	19	17	-	17	2
Totaal vaste activa		5.675	4.160	2.021	6.181	-506

De hogere investering in inrichting gebouwen en inventaris is het gevolg van de investeringen in tafels en stoelen ten behoeve van evenementen. De huidige tafels zijn verouderd en niet gemakkelijk hanteerbaar. Met de aanschaf van nieuwe tafels is het niet meer nodig om tafels in te huren bij het organiseren van evenementen. Daarnaast is er een aanvullende investering ten opzichte van de begroting nodig voor het meubilair voor het gemeentehuis Rheden.

De hogere investering in personenauto's betreft vervanging van reeds afgeschreven voertuigen. Als gevolg van de wens die is uitgesproken vanuit Arnhem om het gehele wagenpark te elektrificeren gaat het hier om de aanschaf van twee volledig elektrische voertuigen.

De hogere investering in glasvezelbekabeling komt deels door meerwerkovereenkomsten en deels door niet begrote noodzakelijke vervangingen vanuit de netwerkinvesteringen.

De lagere investering in hardware wordt veroorzaakt door onder andere het uitstellen van herinvesteringen in vaste werkplekken, monitoren, video observatie camera's en infrastructuur. Naast deze lagere investeringen is op dit moment ook een aanvullende investering voor vervanging AV-middelen voor de raadzaal en commissiekamers Arnhem, de raadzaal Renkum en voor de nieuwbouw Rheden meegenomen in de prognose.

De hogere investering in mobiele apparatuur is het gevolg van een stijgende vraag naar deze devices door de klanten.

De investering in telecommunicatievoorzieningen betreft de afrondende investering voor de nieuwe telefonieoplossing.

B&W-voorstel

Algemene gegevens

Titel	:	Dienstverleningsovereenkomst "handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg"
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Begrotingsprogramma	:	Bestuur & Organisatie
Draagt bij aan Global Goal(s)	:	 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten
Rol van de gemeenteraad	:	ter kennisneming
Zaaknummer	:	2024-001121
Bijlage(n)	:	3

Voorstel

1. in te stemmen met het aangaan van het geactualiseerde "samenwerkingsconvenant BOA's Rheden – Doesburg";
2. in te stemmen met het aangaan van de geactualiseerde dienstverleningsovereenkomst "handhaving openbare ruimte";
3. bijgevoegd aanwijzingsbesluit BOA's gemeente Rheden vaststellen.

Aanleiding

Op 1 januari 2020 startte het samenwerkingsverband voor een periode van 2 jaar tussen gemeenten Rheden en Doesburg op het gebied van toezicht- en handhavingstaken van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA). Voor de jaren 2022 en 2023 is mondeling afgesproken de samenwerking voort te zetten. Nu is er behoefte aan een formalisering van de afspraken en het herzien van kosten en een nieuwe overeenkomst met daarin afspraken over de prestaties van de dienstverlening. De geactualiseerde documenten liggen nu aan u voor.

Welk resultaat willen we met dit voorstel behalen?

Door de actualisatie van de DVO worden prestatievoorwaarden, taken en bevoegdheden en daarbij behorende kosten herzien. Ook voorziet de nieuwe DVO en samenwerkingsconvenant in een formalisering van de in 2022 en 2023 gemaakte mondelinge afspraken.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

1. De dienstverleningsovereenkomst gaat over 1,8 FTE aan BOA-diensten en de daarbij behorende kosten. Deze kosten zijn verwerkt in een financieel overzicht te lezen in de bijlage. Na elk kwartaal zal de gemeente Rheden (opdrachtnemer) de hoogte van de werkelijk kosten kenbaar maken aan de gemeente Doesburg (opdrachtgever) en kunnen de partijen een definitieve afrekening doen.
2. De kwaliteit van dienstverlening is overeengekomen door hoofdtaken op te stellen voor de BOA's en ervoor te zorgen dat de BOA's de juiste kwalificaties hebben.
3. Nieuw toegevoegd aan de DVO is een aanwijzingsbesluit, waarbij de BOA's in dienst van de gemeente Rheden aangewezen worden om ook in de gemeente Doesburg te kunnen werken. De direct toezichthouder¹ heeft ons er op geattendeerd dat dit nodig is om bevoegd te zijn in een andere gemeente. Dit moet dus nog met terugwerkende kracht worden gecorrigeerd.

Wat zijn de risico's van dit voorstel?

De formalisering en actualisering is nodig om de samenwerking te optimaliseren en te verbeteren. Het voorstel neemt vooral risico's weg.

¹ De direct toezichthouder ziet er op toe dat de BOA zijn taak bij de opsporing naar behoren vervult en de opsporingsbevoegdheden op juiste wijze uitoefent.

Waar moeten we rekening mee houden?

Financiële consequenties

Door het actualiseren van de DVO worden kosten geactualiseerd en krijgt de gemeente Rheden betaalt voor wat wij daadwerkelijk uitvoeren.

Soort kosten	1 FTE	1,8 FTE
Loonkosten en directe kosten (kleding/telefonie/etc.)	73.987	133.176
Jaarlijkse Opleidingskosten	3.277	5.899
Incidentele Opleidingskosten	5.144	9.260
Materiaalkosten	4.034	7.261
1 voertuig		7.331
2 fietsen		1.600
20% Overhead over loonkosten		26.635
TOTAAL		191.162

Personele consequenties

Met de actualisatie van de DVO en samenwerkingsconvenant wordt de samenwerking gecontinueerd en kunnen de BOA's in dienst blijven van de gemeente Rheden. Er zijn dus geen personele consequenties te benoemen.

Communicatie en participatie

Nadat de colleges akkoord zijn met het voorstel zullen de burgemeesters van Rheden en Doesburg de documenten ondertekenen. Het aanwijzingsbesluit wordt bekend gemaakt in het elektronische gemeentebblad.

Evaluatie

Elk kwartaal is er op managementniveau een overleg over de samenwerking en kan er bijgestuurd worden waar nodig.

Bijlage

1. Dienstverleningsovereenkomst "handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg"
2. Bijlage A bij DVO Overzicht BOA-werkzaamheden
3. Bijlage B bij DVO Financieel overzicht DVO "handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg"
4. Bijlage C bij DVO Samenwerkingsconvenant
5. Bijlage D bij DVO Aanwijzingsbesluit toezichthouders Rheden voor Doesburg

DIENSTVERLENINGSVEREENKOMST “HANDHAVING OPENBARE RUIMTE RHEDEN-DOESBURG”

Samenwerking tussen de gemeenten Rheden en Doesburg

de gemeente Doesburg, voor deze overeenkomst op grond van artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, Mevr. drs. L.W.C.M. van der Meijs,

handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. **oktober 2024**, hierna aan te duiden als Opdrachtgever;

en

de gemeente Rheden, voor deze overeenkomst op grond van artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, De heer drs. C.F. van Eert,

handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. **oktober 2024**, hierna aan te duiden als Opdrachtnemer;

samen aan te duiden als Partijen;

Overwegende dat:

- Opdrachtgever het verzoek heeft gedaan om de met Opdrachtnemer **per 1 januari 2020** in werking getreden schriftelijke overeenkomst om over het uitvoeren van de taken van de Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (BOA) op het grondgebied van de gemeente Doesburg door Opdrachtnemer, voor onbepaalde tijd te verlengen;
- De Partijen de voor de jaren 2022 en 2023 gemaakte mondelinge afspraak om de overeenkomst te verlengen schriftelijk willen vastleggen;
- dat Partijen de behoefte hebben om de kosten die gemoeid zijn met het uitvoeren van de hiervoor genoemde taken, opnieuw te bezien en vast te stellen;
- Partijen, gezien het bovenstaande, een nieuwe schriftelijke overeenkomst wensen te sluiten waarin de afspraken staan met betrekking tot de prestaties die zullen worden geleverd, de kosten die in rekening zullen worden gebracht en de voorwaarden waaronder tot de dienstverlening wordt overgegaan;

Verklaren het volgende te zijn overeengekomen:

Artikel 1 Algemene bepalingen

- 1.1 Op de overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. Tevens zijn van toepassing alle gedurende de contractduur vigerende wettelijke bepalingen en gemeentelijke regelgeving die betrekking hebben op de uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van BOA-taken.
- 1.2 Tussentijdse afwijkingen c.q. aanvullingen op het bepaalde in de overeenkomst zijn slechts geldig indien en voor zover zij schriftelijk door Partijen zijn overeengekomen of bevestigd.

Artikel 2 Begripsbepalingen

In de overeenkomst wordt verstaan onder:

1. Overeenkomst: deze overeenkomst;
2. Dienstverlening: de in artikel 4 opgenomen werkzaamheden op het terrein van opsporing en handhaving conform de regelgeving welke van kracht is op het grondgebied van Opdrachtgever.

Artikel 3 Aanvang en duur van de overeenkomst

- 3.1 De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd aangegaan en geldt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022.
- 3.2 De overeenkomst kan eenzijdig worden beëindigd met in achtneming van een opzegtermijn van een jaar.

Artikel 4 Dienstverlening

- 4.1 Gedurende de looptijd van de overeenkomst is Opdrachtnemer verplicht aan Opdrachtgever de in de bij de overeenkomst behorende Bijlage A omschreven BOA-diensten te verlenen. Opdrachtnemer stelt voor het verlenen van de BOA-diensten 1,8 fte beschikbaar.
- 4.2 Inkoop van extra uren dienstverlening door Opdrachtgever is mogelijk, maar dit dient Opdrachtgever minimaal 3 maanden voorafgaand aan de uitvoering aan Opdrachtnemer aan te geven. In onderling overleg kan hiervan worden afgeweken.
- 4.3 In de bij de overeenkomst behorende Bijlage A is een werkplan gevoegd waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Artikel 5 Tarieven van dienstverlening

- 5.1 Voor het jaar 2022 en de daarop volgende jaren hebben we te maken met 1,8 fte met de daarbij horende kosten. Zie hiervoor bijlage A en B behorende bij deze overeenkomst.
- 5.2 Na afloop van elk kwartaal zal Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk de hoogte van de werkelijke kosten aan Opdrachtgever doen toekomen onder overlegging van de relevante bescheiden. Op basis hiervan zal tussen Partijen een definitieve afrekening worden vastgesteld.

Artikel 6 Kwaliteit dienstverlening

- 6.1 Opdrachtnemer voert de door of namens hem te verlenen diensten op een doelmatige, doeltreffende en kwalitatief verantwoorde wijze uit.
- 6.2 Opdrachtnemer voert de door of namens hem te verlenen diensten tijdig uit, waarbij de continuïteit en de voortgang gewaarborgd zullen worden.
- 6.3 Opdrachtnemer dient personeel in te zetten dat in staat is de diensten volgens de overeengekomen kwaliteitseisen te leveren.

Artikel 7 Facturering en afrekening

- 7.1 Opdrachtnemer factureert per kwartaal aan Opdrachtgever.
- 7.2 Facturen van Opdrachtnemer die in rekening gebracht kunnen worden bij Opdrachtgever, worden binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur voldaan.
- 7.3 Indien Opdrachtnemer zijn verbintenissen voortvloeiend uit de overeenkomst niet geheel of niet behoorlijk is nagekomen, heeft Opdrachtgever het recht de betaling op te schorten.

Artikel 8 Informatievoorziening

- 8.1 Opdrachtnemer rapporteert elk kwartaal aan Opdrachtgever over de uitvoering van de overeenkomst.
- 8.2 De verstrekking van informatie betreffende personen vindt plaats conform de regelgeving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
- 8.3 In het verlengde van de tussen Partijen gesloten gebruikersovereenkomst, machtigt Opdrachtgever Opdrachtnemer om gebruik te maken van de door Opdrachtgever beheerde registratiesystemen Join, Basisregistratie personen en CityControl.

Artikel 9 Overleg en evaluatie

- 9.1 Opdrachtgever en Opdrachtnemer voeren op managementniveau overleg zo vaak als zij dit nodig achten, met minimaal één overleg per kwartaal.
- 9.2 Het in lid 1 genoemde overleg vindt plaats op basis van een vaste agenda en met verslaglegging.
- 9.3 Opdrachtnemer wijst een contactpersoon en een vervangend contactpersoon aan, die bevoegd zijn overleg te voeren en nadere schriftelijke afspraken te maken met de Opdrachtgever over de wijze waarop de overeenkomst wordt uitgevoerd.

Artikel 10 Samenwerking

- 10.1 Opdrachtnemer werkt samen met de betrokken afdelingen van Opdrachtgever voor zover de Opdrachtgever dit noodzakelijk vindt.

Artikel 11 Overmacht

- 11.1 Indien Opdrachtnemer door of ten gevolge van overmacht de afgesproken dienstverlening niet conform de afgesproken specificaties kan leveren, dient hij Opdrachtgever zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de nodige bewijsstukken, hiervan op de hoogte te stellen.
- 11.2 Onder overmacht wordt in de overeenkomst verstaan: omstandigheden die de nakoming van de overeenkomst verhinderen en die niet aan de partij zijn toe te rekenen, indien zij niet zijn te wijten aan zijn schuld, noch krachtens wet, rechtshandeling of in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen.
- 11.3 Tot overmacht wordt in ieder geval niet gerekend gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van personeel, liquiditeits- c.q. solvabiliteitsproblemen en het niet of niet tijdig nakomen door een derde van verplichtingen die deze jegens de Opdrachtnemer op zich genomen heeft, tenzij Opdrachtnemer aantoont dat het niet of niet tijdig nakomen van die verplichtingen te wijten is aan overmacht en het overeengekomene, in aanmerking genomen het moment waarop het bestaan van overmacht hem bekend werd, redelijkerwijze niet van hem kon worden verlangd.
- 11.4 Partijen treden met elkaar in overleg over de levering van de dienstverlening indien Opdrachtnemer heeft aangetoond dat door of ten gevolge van overmacht de dienstverlening niet conform de afgesproken specificaties kan worden geleverd.

Artikel 12 Geschillen

- 12.1 Indien zich een geschil voordoet betreffende de totstandkoming, de uitleg of uitvoering van de overeenkomst, alsmede elk ander geschil ter zake of in verband met de levering van de dienstverlening, hetzij juridisch, hetzij feitelijk, zijn Partijen verplicht dit geschil in onderling overleg te beslechten. Mochten zij hierin niet slagen dan zal het geschil aan de bevoegde rechter worden voorgelegd.
- 12.2 Een geschil wordt geacht aanwezig te zijn indien een van de Partijen zulks in een aangetekende brief aan de andere partij kenbaar maakt. Desondanks zullen Partijen er alles aan doen om te voorkomen dat tegen gevolgen van een dergelijk geschil de voortgang van de uitvoering van de overeenkomst wordt belemmerd.

Artikel 13 Ontbindingsvoorschriften

- 13.1 Partijen hebben het recht de overeenkomst door middel van een aangetekende brief met opgave van reden zonder rechterlijke tussenkomst geheel, of gedeeltelijk, te ontbinden, indien de andere partij na schriftelijke aanmaning:
- in gebreke blijft aan zijn verplichtingen uit de overeenkomst te voldoen;
 - voortdurend of herhaaldelijk zijn verplichtingen niet nakomt, tenzij de tekortkoming, gezien haar bijzondere aard of geringe betekenis, deze ontbinding met haar gevolgen niet rechtvaardigt (artikel 6:265, lid 2, Burgerlijk Wetboek);
 - indien een van de Partijen ten gevolge van overmacht voor een langere periode dan 2 maanden een of meerdere verplichtingen op grond van deze overeenkomst niet kan nakomen.
- 13.2 Opdrachtgever heeft het recht de overeenkomst zonder aanmaning, ingebrekestelling en rechterlijke tussenkomst, door middel van een aangetekend schrijven met opgave van redenen, geheel, of gedeeltelijk te ontbinden indien:
- op een aanmerkelijk deel van het vermogen van de Opdrachtnemer beslag wordt gelegd;
 - Opdrachtnemer één of meerdere van zijn rechten en/of verplichtingen uit de overeenkomst overdraagt aan derden zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van Opdrachtgever;
 - de andere partij wordt ontbonden dan wel opgeheven.
- 13.3 De overeenkomst wordt ontbonden indien wet- of regelgeving de inkooprelatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer onmogelijk maakt.
- 13.4 Een beëindiging, ongeacht of deze is gegrond op dit artikel of op elders in de overeenkomst bepaalde, heeft nimmer betrekking op verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst die naar hun aard bestemd zijn om ook na ontbinding van de overeenkomst voort te duren. Tot deze verplichtingen behoren onder meer: vrijwaring voor schending van intellectuele (eigendoms-)rechten, geheimhouding en geschillenbeslechting, toepasselijk recht en domiciliekeuze.
- 13.5 Indien de overeenkomst op grond van het bepaalde in dit artikel wordt opgezegd of ontbonden of op welke wijze dan ook eindigt, geldt het navolgende:
- Opdrachtnemer zal in overleg met Opdrachtgever al datgene doen wat redelijkerwijs van hem gevergd kan worden teneinde de continuïteit van de door hem ten behoeve van Opdrachtgever uitgevoerde werkzaamheden te waarborgen tot aan het moment van opzegging of beëindiging;
 - Opdrachtnemer draagt alle schriftelijke of anderszins vastgelegde informatie, alsmede alle kennis betreffende die werkzaamheden, op nader overeen te komen wijze over aan Opdrachtgever.
- 13.6 De mogelijkheden tot ontbinding van de overeenkomst laat onverlet de bevoegdheid van Partijen tot het nemen van maatregelen tot het behoud van hun rechten of tot verhaal van

hun vorderingen welke zij nuttig of nodig oordelen. De daaruit voortvloeiende kosten zijn, mits in redelijkheid en terecht gemaakt, voor rekening van de partij ten laste van wie de maatregelen worden genomen.

Artikel 14 Overige bepalingen

- 14.1 Aan de overeenkomst kunnen eerst rechten worden ontleend nadat beide Partijen beschikken over een door beide Partijen getekend exemplaar.
- 14.2 Indien één of meerdere bepalingen van de overeenkomst nietig zijn, of nietig worden verklaard, blijven de overige bepalingen van kracht. Partijen zullen over de omstreden bepaling(en) overleg plegen teneinde een zodanige vervangende regeling te treffen dat de strekking van de overeenkomst behouden blijft.
- 14.3 Alle documenten die naar aanleiding van de uitvoering van de opdracht in overleg worden opgesteld door Partijen, maken, na schriftelijke goedkeuring door beide Partijen, deel uit van de overeenkomst.
- 14.4 Onder aanneming is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring door Opdrachtgever.
- 14.5 Opdrachtnemer is verplicht om bij beëindiging van de overeenkomst tijdig en zonder kosten de lopende zaken en administratie over te dragen aan Opdrachtgever danwel aan (een) andere opdrachtnemer(s), die na beëindiging van de overeenkomst de in het kader van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk gaat uitvoeren.

Deze overeenkomst zal worden uitgevoerd conform bovenstaande gegevens en de hierna volgende bijlagen.

Aldus opgemaakt en ondertekend in tweevoud:

Opdrachtgever:

Gemeente Doesburg,
Vertegenwoordigd door burgemeester
Mevr. drs. L.W.C.M. van der Meijs

Opdrachtnemer:

Gemeente Rheden,
Vertegenwoordigd door burgemeester
De heer drs. C.F. van Eert

Datum:

Plaats:

Datum:

Plaats:

Bijlage a: overzicht BOA-werkzaamheden

Bijlage b: Financieel overzicht - DVO "handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg"

Bijlage c: samenwerkingsconvenant

Bijlage d: aanwijzingsbesluit gemeente Doesburg toezichthouders gemeente Rheden

Bijlage A Overzicht BOA-werkzaamheden

1. Doel en inhoud van de overeengekomen werkzaamheden

Essentiele hoofdtaken die structureel zijn.

Hoofdtak 1: De Boa behandelt meldingen.

Meldingen vanuit interne als externe partijen worden opgepakt. (vanuit inwoners, ketenpartners en via de meldkamer.)

Daaraan gekoppelde werkzaamheden:

- Beslissen waar de melding naar toe moet en deze doorzetten binnen de organisatie of extern.
- Aanhoren van de melding, ter plekke kijken wat er speelt, de melding afhandelen en mogelijk oplossingen bieden of verwijzen naar de juiste ketenpartner.
- Inschatten van de situatie.
- Verzorgt administratieve procedure afhandeling van handhavingszaken, rapporteert over bevindingen, muteert en raadpleegt specifieke systemen.

Hoofdtak 2: Toezicht houden, zowel preventief als repressief, op de leefomgeving en de veiligheid in de gemeente Rheden en Doesburg. Dit in naleving van de Algemeen plaatselijke verordening (APV), het strafrecht en de omgevingswet op de volgende onderdelen:

- Afval
- Parkeren
- Ondernijning
- Prostitutie
- Alcoholwet
- Jeugd
- Horeca
- Buitengebied
- Het groen
- Activiteitenbesluit milieubeheer
- Wet economische delicten
- Fietsexamen basisscholen
- Noodverordening toezicht houden en handhaven.
- Dak- en Thuislozen
- Verwarde personen
- Bijtincidenten
- Controle vergunningen
- Visserijwet
- Wrakkenwet
- Evenementen
- Verkeersregelaar
- Vuurwerkcontroles
- Integrale controles
- Arbeidsmigranten
- Digitaal opkoop register (D.O.R.)
- Inschatten van veiligheidssituaties zowel voor jezelf, je collega als voor de inwoner.
- Mensenhandel, uitbuiting, drugs
- Keur
- Tabak- en rookwarenwet
- Motorrijtuigen besluit
- Wegsleeperverordening
- Winkeltijdenwet
- Havenverordening

Hoofdtak 3: Handhaven zowel preventief als repressief, op de leefomgeving en de veiligheid van de gemeente Rheden en Doesburg. Dit in naleving van de algemeen plaatselijke verordening (APV), het strafrecht en de omgevingswet op de genoemde onderdelen.

Hoofdtak 4: Informeren van en adviseren van betrokkenen.

Te weten de beleidsmedewerkers Openbare Orde en Veiligheid, de inwoners van de gemeente Rheden, ketenpartners zoals politie, zorgverleners, woningbouwvereniging, brandweer, regionale samenwerkingsverbanden en provinciale verbanden, burgemeester en wethouder handhaving. Neemt deel aan multidisciplinaire overleggen(wijkteams) Signaleert ontwikkelingen in relatie tot leefbaarheid en veiligheid in bepaalde gebieden, adviseert ketenpartners in relatie tot handhavingsbeleid, regelgeving en procedures Adviseert de team coördinator over handhavingssaken en uitvoering van handhavingsbeleid.

Is aanspreekpunt voor een van de taakgebieden zoals, jeugd, Alcohol wet en Horeca, ondermijning, PCT, wijkgericht werken en praktijk begeleiding stagiaires.

Hoofdtak 5: Verleent ondersteuning.

EHBO, 1^e hulp, levensreddend handelen, 1^e opvang verlenen en ondersteunende diensten aanbieden voor politie, brandweer, e.d. bij een crisis calamiteiten. Zowel emotionele als praktische bijstand verlenen. Inwoners verwijzen naar de juiste hulpverlener of brengen naar de juiste plek.

Doelstelling van de 5 genoemde taken: gedrag en ongewenst gedrag beïnvloeden om de leefbaarheid te bevorderen.

Uit alle genoemde 5 taken volgen onderstaande subtaken:

Bij alles wat de BOA doet is hij/zij omgevingsbewust met betrekking tot het politieke en bestuurlijke kader en de maatschappelijke opinie. Hij/zij is zich bewust van en handelt volgens de bestaande wettelijke kaders, volgens de APV en de omgevingswet. Zie hiervoor domeinlijst BOA domein I: [wetten.nl - Regeling - Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar - BWBR0041447 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling-Regeling%20domeinlijsten%20buitengewoon%20opsporingsambtenaar%20-%20BWBR0041447%20(overheid.nl))

De BOA houdt alle wetswijzigingen bij, weet wat zijn/haar bevoegdheden zijn en houdt zijn/haar kennis en kunde up to date door jaarlijkse training te volgen. Deze af te sluiten met een examen en het behalen van een certificaat gekoppeld aan de bovenstaand onderwerpen

2. Wat valt onder de specifieke bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de BOA

Hoofdtak 1:

De BOA maakt een inschatting van de ernst en impact van een melding die wordt gedaan door een inwoner of ketenpartner. Hij/zij neemt de juiste beslissing over hoe (acuut) te handelen, het probleem op te lossen of zet de melding door naar de juiste professional.

Hoofdtak 2:

De BOA is verantwoordelijk voor het geven van de juiste informatie en het geven van advies gericht op het vergroten van de leefbaarheid en de veiligheid in de gemeente Rheden en Doesburg.

De betrokkenen zijn de inwoners, ondernemers, de beleidsmedewerkers Openbare Orde en Veiligheid, ketenpartners zoals politie, zorgverleners, woningbouwvereniging, brandweer, regionale samenwerkingsverbanden en provinciale verbanden, burgemeester en wethouder handhaving.

Hoofdtak 4:

De BOA is verantwoordelijk voor het geven van levensreddende handelingen en bieden van hulp en ondersteuning bij ongelukken, crisissituaties, rampen en incidenten. De BOA is verantwoordelijk voor het maken van de juiste inschatting hoe te handelen en indien nodig EHBO te verlenen en levensreddende handelingen te verrichten.

Hoofdtak 5:

De BOA is verantwoordelijk voor het bieden van 1^e opvang bij een calamiteit en of crisis en ondersteunende diensten aan te bieden voor politie, brandweer. Zij zijn verantwoordelijk voor de 1^e opvang op zowel emotioneel/psychische vlak als voor het verlenen van praktische bijstand. Zij zijn verantwoordelijk voor het verwijzen van Inwoners en ketenpartners naar de juiste plek.

Hoofdtak 6:

De BOA weegt af hoe hij/zij zijn werkzaamheden uitvoert met de in te zetten middelen als handboeien en de bodycam.

3. De BOA beschikt over de juiste instrumenten om zijn/haar taken uit te voeren.

Instrumenten die de BOA kan inzetten:

- Dienstverlenend gesprek
- Waarschuwend gesprek
- Lik op stuk beleid door opleggen van boete, kennisgeving van bekeuring, strafbeschikking
- Toepassen bestuursrecht

- Herstel sancties
- Doen van aanpassing suggesties om het probleem op te lossen. Kijken naar maatwerk met de inwoners.
- Verzorgen van administratieve procedure afhandeling van handhavingszaken, rapporteren over bevindingen.
- Gebruik maken van handboeien en de bodycam

Benodigde kwalificaties van de BOA die jaarlijks worden getraind en geëxamineerd:

EHBO en levensreddend handelen

Bijscholing C2000 portofoon bedienen

Stagiaires kunnen begeleiden (praktijkbegeleider)

Verkeersregelaars diploma

Regionaal toetsing gewelds beheersing (RTGB)

Verbale agressie training

Bediening body Cam certificering

Gebruik kunnen maken van het rapportage en registratie systeem CityControl

Kennis hebben van de WPG en de uitvoering daarvan

Her- en bijscholing (4 in de 5 jaar)

Boa' s Doesburg boekjaar 2020

kostenoverzicht 1 fte BOA voor Doesburg

Kosten 1 fte Integraal toezichthouder (36 uur)	2019	index	2020
Loonkosten 1 fte schaal 7	54.020	1,6%	54.884
directe kosten (kleding, maaltijden, telefonie)	2.255	1,4%	2.287
Plus gemiddelde ORT	2.600	1,4%	2.636
	58.875		59.807

Opleidingskosten (jaarlijks)

PHB	850	1,4%	862
RTGB	1.980	1,4%	2.008
	2.830		2.870

Opleidingkosten (incidenteel)

Cursus Drank & Horeca	2.400	1,4%	2.434
BRS (BOA Registratie Systeem)	333	1,4%	337
EHBO	450	1,4%	456
Biketraining	800	1,4%	811
Verkeersregelaar	460	1,4%	466
	4.442		4.504

Kosten C2000

Aanschaf/beheerskosten/materialen	1.360	1,4%	1.379
-----------------------------------	-------	------	-------

Kosten digitale handhaving

BRS (BOA Registratie systeem)	500	1,4%	507
Ihandhaving	1.467	1,4%	1.487
Support en Onderhoud	157	1,4%	159
	3.483		3.532

Afrekening van gemeente Doesburg via inkoopfactuur C402256/40015208;

1 fte loonkosten (Ronald van Dort)			59.807
------------------------------------	--	--	--------

Afrekening aan gemeente Doesburg via verkoopfactuur D400080/40102051;

januari t/m half maart 2 fte loonkosten	2x 59.807 x 2,5/12		24.919,58
vanaf half maart 3 fte loonkosten	3x 59.807 x 9,5/12		142.041,63
Jaarlijkse Opleidingskosten vanaf 1 mei	3x 2.870 x 8/12		5.740,00
Incidentele Opleidingskosten vanaf 1 mei	3x 4.504 x 8/12		9.009,00
Materiaalkosten	3 x 3.532		10.597,00
			192.307,21

Bijzonderheden:

1 fte Ronald van Dort = in dienst van Doesburg
2 fte in dienst van Rheden

Boa's Doesburg boekjaar 2021

kostenoverzicht 1 fte BOA voor Doesburg

Kosten 1 fte Integraal toezichthouder (36 uur)	2019	index	2020	index	2021
Loonkosten 1 fte schaal 7	54.020	1,6%	54.884		
directe kosten (kleding, maaltijden, telefonie)	2.255	1,4%	2.287		
Plus gemiddelde ORT	2.600	1,4%	2.636		
	58.875				64.319

Opleidingskosten (jaarlijks)

PHB	850	1,4%	862		
RTGB	1.980	1,4%	2.008		
					2.870

Opleidingskosten (incidenteel)

Cursus Drank & Horeca	2.400	1,4%	2.434		
BRS (BOA Registratie Systeem)	333	1,4%	337		
EHBO	450	1,4%	456		
Biketraining	800	1,4%	811		
Verkeersregelaar	460	1,4%	466		
	4.442				4.504

Kosten C2000

Aanschaf/beheerskosten/materialen	1.360	1,4%	1.379		
Kosten digitale handhaving					
BRS (BOA Registratie systeem)	500	1,4%	507		
Ihandhaving	1.467	1,4%	1.487		
Support en Onderhoud	157	1,4%	159		
					3.532

Afrekening van gemeente Doesburg via inkoopfactuur C402256/40027123

1 fte loonkosten (Ronald van Dort)					64.319	
Opleidingskosten (Ronald van Dort)					759	
						65.078

Afrekening aan gemeente Doesburg via verkoopfactuur D400080/40103358;

2,5 fte loonkosten	2,5x 64.319				160.798
Jaarlijkse Opleidingskosten	2,5 x 2.870				7.175
Incidentele Opleidingskosten	2,5x 4.504				11.260
Materiaalkosten	2,5 x 3.532				8.830
					188.063

Bijszonderheden:

1,5 fte in dienst van Rheden (=2 fte -/- 0,5 fte bezuiniging Doesburg)

Boa's Doesburg boekjaar 2023		3,50%		3,00%		1,90%		3,80%		
		100%		100%		100%		100%		
kostenoverzicht 1 fte BOA voor Doesburg		103,50%		103,00%		101,90%		103,80%		
Kosten 1 fte Integraal toezichthouder (36 uur)	2019	index	2020	index	2021	index	2022	index	2023	
Loonkosten 1 fte schaal 7	54.020		55.911		57.588		60.281		64.360	
directe kosten (kleding, maaltijden, telefonie)	2.255		2.334		2.404		2.450		2.543	
Plus gemiddelde ORT	2.600		2.691		2.772		2.824		2.932	
	58.875				62.764		65.555		69.835	
Opleidingskosten (jaarlijks)										
PHB	850		880		906		923		958	
RTGB	1.980		2.049		2.111		2.151		2.233	
		2.830		2.929		3.017		3.074		3.191
Opleidingkosten (incidenteel)										
Cursus Drank & Horeca	2.400		2.484		2.559		2.607		2.706	
BRS (BOA Registratie Systeem)	333		344		354		361		375	
EHBO	450		466		480		489		507	
Biketraining	800		828		853		869		902	
Verkeersregelaar	460		476		490		499		518	
		4.442		4.598		4.736		4.826		5.009
Kosten C2000										
Aanschaf/beheerskosten/materialen	1.360		1.408		1.450		1.477		1.534	
Kosten digitale handhaving										
BRS (BOA Registratie systeem)	500		518		533		543		564	
Ihandhaving	1.467		1.518		1.564		1.593		1.654	
Support en Onderhoud	157		162		167		170		177	
		3.483		3.605		3.714		3.784		3.928
Nog af te rekenen met gemeente Doesburg via verkoopfactuur D400080										
	1,8 fte									
1,8 fte loonkosten	1,8x 69.835				125.702					
Jaarlijkse Opleidingskosten	1,8 x 3.191				5.744					
Incidentele Opleidingskosten	1,8x 5.009				9.016					
Materiaalkosten	1,8 x 3.928				7.070					
1 voertuig					7.239					
2 fietsen					1.600					
20% Overhead over loonkosten					25.140					
					181.512					
Bijzonderheden:										
Ronald van Dort = niet meer in dienst van Doesburg										
1,8 fte in dienst van Rheden (=2 fte +/- 0,2 fte bezuiniging Doesburg)										
Per 1 januari 2022 verzorgt Doesburg (parkeer)toezicht zelf										
Geen rente meegenomen alleen afschrijvingslasten										
Ziekte & vervanging voor onze rekening										
</										

	2	46.803	25,00	33,96	34.000	80.803	58,64						
	3	50.880	27,18	36,92	34.000	84.880	61,60						
	4	53.422	28,54	38,77	34.000	87.422	63,44						
	5	56.166	30,00	40,76	34.000	90.166	64,96						
	6	58.929	31,48	42,76	34.000	92.929	66,95						
	7	64.360	34,38	46,71	34.000	98.360	70,86						
1 Dienstfiets													
Afschrijvingslasten		800,00											
6-SBN-68	TOV	Personen aut	6-SBN-68	23-9-2021	2-9-2022	Volkswagen	Caddy	Aardgas	WV2ZZZ2KZE	1508	Team	Handhaving	
Afschrijvingslasten		5.627,60											
Onderhoud		1.000,00											
Verzekering 02/05/2023 t/m 01/05-2024		1.078,88											
Motorrijtuigenbelast:													
6-SBN-68 12 mrt. tm 11 jun. 2023		360,00											
6-SBN-68 12-6 tm 11-9-23		360,00											
6 - SBN - 68 12 sep. tm 11 dec. 2023		360,00											
6-SBN-68 12-12-23 tm 11-03-24		360,00											
Brandstof		1.000,00											
Totaal		10.146,48											
6-SBN-69	TOV	Personen aut	6-SBN-69	1-9-2021	11-8-2022	Volkswagen	Up	Euro 95	WVWZZZAAZE	832	Team	Handhaving	
Afschrijvingslasten		2.626,80											
Onderhoud		1.000,00											
Verzekering 02/05/2023 t/m 01/05-2024		782,19											
Motorrijtuigenbelast:													
6-SBN-69 12 mrt. 2023 Vm 11 jun. 2023		67,00											
6-SBN-69 12-6 tm 11-9-23		67,00											
6-SBN-69 12 sep. tm 11 dec. 2023		67,00											
6-SBN-69 12-12-23 tm 11-03-24		67,00											
Brandstof		1.000,00											
Totaal		5.676,99											
6-SBN-70	TOV	Personen aut	6-SBN-70	22-9-2021	1-9-2022	Volkswagen	Up	Aardgas	WVWZZZAAZE	931	Team	Handhaving	
Afschrijvingslasten		2.670,20											
Onderhoud		1.000,00											
Verzekering 02/05/2023 t/m 01/05-2024		807,07											
Motorrijtuigenbelast:													
6-SBN-70 12 mrt. 2023 tm 11 jun. 2023		104,00											
6-SBN-70 12-6 tm 11-9-23		104,00											
6 - SBN - 70 12 sep. tm 11 dec. 2023		104,00											
6-SBN-70 12-12-23 tm 11-03-24		104,00											
Brandstof		1.000,00											
Totaal		5.893,27											
Totaal 3 voertuigen		21.716,74		gemiddelde 1 voertuig			7.238,91						

StatLine

Thema's

Recent

Help

Zoeken...

Consumentenprijzen; prijsindex 2015=100

Gewijzigd op: 9 juli 2024

Variabelen kunnen gesleept worden naar de kop, rijen of kolommen van de tabel. In de kop is maar één item van een variabele te selecteren.

Bestedingscategorieën 000000 Alle bestedingen ▼

Onderwerp ▼

Perioden ▼	CPI	CPI afgeleid	Jaarmutatie CPI	Jaarmutatie CPI afgeleid		
	2015 = 100		%			
2023 maart	124,72	123,82	4,4	4,5		
2023 april	126,01	125,12	5,2	5,0		
2023 mei	126,26	125,37	6,1	5,8		
2023 juni	125,83	124,88	5,7	5,4		
2023 juli	127,13	125,85	4,6	3,3		
2023 augustus	127,70	126,38	3,0	1,6		
2023 september	127,16	125,85	0,2	-1,4		
2023 oktober	127,73	126,42	-0,4	-2,0		
2023 november	126,40	125,08	1,6	0,2		
2023 december	126,45	125,13	1,2	-0,2		
2023	126,09	124,98	3,8	3,0		
2024 januari	127,11	125,25	3,2	2,4		
2024 februari	127,95	126,07	2,8	2,1		
2024 maart	128,58	126,69	3,1	2,3		
2024 april	129,42	127,52	2,7	1,9		
2024 mei	129,69	127,79	2,7	1,9		
2024 juni*	129,91	127,53	3,2	2,1		

[illegible]

[illegible]

SAMENWERKINGSCONVENANT BOA'S RHEDEN - DOESBURG

Deelnemende partijen:

De gemeente Rheden, gevestigd te De Steeg, Hoofdstraat 3, 6994 AB, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester de heer drs. C.F. van Eert, ingevolge het bepaalde in artikel 171, lid 1 Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Rheden.

De gemeente Doesburg, gevestigd te Doesburg, Phillipus Gastelaarsstraat 2, 6981 BH, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester mevrouw drs. L.W.C.M. van der Meijs, ingevolge het bepaalde in artikel 171, lid 1 Gemeentewet en handelende ter uitvoering van het besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Doesburg.

Overwegende:

Dat deelnemende partijen kennis hebben genomen van:

- Het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BBO);
- De Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Beleidsregels);
- De Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren (Ambtsinstructie);
- De Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Buitengewoon Opsporingsambtenaar (RTGB);
- Bijlage K van de Beleidsregels: behandeling klachten over BOA's.

Dat deelnemende partijen ter handhaving van lokale verordeningen en/of landelijke wetgeving in de betreffende gemeenten meerdere BOA's ex artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) hebben aangesteld; bevoegd tot handhaving van de in de Beleidsregels genoemde wetgeving, telkens voor zover de handhaving van die wetgeving binnen de reikwijdte van de aan hun verstrekte opsporingsbevoegdheid en hun functieomschrijving valt.

Dat deelnemende partijen het - ter borging van een adequate opsporing en handhaving - noodzakelijk achten de door hen aangestelde BOA's telkens met inachtneming van hun wettelijke bevoegdheden in te kunnen zetten op elkaars grondgebied, teneinde optimaal gebruik te maken van de aanwezige (BOA) opsporings- en handhavingcapaciteit.

Dat deelnemende partijen van oordeel zijn dat door samenwerking van de BOA's van de gemeenten Rheden en Doesburg de toezichtcapaciteit efficiënter kan worden ingezet en meer waarborgen worden geboden voor continuïteit in piekperioden of bij ziekte.

Dat onderlinge samenwerking leidt tot kennisoverdracht tussen de BOA's en voorts mogelijkheden biedt tot het verder ontwikkelen van specialismen naast het integrale toezicht, waardoor er een kwaliteitsslag wordt gemaakt.

Dat door en onder eindverantwoordelijkheid van de gemeente Rheden reeds BOA's worden ingezet op het grondgebied van de gemeente Rozendaal.

Dat door samenwerking van de BOA's van de gemeenten Rheden en Doesburg, waarbij aansturing en coördinatie vanuit de gemeente Rheden plaatsvindt, één robuust team wordt gevormd dat binnen het zelfde gebied werkt als dat van het politieteam IJsselwaarden.

Dat dit zal leiden tot een goede afstemming van taken en meer uniformiteit in de sanctiestrategie.

Dat de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Rheden en Doesburg hebben besloten om voor alle BOA-taken met ingang van 1 januari 2020 te gaan samenwerken op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor een periode van twee jaar, waarbij het eerste jaar als een pilotjaar wordt aangemerkt.

Dat sinds 1 januari 2022 deze samenwerking is voortgezet en dat nu behoefte bestaat aan een formalisering van de samenwerking voor onbepaalde tijd;

Dat deelnemende partijen voorgaande hebben besproken met de toezichthouders en de direct toezichthouder op de BOA's, als bedoeld in artikel 36 BBO.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 Begripsbepaling

- 1.1 *convenant*: dit samenwerkingsconvenant, als bedoeld in paragraaf 4.2 en bijlage I van de Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar.
- 1.2 *BOA*: een buitengewoon opsporingsambtenaar in domein I (Openbare Ruimte) of domein II (Milieu, welzijn en infrastructuur), ex artikel 142 Sv, in dienst van de deelnemende partijen, telkens voor zover de handhaving van die wetgeving binnen de reikwijdte van de aan hen verstrekte opsporingsbevoegdheid en hun functieomschrijving valt en die BOA een aanstelling heeft bij één van de in dit convenant genoemde deelnemende partij.
- 1.3 *toezichthouders*: de toezichthouders, als bedoeld in artikel 36, lid 2 BBO, te weten:
 - de hoofdofficier van justitie Arrondissementsparket Oost-Nederland (domein I);
 - de hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket (domein II).
- 1.4 *direct toezichthouder*: de direct toezichthouder, als bedoeld in artikel 36, lid 3 onder a. BBO, te weten:
 - de korpschef van de Nationale Politie; namens deze het sectorhoofd van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS) van de eenheid Oost-Nederland.
- 1.5 *deelnemende partijen*: partijen die het convenant hebben ondertekend, met uitzondering van de toezichthouders en de direct toezichthouder.
- 1.6 *werkgever*: de gemeente Rheden of de gemeente Doesburg, bij wie de BOA een dienstverband heeft.
- 1.7 *werkgebied*: de grondgebieden van de deelnemende partijen.

Artikel 2 Werkgebied uitoefening opsporingsbevoegdheid

- 2.1 De BOA is gerechtigd zijn opsporingsactiviteiten en opsporingsbevoegdheden uit te oefenen in het werkgebied van de deelnemende partijen.
- 2.2 De door de BOA te verrichten werkzaamheden en uit te voeren bevoegdheden in het werkgebied zijn in overeenstemming met de voor hem geldende functiebeschrijving en akte van opsporingsbevoegdheid.

Artikel 3 Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

- 3.1 De BOA - die optreedt in het werkgebied van een deelnemende partij - aan wie de bevoegdheid zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 en/of 3 van de Politiewet 2012 is toegekend (gebruik van geweld respectievelijk veiligheidsfouillering) en/of aan wie geweldsmiddelen ter beschikking zijn gesteld, oefent die bevoegdheden uit en draagt die geweldsmiddelen in zijn totale werkgebied.
- 3.2 Ingevolge artikel 37 van de Ambtsinstructie is de direct toezichthouder "de meerdere" van de BOA. Het daadwerkelijk aanwenden van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen wordt door de BOA aan de direct toezichthouder gemeld. De melding wordt vastgelegd door de direct toezichthouder, die de BOA inlicht over de afhandeling van de melding.

Artikel 4 Financiën / Dienstverleningsovereenkomst

- 4.1 Deelnemende partijen dragen ieder naar rato van de voor hun eigen grondgebied geldende aantallen fte. voor BOA's bij in de financiële lasten voor de inzet van de BOA's in het totale werkgebied.
- 4.2 Onder financiële lasten worden begrepen de salariskosten van de BOA's en alle bijkomende kosten, zoals opleiding, kleding, portofoon, etc.
- 4.3 De gezamenlijk te verrichten BOA-taken in het werkgebied, zoals beschreven in het gemeentelijke uitvoeringsprogramma, en de vergoeding voor deze werkzaamheden maken onderdeel uit van de dienstverleningsovereenkomst, die tussen partijen is gesloten.

Artikel 5 Coördinatie en aansturing

- 5.1 Deelnemende partijen informeren de BOA's over de geldende lokale wetgeving, reglementen en voorschriften.
- 5.2 De coördinerende en aansturende rol bij de door de BOA's te verrichten taken in het werkgebied ligt bij de senior-BOA van de gemeente Rheden.
- 5.3 Met dit convenant wordt geen wijziging aangebracht in de bestaande gezagsverhouding tussen partijen in haar hoedanigheid van werkgever en de BOA.
- 5.4 Deelnemende partijen blijven zelf verantwoordelijk voor de opsporingsactiviteiten en gedragingen van de BOA en zien erop toe dat de BOA zijn werk bevoegd uitvoert, in overeenstemming met de voor hem geldende instructie als bedoeld in artikel 5 BBO.
- 5.5 Conform artikel 41, lid 1 BBO verschaft de werkgever de toezichthouder en de direct toezichthouder alle door hen gewenste informatie met betrekking tot de in zijn dienst werkzame BOA's.

Artikel 6 Kwaliteit / Klachten

- 6.1 De werkgever is verantwoordelijk voor, en borgt de kwaliteit en de geldigheid van de opsporingsbevoegdheid, opleidingen, trainingen, vaardigheden etc. voor zover die noodzakelijk zijn voor het goed functioneren van zijn BOA tijdens zijn feitelijke werkzaamheden.
- 6.2 De werkgever is verantwoordelijk voor, en bewaakt de kwaliteit van het opsporingsproduct (bestuurlijke strafbeschikking, proces-verbaal etc.) van de BOA die in het kader van deze overeenkomst zijn feitelijke werkzaamheden verricht.
- 6.3 Klachten over de BOA worden conform bijlage K van de Beleidsregels in behandeling genomen en afgehandeld.

Artikel 7 Geldigheidsduur, wijziging, verlenging en beëindiging convenant

- 7.1 Dit convenant wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. .
- 7.2 Wijziging, aanvulling of verlenging van dit convenant geschiedt schriftelijk bij gezamenlijk besluit van de partijen.
- 7.3 Een partij kan zich terugtrekken uit het convenant. Hiervoor geldt een opzegtermijn van één jaar. De opzegging dient schriftelijk te geschieden bij de andere partij, de toezichthouders en de direct toezichthouder.

- 7.4 In het geval de toezichthouder(s) en/of de direct toezichthouder schriftelijk heeft aangegeven niet langer akkoord te gaan met dit convenant, vervalt deze per direct.
- 7.5 Bepalingen die naar hun aard, ook na het vervallen van dit convenant, van kracht horen te blijven, waaronder in ieder geval de regeling van klachtbehandeling, blijven ook na het eventueel vervallen van het convenant van kracht voor zolang als nodig is voor de afdoening.

Artikel 8 Citeerartikel

- 8.1 Dit convenant wordt aangehaald als:
"Samenwerkingsconvenant BOA's Rheden – Doesburg"

Artikel 9 Inwerkingtreding

- 9.1 Dit convenant treedt na ondertekening van alle partijen in werking en werkt terug tot en met 1 januari 2022.

Ondertekening door partijen:

Gemeente Rheden
Vertegenwoordigd door burgemeester
De heer drs. C.F. van Eert

Gemeente Doesburg
Vertegenwoordigd door burgemeester
Mevrouw drs. L.W.C.M. van der Meijs

Ondertekend te: De Steeg
Datum:

Ondertekend te: Doesburg
Datum:

Voor gezien en akkoord door toezichthouders en direct toezichthouder:

De toezichthouder,
De hoofdofficier van justitie van het
Arrondissementsparket Oost-Nederland

De toezichthouder,
De hoofdofficier justitie van het
Functioneel Parket

Naam:

Naam:

Datum en plaats:

Datum en plaats:

De direct toezichthouder,
De korpschef van de Nationale Politie,
Namens deze,
Het sectorhoofd van de Dienst Regionale Operationele Samenwerking (DROS)
van de eenheid Oost-Nederland

naam:

Datum en plaats:

Aanwijzingsbesluit toezichthouders gemeente Rheden tot toezichthouders gemeente Doesburg

De burgemeester van de gemeente Doesburg, respectievelijk het college van de gemeente Doesburg, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

gezien de samenwerking tussen onze gemeente en de gemeente Rheden op het gebied van de inzetbaarheid van toezichthouders waarbij toezichthouders van de gemeente Rheden zullen fungeren als toezichthouder voor de gemeente Doesburg;

gelet op de aanstelling van de toezichthouders van de gemeente Rheden als Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Boa) domein I (Openbare ruimte);

gelet op artikel 6:2, eerste lid, van de Algemene plaatselijke verordening Doesburg, artikel 41, eerste lid, aanhef en onder b, van de Alcoolwet jo. artikel 3.2, tweede lid, van de Alcoholregeling en artikel 3.3 van de Alcoholregeling, artikel 34, tweede lid en derde lid, van de Wet op de kansspelen, artikel 18.6 van de Omgevingswet, de Verordening winkeltijden gemeente Doesburg 2014, gewijzigd mei 2024, artikel 21 van de Afvalstoffenverordening 2019 gemeente Doesburg, de artikelen 5:11 t/m 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en het in de gemeente vigerende handhavingsbeleid;

overwegende dat:

- de gemeente Doesburg en de gemeente Rheden in de Dienstverleningsovereenkomst “Handhaving openbare ruimte Rheden-Doesburg zijn overeengekomen dat de toezichthouders die als Boa/domein 1 werkzaam zijn voor de gemeente Rheden belast worden met het toezicht op de naleving en/of handhaving binnen het grondgebied van de gemeente Doesburg;
- het wenselijk is te voorzien in een formele aanwijzing van deze toezichthouders in de zin van artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht in samenhang met de onderscheidenlijke wettelijke voorschriften;

Besluiten:

- I. De toezichthouders van de gemeente Rheden die als Boa/domein 1 werkzaam zijn, aan te wijzen als toezichthouder, voor zover het om bevoegdheden van de burgemeester van de gemeente Doesburg, respectievelijk het college van de gemeente Doesburg (ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft) gaat met betrekking tot de volgende verordeningen/wetten met bijbehorende regels: de volgende verordeningen/wetten met bijbehorende uitvoeringsbesluiten en -regels:
 - Alcoholwet, de Alcoholregeling;

- Wet op de kansspelen;
- Algemene Plaatselijke Verordening;
- Omgevingswet;
- Verordening winkeltijden gemeente Doesburg 2014;
- Afvalstoffenverordening gemeente Doesburg 2014, gewijzigd mei 2014;
- Vuurwerkbesluit;
- Wrakkenwet;
- Zondagswet.

Als voornoemde verordeningen/wetten met bijbehorende regelingen in de toekomst wijzigen, heeft dit aanwijzingsbesluit tevens betrekking op de opvolgende c.q. gewijzigde verordening/wet of bijbehorende regeling.

II. dit besluit treedt in werking te laten treden op de dag na publicatie ervan.

Aldus vastgesteld door de burgemeester van de gemeente Doesburg, respectievelijk het college van de gemeente Doesburg, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, op 2024

de burgemeester

drs. L.W.C.M. van der Meijs

Het college voornoemd,
de secretaris,

de burgemeester,

P. Werkman

drs. L.W.C.M. van der Meijs

Raadsinformatiebrief

datum
17 oktober 2024

voor
Gemeenteraad

Afdeling/cluster

behandeld door

ons kenmerk
-

bijlage(n)

Onderwerp
Omvorming Connectie

Geachte raad,

Met deze brief stellen wij u in kennis van de intentie tot omvorming van 'De Connectie' van een gemeenschappelijke bedrijfsvoeringsorganisatie naar een hostingsmodel met één gastheergemeente (Arnhem) en twee gastgemeenten (Rheden en Renkum) per 1 januari 2026. De bedoeling is om de samenwerking te continueren in een vorm die beter past bij de toekomstige uitdagingen in de bedrijfsvoering. Hierbij worden de taken, de organisatie en het personeel van 'De Connectie' ondergebracht bij de gemeente Arnhem. In deze raadsbrief nemen we u mee in de achtergrond, de aanleiding, het beoogde effect van de intentie en de financiën.

Achtergrond

'De Connectie' is tot nu toe vormgegeven als een zogenaamde beleidsarme 'bedrijfsvoeringsorganisatie' op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Connectie voert sinds 2017 uitvoerende (beheer-) taken uit op het gebied van Informatie- en Communicatietechnologie (ICT), Facilitaire zaken, Belastingen en Basisregistraties, Personeels- en Salarisadministratie (PSA), Financiële administratie, Inkoop en Aanbesteding, Management Support, Frontoffice en DIV.

De drie gemeenten Arnhem, Rheden en Renkum zijn zowel eigenaar van als opdrachtgever voor De Connectie. In de rol van eigenaar besluiten zij gezamenlijk over onder meer het aanbod van de dienstverlening, over de wijze van contractering, het escalatiemodel en het verrekeningsmodel. In de rol van opdrachtgever besluiten zij collectief en individueel over de vraag naar de dienstverlening van De Connectie.

De Connectie is in 2017 voortgekomen uit een gezamenlijke behoefte van de gemeenten Arnhem, Rheden en Renkum om de krachten te bundelen op het gebied van bedrijfsvoering¹. Medewerkers, management en bestuur van De Connectie hebben hier hard aan gewerkt. Dit heeft vruchten afgeworpen. Zo zijn de gemeenten minder kwetsbaar geworden op het gebied van ICT, is er meer ontwikkelingsruimte voor het personeel ontstaan en is de destijds beoogde kostenreductie bereikt².

Continuïteit en bedrijfszekerheid hebben daarbij tot nu toe prioriteit gekregen. Het eindgebruikersonderzoek 2024 van De Connectie geeft aan dat de meerderheid van de respondenten in het algemeen (heel) tevreden is over de dienstverlening van De Connectie³. Daarnaast is er veel waardering bij de deelnemers voor de wijze waarop De Connectie zich heeft ontwikkeld naar een volwaardige zelfstandige organisatie zonder 'schotten' en zich een positieve bedrijfscultuur heeft eigen gemaakt. We willen deze verworvenheden van de organisatie behouden, terwijl we de

¹ Bedrijfsplan 2017 – 2020 Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie, december 2016.

² Rapportage Evaluatieonderzoek De Connectie, april 2020.

³ Managementrapportage Eindgebruikersonderzoek 2024

aansturing vanuit de drie gemeenten beter vormgeven. De intentie is daarbij om over te stappen naar een hostingsmodel met samenwerkingsafspraken op basis van wat in de Wgr genoemd wordt een 'enkelvoudige centrumregeling'.

Aanleiding

Voor wat betreft de motieven geldt dat vanaf de start van De Connectie de doelen van de samenwerking waren gericht op Kosten, Kwaliteit, Kwetsbaarheid, Kansen en Klant. De Connectie heeft zich gericht op het harmoniseren en verbeteren van de interne werkprocessen en kwaliteit van de operatie (operational excellence). Dankzij de inzet van alle medewerkers van 'De Connectie' is op deze doelen inmiddels veel bereikt. Anderzijds constateren we ook dat de snelheid en complexiteit van externe en interne ontwikkelingen en opgaven toegenomen is. Dit vraagt in het besturingsmodel vanuit de drie gemeenten om meer slagkracht en flexibiliteit om in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen en opgaven die op gemeenten afkomen. De vragen van de klanten (van de gemeenten) zijn anders en zijn meer gedifferentieerd.

Daarmee constateren we dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden op de motieven voor de samenwerking en de samenwerkingsfilosofie op het gebied van de taken die De Connectie uitvoert. Ook het gemeenschappelijke perspectief op de samenwerkingsfilosofie is gewijzigd. Bij de start van De Connectie was uniformering één van de belangrijke succesbepalende factoren. De afgelopen jaren is op dit aspect daarom ook veel geïnvesteerd en bereikt, met name bij de processen van De Connectie zelf. Geconstateerd wordt dat binnen de huidige samenwerkingsvorm het maximale is bereikt op dit gebied en dat de samenwerking tussen de drie gemeenten in een volgende fase doeltreffender en efficiënter kan worden georganiseerd door middel van hosting vanuit de centrumgemeente.

Daarnaast hebben de gemeenten en De Connectie in het voorjaar het integraal kostprijsmodel voor de dienstverlening opnieuw gezien. Gebleken is dat onverkort doorbelasten van de integrale kostprijs tot forse herverdeeffecten zou leiden, die voor de betrokken gemeenten niet acceptabel zijn. Het zou ook geen recht doen aan de verhoudingen tussen een grote stad, die toch al instandhoudingskosten heeft, en buurgemeenten met een substantieel kleinere organisatieomvang. In een hostingsmodel/ centrumregeling wordt met die verschillen gebruikelijk rekening gehouden doordat de organisatie van de centrumgemeente de basis-instandhouding regelt en bekostigt.

Gelet op bovenstaande ontwikkelingen, constateren de colleges dat de toekomstige uitdagingen op het gebied van bedrijfsvoering vragen om een andere visie en samenwerkingsfilosofie dan bij oprichting van De Connectie bestond. Als gevolg hiervan hebben zij de intentie uitgesproken om de huidige samenwerkingsvorm van De Connectie te heroverwegen vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid om het maximale uit de samenwerking te halen. Het gaat hierbij niet om een aanpassing in de organisatie van 'De Connectie' zelf. Die kan blijven zoals die is. Het gaat hier om een verbetering van de aansturing vanuit de drie gemeenten.

Intentie

De intentie van de deelnemers in De Connectie is om de juridische vorm en governance van De Connectie per 1 januari 2026 te wijzigen van de huidige 'bedrijfsvoeringsorganisatie' (Wgr) naar een 'enkelvoudige centrumregeling' (hostingsmodel) met de gemeente Arnhem als gastheer en de gemeenten Rheden en Renkum als gast. Als gevolg hiervan zal de huidige juridische entiteit De Connectie worden ontbonden.

De beoogde omvorming heeft geen direct effect op de dienstverlening aan onze burgers en bedrijven. Wel wordt met de omvorming beoogd om op termijn de eisen die de omgeving aan onze dienstverlening stelt door onder meer technologische verbeteringen sneller door te kunnen voeren. Met de omvorming wordt beoogd sneller en slagvaardiger de voorwaarden te kunnen creëren voor de gemeenten om de noodzakelijke doorontwikkeling in de dienstverlening te kunnen vormgeven.

Bij de omvorming van De Connectie wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de taken, de organisatie en het personeel geheel en ongedeeld over worden genomen door gastheergemeente Arnhem. De gemeente Arnhem kan zo de regierol invullen op inhoud en tempo van de veranderopgaven en wil op deze manier bijdragen aan de efficiency en ontwikkelkracht van de buurgemeenten.

De colleges van Burgemeester en Wethouders hebben opdracht gegeven om de intentie tot omvorming van De Connectie uit te werken door het laten opstellen van een invlechtingsplan, een opheffingsplan en een overkoepelende businesscase met impactanalyse voor alle betrokken partijen. Op basis van de resultaten van deze documenten zal voor de zomer van 2025 een definitief besluit worden voorgelegd aan de drie gemeenteraden, die immers bevoegd zijn tot het aanpassing van gemeenschappelijke regeling op grond van de Wgr.

Financiën

Er is een verschillenanalyse gemaakt waarin voor drie situaties de financiële effecten voor de drie gemeenten op een rij zijn gezet:

- Lumpsum kostenverdeling, zoals die als voorlopige verdeling in de afgelopen jaren feitelijk is gehanteerd;
- Kostenverdeling zoals die zou moeten zijn volgens het kostprijsmodel dat hoort bij gedeeld eigenaarschap (Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie);
- Kostenverdeling zoals die zou moeten zijn volgens het kostprijsmodel dat hoort bij één eigenaar (Wgr-enkelvoudige centrumregeling).

De financiële effecten van deze drie situaties zijn voor iedere gemeente in onderstaande tabel op een rij gezet (bedragen zijn x € 1.000, begroting 2024 exclusief incidentele bijdragen en doorbelasting aan derden en effect uitplaatsing Management Support taken).

Gemeente	a		b		c	
	Lumpsum bedrag huidig	Lumpsum percentage huidig	Kostprijs-model bij voortzetten BVO (€)	Vershil bij voortzetten BVO (€)	Kostprijs-model bij omvorming naar ECR (€)	Vershil bij omvorming naar ECR (€)
Arnhem	€ 37.023	72,8%	€ 32.530	€ -4.493	€ 37.332	€ 309
Renkum	€ 5.164	10,2%	€ 6.898	€ 1.734	€ 5.236	€ 72
Rheden	€ 8.635	17,0%	€ 10.597	€ 1.962	€ 8.254	€ -381

Uit bovenstaande verschillenanalyse blijkt, dat de huidige lumpsum-verdeling waar bij de oprichting voor is gekozen en waar afgelopen jaren mee is gewerkt, niet past bij het kostprijsmodel zoals die in een Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie gebruikelijk is. Op basis van integrale verdeling van alle kosten zouden de gemeenten Rheden en Renkum meer moeten betalen dan nu en de gemeente Arnhem minder dan nu (kolom b).

In een gastheer-model (enkelvoudige centrumregeling) ligt dit anders, omdat daar het eigenaarschap en de daarmee samenhangende instandhoudingskosten bij de centrumgemeente liggen. Tot de instandhoudingskosten worden gerekend de kostensoorten concernoverhead; bedrijfsbureau en managers. De gastgemeenten betalen de gastheer een prijs voor de dienstverlening die gebaseerd is op de meerkosten van de door hen afgenomen diensten.

Als we dat toepassen op de huidige begroting van De Connectie dan ontstaat de verdeling zoals weergegeven in de derde kolom van bovenstaande tabel (kolom c). Daarin is te zien dat de kostenverdeling (gemeten naar het jaar 2024) bij het hostingsmodel / enkelvoudige centrumregeling voor de drie gemeenten tot nagenoeg dezelfde kostenverdeling leidt als in de huidige situatie: De gemeente Rheden gaat € 8,3 miljoen betalen ipv € 8,6 en de gemeente Renkum € 5,2 miljoen ipv € 5,1 miljoen. De gemeente Arnhem gaat afgerond € 37,3 miljoen betalen ipv € 37,0 miljoen. Dit laatste komt nagenoeg overeen met wat de gemeente Arnhem de afgelopen jaren heeft betaald én met wat de gemeente Arnhem aan kosten zou hebben in het denkbeeldige geval dat er geen samenwerking meer zou zijn, aangezien de gemeente Arnhem ook dan de instandhoudingskosten zelf zou moeten betalen.

Anderzijds zou het zuiver hanteren van het kostprijsmodel bij de huidige Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie voor Rheden en Renkum een onoverkomelijke kostenstijging inhouden (€ 2,0 miljoen respectievelijk € 1,7 miljoen). Doorgaan in de bestaande samenwerking met toepassing van het kostprijsmodel is voor Rheden en Renkum niet reëel en zou dat ook zijn geweest indien eerder het kostprijsmodel zou zijn toegepast. Voor die gemeenten een extra reden om te kiezen voor een hostingsmodel (enkelvoudige centrumregeling).

Incidentele kosten

Met het voorgestelde omvormingsproces gaan wel incidentele kosten gepaard. Er moet een overkoepelende businesscase (€ 25.000), een invlechtingsplan (€ 50.000) en een opheffingsplan (€ 25.000) worden opgesteld. De totale kosten daarvan worden geraamd op € 100.000. De kosten voor het opstellen van het invlechtingsplan komen voor rekening van de beoogde gastheergemeente, de kosten voor de overkoepelende businesscase en het opheffingsplan komen voor rekening van de deelnemers in De Connectie naar rato van de (huidige) percentuele verdeling in de basisdienstverlening (zie onderstaande tabel).

Gemeente	Arnhem	Renkum	Rheden	Totaal
Overkoepelende business case	€ 18.212	€ 2.540	€ 4.248	€ 25.000
Invlechtingsplan	€ 50.000			€ 50.000
Opheffingsplan	€ 18.212	€ 2.540	€ 4.248	€ 25.000

De kosten voor de invlechting van de taken van De Connectie en de opheffing van De Connectie zullen op een later moment worden berekend en als onderdeel van de genoemde documenten in het kader van de volgende fase in de besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Proces

De volgende fase in de besluitvorming wordt voorzien in maart 2025, waarop in april 2025 aan u het besluit zal worden voorgelegd. de taken van De Connectie per 1 januari 2026 af te nemen van de gemeente Arnhem. Tegelijkertijd wordt u gevraagd om zienswijzen in te dienen over de opheffing van De Connectie als zelfstandige juridische entiteit.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders van Rheden,

De burgemeester

Carol van Eert

De secretaris

Bart Drewes

Spoorboekje omvorming De Connectie

De deelnemende gemeenten in De Connectie hebben de intentie uitgesproken om De Connectie per 1 januari 2026 om te vormen van een bedrijfsvoeringsorganisatie naar een enkelvoudige centrumregeling en om de colleges hierover gelijktijdig een **intentiebesluit** te laten nemen op 15 oktober aanstaande. Vanuit deze intentie wordt in de strategiefase toegewerkt naar een definitief besluit.

Het intentiebesluit wordt genomen op basis van de informatie in de toelichting op de collegenota. Het intentiebesluit kan worden genomen onder voorwaarden (uitzoekpunten) en uitgangspunten, waaraan moet worden voldaan bij het nemen van het definitieve besluit. Het richtinggevend besluit kan nog niet worden aangemerkt als een voorgenomen besluit in het kader van art. 25 van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR). Hiervoor moeten eerst de organisatorische en personele gevolgen nader worden beschreven. Indien op het intentiebesluit van de colleges een voorgenomen besluit van het college van de gemeente Arnhem en het bestuur van De Connectie volgt, is dit voorgenomen besluit adviesplichtig. Het advies wordt dan gevraagd op de personele en organisatorische gevolgen van het voorgenomen besluit, niet op het besluit tot de omvorming zelf (gelet op het primaat van de politiek).

Na het behalen van belangrijke mijlpalen in de bestuurlijke besluitvorming, stemmen de gemeentesecretarissen van de drie gemeenten en de directeur van De Connectie altijd de communicatie onderling af. Daarbij wordt als stelregel gehanteerd dat medewerkers niet worden geïnformeerd voordat de WOR-bestuurder van de organisatie de OR (of tenminste de voorzitter van de OR) van de eigen organisatie informeert, waarbij de OR-en van de gemeente Arnhem en De Connectie altijd eerder worden geïnformeerd dan die van de gemeenten Renkum en Rheden gelet op het belang van de omvorming voor die organisaties.

Legenda

Ambtelijke voorbereiding	Besluitvorming	Communicatie	Medezeggenschap / LO
--------------------------	----------------	--------------	----------------------

Nr	Actie	Wie	Wanneer klaar
01	Intentie omvorming en opdracht om de hostingsvariant nader uit te werken en deze in een collegevoorstel vast te leggen (voor alle colleges).	Gemeentesecretarissen en portefeuillehouders Bedrijfsvoering	22/8/2024
02	Uitgangspunten voor de omvorming worden besproken.	Gemeentesecretarissen en directeur De Connectie	30/8/2024
03	Concept collegevoorstel en concept raadsinformatiebrief gereed (inclusief ambtelijke afstemming op de termijnen)	KokxDeVoogd	25/9/2024
04	Ambtelijke voorbespreking concept collegevoorstel en concept raadsinformatiebrief	Gemeentesecretarissen en directeur DC	27/9/2024

Nr	Actie	Wie	Wanneer klaar
05	Bespreken concept collegevoorstel + concept RIB + spoorboekje besluitvorming. Akkoord geven op de stukken voor doorgeleiding naar colleges en naar het bestuur van De Connectie.	Gemeentesecretarissen, directeur DC en portefeuillehouders Bedrijfsvoering	03/10/2024
06	OR beoogde gastheergemeente informeren over de intentie en het proces	WOR-bestuurder Arnhem	Na stap 5
07	OR De Connectie informeren over de intentie en het proces	WOR-bestuurder DC	Na stap 5 3/10
08	Colleges van de deelnemers stemmen in met het richtinggevende besluit om de Connectie om te vormen van een bedrijfsvoeringsorganisatie naar een enkelvoudige centrumregeling. Colleges van de gemeenten Renkum en Rheden verzoeken de beoogde gastheergemeente Arnhem de voorbereidingen ter hand te nemen een centrumregeling te treffen. De gemeente Arnhem stelt een invlechtingsplan op, op basis waarvan het college van de gemeente Arnhem het voorgenomen besluit kan nemen om de gastheerrol te vervullen. Tegelijkertijd wordt aan de drie colleges gevraagd in te stemmen met het geven van een opdracht door het bestuur van De Connectie aan een onafhankelijke derde om een opheffingsplan op te stellen.	Colleges deelnemers De Connectie	15/10/2024
09	Opdracht geven om een overkoepelende business case op te stellen (bij hantering van de voorgestelde projectgovernance) met als penvoerder gemeente Arnhem voor de definitieve besluitvorming door het college en de raad met daarin tenminste (1) een compleet beeld van de nieuwe 'as-is' situatie. (2) de impact voor ieder van de vier partijen uit te werken op het gebied van taken, personeel, organisatie, juridisch, financiën en huisvesting (3) een specifieke raming van de transitiekosten die met de omvorming samenhangen.	Gemeentesecretarissen en portefeuillehouders Bedrijfsvoering	15/10/2024
10	Medewerkers De Connectie worden geïnformeerd over de intentie, de uitgangspunten en het proces. In twee stappen. Op 17 oktober melding intentie en collegebesluiten en op een later moment meer	Directeur DC	Na stap 8 17/10 15:00

Nr	Actie	Wie	Wanneer klaar
	interactief met vragen en antwoorden o.b.v. de collegebesluiten		Datum tweede bijeenkomst nog onbekend
11	Raadsinformatiebrief over de intentie, het richtinggevende besluit, de uitgangspunten en het proces wordt verzonden	Colleges deelnemers	Na stap 10
12a	OR en medewerkers Renkum inlichten	GS Renkum	Na 17/10
12b	OR en medewerkers Rheden inlichten	GS Rheden	
13	Derde partijen worden in kennis gesteld	Directeur DC	Na stap 12
14	Het bestuur van De Connectie neemt kennis van de besluiten van de colleges van de deelnemers en verstrekt op basis daarvan de opdracht om een opheffingsplan op te stellen (art. 27 lid 4 GR DC)	Bestuur DC	Eerste bestuursvergadering 17/10/2024
15a	OR beoogde gastheergemeente informeren over het collegebesluit en het proces	WOR-bestuurder Arnhem	Na stap 14
15b	OR De Connectie informeren over de collegebesluiten, het bestuursbesluit en het proces	WOR-bestuurder DC	Na stap 14
16	Optioneel informatiemoment aan medewerkers over het genomen besluit van de colleges en het besluit van het bestuur van De Connectie	Gemeentesecretaris Arnhem Directeur DC	Na stap 15
17	LO informeren over intentie en proces, verzoek om rolneming	WOR-bestuurders Arnhem en DC	Na stap 16
18	De gemeente Arnhem stelt een invlechtingsplan op, op basis waarvan het college van de gemeente Arnhem het voorgenomen besluit kan nemen om de gastheerrol te vervullen.	GS Arnhem	15/10/2024 – 15/12/2024
19	In opdracht van het bestuur van De Connectie wordt het opheffingsplan opgesteld.	Directeur DC	15/10/2024 – 15/12/2024
20	In opdracht van de gemeentesecretarissen wordt een overkoepelende business case + impactanalyse opgesteld	Gemeentesecretarissen, penvoerder gemeente Arnhem	01/12/2024 – 31/12/2024
21	Voorbespreking drie documenten (invlechtingsplan, opheffingsplan en overkoepelende businesscase + impactanalyse)	Gemeentesecretarissen en directeur DC	15/01/2025
22	Bespreken invlechtingsplan gemeente Arnhem inclusief meerjarenbegroting en prijzen dienstverlening. Vrijgeven voor deling met GS en PH Bedrijfsvoering gastgemeenten.	Gemeentesecretaris en portefeuillehouder Bedrijfsvoering gemeente Arnhem	22/01/2025

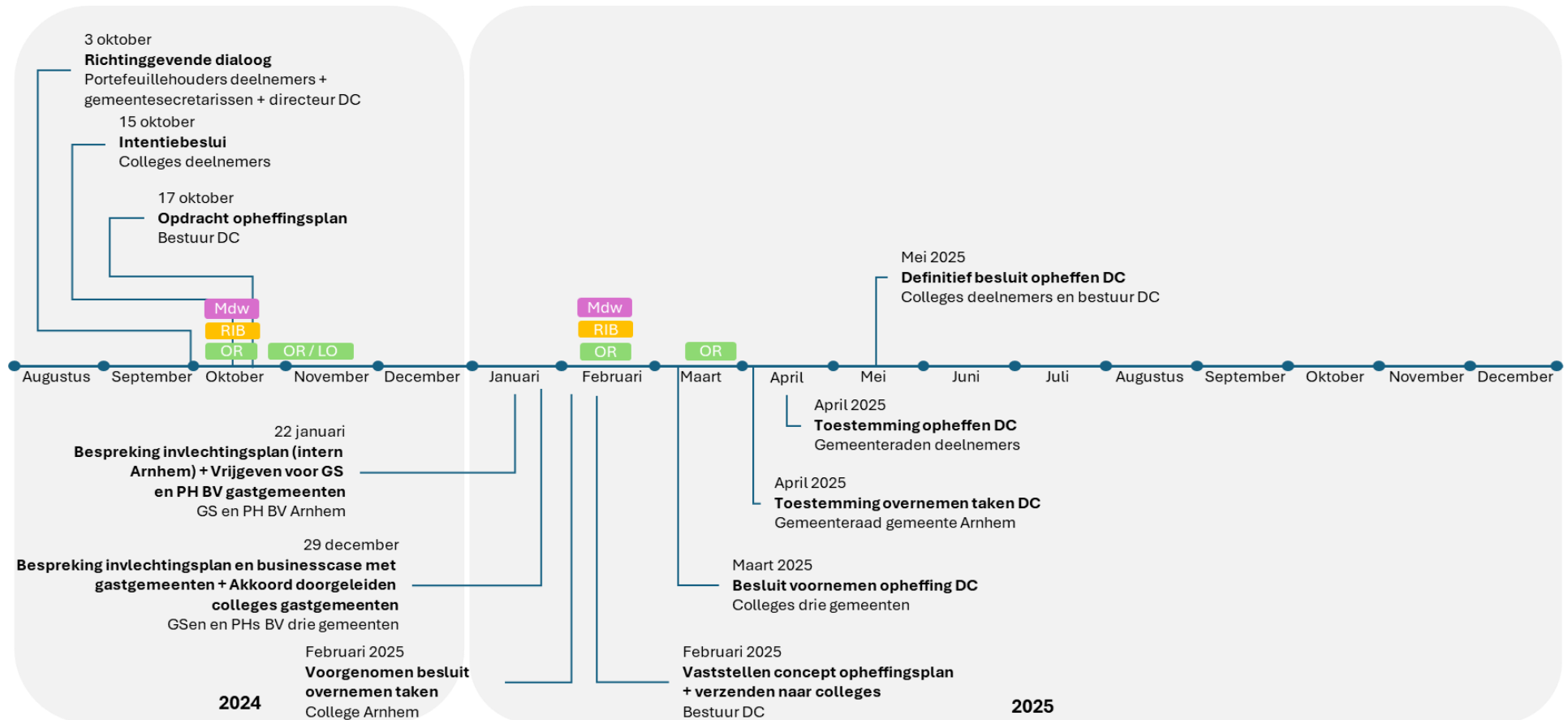

Nr	Actie	Wie	Wanneer klaar
23	Bespreken invlechtingsplan gemeente Arnhem inclusief meerjarenbegroting en prijzen dienstverlening. Akkoord geven op doorgeleiding naar colleges.	Gemeentesecretarissen en portefeuillehouders Bedrijfsvoering gemeente Arnhem en gastgemeenten	29/01/2025
24	Bespreken concept opheffingsplan	Bestuur en directeur DC	29/01/2025
25	Bespreken overkoepelende business case voor de omvorming. GO-NO-GO besluit.	Gemeentesecretarissen en portefeuillehouders Bedrijfsvoering gemeente Arnhem en gastgemeenten	29/01/2025
26	<u>Indien stap 25 GO</u> : voorgenomen besluit om de taken van de Connectie over te nemen per 1 januari 2026 en deze onder te brengen in een eenvoudige centrumregeling. Verzending besluit naar de gemeenteraad van de gemeente Arnhem.	College Arnhem WOR-bestuurder gemeente Arnhem	Februari 2025
27	<u>Indien stap 25 GO</u> : voorgenomen besluit om De Connectie op te heffen per 31 december 2025	Bestuur DC. WOR-bestuurder De Connectie	Februari 2025
28	OR beoogde gastheergemeente adviesaanvraag zenden over het invlechtingsplan en de impact voor de organisatie en het personeel	WOR-bestuurder Arnhem	Na stap 26
29	OR De Connectie adviesaanvraag zenden over het opheffingsplan en de impact voor de organisatie en het personeel (obv het invlechtingsplan)	WOR-bestuurder DC	Na stap 27
30	Medewerkers De Connectie worden geïnformeerd over het voorgenomen besluit (over de omvorming) op basis van het invlechtingsplan en het opheffingsplan.	Directeur DC	Na stap 28
31	Afnemers en leveranciers van De Connectie worden in kennis gesteld van de voorgenomen omvorming	Directeur DC	Februari 2025
32	Besluiten over het afnemen van de dienstverlening van de gemeente Arnhem per 1 januari 2026	Colleges Renkum en Rheden en derden	Februari 2025
33	Vaststellen (concept) opheffingsplan en verzending opheffingsplan naar colleges.	Bestuur DC	Februari 2025

Nr	Actie	Wie	Wanneer klaar
34	Besluiten over de opheffing van De Connectie als zelfstandige entiteit op basis van het opheffingsplan.	Colleges Arnhem, Renkum en Rheden	Maart 2025
35	OR gastheergemeente brengt advies uit.	OR Arnhem	Maart 2025
36	OR De Connectie brengt advies uit	OR De Connectie	Maart 2025
37	Afhankelijk van resultaat stap 9: de vakbonden zijn akkoord op rechtspositionele gevolgen personeel	WOR-bestuurder De Connectie, Arnhem en de vakbonden.	Maart 2025
38	Toestemming om de taken van De Connectie over te nemen per 1 januari 2026 en deze onder te brengen in een eenvoudige centrumregeling.	Gemeenteraad Arnhem	April 2025
39	Toestemming tot opheffing van De Connectie	Gemeenteraden Arnhem, Renkum en Rheden	April 2025
40	Definitief besluit tot opheffing De Connectie	Bestuur DC	Mei 2025
41	Ontvangende organisatie voert het inrichtingsplan uit	GS Arnhem	31/12/2025
42	De Connectie voert het opheffingsplan uit	Directeur DC	31/12/2025
43	De Connectie is in liquidatie. Opheffingsbesluit wordt gepubliceerd.	Bestuur DC Vereffenaar	31/12/2025
44	De publiekrechtelijke overeenkomsten ten behoeve van het uitvoeren van de taken door de gastheergemeente Arnhem voor de gemeenten Renkum en Rheden (en derden) treden in werking.	Contractpartners	01/01/2026
45	De Connectie wordt juridisch ontbonden. Alle werkzaamheden in het kader van de liquidatie zijn conform inhoud opheffingsplan uitgevoerd.	Bestuur DC	01/07/2026

De belangrijkste mijlpalen zijn in onderstaande visualisatie samengevat:

Toelichting op het collegevoorstel

De gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden hebben de intentie uitgesproken om de governance van De Connectie om te vormen van een bedrijfsvoeringsorganisatie in het kader van de Wgr naar een enkelvoudige centrumregeling (hostingsmodel) met Arnhem als gastheer en deze vanaf 1 januari 2026 in te laten gaan. Dit betekent concreet dat De Connectie wordt omgevormd van een zelfstandige organisatie naar een afdeling van de gemeente Arnhem. Aan bureau KokxDeVoogd is de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe deze omvorming van eruit zou kunnen zien, welke impact dit heeft voor alle betrokken partijen en welke stappen naar de totstandkoming ervan moeten worden genomen.

In deze toelichting wordt ingegaan op de context, de aanleiding, de beschrijving van de omvorming en de uitgangspunten die daarbij horen, de voorzienbare consequenties van de omvorming en de transitie-aspecten.

1. Context en achtergrond

De Connectie voert uitvoerende (beheer-) taken uit op het gebied van Informatie- en Communicatietechnologie (ICT), Facilitaire zaken, Belastingen en Basisregistraties, Personeels- en Salarisadministratie (PSA), Financiële administratie, Inkoop en Aanbesteding, Management Support, Frontoffice en DIV.

De drie gemeenten zijn zowel eigenaar van als opdrachtgever voor De Connectie. In de rol van eigenaar besluiten zij gezamenlijk over onder meer het aanbod van de dienstverlening, over de wijze van contractering, het escalatiemodel en het verrekeningsmodel. In de rol van opdrachtgever besluiten zij collectief en individueel over de vraag naar de dienstverlening van De Connectie.

De Connectie is in 2017 voortgekomen uit een gezamenlijke behoefte van de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden om de krachten te bundelen op het gebied van bedrijfsvoering¹. Dit heeft vruchten afgeworpen. Zo zijn de gemeenten minder kwetsbaar geworden op het gebied van ICT, is er meer ontwikkelingsruimte voor het personeel ontstaan en is de destijds beoogde kostenreductie bereikt². Continuïteit en bedrijfszekerheid hebben daarbij tot nu toe prioriteit gekregen. Het eindgebruikersonderzoek 2024 van De Connectie geeft aan dat de meerderheid van de respondenten in het algemeen (heel) tevreden is over de dienstverlening van De Connectie³. Daarnaast is er veel waardering bij de deelnemers voor de wijze waarop De Connectie zich heeft ontwikkeld naar een

¹ Bedrijfsplan 2017 – 2020 Bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie, december 2016.

² Rapportage Evaluatieonderzoek De Connectie, april 2020.

³ Managementrapportage Eindgebruikersonderzoek 2024

volwaardige zelfstandige organisatie zonder ‘schotten’ en zich een positieve bedrijfscultuur heeft eigen gemaakt.

2. Aanleiding

Hoewel de gemeenten tevreden zijn is over de taakuitvoering en de organisatie van De Connectie, zijn er ontwikkelingen die aanleiding geven voor een heroriëntatie op de governance en rechtsvorm van De Connectie.

De eisen die door inwoners en bedrijven van de gemeenten aan de gemeentelijke dienstverlening worden gesteld, zijn de afgelopen jaren steeds hoger geworden en zullen door de komst van nieuwe technologieën in de nabije toekomst verder groeien. Data en dienstverlening dient op actuele data te zijn gebaseerd en moet kwalitatief hoogwaardig en snel worden geleverd (*‘anytime, anywhere’*). Daarnaast moeten de gemeenten voldoen aan wet- en regelgeving die specifiek betrekking hebben op de inrichting van de gemeentelijke informatievoorzieningsorganisatie en -processen.

Om aan deze eisen te kunnen voldoen, moet een verdere ontwikkeling naar clouddiensten worden gemaakt om in de toekomst klaar te zijn voor AI-toepassingen. Ook moet de harmonisatie van de informatiehuishouding bij de drie gemeenten verder worden doorgezet. In de huidige situatie is de data nog altijd te veel verspreid in de applicaties aanwezig. Hierdoor is er in de huidige situatie nog te veel sprake van maatwerk dat De Connectie aan de gemeenten levert en daarnaast voelen gemeenten zich desondanks soms genoodzaakt voorzieningen zelf te realiseren en te beheren. Om de volgende stap in de noodzakelijke ontwikkeling van de informatiehuishouding te kunnen maken, is dan ook een eenduidige informatiekundige visie en strategie en daarbij behorende uitvoeringsplan (i-agenda), inclusief investeringsbudget nodig. Het opstellen van de benodigde visie en strategie is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgevende organisaties, de uitvoering ervan is de verantwoordelijkheid van De Connectie.

Door deze nieuwe omstandigheden wordt zichtbaar dat de huidige samenwerkingsvorm tegen haar grenzen aanloopt. Er bestaan verschillen van inzicht tussen de opdrachtgevers onderling op het gebied van innovatie- en vernieuwingsambitie, de wijze waarop en het tempo waarmee bedrijfsvoering en ICT verder moet worden geharmoniseerd en de mogelijkheden middelen beschikbaar te stellen om de noodzakelijke vernieuwing te realiseren (zowel aan de opdrachtgeverskant als aan de eigenaarskant).

Daarnaast is in het voorjaar gewerkt aan de totstandkoming van een integraal kostprijsmodel voor de dienstverlening. Bij onverkorte hantering van dit model als basis voor de verdeling van de kosten treden herverdeel effecten op, die voor de betrokken gemeenten niet acceptabel zijn. Wel blijkt daaruit dat de huidige verdeling van de kosten op dit moment niet in lijn is met de zeggenschapsverdeling en het relatieve aandeel in het risico.

Gelet op bovenstaande ontwikkelingen, constateren de gemeenten dat de toekomstige uitdagingen op het gebied van bedrijfsvoering vragen om een andere visie en samenwerkingsfilosofie dan bij oprichting van De Connectie bestond. Als gevolg hiervan hebben gemeenten de intentie uitgesproken

om de huidige samenwerkingsvorm van De Connectie te heroverwegen vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid om het maximale uit de samenwerking te halen.

3. Intentie tot wijziging van de samenwerkingsvorm

Om de genoemde verschillen te overbruggen, hebben de gemeenten de intentie uitgesproken om de huidige samenwerkingsvorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie in het kader van de Wgr met gedeeld eigenaarschap van De Connectie om te vormen naar een enkelvoudige centrumregeling met de gemeente Arnhem als gastheer en de gemeenten Renkum en Rheden als gast.

De bindingsgrondslagen van een samenwerkingsverband worden gevormd door een gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid, gedeelde motieven en een gedeelde samenwerkingsfilosofie. De gedeelde maatschappelijke verantwoordelijkheid op de taken die De Connectie uitvoert is ongewijzigd bij de deelnemers. Wel wordt geconstateerd dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden op de motieven voor de samenwerking en de samenwerkingsfilosofie op het gebied van de taken die De Connectie uitvoert.

Voor wat betreft de *motieven* geldt dat vanaf de start van De Connectie de doelen van de samenwerking waren gericht op Kosten, Kwaliteit, Kwetsbaarheid, Kansen en Klant. Er is de afgelopen jaren op deze doelen veel bereikt. De Connectie heeft zich gericht op het harmoniseren en verbeteren van de interne werkprocessen en kwaliteit van de operatie (*operational excellence*). Hoewel er op deze doelen inmiddels veel is bereikt, wordt ook geconstateerd dat de snelheid en complexiteit van externe en interne ontwikkelingen en opgaven toegenomen is. Dit vraagt om meer slagkracht en flexibiliteit om in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen en opgaven die op gemeenten afkomen. De vragen van de klanten (van de gemeenten) zijn anders en zijn meer gedifferentieerd.

Ook het gemeenschappelijke perspectief op de *samenwerkingsfilosofie* is gewijzigd. Bij de start van De Connectie was uniformering één van de belangrijke succesbepalende factoren. De afgelopen jaren is op dit aspect daarom ook veel geïnvesteerd en bereikt, met name bij de processen van De Connectie. Geconstateerd wordt dat binnen de huidige samenwerkingsvorm het maximale is bereikt op dit gebied. Gemeenten erkennen dat verdere uniformering, met name van gemeentelijke processen (dus bij de opdrachtgevers zelf), cruciaal is voor de noodzakelijke doorontwikkeling en een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering. Het vraagt om meer grip en regie op deze uniformering, waarbij een ander governance-model beter passend is. De samenwerking wordt derhalve gecontinueerd, maar krijgt een andere vorm. De samenwerkingsvorm wordt 'lichter' gemaakt, met een verschuiving van zeggenschap (en risico) naar één gemeente.

4. Uitgangspunten voor de nieuwe samenwerkingsvorm

De kern van het omvormingsvoorstel is, dat de taken, de organisatie (inclusief naamgeving) en het personeel geheel en ongedeeld 'as-is' overgaan van De Connectie naar de gemeente Arnhem. Dit wordt per onderwerp als volgt uitgewerkt.

4.1 Taken

De Connectie voert uitvoerende (beheer-) taken uit op het gebied van Informatie- en Communicatietechnologie (ICT), Facilitaire zaken, Belastingen en Basisregistraties, Personeels- en Salarisadministratie (PSA), Financiële administratie, Inkoop en Aanbesteding, Management Support, Frontoffice en DIV. Deze taken zullen op 1 januari 2026 één op één over worden genomen door de gemeente Arnhem⁴. Dit betekent dat de gemeente Arnhem richting de afnemers vanaf 1 januari 2026 voorlopig het huidige productenboek blijft voeren, totdat de nieuwe strategie is vastgesteld en verdere harmonisatieslagen gecontroleerd en in afstemming met de afnemers kunnen worden uitgevoerd. Hiermee samenhangend is het uitgangspunt dat de afnemers vanaf 1 januari 2026 de huidige producten en diensten blijven afnemen bij De Connectie.

Op dit uitgangspunt is één uitzondering. Over de dienstverlening op het gebied van Management Support loopt reeds een afzonderlijk besluitvormingsproces. Deze dienstverlening wordt niet 'as-is' overgenomen door gemeente Arnhem. Uitgangspunt voor Management Support is dat de dienstverlening overgedragen wordt aan de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden en de managementassistenten decentraal worden geplaatst. Voor deze medewerkers gelden dezelfde uitgangspunten als in deze notitie onder 'personeel' worden beschreven. De effectuering van dit besluit wordt tevens voorzien op 1 januari 2026.

Hoewel de samenstelling van het takenpakket initieel niet wijzigt, is het mogelijk dat de producten en diensten na verloop van tijd, dus na 1 januari 2026, wel wijzigen als gevolg van een verdere harmonisatieslag of een gewijzigde strategie. Hiermee zal rekening moeten worden gehouden bij het maken van afspraken tussen partijen (zie tevens het onderwerp juridisch).

4.2 Organisatie

De omvorming naar centrumregeling verandert het eigenaarschap en de besturing van De Connectie maar niet de organisatie van De Connectie. Ten aanzien van de inrichting van de organisatie van De Connectie geldt dat deze ongewijzigd blijft bij de omvorming van de samenwerking van een bedrijfsvoeringsorganisatie naar een eenvoudige centrumregeling op basis van de Wgr. Met inrichting van de organisatie wordt niet alleen de organisatiestructuur bedoeld (de ordening van de organisatie-eenheden ten opzichte van elkaar), maar ook de systemen, werkwijzen en de voorwaardenscheppende aspecten zoals huisvesting en interne ondersteuning. Er is de afgelopen jaren veel gebouwd aan de organisatie en de interne cultuur en samenwerking en dit moet in de nieuwe situatie worden behouden.

De Connectie behoudt voorlopig dezelfde naam en zal als organisatie-eenheid worden opgenomen in de organisatie van de gemeente Arnhem.

4.3 Personeel

Alle personeelsleden met een vast of tijdelijk dienstverband bij De Connectie komen in dienst van de gemeente Arnhem met medeneming van alle arbeidsvoorwaarden en individuele afspraken. Ook de

⁴ Met uitzondering van Management Support

bij De Connectie lopende contracten met inhuurkrachten worden één op één overgenomen door de gemeente Arnhem. De gemeenten erkennen dat de overname van taken en personeel door de gemeente Arnhem mogelijk kwalificeert als een overgang van onderneming in de zin van artikel 7:662 Burgerlijk Wetboek (BW) en dat de rechtspositie van de werknemers door dat juridisch kader zou kunnen worden beheerst. Gemeenten gaan bij de overgang van de taken en het personeel uit van Overgang van Onderneming en handelen dienovereenkomstig, vanuit de zorg voor gelijkblijvende arbeidsvoorwaarden en positie van de werknemers.

5. Nadere uitwerking algemene consequenties van de omvorming

Om de volgende stap in de besluitvorming weloverwogen te kunnen nemen, is naderuitwerking nodig. Er zijn gevolgen voor de sturing en governance, voor de juridische verhoudingen en voor de financiën.

5.1 Gevolgen voor sturing en governance

Op het aspect 'sturing en governance' treden de grootste verschillen op ten aanzien van de huidige situatie. Het gevolg van de nieuwe wijze van inrichten van de governance, is onder meer dat het risico, het aandeel in de kosten en de zeggenschap verschuift naar de gastheergemeente.

In de onderstaande tabel worden de kenmerken van de enkelvoudige centrumregeling (nieuwe situatie) afgezet tegen de kenmerken van de bedrijfsvoeringsorganisatie (huidige situatie).

Enkelvoudige centrumregeling (nieuwe situatie)	Bedrijfsvoeringsorganisatie (huidige situatie)
Eigenaarschap ingevuld door college Arnhem	Eigenaarschap ingevuld door bestuur Wgr-BVO
Renkum en Rheden afnemer	Drie gemeenten gezamenlijk eigenaar en opdrachtgever
Arnhem is aanbieder	De Connectie is opdrachtnemer
Eigenaar (Arnhem) neemt verantwoordelijkheid voor uniformiteit / maatwerk op basis jaarlijkse afspraken (DVO)	Drie eigenaren sturen gezamenlijk op uniformiteit / maatwerk
Arnhem betaalt instandhoudingskosten • Concernoverhead geheel • Indirecte afdelingskosten deels	Instandhoudingskosten worden gedeeld (abc): • Concernoverhead • Indirecte afdelingskosten
Arnhem draagt het risico van de bedrijfsvoering	Gezamenlijke bedrijfsvoeringsrisico's, naar rato verdeeld
Drie colleges besluiten (jaarlijks) over de dienstverleningsovereenkomst. Praktische afstemming ambtelijk tussen afnemer en aanbieder	Eigenaarschap en Opdrachtgeverschap formeel en praktisch door bestuurders in Wgr-bestuur

De gemeente Arnhem neemt net als nu de kosten van de instandhouding van de voorzieningen maar krijgen in de centrumregeling de bijbehorende zeggenschap als het gaat over de inrichting van de organisatie en de ontwikkeling van het aanbod.

Als uitgangspunt voor de governance wordt gehanteerd, dat gastheergemeente en de gastgemeenten een gezamenlijk publiek belang voor de samenwerking erkennen en dit ook vertalen in de overlegstructuur binnen de centrumregeling. De centrumgemeente Arnhem richt derhalve een lichte overlegstructuur in met de portefeuillehouders van de afnemende gemeenten, om de ontwikkelingen op het gebied van belastingen en bedrijfsvoering te bespreken. Ook zal een periodiek ambtelijk overleg met de gemeentesecretarissen en/of directeuren bedrijfsvoering van de gastheergemeente en gastgemeenten worden ingericht. Nadere afspraken worden gemaakt over het inrichten van ambtelijke thematafels op specifieke onderwerpen.

5.2 Juridische gevolgen

In de collegenota is het voorstel opgenomen om de te maken afspraken vorm te geven in een centrumregeling als bedoeld in de Wgr. Deze centrumregeling is feitelijk een publiekrechtelijke dienstverleningsovereenkomst, waarin wordt vastgelegd dat één gemeente bepaalde taken ten behoeve van en namens andere gemeenten uit gaat voeren en onder welke voorwaarden. Het is daarmee een lichte vorm zonder eigen bestuur of eigen uitvoeringsorganisatie.

Keuze tussen één of twee publiekrechtelijke contracteringen

In dit licht komt de vraag op of er één of twee publiekrechtelijke contracteringen nodig zijn. Voor de juridische vormgeving zijn er twee varianten:

Variant 1: vormgeving door middel van één centrumregeling tussen de gemeente Arnhem enerzijds en de gemeenten Renkum en Rheden anderzijds.

Variant 2: vormgeving door middel van twee centrumregelingen tussen de gemeente Arnhem en de gemeenten Renkum en Rheden afzonderlijk.

In de tweede variant ontstaat een situatie waarin 2 (lichte) centrumregelingen van identieke inhoud worden aangegaan. Juridisch is dat zeker mogelijk, maar de vraag is wat de toegevoegde waarde van twee centrumregelingen met een identieke inhoud zou zijn ten opzichte van één centrumregeling met drie partijen. Het leidt in ieder geval tot meer bestuurlijke drukte, omdat de gemeenteraad van Arnhem in twee gevallen toestemming zal moeten verlenen aan het college om een centrumregeling te treffen voor hetzelfde doel. Dit terwijl de centrumregeling bedoeld is om samenwerking tussen meerdere gemeenten in één document vast te leggen. Verder leidt het er straks in de uitvoering toe dat Arnhem twee contracten moet beheren in plaats van één. Omdat er geen aanleiding is om voor variant twee te kiezen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de afspraken worden vormgegeven door middel van één centrumregeling tussen de gemeente Arnhem enerzijds en de gemeenten Renkum en Rheden anderzijds.

Na de omvorming bepalen de gastgemeenten Renkum en Rheden via een dienstverlenings-overeenkomst welke producten- en diensten zij afnemen. De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van dat producten- en dienstenpakket ligt in de nieuwe situatie primair bij de gemeente Arnhem, inclusief de bijbehorende (investerings-)risico's. In de nieuw op te stellen centrumregeling zullen afspraken worden gemaakt over de verdeling van de kosten in geval dat gastgemeenten Renkum of Rheden in de toekomst zouden willen uittreden of substantieel minder producten zouden willen afnemen.

Toepassing van de Wet Markt en Overheid (Wet M en O)

Doordat het eigenaarschap in de nieuwe situatie niet meer wordt ingevuld door drie gemeenten maar alleen door de gastheergemeente Arnhem, ontstaat er een nieuwe samenwerkings- en dienstverleningsrelatie tussen de gastheergemeente Arnhem en de gemeenten Renkum en Rheden. Dit geldt tevens voor derde partijen die in de huidige situatie diensten afnemen van De Connectie. De huidige dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) zullen derhalve moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie per 1 januari 2026.

Er ontstaat daarmee een nieuwe samenwerkings- en dienstverleningsrelatie tussen de gemeente Arnhem en de gemeenten Renkum en Rheden (en overigen). Daarmee dient de vraag zich aan of de Wet Markt en Overheid (Wet M en O) van toepassing is. In de Wet M en O zijn spelregels vastgelegd waar de overheid zich aan moet houden wanneer zij economische activiteiten verricht. Een voorbeeld van zo'n spelregel is het verplicht in rekening brengen van de integrale kostprijs. Deze spelregels zijn bedoeld om oneerlijke concurrentie met de markt te voorkomen. In de Wet M en O is echter voor sommige gevallen een uitzondering opgenomen. De in dit voorstel beoogde lichte centrumregeling valt onder deze uitzondering.

Hier relevant is artikel 25h lid 2 Mededingingswet, waarin staat dat de spelregels niet van toepassing zijn op het aanbieden van goederen of diensten door bestuursorganen aan andere bestuursorganen of aan overheidsbedrijven voor zover deze goederen of diensten zijn bestemd voor de uitvoering van een publiekrechtelijke taak. In de Handreiking Wet Markt en Overheid van het Ministerie van Economische Zaken wordt dit nader toegelicht: er is sprake van een publiekrechtelijke taak als de taak een publiekrechtelijke basis heeft. Als voorbeeld wordt genoemd de drukkerij van een provincie die voorlichtingsbrochures drukt voor gemeenten ten behoeve van de uitvoering van hun publiekrechtelijke taak. Het drukwerk is op zichzelf geen publiekrechtelijke taak, maar waar het voor gebruikt wordt wel. Dit heeft een duidelijke parallel met de taken die De Connectie (en straks de gemeente Arnhem als centrumgemeente) voor de andere gemeenten uitvoert. Zolang die dienstverlening maar niet wordt gebruikt om commerciële activiteiten uit te voeren.

Wijziging van mandaten en bevoegdheden

Alle gemandateerde en gedelegeerde bevoegdheden die De Connectie namens de deelnemende gemeenten uitoefent, worden overgenomen door de gemeente Arnhem. Omdat de organisatie van De Connectie als geheel ongedeeld wordt opgenomen in de organisatie van de gemeente Arnhem (en De

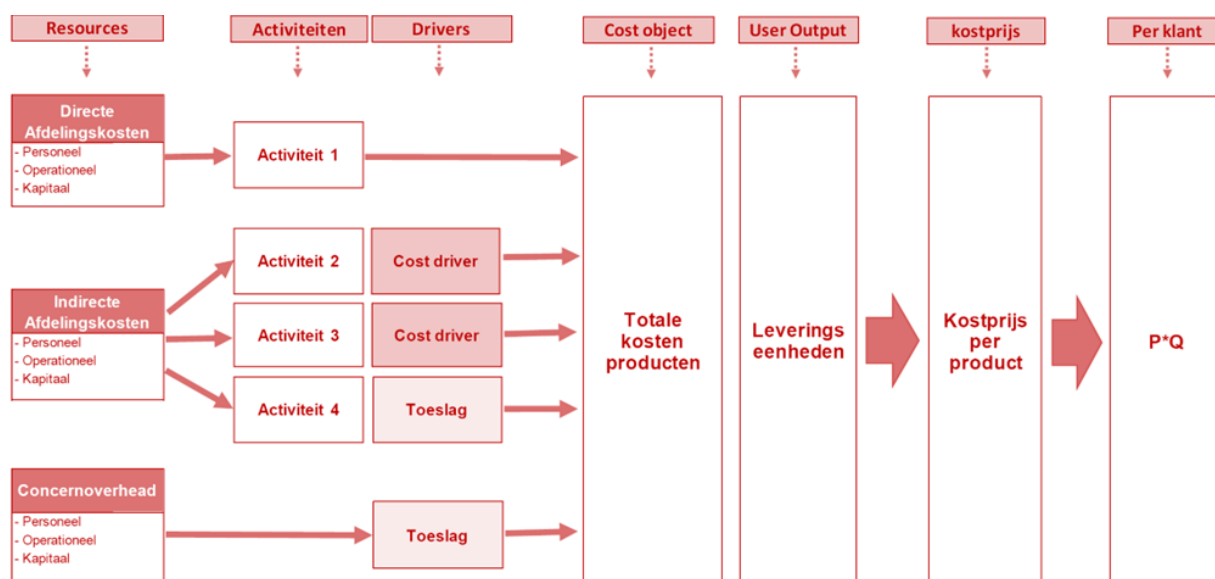
Connectie geen zelfstandige organisatie meer is), wordt het mandaatbesluit voor de directeur van De Connectie zoveel mogelijk ongewijzigd overgenomen in de mandaatregeling van de gemeente Arnhem. Tenslotte dient aanwijzing van de belastingambtenaar en het beheer van de basisregistraties en de bijbehorende be- en verwerkersovereenkomsten door de gastgemeenten te worden (her)bevestigd.

5.3 Financiële en fiscale gevolgen

De omvorming kent zowel structurele consequenties als incidentele (transitie) consequenties voor de betrokken partijen. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de structurele effecten, in een latere paragraaf wordt ingegaan op de transitie.

Verdeling van de kosten

In het voorjaar van 2024 is een kostprijsmodel voor De Connectie ontwikkeld. Dit kostprijsmodel is een instrument waarmee de kosten voor de dienstverlening op een objectieve wijze worden berekend conform het onderstaande model.

Het uitgangspunt is om het kostprijsmodel in de toekomst te hanteren als intern sturingsinstrument en als grondslag voor de berekening van de productprijzen. Wanneer het kostprijsmodel voor de berekening van de productprijzen wordt gehanteerd, geldt aanvullend het in § 5.1 genoemde uitgangspunt dat de gemeente Arnhem als gastheergemeente de concernoverhead en een deel van de indirecte afdelingskosten voor rekening neemt en niet als een toeslag op de productprijzen doorbelast aan de afnemers. Meer specifiek gaat het om de volgende kostensoorten die de gemeente Arnhem zelf voor rekening neemt:

- concernoverhead
- eigen gebruik De Connectie (eigen staf = bedrijfsbureau)
- managers

De argumentatie hierachter is dat de gemeente Arnhem deze kosten ook zou maken als er geen afnemers zouden zijn.

Op basis van de genoemde combinatie van uitgangspunten kan een verschillenanalyse worden gemaakt waarin het kostenniveau (begroting 2024) voor drie situaties op een rij wordt gezet:

- Lumpsum kostenverdeling
- Kostenverdeling bij onverkorte toepassing van het kostprijsmodel bij gedeeld eigenaarschap (BVO)
- Kostenverdeling bij toepassing van de uitgangspunten voor doorbelasting bij enkelvoudig eigenaarschap (ECR).

In onderstaande tabel worden voor iedere gemeente de structurele financiële effecten getoond van de doorbelasting van gastheergemeente Arnhem naar de gastgemeenten Renkum en Rheden bij een enkelvoudige centrumregeling (ECR)(bedragen zijn x € 1.000, begroting 2024 exclusief incidentele bijdragen en doorbelasting aan derden).

Gemeente	Lumpsum bedrag huidig	Lumpsum percentage huidig	Kostprijs-model bij voortzetten BVO (€) ⁵	Kostprijs-model bij voortzetten BVO (%)	Kostprijs-model bij omvorming naar ECR (€)	Kostprijs-model bij omvorming naar ECR (%)
Arnhem	€ 37.023	72,8%	€ 32.530	65,0%	€ 37.332	73,5%
Renkum	€ 5.164	10,2%	€ 6.898	13,8%	€ 5.236	10,3%
Rheden	€ 8.635	17,0%	€ 10.597	21,2%	€ 8.254	16,2%
TOTAAL	€ 50.822	100,0%	€ 50.024	100,0%	€ 50.822	100,0%

Wanneer de verschillen in bedragen worden uitgedrukt, ontstaat het volgende beeld:

Gemeente	a		b		c	
	Lumpsum bedrag huidig	Lumpsum percentage huidig	Kostprijs-model bij voortzetten BVO (€)	Vershil bij voortzetten BVO (%)	Kostprijs-model bij omvorming naar ECR (€)	Vershil bij omvorming naar ECR (%)
Arnhem	€ 37.023	72,8%	€ 32.530	€ -4.493	€ 37.332	€ 309

⁵ Het totaalbedrag wijkt af van de andere kolommen omdat toepassing van het kostprijsmodel ook effect heeft op de doorbelaste kosten op producten die derden afnemen (die daardoor in dit geval meer moeten betalen) en omdat voor een reëel beeld de kosten voor de incidentele inzet van ICT-projectleiders uit de opstelling is verwijderd.

Renkum	€ 5.164	10,2%	€ 6.898	€ 1.734	€ 5.236	€ 72
Rheden	€ 8.635	17,0%	€ 10.597	€ 1.962	€ 8.254	€ -381
TOTAAL	€ 50.822	100,0%	€ 50.024	€ -798	€ 50.822	€ -0

Uit de verschillenanalyse kan worden geconcludeerd, dat er bij toepassing van het kostprijsmodel bij de huidige verdeling van zeggenschap en risico er aanzienlijke herverdeeleffecten ontstaan tussen de drie deelnemende gemeenten. Daarnaast kan worden geconcludeerd, dat de (huidige) lumpsumverdeling niet past bij een kostenverdeelsleutel zoals die in een Wgr-bedrijfsvoerings-organisatie gebruikelijk is (op basis van objectieve verdeling van de kosten), maar wel bij een kostenverdeelsleutel zoals die in een enkelvoudige centrumregeling gebruikelijk is (waar het eigenaarschap en de bijbehorende instandhoudingskosten bij de centrumgemeente liggen).

Om die reden wordt het uitgangspunt gevolgd om bij keuze om De Connectie om te vormen naar een centrumregeling het kostprijsmodel wordt gehanteerd voor de bepaling van de prijzen voor de afnemers waarbij de concernoverhead, het eigen gebruik van De Connectie en de managers als instandhoudingskosten worden beschouwd en niet zullen worden doorbelast aan de afnemers.

Planning en controlcyclus

In de nieuwe situatie kent De Connectie formeel geen eigen begroting en jaarrekening meer. Begroting en rekening van De Connectie worden dan opgenomen in de P&C-cyclus van de gemeente Arnhem. De afnemende gemeenten dragen conform jaarlijks in de DVO gemaakte afspraak bij aan de kosten van de diensten die worden geleverd.

De overeengekomen prijzen voor de dienstverlening worden jaarlijks door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem vastgesteld in het kader van haar eigen planning- en controlcyclus. De prijzen zijn dekkend voor de direct toewijsbare kosten. Bij gelijkblijvende afname van de dienstverlening (ten opzichte van de huidige situatie) zullen de kosten voor de gemeenten Renkum en Rheden behoudens indexatie niet wijzigen ten opzichte van de huidige lumpsum financiering.

Fiscale aspecten

Hoewel de gastheergemeente Arnhem bij de levering van de diensten wel op een markt opereert (en daarmee formeel een economische activiteit voor de btw verricht) worden overheidslichamen jegens elkaar geacht geen prestaties voor de btw te verrichten en dat btw-heffing derhalve niet aan de orde is. Mochten er toch privaatrechtelijke taken voor derden worden uitgevoerd dan zijn die van ondergeschikt belang.

6. Impact voor de betrokken organisaties

De omvorming naar centrumregeling verandert enkel het eigenaarschap en de governance van De Connectie. Voor de betrokken partijen heeft de omvorming enkele voorzienbare consequenties, te weten:

6.1 Voor de gemeente Arnhem

De organisatie van De Connectie zal geheel en ongedeeld als organisatie-eenheid worden opgenomen in de organisatie van de gemeente Arnhem. Het uitgangspunt 'as-is' betekent, dat de gemeente Arnhem onder meer:

- a. het werkgeverschap voor het personeel van De Connectie overneemt. Dit betekent dat de gemeente Arnhem de personeelsadministratie verzorgt, de salarisadministratie aansluit en de ABP-koppelingen aanbrengt (feitelijk uit te voeren door PSA van De Connectie).
- b. alle bij De Connectie in gebruik zijnde systemen over neemt.
- c. het organisatiestatuu, het directiestatuut, het mandatenboek en overige interne reglementen moet overnemen (met zo min mogelijk aanpassingen).
- d. de beoogde sturing en governance maar haar afnemers gaat inrichten en hierover met de afnemers afspraken aanvullende op de (dienstverlenings-) overeenkomsten.
- e. de huidige dienstverleningsovereenkomsten met andere partijen één op één overneemt.

Voor de invlechting zal de gemeente Arnhem een kwartiermaker aanstellen en een invlechtingsplan opstellen. Welke zaken verder nog exact onder 'as-is' door de gemeente Arnhem worden overgenomen, dient nader te worden geïnventariseerd en in het invlechtingsplan te worden opgenomen.

6.2 Voor De Connectie

Omdat de taken, het personeel, de organisatie en alle overeenkomsten die bij de juridische entiteit De Connectie horen, worden overgenomen door de gemeente Arnhem, zal De Connectie in juridische zin worden ontbonden. Na de beoogde operationele start van De (nieuwe) Connectie als centrumregeling op 1 januari 2026, zal de huidige Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie De (oude) Connectie vanaf 1 januari 'in liquidatie' zijn en in de loop van 2026 juridisch en financieel worden geliquideerd. In de tekst van de gemeenschappelijke regeling zijn in artikel 27 bepalingen opgenomen over de opheffing.

Artikel 27 Opheffing

1. De regeling kan tussentijds worden opgeheven.
2. De deelnemers nemen geen besluit als bedoeld in het eerste lid dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden.
3. De opheffing gaat in op de eerste dag van de maand, volgend op die waarin het Bestuur de opheffing openbaar heeft bekendgemaakt, tenzij het besluit tot opheffing een latere datum van ingang heeft.

4. Indien op grond van het eerste lid de regeling wordt opgeheven, geeft het Bestuur een onafhankelijke derde opdracht om een opheffingsplan op te stellen, nadat op de inhoud van deze opdracht bij gewone meerderheid van stemmen instemming is verkregen van de deelnemers.
5. Het opheffingsplan, bedoeld in het vierde lid, voorziet in ieder geval in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing van de regeling en in de personele gevolgen van de opheffing. Het bepaalde in het vierde lid van artikel 26 is van overeenkomstige toepassing.
6. Het opheffingsplan wordt vastgesteld door het Bestuur.
7. Het Bestuur is belast met de uitvoering van het opheffingsplan, bedoeld in het vierde lid.
8. Bij ontbinding van De Connectie in verband met opheffing van de regeling of anderszins, blijft De Connectie voortbestaan voor zover dat voor de vereffening van zijn vermogen noodzakelijk is.

De Connectie kan haar operationele activiteiten niet eerder staken dan wanneer de gemeente Arnhem deze allemaal heeft overgenomen. De Connectie kan niet eerder worden ontbonden dan wanneer alle taken en verplichtingen zijn beëindigd of zijn overgedragen aan de gemeente Arnhem. Het bestuur van De Connectie ziet hierop toe. Voor de werkzaamheden in het kader van de ontvlechting zal De Connectie een projectleider aanstellen en een opheffingsplan moeten worden opgesteld.

6.3 Voor de gemeenten Renkum en Rheden

Voor de gemeenten Renkum en Rheden geldt, dat zij als gevolg van de omvorming op korte termijn te maken krijgen met twee sporen, te weten:

- het overzetten van de afspraken die zij nu als opdrachtgever hebben gemaakt met De Connectie naar de publiekrechtelijke overeenkomsten die zij als afnemer sluiten met de gemeente Arnhem. Dit op basis van het uitgangspunt dat de afnemers vanaf 1 januari 2026 de huidige producten en diensten blijven afnemen.
- als eigenaar van De Connectie sturing geven op het proces van juridische ontbinding van de entiteit van De Connectie

Op langere termijn zullen de gastgemeenten Renkum en Rheden te maken krijgen met de situatie dat De Connectie op termijn de ondersteuning op het gebied van bedrijfsvoering (niet zijnde belastingen) verder gaat uniformeren en er in beperktere mate sprake kan zijn van maatwerkdienstverlening. De gastgemeenten 'liften mee' op de basisinfrastructuur, het informatiemodel en de processing software die bij de gastheergemeente onderliggend zijn aan de primaire applicaties.

Door de instandhouding van een lichte bestuurlijke overlegstructuur zullen beide gemeenten samen met de gastheergemeente de strategie ten aanzien van de bedrijfsvoeringstaken bespreken.

6.4 Voor derden

De Connectie levert jaarlijks voor een bedrag van € 1,5 miljoen diensten aan verschillende derde partijen, te weten:

- Sociale Wijkteams
- Gemeente West Maas en Waal
- Gemeente Rozendaal
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR)
- Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)
- Sportbedrijf Arnhem
- Gelders Archief

Niet al deze partijen zullen ook per 1 januari 2026 nog een contract hebben met De Connectie. De gemeente West Maas en Waal, het Gelders Archief, het Sportbedrijf en de Sociale wijkteams stoppen vóór de beoogde inwerkingtreding van de centrumregeling met de afname van de dienstverlening.

Per 1 januari zullen met de gemeente Rozendaal, MGR, DRAN en het havenbedrijf nieuwe afspraken moeten worden gemaakt. Deze partijen zullen na definitieve besluitvorming worden betrokken tijdens de implementatiefase. De intentie is daarbij om de derde partijen de rechten en verplichtingen van de oorspronkelijke contractant (De Connectie) over te laten nemen door de nieuwe contractant (de gemeente Arnhem). Hiervoor is wel de medewerking van de andere contractspartij(en) nodig. Hiermee zal rekening worden gehouden in het invlechtingsplan en in het spoorboekje.

7. Transitie aspecten

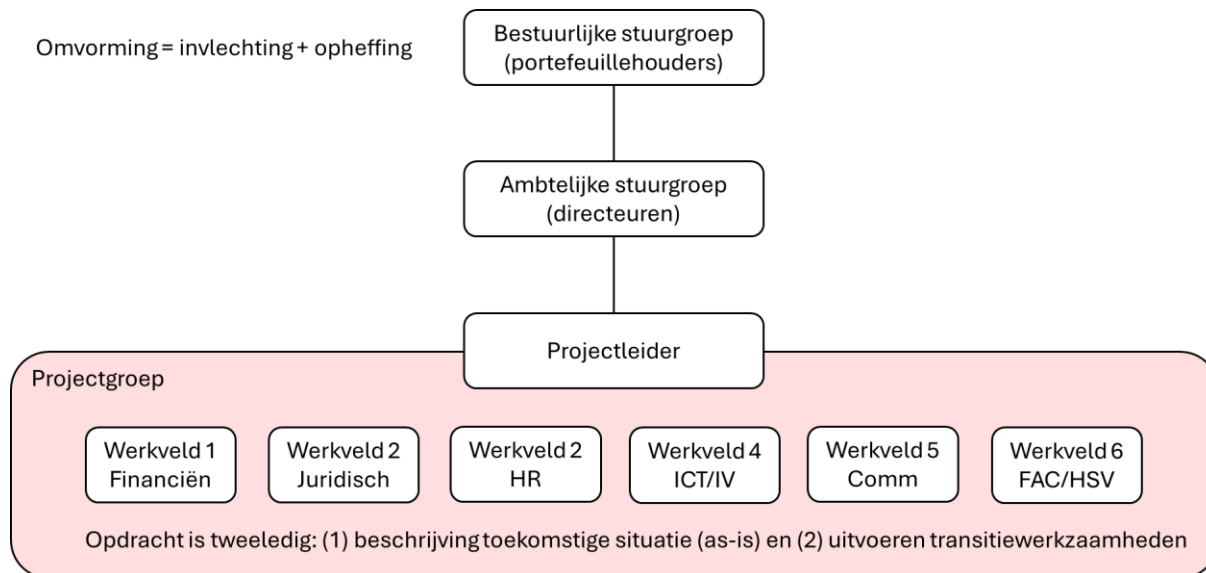
7.1 Spoorboekje

Het verloop van het besluitvormings- en implementatieproces van intentie naar voorgenomen besluit naar een definitief besluit wordt separaat vastgelegd in een 'Spoorboekje'. Alle bij het besluitvormingsproces betrokken gremia worden daarin benoemd inclusief rol, beoogde timing van hun formele en informele betrokkenheid en de communicatie die daarbij behoort.

7.2 Projectgovernance

Ten behoeve van de sturing op het omvormingsproces zal een projectgovernance worden ingericht. De projectgovernance bestaat uit een bestuurlijke stuurgroep, waarin de portefeuillehouders bedrijfsvoering en de voorzitter van het bestuur van De Connectie deelnemen en een ambtelijke stuurgroep waarin de vier directeuren van de betrokken organisaties zitting hebben. Per werkveld van De Connectie zal een werkgroep worden ingericht om de gevolgen van de omvorming zo goed mogelijk in kaart te brengen.

Figuur: projectgovernance⁶

In de collegenota zal worden voorgesteld om de doelstellingen van de omvorming en het proces te laten bewaken door een bestuurlijke stuurgroep en hiervoor de portefeuillehouder Bedrijfsvoering in de stuurgroep zitting te laten nemen.

7.3 Incidentele transitiekosten

Met de omvorming hangen incidentele transitiekosten samen. Daarin is onderscheid te maken in de volgende kostencategorieën:

- a. Onderzoekskosten – tot definitieve besluitvorming
- b. Projectkosten (aanloopkosten) – na definitieve besluitvorming maar vóór de start van de nieuwe situatie
- c. Frictiekosten – gelet op het uitgangspunt handelen conform OvO en taken ‘as-is’ niet aan de orde
- d. Sociaal plankosten – aan de orde bij verschillen in arbeidsvoorwaarden werkgevers
- e. Desintegratiekosten - gelet op het uitgangspunt ‘handelen conform OvO’ en ‘as-is’ niet aan de orde
- f. Inrichtingskosten – afhankelijk van de inhoud van het invlechtingsplan.

⁶ De in de figuur genoemde werkvelden komen weliswaar grotendeels overeen met de dienstverlening van De Connectie, maar zijn hier bedoeld als de onderwerpen waarop de toekomstige situatie (as-is) en de transitiewerkzaamheden moeten worden beschreven ten behoeve van de volgende fase in de besluitvorming.

De voorlopige incidentele transitiekosten worden geraamd als volgt:

	Kostencategorie	Bedrag
a	Onderzoekskosten, waarvan	€ 100.000
	- Invlechtsplan	€ 50.000
	- Opheffingsplan	€ 25.000
	- Overkoepelende business case	€ 25.000
b	Projectkosten, eerste raming	€ 100.000
c	Frictiekosten	nvt
d	Sociaal plankosten	pm
e	Desintegratiekosten	nvt
f	Inrichtingskosten, eerste raming	€ 50.000
	TOTAAL	€ 250.000

Van deze incidentele transitiekosten worden alleen nog de onderzoekskosten in de collegenota meegenomen, omdat de projectkosten, eventuele sociaalplankosten en inrichtingskosten met een betere raming in een later stadium van de besluitvorming terugkomen (na afronding invlechtsplan en opheffingsplan).

Gelet op de aard van de kosten komen de onderzoekskosten (onderdeel opheffingsplan en overkoepelende business case) en projectkosten voor rekening van de deelnemers in De Connectie en worden deze kosten gedeeld naar rato van het basisdeel van de dienstverlening (conform de huidige lumpsumverdeling). De onderzoekskosten (onderdeel invlechtsplan) en de inrichtingskosten van de centrumregeling komen voor rekening van de beoogde gastheergemeente.

+ + + + +

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Dorus Klomberg

begrotingsprogramma
3 Bestuur & Organisatie

draagt bij aan Global Goal(s)
 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering
15 oktober 2024

agendapunt

bijlage(n)

rol raad
Ter besluitvorming

onderwerp
Omvorming De Connectie

INHOUD VOORSTEL

Aan uw college wordt voorgesteld:

1. De intentie uit te spreken om de governance van 'De Connectie' om te vormen van een Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie naar een hostingsmodel (enkelvoudige centrumregeling) met de gemeente Arnhem als gastheergemeente en de gemeenten Rheden en Renkum als gastgemeente.
2. De hostingsconstructie vorm te geven op basis van het uitgangspunt dat de taken, de systemen, de organisatie en het personeel geheel en ongedeeld 'as-is' overgaan van de huidige Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie naar de gemeente Arnhem, waarbij de samenwerkingsafspraken tussen de drie gemeenten georganiseerd worden als enkelvoudige centrumregeling in het kader van de Wgr;
3. De drie gemeentesecretarissen te vragen een overkoepelende business case op te stellen (bij hantering van de voorgestelde projectgovernance) voor de definitieve besluitvorming door het college en de raad met daarin tenminste:
 - a. een compleet beeld van de nieuwe 'as-is' situatie.
 - b. de impact voor ieder van de vier partijen uit te werken op het gebied van taken, personeel, organisatie, juridisch, financiën en huisvesting.
 - c. een specifieke raming van de transitiekosten die met de omvorming samenhangen.
4. De gemeente Arnhem te verzoeken een invlechtingsplan op te stellen, waarin zij de consequenties in kaart brengt van het overnemen van de taken van De Connectie 'as-is', op basis daarvan de afnemersprijzen voor de dienstverlening berekent voor de afnemers met als uitgangspunt dat de kostensoorten concernoverhead; bedrijfsbureau en managers gerekend worden tot de instandhoudingskosten.
5. Het bestuur van De Connectie te verzoeken een opheffingsplan te laten opstellen op basis van het uitgangspunt dat de taken, het personeel, de organisatie en alle overige boedel van De Connectie 'as-is' geheel en ongedeeld door de gemeente Arnhem worden overgenomen.
6. De portefeuillehouders Bedrijfsvoering namens de deelnemers van De Connectie bestuurlijke sturing te laten geven op het proces via een bestuurlijke stuurgroep en de uitgangspunten voor de omvorming te laten bewaken tot definitieve besluitvorming.

1 Wat is de aanleiding?

De Connectie voert sinds 2017 uitvoerende (beheer-) taken uit op het gebied van Informatie- en Communicatietechnologie (ICT), Facilitaire zaken, Belastingen en Basisregistraties, Personeels- en Salarisadministratie (PSA), Financiële administratie, Inkoop en Aanbesteding, Management Support, Frontoffice en Documentaire informatievoorziening (DIV). Als juridische vorm is bij de oprichting gekozen voor de zogenaamde niet beleidsmatige Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De BVO 'De Connectie' is in 2017 voortgekomen uit een gezamenlijke behoefte van de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden om de krachten te bundelen op het gebied van bedrijfsvoering. Zo zijn de gemeenten minder kwetsbaar geworden op het gebied van ICT, is er meer ontwikkelingsruimte voor het personeel ontstaan en is de destijds beoogde kostenreductie bereikt. Continuïteit, efficiency en bedrijfszekerheid hebben daarbij tot nu toe prioriteit gekregen. De klanten van De Connectie zijn in het algemeen tevreden, zoals blijkt uit het eindgebruikersonderzoek 2024.

Voor wat betreft de motieven geldt dat vanaf de start van De Connectie de doelen van de samenwerking waren gericht op Kosten, Kwaliteit, Kwetsbaarheid, Kansen en Klant. De Connectie heeft zich primair gericht op het harmoniseren en verbeteren van de interne werkprocessen en kwaliteit van de operatie (operational excellence).

Dankzij de inzet van alle medewerkers van 'De Connectie' is op deze doelen inmiddels veel bereikt. Anderzijds wordt ook geconstateerd dat de snelheid en complexiteit van externe en interne ontwikkelingen en opgaven, met name op het gebied van ICT, toegenomen is. Dit vraagt in het besturingsmodel vanuit de drie gemeenten om meer slagkracht en flexibiliteit om in te kunnen spelen op deze ontwikkelingen en opgaven die op gemeenten afkomen. De vragen van de klanten (van de gemeenten) zijn anders en zijn meer gedifferentieerd. Om de oplopende ICT-kosten beheersbaar te houden werken we aan een eenduidige informatiekundige visie en strategie; uitvoeringsplan (i-agenda) en investeringsbudget. In de huidige samenwerkingsvorm met drie eigenaren verloopt dat proces te stroperig. Ook in de overige bedrijfsvoering is het een nadeel dat in een BVO-construct over alle bedrijfsmatige beslissingen steeds consensus van drie eigenaren nodig is.

We constateren dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden op de motieven voor de samenwerking en de samenwerkingsfilosofie op het gebied van taken die De Connectie uitvoert. Ook het gemeenschappelijke perspectief op de samenwerkingsfilosofie is gewijzigd. Bij de start van De Connectie was uniformering één van de belangrijke succesbepalende factoren. De afgelopen jaren is op dit aspect daarom ook veel geïnvesteerd en bereikt, met name bij de processen van De Connectie. Geconstateerd wordt dat binnen de huidige samenwerkingsvorm het maximale is bereikt op dit gebied en dat de samenwerking tussen de drie gemeenten in een volgende fase doeltreffender kan worden georganiseerd door middel van hosting van de dienstverlening vanuit één centrumgemeente.

Daarnaast hebben de gemeenten en De Connectie in het voorjaar het integraal kostprijsmodel voor de dienstverlening opnieuw bezien. Gebleken is dat onverkort doorbelasten van de integrale kostprijs tot forse herverdeeffecten zou leiden, die voor de betrokken gemeenten niet acceptabel zijn. Dat zou ook geen recht doen aan de verhoudingen tussen een grote stad, die toch al instandhoudingskosten heeft, en buurgemeenten met een substantieel kleinere organisatieomvang. In een hostingsmodel/centrumregeling wordt met die verschillen gebruikelijk rekening gehouden doordat de organisatie van de centrumgemeente de basis-instandhouding regelt en bekostigt.

Gelet op bovenstaande ontwikkelingen, constateren de gemeenten dat de toekomstige uitdagingen op het gebied van bedrijfsvoering vragen om een andere visie en samenwerkingsfilosofie dan bij oprichting van De Connectie bestond. Als gevolg hiervan hebben zij de intentie uitgesproken om de huidige samenwerkingsvorm van De Connectie te heroverwegen vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid om het maximale uit de samenwerking te halen. Het gaat hierbij niet om een aanpassing in de organisatie van 'De Connectie' zelf. Die kan blijven zoals die is. Het gaat hier om een verbetering van de aansturing vanuit de drie gemeenten.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

De Wet gemeenschappelijke regelingen;
Gemeenschappelijke regeling De Connectie;
Het bedrijfsplan De Connectie.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Gemeenten erkennen dat verdere uniformering, met name van gemeentelijke processen (dus bij de opdrachtgevers zelf), cruciaal is voor de noodzakelijke doorontwikkeling en een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering. Het vraagt om meer grip en regie op deze uniformering, waarbij een ander governance-model beter passend is. Voorts erkennen de gemeenten het gezamenlijk publiek belang voor de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en belastingen. De samenwerking wordt derhalve gecontinueerd, maar krijgt een andere juridische vorm.

De Wgr kent verschillende samenwerkingsvormen. De gemeenten hebben de intentie uitgesproken om de huidige samenwerkingsvorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie in het kader van de Wgr met gedeeld eigenaarschap van De Connectie om te vormen naar een hostingsmodel (enkelvoudige centrumregeling). Ook dit model, met de gemeente Arnhem als eigenaar en gastheer en de

gemeenten Renkum en Rheden als afnemer/gast, past in het kader van de Wgr. Daarmee wordt de samenwerkingsvorm 'lichter' gemaakt, met een verschuiving van verantwoordelijkheid en risico naar één gemeente, in dit geval de gemeente Arnhem.

De gemeenten Renkum en Rheden nemen taken af op basis van een dienstverleningsovereenkomst waarbij producten en kosten in onderling overleg worden bepaald. Als zekerheid voor de gastheergemeente Arnhem worden hierover meerjarige afspraken gemaakt.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

De drie gemeenten zijn tot nu toe zowel eigenaar van als opdrachtgever voor De Connectie. In de rol van eigenaar besluiten zij gezamenlijk over onder meer het aanbod van de dienstverlening, over de wijze van contractering, het escalatiemodel en het verrekeningsmodel. In de rol van opdrachtgever besluiten zij collectief en individueel over de vraag naar de dienstverlening van De Connectie.

Door het beleggen van het eigenaarschap en de daarbij behorende verantwoordelijkheid en het risico bij één centrumgemeente in plaats van drie eigenaren, wordt beoogd de geconstateerde belemmeringen in de governance voor de doorontwikkeling weg te nemen en de gevraagde slagkracht en flexibiliteit te realiseren.

De samenwerking wordt gecontinueerd, omdat gemeenten een gezamenlijk publiek belang voor de samenwerking erkennen en tegelijkertijd individueel een wederzijds belang hebben om de samenwerking op deze wijze te continueren.

Bij de uitvoering van het voorstel worden de volgende uitgangspunten als basis gehanteerd:

1. De huidige taakuitvoering van De Connectie zal op 1 januari 2026 één op één over worden genomen door de gemeente Arnhem, met uitzondering van Management Support.
2. Ten aanzien van de inrichting van de organisatie van De Connectie geldt, dat deze ongewijzigd blijft bij de omvorming van de samenwerking. De Connectie wordt in huidige vorm onderdeel van de gemeentelijke organisatie van Arnhem.
3. Alle personeelsleden met een vast of tijdelijk dienstverband bij De Connectie komen in dienst van de gemeente Arnhem met medeneming van alle arbeidsvoorwaarden en individuele afspraken. De gemeenten hebben daarbij aangegeven uit te willen gaan van "overgang van onderneming".
4. Bij de doorbelasting van kosten voor de dienstverlening aan Renkum en Rheden worden vanaf 2026 de kostensoorten concernoverhead; bedrijfsbureau en managers gerekend tot de instandhoudingskosten die niet worden doorbelast.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Er is een verschillenanalyse gemaakt waarin voor drie situaties de financiële effecten voor de drie gemeenten op een rij zijn gezet:

- a. Lumpsum kostenverdeling, zoals die als voorlopige verdeling in de afgelopen jaren feitelijk is gehanteerd;
- b. Kostenverdeling zoals die zou moeten zijn volgens het kostprijsmodel dat hoort bij gedeeld eigenaarschap (Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie);
- c. Kostenverdeling zoals die zou moeten zijn volgens het kostprijsmodel dat hoort bij één eigenaar (Wgr-enkelvoudige centrumregeling).

(bedragen zijn x € 1.000, gebaseerd op begroting 2024, exclusief incidentele bijdragen, doorbelasting aan derden en effect uitplaatsing Management Support taken).

Gemeente	a		b		c	
	Lumpsum bedrag huidig	Lumpsum percentage huidig	Kostprijs-model bij voortzetten BVO (€)	Vershil bij voortzetten BVO (€)	Kostprijs-model bij omvorming naar ECR (€)	Vershil bij omvorming naar ECR (€)
Arnhem	€ 37.023	72,8%	€ 32.530	€ -4.493	€ 37.332	€ 309
Renkum	€ 5.164	10,2%	€ 6.898	€ 1.734	€ 5.236	€ 72
Rheden	€ 8.635	17,0%	€ 10.597	€ 1.962	€ 8.254	€ -381

Uit de verschillenanalyse blijkt, dat de huidige lumpsum-verdeling waar afgelopen jaren mee is gewerkt niet past bij het kostprijsmodel zoals die in een Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie gebruikelijk is. Op basis van integrale verdeling van alle kosten zouden de gemeenten Renkum en Rheden aanzienlijk meer moeten betalen dan nu en de gemeente Arnhem minder dan nu (kolom b).

In een hostingmodel (enkelvoudige centrumregeling) ligt dit anders, omdat daar het eigenaarschap en de daarmee samenhangende instandhoudingskosten bij de centrumgemeente liggen en de gastgemeenten een kostprijs vergoeden op basis van de meerkosten van de door hen afgenomen diensten. Als we dat toepassen op de huidige begroting van De Connectie dan ontstaat de verdeling zoals weergegeven in de derde kolom van bovenstaande tabel (kolom c).

Daarin is te zien dat de kostenverdeling bij het hostingsmodel (enkelvoudige centrumregeling) ongeveer overeenkomt met de bedragen uit de afgelopen jaren gehanteerde lumpsum-kostenverdeling. Dit betekent dat de voorgestelde overgang naar het hostingsmodel voor de drie gemeenten tot nagenoeg dezelfde kostenverdeling leidt als in de huidige situatie: De gemeente Rheden gaat afgerond € 8,3 miljoen betalen in plaats van € 8,6 miljoen en de gemeente Renkum € 5,2 miljoen in plaats van € 5,1 miljoen. De gemeente Arnhem gaat afgerond € 37,3 miljoen betalen in plaats van € 37,0 miljoen. Dit laatste komt nagenoeg overeen met wat de gemeente Arnhem de afgelopen jaren heeft betaald én met wat de gemeente Arnhem aan kosten zou hebben in het denkbeeldige geval dat er geen samenwerking meer zou zijn (aangezien de gemeente Arnhem ook dan de instandhoudingskosten zelf zou moeten betalen).

Anderzijds zou het zuiver hanteren van het kostprijsmodel bij de huidige Wgr-bedrijfsvoeringsorganisatie voor Renkum en Rheden een onoverkomelijke kostenstijging inhouden (€ 1,7 miljoen respectievelijk € 2,0 miljoen). Voor die gemeenten een extra reden om te kiezen voor een hostingsmodel met Arnhem als gastheer (enkelvoudige centrumregeling).

Incidentele kosten

Met het voorgestelde omvormingsproces gaan wel incidentele kosten gepaard. Er moet een overkoepelende businesscase (€ 25.000), een invlechtingsplan (€ 50.000) en een opheffingsplan (€ 25.000) worden opgesteld. De totale kosten daarvan worden geraamd op € 100.000. De kosten voor het opstellen van het invlechtingsplan komen voor rekening van de beoogde gastheergemeente, de kosten voor de overkoepelende businesscase en het opheffingsplan komen voor rekening van de deelnemers in De Connectie naar rato van de (huidige) percentuele verdeling in de basisdienstverlening.

6 Wat zijn de risico's?

- 1.1 De beoogde effecten van de omvorming worden gerealiseerd in de jaren vanaf 2026.
- 1.2 De omvorming zelf betreft een herijking van de samenwerkingsafspraken en leidt bij gelijkblijvende afname van dienstverlening niet tot hogere of lagere kosten in zijn totaliteit.

- 1.3 Na de omvorming bepalen de gastgemeenten Renkum en Rheden via een dienstverleningsovereenkomst welke producten- en diensten zij afnemen. De verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van dat producten- en dienstenpakket ligt primair bij de gemeente Arnhem, inclusief de bijbehorende (investerings-)risico's. In de nieuwe regeling worden afspraken gemaakt over de verdeling van de kosten in geval dat gastgemeenten Rheden of Renkum in de toekomst zouden willen uittreden of substantieel minder producten zouden willen afnemen.
- 1.4 Over de dienstverlening op het gebied van Management Support loopt reeds een afzonderlijk besluitvormingsproces. Deze dienstverlening wordt niet as-is overgenomen door gemeente Arnhem. Uitgangspunt voor Management Support is dat de dienstverlening uit de Connectie wordt losgemaakt en overgedragen aan de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden, op basis van de bestaande capaciteit en personele afspraken.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

n.v.t.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

- De intentie wordt in een raadsbrief gecommuniceerd met de gemeenteraden.
- De stappen in het besluitvormingsproces, beoogde communicatie intern (zoals medewerkers en OR) en extern is beschreven in het bijgevoegde "spoorboekje".
- Definitieve besluitvorming in de colleges wordt conform het spoorboekje voorzien in mei 2025, zodat de benodigde raadsbesluiten in de drie gemeenten voor de zomer 2025 kunnen worden genomen

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

n.v.t.

Velp,

Raadsinformatiebrief

datum

5 november 2024

voor

Gemeenteraad

Afdeling

Leefomgeving

ons kenmerk

-

bijlage(n)

-

Onderwerp

Informeren over de beslissing op bezwaar tegen geweigerde omgevingsvergunning voor het vestigen van een fastfoodrestaurant met drive-through van McDonalds

Geachte raad,

Met deze raadsinformatiebrief willen we u informeren over ons besluit op het ingediende bezwaarschrift tegen de geweigerde aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vestigen van een fastfood restaurant met drive-through aan de Arnhemsestraatweg 68 in Rheden.

Aanleiding

Op 16 mei 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vestigen van een fastfoodrestaurant met drive-through op het perceel Arnhemsestraatweg 68 in Rheden geweigerd. Deze aanvraag is geweigerd omdat het college van mening is dat een drive-through ruimtelijk niet passend is op dit perceel. Het plan past niet binnen de regels van het bestemmingsplan en heeft een uitstraling die volgens de Welstandsnota niet bij de omgeving past.

Tegen de geweigerde omgevingsvergunning is door de gemachtigde van de initiatiefnemer een bezwaarschrift ingediend. Het college heeft het bezwaarschrift om advies voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie Bezwaarschriften. In haar openbare vergadering van 24 september 2024 heeft de commissie bezwaarschriften dit bezwaarschrift behandeld en hebben bezwaarmaker en het college hun standpunten mondeling kunnen toelichten. Bij deze hoorzitting waren ook belanghebbenden, omwonenden en de pers aanwezig.

Advies commissie bezwaarschriften

Op 21 oktober 2024 adviseerde de Commissie Bezwaarschriften het college over het bezwaarschrift en het besluit dat hieraan ten grondslag lag (het besluit om de gevraagde vergunning te weigeren). De commissie is het eens met de uitleg die het college aan het bestemmingsplan geeft, namelijk dat een drive through niet onder het begrip 'restaurant' valt. Ook volgt de commissie het college in het standpunt dat een drive-through ruimtelijk niet passend is op dit perceel vanwege het stedelijke karakter ervan in deze landelijke omgeving. De commissie heeft dan ook geoordeeld dat de bezwaargronden ongegrond zijn en dat ons besluit om de omgevingsvergunning te weigeren op goede gronden is genomen. De commissie adviseerde ons dan ook het besluit tot weigering van de gevraagde omgevingsvergunning in stand te houden.

Besluit op het ingediende bezwaarschrift

Wij informeren u hierbij dat wij het advies van de Commissie Bezwaarschriften overnemen. In onze collegevergadering van 6 november 2024 hebben wij besloten om het advies van de commissie bewaarschriften op te volgen en het bezwaarschrift ongegrond te verklaren en het besluit tot weigering van de gevraagde vergunning in stand te laten.

De initiatiefnemer kan nog beroep instellen bij de rechtbank Gelderland. Dat moet zij dan binnen zes weken na de datum van de beslissing op bezwaar doen. Nu initiatiefnemer bij de hoorzitting aangaf dat zij zonodig tot aan de Raad van State door procedeert, is het waarschijnlijk dat zij beroep bij de rechtbank instelt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes
secretaris.

datum
5 november 2024

zaaknummer
Z2024-00003330

uw brief/kenmerk
-

bijlagen
3

onderwerp
B en W voorstel

INHOUD VOORSTEL

INHOUD VOORSTEL

1. Conform het advies van de Commissie Bezwaarschriften beslissen op het bezwaarschrift en dit ongegrond verklaren;
2. Instemmen met bijgevoegde concept raadsinformatiebrief en de toezending daarvan aan de gemeenteraad.

1 Wat is de aanleiding?

Op 16 mei 2024 is de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een fastfood restaurant met een drive-through op het perceel Arnhemsestraatweg 68 te Rheden geweigerd. Tegen dit besluit is een bezwaar ingediend door de gemachtigde van de initiatiefnemer.

Dit bezwaarschrift is om advies voorgelegd aan de onafhankelijke Commissie Bezwaarschriften. In de openbare hoorzitting van 24 september jl. is dit bezwaarschrift door de commissie behandeld. Op 21 oktober jl. heeft de commissie een advies aan uw college uitgebracht.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Algemene wet bestuursrecht, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Bestemmingsplan Landelijk gebied, Bestemmingsplan Landelijk Gebied 1^e herziening aanpassingen plankaart en regels, Welstandsnota gemeente Rheden.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Global goal 11, Duurzame steden en gemeenschappen. Door uitvoering te geven aan de ruimtelijke wet- en regelgeving dragen we zorg voor een goede ruimtelijke ordening en kwaliteit van onze leefomgeving binnen de gemeentegrenzen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Wij stellen voor conform het gegeven advies van de Commissie bezwaarschriften te beslissen op het ingediende bezwaarschrift en deze beslissing zowel per brief als per e-mail te zenden aan de gemachtigde van bezwaarmaker.

Vanwege de publieke aandacht voor deze aanvraag om een omgevingsvergunning adviseren wij uw college om de gemeenteraad te informeren over het besluit met een korte raadsinformatiebrief. Een concept van deze raadsinformatiebrief is bijgevoegd bij dit voorstel. De raadsinformatiebrief zal kort uitleggen wat het advies van de Commissie Bezwaarschriften is en het voorgenomen besluit op het bezwaar. Kort samengevat houdt de raadsinformatiebrief in dat de Commissie bezwaarschriften het eens is met de uitleg die uw college aan het bestemmingsplan geeft, namelijk dat een drive through niet onder het begrip 'restaurant' valt. Ook volgt de commissie uw college in het standpunt dat een drive-through ruimtelijk niet passend is op dit perceel vanwege het stedelijke karakter ervan in deze landelijke omgeving. De commissie heeft dan ook geoordeeld dat de bezwaargronden ongegrond zijn en dat ons besluit om de omgevingsvergunning te weigeren op goede gronden is genomen.

5 Wat gaat het kosten?

Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden.

6 Wat zijn de risico's?

Er kan tegen de beslissing op bezwaar beroep worden ingesteld bij de rechtbank Gelderland en daarna hoger beroep bij de Raad van State. Dit zijn rechtsmiddelen die in iedere bestuurlijke procedure openstaan voor een belanghebbende. In deze zaak is het risico op beroep reëel.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

-

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Wij adviseren om hierin de gebruikelijke procedure te volgen. Deze houdt het volgende in. De beslissing op het bezwaarschrift wordt per aangetekende brief toegestuurd aan de gemachtigde van bezwaarmaker. Daarmee wordt het besluit op de wetelijk voorgeschreven wijze bekend gemaakt. Tevens zullen wij de gemachtigde telefonisch en per e-mail op de hoogte brengen.

Nadat bezwaarmaker is geïnformeerd over de beslissing komt de besluitenlijst van het college op de website te staan. Daar worden het collegevoorstel en de raadsinformatiebrief bijgevoegd. Het advies van de commissie bezwaarschriften is niet openbaar.

De raad wordt zoals uitgelegd onder punt 4 geïnformeerd met een korte Raadsinformatiebrief, dit zal worden gedaan nadat het besluit is genomen en de betrokkenen zijn geïnformeerd en kort voordat openbaar wordt dat het college een besluit heeft genomen.

De pers wordt - nadat de gemachtigde van bezwaarmaker over de beslissing is geïnformeerd en de Raad is geïnformeerd – erop geattendeerd dat er een besluit is genomen door de communicatieadviseur.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Nee.

De Steeg,

Aan de gemeenteraad

Onderwerp: informatie over de zorgcontinuïteit van Pactum i.v.m. de financiële situatie Pactum

Geachte voorzitter en leden,

Pactum is een grote jeugdzorgaanbieder, werkzaam voor circa 200 gemeenten, voornamelijk in het oosten en zuiden van het land. Onlangs informeerden we u over Pactum: Op 28 mei 2024 is vastgesteld dat Pactum zich in trede 3 bevindt van het landelijk 'Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp'¹. Dat betekent dat de financiële situatie van de organisatie zorgelijk is en er onder andere een druk ligt op de liquiditeit.

We willen u met deze brief op de hoogte brengen van de actuele stand van zaken en van de stappen die we de komende periode zetten.

Start Herstelplan

Als gemeenten hebben wij de wettelijke plicht de continuïteit van cruciale jeugdzorg te waarborgen en in te grijpen als blijkt dat de zorgcontinuïteit in gevaar is.

Pactum is per direct gestart met een traject dat uiteindelijk moet leiden tot een herstelplan. Vanuit het 'Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp' werkt Pactum, samen met:

- de accounthoudende regio's (Centraal Gelderland en Midden IJssel/Oost Veluwe) en
- de regio's met strategisch belang (IJsselland, Midden Limburg Oost en Zuid Oost Brabant)

Pactum heeft PricewaterhouseCoopers (PwC) ingeschakeld om dit proces te begeleiden. Als regio's worden wij ondersteund door de Jeugddautoriteit en de regioadviseurs vanuit het Ketenbureau I-Sociaal Domein. Deze partijen zijn ook vertegenwoordigd in het ambtelijke en bestuurlijke kernteam. Zij koppelen uiteindelijk terug aan een breed ambtelijk en breed bestuurlijk overleg.

Het herstelplan is bedoeld om de continuïteit van cruciale jeugdhulpfuncties te waarborgen. Met dit plan is inmiddels een start gemaakt. De directie van Pactum en de raad van bestuur van VIGO hebben volledige medewerking, verantwoording en transparantie toegezegd. Het proces zal, conform het draaiboek, worden gemonitord door de Jeugddautoriteit.

Actuele stand van zaken en vooruitzicht 2024

De huidige financiële situatie van Pactum is zorgelijk, een vertaling van trede 3. Er is enige druk op de liquide positie van Pactum, maar deze blijft stabiel en er is voorlopig geen druk op de continuïteit van zorg. Vanuit de huidige financiële cijfers van Pactum blijkt dat er tot het einde van het jaar voldoende liquide middelen zijn, mits er zelfhulpmaatregelen worden genomen.

Begin juli heeft Pactum de volgende zaken opgeleverd in een breed ambtelijk en breed bestuurlijk overleg:

- een korte termijn plan met zelfhulpmaatregelen
- een planning om te komen tot een meerjarenherstel- en ontwikkelplan

Dit geheel omvat:

- een probleemanalyse die richting geeft aan wat het herstel- en ontwikkelplan moet oplossen;

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2021/07/01/draaiboek-continuïteit-jeugdhulp>

- een operationeel plan 2024 dat moet zorgen voor het operationeel verbeteren van de huidige activiteiten op korte termijn voor 2024;
- een liquiditeitsprognose voor het restant van 2024; en
- een planning van hoe Pactum gaat komen tot het meerjarenherstel- en ontwikkelplan.

De oplevering hiervan zal eind oktober 2024 zijn.

Risico's

Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat er, zonder zelfhulpmaatregelen van Pactum, eind 2024 een liquiditeitstekort ontstaat. Van belang is dat Pactum eerst kijkt welke maatregelen zij zelf kan nemen om de liquiditeit stabiel te houden, eventueel ondersteund door VIGO, één van de collega-aanbieders binnen VIGO-groep en/of de banken. De afspraak tussen Pactum en de regio's in het kernteam in samenspraak met de Jeugddirectie en het Ketenbureau I-Sociaal Domein is dan ook gemaakt dat de liquide positie en de zelfhulpmaatregelen continu onderwerp van gesprek blijven. Hierover wordt tussen de deelnemers proactief gecommuniceerd. Deze afspraak is gemaakt omdat de situatie kan ontstaan dat - indien zelfhulpmaatregelen niet afdoende blijken te zijn - het verzoek tot financiële steun bij de gemeenten kan worden neergelegd. Het kernteam werkt mogelijke scenario's uit hoe te handelen als dit aan de orde is met daarbij de benodigde vervolgstappen, mocht het proces zodanig vorderen dat deze scenario's mogelijk tot uiting komen. Wij benadrukken dat er momenteel geen verzoek tot financiële steun ligt vanuit Pactum en dat er eerst gekeken wordt naar de zelfhulpmaatregelen.

Informatie

Om alle betrokken gemeenten goed op de hoogte te houden is een proces ingericht dat hier duidelijkheid in moet geven. Voorop staat dat informatieverstrekking via en (eventuele) besluiten door de jeugdregio's of gemeenten genomen worden. Daarom wordt u bij nieuwe ontwikkelingen rondom zowel de inhoudelijke als financiële situatie van Pactum geïnformeerd.

Contact

Heeft u in de tussentijd al vragen? Dan kunt u contact opnemen met de accounthoudende regio's.

- Midden-IJssel/Oost-Veluwe: Pascal Offenbergh (p.offenbergh@apeldoorn.nl)
- Centraal Gelderland: Joep Buskens (joep.buskens@inkoopsgd.nl)
- Eerste contactpersoon bij Pactum: Melanie van Casteren (melanievancasteren@vigogroep.nl)

Namens de accounthoudende regio's en Pactum,

Wethouder Roelofs
Gemeente Arnhem

Wethouder Timmer
Gemeente Brummen

dhr. Kauffeld
Voorzitter RvB VIGOGroep

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Ronald ter Hoeven

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)
 3 Goede gezondheid en Welzijn

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
1

rol raad
Ter kennisneming

Onderwerp
Financiële situatie Pactum

INHOUD VOORSTEL

De raad door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief informeren over de financiële situatie van Pactum en de maatregelen die zijn genomen om die situatie te verbeteren.

1 Wat is de aanleiding?

De gemeente Rheden heeft vanuit de jeugdwet de verantwoordelijkheid te voorzien in jeugdhulp, voor kinderen en gezinnen met uiteenlopende problematiek. De inspanningen van de gemeente Rheden zijn er op gericht om passende hulp te bieden en tegelijkertijd in te zetten op preventie en minder kinderen in zorg. Met dit voorstel informeren wij de raad over Pactum, een jeugdhulpaanbieder voor kinderen met een zware complexe zorgvraag, waarvoor maatregelen nodig zijn om de zorgcontinuïteit te waarborgen. In juli 2024 hebben wij de raad door middel van een raadsinformatiebrief eerder geïnformeerd over de financiële situatie van Pactum. Dit omdat eind mei 2024 is vastgesteld dat Pactum zich in trede 3 bevond van het draaiboek continuïteit jeugdhulp. Pactum bevindt zich nog steeds in trede 3. Dat betekent dat de financiële situatie van de organisatie zorgelijk is en er onder andere druk ligt op de liquiditeit. Met de bijgevoegde raadsinformatiebrief informeren wij de raad over de actuele stand van zaken en de stappen die de komende periode worden gezet.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Jeugdwet
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Als gemeenten in de regio Centraal Gelderland streven we naar een dekkend zorglandschap waarin we tijdig en passende hulp kunnen bieden aan kinderen en gezinnen die dat nodig hebben.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Wij informeren de raad door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Op dit moment zijn er geen financiële consequenties.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	Structureel./ Incidenteel	2024	2025	2026	2027
Budget:					
Af: aangegane verplichtingen:	Structureel	0	0	0	0
Bij: inkomsten:		0	0	0	0
Beschikbaar:		0	0	0	0
Gevraagd budget:	structureel	0	0	0	0

Restant budget nog beschikbaar:		0	0	0	0
--	--	---	---	---	---

6 Wat zijn de risico's?

Op dit moment zijn er geen acute risico's. Door het hanteren van het draaiboek continuïteit jeugdhulp zetten de betrokken partijen de benodigde stappen zodat Pactum weer financieel stabiel kan worden.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De gemeenten in de regio Centraal Gelderland willen de raden goed en zorgvuldig informeren over de ontwikkelingen binnen Pactum.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De raadsinformatiebrief wordt gedeeld met de gemeenteraad.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

n.v.t.

Velp,

Raadsinformatiebrief

datum

7 november 2024

voor

leden van de gemeenteraad

Afdeling / cluster

Project Gemeentehuis

behandeld doorA.J. Hingstman
B. Atema**ons kenmerk****bijlage(n)**

Factsheet Q3 2024

Onderwerp

Project Gemeentehuis – We gaan verhuizen!

Aanleiding

In deze raadsinformatiebrief informeren we u over de ontwikkelingen binnen het project gemeentehuis. We geven een stand van zaken rondom de bouw, waar we staan met de terreinwerkzaamheden en de overige ontwikkelingen.

Voortgang bouw

De realisatie van het gemeentehuis nadert zijn einde. De aannemers zijn reeds begonnen met vooropnames en werken toe naar de formele oplevering. Op dit moment ondervindt de installateur ITN problemen met de ijskelder, dit verloopt niet volgens planning. Er wordt door aannemer ITN gewerkt aan een back-up plan om het gebouw te laten voldoen aan de comforteisen door een tijdelijk alternatief te bieden.

Er is binnen het project veel energie gestoken om materialen duurzaam en circulair te gebruiken, zo zijn oude plafonds hergebruikt en oude materialen uit het gemeentehuis gedemonteerd voor hergebruik door lokale (maatschappelijke) partijen. Informatie over duurzaam circulair materiaalgebruik zal na oplevering met u worden gedeeld.

Verhuizen

Op dit moment wordt er volop gewerkt aan de voorbereidingen van de verhuizing. Zo worden in oktober en november onder andere de audiovisuele middelen gemonteerd en getest en wordt de wiferverbinding in orde gemaakt. Het meubilair en de binnenbeplanting wordt in december geleverd. Volgens de planning wordt het gemeentehuis voor de kerst in gebruik genomen.

De eerste raadsvergadering in het nieuwe gemeentehuis is op 7 januari. De dienstverlening voor de inwoners is per 3 februari mogelijk op het nieuwe gemeentehuis. Hierover zal binnenkort met onze inwoners over gecommuniceerd worden.

Terreinwerkzaamheden

De terreinaannemer heeft op dit moment een uitdaging om de realisatie van de ijsbuffer mogelijk te maken tijdens de uitvoering van de terreinwerkzaamheden. Om de bereikbaarheid te garanderen worden de werkzaamheden aan het terrein in fases uitgevoerd. Daarmee is het van belang dat de entree van het gebouw, de parkeerplaats en de fietsenstalling bereikbaar zijn voor de ingebruikname. We voorzien dat een deel van de werkzaamheden aan het parkeerterrein rondom de fietsenstalling na de ingebruikname wordt afgerond.

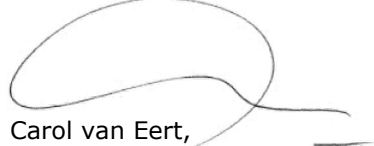
Voor de aanpassingen aan de Hoofdstraat en de middenberm worden verkeersmaatregelen genomen. Hierbij houden we rekening met de (verkeers)veiligheid en de bereikbaarheid van het dorp. De omwonenden van het gemeentehuis zijn met een nieuwsbrief en informatiebijeenkomst geïnformeerd over de werkzaamheden

Tot slot

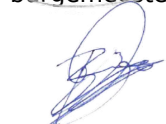
In de bijlage van deze raadsinformatiebrief is de factsheet opgenomen met verdere informatie over het budget en de planning.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes
secretaris.

B en W-voorstel

portefeuillehouder
T.A.F.A Klomberg

begrotingsprogramma
2 Bedrijfsvoering

draagt bij aan Global Goal(s)
 11 Duurzame steden en gemeenschappen

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
2

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp

Raadsinformatiebrief Project Gemeentehuis – We gaan verhuizen!

INHOUD VOORSTEL

1. Instemmen met raadsinformatiebrief 'Project Gemeentehuis – We gaan verhuizen!' en Factsheet Q3 2024.
2. Instemmen met het doorgeleiden van bijgevoegde raadsinformatiebrief en bijlage aan de gemeenteraad

1 Wat is de aanleiding?

De aanleiding van de raadsinformatiebrief zijn de toezeggingen die er zijn gedaan over het informeren van de raad over het project gemeentehuis.

2 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

nvt

3 Wat gaan wij ervoor doen?

Zie raadsinformatiebrief.

4 Wat zijn de financiële consequenties?

Financiële consequenties voor het informeren van de raad middels deze raadsinformatiebrief zijn er niet.

5 Wat zijn de risico's?

Er zijn geen risico's.

6 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het betreft verstrekken van informatie.

7 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De raadsinformatiebrief is informatief en openbaar.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Nee.

De Steeg,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes
secretaris.

Factsheet project gemeentehuis Q3 2024

Product

Bouw en Terrein

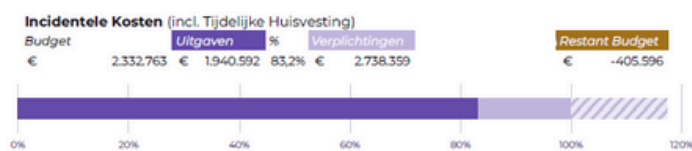
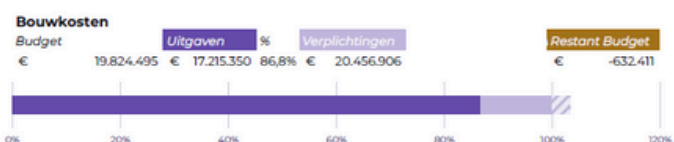
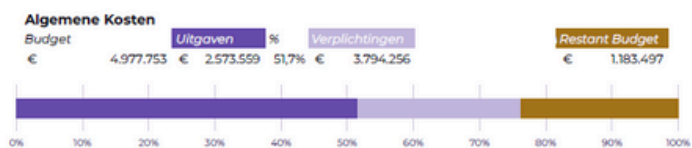
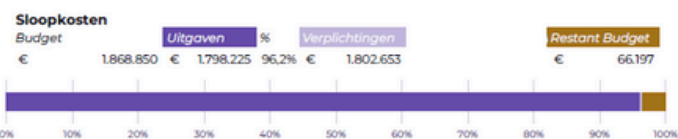
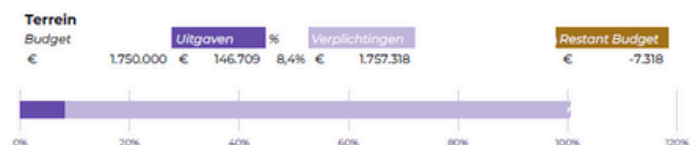
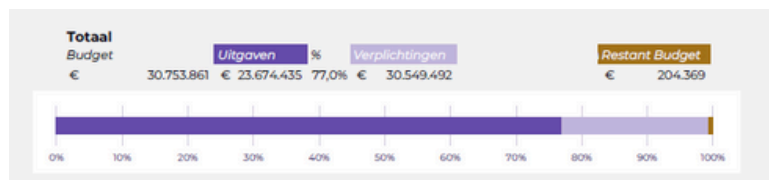
De realisatiefase loopt ten einde. Op 7 oktober heeft een bijeenkomst voor omwonenden plaatsgevonden waarin zij zijn geïnformeerd over de laatste bouw-/afwerkfase en de nog uit te voeren terreinwerkzaamheden. Tevens is het ontwerp van de in aanbouw zijne fietsenstalling gepresenteerd en kwamen de verkeersmaatregelen voor de tijdelijke wegafzetting aanbod.

Planning verhuizing en opening

- Medio december: eerste werkdag in het nieuwe pand
- Januari: Officiële opening genodigden
- Februari: dienstverlening voor bewoners open

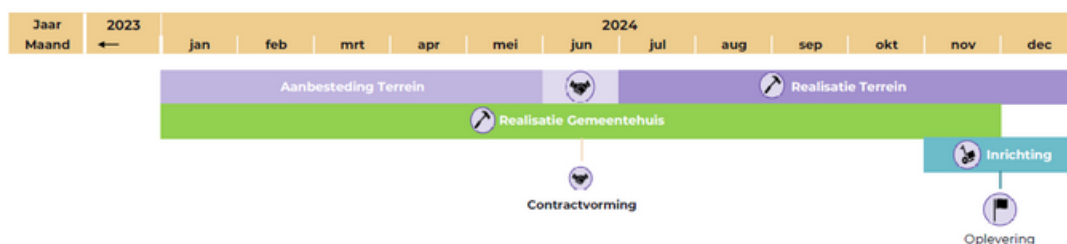

Budget

Planning

De vele regen van afgelopen periode zorgt voor uitdagingen op de planning. Daarom is er een gewijzigde afbouwplanning gemaakt om de achterstand in te lopen. Ook de wateraansluiting verloopt moeizaam waardoor de huidige planning na de opleverdatum is. We zetten ons in om de aansluitdatum naar voren te halen.

Raadsinformatiebrief

portefeuillehouder

G. Hofstede
R. ter Hoeven
P. Hofman

begrotingsprogramma

2 Welzijn

draagt bij aan Global Goal(s)

 3 Goede gezondheid en Welzijn

Datum

24 september 2024

bijlage(n)

1

rol raad

Ter kennisneming

Onderwerp

bestuurlijke overleggen tarieven ambulante jeugdhulp en Wmo

In de periode november 2023 – april 2024 hebben wij u met raadsinformatiebrieven geïnformeerd over het proces van tarievenonderzoek ambulante jeugdhulp en Wmo en de daaruit voortkomende tariefstijgingen voor ambulante jeugdhulp en Wmo. Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u graag over de bestuurlijke overleggen die met zorgaanbieders hebben plaatsgevonden over het niet dekkend zijn van nieuwe tarieven Behandeling en de ingangsdatum van de nieuwe tarieven.

Het Tarievenonderzoek Ambulant is afgerond en de vastgestelde tarieven zijn per 1 april 2024 ingegaan. Besluitvorming heeft hierover eind maart plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties van een aantal aanbieders op de genomen besluiten heeft, onder leiding van het ketenbureau i-Sociaal Domein, op 1 juli 2024 een gesprek plaatsgevonden met deze aanbieders en Inkoop SDCG van de MGR SDCG. Als vervolg op dit gesprek hebben twee bestuurlijke overleggen plaatsgevonden waarbij enkele bestuurders namens de regio Centraal Gelderland en enkele bestuurders namens aanbieders aanwezig waren:

- Bestuurlijk overleg 28 augustus 2024, onderwerp tarieven zorgvorm Behandeling
- Bestuurlijk overleg 30 augustus 2024, onderwerp ingangsdatum tarieven 2024 n.a.v. het tarievenonderzoek

Aanbieders hebben twee verzoeken ingediend bij het bestuur van de MGR SDCG.

1. Voor de zorgvorm Behandeling structureel de oude tarieven per 1 januari 2025 behouden in plaats van de tarieven voortkomend uit het Tariefonderzoek Ambulant en
2. De ingangsdatum van de nieuwe tarieven stellen op 1 januari 2024 in plaats van 1 april 2024.

Essentie bestuurlijk overleg 28 augustus 2024 – zorgvorm Behandeling

In dit gesprek hebben aanbieders aangegeven dat hun bedrijfsvoering binnen de zorgvorm Behandeling (nog) niet aansluit bij de opbouw van de tarieven, die berekend zijn op basis van de huidige productbeschrijvingen. Dit geldt met name voor een aantal aanbieders die behandeling van cliënten met lichte ontwikkelings- en/of gedragsproblemen leveren.

Hierdoor zijn de tarieven vanuit het aanbiedersperspectief wel reëel, maar niet dekkend. Verder geven enkele aanbieders aan dat hun financiële positie de afgelopen jaren is verslechterd. Dit betekent dat er een zeer beperkte winstmarge is, financiële risico's opvangen moeilijker wordt en de bedrijfsvoering daardoor onder druk komt te staan. Aan de andere kant is er begrip voor het feit dat gemeenten te maken hebben met oplopende tekorten en kijken vanuit het meerjarenperspectief, zodat zij de zorgkosten op termijn kunnen blijven betalen.

Essentie bestuurlijk overleg 30 augustus 2024 – ingangsdatum tarieven 2024

In dit gesprek is door de aanbieders Begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning aangegeven dat de CAO-verhogingen hebben geleid tot fors hogere loonkosten en dat ze niet in staat zijn om deze loonkosten op te vangen. Wel is er een algemeen beeld vanuit de aanbieders dat de nieuwe tarieven reëel en kostendekkend zijn. Gemeenten hebben aangegeven met het tarievenonderzoek en de ingangsdatum van 1 april 2024 juist tegemoet te komen aan reële tarieven.

Besluit

Op basis van eerdere gesprekken met zorgaanbieders heeft het Algemeen Bestuur van de MGR SDCG op 27 juni 2024 besloten het eerder door hem genomen besluit van 28 maart 2024 over de hoogte van de tarieven en de ingangsdatum van 1 april 2024 niet te herzien. Vervolgens hebben in augustus 2024 de genoemde bestuurlijke gesprekken met de zorgaanbieders plaatsgevonden omtrent ingangsdatum tarieven 2024 en over de tarieven Behandeling.

De leden van de BCI hebben terugkoppeling gekregen van deze bestuurlijke gesprekken. Deze gesprekken geven geen aanleiding tot heroverweging van het advies van BCI aan het Algemeen Bestuur van MGR SDCG.

Er is in 2023 bewust gekozen voor een onderzoek naar reële tarieven van zorgproducten en niet naar de kostprijs bij aanbieders. Onder normale omstandigheden kan een aanbieder een product tegen het reële tarief aanbieden en concurrerend in de markt zetten. Bij enkele producten Behandeling en Consultatie en Kindergeneeskunde licht is gebleken dat het berekende reële tarief voor 2024 lager uitvalt dan het geïndexeerde tarief uit 2023. De aanbieders hebben aangegeven dat ze hun bedrijfsvoering hierop nog niet hebben kunnen aanpassen. Daarom is voor deze producten in de besluitvorming 2024 als overgangsjaar bestempeld waarin het op het oude tarief gebaseerde, geïndexeerde tarief voor 2024 gehanteerd blijft. Hiermee wordt ruimte geboden aan aanbieders om de bedrijfsvoering bij deze zorgvorm aan te laten sluiten bij het reële tarief. Deze uitzondering is alleen gemaakt voor 2024, wat betekent dat deze vervalt per 1 januari 2025. Concreet betekent dit dat per 1 januari 2025 de tarieven voor Behandeling gaan gelden zoals deze berekend zijn in het tarievenonderzoek van TransitiePartners.

De gemeenten zijn verplicht om bij een verlenging van een zorgovereenkomst of bij een nieuwe inkoop van zorgproducten reële tarieven te hanteren. In de overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over de indexatie gedurende de looptijd. Kostenstijgingen die niet kunnen worden opgevangen met de indexatie komen voor het ondernemersrisico van de aanbieders. De uitkomsten van het tarievenonderzoek zijn op 28 maart 2024 vastgesteld. De doelstelling van het tarievenonderzoek was om te komen tot reële tarieven bij de verlenging van de contracten per 1 juli 2024. Tevens is besloten deze tarieven per 1 april 2024 te hanteren.

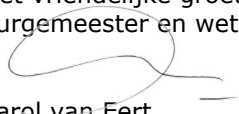
Alles overwegende is de Bestuurscommissie Inkoop Zorg daarom van mening dat zij binnen de ruimte die gemeenten hebben, reeds maximaal tegemoet is gekomen aan de verzoeken van aanbieders. We blijven met elkaar werken aan de maatschappelijke opgave om de zorg betaalbaar en beschikbaar te houden voor die inwoners die dat nodig hebben. Over drie maanden wordt daarom een vervolggesprek met de aanbieders van het bestuurlijk overleg en de gemeenten gepland.

Naar aanleiding van de bestuurlijke gesprekken hebben de zorgaanbieders Drie Gasthuizengroep en STMG aan alle raden in de regio Centraal Gelderland een brief gestuurd waarin zij de raden verzoeken het besluit over de ingangsdatum van de tarieven te heroverwegen. Deze brief is als bijlage toegevoegd.

Landelijk signaal

Gezien de nijpende financiële situatie van zowel gemeenten als aanbieders is het van belang een landelijk signaal af te geven dat het Rijk met voldoende financiële middelen dient te komen, zodat gemeenten reële tarieven aan aanbieders kunnen blijven betalen. En daarnaast ook voldoende middelen overhouden om te zorgen voor de transformatie die nodig is om de zorg beschikbaar te houden voor die inwoners die dat nodig hebben. Deze maatschappelijke opgave vraagt samenwerking op alle niveaus.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris

Aan : **Bestuurscommissie Inkoop Zorg**
Van : **Module Inkoop SDCG**
Opsteller : Corine Claassen, Sandra Tap
Onderwerp : Informatiebrief bestuurlijke overleggen tarieven
Datum : 11 september 2024

Ter informatie
Ter bespreking
Ter advisering

☒
☐
☐

(Aanvinken wat van toepassing is)

Aanleiding

De Bestuurscommissie Inkoop Zorg heeft op 30 augustus 2024 aan Inkoop SDCG gevraagd om een informatiebrief op te stellen waarin terugkoppeling wordt gegeven op de gevoerde bestuurlijke overleggen op respectievelijk 28 augustus 2024 (tarieven zorgvorm Behandeling – m.n. tarieven product Behandeling A2¹) en 30 augustus 2024 (ingangsdatum tarieven 2024 n.a.v. het tarievenonderzoek). De portefeuillehouders Zorg kunnen op basis van deze notitie hun colleges en desgewenst raden informeren.

Terugkoppeling bestuurlijke overleggen

Het Tariefonderzoek Ambulant is afgerond en de vastgestelde tarieven zijn per 1 april 2024 ingegaan. Besluitvorming heeft hierover eind maart plaatsgevonden.

Naar aanleiding van de ontvangen reacties van een aantal aanbieders heeft, onder leiding van het ketenbureau i-Sociaal Domein, op 1 juli 2024 een gesprek plaatsgevonden met deze aanbieders en Inkoop SDCG. Als vervolg op dit gesprek hebben twee bestuurlijke overleggen plaatsgevonden waarbij enkele bestuurders namens de regio Centraal Gelderland en enkele bestuurders namens aanbieders aanwezig waren:

- Bestuurlijk overleg 28 augustus 2024, onderwerp tarieven zorgvorm Behandeling – m.n. tarieven product Behandeling A2
- Bestuurlijk overleg 30 augustus 2024, onderwerp ingangsdatum tarieven 2024 n.a.v. het tarievenonderzoek

Aanbieders hebben twee verzoeken ingediend bij het bestuur van de MGR SDCG.

1. Voor de zorgvorm Behandeling structureel de oude tarieven per 1 januari 2025 behouden in plaats van de tarieven voortkomend uit het Tariefonderzoek Ambulant en
2. De ingangsdatum van de nieuwe tarieven stellen op 1 januari 2024 in plaats van 1 april 2024.

Essentie bestuurlijk overleg 28 augustus 2024 – zorgvorm Behandeling

In dit gesprek hebben aanbieders aangegeven dat hun bedrijfsvoering binnen de zorgvorm Behandeling (nog) niet aansluit bij de opbouw van de tarieven, die berekend zijn op basis van de huidige productbeschrijvingen. Dit geldt met name voor een aantal aanbieders die Behandeling A2 leveren. Hierdoor zijn de tarieven vanuit het aanbiedersperspectief wel reëel, maar niet dekkend. Verder geven enkele aanbieders aan dat hun financiële positie de afgelopen jaren is verslechterd. Dit betekent dat er een zeer beperkte winstmarge is, financiële risico's opvangen moeilijker wordt en de bedrijfsvoering daardoor onder druk komt te staan. Aan de andere kant is er begrip voor het feit dat gemeenten te maken hebben met oplopende tekorten en kijken vanuit het meerjarenperspectief, zodat zij de zorgkosten op termijn kunnen blijven betalen.

¹ Dit product omvat de behandeling van cliënten met lichte ontwikkelings- en/of gedragsproblemen (conform de Jeugdwet) die zich afspeelt binnen het gezin en het netwerk.

Essentie bestuurlijk overleg 30 augustus 2024 – ingangsdatum tarieven 2024

In dit gesprek is door de aanbieders Begeleiding en Huishoudelijke ondersteuning aangegeven dat de CAO-verhogingen hebben geleid tot fors hogere loonkosten en dat ze niet in staat zijn om deze loonkosten op te vangen. Wel is er een algemeen beeld vanuit de aanbieders dat de nieuwe tarieven reëel en kostendekkend zijn. Gemeenten hebben aangegeven met het tarievenonderzoek en de ingangsdatum van 1 april 2024 juist tegemoet te komen aan reële tarieven.

Besluit

BC Inkoop Zorg heeft op 30 augustus gesproken over beide verzoeken en geconcludeerd dat er geen aanleiding is om de besluitvorming voor Behandeling en de ingangsdatum van de tarieven 2024 te heroverwegen.

Er is in 2023 bewust gekozen voor een onderzoek naar reële tarieven van zorgproducten en niet naar de kostprijs bij aanbieders. Onder normale omstandigheden kan een aanbieder een product tegen het reëel tarief aanbieden en concurrerend in de markt zetten. Bij enkele producten Behandeling (Behandeling A1 (45J21), Behandeling A2 (45J22), Consultatie A (45J15), Consultatie D (45J18) en Kindergeneeskunde licht (53A02) is gebleken dat het berekende reële tarief voor 2024 lager uitvalt dan het geïndexeerde tarief uit 2023. De aanbieders hebben aangegeven dat ze hun bedrijfsvoering hierop nog niet hebben kunnen aanpassen. Daarom is voor deze producten in de besluitvorming 2024 als overgangsjaar bestempeld waarin het op het oude tarief gebaseerde, geïndexeerde tarief voor 2024 gehanteerd blijft. Hiermee wordt ruimte geboden aan aanbieders om de bedrijfsvoering bij deze zorgvorm aan te laten sluiten bij het reële tarief. Deze uitzondering is alleen gemaakt voor 2024, wat betekent dat deze vervalt per 1 januari 2025. Concreet betekent dit dat per 1 januari 2025 de tarieven voor Behandeling gaan gelden zoals deze berekend zijn in het tariefonderzoek van TransitiePartners.

De gemeenten zijn verplicht om bij een verlenging van een zorgovereenkomst of bij een nieuwe inkoop van zorgproducten reële tarieven te hanteren. In de overeenkomsten zijn afspraken gemaakt over de indexatie gedurende de looptijd. Kostenstijgingen die niet kunnen worden opgevangen met de indexatie komen voor het ondernemersrisico van de aanbieders. De uitkomsten van het tarievenonderzoek zijn op 28 maart 2024 vastgesteld. De doelstelling van het tarievenonderzoek was om te komen tot reële tarieven bij de verlenging van de contracten per 1 juli 2024. Tevens is besloten deze tarieven per 1 april 2024 te hanteren.

Alles overwegende is de BC Inkoop Zorg daarom van mening dat zij binnen de ruimte die gemeenten hebben, reeds maximaal tegemoet is gekomen aan de verzoeken van aanbieders. We blijven met elkaar werken aan de maatschappelijke opgave om de zorg betaalbaar en beschikbaar te houden voor die inwoners die dat nodig hebben. Over drie maanden wordt daarom een vervolgesprek met de aanbieders van het bestuurlijk overleg en de gemeenten gepland.

Landelijk signaal

Gezien de nijpende financiële situatie van zowel gemeenten als aanbieders is het van belang een landelijk signaal af te geven dat het Rijk met voldoende financiële middelen dient te komen, zodat gemeenten reële tarieven aan aanbieders kunnen blijven betalen. En daarnaast ook voldoende middelen overhouden om te zorgen voor de transformatie die nodig is om de zorg beschikbaar te houden voor die inwoners die dat nodig hebben. Deze maatschappelijke opgave vraagt samenwerking op alle niveaus.

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Gea Hofstede

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)
 3 Goede gezondheid en Welzijn

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
3

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp

INHOUD VOORSTEL

De raad door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief informeren over bestuurlijke overleggen die hebben plaatsgevonden over het niet dekkend zijn van nieuwe tarieven Behandeling en de ingangsdatum van de nieuwe tarieven.

1 Wat is de aanleiding?

In de periode november 2023 – april 2024 hebben wij de raad met raadsinformatiebrieven geïnformeerd over het proces van tarievenonderzoek ambulante jeugdhulp en Wmo en de daaruit voortkomende tariefstijgingen voor ambulante jeugdhulp en Wmo. Naar aanleiding van de besluitvorming over de hoogte van de tarieven en de ingangsdatum daarvan hebben bestuurlijke overleggen met zorgaanbieders plaatsgevonden over het niet dekkend zijn van nieuwe tarieven Behandeling en de ingangsdatum van de nieuwe tarieven. Wij informeren de raad nu graag over deze bestuurlijke gesprekken.

Naar aanleiding van de bestuurlijke gesprekken hebben de zorgaanbieders Drie Gasthuizengroep en STMG aan alle raden in de regio Centraal Gelderland een brief gestuurd waarin zij de raden verzoeken het besluit over de ingangsdatum van de tarieven te heroverwegen (zie bijlage).

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Jeugdwet
- Wmo
- AMvB reële prijzen Jeugdwet en Wmo
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Als gemeenten in de regio Centraal Gelderland streven we naar een dekkend zorglandschap waarin we tijdig en passende hulp kunnen bieden aan kinderen, gezinnen en volwassenen die dat nodig hebben.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Wij informeren de raad door middel van bijgevoegde raadsinformatiebrief.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Op basis van eerdere bestuurlijke gesprekken met zorgaanbieders heeft het Algemeen Bestuur van de MGR SDCG op 27 juni 2024 besloten het eerder door hem genomen besluit van 28 maart 2024 over de hoogte van de tarieven en de ingangsdatum van 1 april 2024 niet te herzien. Vervolgens hebben in augustus 2024 op nieuw gesprekken met de zorgaanbieders plaatsgevonden omtrent ingangsdatum tarieven 2024 en over de tarieven Behandeling.

De leden van de BCI hebben terugkoppeling gekregen van de bestuurlijke gesprekken die in augustus 2024 met aanbieders hebben plaatsvonden. Deze gesprekken geven geen aanleiding tot heroverweging van het advies van BCI aan het Algemeen Bestuur van MGR SDCG. Er zijn nu dan ook geen financiële consequenties.

<i>Inzicht verloop beschikbaar budget:</i>	<i>Structureel./ Incidenteel</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>
Budget:					
<i>Af: aangegane verplichtingen:</i>	Structureel	0	0	0	0
<i>Bij: inkomsten:</i>		0	0	0	0
Beschikbaar:		0	0	0	0
Gevraagd budget:	structureel	0	0	0	0
Restant budget nog beschikbaar:		0	0	0	0

Er zijn echter wel financiële consequenties als het verzoek van zorgaanbieders om de reële tarieven op 1 januari 2024 te laten ingaan wordt opgevolgd.

De verwachte financiële effecten van de nieuwe tarieven en de ingangsdatum van 1 april 2024 hebben wij in eerdere raadsinformatiebrieven inzichtelijk gemaakt. Deze zijn al verwerkt in de solide kadernota 2025.

6 Wat zijn de risico's?

Er zijn geen risico's.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Wij willen de raad goed en zorgvuldig informeren over de ontwikkelingen rondom de tarieven en de gesprekken daarover met aanbieders.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De raadsinformatiebrieven worden gedeeld met de gemeenteraad.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

n.v.t.

Velp,

aan gemeenteraden inkoop MGR Sociaal Domein Midden Gelderland

Arnhem, 6 september 2024

Betreft: WMO tarieven 2024 en samenwerking

Geachte raadsleden,

In september 2023 heeft uw inkooporganisatie MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland marktconsultaties gehouden om te komen tot een reëel tarief voor de WMO. Gemeenten wilden alle ontwikkelingen meenemen in het vaststellen van de definitieve tarieven 2024 en daarom vond er vóór 1 januari 2024 een tarief onderzoek plaats. Er werd aangegeven dat aanbieders, op basis van dit tarief onderzoek, eind 2023 nadere informatie rond de definitieve tarieven per 1 januari 2024 zouden ontvangen. De uitkomsten van de marktconsultaties en het tarief onderzoek zijn gebruikt om een reëel tarief vast te stellen voor de uitvoering van wettelijke WMO taken door uitvoeringspartners als DrieGasthuizenGroep, STMG en vele anderen. De zorgvuldigheid over de wijze hoe dit onderzoek is uitgevoerd kunnen wij waarderen. Het destijds gepresenteerde tarief was voor ons reëel en kostendekkend.

Voor ons gaf dit voldoende vertrouwen dat de leveranciersrelatie plaats maakte voor strategische samenwerking en partnership. Dit is ook echt nodig daar we samen voor een grote maatschappelijke opgave staan. Het vraagt om nog meer verbinding in de wijk tussen het sociaal domein en de (welzijns)zorg. Wij werken met en rondom inwoners en zijn gericht op gezondheid en preventie. Daarnaast dragen wij eraan bij dat de, met name oudere en kwetsbare inwoner, verantwoord thuis kan blijven wonen. Verder stemmen we ook af met de partners in de wijk hoe we de zorg en ondersteuning toegankelijk, betaalbaar en op niveau kunnen houden.

Sinds eind vorig jaar zijn wij in gesprek over de ingangsdatum van het reële tarief zoals in oktober 2023 aan ons is gepresenteerd. Vrijdag 30 augustus jl. hebben wij van de (inhoudelijke) portefeuillehouders de mededeling ontvangen dat de ingangsdatum definitief blijft staan op 1 april 2024. Dit is op 10 september jl. schriftelijk aan ons bevestigd. Wij hebben meerdere malen het verzoek gedaan om 1 januari 2024 als ingangsdatum te hanteren. Dit omdat wij, als uw uitvoeringspartners, al vanaf oktober 2023 zijn geconfronteerd met een enorme kostenstijging (15-18%) als gevolg van CAO aanpassingen. Deze stijging hebben wij als sector doorgevoerd daar de loonkloof met de andere sectoren te groot was (en nog is). Behouden van medewerkers is een van de grootste uitdagingen, daarnaast gaan wij ook voor goed werkgeverschap.

Juridische toetsing heeft bevestigd dat de jurisprudentie inzake de AMvB reële prijs Wmo onverminderd geldig is. Deze jurisprudentie betreft het feit dat voor de indexatie van het loongevoelige deel van de de Wmo tarieven de CAO VVT als norm geldt. Ondanks de wettelijke verplichting is besloten door de portefeuillehouders om over de periode oktober 2023 tot april 2024 het reële tarief niet toe te passen. De legitimatie voor dit besluit is gevonden in het inkoopcontract én vanwege de financiële situatie bij gemeenten. Naar ons idee wordt er geen rekening gehouden met de toekomstbestendigheid van dit besluit. Daarnaast komt zo de continuïteit van zorg en ondersteuning onder druk. Dit is richting de toekomst voor ons als aanbieders niet houdbaar gezien de huidige personeelskosten. De loonkosten maken substantieel onderdeel uit van de kostprijs en daarmee ook van de totstandkoming van een reëel tarief. Het compenseren van CAO stijgingen voor slechts een deel van het jaar past niet bij de uitgangspunten van de AMvB en de bedoeling daarvan.

Met de maatschappelijke rendementen die zorgaanbieders maken betreffende de WMO kunnen dergelijke kostenstijgingen niet blijvend worden opgevangen. Dit terwijl het aantal inwoners dat de komende jaren ondersteuning nodig heeft alleen maar zal toenemen. Door een sterkere verbinding tussen beleid en uitvoering kunnen wij met de huidige zorgcapaciteit uw inwoners blijven ondersteunen. De zorgcapaciteit (beschikbare medewerkers) gaat de komende jaren door uitstroom, i.v.m. het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd ook nog eens verminderen.

U als raad, als hoogste orgaan stelt zelf de kaders. Of een inwoner aanspraak kan maken op ondersteuning (voorziening) en hoeveel, bepalen gemeenten zelf in hun beleidsregels. Zo is in de gemeente Arnhem besloten de algemene voorziening te vervangen door een maatwerkvoorziening. Wij ondersteunen dit besluit van harte, zo worden die inwoners ondersteund die het echt nodig hebben. Gemeenten hebben zorgplicht en indien er sprake is van een beschikking dan geven wij daar uitvoering aan. Een beschikking toekennen is geen keuze van de inwoner of zorgverlener. Omdat wij de "zorgplicht" hebben overgenomen en uitvoeren voor de gemeenten zijn wij verplicht de huishoudelijke ondersteuning te bieden voor de duur van het contract. De WMO is een open eind regeling en we realiseren ons dat het opgenomen bedrag in de gemeentebegroting regelmatig moeten worden bijgesteld.

Als zorgaanbieders staan we voor een dilemma. Enerzijds willen we als uitvoeringspartner graag betrokken blijven en uitvoering en beleid nauw met elkaar verbinden zodat alleen die ondersteuning wordt geboden aan inwoners die dat ook echt nodig hebben. Anderzijds zien wij dat de toekomstbestendigheid van de samenwerking onder druk komt te staan. Dit door de wijze waarop omgegaan wordt met de tariefaanpassingen.

Wij realiseren ons dat het radicaal anders organiseren nodig is om aan de toenemende vraag van inwoners met een ondersteuningsvraag te kunnen blijven voldoen. Wij zijn hier al volop mee bezig. De betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van deze vorm van ondersteuning staat onder enorme druk.

Wij willen u verzoeken het besluit over de ingangsdatum van het reële tarief te heroverwegen. Daarnaast willen we graag betrokken blijven bij het inhoudelijke gesprek over de uitvoering in relatie tot het gevoerde beleid. Hierover gaan wij graag met de woordvoerders in gesprek, zoals we in het verleden met enige regelmaat hebben gedaan. Tenslotte staan we samen voor een enorme maatschappelijke uitdaging!

In afwachting van uw reactie verblijven wij,

Drie Gasthuizengroep

Karin Reesing Som

Voorzitter raad van bestuur

STMG

Nadja Renkema Holstein

Directeur bestuurder

Aan de heer R. ter Hoeven
Wethouder gemeente Rheden

Per e-mail: r.terhoeven@rheden.nl

Datum: 08 oktober 2024
Kenmerk: RvB2410072
Telefoonnummer: 055 – 581 8001
Betreft: berichtgeving sluiting polikliniek Dieren

Geachte meneer ter Hoeven,

Gelre beschikt op dit moment over vijf buitenlocaties. Deze zijn gevestigd in Dieren, Lochem, Epe en Apeldoorn (Gelre Diagnostisch Centrum en Gelre Sport). Vanuit het programma Herstelplan Gelre is voor de zomer een onderzoek gedaan naar deze buitenlocaties. Daarbij is o.a. gekeken naar kosten/baten, adherentie, specifieke kenmerken en strategische waarde voor Gelre en voor onze patiënten. Gebleken is dat het aantal verwijzingen per maand naar locatie Dieren beperkt is. En de verwachting is dat dit aantal in de toekomst verder daalt. In het Herstelplan voor de buitenpoliklinieken is daarom geadviseerd om locatie Dieren te sluiten. Een advies dat de RvB op 15 juli jl. heeft overgenomen.

De RvB heeft besloten om de buitenpolikliniek in Dieren met ingang van uiterlijk 1 januari 2025 te sluiten. Patiënten die in 2025 staan ingepland in Dieren, krijgen een plek in het poliklinische programma op onze hoofdlocaties in Apeldoorn en Zutphen.

1 januari 2025 geldt als uiterlijke sluitingsdatum. De huisartsen op de locatie zijn hiervan op de hoogte en vanuit facilitaire zaken, in de persoon van Michiel Plugge, wordt met de betreffende afdelingsmanager (Carina Krijnen) een plan opgesteld voor de verhuizing.

Paul Jansen (locatiemanager Gelre Zutphen & buitenpoliklinieken) en Carina Krijnen zullen de komende tijd met de vakgroepen in gesprek gaan die betrekking heeft. Daarnaast zullen Paul en Carina samen met vakgroepen gaan kijken hoe de buitenlocaties Lochem en Epe beter gebruikt kunnen worden.

Met vriendelijke groet,

Pier Eringa
Voorzitter Raad van Bestuur

Gelre Ziekenhuis
T.a.v. Meneer P. Eringa

Per e-mail: secretariaatrvb@gelre.nl

datum 14 oktober 2024	zaaknummer 2024-004545	uw brief/kenmerk
behandeld door College	doorkiesnummer (026) 49 76 911	bijlage(n) -
onderwerp Sluiting polikliniek Dieren		

Geachte Meneer Eringa,

Dank voor uw bericht van 8 oktober over de sluiting van de buitenpoli in Dieren van het Gelre Ziekenhuis. Hoewel de sluiting de bereikbaarheid van zorg voor inwoners uit onze gemeente verkleint, hebben wij, gezien de uitdagingen waar de zorg voor staat, begrip voor het besluit. Wel zijn wij onaangenaam verrast over uw bericht. De sluiting vindt al op zeer korte termijn plaats en wij hebben niet eerder informatie ontvangen over het voornemen de buitenpoli te sluiten.

Graag ga ik met u in gesprek om meer te horen over de betreffende buitenpoli, de achtergrond van uw besluit en de effecten ervan voor inwoners uit de gemeente Rheden. Het bestuurssecretariaat zal contact met u opnemen om tot een afspraak te komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,
namens hen,

Ronald ter Hoeven,
Wethouder Volksgezondheid

Gemeenteraad
Gemeente Rheden

datum 14 oktober 2024	zaaknummer 2024-004545	uw brief/kenmerk
behandeld door College	doorkiesnummer (026) 49 76 911	bijlage(n) 2
onderwerp Sluiting polikliniek Dieren		

Beste raadsleden en raadsvolgers,

Middels deze raadsinformatiebrief informeren wij u over bijgevoegde brief die het college heeft ontvangen van het Gelre Ziekenhuis. In de brief doet het ziekenhuis de mededeling dat zij de buienpoli in Dieren zullen sluiten uiterlijk 1 januari 2025.

Naar aanleiding van de brief hebben wij contact opgenomen met de huisartsenpraktijk in Dieren en met buurgemeente Brummen, welke in contact staat met de huisartsen in Brummen. De huisartsen in beide gemeenten geven aan het beeld van beperkte verwijzingen naar de poli te herkennen en het besluit te begrijpen. Voor een dergelijke polifunctie moet wekelijks een breed team van specialisten op locatie werkzaam zijn, het gaat om functies die ook hard nodig zijn op de grotere locaties van het ziekenhuis.

De huisartsen in Dieren hebben ziekenhuis Rijnstate gevraagd of zij de polikliniek willen overnemen. Rijnstate heeft om vergelijkbare redenen als Gelre hier vanaf gezien.

Graag informeren wij u dat wij middels de brief in bijlage 2 hebben gereageerd. Wij gaan met het Gelre Ziekenhuis in gesprek om een beter beeld te krijgen van de achtergrond van het besluit en het effect daarvan op inwoners van de gemeente Rheden.

Velp,

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.